

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

Bibliotheek Universiteit van Amsterd:

01 3424 5653

N I E U W E
E N G E L S C H E
SPRAAKKUNST;

TEN DIENSTE VAN UITHEEMSCHEN,

DOOR DEN HEER

P E Y T O N,

TE LONDEN UITGEGEEVEN;

EN NU, TEN GEBRUIKE DER NEDER-
LANDEREN, IN HUNNE TAAL
OVERGEBRAGT:

In welke, onder andere noodwendigheden, de UIT-
SPRAAK en WOORDSCHIKKING, de twee
moeijelykste stukken der Engelsche Taale,
op eene duidelyke en grondige
wyze, verhandeld zyn.

T W E E D E D R U K.

Met aanmerkelyke verbeteringen en vermeendingen.

TE AMSTERDAM,

By PIETER MEIJER, op den Dam, 1779.

VOORBERICHT.

De uitgestrekte Koophandel der Engelschen, zo wel als hunne uitmuntendheid in Schriften van Vernuft en Weetenschap, heeft het verstaan hunner Taale by genoegzaam alle beschaafde Volken noodzaaklyk doen worden. Ieder Landaart in Europa heeft zich van Spraakkunsten voorzien, meerder of minder gebreklyk, naar maate van de bekwaamheid der Opstellers. Ons Nederland is hieromtrent ook niet in gebreke gebleeven. Voor byna honderd jaaren werd 'er reeds door zekeren *Heldoren* een Engelsche Spraakkunst in 't licht gegeven. Sedert trachtte de arbeidzaame *Sewel* het gebreklyke van dit Werkje door het opstellen van zynen Wegwyzer tot de Engelsche Taal te verbeteren. Doch de beknoptheid, zich in het zelve voorgesteld, was waarschynlyk oorzaak dat hy, wegens de *Uitspraak* zeer weinige, en omtrent de *Woordschikking* genoegzaam in 't geheel geene regels gaf; schoon deezē de twee voornaamste stukken dier Taale uitmaken. Het een en ander, naderhand over dit Onderwerp uitgekomen, bestond uit schaamtelooze afschryvingen van zyn Werkje, en flordige opstellen, die niet verder gingen, en in welken het jammerlyk Nederduitsch de kundigheid dier gewaande Taalonderwyzers in klaren dag stelde. Kortom, dit stuk bleef by ons gebreklyk. Lang had men 'er hinder van; lang zag men tegen de moeite aan om het te verhelpen; eindelyk kwam ons eene Spraakkunst in handen, door een kundig' Engelschman, den Heer *Peyton*, ten dienste van Uirheemschen opgesteld. Een naauwkeurig onderzoek deed ons wel haast bemerken dat hy in zyn oogmerk gelukkig geslaagd was, en wy, door zyn

Werk

V O O R B E R I C H T.

Werk in een Nederduitsch gewaad te steeken, omze Landgenooten eindelyk van een volkomene Engelsche Spraakkunst voorzien konden, in welke hun niet alleen de gronden dier Taale duidelyk werden aangewezen, maar die ook alle mooglyke middelen behefde om hen in de Uitspraake behulpzaam te zyn. Wy namen het Werk ter hand, en bragten het ten einde, gelyk het thans in 't licht word gegeven. Van wat vrucht het zal weezen moet de ondervinding aantoonen. Ondertusschen hebben wy het genoeg te verneemen dat deeze Spraakkunst by Duitschers en Franschen van eene gewenschte uitwerkinge bevonden, en in algemeen gebruik gebragt word.

Tot dus verre ging het Voorbericht voor den *eersten Druk* deezer *nieuwe Engelsche Spraakkunst*, waar by wy thans kunnen voegen dat een gelukkig vertier van denzelven ons aanleiding gegeven heeft tot het vervaardigen van een' *tweeden*, die wy, tot gemaklyker gebruik, verkoozen in een kleiner formaat te doen, 't welk ons tevens in staat gesteld heeft, om, niertegenstaande de aanmerkelyke vermeerderingen, dit ons Werk het Publiek, zonder eenige verhooging van prys, te blyven mededeelen.

NIEU

N I E U W E E N G E L S C H E S P R A A K K U N S T.

E E R S T E D E E L.

Van de Spellinge, (Orthographia.)

E E R S T E H O O F D S T U K.

Van de Uitspraake in 't gemeen.

De Spraakkunst is eene wetenschap of kunst, welke ons eene Taal recht en zuiver leert spreken en schryven.

Zy bestaat uit vier Deelen, die de *Spelling (Orthographia)*, de *Maatklank (Prosodia)*, de *Woordgronding (Etymologia)*, en de *Woordvoeging (Syntaxis)* genoemd worden.

Om van het eerste Deel te beginnen, merken wy aan, dat de Engelschen zes-en-twintig Letters hebben, naamelyk:

A, B, C, D, E, F, G, H, I, J (medeklinker)
K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T, U, V (medeklinker) W, X, Y, Z.

welken zy op deeze wyze uitspreeken:

a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	
æ	bi	fi	di	j	ef	dsji	ætsj	y	dsjod	
	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t
u	v				w		x	y	z	

joë, vee (medeklinker,) dobbeljoë, eks, wy, ified.

A

Deeze

2 EERSTE DEEL, I. HOOFDSTUK.

Deeze Letters worden verdeeld in Klinkletters (*Vocales*) en Medeklinkers (*Consonantes*.)

De Klinkletters zyn zulke letters, die uit zich zelve, zonder byvoeginge van eene andere Letter, kunnen uitgesproken worden: By Voorbeeld, A, enz.

De Medeklinkers zyn letters, welken men niet anders dan door hulpe eener Klinkletter kan uitspreken: wordende B. V. letter B, in 't Engelsch uitgesproken, als of 'er geschreeven ware Bi.

De Klinkletters zyn zes in getal, naamelyk;
A. E. I. O. U. Y.

Alle de overige letters zyn Medeklinkers.

Vier Regels aangaande de Engelsche Uitspraake, die byna algemeen zyn.

Eerste Regel.

Wanneer de Klinkletter *e* aan het einde van een woord staat, en eenen medeklinker, benevens een klinkletter, voor zich heeft, word zy niet uitgesproken, maar maakt de voorgaande klinkletter lang; in zulken gevalle word de *a* uitgesproken als eene lange *a*; *e* als *ie*; *i* en *y* als *y*; *o* als *oo*; en *u* als *joe* B. V.

<i>Grace,</i>	genade,	} lees	{	<i>gras.</i>
<i>Severe,</i>	streng,			<i>stvier.</i>
<i>Life,</i>	leven,			<i>lyf.</i>
<i>Globe,</i>	ból,			<i>glaob.</i>
<i>Use,</i>	gebruik,			<i>joes.</i>

Aanmerking.

Dit heeft ook plaats omtrent het meervoudig getal (*Numerus pluralis*) der zelfstandige Naamwoorden (*Nomina Substantiva*;) daar een *s* word bygevoegd, tot onderscheid van 't eenvoudig getal (*Singularis*.)
B. V.

<i>Scenes,</i>	tooneelen,	{ lees }	} <i>sien's.</i>
<i>Globes,</i>	bóllen,		

Tweede Regel.

De Medeklinkers, aan het einde van een woord voorkomende, hoort men voor alle soorten van woorden,

den, 't zy ze met een klinkletter of met eenen medeklinker beginnen. B. V.

<i>The King's Majesty,</i> 's Konings Majesteit,	} lees {	<i>zbi Kings madjesti.</i>
<i>The King's indulgence,</i> 's Konings toelating,		<i>zbi Kings indolldjens.</i>

Derde Regel.

Een Medeklinker, in 't midden van een woord staande, word gemeenlyk in 't Engelsch verdubbeld. B. V.

<i>Second,</i> <i>City,</i> <i>Money,</i> <i>Modest,</i>	<i> tweede,</i> <i>stad,</i> <i>geld,</i> <i>zedig,</i>	} lees {	<i>sekkend.</i> <i>viist.</i> <i>monni.</i> <i>maddest.</i>
---	--	----------	--

Vierde Regel.

Onder de Regels en Uitzonderingen, die oorspronkelyke en enkelvoudige woorden betreffen, zyn ook doorgaans de daarvan afgeleide en daar uit samengestelde woorden begreepen.

T W E E D E H O O F D S T U K .

Van de Uitspraake der Klinkletteren.

A.

De Klinkletter *a* word op vierderleie wyze uitgesproken, naamelyk:

1. Lang. 2. Open. 3. Kort. 4. Dof.

Eerste Regel.

De *a* is lang, en word als *a* of *aa* uitgesproken; wanneer een medeklinker op dezelve volgt, en daarop weder eene stomme *e*. B. V.

<i>Face,</i> <i>Grace,</i>	<i>sangezigt,</i> <i>genade,</i>	} lees {	<i>fas.</i> <i>gras.</i>
-------------------------------	-------------------------------------	----------	-----------------------------

Tweede Regel.

De *a* word open uitgesproken; dat is, men opent den mond, en spreekt ze in de keele uit, en dus luid

4 EERSTE DEEL, II. HOODSTUK.

ze als eene breede lange *a*, doch niet-helder; voor *ld*, *lk*, *ll*, *ls* en *lt*. B. V.

<i>Bald</i> ,	kaal,	} lees {	<i>baald</i> .
<i>To Walk</i> ,	wandelen,		<i>toe waak</i> .
<i>All</i> ,	alle,		<i>aal</i> .
<i>Falſe</i> ,	valſch,		<i>faals</i> .
<i>Salt</i> ,	zout,		<i>faalt</i> .

Uitzondering.

Mall, eene maliebaan, word uitgesproken *Mall*.

Aanmerking.

De *a* word ook op dezelfde wyze, als in den tweeden Regel gezegd is, uitgesproken, in de volgende woorden:

<i>Altar</i> ,	altaar,	} lees {	<i>aalter</i> .
<i>To award</i> ,	vonniſſen,		<i>toe awaard</i> .
<i>Atward</i> ,	overdwars,		<i>atbwaard</i> .
<i>Balfom</i> ,	baſſem,		<i>baalfem</i> .
<i>Bawble</i> ,	kinderspel,		<i>baab!</i> .
<i>Dwarf</i> ,	dwerf,		<i>dwaarf</i> .
<i>Quarrel</i> ,	krakkeel,		<i>quarrel</i> .
<i>Quart</i> ,	halve ſloop,		<i>quaart</i> .
<i>Quarter</i> ,	het vierde deel,		<i>quaarter</i> .
<i>Quartern</i> ,	mutsje,		<i>quaarter'n</i> .
<i>Tbraldom</i> ,	ſlaaverny,		<i>tbraaldom</i> .
<i>War</i> ,	oorlog,		<i>waar</i> .
<i>Ward</i> ,	eene wyk,		<i>waard</i> .
<i>Warden</i> ,	bewaarder,		<i>waarden</i> .
<i>Warren</i> ,	diergaarde,		<i>waarren</i> .
<i>Warrior</i> ,	krygsman,		<i>waarrier</i> .
<i>Warm</i> ,	warm,		<i>waarm</i> .
<i>I Was</i> ,	ik was,	<i>y waas</i> .	
<i>To waſb</i> ,	waſſchen,	<i>toe waasj</i> .	
<i>Watch</i> ,	de wacht,	<i>waatsj</i> .	

Derde Regel.

De *a* is kort:

Vooreerst, in het midden van eenledige woorden, die niet met eene stomme *e* eindigen; en dan word deze tuffchen *a* in 't Hollandsch en *æ* in 't Engelsch uitgesproken. B. V.

Hat,

De Uitspraak der Klinkletter A.

<i>Hat</i> ,	een hoed,	} lees }	<i>bat</i> .
<i>Mad</i> ,	razend,		<i>mad</i> .
<i>That</i> ,	dat,		<i>that</i> .

Hiertoe behooren ook *a*, *an*, een; *as*, *als*; *at*, *tot*, in, wordende uitgesproken: *æ*, *an*, *as*, *at*.

Ten tweeden, in het begin veeler woorden word de *a* kort en zeer schielijk uitgesproken. B. V.

<i>To appear</i> ,	verschynen,	} lees }	<i>toe appier</i> .
<i>apply</i> ,	toepassen,		<i>appty</i> .
<i>approve</i> ,	goedkeuren,		<i>approv</i> .
<i>arrest</i> ,	bessaan,		<i>arrest</i> .
<i>aspire</i> ,	trachten,		<i>aspier</i> .
<i>admire</i> ,	zich verwonderen,		<i>admier</i> .
<i>assist</i> ,	bystaan,		<i>assist</i> .
<i>attain</i> ,	bereiken,		<i>attien</i> .

Vierde Regel.

De *a* word dof uitgesproken; dat is, zy moet naauwlyks gehoord, en niet anders dan gelyk eene flauwe *e* uitgesproken worden in veelledige woorden, die in *able*, *ace*, *ach*, *acle*, *acy*, *ad*, *age*, *al*, *ale*, *an*, *ance*, *ancy*, *ar*, *arch*, *ard*, *ary*, *ass* of *ate* uitgaan. B. V.

<i>Damnable</i> ,	verdoemlyk,	} lees }	<i>dæmnebel</i> .
<i>Preface</i> ,	voorrede,		<i>prefes</i> .
<i>Stomach</i> ,	de maag,		<i>stommek</i> .
<i>Obstacle</i> ,	hindernis,		<i>abstekel</i> .
<i>Delicacy</i> ,	tederheid,		<i>delikeffi</i> .
<i>Ballad</i> ,	straathiedje,		<i>balled</i> .
<i>Courage</i> ,	moed,		<i>korredaj</i> .
<i>General</i> ,	veldheer,		<i>dsjennerel</i> .
<i>Female</i> ,	vrouwelyk,		<i>femel</i> .
<i>Human</i> ,	menschelyk,		<i>bjumen</i> .
<i>Vigilance</i> ,	} waakzaamheid,		<i>widsjilens</i> .
<i>Vigilancy</i> ,			<i>widsjilensfi</i> .
<i>Constant</i> ,	standvastig,		<i>kanssens</i> .
<i>Accompany</i> ,	verzellen,		<i>akkampeni</i> .
<i>Liar</i> ,	leugenaar,		<i>tyer</i> .
<i>Monarch</i> ,	alteenheerscher,		<i>mannerk</i> .
<i>Mustard</i> ,	mostaard,		<i>mofterd</i> .
<i>Tributary</i> ,	cynsbaar,	<i>tribjoeterri</i> .	
<i>Compass</i> ,	omtrek,	<i>kompeff</i> .	
<i>Private</i> ,	byzonder,	<i>pryvet</i> .	

6 EERSTE DEEL, II. HOOPDSTUK.

Eerste Uitzondering.

De volgende woorden, in *ate* uitgaande, moet men hiervan uitzonderen, in welken de *a* als een lange *a* of *ae* uitgesproken word: als

To <i>debate</i> ,	betwisten,	} lees {	{ see <i>dibbat.</i>
<i>deliberate</i> ,	overleggen,		{ <i>diliberat.</i>
<i>relate</i> ,	verhaalen,		{ <i>rilat.</i>
<i>create</i> ,	scheppen,		{ <i>kriat.</i>
<i>recreate</i> ,	vermaaken,		{ <i>rikriat.</i>
<i>procreate</i> ,	voortteelen,		{ <i>prookriat.</i>
<i>Sedate</i> ,	bedaald,	} { <i>siddat.</i>	

E.

Vierderleie soorten van *e* vind men by de Engelschen, naamelyk: 1. Eene lange *e*. 2. Eene korte *e*. 3. Eene *doffe e*. 4. Eene *stomme e*.

Eerste Regel.

De Klinkletter *e* is lang, en luid als eene lange *i*, uitgesproken als *ie* in het Nederduitsche woord *ziel*; waarout wy ze ook met *ie* zullen schryven:

Voor *eerst*, aan het einde van eenledige woorden, daar geen klinkletter vooraf gaat. B. V.

To <i>be</i> ,	zyn,	} lees {	{ <i>toe bie.</i>
<i>He</i> ,	hy,		{ <i>bie.</i>
<i>She</i> ,	zy,		{ <i>sjie,</i>
<i>Me</i> ,	my,		{ <i>wie.</i>
<i>We</i> ,	wy,		{ <i>wie.</i>
<i>Ye</i> ,	gy,		{ <i>jie.</i>

Uitzondering.

Merk. Hiervan moet alleenlyk worden uitgezonderd het bepaalde Geslachtwoord (*Articulus definitus*,) naamelyk *the*, *de*, *het*; in welk de *e* kort uitgesproken word, en wel zoo schielyk, dat het niet ligelyk te hooren is, of zy als eene *e* dan als eene *i* luid: in gevolge dezer aanmerkinge zullen wy *het*, in 't vervolg, altyd schryven *dhe*.

Ten tweeden, in het begin der woorden, wanneer de toon (*Accentus*) daarop valt. B. V.

Eve,

De Uitspraak der Klinkletter E.

<i>Eve</i> ,	avond,	} lees {	<i>ivu</i> .
<i>Even</i> ,	even,		<i>ieven.</i>
<i>Evening</i> ,	avond,		<i>ieueving.</i>
<i>Evil</i> ,	boos,		<i>ievel.</i>
<i>Even</i> ,	effen,		<i>ievan.</i>
<i>Eden</i> ,	Eden,		<i>ieden.</i>
<i>Egypt</i> ,	Egipte,		<i>iegypt.</i>
<i>Equal</i> ,	gelyk,		<i>iequal.</i>

Ten *derden*, aan het einde eener lettergreep (syllaba,) wanneer de daarop volgende met een klinkletter begint, in deeze en andere diergelyke uisheemsche woorden, naamelyk :

<i>Idea</i> ,	denkbeeld,	} lees {	<i>ydiæ.</i>
<i>Chaldeans</i> ,	Chaldeërs,		<i>kaldieëns.</i>
<i>Diety</i> ,	Godhefd,		<i>diekti.</i>

Ten *vierden*, wanneer de volgende lettergreep met eenen medeklinker begint, in deeze en andere soortgelyke vreemde woorden, naamelyk :

<i>Peter</i> ,	Pieter,	} lees {	<i>Pieter.</i>
<i>Jesus</i> ,	Jesús,		<i>Dijjesos.</i>

Ten *vyfden*, in de volgende eenledige woorden, (en derzelve afstammelingen) die met eene stomme e eindigen, naamelyk :

<i>Here</i> ,	hier,	} lees {	<i>hier.</i>
<i>Mere</i> ,	louter,		<i>mier.</i>
<i>Crete</i> ,	Creta,		<i>kriet.</i>
<i>Scene</i> ,	tooneel,		<i>fen.</i>
<i>Deze</i> ,	deze,		<i>zies.</i>

Ten *zesden*, in de laatste lettergreep der volgende woorden, die op eene stomme e uitgaan, naamelyk :

<i>To complete</i> ,	voleinden,	} lees {	<i>toe kampliet.</i>
<i>intercede</i> ,	tuffchenkopen,		<i>interfied.</i>
<i>Obscene</i> ,	vuil,		<i>abfien.</i>
<i>Extreme</i> ,	laatfte,		<i>ekstriem.</i>
<i>Supreme</i> ,	opperfte,		<i>supriem.</i>
<i>Discrete</i> ,	befcheiden,		<i>diskriet.</i>
<i>Seuerc</i> ,	ftreng,		<i>fuier.</i>
<i>Aufere</i> ,	ftraf,		<i>aafstier.</i>

8 EERSTE DEEL, II. HOOFDSTUK.

Uitzondering.

Hiervan moet men deelen, die van de voorgaande woorden afgeleid zijn, uitzonderen, in welken de *e* kort is, naamelyk:

<i>Extremity,</i>	het uiterste,	} lees }	<i>ekßremiti.</i>
<i>Supremacy,</i>	oppermagt,		<i>supremessi.</i>
<i>Discretion,</i>	bescheidenheid,		<i>diskresten.</i>
<i>Severity,</i>	strengheid,		<i>severiti.</i>

Tweede Regel.

De *e* is gemeenlyk kort in het begin en midden der woorden, 't zy slechts eene of meer lettergreepen hebbende; en dan luid ze als de *e* in 't Nederduitsch. B. V.

<i>End,</i>	einde,	} lees }	<i>end,</i>
<i>Never,</i>	nooit,		<i>never,</i>
<i>Men,</i>	menschen,		<i>men.</i>
<i>Together,</i>	te samen,		<i>together,</i>
<i>Penny,</i>	stuiver,		<i>penni.</i>
<i>Memory,</i>	geheugen,		<i>memm'ri.</i>
<i>Neglect,</i>	verzuim,		<i>neglekt.</i>
<i>Brevity,</i>	kortheid,		<i>breviti.</i>
<i>Enmity,</i>	vyandschap,		<i>enmitt.</i>
<i>Eternal,</i>	eeuwig,		<i>eternel.</i>
<i>To elect,</i>	verkiezen,		<i>toe elekt.</i>
<i>eject,</i>	uitwerpen,		<i>edsjekt.</i>
<i>evaporate,</i>	uitwaasfemen,	<i>evaperet.</i>	

Eerste Uitzondering.

De woorden, in den voorgaanden Regel begrepen, moet men hiervan uitzonderen.

Tweede Uitzondering.

Ook moet men hier van uitneemen de woorden, met *be*, *de*, *re* en *des* beginnende, wanneer zy den toon niet hebben, (want dan volgen zy den Regel (a),) en de volgende woorden met hunne afstemelingen:

To

(a) Zie de tweede Aanmerking des voorgaanden Regels, bl. 7.

<i>To believe,</i>	gelooven,	} lees <	<i>toe biltev.</i>
<i>become,</i>	worden,		<i>bikom.</i>
<i>deliver,</i>	overleveren,		<i>dilivver.</i>
<i>deceive,</i>	bedriegen,		<i>disiev.</i>
<i>relieve,</i>	te hulp komen,		<i>riliev.</i>
<i>receive,</i>	ontvangen,		<i>risiev.</i>
<i>destroy,</i>	verwoesten,		<i>distrui.</i>
<i>descant,</i>	verklaaren,		<i>diskant.</i>
<i>descent,</i>	nederdaalen,		<i>disfend.</i>
<i>Yes,</i>	ja,		<i>jis.</i>
<i>Yesterday,</i>	gisteren,		<i>jisterde.</i>
<i>Devil,</i>	dulvel,		<i>divoel.</i>
<i>To create,</i>	scheppen,	<i>toe kriet.</i>	

Derde Uitzondering.

Nog moet men van deezē Regel uitzonderen de volgende veelledige woorden, in welken de *e* niet gehoord, ten minste niet dan zeer dof uitgesproken word. B. V.

<i>Adultery,</i>	overspel,	} lees <	<i>adol'sri.</i>
<i>Atbeist,</i>	godtverzaaker,		<i>etb'ist.</i>
<i>Courteous,</i>	beleefd,		<i>kortjos.</i>
<i>Different,</i>	verschillig,		<i>dif'ferent.</i>
<i>Emperor,</i>	keizer,		<i>emp'rer.</i>
<i>Every,</i>	yder,		<i>evri.</i>

Vierde Uitzondering.

Wanneer de *e* in het begin van een woord met eene *m* of *n* verbonden is, word ze, doorgaans, als eene korte *i* uitgesproken.

<i>To embark,</i>	inscheepen,	} lees <	<i>toe imberk.</i>
<i>embrace,</i>	omhelzen,		<i>imbras.</i>
<i>encourage,</i>	aanmoedigen,		<i>inkorreedsj.</i>
<i>endeavour,</i>	trachten,		<i>indever.</i>
<i>engage,</i>	verbinden,		<i>ingædsj.</i>
<i>Englisb,</i>	Engelsch,		<i>inglisj.</i>

Merk. Ondertusschen worden deezē woorden, volgens den Regel, uitgesproken, naamelyk:

<i>Embers,</i>	heete asch,	} lees <	<i>embers.</i>
<i>Emblem,</i>	zinnebeeld,		<i>emblem.</i>
<i>Embryo,</i>	vrucht in de baarmoeder,		<i>embrio.</i>
<i>Emphasis,</i>	nadruk,		<i>emfesis.</i>

<i>Empire,</i>	een ryk,	} lees {	<i>empyer.</i>
<i>Emperical,</i>	die ervarenheid heeft,		<i>empirikel.</i>
<i>Empirick,</i>	kwakzalver,		<i>empirik.</i>
<i>Empty,</i>	ledig.		<i>emti.</i>
<i>Emption,</i>	koopning, koop,		<i>emfien.</i>
<i>Empyreal,</i>	vuurig,		<i>empyreäl.</i>
<i>Enemy,</i>	vyand,		<i>ennemi.</i>
<i>To enter,</i>	ingaan,		<i>toe enter.</i>
<i>Entity,</i>	het weezen,		<i>entisti.</i>
<i>Envious,</i>	nydig,		<i>envios.</i>
<i>Envoy,</i>	gezant,	<i>envooy.</i>	
<i>Envy,</i>	nyd,	<i>envi.</i>	

Derde Regel.

De *e* is dof, en word zoo fchielyk uitgesproken, dat ze maar zeer flaauw gehoord word:

Vooreerst, wanneer 'er aan het einde van een veel-ledig woord, eene *l*, *r* of *t* op dezelve volgt. B. V.

<i>Barrel,</i>	een vat,	} lees {	<i>barrel.</i>
<i>Maker,</i>	de Schepper,		<i>maker.</i>
<i>Clofet,</i>	een verrek,		<i>klaafet.</i>

Voeg hierby de woorden in *less* en *ness* uitgaande. B. V.

<i>Graceless,</i>	onbevallig,	} lees {	<i>gralesf.</i>
<i>Righteousness,</i>	rechtvaardigheid,		<i>rytjosnes.</i>

Als ook deeze twee eenledige woordjes.

<i>Her,</i>	haar,	} lees {	<i>ber.</i>
<i>Tet,</i>	nog,		<i>jet of jät.</i>

Uitzondering.

Men moet hiervan uitzonderen, de volgende, in *er* uitgaande, woorden, in welken de *e* kort is, en als in 't Nederduitsch uitgesproken word, naamelyk:

<i>To deter,</i>	affchrikken,	} lees {	<i>tas diter.</i>
<i>aver,</i>	bewyzen,		<i>aver.</i>
<i>defer,</i>	uitstellen,		<i>differ.</i>
<i>prefer,</i>	voortrekken,		<i>prifer.</i>

Ten tweeden, is de *e* dof, en moet maar flaauw gehoord worden in de Deelwoorden (*Participia*) van die werkwoorden (*verba*.) welke met *d*, *t*, of *ts* eindigen,

gen, en in wier Deelwoorden men de *e* schryven en uitspreken moet. B. V.

<i>Commanded,</i>	bevolen,	} lees {	<i>kommanded.</i>
<i>Wanted,</i>	ontbroksen,		<i>waanted.</i>
<i>Hated,</i>	gehaat,		<i>hated.</i>

Aanmerking.

In de deelwoorden, die op *ed* (met uitzondering echter van de deelwoorden, afgeleid van werkwoorden, die in *d*, *t*, of *te* eindigen (a):) en op *en* uitgaan, word de *e* verzwegen; en in 't gemeen geschied dit in den uitgang *en* byna doorgaans. B. V.

<i>Rotten,</i>	verrot,	} lees {	<i>ratt'n.</i>
<i>Frozen,</i>	bevrooren,		<i>frain.</i>
<i>Laden,</i>	gelaaden,		<i>lad'n.</i>
<i>Warden,</i>	bewaarder,		<i>ward'n.</i>
<i>Maiden,</i>	meisje,		<i>maid.</i>
<i>Loved,</i>	bemind,		<i>lovd.</i>
<i>Proved;</i>	bewezen,		<i>proev'd.</i>

Ten derden, de *e* is, gelyk gemeld is, dof in de volgende woorden, in welken men de *e*, aan het einde staande, voor de *r* uitspreken moet, naamelyk:

<i>To hire,</i>	huuren,	} lees {	<i>toe beier.</i>
<i>Acre,</i>	akker,		<i>aker.</i>
<i>Fire,</i>	vuur,		<i>feier.</i>
<i>To admire,</i>	zich verwonderen,		<i>tas admaier.</i>
<i>desire,</i>	verlangen,		<i>diseier.</i>
<i>aspire,</i>	trachten,		<i>aspeier.</i>
<i>require,</i>	eischen,		<i>riquier.</i>
<i>conspira,</i>	zamenzweeren,		<i>knispeier.</i>
<i>Sepulchra,</i>	graf,		<i>sepolker.</i>

Hiertoe behooren nog de volgende drie woorden, in welken de *e* insgelyks voor de *r* uitgesproken word:

<i>Children,</i>	kinders,	} lees {	<i>tsjilfern.</i>
<i>Hundred,</i>	honderd,		<i>bonderd.</i>
<i>Brothers,</i>	broeders,		<i>brithorn.</i>

Merk.

(a) Zie de even voorgaande woorden.

12 EERSTE DEEL, II. HOOFDSTUK.

Merk. Maar in *Women*, vrouwen, van *Woman*, eene vrouw, word de *e* als eene *i* uitgesproken; lees *wimmin*.

Vierde Regel.

De *e* is stom, en maakt de klinkletter der voorgaande lettergroepe lang:

Vooreerst, wanneer ze aan het einde van een woord gevonden word. B. V.

<i>Table</i> ,	tafel,	} lees {	<i>taef</i> .
<i>Lame</i> ,	kreupel,		<i>lam</i> '.
<i>These</i> ,	deeze,		<i>tbies</i> '.
<i>Like</i> ,	gelyk,		<i>leik</i> '.
<i>Spite</i> ,	spyt,		<i>speit</i> '.
<i>Bone</i> ,	been,		<i>boon</i> '.
<i>To dispute</i> ,	zintwisten,		<i>toe dispjuur</i> '.

Ten tweeden, is de *e* ook stom in de afstammelingen van zulke woorden, schoon zy in het midden van een woord staat. B. V.

<i>Lameness</i> ,	lamheid,	} lees {	<i>lam'ness</i> .
<i>Likeness</i> ,	gelykheid,		<i>leik'ness</i> .
<i>Spiteful</i> ,	spytig,		<i>speit'ful</i> .
<i>Spitefulness</i> ,	spytigheid,		<i>speit'fulness</i> .

Eerste Uitzondering.

De *e* aan het einde van een woord, achter twee medeklinkers, staande, maakt de voorgaande lettergroepe niet lang. B. V.

<i>Badge</i> ,	kenteken,	} lees {	<i>baddsj</i> '.
<i>Hedge</i> ,	hegge,		<i>beadsj</i> '.
<i>Hinge</i> ,	klink,		<i>bindsj</i> '.
<i>Revenge</i> ,	wraak,		<i>revendsj</i> '.
<i>Discharge</i> ,	ontslag,		<i>toe distsjardsj</i> '.

Merk. Doch deeze woorden volgen den Regel, naameyk:

<i>Table</i> ,	tafel,	} lees {	<i>taef</i> '.
<i>Grange</i> ,	tschuur,		<i>grandsj</i> '.
<i>Strange</i> ,	vreemd,		<i>strandsj</i> '.
<i>Change</i> ,	wissel,		<i>tsjandsj</i> '.
<i>To range</i> ,	in orde schikken,		<i>toerandsj</i> '.

Haſte,

<i>Haaste,</i>	haast,	} lees }	} <i>baft.</i>	
<i>Paste,</i>	deeg,			} <i>past.</i>
<i>Taste,</i>	smaak,			
<i>To waste,</i>	verwoesten,			} <i>toe wesi.</i>

Tweede Uitzondering.

Men moet de eenledige woorden, in den eersten Regel gemeld, hiervan uitzonderen, naamelyk: *he*, *she* enz.

Derde Uitzondering.

Ook moeten de woorden, uit het Grieksch of Latyn afkomstig, hier worden uitgezonderd. B. V.

<i>Apostrophe,</i>	letteruitlating,	} lees }	} <i>apastrofi.</i>	
<i>Catastrophe,</i>	omkeering,			} <i>katastrofi.</i>
<i>Epitome,</i>	kort begrip,			
<i>Penelope,</i>	Penelope,			} <i>peneloppi.</i>

Vierde Uitzondering.

Wanneer de *e* aan het einde van een woord, achter eene *r* staat, moet zy voor de *r* worden uitgesproken, naamelyk:

<i>Acre,</i>	akker,	} lees }	} <i>aker.</i>
<i>Fire,</i>	vuur,		

Vyfde Uitzondering.

In het meervoudig getal (*pluralis*) van een zelfstandig naamwoord (*Nomen substantivum*), welke in *ce*, *ch*, *ge*, *se*, *sh*, *ss*, *x* of *ze* eindigt, moet men de *e* altyd hooren; omdat de *s*, die het meervoudig getal maakt, anders niet kan uitgesproken worden; en dat luid de *e* als eene doffe *i*. B. V.

<i>Faces,</i>	sangezigten,	} lees }	} <i>fasis.</i>	
<i>Churches,</i>	kerken,			} <i>tsjortsjis.</i>
<i>Judges,</i>	rechters,			
<i>Wishes,</i>	wenschingen,			} <i>wisjis.</i>
<i>Witnesses,</i>	getuigen,			
<i>Boxes,</i>	doozen,			} <i>bakjis.</i>
<i>Mazes,</i>	doolhoven,	} <i>maësis.</i>		

Merk. Dit heeft ook plaats ten aanzien der afstemelingen van zulke woorden, die aan het einde eene

24 EERSTE DEEL, II. HOOFDSTUK.

stomme e hebben, welke men, wanneer 'er een s word bygevoegd, ook als eene doffe i uitpreekt. B. V.

<i>be places,</i>	hy stelt,	}	lees	{	<i>bie plassi.</i>
<i>judges,</i>	oordeelt				<i>dsjodsjis.</i>
<i>pleases,</i>	behaagt.				<i>pliejis.</i>
<i>boxes,</i>	staat,				<i>bakjis.</i>
<i>The spouse's ring,</i>	de ring van de bruid,	}	lees	{	<i>tbi spraufts rang.</i>
<i>The judge's sentence,</i>	's rechters vonnis,				<i>tbi dsjodsjis sentens.</i>

Aanmerking.

In veele woorden heeft de Klinkletter e, wanneer zy voor eene r staat, den klank eener korte of zwakke e. B. V.

<i>Certain,</i>	zeker,	}	lees	{	<i>serten.</i>
<i>To Conserve,</i>	bewaaren,				<i>toe kanservo.</i>
<i>preserve,</i>	behouden,				<i>priserov.</i>
<i>deserve,</i>	verdieneu,				<i>diserov.</i>
<i>Servant,</i>	dienaar,	}	lees	{	<i>servoent.</i>
<i>Service,</i>	diens,				<i>servis.</i>
<i>Perfect,</i>	volmaakt,				<i>perfet.</i>

I.

De Engelschen hebben drieërte soorten van i, naamelyk: 1. Eene lange i. 2. Eene korte i. 3. Eene doffe i.

Eerste Regel.

De i is lang, en word als y uitgesproken:

Vooreerst, in eenledige woorden, als 'er een medeklinker en eene stomme e op volgen. B. V.

<i>Pride,</i>	hovaardy,	}	lees	{	<i>pryd.</i>
<i>Life,</i>	leeven,				<i>lyf.</i>
<i>Crime,</i>	misdaad,				<i>krym.</i>

Ten tweeden, in den persoonlyken voornaam (*pronomen personale*) I ik, lees y.

Ten derden, wanneer 'er eene aan het einde staande e op volgt. B. V.

<i>A lie,</i>	een leugen,	}	lees	{	<i>a ly.</i>
<i>To die,</i>	sterven,				<i>toe dy.</i>
<i>To sit,</i>	binden,				<i>toe zy.</i>

Ten

Ten vierden, voor *ld*, *gh*, *ght*, *gn*, *mb*, en *st*,
daar deeze letters in ééne lettergreep voorkomen.
B. V.

<i>Cbild</i> ,	kind,	} lees {	<i>tsjyd</i> .
<i>Blind</i> ,	blind,		<i>dynd</i> .
<i>Sigh</i> ,	zucht,		<i>sysh</i> .
<i>Night</i> ,	nacht,		<i>nyst</i> .
<i>Sign</i> ,	teken,		<i>syn</i> .
<i>To climb</i> ,	klimmen,		<i>klym</i> .
<i>Christ</i> ,	Christus,		<i>kryft</i> .

Eerste Uitzondering.

In *Sevennight* of *Sennight*, acht dagen, en *Fortnight*,
veertien dagen, word de *i* kort uitgesproken, en de
gh niet gehoord; lees *sennit*, *fartrit*.

Tweede Uitzondering.

Wanneer bovengemelde letters verdeeld worden,
en in twee lettergreepen komen, is de *i* kort. B. V.

<i>Children</i> ,	kinderen,	} lees {	<i>tsjil-dern</i> .
<i>Window</i> ,	venster,		<i>win-doo</i> .
<i>Signal</i> ,	teken,		<i>sig-nel</i> .
<i>Refignation</i> ,	overgeeving,		<i>rifig-najera</i> .
<i>Nimble</i> ,	gaauw,		<i>nim-b'l</i> .
<i>Christian</i> ,	christelyk,		<i>kris-tien</i> .

Aanmerking.

Maar de *i* in *climbing* volgt den regel: lees *klym-ing*.

Ten Vyfden, in de volgende woorden:

<i>Miser</i> ,	gierigaard,	} lees {	<i>wyfer</i> .
<i>Edle</i> ,	lui,		<i>yd'l</i> .
<i>Twiligha</i> ,	schemerlicht,		<i>twylst</i> .
<i>Iron</i> ,	yzzer,		<i>yern</i> .
<i>Bible</i> ,	bybel,		<i>byb'l</i> .
<i>Title</i> ,	tytel,		<i>tyt'l</i> .
<i>Private</i> ,	byzonder,		<i>pryvet</i> .

Ten zesden, in de volgende, daar de *s* stom is.

<i>Isle</i> ,	eiland,	} lees {	<i>yl</i> .
<i>Island</i> ,	eiland,		<i>yland</i> .
<i>Islander</i> ,	eilanders,		<i>ylander</i> .
<i>Islet</i> ,	eilandje,		<i>ylet</i> .

Tweede

Tweede Regel.

De *i* is kort, en word als de *i* by ons uitgesproken:

Voor eerst, wanneer 'er onmiddelaar een medeklinker op volgt, zonder dat 'er aan het einde eene stomme *e* voor komt. B. V.

<i>Sin,</i>	zonde,	} lees {	<i>fin.</i>
<i>Hill,</i>	berg,		<i>Bil.</i>
<i>Bigger,</i>	grooter,		<i>bigger.</i>

Ten tweeden, wanneer een veelledig woord in *ice*, *icle*, *ile*, *ine*, *ife*, *ite*, *ive* eindigt. B. V.

<i>Malice,</i>	boosheid,	} lees {	<i>mallis.</i>
<i>Office,</i>	ampt,		<i>affis.</i>
<i>Article,</i>	artykel,		<i>artik'l.</i>
<i>Agile,</i>	handig,		<i>ædsjil.</i>
<i>Engine,</i>	kunſtwerk,		<i>indsjin.</i>
<i>Promise,</i>	belofte,		<i>prammit.</i>
<i>Treatise,</i>	verhandeling,		<i>trietis.</i>
<i>Favourite,</i>	gunſteling,		<i>fevrit.</i>
<i>Infinite,</i>	oneindig,	<i>infinnit.</i>	
<i>Captive,</i>	gevangen,	<i>kaptiv.</i>	

Eerste Uitzondering.

Hier van moet men uitzonderen de volgende woorden, in welken de *i* lang uitgesproken word, naameelyk:

<i>Advice,</i>	raad,	} lees {	<i>advys.</i>
<i>To advise,</i>	raaden,		<i>toe advys.</i>
<i>Device,</i>	uitvindſel,		<i>divys.</i>
<i>Sacrifice,</i>	offerhand,		<i>ſakrifys.</i>
<i>Contrite,</i>	verſlaagen,		<i>kantryt.</i>
<i>Polite,</i>	hoflyk,		<i>pallyt.</i>
<i>Sodomite,</i>	fodomyt,		<i>faddomyt.</i>
<i>Despite,</i>	verachting,		<i>diſpyt.</i>

Behalve nog eenige anderen, die men door 't gebruik leeren moet.

Tweede Uitzondering.

Nog zyn hier van uitteneemen de volgenden, in welken de *i* als *ie* uitgesproken word: B. V.

Maga-

<i>Magazine,</i>	voorraadhuis,	} lees	{	<i>maggasten.</i>
<i>Marine,</i>	tot de zee behoorende,			<i>marrien.</i>
<i>Intrigue,</i>	list,	} lees	{	<i>intriege.</i>
<i>To oblige,</i>	verpligten,			<i>oobliedsj.</i>

Ten *derden*, wanneer de *i* in 't begin der woorden met *m* of *n* verbonden is. B. V.

<i>Immediate,</i>	onmiddelaar,	} lees	{	<i>immidiet.</i>
<i>Immense,</i>	onmeetelyk,			<i>immens.</i>
<i>Innocent,</i>	onschuldig,			<i>innocent.</i>
<i>Interest,</i>	belang,			<i>int'rest.</i>

Derde Regel.

De *i* heeft eenen zeer doffen klank, in de woorden, die in *ion* uitgaan. B. V.

<i>Union,</i>	vereeniging,	} lees	{	<i>joenjen.</i>
<i>Occasion,</i>	gelegenheid,			<i>akkæjen.</i>
<i>Confirmation,</i>	bevestiging,			<i>kansfirmæjen.</i>

Eerste Aanmerking.

In de volgende woorden, en derzelver afstammelingen, luid de *i* als eene *e*, naamelyk:

<i>Firm,</i>	vast,	} lees	{	<i>ferm.</i>
<i>Virtue,</i>	deugd,			<i>vertjoë.</i>
<i>Mirth,</i>	vreugde,			<i>merth.</i>
<i>Girl,</i>	meisje,			<i>gerl.</i>
<i>Hither,</i>	herwaards,			<i>bedder.</i>
<i>Thither,</i>	derwaards,			<i>tbedder.</i>
<i>Sir,</i>	heer,			<i>fer.</i>
<i>Fir,</i>	denneboom,			<i>fer.</i>
<i>Dirt,</i>	slyk,			<i>dert.</i>
<i>Thirst,</i>	dorst,			<i>tbirst.</i>
<i>Shirt,</i>	hemd,			<i>sjert.</i>
<i>Third,</i>	derde,			<i>therd.</i>
<i>Bird,</i>	vogel,			<i>berd.</i>
<i>Birch,</i>	berke,			<i>bertsj.</i>
<i>Flirt,</i>	boertery,			<i>fjert.</i>
<i>Stirrup,</i>	slygbeugel,			<i>ferrup.</i>

Tweede Aanmerking.

In het woord, *firrah*, bengel, heeft de *i* den klank van eene flaauwe *e*, lees *farrak*.

Derde

Derde Aanmerking.

En in deeze woorden is de *i* stom, naamelyk:

<i>Marriage,</i>	huuwelyk,	} lees {	<i>marr'edsj.</i>
<i>Carriage,</i>	gedrag,		<i>kærr'edsj.</i>
<i>Parliament,</i>	parlement,		<i>parlement.</i>
<i>Venison,</i>	wildbraad,		<i>ven'sen.</i>
<i>Ordinary,</i>	gemeen,		<i>ard'ueri.</i>
<i>Business,</i>	beezigheid,		<i>bis'ness.</i>
<i>Chariot,</i>	wagen,		<i>tsjerrat.</i>
<i>Cousin,</i>	neef,		<i>koss'n.</i>
<i>Medicine,</i>	artzeny,		<i>med'sin.</i>
<i>Spaniel,</i>	patryshond,		<i>spann'l.</i>
<i>Devil,</i>	duivel,	<i>di'o'l.</i>	
<i>Evil,</i>	quaad,	<i>iv'l.</i>	
<i>Cavil,</i>	spitsvinnigheid,	<i>ka'v'l.</i>	

O.

De *o* word op vierderleie wyze uitgesproken, naamelyk: 1 *Lang.* 2 *Kort.* 3 *Open.* 4 *Dof.*

Eerste Regel.

De *o* is lang, en word als *oo* in 't Nederduitsch uitgesproken:

Voor *eerst*, wanneer het woord met eenen medeklinker, en eene stomme *e* eindigt. B. V.

<i>Globe,</i>	bol,	} lees {	<i>gloob.</i>
<i>Robe,</i>	rok,		<i>roob.</i>
<i>Mode,</i>	mode,		<i>mood.</i>

Eerste Uitzondering.

Men moet hier van uitnemen de woorden, in den volgenden tweeden regel voorkomende, in welken de *o* kort uitgesproken word.

Tweede Uitzondering.

Ook moet men hier van uitzonderen deeze twee woorden, in welken de *o* als eene kort uitgesprokene *e* luid, naamelyk:

<i>One,</i>	een,	} lees {	<i>wan.</i>
<i>Gone,</i>	gegaan,		<i>gan.</i>

Derde

Derde Uitzondering.

En in de volgende woorden word de o als oe in 't Nederduitsch uitgesproken, naamelyk:

<i>Rams,</i>	<i>Koome,</i>	} lees }	} <i>Roem.</i>	
<i>To lose,</i>	<i>verliezen,</i>			<i>teq. lees.</i>
<i>move,</i>	<i>beweegen,</i>			<i>meo.</i>
<i>bebove,</i>	<i>betaamen,</i>			<i>beboev.</i>
<i>prova,</i>	<i>bewyzen,</i>			<i>prœv.</i>

Ten tweeden, wanneer zy eene lettergreep eindigt, waarop de toon valt; in 't byzonder wanneer het woord op *onial*, *oneous*, *oreat*, *orial*, *orian*, *orius*, *osive*, of *otion* uitgaat. B. V.

<i>Chorus,</i>	<i>koor,</i>	} lees }	} <i>kooros.</i>	
<i>Glorj,</i>	<i>eere,</i>			<i>gkōori.</i>
<i>Crœver,</i>	<i>kruidenier,</i>			<i>groofer.</i>
<i>Hôly,</i>	<i>heilig,</i>			<i>boali.</i>
<i>Jovial,</i>	<i>vrolyk,</i>			<i>disjooviel.</i>
<i>Local,</i>	<i>plaatselyk,</i>			<i>loekel.</i>
<i>Moment,</i>	<i>oogenblik,</i>			<i>mooment.</i>
<i>Notice,</i>	<i>kennis,</i>			<i>noosts.</i>
<i>Pœm,</i>	<i>gedicht,</i>			<i>poœm.</i>
<i>Pœt,</i>	<i>dichter,</i>			<i>poœt.</i>
<i>Pœtent,</i>	<i>magtig,</i>			<i>poœtent.</i>
<i>Quœta,</i>	<i>aandeet,</i>			<i>quœt a.</i>
<i>Rœguisb,</i>	<i>schelmachtig,</i>			<i>roogisj.</i>
<i>Sôlar.</i>	<i>tot de zon behoorende,</i>			<i>soeler.</i>
<i>Soldier,</i>	<i>zoldaat,</i>			<i>soedjer.</i>
<i>Tœken,</i>	<i>teken,</i>			<i>soek n.</i>
<i>Tœtal,</i>	<i>geheel,</i>			<i>soetel.</i>
<i>Vœcal,</i>	<i>stemmelyk,</i>			<i>voekel.</i>
<i>Dispœsal,</i>	<i>beschikking,</i>			<i>dispoedjel.</i>
<i>Sœctable,</i>	<i>gezellig,</i>			<i>sociabel.</i>
<i>Ceremœnial,</i>	<i>schaduwachtig,</i>	<i>ceremoenial.</i>		
<i>Errœneous,</i>	<i>dwaalend,</i>	<i>erroœneos.</i>		
<i>Babylœnian,</i>	<i>babylonisch,</i>	<i>babbilaœnien.</i>		
<i>Corpœreal,</i>	<i>ligchaamelyk,</i>	<i>karpoœriœl.</i>		
<i>Pretœrian,</i>	<i>veldheerlyk,</i>	<i>pretoœriœn.</i>		
<i>Memœrial,</i>	<i>gedenkboek,</i>	<i>memoœriœl.</i>		
<i>Censœrœdus,</i>	<i>berispachtig,</i>	<i>censoœriœs.</i>		
<i>Emœtion,</i>	<i>beroerte,</i>	<i>emoœsien.</i>		
<i>Corrœsive,</i>	<i>insetend,</i>	<i>korroœsiv.</i>		

N.

<i>Nd,</i>	neen,	} lees {	<i>noo.</i>
<i>Sd,</i>	alzo,		<i>foo.</i>
<i>Prd,</i>	voor,		<i>proo.</i>

Uitzondering.

In de woorden *to do*, doen; *who*, wie; *to*, te; *thro*; door; *two*, twee; en *woman*, vrouw; word de *o* als *oe* in 't Nederduitsch, doch eenigzins korter als in de voorgemelde woorden, uitgesproken: lees: *toe*, *doe*, *hoe*, *toe*, *throe*, *toe*; en *woemen*. Dit moet men ook in acht neemen in alle woorden, die hier van afgeleid, of hier uit samengesteld worden; uitgenomen *twopence*, twee stuivers, wordende uitgesproken *toppens*.

Tweede Regel.

De *o* is kort, en word als in de Nederduitsche woorden *kom*, *som*, enz. uitgesproken in de volgende woorden:

<i>To come,</i>	komen,	} lees {	<i>toe kom,</i>
<i>Some,</i>	eenige,		<i>som.</i>
<i>Done,</i>	gedaan,		<i>dom.</i>
<i>None,</i>	niemand,		<i>non.</i>
<i>Purpose,</i>	voorneemen,		<i>porpos.</i>
<i>Love,</i>	liefde,		<i>lov.</i>
<i>Glove,</i>	handschoen,		<i>glov.</i>
<i>To shove,</i>	stooten,		<i>toe sfov.</i>
<i>Dove,</i>	duif,		<i>dov.</i>
<i>Above,</i>	boven,		<i>abov.</i>

Derde Regel.

De *o* is open, en word als een *a*, doch eenigzins korter, en zeer dof uitgesproken:

Vooreerst, in 't begin der woorden. B. V.

<i>Obdurate,</i>	verstokt,	} lees {	<i>abduret.</i>
<i>Object,</i>	voorwerp,		<i>abdsjekt.</i>
<i>Obstacle,</i>	hindernis,		<i>abstek'h.</i>
<i>To occupy,</i>	inneemen,		<i>toe akkjupy.</i>
<i>Odd,</i>	oneven.		<i>add.</i>
<i>Of,</i>	van,		<i>af.</i>
<i>To offer,</i>	aanbieden,		<i>toe offer.</i>
<i>Office,</i>	dienst,		<i>affis.</i>
<i>Often,</i>	dikwyls,		<i>aff'n.</i>

Olive

Olive,	olyf,	} lees	}	alliv.
Omelet,	eijferstruif,			amlet.
On,	aan,			an.
To operate,	werken,			apperat.
Or,	of,			ar.
Oracle,	godspraak,			arrak.
Orange,	oranje-appel,			arrends.
Orb,	kloot,			arb.
Ofsitaney,	traagheid,			assitenfi.
Otter,	otter,			atter.
Ox,	os,	aks.		

Eerste Uitzondering.

De volgende woorden moet men hier van uitnemen, in welken de o lang uitgesproken word:

Oats,	haver,	} lees	}	oats.
Only,	alleenlyk,			oonst.
Open,	open,			oep'n.
Odious,	haatelyk,			oodios.
Over,	over,			oover.
Old,	oud,			oold.
Odour,	reuk,			ooder.
Obedient,	gehoorzaam,			oobidient.
To obey,	gehoorzaamen,			toe oobei.
Opinion,	meening,			oopinien.
Ocean,	de groote zee,			oos'n.
Oker,	oker,			ooker.

Tweede Uitzondering.

Ook moet men hier van uitzonderen het woord onion, ajuin, daar de o als eene i uitgesproken word: lees, innien.

Ten tweeden, in het midden van eenledige woorden, die met één of twee medeklinkeren eindigen.
B. V.

God,	Godt,	} lees	}	gad.
Rod,	roede,			rad.
Clock,	klok;			klak.
Hot,	heet,			bat.
Frost,	vorst,			frast.
Top,	top,			tap.
Long,	lang,			lang.
Soft,	zacht,			sast.

Horn,

22 EERSTE DEEL, II. HOOFDSTUK.

<i>Horn,</i>	hoorn,	} lees	{	<i>barn.</i>
<i>Born,</i>	geboren,			<i>barn.</i>
<i>Storm,</i>	storm,			<i>starm.</i>
<i>Form,</i>	gestalte,			<i>farm.</i>
<i>Cork,</i>	kurk,			<i>kark.</i>
<i>Lord,</i>	heer.			<i>lard.</i>
<i>To lall,</i>	leunen,			<i>soe lall.</i>
<i>To droll,</i>	kortswylen,		<i>soe drall.</i>	

Eerste Uitzondering.

Men moet de volgende woorden hier van uitzonderen: naamelyk, *womb*, de baarmoeder; *whom*, wien; *tomb*, een graf, in welken de *o* als *oe* uitgesproken word; lees *worm*, *hoem*, *toem*; en *wolf*, een wolf, lees *woelf*.

Tweede Uitzondering.

En in de volgende woorden, die in *ll*, *ld*, *lt*, *mb*, *st*, *rt*, en *th* eindigen, moet de *o* lang worden uitgesproken, naamelyk:

<i>To roll,</i>	rollen,	} lees	{	<i>toe rool.</i>
<i>To tall,</i>	kleppen,			<i>toe tool.</i>
<i>To hold,</i>	houden,			<i>toe boold.</i>
<i>Sold,</i>	verkocht,			<i>soold.</i>
<i>Bold,</i>	stout,			<i>boold.</i>
<i>To fold,</i>	vouwen,			<i>toe foold.</i>
<i>Bolt,</i>	grendel,			<i>bools.</i>
<i>Colt,</i>	veulen,			<i>kools.</i>
<i>To comb,</i>	kammen,			<i>toe koom.</i>
<i>Port,</i>	haven,			<i>poort.</i>
<i>Moost,</i>	meest,			<i>moost.</i>
<i>Ghost,</i>	geest,			<i>goost.</i>
<i>Post,</i>	post,			<i>poost.</i>
<i>To roost,</i>	rooften,			<i>toe roost.</i>
<i>To toost,</i>	braaden,			<i>toe toost.</i>
<i>Booth,</i>	beide,	<i>booth.</i>		

Aanmerking.

Nochtans luid de *o* kort in de woorden *comb* en *moost*, wanneer zy met anderen samengesteld zyn. B. V.

<i>Coxcomb,</i>	haanekam,	} lees	{	<i>kakstem.</i>
<i>Hisbermoost,</i>	de naaste,			<i>beddermoost.</i>
<i>Upermoost,</i>	de opperste,			<i>oppermoost.</i>
<i>Undermoost,</i>	de onderste,		<i>ondermoost.</i>	

Der-

Derde Uitzondering.

Ook moet men hier van uitzonderen de deelwoorden, die van een werkwoord afstammen, welk in de onbepaalde wyze (*modo infinitivo*) in *oor* eindigt: want dan word de *o* lang uitgesproken. B. V.

Sborn, geschooren, van *sbear*, scheeren, } lees } *sjoorn.*
Worn, gedraagen, van *wear*, draagen, } } *woorn.*

Aanmerking.

Born, zoo ook *form*, worden naar hunne verscheidene betekenissen ook verscheidentlyk uitgesproken. B. V.

<i>Born</i> ,	gedraagen,	} lees }	<i>boorn.</i>
<i>Born</i> ,	geboren,		<i>barn.</i>
<i>Form</i> ,	bank,		<i>foorm.</i>
<i>Form</i> ,	gestalte,		<i>farm.</i>

Ten *derden*, in de meeste volledige woorden, wanneer de *o* in dezelfde lettergreep met eenen medeklinker verbonden is. B. V.

<i>Bod-ten</i> ,	haarnaald,	} lees }	<i>badkin.</i>
<i>Bor-der</i> ,	rand,		<i>barder.</i>
<i>Cof-fee</i> ,	koffy,		<i>kaffi.</i>
<i>Cot-son</i> ,	boomwol,		<i>kass'n.</i>

Ten *vierden*, in de volgende woorden, offchoon 'er de *o* aan het einde der lettergreep staat, naamelyk:

<i>Bo di</i> ,	ligchaam,	} lees }	<i>baddi.</i>
<i>Co-medi</i> ,	blyspel,		<i>kammedi.</i>
<i>Co-met</i> ,	staasster,		<i>kammet.</i>
<i>Vo-lume</i> ,	deel,		<i>vallom.</i>
<i>Pro-phet</i> ,	profeet,		<i>praffet.</i>
<i>Co-lumn</i> ,	zuil,		<i>kallom.</i>
<i>Ho-nour</i> ,	eere,		<i>anner.</i>
<i>Mo-dest</i> ,	zedig,	<i>maddest.</i>	

En in nog eenige anderen, die men door het gebruik leeren moet.

Eerste Aanmerking.

Offchoon de *o* in *holy*, heilig, als eene lange *o* uitgesproken word: is zy, echter, in samengestelden

24 EERSTE DEEL, II. HOOFDSTUK.

den daarvan kort: *Holy-day*, een feestdag, word uitgesproken *hallide*.

Tweede Aanmerking.

Yolk, een dooier, spreekt men uit *jook* en *jelk*; *anchor*, anker, lees *anker*; en *women*, vrouwen, lees *wimmin*.

Vierde Regel.

De *o* is dof, en word byna als eene korte en doffe *e* uitgesproken, in veelledige woorden, die in *ion*, *ock*, *ed*, *op*, *ot*, *ord*, *ort*, en *our* uitgaan. B. V.

<i>Union</i> ,	eenigheid,	} lees <	<i>juunjen</i> .
<i>Nation</i> ,	een volk,		<i>nasjen</i> .
<i>Fasbion</i> ,	gebruik,		<i>fasjen</i> .
<i>Passion</i> ,	hartstocht,		<i>passien</i> .
<i>Bullock</i> ,	os,		<i>bullek</i> .
<i>Haddock</i> ,	schelvisch,		<i>baddek</i> .
<i>Paddock</i> ,	pad,		<i>paddek</i> .
<i>Synod</i> ,	kerkvergadering,		<i>stned</i> .
<i>Bisbop</i> ,	bischof,		<i>bisjep</i> .
<i>Maggot</i> ,	maade,		<i>maget</i> .
<i>Bigot</i> ,	schynheilig,		<i>higget</i> .
<i>Bedford</i> ,	Bedford,		<i>Bedferd</i> .
<i>Favour</i> ,	gunst,		<i>fæver</i> .
<i>Honour</i> ,	eere,		<i>anner</i> .
<i>Comfort</i> ,	troost,	<i>komfert</i> .	

In de woorden, die in *on* eindigen, word de *o* gemeenlyk verzwegen. B. V.

<i>Capon</i> ,	kapoen,	} lees <	<i>kep'n</i> .
<i>Mutton</i> ,	schaapvleesch,		<i>mot'n</i> .
<i>Lesson</i> ,	les,		<i>less'n</i> .
<i>To reckon</i> ,	rekenen,		<i>toe rekk'n</i> .

Uitzondering.

<i>Son</i> ,	zoon,	} lees <	<i>son</i> .
<i>Canon</i> ,	regel,		<i>kannen</i> .
<i>Sermon</i> ,	redevoering,		<i>sermen</i> .
<i>To abandon</i> ,	verlaaten.		<i>toe abbanden</i> .

U.

De *u* word op vierderleie wyze uitgesproken, naamelyk: 1. *Lang*. 2. *Open*. 3. *Kort*. 4. *Dof*.

Eerste

Eerste Regel.

De *u* is lang, en word als *uu* uitgesproken;
Vooreerst, wanneer 'er, volgens den algemeenen regel, eene aan het einde staande *e* op volgt. B. V.

To *Exclude*, uitsluiten, lees *toe eksklud*.

Eerste Uitzondering.

Men moet hiervan uitneemen *volume*, een deel, daar de *u* als eene doffe *o* uitgesproken word; en *Fortune*, het geluk; met zyne afstammelingen, daar zy als eene doffe *i* luid; lees *vallom*, *fartin*, enz.

Tweede Uitzondering.

Ook moet men hiervan uitzonderen de woorden, in welken de *u*, volgens den vierden regel, dof uitgesproken word; en *prelude*, een voorspel, en *statute*, eene verordening, daar de *u* ook eenen doffen klank heeft; lees, *preled*, *stattet*.

Ten tweeden, wanneer zy aan het einde eener lettergroepe op eene *d*, *j*, *l*, *r*, *s* of *t* volgt, en de toon daarop valt. B. V.

<i>Duty</i> ,	pligt,	} lees {	<i>duuti</i> .
<i>Ducal</i> ,	hertoglyk,		<i>duukel</i> .
<i>Jury</i> ,	gezworene,		<i>djuuri</i> .
<i>Glutinous</i> ,	lymagtig,		<i>gluutinos</i> .
<i>Ruin</i> ,	ondergang,		<i>ruuin</i> .
<i>Rural</i> ,	dat tot het land behoort,		<i>ruurel</i> .
<i>Supremacy</i> ,	oppermagt,		<i>suupremesi</i> .
<i>Superable</i> ,	overkomelyk,		<i>suuperebl</i> .
<i>To tune</i> ,	stemmen,		<i>toe tuun</i> .
<i>Tunick</i> ,	tabbaard,		<i>tuunik</i> .

Eerste Uitzondering.

In de woorden, waar de *u* den toon ontbeert, word zy kort uitgesproken. B. V.

Credulous, . ligtgelóovig, lees *kredulos*.

Tweede Uitzondering.

Men moet hier mede van uitzonderen de woorden, in welken de *u*, volgens den derden regel, kort uitgesproken word.

B

Tweede

Tweede Regel.

De *u* is open, en word als *juu* uitgesproken:
 Vooreerst, wanneer zy onmiddelbaar op eene *b, c, f, g, h, m, n*, of *p*, volgt, en den toon heeft. B. V.

<i>To abuse</i> ,	misbruiken,	} lees	{	<i>toe abjuus.</i>
<i>To accuse</i> ,	beschuldigen,			<i>ækkjuus.</i>
<i>Fuel</i> ,	brandstofte,			<i>fjuuel.</i>
<i>Ambiguity</i> ,	dubbelzinnigheid,			<i>æmbigjuust.</i>
<i>Humour</i> ,	aart,			<i>bjuumer.</i>
<i>Minute</i> ,	stom,			<i>mjuus.</i>
<i>Minute</i> ,	klein,			<i>minjuut.</i>
<i>Pàder</i> ,	schaamte,		<i>pjuuder.</i>	

Eerste Uitzondering.

Men moet hier van uitzonderen *minute*, als het eene minuut of een oogenblik betekent; want dan word de *u* als eene korte *i* uitgesproken; lees: *minuit*.

Tweede Uitzondering.

Ook dient men aantemerken, dat de *u*, als 'er de toon niet op valt, wel als *ju*, maar kort uitgesproken worde, B. V.

<i>Accusation</i> ,	beschuldiging,	} lees	{	<i>ækkjusesjen.</i>
<i>Ambiguous</i> ,	dubbelzinnig,			<i>æmbigjuos.</i>

Ten tweeden, wanneer zy alleen eene lettergreep maakt. B. V.

<i>To usurp</i> ,	onrechtmatig bezitten,	} lees	{	<i>toe juusorp.</i>
<i>U-tensil</i> ,	hulstraad,			<i>juutensil.</i>
<i>Usual</i> ,	gewoonlyk,			<i>juusuel.</i>

Eerste Uitzondering.

In *to bury*, begraven, luid de *u* als eene doffe *e*; lees: *berri*.

Tweede Uitzondering.

In *buffy*, beezig, en desselfs afstammelingen, word de *u* als eene doffe *i* uitgesproken; lees: *biffi*.

Derde Uitzondering.

Men moet ook uitzonderen die woorden, in welken de

de u, volgens den derden regel, kort, en volgens den vierden regel, dof uitgesproken word.

Derde Regel.

De u is kort, en word als eene doffe e uitgesproken :

Vooreerst, wanneer zy in het begin van een woord, in dezelfde lettergreep met eenen medeklinker voorkomt. B. V.

<i>Udder</i> ,	uier,	} lees	}	<i>odder.</i>
<i>Ugly</i> ,	leelyk,			<i>oggli.</i>
<i>Ulcer</i> ,	gezwel,			<i>olcer.</i>
<i>Ultimate</i> ,	laatste,			<i>oltimeet.</i>
<i>Umbradge</i> ,	schaduw,			<i>ombredsj.</i>
<i>Umpire</i> ,	scheidsman,			<i>ompyer.</i>
<i>Unable</i> ,	onbekwaam,			<i>onæb'l.</i>
<i>Unavoidable</i> ,	onvermydelyk,			<i>onavaideb'l.</i>
<i>Under</i> ,	onder,			<i>onder.</i>
<i>Underband</i> ,	onder de hand,			<i>onderband.</i>
<i>Up</i> ,	op,			<i>op.</i>
<i>To uphold</i> ,	ondersteunen,			<i>toe opboold.</i>
<i>Upermost</i> ,	oppeiste,			<i>oppermost.</i>
<i>Upon</i> ,	op,	<i>oppaen.</i>		

Benevens in alle, met *un*, *under* en *up* samengestelde, woorden.

Hiertoe behooren ook de volgende woorden :

<i>Urn</i> ,	lykbuut,	} lees	}	<i>arn.</i>
<i>To urge</i> ,	dringen,			<i>toe ordsj.</i>
<i>Us</i> ,	ons,			<i>os.</i>
<i>Utmost</i> ,	uiterste,			<i>atmost.</i>
<i>Diurnal</i> ,	dagelykfeh,			<i>djornal.</i>
<i>Triumph</i> ,	zegepraal,			<i>tryonf.</i>

Uitzondering.

De volgende woorden moeten van deezen regel worden uitgezonderd: want hun eerste lettergreep komt niet van *un*, maar van *uni*, 't welk als *juu* luid:

<i>Unanimous</i> ,	eendragtig,	} lees	}	<i>juunannimos.</i>
<i>Unicorn</i> ,	eenhoorn,			<i>juunikarn.</i>
<i>Uniform</i> ,	eenvormig,			<i>juuniforms.</i>
<i>Universe</i> ,	geheelal,			<i>juuniverse.</i>

University, hooge school, } lees } *juuniverfitt.*
Univocal, eenstemmig, } } *juunivokel.*

Ten tweeden, de *u* is kort; wanneer zy tuffchen twee of meer medeklinkers in ééne lettergreep voorkomt, en geene stomme *e* op dezelve volgt. B. V.

<i>Abrupt</i> ,	afgebroken,	} lees }	{	<i>abrupt.</i>
<i>To annul</i> ,	vernietigen,			<i>toe annol.</i>
<i>To adjust</i> ,	vereffenen,			<i>toe addsoff.</i>
<i>Begun</i> ,	begonnen,			<i>bigon.</i>
<i>Blunt</i> ,	stomp,			<i>blont.</i>
<i>Blur</i> ,	vlek,			<i>blor.</i>
<i>But</i> ,	maar,			<i>bot.</i>
<i>Bulk</i> ,	grootte,			<i>bolk.</i>
<i>Burden</i> ,	laft,			<i>bord'n.</i>
<i>Circumference</i> ,	omtrek,			<i>circumf'rens.</i>
<i>Augst</i> ,	oogftmaand,	<i>aagof.</i>		

Hiertoe behooren ook de woorden, tot welker famenftelling de lettergreep *sub*, *suc*, *sup*, *sur* of *fus* behoort. B. V.

<i>Subjeet</i> ,	onderwerp,	} lees }	{	<i>foedsjekt.</i>
<i>To fucceed</i> ,	gelukken,			<i>toe fokfied.</i>
<i>Succinct</i> ,	beknopt,			<i>fokfinkt.</i>
<i>To fuppreff</i> ,	onderdrukken,			<i>toe foppreff.</i>
<i>fuppofo</i> ,	onderftellen,			<i>foppoos.</i>
<i>furprife</i> ,	overvallen,			<i>foprrys.</i>
<i>fufpect</i> ,	verdenken,			<i>fofpekt.</i>
<i>fuftain</i> ,	onderfteunen,			<i>foftan.</i>

Uitzondering.

Men zondere de volgende woorden hiervan uit, in welken de *u* als eene korte Nederduitfche *u* luid, naamelyk:

<i>Bull</i> ,	ftier,	} lees }	{	<i>bull.</i>
<i>To pull</i> ,	trekken,			<i>toe pull.</i>
<i>To pufb</i> ,	ftooten,			<i>toe pufj.</i>
<i>Bullet</i> ,	kogel,			<i>kullet.</i>
<i>Bullion</i> ,	ongemunt zilver,			<i>bullien.</i>
<i>Bullock</i> ,	os,			<i>bulleck.</i>
<i>Bully</i> ,	kogchel,			<i>bulli.</i>
<i>Bulrufb</i> ,	bies,			<i>bulroff.</i>
<i>Bulwerk</i> ,	bolwerk,			<i>bulwerk.</i>

Bufb,

<i>Busb</i> ,	kreupelbosch,	} lees	}	<i>busj</i> .
<i>Busbel</i> ,	scheepel,			<i>busjel</i> .
<i>Butcher</i> ,	slagter,			<i>bussjer</i> .
<i>Cushion</i> ,	kussen,			<i>kusjin</i> .
<i>Pulley</i> ,	katrol,			<i>pulli</i> .
<i>Pudding</i> ,	podding,			<i>puddin</i> .
<i>Pullet</i> ,	kuiken,		<i>pullet</i> .	

Hiertoe behooren nog de woorden, tot welker samenstelling de lettergreep *full* gebezigd word.

<i>Fuller</i> ,	vollen,	} lees	}	<i>fuller</i> .
<i>Fully</i> ,	ten vollen,			<i>fulli</i> .
<i>To fulfill</i> ,	vervullen,			<i>fulfil</i> .
<i>Beautifull</i> ,	schoon,			<i>bjoetiful</i> . enz.

Ten derden, is de *u* kort, en klinkt als eene doffe *o*, in vreemde woorden, die in *um* en *as* eindigen. B. V.

<i>Compendium</i> ,	kort begrip,	} lees	}	<i>kampendiom</i> .
<i>Delirium</i> ,	mymering,			<i>diliriom</i> .
<i>Memorandum</i> ,	gedenk-boek,			<i>memorandum</i> .
<i>Jacobus</i> ,	Jakob,			<i>d jakobos</i> .
<i>Radius</i> ,	straal,			<i>radius</i> .
<i>Rebus</i> ,	raadfel,			<i>rebus</i> .
<i>Venus</i> ,	godin der liefde,		<i>vinos</i> .	

Vierde Regel.

De *u* is dof, en luid byna als eene doffe *e*, in de uitgangen *ule*, *lure*, *sure* en *bury* van veelledige woorden, waarin zy den toon ontbeert. B. V.

<i>Globule</i> ,	klootje,	} lees	}	<i>gloobel</i> .
<i>Failure</i> ,	misflag,			<i>feeler</i> .
<i>Pleasure</i> ,	vermaak,			<i>pleesjer</i> .
<i>Canterbury</i> ,	(eene stad,)			<i>Kanterbery</i> .

Aanmerking.

De woorden, die in *ture* uitgaan, leest men byna op de volgende wyze. B. V.

<i>Nature</i> ,	natuur,	} lees	}	<i>nater</i> .
<i>Scripture</i> ,	schiftuur,			<i>scriptar</i> .
<i>Creature</i> ,	schepfel,			<i>kriter</i> .
<i>Adventure</i> ,	geval,			<i>adventer</i> .

Uitzondering.

Hiervan moet men uitzonderen de woorden, die, volgens de voorgaande regels, met eene lange of opene *u* uitgesproken worden.

Y.

De *y* word op tweërleie wyze uitgesproken, naame-lyk 1. *Lang*. 2. *Kort*.

Eerste Regel.

De *y* is lang, en word als *y* in 't Nederduitsch uitgesproken:

Vooreerst, aan het einde van eenledige woorden.

B. V.

<i>By</i> ,	door,	} lees	}	<i>by</i> .
<i>To try</i> ,	beproeven,			<i>toe try</i> .
<i>To cry</i> ,	schreeuwen,			<i>toe cry</i> .
<i>To fly</i> ,	vliegen,			<i>toe fly</i> .
<i>To fry</i> ,	braaden,			<i>toe fry</i> .
<i>My</i> ,	myn,			<i>my</i> .
<i>Sly</i> ,	loos,			<i>fly</i> .
<i>Tby</i> ,	uw,			<i>tby</i> .
<i>Wby</i> ,	waarom,			<i>wy</i> .
<i>Wry</i> ,	scheef,			<i>ry</i> .

Aanmerking.

In het schie-lyk spreken drukt men het woordje *my* met eene korte *i* uit: als *mi brother* in plaats van *my brother*, myn broeder.

Ten tweeden, wanneer een medeklinker en eene stomme *e* op dezelve volgen. B. V.

<i>Ghyle</i> ,	de ghyl,	} lees	}	<i>tyl</i> .
<i>Lyre</i> ,	lier,			<i>lyer</i> .
<i>Tbyme</i> ,	tym,			<i>tbym</i> .
<i>Type</i> ,	voorbeeld,			<i>typ</i> .

Ten derden, aan het einde van tweeledige woorden, wanneer 'er de toon op valt. B. V.

<i>To apply</i> ,	toepassen,	} lees	}	<i>toe apply</i> .
<i>bely</i> ,	bellegen,			<i>bily</i> .
<i>comply</i> ,	toegeven,			<i>kamply</i> .
<i>diffy</i> .	uitarten,			<i>diffy</i> .

Uit-

Uitzondering.

Maar is de toon aan de eerste lettergreep gehecht, dan luid de y als eene i. B. V.

<i>To bury,</i>	wegsleepen,	} lees {	<i>toe horri.</i>
<i>bury,</i>	begraaven,		<i>berri.</i>
<i>carry,</i>	draagen,		<i>karri.</i>
<i>dirty,</i>	vuilmaaken,		<i>derri.</i>
<i>envy,</i>	benyden,		<i>enoi.</i>
<i>fancy,</i>	zich verbeelden,		<i>fansi.</i>
<i>rally,</i>	boerten,		<i>ralli.</i>
<i>sally,</i>	een uitval doen,		<i>salli.</i>
<i>sally,</i>	bezoedelen,		<i>salli.</i>
<i>sarry,</i>	vertoeven,		<i>sarri.</i>

Ten vierden, aan het einde van drieledige woorden; die in *fy* uitgaan, offchoon de y den toon daarin mist. B. V.

<i>To amplify,</i>	uitbreiden,	} lees {	<i>toe amplify.</i>
<i>certify,</i>	verzekeren,		<i>sertify.</i>
<i>edify,</i>	opbouwen,		<i>edify.</i>
<i>fortify,</i>	versterken,		<i>fartify.</i>
<i>gratify,</i>	begunstigen,		<i>grattify.</i>
<i>justify,</i>	rechtvaardigen,		<i>dsjostify.</i>
<i>magnify,</i>	hoogschatten,		<i>magnify.</i>
<i>purify,</i>	relnigen,		<i>pjuurify.</i>
<i>qualify,</i>	bekwaam maaken,		<i>kwaalify.</i>
<i>signify,</i>	betekenen,		<i>signify.</i>

Ten vyfden, in de eerste lettergreep van veelledige woorden, wanneer de toon daarop valt. B. V.

<i>Hyacinth,</i>	(zekere bloem,)	} lees {	<i>byacinth.</i>
<i>Hydra,</i>	waterslang,		<i>bydra.</i>
<i>Cypress,</i>	(zekere boom,)		<i>fypress.</i>
<i>Hydromancy,</i>	waarzegging uit water,		<i>bydromenfi.</i>
<i>Hymen,</i>	de huwelyks godt,		<i>hymen.</i>
<i>Tyrant,</i>	dwingeland,	<i>tyrant.</i>	

-Eerste Uitzondering.

In de volgende woorden word de y echter als eene i uitgesproken: vermits de meeste woorden van 't Grieksch afkomstig zyn.

34 EERSTE DEEL, II. HOOFDSTUK.

<i>Chymist,</i>	stoffcheider,	} lees }	{	<i>kimmist.</i>
<i>Hypocrite,</i>	huigchtelaar,			<i>bippakrit.</i>
<i>System,</i>	leergestel,			<i>sistem.</i>
<i>Sycophant,</i>	oorblaazer,			<i>fikkafens.</i>
<i>Synod,</i>	kerkvergadering,			<i>sinned.</i>
<i>Typical,</i>	voorbeeldig,			<i>tippikel.</i>
<i>Physic,</i>	atzenykunst,			<i>fisik.</i>
<i>Clyster,</i>	klister,			<i>klister.</i>
<i>Crystal,</i>	kristal,			<i>kristel.</i>
<i>Cypsy,</i>	heiden,			<i>dsjipsi.</i>
<i>Hymn,</i>	lofzang,			<i>bim.</i>
<i>Alyrrh,</i>	mirrhe,			<i>mirr.</i>

Tweede Uitzondering.

Ook moet men hietvan uitzonderen zulke woorden, die den toon op de tweede lettergreepe hebben:

<i>Hyperbole,</i>	grootpraak,	} lees }	{	<i>biperbool.</i>
<i>Hypocriſy,</i>	huigchelaary,			<i>bippakriſt.</i>
<i>Hypotbeſis,</i>	grondſtelling,			<i>bippatbeſis.</i>
<i>Phyſician,</i>	artz,			<i>fiſesjien.</i>
<i>Phyſidnomy,</i>	gezigkunde,			<i>fiſiaromi.</i>

Aanmerking.

Maar in de volgende woorden word de y lang uitgesproken:

<i>Hydrogrâphical,</i>	tot de waterbeſchry- ving behoorende,	} lees }	{	<i>bydrâgrâffikel.</i>
<i>Tyrânnical,</i>	tiranniſch,			<i>tyrannikel.</i>
<i>Tyrannically,</i>	op eene tiranniſche wyze,			<i>tyrannikell.</i>
<i>Hyæna,</i>	een hyæna,			<i>byæna.</i>

Tweede Regel.

De y is kort, en luid als de *i* in het Nederduiſch: *Vooreerſt*, wanneer één of twee medeklinkers op dezelfde volgen, zonder eene ſomme *e*. B. V.

<i>Abyſt,</i>	afgrond,	} lees }	{	<i>abbis,</i>
<i>Satyr,</i>	(een boſchgodt,)			<i>fattir.</i>
<i>Zepbyr,</i>	weſte wind,			<i>zeffer.</i>

Ten tweeden, aan het einde van veelledige woorden, wanneer 'er de toon niet op ruſt. B. V.

<i>To accompany,</i>	geleiden,	} lees }	<i>toe akkampeni.</i>
<i>Ability,</i>	bekwaamheid,		<i>abilisti.</i>
<i>Activity,</i>	leevendigheid,		<i>aktiviti.</i>
<i>Company,</i>	gezelschap,		<i>kampeni.</i>
<i>Pretty,</i>	aardig,		<i>priti.</i>
<i>Sorry,</i>	droevig,		<i>sarri.</i>
<i>Angry,</i>	toornig,		<i>angri.</i>

Uitzondering.

Maar rust de toon 'er op, dan word de y, volgens den eersten regel, lang uitgesproken. B. V.

<i>Away,</i>	scheef,	} lees }	<i>ary.</i>
<i>Adry,</i>	dorstig,		<i>edry.</i>
<i>Outcry,</i>	geschreeuw,		<i>aukry.</i>
<i>To reply,</i>	wederleggen,		<i>toe riply.</i>
<i>To supply,</i>	vervullen,		<i>toe supply.</i>

Ten *derden*, is zy kort, in het midden van veelledige woorden. B. V.

<i>Alchemy,</i>	scheikunde,	} lees }	<i>alkimmi.</i>
<i>Panegyric,</i>	lofrede,		<i>panneedsjirik.</i>

Aanmerking.

Wanneer de y, in 't begin of midden van een woord, voor eene klinkletter staat, word zy als j in het Nederduitsch uitgesproken. B. V.

<i>Yard,</i>	elle,	} lees }	<i>yard.</i>
<i>Youth,</i>	jeugd,		<i>joetsb.</i>

DERDE HOOFDSTUK.

Van de Uitspraake der Medeklinkeren.

De medeklinkers zyn:

B, C, D, F, G, H, J, K, L, M, N, P, Q,
R, S, T, V, W, X, Y, Z.

B.

Regel.

B word uitgesproken bi.

Uitzondering.

B is stom: *Vooreerst*, wanneer zy in dezelfde lettergroepe voor eene t staat. B. V.

<i>Debt,</i>	schuld,	} lees }	<i>det.</i>
<i>Doubt,</i>	twyfel,		<i>daut.</i>

Ten tweede, wanneer zy op *ta* in volgt. B. V.

<i>Laub,</i>	lam,	} lees }	<i>lam.</i>
<i>Limb,</i>	lid,		<i>lim.</i>

Ten derden, in *subtle*, en de daarvan afkomstige woorden. B. V.

<i>Subtle,</i>	listig,	} lees }	<i>fortl.</i>
<i>Subtly,</i>	listiglyk,		<i>fortly.</i>
<i>Subtleness,</i>	listigheid,		<i>fortleness.</i>

C.

Eerste Regel.

C voor a, o, u, au, aw, oa, oo, ou, ow, luid als k. B. V.

<i>Care,</i>	zorg,	} lees }	<i>ker.</i>
<i>Cock,</i>	haan,		<i>kack.</i>
<i>To curl,</i>	krullen,		<i>toe korb.</i>
<i>To cause,</i>	veroorzaaken,		<i>toe kaas.</i>
<i>Cawl,</i>	darmnet,		<i>kaal.</i>
<i>Cook,</i>	koole,	<i>koel.</i>	

Cook,

Cook,	kok,	} lees {	koek.
Coul,	kap,		koul.
Cow,	koe,		kau.

Tweede Regel.

C voor e, i, y, ea, ee, ei, luid als eene zachte f. B. V.

Cellar,	zorg,	} lees {	feller.
Cement,	haan,		fement.
To cise,	krullen,		toe fyr.
City,	veroorzaaken,		fitti.
Cycle,	darmter,		fyk't.
To cease,	koole,		toe fiez.
To succeed,	kok,		toe fokfied.
To receive,	kap,		toe rifiev.
Cieling,	koe,		fiefing.

Derde Regel.

C voor eenen medeklinker, zoo wel in 't begin als aan het einde van een woord, luid als k. B. V.

Cross,	kruis,	} lees {	krass.
Clock,	uurwerk,		klack.

Eerste Uitzondering.

In de volgende woorden, en derzelve afstammelingen, is de c stom:

Verdict,	gerechtelyke uitspraak,	} lees {	verdit.
To indict,	aanklaagen,		toe indyt.
Victuals,	leevensmiddelen,		vittels.
Victualler,	zotelaar,		vitt'ler.
Perfect,	volkomen,		perfet.
Muscle,	zenuw,		moff'l.
Scene,	teoneel,		fien.
Scepter,	fcepter,		fep'ter.
Science,	wetenfchap,		fyens.

Tweede Uitzondering.

Daar eene e weggeworpen is, luid de c als eene dubbele f. B. V.

Plac'd,	geplaatft,	} lees {	plaf'd.
Effac'd,	uitgewifcht,		effaf's'd.

Vierde Regel.

Ci, voor eenen klinker of tweeklank, word als *ffj* gelezen, en, met de volgende klinkletter of tweeklank, in eene lettergreepe uitgesproken. B. V.

<i>Ancient</i> ,	oud,	} lees }	<i>ansjient</i> .
<i>Gracious</i> ,	genadig,		<i>græsjos</i> .

Uitzondering.

Hiervan moet men uitzonderen *society*, gezelschap, 't welk uitgesproken word *saffjiti*.

Vyfde Regel.

Ch luid als *tsj* eensklanks uitgesproken. B. V.

<i>Chamber</i> ,	kamer,	} lees }	} toe }	<i>tsjamber</i> .
<i>Cherry</i> ,	kers,			<i>tsjerri</i> .
<i>Cbeek</i> ,	wang,			<i>tsjiek</i> .
<i>Cbime</i> ,	klokkenspel,			<i>tsjym</i> .
<i>Cbief</i> ,	voornaamste,			<i>tsjief</i> .
<i>To chuse</i> ,	verkiezen,			<i>tsjoes</i> .
<i>Orchard</i> ,	boomgaard,			<i>artsjerd</i> .
<i>Much</i> ,	veel,			<i>motsj</i> .
<i>Such</i> ,	zoodaanig,	<i>sotsj</i> .		

Eerste Uitzondering.

In de volgende woorden, en derzelver afstammelingen, luid *ch* als *k*.

<i>Anchor</i> ,	anker,	} lees }	} }	<i>anker</i> .
<i>Anchoret</i> ,	kluzenaar,			<i>ankeret</i> ,
<i>Chaos</i> ,	ruuwe klomp,			<i>keas</i> .
<i>To catechise</i> ,	in 't geloof onderwyzen,			<i>toe kattedkys</i> ,
<i>Chorus</i> ,	koor,			<i>koeros</i> .
<i>Chrysin</i> ,	heilige olie,			<i>kryfm</i> .
<i>Alchymy</i> ,	schelkunde,			<i>alkimmi</i> .
<i>Christ</i> ,	Christus,			<i>krefst</i> .
<i>Chromatick</i> ,	vermaakelyk,			<i>kroomattik</i> .
<i>Chronicle</i> ,	kronyk,			<i>krannik</i> 'le
<i>Chyle</i> ,	ghyl,			<i>kyl</i> .
<i>Epoch</i> ,	tydperk,			<i>epak</i> .
<i>Eucharist</i> ,	avondmaal,			<i>joekerist</i> .
<i>Eunuch</i> ,	gefnedene,			<i>joenuk</i> .
<i>Michael</i> ,	Michaël,	<i>mykel</i> .		

Mo.

<i>Monarch</i> ,	alleenheerscher,	} lees {	<i>mannerk.</i>
<i>Stomach</i> ,	maag,		<i>stommek.</i>
<i>Tetrach</i> ,	viervorst,		<i>tetrerk.</i>

Benevens nog eenige andere, uit het Grieksch afgeleide, woorden.

Tweede Uitzondering.

In *drachm*, een vierendeel loods, en *yacht*, eenjagt, spreekt men de *ch* niet uit: lees *dram*, en *jat*.

Derde Uitzondering.

In eenige, uit het Fransch afstammende, woorden behoud *ch* zynen oorsprongkelyken klank B. V.

<i>Capucin</i> ,	kapucyn,	} lees {	<i>kapjusjen.</i>
<i>Chagrin</i> ,	verdriet,		<i>sjagrien.</i>
<i>Chalor</i> ,	chalog,		<i>sjallat.</i>
<i>Chamoy</i> ,	kameel,		<i>sjammi.</i>
<i>Chaise</i> ,	kales,		<i>sjæs.</i>

Zesde Regel.

Sch in eene lettergreep luid als *sk*.

<i>Scheme</i> ,	schets,	} lees {	<i>skiem.</i>
<i>School</i> ,	school,		<i>skoel.</i>
<i>Scholar</i> ,	schoolier,		<i>skaller.</i>
<i>Schellast</i> ,	uitlegger,		<i>skolliaft.</i>

Uitzondering.

In *schism*, scheuring, en de woorden, daar van afgeleid, is de *ch* stom: lees *siesm*.

D.

Regel.

D word uitgesproken *di*.

Uitzondering.

D is stom: *vooreerst*, in de volgende woorden. B. V.

<i>Almonde</i> ,	amandèl,	} lees {	<i>ammeu.</i>
<i>Handsom</i> ,	aardig,		<i>banfom.</i>
<i>Handmaid</i> ,	dienstmaagd,		<i>banmad.</i>
<i>Friendship</i> ,	vriendſchap,		<i>frinſjip.</i>
<i>Riband</i> ,	lint,		<i>ribbin.</i>

38 EERSTE DEEL, III. HOOFDSTUK.

Worldy, wereldlyk, } lees { *werlt.*
Wednesday, woensdag, } lees { *wensda.*

Ten tweeden, in het woordje *and*, wanneer het volgende woord met eenen medeklinker begint. B. V.

Come and see, kom en zie, lees *kom an se*, enz.

F.

Regel.

F word uitgesproken als in het Nederduitsch.

Uitzondering.

Wanneer het woordje of een teken des tweeden naamvals (*genitivi casus*) is, en een medeklinker daarop volgt, word de *f* in 't spreken niet gehoord. B. V.

A pound of meat, een pond vleesch, lees *a pound a mist*.

G.

Eerste Regel.

G voor *a*, *o*, *u*, word op dezelfde wyze als in het Nederduitsch uingesproken. B. V.

Garden, hof, } lees { *gard'n.*
God, Godt, } lees { *gad.*
Gullet, de keel, } lees { *goller.*

Uitzondering.

Nochtans luid de *g* in de beide volgende woorden als *dsj*'. B. V.

Goal, kerker, } lees { *dsjel.*
Goaler, sluitcr, } lees { *dsjaler,*

Deze beide woorden worden ook, daarom, heden daags, beter *jail* en *jailer* geschreeven.

Tweede Regel.

G voor *e*, *i*, *y* luid als *dsj*'. B. V.

German, duitscher, } lees { *dsjerman.*
Giant, reus, } lees { *dsjyent.*
Gypsy, heiden, } lees { *dsjypp.*

Uit.

Uitzondering.

G word echter als in het Nederduitsch geleezen, vooreerst, in de volgende woorden:

<i>Anger</i> ,	toorn,	} lees {	<i>anger.</i>
<i>Auger</i> ,	boor,		<i>aager.</i>
<i>To begin</i> ,	beginnen,		<i>toe begin.</i>
<i>Fisbmonger</i> ,	vischkooper,		<i>fisjmonger.</i>
<i>Finger</i> ,	vinger,		<i>finger.</i>
<i>To forget</i> ,	vergeeten,		<i>toe farget.</i>
<i>To forgive</i> ,	vergeeven,		<i>toe fargio.</i>
<i>Geese</i> ,	ganzen,		<i>gies.</i>
<i>To geld</i> ,	snyden,		<i>toe geld.</i>
<i>Giddy</i> ,	zwynelig,		<i>giddi.</i>
<i>Girl</i> ,	melsje,		<i>gerl.</i>
<i>Gizard</i> ,	krop,		<i>gisserd.</i>
<i>To give</i> ,	geeven,		<i>toe giu.</i>
<i>Hunger</i> ,	honger,		<i>bonger.</i>
<i>Longer</i> ,	langer,		<i>langer.</i>
<i>Together</i> ,	samen,		<i>toegeder.</i>
<i>Dagger</i> ,	dolk,		<i>dagger.</i>
<i>Bigger</i> ,	grooter,		<i>bigger.</i>
<i>Stronger</i> ,	sterker,	<i>franger.</i>	
<i>Gibberish</i> ,	brabbeltaal,	<i>gibberisf.</i>	
<i>To giggle</i> ,	ginneken,	<i>toe gigg'k.</i>	
<i>gild</i> ,	vergulden,	<i>gild.</i>	
<i>gird</i> ,	omgorden,	<i>gerd.</i>	

Ten tweeden, in veele, uit het Duitsch of Hebreewsch ontsprootene, woorden. B. V.

<i>Gelderland</i> ,	Gelderland,	} lees {	<i>Gelderland.</i>
<i>Copenbagen</i> ,	Koppenhagen,		<i>Kop'nbagen.</i>
<i>Gibeu</i> ,	Gibea,		<i>Gibea.</i>
<i>Gilboa</i> ,	Gilboa,		<i>Gilboa.</i>

Ten derden, in zulken, die eenen Franschen oorsprong hebben. B. V.

<i>Conger</i> ,	zee-aal,	} lees {	<i>kanger.</i>
<i>Eager</i> ,	zuur,		<i>teger.</i>
<i>Meager</i> ,	mager,		<i>mieger.</i>
<i>Vinegar</i> ,	azyn,		<i>vinneger.</i>

Ten vierden, en in deeze twee, uit het Latyn afgeleide, woorden, naamelyk:

Tiger;

40 EERSTE DEEL, III. HOOFDSTUK.

Tiger, tyger, en gibbons, gebogcheld, lees tiger, gibbos.

Derde Regel.

G voor eenen medeklinker word schielyk uitgesproken. B. V.

<i>Glad,</i>	blyd,	} lees {	<i>glad.</i>
<i>Eagle,</i>	arend,		<i>tegʰ.</i>
<i>Ignorance,</i>	onweetenheid,		<i>ignarens.</i>
<i>To agree,</i>	overeenstemmen,		<i>toe agri.</i>
<i>Angry,</i>	toornig,		<i>angri.</i>

Vierde Regel.

Wanneer aan het einde van een woord of van eene lettergroepe voor de g geene d voorafgegaan is, word zy als in het Nederduitsch uitgesproken. B. V.

<i>King,</i>	Koning,	} lees {	<i>king.</i>
<i>Kingdom,</i>	Koningkryk,		<i>kingdom,</i>

Uitzondering.

In *suggest* en dselfs afftammelingen, word de eerste g hard en de tweede zagt uitgesproken:

<i>To suggest,</i>	ingeeven,	} lees {	<i>toe sogdsjest.</i>
<i>Suggestion,</i>	ingeeving,		<i>sogdsjestjen enz.</i>

Vyfde Regel.

Gh word in 't begin van een woord hard uitgesproken. B. V.

<i>Ghoſt,</i>	geest,	} lees {	<i>goof.</i>
<i>Ghoſtly,</i>	geestelyk,		<i>goofli.</i>

Zesde Regel.

Gh, aan het einde van een woord geplaatst, is stom. B. V.

<i>Plough,</i>	ploeg,	} lees {	<i>plau.</i>
<i>Slough,</i>	poel,		<i>ſlou.</i>
<i>Drought,</i>	droogte,		<i>draat.</i>
<i>Dough,</i>	doeg,		<i>doo.</i>
<i>Though,</i>	offchoon,		<i>tboo.</i>
<i>Although,</i>	offchoon,		<i>aliboo.</i>
<i>Borough,</i>	burg,		<i>borro.</i>
<i>Thorough,</i>	door,		<i>tborro.</i>

Nought,

<i>Nought,</i>	niets,	} lees {	<i>naat.</i>
<i>Bought,</i>	gekocht,		<i>baat.</i>
<i>Sought,</i>	gezocht,		<i>faat.</i>
<i>Thought,</i>	gedacht,		<i>ibaat.</i>
<i>Wrought,</i>	gewerkt,		<i>raat.</i>
<i>Highb,</i>	hoog,		<i>by.</i>
<i>Nighb,</i>	naby,		<i>ny.</i>
<i>Tighb,</i>	dye,		<i>tby.</i>
<i>To neighb,</i>	brieffchen,		<i>toe ne.</i>
<i>Bright,</i>	belder,		<i>bryt.</i>
<i>Delight,</i>	vermaak,		<i>dilyt.</i>
<i>Eight,</i>	acht,		<i>at.</i>
<i>Flight,</i>	vlugt,		<i>flyt.</i>
<i>Fright,</i>	fchrik,		<i>fryt.</i>
<i>Height,</i>	hoogte,		<i>bytbt</i>
<i>Light,</i>	licht,		<i>lyt.</i>
<i>Right,</i>	recht,		<i>ryt.</i>
<i>Plight,</i>	staat,		<i>plyt.</i>
<i>Sight,</i>	gezig,	<i>fyt.</i>	
<i>Slight,</i>	verachting,	<i>flyt.</i>	
<i>Tight,</i>	net,	<i>tyt.</i>	
<i>Upright,</i>	oprecht,	<i>opryt.</i>	
<i>Weight,</i>	gewigt,	<i>wyf.</i>	

Hiertoe behooren ook de volgende woorden, benevens derzelve afstammelingen, in welken *gh* in 't midden gevonden word:

<i>Neighbour,</i>	nabuur,	} lees {	<i>neber.</i>
<i>Doughtry,</i>	dapper,		<i>dauts.</i>
<i>Naughtry,</i>	ondeugend,		<i>naats.</i>
<i>To slaughter,</i>	slagten,		<i>toe slaater.</i>
<i>Daughter,</i>	dochter,		<i>daater.</i>

Zevende Regel.

In de volgende woorden word *gh* als eene *f* geloozen. B. V.

<i>To laugh,</i>	lagchen,	} lees {	<i>toe laaf.</i>
<i>To cough,</i>	hoesten,		<i>toe kaaf.</i>
<i>Rough,</i>	ruig,		<i>raf.</i>
<i>Tough,</i>	taal,		<i>tof.</i>
<i>Enough,</i>	genoeg,		<i>enof.</i>
<i>Trough,</i>	trög,		<i>traaf.</i>
<i>Draught,</i>	fchets,		<i>draaft.</i>

Aan-

Aanmerking.

To *figh*, zuchten, word uitgesproken toe *fyth*.

Achtste Regel.

Wanneer *g* en *m* in eene lettergreep samenkomen, is de *g* stom. B. V.

<i>Apophthegm</i> ,	gedenkspreuk,	} lees {	<i>apofthem</i> .
<i>Pblegm</i> ,	fluim,		<i>fiem</i> .

Maar komen ze in twee lettergreepen, dan hoort men ze beiden.

<i>Pblegmatick</i> ,	fluimachtig,	} lees {	<i>fleg-mattik</i> .
To <i>ftigmatize</i> ,	brandmerken,		<i>toe ftig-mattys</i> .

Negende Regel.

Wanneer *g* en *n* in het begin van een woord by elkander staan, is de *g* stom. B. V.

To <i>gnaf</i> ,	knarfen,	} lees {	<i>toe naef</i> .
<i>Gnat</i> ,	mug,		<i>nat</i> .
To <i>gnaw</i> ,	knagen,		<i>toe naa</i> .
<i>Gnostics</i> ,	Gnostyken,		<i>naftiks</i> .

Tiende Regel.

Wanneer *g* en *n* aan het einde eener lettergreep samengevoegd zyn, is de *g* insgelyks stom. B. V.

<i>Reign</i> ,	regeering,	} lees {	<i>ren</i> .
To <i>feign</i> ,	verdichten,		<i>toe fen</i> .
<i>Benign</i> ,	goedertieren,		<i>benien</i> .
<i>Reigning</i> ,	regeerende,		<i>rening</i> .

Uitzondering.

Maar in de volgende woorden is de *g* niet stom, naamelyk:

To <i>impugn</i> ,	bestryden,	} lees {	<i>toe impugn</i> .
<i>oppugn</i> ,	tegenstryden,		<i>oppugn</i> .
<i>repugn</i> ,	wederstreeven,		<i>ripugn</i> .

Elfde Regel.

Wanneer *g* en *n* tot twee lettergreepen behooren, spreekt men ze beiden uit. B. V.

Afs.

<i>Assignment</i> ,	aanwyzing,	} lees {	<i>assignæsien</i> .
<i>Benignity</i> ,	goedertierenheid,		<i>benigniti</i> .
<i>Impugnatio</i> ,	befstryding,		<i>impugnæsien</i> .
<i>Repugnance</i> ,	tegenstreeving,		<i>ripugnans</i> .

Twaalfde Regel.

In de volgende woorden luid de *u* achter de *g* als eene Nederduitsche of Latynsche *u*.

<i>Anguisb</i> ,	angst,	} lees {	<i>anguisj</i> .
<i>To distinguisb</i> ,	onderscheiden,		<i>toe-distinguisj</i> .
<i>To extinguisb</i> ,	uitbluffchen,		<i>toe-ekstinguisj</i> .
<i>Language</i> ,	taal,		<i>languidsj</i> .
<i>Languid</i> ,	flauw,		<i>languid</i> .
<i>To languisb</i> ,	kwynen,		<i>toe-languisj</i> .
<i>Sanguine</i> ,	bloedryk,		<i>sanguin</i> .

H.

Eerste Regel.

Wanneer de *h* in 't begin van een woord of van eene lettergroepe voorkomt, heeft zy denzelfden klank, dien zy by ons heeft. B. V.

<i>Hail</i> ,	hagel,	} lees {	<i>hal</i> .
<i>Head</i> ,	hoofd,		<i>bed</i> .
<i>Hide</i> ,	huid,		<i>byd</i> .
<i>Hope</i> ,	hoop,		<i>boep</i> .
<i>Hue</i> ,	koleur,		<i>hju</i> .
<i>Hydra</i> ,	waterslang,		<i>bydra</i> .

Uitzondering.

Doch in de volgende woorden, en derzelver afstemelingen, is de *h* stom:

<i>Heir</i> ,	erfgenaam,	} lees {	<i>er</i> .
<i>Honest</i> ,	eerlyk,		<i>anest</i> .
<i>Honour</i> ,	eere,		<i>anæter</i> .
<i>Hofler</i> ,	stalknecht,		<i>astler</i> .
<i>Hour</i> ,	uur,		<i>aur</i> .
<i>Humble</i> ,	onderdaanig,		<i>omb'l</i> .
<i>Humour</i> ,	gesteldheid,		<i>joemer</i> .
<i>Humbrey</i> ,	(een naam),		<i>omfri</i> .
<i>Herb</i> ,	gras,		<i>erb</i> .

Tweede

44 EERSTE DEEL, III. HOOFDSTUK.

Tweede Regel.

In 't midden van een woord maakt de *h* de voorgaande klinkletter lang. B. V.

Jehn, Joannes, lees *dsjaan*.

Derde Regel.

Aan het einde van sommige woorden, die in *ah* uitgaan, is de *h* stom. B. V.

Jehovah, Jehova, lees *dsjeboove*.

J.

De medeklinker *j* word voor *a, e, i, o, u*, als *dsj* nitgesproken. B. V.

<i>Jack</i> ,	Hans,	} lees {	<i>dsjak</i> .
<i>Jess</i> ,	scherts,		<i>dsjess</i> .
<i>Jilt</i> ,	bedriegelyke hoer,		<i>dsjilt</i> .
<i>Jolt</i> ,	stoot,		<i>dsjoolt</i> .
<i>Judge</i> ,	rechter,		<i>dsjodsj</i> .

K.

Eerste Regel.

Deeze letter word als in het Nederduitsch uitgesproken. B. V.

<i>To kaw</i> ,	schreeuwen,	} lees {	<i>toe kaa</i> .
<i>Keen</i> ,	scherp,		<i>kien</i> .
<i>King</i> ,	Koning,		<i>king</i> .
<i>Kis</i> ,	kus,		<i>his</i> .

Tweede Regel.

Voor eene *n*, in het begin van een woord, is de *k* stom. B. V.

<i>Knave</i> ,	schelm,	} lees {	<i>nave</i> .
<i>Knee</i> ,	knie,		<i>nie</i> .
<i>Knife</i> ,	mes,		<i>nyf</i> .
<i>Knot</i> ,	knoop,		<i>nat</i> .
<i>Knew</i> ,	weeten,		<i>nop</i> .

L.

Eerste Regel.

In eenledige woorden, en derzelve afstammelingen,

gen, die in *alf*, *alk*, *alm*, en *alve* eindigen, is de *l* stom. B. V.

<i>Calf,</i>	kalf,	} lees {	<i>kaaf.</i>
<i>Half,</i>	half,		<i>baaf.</i>
<i>To balk,</i>	bedriegen,		<i>toe baak.</i>
<i>Balm,</i>	balsam,		<i>baam.</i>
<i>Qualm,</i>	flaauwte,		<i>kwaaam.</i>
<i>Salve,</i>	zalf,		<i>saaf.</i>
<i>To calve,</i>	kalven,		<i>toe kaaf.</i>
<i>halve,</i>	halveeren,	<i>baaf.</i>	

Hiertoe behooren ook *fault*, mislag, en de woorden daarvan afgeleid; lees *faat*; en *folks*, volk, lees *fooks*.

Tweede Regel.

In de volgende tweeledige woorden is de *l* ook stom, naamelyk:

<i>Falcon,</i>	valk,	} lees {	<i>faak'n.</i>
<i>Soldier,</i>	krygaknecht,		<i>foodjer.</i>
<i>Almond,</i>	amandel,		<i>ammien.</i>
<i>Salmon,</i>	zalm,		<i>jammen.</i>
<i>Holborn,</i>	_____		<i>Hoobern.</i>
<i>Norfolk,</i>	_____		<i>Narfek.</i>
<i>Suffolk,</i>	_____		<i>Soffek.</i>

M.

M word als by ons gelezen. B. V.
Memory, geheugen, lees *mem'ri.*

Aanmerking.

Aan het einde eener lettergreep moet zy hard worden uitgesproken. B. V.

<i>Bottom,</i>	bodem,	} lees {	<i>battom.</i>
<i>Damnabel,</i>	verdoemelyk,		<i>damnabel.</i>

N.

Eerste Regel.

N word als in het Nederduitsch uitgesproken. B. V.
Name, naam, lees *nam.*

Tweede

Tweede Regel.

De *n* is stom, wanneer zy, aan het einde eener lettergreep, op eene *m* volgt. B. V.

<i>Autumn</i> ,	herfst,	} lees	{	<i>aatom</i> ,
<i>Solemn</i> ,	plechtig,			<i>sallem</i> ,
<i>To condemn</i> ,	veroordeelen,			<i>toe kandem</i> .
<i>To damn</i> ,	verdoemen,			<i>toe dam</i> .
<i>Hymn</i> ,	lofzang,			<i>him</i> .

Maar in de hiervan afstammende woorden word de *n* gehoord, om datze dan tot de volgende lettergreep behoort. B. V.

<i>Autumnal</i> ,	herfstachtig,	} lees	{	<i>aatomnel</i>
<i>To solemnize</i> ,	vieren,			<i>toe sallemnys</i> .
<i>Condemnation</i> ,	veroordeeling,			<i>kandemna jen</i> .
<i>Damnabie</i> ,	verdoemelyk,			<i>dannebl</i> .

Derde Regel.

De *n* is stom, in het woord *kils*, en zyne afstammelingen. B. V.

<i>Lime-kiln</i> ,	kalkoven,	} lees	{	<i>lynkil</i> .
<i>Brick-kils</i> ,	tigcheloven,			<i>brikkil</i> .

P.

Eerste Regel.

P word meest als by ons uitgesproken. B. V.

<i>To pull</i> ,	trekken,	lees	<i>toe pul</i> . Enz.
------------------	----------	------	-----------------------

Tweede Regel.

Doch tusschen *m* en *t* is de *p* stom. B. V.

<i>To tempt</i> ,	verzoeken,	} lees	{	<i>toe tems</i> .
<i>To empty</i> ,	ledigen,			<i>toe emti</i> .
<i>Peremptory</i> ,	voldrekt,			<i>peremptori</i> .
<i>Symptom</i> ,	toeval,			<i>sintom</i> .

Derde Regel.

In de volgende woorden word de *p* ook niet uitgesproken, naamelyk:

<i>Receipt</i> ,	ontvangst,	} lees	{	<i>reestet</i> .
<i>Psalms</i> ,	psalm,			<i>saam</i> .

Psal-

<i>Pfalmit</i> ,	psalmist,	} lees	{	<i>saammist</i> .
<i>Prisan</i> ,	gerstewater,			<i>zisan</i> .
<i>Prisick</i> ,	teering,			<i>zissik</i> .
<i>Pfaltery</i> ,	psalmboek,			<i>salteri</i> .

Vierde Regel.

Ph, welke spelling alleenlyk in eenige, uit het Grieksch afgeleide, woorden gebruikt word, word uitgesproken als *f*. B. V.

<i>Philosophy</i> ,	filosofie,	} lees	{	<i>filassoff</i> .
<i>Prophet</i> ,	profeet,			<i>praffet</i> .
<i>Epitaph</i> ,	grafschift,			<i>epites</i> .
<i>Triumph</i> ,	zegepraal,			<i>tryanf</i> .
<i>Euphony</i> ,	welluidendheid,			<i>joefeni</i> .
<i>Orphan</i> ,	wees,			<i>arsen</i> .
<i>Neepow</i> ,	neef,		<i>neffoe</i> .	

Uitzondering.

In de volgende, en eenige andere woorden word *ph* in twee lettergreepen gelezen:

<i>To uphold</i> ,	ondersteunen,	} lees	{	<i>toe ophaold</i> .
<i>Shepherd</i> ,	herder,			<i>sjepberd</i> .

Q.

Eerste Regel.

De *q* is altyd met de *u* verbonden, en luid als by ons. B. V.

<i>Quarry</i> ,	steengroeve,	} lees	{	<i>quarri</i> .
<i>To quench</i> ,	blusschen,			<i>toe quentsj</i> .
<i>Quiet</i> ,	stil,			<i>quyet</i> .

Tweede Regel.

In 't midden dier woorden, welke uit het Fransch worden afgeleid, behoud de *q* haare uitspraak, en luid byna als eene *k*. B. V.

<i>To conquer</i> ,	Fransch, <i>conquerir</i> ,	veroveren,	} lees	{	<i>kanker</i> .
<i>Liquor</i> ,	—————	<i>liqueur</i> ,			vocht,

R.

R.

Eerste Regel.

R word als in het Nederduitsch uitgesproken.

Eerste Aanmerking.

In sommige woorden word de op de r volgende e voor dezelve uitgesproken. B. V.

<i>Hire,</i>	huuren,	} lees {	<i>beier.</i>
<i>Fire,</i>	vuur,		<i>fyer.</i>
<i>Squire,</i>	schildknaap,		<i>squyer.</i>
<i>Hundred,</i>	honderd,		<i>bonderd.</i>

Tweede Aanmerking.

Dit geschied ook in sommige woorden, die in *ron* uitgaan, doordien de op de r volgende o ook voor dezelve, en als eene korte e uitgesproken word. B. V.

<i>Apron,</i>	schorteldoek,	} lees {	<i>apern.</i>
<i>Citron,</i>	citroen,		<i>cittern.</i>
<i>Saffron,</i>	saffraan,		<i>saffern.</i>
<i>Iron,</i>	zyzer,		<i>yern.</i>

Tweede Regel.

In de volgende woorden is de r stom:

<i>Harsh,</i>	schor,	} lees {	<i>basj.</i>
<i>Marsh,</i>	moeras,		<i>mesj.</i>
<i>Marshy,</i>	moerasig,		<i>majsje.</i>
<i>Harshet,</i>	verkens afval,		<i>baset.</i>
<i>Partridge,</i>	patrys,		<i>patridsj.</i>
<i>Parleur,</i>	zykamer,		<i>paaler.</i>

Derde Regel.

Rh word in het begin van een woord slechts als eene r uitgesproken. B. V.

<i>Rhapsody,</i>	samenraapsel,	} lees {	<i>rapfoddt.</i>
<i>Rhetorick,</i>	redenkunst,		<i>retorrik.</i>
<i>Rhime,</i>	rym,		<i>rym.</i>
<i>Rhétme,</i>	zinking op de oogten,		<i>ruum.</i>

S.

Eerste Regel.

uitgesproken.

Wanneer de *f* in eene lettergreep tusschen twee klinkletters, of tusschen eenen tweeklank en eene klinkletter voorkomt, word zy zacht uitgesproken. B. V.

de r volgende t

{ beier.
fjer.
fwyer.
bonderd.

<i>To appease,</i>	stillen,	} lees {	<i>toe appiee</i>
<i>To lose,</i>	verliezen,		<i>toe loes.</i>
<i>Nose,</i>	neus,		<i>noos.</i>
<i>Praise,</i>	lof,		<i>præs.</i>
<i>Spouse,</i>	bruid,		<i>spaus.</i>
<i>To abuse,</i>	misbruiken,		<i>toe abjuus.</i>

Tweede Regel.

orden, die in rom
le ook voor de
ken word. B. V.

{ epern.
cittern.
suffern.
yern.

De *f* word scherper uitgesproken: *vooreerst*, in het begin van een woord, 't zy 'er eene klinkletter, of een medeklinker op volgt. B. V.

<i>Sad,</i>	droevig,	} lees {	<i>sad.</i>
<i>Sick,</i>	krank,		<i>sik.</i>
<i>Sot,</i>	dwaas,		<i>sat.</i>
<i>Slight,</i>	verachting,		<i>slyt.</i>

om:

{ besj.
mesj.
massje.
basset.
patrijsj.
paaler.

Ten *tweeden*, in het midden van een woord, wanneer 'er een medeklinker voorafgaat, of 'er na volgt. B. V.

<i>Massive,</i>	dicht,	} lees {	<i>masso.</i>
<i>Parimony,</i>	sparzaamheid,		<i>parimomni.</i>
<i>To consider,</i>	overweegen,		<i>toe kansider.</i>
<i>To inspect,</i>	toezien,		<i>toe inspekt.</i>

Uitzondering.

rd slechts als ee

{ rapsaddi.
retorrik.
rym.
ruum.

In het woord *Palsy*, jicht, moet de *f* zacht worden uitgesproken. *Palsy*, lees *palsi*.

Ten *derden*, de *f* word scherp uitgesproken in het midden van een woord, wanneer de *f* eene lettergreep begint. B. V.

<i>Design,</i>	ontwerp,	} lees {	<i>di-syn.</i>
<i>To resign.</i>	afstaan,		<i>toe ri-syn.</i>

S.

C

De

EERSTE DEEL, III. HOOFDSTUK.

Desolate, verwoest, } lees { *de-solæet.*
Crusade, kruistocht, } *kruu sad.*

Uitzondering.

In de volgende woorden, en derzelve afstammelingen, moet de *f* zacht worden uitgesproken. B. V.

<i>Easy</i> ,	gemakkelyk,	} lees {	<i>iefs.</i>
<i>Moses</i> ,	Mofes,		<i>Mofis.</i>
<i>Mufick</i> ,	zangkunst,		<i>mjuufik.</i>
<i>Pofy</i> ,	ruikerije,		<i>poofs.</i>
<i>Treason</i> ,	verraad,		<i>triefen.</i>
<i>Virtuoso</i> ,	geleerde,		<i>verrjoofso.</i>
<i>Ufurer</i> ,	woekeraar,		<i>joeferer.</i>
<i>To ufurp</i> ,	ontrechtmatig bezitten,		<i>toe joeforpe.</i>

Ten vierden, de *f* word hard uitgesproken aan het einde van een woord, en in den uitgang *ous*. B. V.

<i>This</i> ,	dees,	} lees {	<i>tbis.</i>
<i>Thus</i> ,	alzo,		<i>tbos.</i>
<i>Tes</i> ,	ja,		<i>jis.</i>
<i>Righteous</i> ,	rechtvaardig,		<i>rytjos.</i>

Ten vyfden, hard, aan het einde van *dis*, *mis*, *fis*, en *trans*. B. V.

<i>To difarm</i> ,	ontwapenen,	} lees {	<i>toe dis arm.</i>
<i>miftake</i> ,	dwaalen,		<i>mis-tæk.</i>
<i>fuspend</i> ,	uitstellen,		<i>fos-pend.</i>
<i>tranflate</i> ,	overzetten,		<i>trans-lat.</i>

Ten zesden, hard, aan het einde van een woord voor-eenen medeklinker. B. V.

<i>To ask</i> ,	vraagen,	} lees {	<i>toe ask.</i>
<i>To cast</i> ,	werpen,		<i>toe kaff.</i>
<i>Guest</i> ,	gast,		<i>geft.</i>
<i>Worft</i> ,	ergfte,		<i>worft.</i>

Ten zevenden, in de uitgangen *afs* en *efs*. B. V.

<i>Mass</i> ,	klomp,	} lees {	<i>mas.</i>
<i>Fortrefs</i> ,	vesting,		<i>fartres.</i>

Ten agtsten, ook hard in den uitgang *enfe*. B. V.

es { de-fol. kruu sad.

To condense, verdikken, } lees { toe kandens. Immense, onmeetelyk, } immens.

Derde Regel.

zelve afflamme- esprooken. B. V.

De f word in de uitgangen ion, zal, ient, ure en ier als sj uitgesprooken. B. V.

ief. Doftr. mjuufk. poof. triefen. oertjoefo. joeferer. toe joeforfp.

Incifion, infnyding, } lees { incifjen. Ufual, gewoonelyk, } joefuel. Transient, vergangelyk, } transjent. Leifure, ledige tyd, } laefjer. Hofier, kouffekoofer, } hoefjer.

Hiertoe behooren ook de uitgangen, feate, feouftia, fian, fiafm; fiaft; B. V.

gesprooken aan den uitgang ons.

To naufeate, walgen, } lees { toe naanfiet. Naufeous, walgachtig, } naafjeos. Afia, Afie, } afje. Silefian, Silefier, } Silefjer. Enibufafm, geeftdryvery, } enbruuftiafm. Entbufiaft, geeftdryver, } entbruuftiaft.

tbis. tboes. fje. ryfjos.

En de volgende woorden met derzelve afftammingen:

an dis, mis, fju,

Sugar, fuiker, } lees { fjuuger. Sure, zeker, } fjuuur.

Vierde Regel.

toe dis arm. mis tek. fos-pend. trans let.

Sh word in 't begin en aan het einde van een woord als sj uitgesprooken. B. V.

van een woord

Sbarp, fcherp, } lees { fjarp. To fbn, vermyden, } toe fjon. Flefb, vleefch, } flesj. Fijb, vifch, } fijf.

toe ask. toe kaff. gefl. worft.

Aanmerking.

en efs. B. V.

In de volgende woorden hoort men de f in de eene, en de h in de andere lettergreep:

mas. fattres.

Mifhap, mistukken, } lees { mis-hap. Houshold, huisbouding, } hous-beald.

gang onfe. B. V.

Vyfte Regel.

In de volgende woorden, en die daarvan afgeleid worden, is de *f* stom:

<i>Island,</i>	eiland,	} lees }	<i>yland.</i>
<i>Viscount,</i>	burggraaf,		<i>vykaunt.</i>

T.

Eerste Regel.

De *t* word als in het Nederduitsch uitgesproken.
B. V.

<i>To tie,</i>	binden,	} lees }	<i>toe ty.</i>
<i>Tight,</i>	net,		<i>tyt.</i>

Tweede Regel.

De *t* behoud haare natuurlyke uitspraak; *vooreerst*, ofschoon 'er eene klinkletter op volgt, als 'er een *f* of *s* voorafgaat. B. V.

<i>Fustian,</i>	kattoon,	} lees }	<i>fofsjen.</i>
<i>Mixtion,</i>	vermenging,		<i>mikfsjen.</i>

Ten *tyveden*, in het meervoudig getal der in *y* uitgaande zelfstandige naamwoorden, als ook in den derden persoon van den tegenwoordigen tyd (*temporis praesentis*) van zulke werkwoorden, die ook in *y* uitgaan. B. V.

<i>Duties,</i>	pligten,	} lees }	<i>duutis.</i>
<i>He dirties,</i>	hy maakt vuil,		<i>derttis.</i>

Ten *derden*, in de afstammelingen van byvoeglyke naamwoorden (*nominum adjectivorum*,) en van werkwoorden, die in *ty* eindigen. B. V.

<i>prittler.</i>	aardiger,	} lees }	<i>Prettier.</i>
<i>derry-ing.</i>	vuilmaakende,		<i>Dirryng.</i>

Ten *vierden*, in *Courtier*, en de woorden, in welken *ie* eenen tweeklank uitmaaken. B. V.

Cour-

Courtier, hoveling, } lees } *koorsier.*
Frontiers, grenzen, } lees } *frantiers.*

Derde Regel.

De t is stom: *vooreerst*, in den uitgang *ts*. B. V.

Respects, eerbetuigingen, } lees } *respects.*
He neglects, hy verzuimt, } lees } *hie neglects.*

Ten *tweeden*, in de uitgangen *ten* en *tle*. B. V.

Often, dikwyls, } lees } *aff'n.*
To hasten, zich haasten, } lees } *toe ha'st'n.*
Castle, kasteel, } lees } *kast'l.*
To whiffle, fluiten, } lees } *toe wiff'l.*

Vierde Regel.

Te in den uitgang *teous*, luid als *tje*. B. V.

Righteous, rechtvaardig, lees *rytjos.*

Vijfde Regel.

Ti in de uitgangen *tial*, *tian*, *tiat*, *tienc*, *tient*, *tion*, *tious*, luid als *ci*. B. V.

<i>Martial</i> , dat tot den oor- log behoort,	} lees }	<i>marciel.</i>
<i>Egyptian</i> , Egyptenaar,		<i>edsjipcten.</i>
<i>To ingratiat</i> , zich aangenaam maaken,		<i>toe ingractet.</i>
<i>Patience</i> , geduld,		<i>pacien.</i>
<i>Patient</i> , geduldig,		<i>pacient.</i>
<i>Faction</i> , aanhang,		<i>faktien.</i>
<i>Licentious</i> , ongebonden,		<i>lycencios.</i>

Zesde Regel.

Tu in den uitgang *tuous*, luid als *tj*. B. V.

Virtuous, deugdzaam, lees *vertjos.*

Th.

Aanmerking.

De klank, welken de Engelschen aan deeze twee

letteren geeven, is de mocijelykste van allen voor uitheemschen. In 't gemeen is daarom trent aan te merken, dat, wannecr men deeze twee letters recht wil uitspreken, men het uiterste der tonge een weinig tusschen de tanden moet laten komen, als of men 'er in byten wilde, en te gelyk den adem over de tong laten gaan; daarop moet men de tong schielyk te rug trekken, en tegen het gehemelte doen slaan. Doch de eigentyke uitspraak dient van een Engelschman geleerd te worden. Om alle misverstand voortekomen, hebben wy de *th* behouden. Doch om den aanvanger eenig licht hierin te geeven, merken wy aan, dat hy de *th* in die woorden, waarin ze scherp luiden, 't zy in 't begin of aan 't einde, als *ths* op de gemelde wyze, uitspreken moet. B. V.

Thing, een zaak, lees *ting*.

Uitzondering.

Th heeft echter eenen zachten klank, en moet als *dh* worden uitgesproken:

Vooreerst, in de volgende eenledige woordjes, naamelyk: *the, thee, this, that, thy, thine, they, there, thou, then, though, thus*: voeg hierby deeze tweeledige, *burthen, within, without*.

Ten tweeden, in de meeste veelledige woorden die in *ther, thest, theth, ihed, thung, thy* en *them* eindigen. B. V. *Father, mother, brother, other, either, hither, thither, farther, breathest, loatheth, breathed, breathing, worthy, fathom*.

V.

Word byna als in 't Hollands uitgesproken. B. V.

Valliant, dapper, Vice, gebrek,] lees [vallient, vys.

Merk. Wanneer de *v* op eene *e* of *i* volgt, moet zy dikwyls iets harder worden uitgesproken. B. V.

Ever,

ste van allen voor
daarom trent aan te
twee letters recht
e der tonge een
aten komen, als
gelyk den adem
moet men de tong
het gehemelte
praak dient van
Om alle mis-
de th behouden.
t hierin te gee-
th in die woor-
y in 't begin of
wyze, uitspree-

<i>Ever,</i>	ooit,	} lees {	<i>ever.</i>
<i>Never,</i>	nooit,		<i>never.</i>
<i>Liver,</i>	lever,		<i>liver.</i>

W.

Eerste Regel.

De w word uitgesproken als in het Nederduitsch:

B. V.

<i>West,</i>	het westen,	} lees {	<i>west.</i>
<i>To win,</i>	winnen,		<i>toe win.</i>

Tweede Regel.

De w is stom, wanneer zy voor eene r komt. B. V.

<i>Wrath,</i>	toorn,	} lees {	<i>raath.</i>
<i>Wreck,</i>	schipbreuk,		<i>rek.</i>
<i>Wrish,</i>	het gewricht van de hand,		<i>rish.</i>
<i>Wrang,</i>	bnrecht,		<i>rang.</i>
<i>Awry,</i>	scheef,	<i>ary.</i>	

Derde Regel.

De w is ook stom in de volgende woorden, en der-
zelve afstammelingen.

<i>Answer,</i>	antwoord,	} lees {	<i>anser.</i>
<i>Aukward,</i>	averechts,		<i>aakerd.</i>
<i>Houswife,</i>	huishondster,		<i>housf.</i>
<i>Sword,</i>	zwaard,		<i>soerd.</i>
<i>Woore,</i>	hoer,		<i>boor.</i>
<i>Two,</i>	twee,		<i>toe.</i>

Vierde Regel.

Wh moet volmondig en met een geblaas uitgesproo-
ken worden als ho. B. V.

<i>What,</i>	wat,	} lees {	<i>wat.</i>
<i>Where,</i>	waar,		<i>wer.</i>
<i>Which,</i>	welke,		<i>witsf.</i>
<i>Why,</i>	waarom,		<i>wj.</i>
<i>When,</i>	wanneer,		<i>wen.</i>
<i>Who,</i>	welke,		<i>hoe.</i>

C 4

X.

prooken. B. V.

vallient.
vjs.

i volgt, moet
prooken. B. V.

Ever,

X.

De x luid als ks. B. V.

Excuse, ontschuldigen, lees *ekskiuns.*

Y.

De y, als een medeklinker aangemerkt, word in het begin van een woord, of van eene lettergreep, als eene Nederduitsche j uitgesproken. B. V.

Yes, *ja,* { lees } *jis.*
You, *gy,* } *joe.*

Z.

De z word als by ons uitgesproken, dat is zacht en niet scherp. B. V.

Zeal, *yver,* { lees } *ziel.*
Zodiack, *de dierenriem,* } *zoodiak.*

Uitzondering.

De z luid in de volgende woorden als sj.

Brazier, *koper slaager,* { lees } *brasjer.*
Glazier, *glazemaaker,* } *glasjer.*
Grazier, *veewelder,* } *grasjer.*
Ozier, *een tien,* } *oosjer.*

VIERDE HOOFDSTUK.

Van de Tweeklanken.

Tweeklanken (diphthongi,) zyn twee samengestelde klinkletters (vocales,) welke in ééne lettergroepe maar eenen klank uitmaaken, gelyk ea in het woord to read, leezen, wordende uitgesproken, ried.

De Engelschen hebben zes en twintig tweeklanken, naamelyk:

- Æ, ai, au, aw, ay; ea, eau, ee, ei, eo, eu, ew, ey; ie; oa, oe, oi, oo, ou, ow, oy; ua, ue, ui, wo, uy.

Van de Uitspraak der Tweeklanken.

Æ.

Æ, word uitgesproken als e. B. V.

<i>Aeneas,</i>	} lees {	<i>Eness,</i>
<i>Æsculapius,</i>		<i>Esktaleptos.</i>

Merk. Men schryft ook tégenwoordig, in plaats van de æ, doorgaans eene enkele e.

Ai.

Ai luid als a. B. V.

<i>Fair,</i>	schoon,	} lees {	<i>fer.</i>
<i>Despair,</i>	wanhoop,		<i>dispar.</i>
<i>Airy,</i>	luchtig,		<i>ari.</i>
<i>Dairy,</i>	melkbuis,		<i>deri.</i>

Eerste Uitzondering.

In de volgende woorden is de a stom, en de i word als eene doffe e uitgesproken:

<i>Captain,</i>	hoofdman,	} lees {	<i>kepten.</i>
<i>Chaplain,</i>	kappellaan,		<i>tsjaplen.</i>
<i>Again,</i>	wederom,		<i>egen.</i>
<i>Against,</i>	tegen,		<i>egenst.</i>
<i>Fountain,</i>	fontein,		<i>fauntan.</i>

58 EERSTE DEEL, IV. HOOFDSTUK.

<i>Certain,</i>	zekerlyk,	} lees {	<i>serteu.</i>
<i>Pittain,</i>	fielt,		<i>villen:</i>
<i>Mountain,</i>	gebergte,		<i>maunten.</i>
<i>Bargain,</i>	koop,		<i>hargen.</i>

Tweede Uitzondering.

In het woord *raisins*, rozynen, is de *a* stom en de *s* lang, lees *ries'ns*.

Aanmerking.

At word in *doeze*, en de daarvan afgeleide, woorden, gedeeld, en in twee lettergreepen uitgesproken, naamelyk:

<i>Laity,</i>	de leeken,	} lees {	<i>la-itt.</i>
<i>Mosaick,</i>	iggeleid werk van steen, enz.,		<i>moosai-ik.</i>

Au, Aw.

Au en *Aw* luiden als eene lange *a*, of als *aa* by ons.
B. V.

<i>Cause,</i>	oorzaak,	} lees {	<i>kaas.</i>
<i>Applause,</i>	toejuiching,		<i>applaas.</i>
<i>Law,</i>	wet,		<i>laa.</i>
<i>Saw,</i>	zaag,		<i>saa.</i>

Eerste Uitzondering.

In de volgende woorden, die op *aunt* uitgaan, is de *u* stom, en de *a* word als eene korte *a* uitgesproken. B. V.

<i>Aunt,</i>	moel,	} lees {	<i>ant.</i>
<i>To daunt,</i>	verschrikken,		<i>toe dant.</i>
<i>baunt,</i>	bezoeken,		<i>hant.</i>

Tweede Uitzondering.

Awry, scheef, word uitgesproken, *ary*.

Aanmerking.

In de volgende woorden is *au* geen tweeklank:

<i>Capernaum,</i>	} lees {	<i>kaperneom.</i>
<i>Emaus,</i>		<i>ameos.</i>
<i>Stanislaft,</i>		<i>stannislaos.</i>

Ay.

lees { serie, vullen, maanten, borgen.

Ay.

Ay luid als ai in het Engelsch.

Uitzondering.

Ay, jaa betekenende, word uitgesproken als ai.

Ea.

Ea word in 't gemeen uitgesproken als ie in het Nederduitsch. B. V.

To speak, spreken, } lees { toe spiek.
To read, leezen, }
Meat, vleesch, } toe tied.
mied.

Eerste Uitzondering.

In de volgende woorden word ea als e geleezen:

Breakfast, ontbyt, } lees { brekfast.
Bread, brood, }
Breath, adem, }
Dearth, dierte, }
Death, dood, }
Early, vroeg, }
To earn, verdienen, }
Earnest, onderpand, }
Head, hoofd, }
Health, gezondheid, }
Read, geleezen, }
toe ern.
ernest.
bed.
belst.
red.

Aanmerking.

Offchoon Breath, adem, uitgesproken wordt breth; moet men echter to Breath, ademen, leezen toe brieth.

Tweede Uitzondering.

In de volgende woorden is de e stom, en de a kort:

Heart, hart, } lees { bart.
Hearken, gehoorzaamen, }
Hearth, eene kudde, }
Searge, fergie, }
To learn, leezen, }
To search, onderzoeken, }
toe larn.
toe sartsj.

62 EERSTE DEEL, IV. HOOFDSTUK.

Derde Uitzondering.

En in de woorden, die op *ear* uitgaan, word de *e* als *ie* gelezen: B. V.

<i>To fear,</i>	vreezen,	}	lees	{	<i>toe fier.</i>
<i>To bear,</i>	hooren,				<i>toe hier.</i>
<i>Clear,</i>	klaar,				<i>klier.</i>
<i>Dear,</i>	lief,				<i>dier.</i>
<i>Year,</i>	jaar,				<i>yier.</i>
<i>Near,</i>	naby, dicht,				<i>nier.</i>
<i>Spear,</i>	speer,				<i>spier.</i>

Vierde Uitzondering.

Maar in de volgende woorden is de *a* stom, en de *e* word als *ee* by ons, gelezen:

<i>To bear,</i>	draagen,	}	lees	{	<i>toe beer.</i>
<i>To fear,</i>	verslyten,				<i>toe teek.</i>
<i>To wear,</i>	draagen,				<i>toe weer.</i>
<i>Beer,</i>	beer,				<i>beer.</i>
<i>Peer,</i>	peer,				<i>peer.</i>

Vyfde Uitzondering.

In den uitgang *eable*, is de *a* stom, en de *c* word zeer dof-uitgesproken: B. V.

<i>Moveable,</i>	bewoogelyk,	}	lees	{	<i>moech'l.</i>
<i>Peaciable,</i>	vreedzaam,				<i>pieceb'l.</i>

Zesde Uitzondering.

Eindelyk is in de volgende woorden de *e* stom, en de *a* word kort uitgesproken. B. V.

<i>Hereat,</i>	hierover,	}	lees	{	<i>hierat.</i>
<i>Thereat,</i>	daarover,				<i>iberat.</i>
<i>Whereat,</i>	waarover,				<i>weerat.</i>
<i>Hereabouts,</i>	hieromtrent,				<i>hierabouts.</i>
<i>Hereafter,</i>	hierna,				<i>hierafter.</i>
<i>Whereas,</i>	indemaal,				<i>weeras.</i>

Aanmerking.

Ea word in de volgende, en dergelyke, woorden nevens derzelve afstammelingen, in twee lettergreepen gelezen, en dus is in dezelve geen tweeklank:

To.

<i>To Create,</i>	scheppen,	} lees {	<i>roc kriet.</i>
<i>Theater,</i>	tooneel,		<i>ibiater.</i>
<i>Eleazer,</i>	Eleazer,		<i>Eleazer.</i>
<i>Beatifick,</i>	zaligmaaken,		<i>beattifick.</i>
<i>Genealogy,</i>	geslachtregister,		<i>dsjeni allodsjt.</i>
<i>Preadamites,</i>	preadamieten,		<i>preaddamys.</i>
<i>To readjourn,</i> enz.	wederom uitstellen,		<i>toe riaddsjorn.</i>

Eau.

Eau word in deeze drie woorden dus verscheident-lyk uitgesproken, naamelyk :

<i>Beauy,</i>	schoonheid,	} lees {	<i>bjoeti.</i>
<i>Flambeau,</i>	fakkel,		<i>flambat.</i>
<i>Baau,</i>	pronker,		<i>boe.</i>

Ee.

Ee word als *ie* in het Nederduitsch uitgesproken.

B. V.

<i>To see,</i>	zien,	} lees {	<i>soe sic.</i>
<i>bleed,</i>	aderlaaten,		<i>blied.</i>
<i>Need,</i>	nood,		<i>nied.</i>
<i>Bee,</i>	een bye.		<i>bie.</i>

Uitzondering.

In de volgende woorden luid *ee*, als *i*, naamelyk :

<i>Coffee,</i>	koffy,	} lees {	<i>kaffi.</i>
<i>Three-pence,</i>	drie stuivers,		<i>ibrippens.</i>

Aanmerking.

Maar in de woorden, die op de volgende en dergelyke wyze samengesteld zyn, is *ee* geen tweeklank, naamelyk :

<i>To reedify,</i>	weder opbouwen,	} lees {	<i>soe re-edify.</i>
<i>preengage,</i>	voorinneemen,		<i>pre-ingady.</i>
<i>Wherever,</i>	waar ook,		<i>weer-ever.</i>
<i>Freer,</i>	vryer,		<i>fri-er.</i>
<i>He agreeth,</i>	hy komt overeen,		<i>bie agri-eth.</i>
<i>He seeth,</i>	hy ziet,		<i>bie si-eth.</i>

Ei.

Ei luid als *ai* en *oy* in 't Engelsch. B. V.

62. EERSTE DEEL, IV. HOOFDSTUK.

<i>Vein,</i>	ader,	} lees {	<i>van.</i>
<i>Weight,</i>	gewicht,		<i>wet.</i>
<i>Reign,</i>	een ryk,		<i>rañ.</i>
<i>Eight,</i>	acht,		<i>at.</i>

Eerste Uitzondering.

In de volgende woorden is de *e* stom, en de *i* word als *ie* uitgesproken:

<i>To conceive,</i>	ontvangen,	} lees {	<i>toe kansiev.</i>
<i>conceit,</i>	zich verbeelden,		<i>kansiet.</i>
<i>perceive,</i>	bevinden,		<i>persiev.</i>
<i>deceive,</i>	bedriegen,		<i>disiev.</i>
<i>receive,</i>	ontvangen,		<i>risiev.</i>
<i>seize,</i>	beslaan,		<i>sies.</i>
<i>inveigle,</i>	verleiden,		<i>invieg'l.</i>

Tweede Uitzondering.

En in deze woorden is de *e* ook wel stom, maar de *i* word kort uitgesproken; naamelyk:

<i>Forfeit,</i>	verbeurte,	} lees {	<i>fayft.</i>
<i>Foreign,</i>	vreemd,		<i>farrin.</i>
<i>Surfeit,</i>	overlaading van spys,		<i>forfit.</i>

Derde Uitzondering.

In tegendeel is in de volgende woorden de *i* stom, en de *e* word kort uitgesproken:

<i>Fither,</i>	een van beide,	} lees {	<i>ether.</i>
<i>Netther,</i>	geen van beide,		<i>netber.</i>
<i>Heifer,</i>	een jonge koe,		<i>besser.</i>

Vierde Uitzondering.

Ei in *height*, luid als *y*, en *g* is stom.

<i>Height,</i>	hoogte,	lees	<i>byth.</i>
----------------	---------	------	--------------

Aanmerking.

In de volgende woorden en derzelver afstammelingen, word *ei* in twee lettergreepen gelezen:

<i>Being,</i>	zynde,	} lees {	<i>bt-ing.</i>
<i>Deity,</i>	Godtheid,		<i>Die-iti.</i>
<i>Howbeit,</i>	hoewel,		<i>baubi-it.</i>
<i>Reinstate,</i>	weder uitzetten,		<i>re-instat.</i>
<i>Herein,</i>	hierin,		<i>hier-in.</i>

Eo.

Eo.

Eerste Regel.

In de volgende, en daarvan afgeleide, woorden word de o verzwegen, en de e als ie uitgesproken:

<i>People,</i>	volk,	} lees }	<i>piepel.</i>
<i>Peof,</i>	leen,		<i>sef.</i>

Tweede Regel.

In den uitgang *geon*, is de o stom, en de e luid als eene i. B. V.

<i>Dungeon,</i>	gevangenis,	} lees }	<i>donsjin.</i>
<i>Pigeon,</i>	duif,		<i>pidsjin.</i>
<i>Swageon,</i>	stuur,		<i>stordsjin.</i>
<i>Surgeon,</i>	heelmeester,		<i>sordsjin.</i>

Derde Regel.

In de woorden *Leopard* en *Jeopardy*, word de o verzwegen, en de e helder uitgesproken:

<i>Leopard,</i>	luipaard,	} lees }	<i>lepperd.</i>
<i>Jeopardy,</i>	gevaar,		<i>dsepperdi.</i>

Aanmerking.

In de volgende, en de daarvan afstammende, woorden, word *eo* in twee lettergreepen uitgesproken:

<i>Geometry,</i>	landmeekunst,	} lees }	<i>dseammestri.</i>
<i>Theology,</i>	godtgeleerdheid,		<i>thealodsji.</i>
<i>Phrasology,</i>	woordvoeging,		<i>frasialodsji.</i>
<i>Meteors,</i>	verhevelingen,		<i>metiers.</i>
<i>To preordain,</i>	te vooren verordenen,		<i>toepreardan.</i>
<i>To reobtain,</i>	weder verkrygen,		<i>toereoktan.</i>
<i>Theory,</i>	befpiegeling,		<i>theoori.</i>
<i>Righteous,</i>	rechtvaardig,		<i>rytjos.</i>
<i>Morauer,</i>	daarenboven,		<i>mooraues.</i>
<i>Thereof,</i>	daarvan,		<i>theraf.</i>
<i>Hereon,</i>	hierop,	<i>bieran.</i>	

Eu.

Eu luid in de volgende woorden als *juu*. B. V.

Euu

64 EERSTE DEEL, IV. HOOFDSTUK.

<i>Europe,</i>	Europe,	} lees	{	<i>juuroop.</i>
<i>Feud,</i>	doodelyke vyandschap,			<i>fjuud.</i>
<i>Lieu,</i>	plaats,			<i>ljuu.</i>
<i>Adieu,</i>	vaarwel,			<i>edjuu.</i>
<i>Encharist,</i>	H. Avondmaal,			<i>jaukerist.</i>

Eerste Aanmerking.

Lieutenant, een luitenant, word gelezen *lestennent.*

Tweede Aanmerking.

In de volgende woorden komt *eu* in twee lettergrepen voor:

<i>Mausoleum,</i>	praaltombe,	} lees	{	<i>maasooliom.</i>
<i>Reunion,</i>	hereeniging,			<i>rejuunien.</i>
<i>To reunite,</i>	wedervereenigen,			<i>toe rejuunys.</i>

Ew.

Ew word uitgesproken *juu.* B. V.

<i>Few,</i>	weinig,	} lees	{	<i>fjuu.</i>
<i>New,</i>	nieuw,			<i>njuu.</i>
<i>Fewel,</i>	brandstof,			<i>fjuuel.</i>
<i>Pew,</i>	gestoelte in een kerk,			<i>pjuu.</i>
<i>Pewter,</i>	tin,			<i>pjuuter.</i>

Eerste Uitzondering.

Doch in de volgende woorden word *ew* als *uu* gelezen:

<i>Dew,</i>	dauw,	} lees	{	<i>duu.</i>
<i>Kiew,</i>	gezig,			<i>viuu.</i>
<i>To stew,</i>	stooven,			<i>toe fluu.</i>
<i>Lewd,</i>	ontuchtig,			<i>luud.</i>
<i>Steward,</i>	hofmeester,			<i>stuurd.</i>
<i>Brewer,</i>	brouwer,			<i>bruur.</i>
<i>Jew,</i>	een Jood,			<i>dsjuu.</i>
<i>Blew,</i>	blaatw,			<i>bluu.</i>
<i>Jewel,</i>	edel gesteente,			<i>dsjuuel.</i>

Tweede Uitzondering.

Ew in *shrewd* word als *oe* uitgesproken.

<i>Sbrowd,</i>	loos,	lees	<i>sbroed.</i>
----------------	-------	------	----------------

Der-

Derde Uitzondering.

Ew in *shew* word als *oo*, of als *juu* uitgesproken.

To shew, toonen, lees *toe sjo* of *sjuu*.

Vierde Uitzondering.

Ew in *mew* word uitgesproken *iau*.

To mew, meeuwen als een kat, lees *toe miau*.

Aanmerking.

Ew in *reward*, belooning, en deszelfs afftammelingen, word in twee lettergreepen uitgesproken: B. V.

<i>Reward</i> ,	belooning,	} lees {	<i>riwaard</i> .
<i>To reward</i> ,	beloonen,		<i>toe riwaard</i> .
<i>Rewarder</i> ,	belooner,		<i>riwaard</i> er.

Ey.

Eerste Regel.

Ey, wanneer de toon daarop valt, word uitgesproken als *e* of *ae* by ons in het woord waereld. B. V.

<i>To convey</i> ,	voeren,	} lees {	<i>toe kange</i> .
<i>obey</i> ,	gehoorzaamen,		<i>oobe</i> .
<i>purvey</i> ,	voorzien,		<i>porve</i> .
<i>survey</i> ,	beschouwen,		<i>sorve</i> .
<i>They</i> ,	zy,		<i>the</i> .

Eerste Uitzondering.

In de woordjes, *eye*, *hey*, *eyre* enz. en andere, daaruit samengestelde, of daarvan afgeleide, woorden laid *ey* als *ei* by ons.

<i>Eye</i> ,	oog,	} lees {	<i>ei</i> .
<i>Eye-lid</i> ,	ooglid,		<i>eilid</i> .
<i>Eye-brow</i> ,	winkbrauw,		<i>eibrau</i> .
<i>Eye-ball</i> ,	oogäppel,		<i>eibaal</i> .
<i>Hey-day</i> ,	ô vreugde,		<i>beida</i> .
<i>Eyre</i> ,	jagrecht,	<i>eier</i> .	

Tweede Uitzondering.

Ey, in het woord *key*, een sleutel, word als *ie* uitgesproken; lees *kie*.

Twee.

Tweede Regel.

Ey, wanneer de toon 'er niet op valt, word als eene *i* in het Nederduitsch uitgesproken. B. V.

<i>Abbey,</i>	abdy,	} lees {	<i>abbi.</i>
<i>Attorney,</i>	pleitbezorger,		<i>attorni.</i>
<i>Barley,</i>	garst,		<i>barli.</i>
<i>Money,</i>	geld,		<i>manni.</i>
<i>Honey,</i>	honig,		<i>bönni.</i>
<i>Palley,</i>	katrol,		<i>pulli.</i>

Aanmerking.

Men schryft ook tegenwoordig deeze woorden meest met eene enkele *y*.

Ie.

Eerste Regel.

Ie word in de uitgangen *ief*, *iege*, *ield* en *ieye*, als by ons uitgesproken. B. V.

<i>Thief,</i>	dief,	} lees {	<i>zbief.</i>
<i>Siege,</i>	belegering,		<i>fedst.</i>
<i>Field,</i>	veld,		<i>feld.</i>
<i>To believe,</i>	gelooven,		<i>tea biliev.</i>

Hiertoe behooren ook de volgende woorden:

<i>Grievous,</i>	bedroefd,	} lees {	<i>grivos.</i>
<i>Mischievous,</i>	boosaardig,		<i>mistsjievos.</i>
<i>Piece,</i>	stuk,		<i>pies.</i>
<i>Priest,</i>	priester,		<i>priest.</i>

Eerste Uitzondering.

In deeze drie volgende woorden, en derzelve afstammelingen, luid *ei* als eene *i*, naamelyk:

<i>Friend,</i>	vriend,	} lees {	<i>frind.</i>
<i>Sieve,</i>	zeef,		<i>sv.</i>
<i>Mischief,</i>	onhell,		<i>mistsjiv.</i>

Tweede Uitzondering.

Handkerchief, neusdoek, word uitgesproken, *Hanketsjer*.

Tweede Regel.

Ie word uitgesproken als *y*: *vooreerst*, aan het einde van eenledige woorden. B. V.

To

To *vie*, yveren, } lees } toe *vy*.
 die, sterven, } } *dy*.

Ten *tweeden*, heeft dit ook plaats ten aanzien van het meervouwig getal der zelfstandige naamwoorden, en van den derden persoon van het eenvouwig getal, in den tegenwoordigen tyd van een werkwoord, welke in *y* of *ie* eindigen. B. V.

Flies, vliegen, } lees } *fys*.
Pies, taarten, } } *pys*.
He cries, hy schreeuwt, } } *bie krye*.
He spies, hy bespied, } } *bie spys*.

Ten *derden*, word *ie* ook uitgesproken als *y* in veelledige naam- en werkwoorden, die in het eenvouwig getal op *y* uitgaan, waartoe ook de uitgang *sie* behoort: B. V.

Replies, wederleggingen, } lees } *riphys*.
He replies, hy wederlegt, } } *bie riphys*.
To certify, verzekeren, } } *toe sertisy*.
justify, &c. rechtvaardigen, } } *dsjostisy*.

Aanmerking.

Ye word in twee lettergrepen uitgesproken, in deeze en diergelyke woorden:

<i>Courtier</i> , hoveling,	} lees }	<i>hoorti-er</i> .
<i>Diet</i> , maatigheid,		<i>dy-er</i> .
<i>Farrier</i> , hoefsmid,		<i>fearri-er</i> .
<i>Pietry</i> , godtvruchtigheid,		<i>py-etti</i> .
<i>Quiet</i> , stil,		<i>quy-er</i> .
<i>Triennal</i> , driejaarig,		<i>try-ennel</i> .
<i>Merrier</i> , vrolyker,		<i>merri-er</i> .
<i>Merriest</i> , vrolykst,		<i>merri-est</i> .
<i>Crier</i> , uitroeper,		<i>kry-er</i> .
<i>Replier</i> , wederlegger,		<i>riply-er</i> .
<i>Justifier</i> , verdediger,		<i>dsjostify-er</i> .
<i>He signifieb</i> , hy beduid,	<i>bie signify-esh</i> .	

Oa.

De *a* is stom, en de *o* word lang uitgesproken. B. V.

Boat, boot, } lees } *boot*.
Coat, rok, } } *koot*.

To

<i>To cloath,</i>	kleeden,	} lees {	<i>soe klooth.</i>
<i>load,</i>	laaden,		<i>laad.</i>
<i>loath,</i>	walgen,		<i>looth.</i>

Eerste Uitzondering.

Men zondere hiervan uit de volgende woorden, in welken de *a* stom is, en de *o* uitgesproken word als *aa*, doch zeer dof:

<i>Loath,</i>	walgelyk,	} lees {	<i>laath.</i>
<i>Broad,</i>	breed,		<i>braad.</i>
<i>Abroad,</i>	buiten,		<i>abraad.</i>
<i>Groat,</i>	(eene geldmunt,)		<i>graat.</i>
<i>Oatmeal,</i>	haverveemel,		<i>aatmiel.</i>

Tweede Uitzondering.

In *Cupboard* is de *a* stom, en de *o* word als eene doffe *o* uitgesproken.

Cupboard, eene pottelbank, lees *kopberd*.

Merk. Aangaande *Goal*, en *Goaler*, zie onder de letter *G* (a).

Oe.

Eerste Regel.

Oe word in 't begin en in het midden van een woord van 't Grieksch afkomstig als eene *e* uitgesproken. B. V.

<i>Oeconomy,</i>	huishouding,	} lees {	<i>ekannomi.</i>
<i>Oecumenical,</i>	algemeen,		<i>ekjumenikel.</i>
<i>Oedipus,</i>	Oedipus,		<i>edipos.</i>
<i>Phoenix,</i>	fenix,		<i>feniks.</i>

Tweede Regel.

Maar aan het einde van een woord is de *e* stom, en de *o* lang. B. V.

<i>Fee,</i>	vyand,	} lees {	<i>foo.</i>
<i>Toe,</i>	teen,		<i>too.</i>
<i>Sloe,</i>	slee-pruim,		<i>foo.</i>

Uit-

(a) Bladz. 38.

Uitzondering.

In de volgende woorden luid *oe* als in het Nederduitsch:

<i>Canoe,</i>	kaan,	} lees {	<i>kannoe.</i>
<i>Schoe,</i>	schoen,		<i>sjoe.</i>
<i>To woe,</i>	vryen,		<i>toe woë.</i>
<i>coe,</i>	kirren,		<i>koë.</i>

Merk. Men schryft ook tegenwoordig deeze woorden meest met *oo*, uitgenomen *shoe*; naamelyk, *canoo*, *to woo*, *to coo*.

Aanmerking.

In de volgende en op diergelyke wyze samengestelde woorden, word *oe* in twee lettergreepen uitgesproken:

<i>Doer,</i>	dáder,	} lees {	<i>doe-er.</i>
<i>Goer,</i>	wandelaar,		<i>goo-er.</i>
<i>Aloes,</i>	ahœ,		<i>allo-es.</i>
<i>Coequal,</i>	gelyk,		<i>ko-iequel.</i>
<i>Coeffential,</i>	gelykweezig,		<i>ko-essenciel.</i>
<i>Whatsoever,</i>	hoedaanig ook,		<i>wasfe-voer.</i>

Oi en Oy.

Oi en Oy worden byna uitgesproken als *ai* in het Nederduitsch. B. V.

<i>Oil,</i>	olie,	} lees {	<i>aih.</i>
<i>To toil,</i>	arbeiden,		<i>toe tail.</i>
<i>Noise,</i>	gedruisch,		<i>nait.</i>
<i>To destroy,</i>	verwoesten,		<i>toe distrat.</i>
<i>employ,</i>	bezigen,		<i>implai.</i>
<i>brail,</i>	rooften,		<i>braih.</i>
<i>join,</i>	samenvoegen,		<i>djain.</i>
<i>Lains,</i>	lendenen,		<i>lains.</i>

Uitzondering.

Doch in de volgende woorden klinkende als *ai* in 't Hollandsch.

<i>Boy,</i>	jonge,	} lees {	<i>baai.</i>
<i>Joy,</i>	vreugde,		<i>djajai.</i>

Aan

Aanmerking.

In de volgende woorden, en derzelve afftammelingen, word *oi* verdeeld of in twee lettergreepen uitgesproken:

<i>Doing,</i>	<i>doende,</i>	} lees	{	<i>doe-ing.</i>
<i>Going,</i>	<i>gaande,</i>			<i>goo-ing.</i>
<i>Stoick,</i>	<i>stoffich,</i>			<i>stoo-ik.</i>
<i>Heroick,</i>	<i>heldhaftig,</i>			<i>hieroo-ek.</i>
<i>Coincident,</i>	<i>overeenkomende,</i>			<i>koos-incident.</i>

Oo.

Oo word gemeenelyk als *oe* in het Nederduitsch uitgesproken. B. V.

<i>Too,</i>	<i>ook,</i>	} lees	{	<i>toe.</i>
<i>Aloof,</i>	<i>van verre,</i>			<i>aloef.</i>
<i>Soon,</i>	<i>haast,</i>			<i>soen.</i>
<i>Bloom,</i>	<i>bloesem,</i>			<i>bloem.</i>
<i>To doom,</i>	<i>vonnissen,</i>			<i>toe doem.</i>
<i>Gloomy,</i>	<i>duister,</i>			<i>gloepui.</i>
<i>Moon,</i>	<i>maan,</i>			<i>moen.</i>
<i>Paar,</i>	<i>arm,</i>	<i>paer.</i>		

Eerste Aanmerking.

Hiervan moet men uitzonderen de volgende woorden, in welken de *oo* als eene korte, en op de Hoogduitsche wyze uitgesprokene, *u*, gelezen word.

<i>Wool,</i>	<i>wol,</i>	} lees	{	<i>wul.</i>
<i>Flood,</i>	<i>vloed,</i>			<i>flud.</i>
<i>Blood,</i>	<i>bloed,</i>			<i>blud.</i>

Tweede Uitzondering.

Voor de woorden *door*, eene deur, lees *doof*, *floor*, een vloer, *floer*.

Derde Uitzondering.

In *swaan*, eene bezwyking, en desselvs afftammelingen, luid *oo* als *au*: lees *saun*.

Aanmerking.

In de volgende en alle woorden van die sorte word *oo* verdeeld uitgesproken:

To

To Cooperate, medewerken, } lees } toe kooperet.
 Coordinate, gelyk van rang, } koardinet, enz.

Ou.

Ou word gemeenelyk als *au* uitgesproken.

<i>About,</i>	omtrent,	} lees }	<i>abant.</i>
<i>Account,</i>	rekenschap,		<i>akkaunt.</i>
<i>Aloud,</i>	luidkeels,		<i>elaud.</i>
<i>Cloud,</i>	wolk,		<i>klaud.</i>
<i>To confound,</i>	verwarren,		<i>toe kanfaund.</i>
<i>Council,</i>	raad,		<i>kauncil.</i>
<i>Counter,</i>	rekentafel,		<i>kaunter.</i>
<i>To countermand,</i>	herroepen,		<i>toe kauntermand.</i>
<i>County,</i>	graaffschap,		<i>kaunti.</i>
<i>Doubt,</i>	twyfel,		<i>däut.</i>
<i>Gout,</i>	jicht,		<i>gaut.</i>
<i>Moufe,</i>	muis,		<i>maus.</i>
<i>Loufe,</i>	luis,		<i>laus.</i>
<i>Houfe,</i>	huis,		<i>baus.</i>
<i>Out,</i>	uit,	<i>aut.</i>	

Eerste Uitzondering.

In de volgende, en de daarvan afgeleide, woorden is de *u* stom, en de *o* lang:

<i>To controul,</i>	tegenspreken,	} lees }	<i>toe kantraol.</i>
<i>Course,</i>	loop,		<i>koors.</i>
<i>Court,</i>	hof,		<i>koort.</i>
<i>Discours,</i>	gesprek,		<i>diskoors.</i>
<i>Four,</i>	vier,		<i>foor.</i>
<i>To mourn,</i>	treuren,		<i>toe moorn.</i>
<i>To pour,</i>	gieten,		<i>toe poer.</i>
<i>Recours,</i>	toevlugt,		<i>rikoors.</i>
<i>Shoulder,</i>	schouder,		<i>fjoolder.</i>
<i>Soul,</i>	ziel,		<i>fool.</i>

Tweede Uitzondering.

In *to cough*, hoesten, en *trough*, een trog, luid *ou* als *aa*, op die wyze uitgesproken, gelyk wy boven (a) hebben aangemerkt, en *gh* als eene *f*; lees derhalve *kaaf*, *traaf*.

Der:

(a) Blad. 4.

Derde Uitzondering.

In de volgende woorden luid *ou* als *aa*, en *gh* is stom:

<i>Bought</i> ,	gekocht,	} lees {	<i>baat</i> .
<i>Nought</i> ,	niets,		<i>nant</i> .
<i>Ought</i> ,	iets,		<i>aat</i> .
<i>Fought</i> ,	gevochten,		<i>faat</i> .
<i>Thought</i> ,	gedacht,		<i>thaat</i> .
<i>Sought</i> ,	gezocht,		<i>faat</i> .
<i>Wrought</i> ,	gewrocht,		<i>raat</i> .

Vierde Uitzondering.

In *borough*, een burg, en *thorough*, door, luid *ou* als *o*, en *gh* is stom; lees *borro*, *thorro*.

Vyfde Uitzondering.

In *Though*, en *Although*, offchoon, luid *ou* als *oo*, en *gh* is stom; lees *thoo*, *aalthoo*.

Zesde Uitzondering.

In de volgende woorden word *ou* uitgesproken als *oe*:

<i>To accouter</i> ,	aankleeden,	} lees {	<i>toe akkoeter</i> .
<i>Cartouch</i> ,	kardoes,		<i>kartoetsj</i> .
<i>I could</i> ,	ik kon,		<i>y koed</i> .
<i>I would</i> ,	ik wou,		<i>y wued</i> .
<i>I should</i> ,	ik zou,		<i>y sjoed</i> .
<i>Sursout</i> ,	overrok,		<i>sortoet</i> .
<i>Rendevous</i> ,	versamelplaats,		<i>rendivoes</i> .
<i>Tou</i> ,	gy,		<i>joe</i> .
<i>Toutb</i> ,	jeugd,		<i>joetb</i> .
<i>Tthrough</i> ,	door,		<i>throoe</i> .
<i>Source</i> ,	oorsprong,	<i>soers</i> .	

Zevende Uitzondering.

En in deeze woorden is de *u* stom, en de *o* word kort uitgesproken:

<i>To couple</i> ,	paaren,	} lees {	<i>toe kopp'l</i> .
<i>Courage</i> ,	moed,		<i>korredsjs</i> .

Dru-

<i>Double</i> ,	dubbel,	} lees {	<i>dobb'l.</i>
<i>Scourge</i> ,	geeffel,		<i>skordsj.</i>
<i>Trouble</i> ,	moeite,		<i>trobbl.</i>
<i>Young</i> ,	jong,		<i>jong.</i>
<i>Country</i> ,	landschap,		<i>kontri.</i>
<i>Courier</i> ,	postlooper,		<i>korrier.</i>
<i>Courant</i> ,	(zekere dans,)		<i>korrant.</i>
<i>Journey</i> ,	reis,		<i>dsjorni.</i>

Achtste Uitzondering.

In *rough*, *ruig*, en *tough*, *taai*, is de *o* kort, de *u* stom, en *gh* luid als eene *f*; lees dus *rof*, *tof*.

Negende Uitzondering.

In den uitgang *our*, is de *u* stom, en de *o* word als eene doffe *e* uitgesproken. B. V.

<i>Candour</i> ,	oprechtheid,	} lees {	<i>kander.</i>
<i>Favour</i> ,	gunst,		<i>fæver.</i>

Merk. Maar in *to devour*, *verflinden*, en *hour*, een uur, word *ou* als *au* uitgesproken; lees *diyaur*, *aur*.

Tiende Uitzondering.

In den uitgang *ous*, is de *u* stom, en de *o* word kort uitgesproken. B. V.

<i>Dubious</i> ,	twyfelachtig,	} lees {	<i>duubios.</i>
<i>Laborious</i> ,	arbeidzaam,		<i>laborios.</i>

Elfde Uitzondering.

In de naamen van steden die op *mouth* uitgaan is de *u* stom, en de *o* kort. B. V.

<i>Dartmouth</i> ,	} lees {	<i>dartmotb.</i>
<i>Falmouth</i> ,		<i>fammotb.</i>
<i>Monmouth</i> ,		<i>monmotb.</i>
<i>Plimouth</i> ,		<i>plimmotb.</i>

Aanmerking.

Wanneer 'er in woorden van twee of meer lettergreepen, op *ou* een enkele medeklinker volgt, moet die in de uitspraak verdubbeld worden. B. V.

Courage, moed, lees *korredsjs*.

O.w.

Ow word gemeenlyk als oo uitgesproken.

<i>Below</i> ,	beneden,	}	} lees	<i>biloo</i> .
<i>To bestow</i> ,	besteeden,			<i>toe biloo</i> .
<i>Blow</i> ,	slag,			<i>bico</i> .
<i>Bow</i> ,	boog,			<i>boo</i> .
<i>Bowl</i> ,	beker,			<i>bool</i> .
<i>To sow</i> ,	zaaijen,			<i>toe soo</i> .
<i>Crow</i> ,	kraai,			<i>kroo</i> .
<i>To crow</i> ,	kraaijen,			<i>toe kroo</i> .
<i>To flow</i> ,	vlieten,			<i>toe floo</i> .
<i>To glow</i> ,	gloeijen,			<i>toe gloo</i> .
<i>To grow</i> ,	wassen,			<i>toe groo</i> .
<i>To know</i> ,	weeten,			<i>toe noo</i> .
<i>Low</i> ,	laag,			<i>loo</i> .
<i>To mow</i> ,	maaijen,			<i>toe moo</i> .
<i>To owe</i> ,	schuldig zyn,			<i>toe oo</i> .
<i>Own</i> ,	eigen,			<i>oon</i> .
<i>To disown</i> ,	ontkennen,			<i>toe disoon</i> .
<i>To row</i> ,	roeijen,			<i>toe roo</i> .
<i>Arrow</i> ,	pyl,			<i>arroo</i> .
<i>To follow</i> ,	volgen,			<i>toe falloo</i> .
<i>Gallows</i> ,	galg,	<i>galloos</i> .		
<i>Marrow</i> ,	merg,	<i>marroo</i> .		
<i>To show</i> ,	toonjen,	<i>toe sjo</i> .		
<i>Slow</i> ,	traag,	<i>flo</i> .		
<i>Snow</i> ,	sneeuw,	<i>snoo</i> .		
<i>To stow</i> ,	stuuwen,	<i>toe stoo</i> .		
<i>throw</i> ,	werpen,	<i>throo</i> .		
<i>tow</i> ,	een schip voorttrekken,	<i>too</i> .		

Eerste Aanmerking.

Egter in de volgende woorden klinktse als au.

<i>How</i> ,	hoe,	}	} lees	<i>hau</i> .
<i>Now</i> ,	nu,			<i>nuu</i> .
<i>Vow</i> ,	gelofte,			<i>vau</i> .
<i>Brown</i> ,	bruin,			<i>braun</i> .
<i>Clown</i> ,	boer,			<i>klaun</i> .
<i>Show</i> ,	slagregen,			<i>sjaun</i> .
<i>Bow</i> ,	een buiging,			<i>bau</i> .
<i>Sow</i> ,	eene zeug,			<i>sau</i> .

Tweede

Tweede Aanmerking.

In *knowledge*, weetenschap, en delffels afstemmingen, is de *w* stom, en de *e* word als *a* uitgesproken; lees *nalledsj*.

Ua.

Eerste Regel.

In deezen tweeklank word de *u* achter eene *q* als in het Nederduitsch uitgesproken. B. V.

<i>To quake,</i>	beeven,	} lees {	<i>toe quak.</i>
<i>Quarry,</i>	steengroeven,		<i>quarri.</i>

Tweede Regel.

U is stom, wanneer 'er eene *g* voorafgaat. B. V.

Guard, wacht, lees *gerd,* enz.

Ue.

Eerste Regel.

Ue, aan het einde van een woord, op *b, c, h,* in, *p* volgende, en de toon daarop vallende, luid als *juu*. B. V.

<i>To imbùe,</i>	inprenten,	} lees {	<i>toe imbjuu.</i>
<i>Cùe,</i>	wenk,		<i>kjuu.</i>
<i>Hùe,</i>	koleur,		<i>bjuu.</i>
<i>To mùe,</i>	ruijen,		<i>toe mjuu.</i>
<i>spùe,</i>	spuuwen,		<i>spjuu.</i>

Tweede Regel.

Ue, aan het einde van een woord, op *d, l, r, f* volgende, en den toon hebbende, luid als *uu*. B. V.

<i>To indùe,</i>	aanjoen,	} lees {	<i>toe induu.</i>
<i>To subdùe,</i>	onderwerpen,		<i>toe sobduu.</i>
<i>Blùe,</i>	blauw,		<i>bluu.</i>
<i>To accrùe,</i>	toeneemen,		<i>toe akkruu.</i>
<i>persùe,</i>	vervolgen,		<i>porjuu.</i>

Derde Regel.

Ue, aan het einde van een woord, op *c, d, g, l,* n, *f, t*, volgende, en de toon daarop niet vallende, luid als *ju*. B. V.

D 2

Rescue,

<i>Rescue,</i>	redding,	} lees {	<i>resku.</i>
<i>Residue,</i>	overblyffel,		<i>residju.</i>
<i>Ague,</i>	koorts,		<i>agju.</i>
<i>Revenue,</i>	inkomst,		<i>revenju.</i>
<i>Issue,</i>	uitgang,		<i>isju.</i>
<i>Value,</i>	waarde,		<i>valju.</i>
<i>Virtue,</i>	deugd,		<i>vertju.</i>

Eerste Aanmerking.

In de woorden, die in *que* eindigen, word *ue* verzwegen, en de *q* als eene *k* uitgesproken. B. V.

Antique, oud, lees *antik.*

Tweede Aanmerking.

U is stom, wanneer eene *g* voor dezelve gaat. B. V.

To guefs, raaden, lees *toe ges.*

Derde Aanmerking.

To construs, famenstellen, word uitgesproken *kanster.*

Vierde Aanmerking.

Ue, in het woord *Tuesday*, dingsdag, luid als *uu*, lees *tuusda.*

U.

Eerste Regel.

Wanneer 'er eene *j*, *r* of *s* voorafgaat, word de *u* als *uu* uitgesproken, en dan is de *i* stom. B. V.

<i>Juice,</i>	sap,	} lees {	<i>dssjuus.</i>
<i>Fruit,</i>	vrucht,		<i>fruut.</i>
<i>Suit,</i>	verzoek,		<i>snut.</i>

Uitzondering.

Doch *Verjuice*, sap van onrype druiven, lees *verdsjis.*

Tweede Regel.

Wanneer 'er eene *b*, *c*, *d*, of *g* voorafgaat, is de *u* stom. B. V.

To

<i>To build,</i>	bouwen,	} lees	{	<i>soe bild.</i>
<i>Circuit,</i>	omtrek,			<i>cerktr.</i>
<i>Conduit,</i>	waterleiding,			<i>kandit.</i>
<i>To guild,</i>	vergulden,			<i>soe gild.</i>

Derde Regel.

In de volgende woorden en derzelve afstammelingen is de *u* stom, en de *i* luid als *y*:

<i>Guide,</i>	leidsman,	} lees	{	<i>gyd.</i>
<i>Guile,</i>	bedrog,			<i>gyf.</i>
<i>Guise,</i>	toetel,			<i>gyt.</i>

Aanmerking.

Ui is in veele uitheemsche woorden geen tweeklank. B. V.

<i>Jesuit,</i>	jesuit,	} lees	{	<i>djjesu-it.</i>
<i>Gratuity,</i>	vrywillige gift,			<i>grattu-itt.</i>
<i>Puissant,</i>	magtig,			<i>pu-issent.</i>
<i>Fruition,</i>	geuct,			<i>fru-icien.</i>

Uo.

Uo word alleenlyk achter de *q* gevonden, en dan word *quo* als *quoo* uitgesproken. B. V.

<i>Quotidian,</i>	dagelyksch,	} lees	{	<i>quootidien.</i>
<i>Quoth he,</i>	zeide hy,			<i>quoth bie.</i>

Uy.

Uy komt alleenlyk voor in de beide volgende woorden: de *u* is stom, en de *y* word als *y* uitgesproken, naamelyk:

<i>To buy,</i>	koopen,	} lees	{	<i>soe by.</i>
<i>Guy,</i>	zeker mastzeil,			<i>gy.</i>

VYFDE HOOFDSTUK.

Behezzende eene beknopte Lijst der gewoonlykfte Verkoringen, welken men in het fchryven der Engelſche Taale gebruikt.

<i>abt.</i>	betekent,	
<i>bert.</i>	<i>about,</i>	omtrent.
<i>Ep.</i>	<i>be not,</i>	wees niet.
<i>'Love,</i>	<i>Bijbop,</i>	Iiſchop.
<i>can't,</i>	<i>above,</i>	boven.
<i>Capt.</i>	<i>cannot,</i>	kan niet.
<i>con'd.</i>	<i>Captain,</i>	Hoofdman.
<i>could n't,</i>	<i>could,</i>	konde.
<i>don't,</i>	<i>could not,</i>	konde niet.
<i>did n't,</i>	<i>do not,</i>	doet niet.
<i>Dr.</i>	<i>did not,</i>	deed niet.
<i>d'ye,</i>	<i>Doctor,</i>	Dokter.
<i>d'</i>	<i>do you,</i>	doe gy.
<i>Eſq. Eſqr.</i>	<i>do,</i>	doe.
<i>'ent,</i>	<i>Eſquire,</i>	Schildknaap.
<i>'em,</i>	<i>is not,</i>	is niet.
<i>Embr.</i>	<i>them,</i>	hen, haar.
<i>'en,</i>	<i>Embaffadour,</i>	Afgezant.
<i>'er,</i>	<i>even,</i>	even.
<i>Gent, Gentl.</i>	<i>ever,</i>	ooit.
<i>hon.</i>	<i>Gentleman,</i>	Edelman.
<i>hon't,</i>	<i>honourable,</i>	eerwaardig.
<i>hon'ed,</i>	<i>have not,</i>	hebt niet.
<i>ill,</i>	<i>honoured,</i>	geëerd.
<i>'in,</i>	<i>i will,</i>	ik wil.
<i>itb',</i>	<i>i am,</i>	ik ben.
<i>'ive,</i>	<i>in toe,</i>	in de.
<i>illus.</i>	<i>i have,</i>	ik heb.
<i>Knt.</i>	<i>illuſtrious,</i>	doorluchtig.
<i>Kg.</i>	<i>Knight,</i>	Ridder.
<i>lr.</i>	<i>King,</i>	Koning.
<i>Lap,</i>	<i>letter,</i>	brief.
	<i>Ladiſhip,</i>	tytel van voornaame vrouwen.
<i>Ld. Lo.</i>	<i>Lord,</i>	Heer.

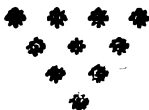
Ldp.

	betekent.	
<i>Ldb.</i>	<i>Lordſhip,</i>	Heerſchap.
<i>Ldps.</i>	<i>Lordſhips,</i>	Heerſchappen.
<i>Mr.</i>	<i>Maſter,</i>	Heer, Meeſter.
<i>Miſſy,</i>	<i>Majeſty,</i>	Majeſteit.
<i>Mrs.</i>	<i>Miſtreſs,</i>	Vrouw.
<i>Mſ.</i>	<i>Miſs,</i>	Juffrouw.
<i>'miſt,</i>	<i>admiſt,</i>	midden in.
<i>ne'er,</i>	<i>never,</i>	nooit.
<i>n't,</i>	<i>not,</i>	niet.
<i>or,</i>	<i>our,</i>	onze.
<i>ore,</i>	<i>over,</i>	over.
<i>oth,</i>	<i>on the,</i>	aan den.
<i>on't,</i>	<i>upon it,</i>	op hetzelfde.
<i>pre.</i>	<i>preſent,</i>	tegenwoordig.
<i>Qu.</i>	<i>queſtion,</i>	vraag.
<i>qr.</i>	<i>quarter,</i>	vierendeel.
<i>recd.</i>	<i>receiv'd,</i>	ontvangen.
<i>Rd. Revd.</i>	<i>Reverend,</i>	Eerwaardig.
<i>Sr.</i>	<i>Sir,</i>	Heer.
<i>Savr.</i>	<i>Saviour,</i>	Zaligmaaker.
<i>Servt.</i>	<i>Servant,</i>	dienaar.
<i>ſhou'd,</i>	<i>ſhould,</i>	zoude.
<i>ſhan't,</i>	<i>ſhall not,</i>	zal niet.
<i>'s,</i>	<i>is of us,</i>	is of ons.
<i>tb',</i>	<i>the,</i>	de, her.
<i>t'other,</i>	<i>the other,</i>	de ander.
<i>'t is,</i>	<i>it is,</i>	het is.
<i>'t wixt,</i>	<i>betwixt,</i>	tuffchen.
<i>'ye,</i>	<i>to you,</i>	aan u lieden.
<i>'t.</i>	<i>it,</i>	het.
<i>'ve.</i>	<i>have,</i>	hebr.
<i>vix.</i>	<i>to wit,</i>	naamelyk.
<i>wt.</i>	<i>what,</i>	wat.
<i>wcb.</i>	<i>which,</i>	welke.
<i>wou'd.</i>	<i>would,</i>	wilde.
<i>won't.</i>	<i>will not,</i>	wil niet.
<i>wn.</i>	<i>when,</i>	wanneer.
<i>Wp. Worp.</i>	<i>worſhip,</i>	Godsdienſtoeſening.
<i>Xt.</i>	<i>Chriſt,</i>	Chriſtus.
<i>ye.</i>	<i>you,</i>	gy.
<i>yr.</i>	<i>your,</i>	uw.
<i>yt.</i>	<i>that,</i>	dat.

Onder deze Verkortingen kan men ook de Deelwoorden (*Participia*) rekenen, die in *ed* uitgaan, als: *belov'd*, *rebuk'd*, *forc'd*, enz. in plaats van *beloved*, *rebuked*, *forced*, enz.

Daarenboven hadden wy hier nog menigerleie soorten van diergelyke Letteruitlaatingen of Verkortingen kunnen byvoegen; doch, dewyl ze in Engeland, reeds federd langen tyd, niet meer in gebruike zyn, zoo hebben wyze ook liever onaangeroerd willen laten, om alle onnoodige wydloopigheid te vermyden.

Einde van het eerste Deel.

N I E U W E E N G E L S C H E S P R A A K K U N S T .

T W E E D E D E E L .

Van de Maatklink, (Profodia.)

De Toon (*accentus*), is eene verheffing der stemme, of een byzondere nadruk, welken wy in de uitspraake van een woord aan deeze of geene lettergreep geeven.

Aanmerking.

Offchoon de Engelschen geen klankteeken boven de woorden stellen, moet men zich echter verbeelden, als of 'er boven yder woord een toonmerk stond; naamelyk een zoo genoemde zwaare (*accentus gravis*,) wanneer de toon op een lange klinkletter valt, als in *to take*, neemen; of een scherpe (*acutus*,) wanneer de toon op een korte klinkletter valt, als in *hardness*, hardheid. Met een woord, beide die klankteekens beduiden, dat men by het uitspreeken der lettergreepen, waarop zy vallen, de stem verheffen moet; 't welk in het eerste geval van langer duur moet zyn, dan in het laatste.

Eerste Regel.

De Toon valt gemeenlyk op de eerste lettergreep, wanneer het een enkelvoudig woord is. B. V.

<i>able.</i>	<i>january,</i>	<i>to qualify,</i>
<i>to hânter,</i>	<i>kénnel,</i>	<i>radical,</i>
<i>câbinet,</i>	<i>labour,</i>	<i>sâcrâment,</i>
<i>décâlogue,</i>	<i>médal,</i>	<i>tâffety,</i>
<i>èâger,</i>	<i>nâked,</i>	<i>vâcancy,</i>
<i>to fâbricate,</i>	<i>ôbelisk,</i>	<i>wâapon,</i>
<i>général;</i>	<i>to pâcify,</i>	<i>yellow,</i>
<i>bâberdâfber,</i>		

Tweede Regel.

De toon rust gemeenlyk op de tweede lettergreep in de woorden, welke met de volgende vooraanstaande lettergreepen verbonden zyn, naamelyk:

<i>a,</i>	<i>arch,</i>	<i>dif,</i>	<i>bere;</i>	<i>of,</i>	<i>ful,</i>
<i>ab,</i>	<i>as,</i>	<i>dis;</i>	<i>ig,</i>	<i>op,</i>	<i>ful,</i>
<i>abs,</i>	<i>at;</i>	<i>e,</i>	<i>il,</i>	<i>out;</i>	<i>ful,</i>
<i>ac,</i>	<i>be;</i>	<i>of,</i>	<i>im,</i>	<i>per,</i>	<i>ful,</i>
<i>ad,</i>	<i>co,</i>	<i>em,</i>	<i>in,</i>	<i>post,</i>	<i>ful,</i>
<i>af,</i>	<i>cog,</i>	<i>en,</i>	<i>ir;</i>	<i>pre,</i>	<i>tre,</i>
<i>ag,</i>	<i>col,</i>	<i>es,</i>	<i>nis;</i>	<i>pro,</i>	<i>trans;</i>
<i>al,</i>	<i>com,</i>	<i>ex;</i>	<i>ne,</i>	<i>pur;</i>	<i>vice;</i>
<i>am,</i>	<i>con,</i>	<i>for,</i>	<i>non;</i>	<i>re;</i>	<i>un,</i>
<i>an,</i>	<i>cor;</i>	<i>fore,</i>	<i>ob,</i>	<i>se,</i>	<i>up;</i>
<i>ap,</i>	<i>de,</i>	<i>fortb;</i>	<i>oc,</i>	<i>sub,</i>	<i>with.</i>
<i>ar,</i>	<i>di,</i>				

Voorbeelden.

<i>a</i>	<i>A-bâf,</i>	<i>co</i>	<i>to co-ârulate,</i>
<i>ab</i>	<i>to ab-bréviâte,</i>	<i>cog</i>	<i>cog-nôfcence,</i>
<i>abs</i>	<i>to abs-tâin,</i>	<i>col</i>	<i>to col-lâte,</i>
<i>ac</i>	<i>to ac-célerate,</i>	<i>com</i>	<i>to com-mémorate,</i>
<i>ad</i>	<i>ad-dréfs,</i>	<i>con</i>	<i>to con-côrporate,</i>
<i>af</i>	<i>to af-féct,</i>	<i>cor</i>	<i>to cor-réct,</i>
<i>ag</i>	<i>to ag-glûtinate,</i>	<i>de</i>	<i>de-bâfement,</i>
<i>al</i>	<i>al-côve,</i>	<i>di</i>	<i>to di-mnifb,</i>
<i>am</i>	<i>am-bâffadour,</i>	<i>dif</i>	<i>to dif-fufe,</i>
<i>an</i>	<i>to an-nôunce,</i>	<i>dis</i>	<i>to dis-âble,</i>
<i>ap</i>	<i>to ap-peûl,</i>	<i>e</i>	<i>to e-mâncipate,</i>
<i>ar</i>	<i>ar-rây,</i>	<i>ef</i>	<i>to ef-fâce,</i>
<i>arch</i>	<i>arch-ângel,</i>	<i>em</i>	<i>to em-béllifb,</i>
<i>as</i>	<i>af-fâult,</i>	<i>en</i>	<i>to en-âble,</i>
<i>at</i>	<i>to at-tâin,</i>	<i>es</i>	<i>to es-téem,</i>
<i>be</i>	<i>to be-côme,</i>	<i>ex</i>	<i>to ex-âit,</i>

for

for	<i>to for-bear,</i>	post	<i>to post-date,</i>
fore	<i>to fore-arm,</i>	pre	<i>pre-carious,</i>
forth	<i>forth-with,</i>	pro	<i>to pro-duce,</i>
here	<i>here-after,</i>	pur	<i>to pur-loin,</i>
ig	<i>ig-noble,</i>	re	<i>re-serve,</i>
il	<i>il-lapse,</i>	se	<i>to se-clude,</i>
im	<i>im-módest,</i>	sub	<i>to sub due,</i>
in	<i>to in-fuse,</i>	suf	<i>suf-fusion,</i>
ir	<i>ir régular,</i>	sug	<i>to sug-gest,</i>
mis	<i>to mis-judge,</i>	sup	<i>to sup-ply,</i>
ne	<i>ne fándous,</i>	sur	<i>to sur-pás,</i>
non	<i>non-entité,</i>	sus	<i>to sus-tain,</i>
ob	<i>to ob-trude,</i>	tre	<i>to tre-pán,</i>
oc	<i>oc-cult,</i>	trans	<i>to trans-act,</i>
of	<i>to of-fend,</i>	vice	<i>vice-ádmiral,</i>
op	<i>to op-pose,</i>	un	<i>un-charitable,</i>
out	<i>to out-ad,</i>	up	<i>up-hold,</i>
per	<i>to per-ambulate,</i>	with	<i>to with-draw.</i>

Derde Regel.

De toon valt op de derde lettergroepe in de woorden, die met de volgende twee vooraanstaande vereenigd zyn, naamelyk:

<i>Ante,</i>	<i>counter,</i>	<i>inter,</i>	<i>retro,</i>
<i>anti,</i>	<i>enter,</i>	<i>intro,</i>	<i>super,</i>
<i>circum,</i>	<i>equi,</i>	<i>over,</i>	<i>under,</i>
<i>contra,</i>	<i>extra,</i>	<i>preter,</i>	

Voorbeelden.

<i>Ante</i>	<i>Ante-cédent,</i>	<i>inter</i>	<i>inter-cessor,</i>
<i>anti</i>	<i>anti-christian,</i>	<i>intro</i>	<i>to intro-duce,</i>
<i>circum</i>	<i>to circum scribe,</i>	<i>over</i>	<i>to over-master,</i>
<i>contra</i>	<i>contra-dictory,</i>	<i>preter</i>	<i>preter-mission,</i>
<i>counter</i>	<i>to counter ballance,</i>	<i>retro</i>	<i>retro-áctive,</i>
<i>enter</i>	<i>to enter-tain,</i>	<i>super</i>	<i>super-annuated,</i>
<i>equi</i>	<i>equi-distart,</i>	<i>under</i>	<i>under-standing.</i>
<i>extra</i>	<i>extra-ordinary,</i>		

Vierde Regel.

De toon hecht zich aan de vierde lettergroepe in de woorden, welke uit drie, in den tweeden regel gemelde, vooraanstaande lettergreepen gesmeed zyn.

Voorbeelden.

Ir-re-con-cileable; In-com-pre-bénsible; Un-ap-pre-bénsivo, &c.

Vyfde Regel.

De toon word aan de laatste lettergreep bepaald in eenige woorden, die eenen vreemden oorsprong hebben, meerendeels tweeledig zyn, en uitgaan op

<i>Ace,</i>	<i>augb,</i>	<i>ice,</i>	<i>oon,</i>
<i>acbe,</i>	<i>ave,</i>	<i>ie,</i>	<i>ooze,</i>
<i>ade,</i>	<i>eal,</i>	<i>ier,</i>	<i>öre,</i>
<i>ail,</i>	<i>est,</i>	<i>ies,</i>	<i>ose,</i>
<i>ain,</i>	<i>ee,</i>	<i>ign,</i>	<i>ot,</i>
<i>air,</i>	<i>eel,</i>	<i>igue,</i>	<i>ouch,</i>
<i>al,</i>	<i>een,</i>	<i>ine,</i>	<i>our,</i>
<i>an,</i>	<i>eer,</i>	<i>ire,</i>	<i>oufc,</i>
<i>ance,</i>	<i>el,</i>	<i>ize,</i>	<i>uch,</i>
<i>ane,</i>	<i>emc,</i>	<i>öde,</i>	<i>uke,</i>
<i>angue,</i>	<i>end,</i>	<i>oe,</i>	<i>üle,</i>
<i>ant,</i>	<i>ent,</i>	<i>oil,</i>	<i>üne,</i>
<i>aque,</i>	<i>esk,</i>	<i>oirs,</i>	<i>ure,</i>
<i>ard,</i>	<i>esi,</i>	<i>ois,</i>	<i>urp,</i>
<i>arrb,</i>	<i>est,</i>	<i>oll,</i>	<i>ust,</i>
<i>afs,</i>	<i>et,</i>	<i>oo,</i>	<i>ute,</i>
<i>ate,</i>			

Voorbeelden.

<i>Grimdce,</i>	<i>estäte,</i>	<i>cadët,</i>	<i>buffdon,</i>
<i>potäcbe,</i>	<i>usquebäugb,</i>	<i>caprice,</i>	<i>rämbodze,</i>
<i>ballusträde,</i>	<i>octäve,</i>	<i>cavaller,</i>	<i>scrudre,</i>
<i>courtäil,</i>	<i>cochinéal,</i>	<i>raperiës,</i>	<i>jocöse,</i>
<i>compäin,</i>	<i>to buméët,</i>	<i>maltgn,</i>	<i>fbaldt,</i>
<i>debonätr,</i>	<i>grandée,</i>	<i>fatigue,</i>	<i>cartoucb,</i>
<i>cabäl,</i>	<i>gentéel,</i>	<i>cantne,</i>	<i>tamboür,</i>
<i>japän,</i>	<i>ratéen,</i>	<i>entire,</i>	<i>to carouëse,</i>
<i>romänce,</i>	<i>caréer,</i>	<i>to baptize,</i>	<i>capücb,</i>
<i>elicampäne,</i>	<i>bagatél,</i>	<i>alamöde,</i>	<i>cadüke,</i>
<i>barängue,</i>	<i>to blaspbème,</i>	<i>candé,</i>	<i>to ridicüle,</i>
<i>levänt,</i>	<i>to portéend,</i>	<i>to turmöil,</i>	<i>to importüne,</i>
<i>opäque,</i>	<i>to fomént,</i>	<i>memöirs,</i>	<i>matüre,</i>
<i>to bombard,</i>	<i>grotésk,</i>	<i>ebamöls,</i>	<i>to usürp,</i>
<i>catärrb,</i>	<i>to caréfs,</i>	<i>to patrèll,</i>	<i>robüst,</i>
<i>eniräfs,</i>	<i>to moléëf,</i>	<i>ragdo,</i>	<i>minüte, &c.</i>

Zes-

Zesde Regel.

De toon valt op de lettergreep die voor de laatste staat (*pen-ultima*) in de veelledige woorden, welke uitgaan op

<i>Abik,</i>	<i>affick,</i>	<i>era,</i>	<i>orick,</i>
<i>adive,</i>	<i>atick,</i>	<i>ernal,</i>	<i>oso,</i>
<i>ador,</i>	<i>ator,</i>	<i>ersal,</i>	<i>otal,</i>
<i>adrefs,</i>	<i>atour,</i>	<i>exfive,</i>	<i>otick,</i>
<i>adure,</i>	<i>atrix,</i>	<i>escence,</i>	<i>oxal,</i>
<i>ado,</i>	<i>ature,</i>	<i>estick,</i>	<i>ucid,</i>
<i>aick,</i>	<i>edick,</i>	<i>estime,</i>	<i>ulture,</i>
<i>alick,</i>	<i>edive,</i>	<i>eto,</i>	<i>umen,</i>
<i>altick,</i>	<i>efick,</i>	<i>etto,</i>	<i>umnal,</i>
<i>amick,</i>	<i>ella,</i>	<i>icit,</i>	<i>unal,</i>
<i>ander,</i>	<i>elto,</i>	<i>idick,</i>	<i>urnal,</i>
<i>anick,</i>	<i>ember,</i>	<i>ifick,</i>	<i>uscle,</i>
<i>antick,</i>	<i>emick,</i>	<i>imick,</i>	<i>utick,</i>
<i>antique,</i>	<i>endo,</i>	<i>ismal,</i>	<i>utor,</i>
<i>apbick,</i>	<i>endous,</i>	<i>istick,</i>	<i>ymick,</i>
<i>arcbal,</i>	<i>ensil,</i>	<i>itick,</i>	<i>ypbick,</i>
<i>argick,</i>	<i>ensive,</i>	<i>odick,</i>	<i>yrick,</i>
<i>ary,</i>	<i>ental,</i>	<i>oick,</i>	<i>ysick,</i>
<i>asnick,</i>	<i>entive,</i>	<i>olick,</i>	<i>ytick,</i>
<i>aster,</i>	<i>entout,</i>	<i>onick,</i>	<i>Ëa</i>

Voorbeelden.

<i>Monosyllabick,</i>	<i>ster,</i>	<i>uténsil,</i>
<i>superfactive,</i>	<i>bombastick,</i>	<i>apprehénfive,</i>
<i>benefactor,</i>	<i>pragmatick,</i>	<i>accidental,</i>
<i>benefadrefs,</i>	<i>didator,</i>	<i>attentive,</i>
<i>manufacture,</i>	<i>legifator,</i>	<i>excreméntous,</i>
<i>ambuscado,</i>	<i>administratrix,</i>	<i>chimera,</i>
<i>juddick,</i>	<i>nomenclature,</i>	<i>fraternal,</i>
<i>cephalick,</i>	<i>apoplectick,</i>	<i>universal,</i>
<i>peristaltick,</i>	<i>effctive,</i>	<i>animadverfive,</i>
<i>balzámick,</i>	<i>venefick,</i>	<i>turgescence,</i>
<i>pomander,</i>	<i>isabella,</i>	<i>doméstick,</i>
<i>botanick,</i>	<i>umbrello,</i>	<i>clandéftine,</i>
<i>pedantick,</i>	<i>november,</i>	<i>patbétick,</i>
<i>adamantine,</i>	<i>académick,</i>	<i>mufceto,</i>
<i>cardry,</i>	<i>inuendo,</i>	<i>filletto,</i>
<i>pleonasmick,</i>	<i>treméndous,</i>	<i>follicit,</i>

<i>jurtdick,</i>	<i>fanôfo,</i>	<i>fatürnal,</i>
<i>specifick,</i>	<i>sacerdotal,</i>	<i>optifck,</i>
<i>pantomimick,</i>	<i>narcôtick,</i>	<i>feorbâtick,</i>
<i>baptifmal,</i>	<i>paradoxal,</i>	<i>oblocator,</i>
<i>cabaliftick,</i>	<i>pellucid,</i>	<i>pantomimick,</i>
<i>pleuriftick,</i>	<i>agriculture,</i>	<i>hieroglyphick,</i>
<i>fyndick,</i>	<i>bitâmen,</i>	<i>fary'rick,</i>
<i>bucôlicks,</i>	<i>autûmnal,</i>	<i>metaphyftick,</i>
<i>teutônick,</i>	<i>tribunal,</i>	<i>analyftick, &c.</i>
<i>theorick,</i>		

Zevende Regel.

De toon ruft op de derde lettergreep voor het einde van een woord (*antepenultima.*)

Vooreerst, in de aftammelingen van die woorden, welke ten opzichte van den uitgang, tot den zesden regel behooren, wanneer nog eene nieuwe lettergreep door *fhip, al, ly, ed, ing, or,* of *ous* by dezelve gevoegd word.

Voorbeelden.

<i>Didator-fhip,</i>	<i>follicit-ing,</i>
<i>pragmatic-al,</i>	<i>follicit-or,</i>
<i>accidental-ly,</i>	<i>bitamin-ous.</i>
<i>follicit-ed,</i>	

Ten tweeden, in de veelledige woorden, die de volgende uitgangen hebben:

<i>Accous,</i>	<i>alogize,</i>	<i>ation,</i>	<i>elious,</i>
<i>acious,</i>	<i>alogy,</i>	<i>atious,</i>	<i>elity,</i>
<i>acitate,</i>	<i>ameter,</i>	<i>cater,</i>	<i>emian,</i>
<i>acity,</i>	<i>amitous,</i>	<i>ebrious,</i>	<i>emial,</i>
<i>aculous,</i>	<i>amity,</i>	<i>ebrity,</i>	<i>emnity,</i>
<i>aginous,</i>	<i>amatist,</i>	<i>edual,</i>	<i>emious,</i>
<i>agious,</i>	<i>anean,</i>	<i>edious,</i>	<i>endious,</i>
<i>agonal,</i>	<i>aneous,</i>	<i>edierce,</i>	<i>encal,</i>
<i>alia,</i>	<i>angular,</i>	<i>edient,</i>	<i>encous,</i>
<i>alion,</i>	<i>aqueous,</i>	<i>egious,</i>	<i>enial,</i>
<i>ality,</i>	<i>arian,</i>	<i>eiffance,</i>	<i>entous,</i>
<i>alogifin,</i>	<i>arison,</i>	<i>esty,</i>	<i>enture,</i>
<i>alogift,</i>	<i>arity,</i>	<i>elion,</i>	<i>enity,</i>

en.

<i>ennial,</i>	<i>icular,</i>	<i>iparous,</i>	<i>onancy,</i>
<i>entery,</i>	<i>icukate,</i>	<i>ipial,</i>	<i>opolis,</i>
<i>ential,</i>	<i>iculous,</i>	<i>iquity,</i>	<i>opolist,</i>
<i>entiate,</i>	<i>idian,</i>	<i>iscency,</i>	<i>opoly,</i>
<i>entious,</i>	<i>idinous,</i>	<i>iscible,</i>	<i>ordial,</i>
<i>entity,</i>	<i>idious,</i>	<i>ission,</i>	<i>oreal,</i>
<i>eresy,</i>	<i>idity,</i>	<i>itious,</i>	<i>orial,</i>
<i>erial,</i>	<i>iery,</i>	<i>itimate,</i>	<i>orian,</i>
<i>erious,</i>	<i>iferous,</i>	<i>itual,</i>	<i>orious,</i>
<i>erious,</i>	<i>ificance,</i>	<i>ituate,</i>	<i>ority,</i>
<i>erious,</i>	<i>ificant,</i>	<i>ivious,</i>	<i>osity,</i>
<i>erity,</i>	<i>ificence,</i>	<i>ivity,</i>	<i>oxical,</i>
<i>ernity,</i>	<i>ificent,</i>	<i>ivorous,</i>	<i>ubrious,</i>
<i>ersary,</i>	<i>ifluous,</i>	<i>ixion,</i>	<i>ubrity,</i>
<i>ersion,</i>	<i>iginal,</i>	<i>ocity,</i>	<i>uction,</i>
<i>eristy,</i>	<i>ignious,</i>	<i>ocracy,</i>	<i>udgeon,</i>
<i>escency,</i>	<i>ignancy,</i>	<i>ognomer,</i>	<i>uitous,</i>
<i>essian,</i>	<i>ignity,</i>	<i>ognomist,</i>	<i>uity,</i>
<i>estative,</i>	<i>iginous,</i>	<i>ognomy,</i>	<i>ulity,</i>
<i>ellial,</i>	<i>ilement,</i>	<i>ograpber,</i>	<i>uminous,</i>
<i>estuous,</i>	<i>ilsan,</i>	<i>ograpby,</i>	<i>undity,</i>
<i>evius,</i>	<i>iliar,</i>	<i>olitan,</i>	<i>unity,</i>
<i>evity,</i>	<i>ilion,</i>	<i>ologer,</i>	<i>ureous,</i>
<i>evolence,</i>	<i>ilitate,</i>	<i>ologist,</i>	<i>urgean,</i>
<i>iable,</i>	<i>ility,</i>	<i>ology,</i>	<i>urgery,</i>
<i>iactal,</i>	<i>imilar,</i>	<i>ologize,</i>	<i>urgical,</i>
<i>icial,</i>	<i>imity,</i>	<i>ometer,</i>	<i>urial,</i>
<i>ician,</i>	<i>ineal,</i>	<i>ometral,</i>	<i>uridus,</i>
<i>iciate,</i>	<i>ineous,</i>	<i>ometry,</i>	<i>urity,</i>
<i>icious,</i>	<i>inerant,</i>	<i>oneous,</i>	<i>urnian,</i>
<i>icipal,</i>	<i>inian,</i>	<i>oniak,</i>	<i>usian,</i>
<i>icipate,</i>	<i>inion,</i>	<i>onial,</i>	<i>ustion,</i>
<i>icitata,</i>	<i>inious,</i>	<i>onian,</i>	<i>ympiade,</i>
<i>icity,</i>	<i>inity,</i>	<i>onious,</i>	<i>ympian,</i>
<i>idion,</i>			

Voorbeelden.

<i>Membranaceous,</i>	<i>couragious,</i>	<i>genealogy,</i>
<i>capacious,</i>	<i>hexagonal,</i>	<i>hexameter,</i>
<i>to capaciate,</i>	<i>batavia,</i>	<i>calamity,</i>
<i>capacity,</i>	<i>batallion,</i>	<i>epigrammatist,</i>
<i>pbilicery,</i>	<i>partiality,</i>	<i>mediterranean,</i>
<i>satisfaction,</i>	<i>paralogism,</i>	<i>coetaneous,</i>
<i>miraculous,</i>	<i>genealogist,</i>	<i>triangular,</i>
<i>oleagious,</i>	<i>to paralogize,</i>	<i>calamitous,</i>
		<i>flexa.</i>

flexánimous,
 ebristánty,
 terraqueous,
 barbarian,
 multifarious,
 caparison,
 barbarity,
 preparátion,
 ostentátious,
 amphitheatér,
 célébrious,
 célébrity,
 intellectual,
 comédian,
 obédience,
 obédient,
 sacrilégious,
 obéissance,
 oleity,
 camelion,
 contumélious,
 fidéity,
 académián,
 solénnial,
 solénnity,
 abstémious,
 supéndious,
 homogéneous,
 byménial,
 primogéniús,
 primogéniture,
 sérénity,
 triénnial,
 diséntery,
 potential,
 licéntiate,
 consciéntious,
 idéntity,
 syntbérésy,
 matérial,
 numérical,
 magistérious,
 ultérior,

dextéry,
 patérnity,
 annivérshary,
 abstérshon,
 univérshy,
 adoléscenty,
 cartésian,
 majéstative,
 célestíal,
 tempéshuous,
 factéious,
 longévity,
 benévouence,
 benévouent,
 multipliable,
 simoniacal,
 benefícial,
 praétician,
 to officiate,
 malícious,
 municipal,
 to participate,
 to félicitate,
 félicity,
 benedíctíon,
 partícular,
 to gesticulate,
 ridicúloús,
 mértidian,
 libtdinous,
 fastídious,
 stúrdity,
 sóciety,
 fructíferous,
 significánce,
 significant,
 magnificénce,
 magnificént,
 multífluent,
 multífluuous,
 original,
 fuliginous,
 malignáncy,
 malignity,

litigious,
 habilement,
 civilian,
 familiar,
 pavilion,
 to facilitate,
 civility,
 verisimilar,
 magnanimity,
 réctilineal,
 languineous,
 itinerant,
 focinian,
 dominion,
 ignominious,
 sanguinity,
 oviparous,
 participial,
 ubiquity,
 reminiscency,
 concupiscible,
 manumission,
 acquisitious,
 vicissitude,
 to sophísticate,
 militia,
 primitival,
 repetition,
 fictitious,
 legitimate,
 habitual,
 to habituate,
 lascivious,
 activity,
 carnivorous,
 crucifixion,
 velocity,
 aristocracy,
 hypócrisy,
 mediócrity,
 equinóctial,
 synóctical,
 berddian,
 melodious,

<i>physiognomer,</i>	<i>meónomy,</i>	<i>congruity,</i>
<i>physiognomy,</i>	<i>metrópolis,</i>	<i>credulity,</i>
<i>chirographer,</i>	<i>monópolijst,</i>	<i>volúminous,</i>
<i>geógraphy,</i>	<i>monópoly,</i>	<i>fecundity,</i>
<i>metrópolitan,</i>	<i>prinórdial,</i>	<i>opportúnty,</i>
<i>philóloger,</i>	<i>corpóreal,</i>	<i>sulphúreous,</i>
<i>chronólogist,</i>	<i>conféssorial,</i>	<i>chirúrgeon,</i>
<i>philólogy,</i>	<i>hístórian,</i>	<i>chirúrgical,</i>
<i>to mykólogize,</i>	<i>notórious,</i>	<i>mercúrial,</i>
<i>thermómeter,</i>	<i>majórity,</i>	<i>luxúrious,</i>
<i>geómetral,</i>	<i>curiófity,</i>	<i>futúrity,</i>
<i>geómetry,</i>	<i>ortodóxical,</i>	<i>fatúrnián,</i>
<i>erróneous,</i>	<i>lugúbrious,</i>	<i>carthúfian,</i>
<i>demóniack,</i>	<i>salúbrity,</i>	<i>refolútion,</i>
<i>matrimónial,</i>	<i>manudúctiön,</i>	<i>olympiade,</i>
<i>muggletónian,</i>	<i>curmúdgeon,</i>	<i>olympian.</i>
<i>ceremonious,</i>	<i>gratúitous,</i>	

Achtste Regel.

De toon plaatst zich op de vierde lettergreep voor het einde van een woord:

Vooreerst, in die woorden, welke ten opzigte van den uitgang, tot den zevenden regel behooren, wanneer 'er door den uitgang *ly, nefs, ed, ing, ism, al, cy* &c. nog eene nieuwe lettergreep word bygevoegd. Zie den voorgaanden zevenden Regel.

Voorbeelden.

<i>Courágeous-ly,</i>	<i>christian-ism,</i>
<i>capácious-nefs,</i>	<i>congregation-al,</i>
<i>capácitat-ed,</i>	<i>figntifican-cy, &c.</i>
<i>capacitat-ing,</i>	

Ten tweeden, in veelledige woorden, die de volgende uitgangen hebben:

<i>Endiary,</i>	<i>ificably,</i>	<i>udinary,</i>
<i>entiary,</i>	<i>inerary,</i>	<i>ultuary,</i>
<i>icatory,</i>	<i>iplicable,</i>	<i>uniary,</i>
<i>ificable,</i>	<i>uctuary,</i>	<i>uptuary.</i>

Voorbeelden.

<i>Stipendiary,</i>	<i>vesicatory,</i>	<i>modificably,</i>
<i>penitentiary,</i>	<i>modificable,</i>	<i>itinerary,</i>
		<i>mul-</i>

multiplicable, *valetudinary,* *pechniary,*
usufructuary, *tumultuary,* *voluptuary,*

Negende Regel.

De toon hecht zich aan de vyfde lettergreep voor het einde van een woord, in de afstammelingen van zulke woorden, die ten aanzien van den uitgang tot den achtsten regel behooren, wanneer 'er nog eene nieuwe lettergreep bykomt. *Zie den voorgaanden achtsten regel.*

Voorbeelden.

Valetudinari-ly, *tumultuari-ly,* *voluptuari-ly,* &c.

Tiende Regel.

In zesledige woorden rust de toon op de eerste lettergreep.

Voorbeelden.

Conscionableness, *marriageableness,*
parliamentary, *justifiableness.*

Merk. Dewyl de Klankteekening, in deezen en den voorgaanden Regel geleerd, alleermeest van den aart en de eigenschap onzer Nederduitsehe Taale afwykt, en zy echter, zoo op het regelmatig uitspreken als het gelukkig verstaan van het Engelsch, eenen zeer merkelyken invloed heeft; moet ook een Leerling 'er zoo veel te meer acht op geeven, als zy voor de uitheemschen in 't gemeen, en in 't byzonder voor de Nederlanderen bezwaarlyker valt.

Eerste Aanmerking.

Eenige woorden nemen eenen anderen toon aan, wanneer de betekenis verandert, offchoon zy dezelve letters behouden: als

Vooreerst:

To conjure, tooveren, *August,* oogstmaand,
To conjure, samenzweeren, *August,* heerlyk.

Ten tweeden.

Lyst van zulke woorden, welke den toon op de eerste

eerste lettergroepe hebben, wanneer zy eene zaak; maar op de laatste, wanneer zy eene verrichting be- teekenen.

Naamwoorden.

Absent, afwezend.
an accent, een toon.
an attribute, eigenschap.
a cément, steenkalk.
a collect, versameling.
a compound, bylegging.
a conduct, bestier.
the confines, de grenzen.
a conflict, gevecht.
a concert, beraadslaging.
a consort, medgezel.
a contest, twist.
a contract, verdrag.
a convert, bekeerling.
a desert, verdienste.
a ferment, gisting.
fréquent, veelvoudig.
incense, wierook.
an object, voorwerp.
an overtbrow, neerlaag.
a prémise, bewys.
a présent, geschenk.
a project, ontwerp.
a rébel, oproerige.
a record, aantekening.
a refuse, uitschot.
a subject, onderdaan.
a torment, pyniging.
an unite, een enkel getal.

Werkwoorden.

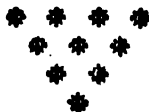
to absent, achterblyven.
to accent, den toon stellen.
to attribute, toeëigenen.
to cement, vastgroeijen.
to collect, versamelen.
to compound, byleggen.
to conduct, bestieren.
to confine, bepaalen.
to conflict, vechten.
to concert, beraadslagen.
to consort, verzellen.
to contest, betwisten.
to contract, verdraagen.
to convert, bekeeren.
to desert, verloopèn.
to ferment, gisten.
to fréquent, verkeeren.
to incense, tergen.
to object, voorwerpen.
to overtbrow, neerwerpen.
to premise, voorafstellen.
to présent, aanbieden.
to project, ontwerpen.
to rebéll, oproerig zyn.
to record, aantekenen.
to refuse, weigeren.
to subject, onderwerpen.
to torment, pynigen.
to unite, vereenigen.

Tweede Aanmerking.

Deeze regels zyn aan veele uitzonderingen onderhevig, welken ik, om niet al te wydloopig te zyn, voorbygaa. Die eenen vasten grond hierin begeert, moet eenen ervaaren Engelschman tot zynen Taalmeester verkiesen; dat is, zulk eenen, die der spraake kundig, en in Londen opgevoed is, dewyl men noch

noch in de andere deelen van Engeland, noch in Schotland of Ierland de rechte uitspraak heeft. Die in de Engelsche taal reeds eenigzins gevorderd is, kan zich van het Woordenboek van den geleerden JOHNSON bedienen, in 't welk boven yder woord het waare klankteken staat, en waarin men byna alle zwaarigheden opgelost vind. In het gemelde Woordenboek heeft die geachte Engelsche Schryver zyne Moedertaal uit haaren oorsprongk opgedolven, en de verscheidene betekenissen van elk woord op het allerduidelykste opengelegd, en door Voorbeelden uit de beste Engelsche Schryveren bevestigd.

Einde van het tweede Deel.

N I E U W E E N G E L S C H E S P R A A K K U N S T.

D E R D E D E E L.

Van de Woordgrondinge, (Etymologia.)

E E R S T E H O O F D S T U K.

Van de Vorminge der Woorden in 't gemeen.

In de Engelsche Taale worden de woorden verscheidentlyk gevormd.

De meesten ontstaan uit de samenvoeginge van een voortzetsel (*præpositio*) met een ander spraakdeel (*pars orationis*)

De voorzetsels, waarvan men zich tot dit einde bedient, zyn de volgende:

<i>A,</i>	<i>Con,</i>	<i>enter,</i>	<i>Mis;</i>	<i>post,</i>	<i>sur;</i>
<i>ab,</i>	<i>contra,</i>	<i>ex,</i>	<i>Ob,</i>	<i>pre,</i>	<i>Trans;</i>
<i>abs,</i>	<i>counter;</i>	<i>extra;</i>	<i>off,</i>	<i>preter,</i>	<i>Un,</i>
<i>ad,</i>	<i>De,</i>	<i>Fore;</i>	<i>over,</i>	<i>pro;</i>	<i>under,</i>
<i>against,</i>	<i>dis;</i>	<i>In,</i>	<i>out;</i>	<i>Re;</i>	<i>up;</i>
<i>amphi;</i>	<i>E,</i>	<i>inter,</i>	<i>Per,</i>	<i>Sub,</i>	<i>With.</i>
<i>Be;</i>	<i>en,</i>	<i>intro;</i>	<i>peri,</i>	<i>super,</i>	

Eenigen deezer voorzetselen worden ook wel alleen, en op zich zelve; doch anderen alleen in samenstelling met een ander woord gebruikt.

De eersten zyn *a, against, counter, in, off, over, out, under, up, with*; de anderen hebben meerendeels hunnen oorsprong uit het Grieksch of Latyn.

A.

A.

A beduid het zelfde als *at* of *in*. B. V.

To go a foot, te voet gaan.
To be a bed, te bed zyn.

Aanmerking.

Vooreerst; men bedient zich ook van dit voorzetsel op de volgende wyze:

He is a dying, hy sterft.
I am a going, ik gaa.
He was a writing, hy schreef.

Ten tweeden; men gebruikt het ook slechts als een woordje van vervulling. B. V.

As he was a speaking, toen hy sprak.

Ten derden; het komt ook op deeze wyze voor:

Many a man, menig mensch.
So much a man, zoo veel yder man.
How much a week, hoe veel 's weeks.
Once a day, eenmaal 's daags.

Ten vierden; het word ook met werkwoorden verbonden. B. V.

To avert, afkeeren.
To averr, verzekeren.

Ab.

Is een Latynsch en onscheidbaar voorzetsel, ais in

To abiure, afzweeren.
To abberr, verfoeijen.

Abs.

Is mede een Latynsch en onscheidbaar voorzetsel; als in

To abstain, zich onthouden.
To abscond, verbergen.

Ad.

Dit is ook een Latynsch en onscheidbaar voorzetsel; als in

To

To admire, zich verwonderen.
To adventure, waagen.

Aanmerking.

Wanneer op *ad* een van deeze negen letteren, naame-lyk: *c, f, g, l, n, p, r, s, t,* volgt, word de *d* altyd in de daarop volgende letter veranderd. B. V.

<i>To accommodate,</i>	schikken,	} voor	<i>(to adcommoate.</i>
<i>Affectionate,</i>	toegeneegen,		<i>adfectionate.</i>
<i>To aggrandize,</i>	vergrooten,		<i>to aggrandize.</i>
<i>To allude,</i>	toespeelen,		<i>to adlude.</i>
<i>To annul,</i>	vernietigen,		<i>to adnul.</i>
<i>To appease,</i>	stillen,		<i>to adpease.</i>
<i>Arrogancy,</i>	hoogmoed,		<i>adrogancy.</i>
<i>Affurance,</i>	verzekering,		<i>adurance.</i>
<i>Attempt,</i>	aanflag,		<i>adtempt.</i>

Against.

Dit is een zuiver Engelsch voorzetsel. In de samenstelling vind men het alleenlyk in het woord *to gainsay,* dat is, *to say against,* tegenspreken.

Amphi.

Dit heeft eenen Griekschen oorsprong. Men vind het alleenlyk in de twee volgende woorden: naame-lyk, *Amphibious,* iets beteekenende dat zoo wel in 't water, als op het land leeft; *amphitheater,* eene ronde schouwburg.

Be.

Dit is zuiver Engelsch. Het schypt uit het voorzetsel by gesprooten te zyn. B. V. in

<i>Because,</i>	dewyl.
<i>Before,</i>	voor.
<i>Behind,</i>	achter.
<i>Below of beneath,</i>	beneden.
<i>Between,</i>	tusschen.
<i>To bestink,</i>	stinkende maaken.
<i>To besprinkle,</i>	besprengen.
<i>To beatir him self,</i>	zich kwyten.
<i>To bespawl,</i>	bespuwen.

Con.

Con.

Dit is een Latynsch onscheidbaar voorzetsel: als in *concourse*, samenloop; *conversion*, bekeering.

Aanmerking.

Vooreerst; voor *h* en *o* verliest het zyne *n*; als in

<i>Cob-ir,</i>	mede-erfgenaam,	} voor {	<i>conbeir.</i>
<i>To cooperate,</i>	medewerken,		<i>to conoperate.</i>

Ten tweeden; in plaats van *con* zegt men *col* voor eene *l*; *com* voor *b*, *m* en *p*; en *cor* voor eene *r*; als in

<i>Colloquy,</i>	samenpraak,	} voor {	<i>conloquy.</i>
<i>Combination,</i>	samenspanning,		<i>combination.</i>
<i>Commiseration,</i>	medelyden,		<i>commiseration.</i>
<i>To compose,</i>	samenstellen,		<i>to compose.</i>
<i>To corrupt,</i>	verderven,		<i>to corrupt.</i>

Ten derden; men zegt ook *cognizance*, kennis, en *recognizance*, daar de *n* voor eene andere *n* in eene *g* veranderd is.

Contra.

Dit is een Latynsch onscheidbaar voorzetsel; als in

<i>To contradict,</i>	tegenspreken.
<i>To contravene,</i>	overtreedten.

Counter.

Dit betekent het zelfde als *contra*. B. V.

<i>Counterpoison,</i>	tegengift,
<i>To countermand,</i>	tegenbeveelen.

Aanmerking.

Het kan ook alleen staan, als in

<i>To run counter,</i>	zich aankanten.
------------------------	-----------------

De.

Dit is een Latynsch onscheidbaar voorzetsel.

Aanmerking.

Somtyds betekent het eene verandering; als in *to deter*,

deter, affchrikken; *to degenerate*, ontaarden; maar fom-tyds eene nederdaaling; als in

To descend, neêrdaalen.

Dis.

Dit is een Latynsch onscheidbaar voorzetsel; als in

<i>Disgrace</i> ,	ongenade.
<i>Disbonest</i> ,	oneerlyk.
<i>To disappear</i> ,	verdwynen.
<i>To discern</i> ,	onderscheiden.

Aanmerking.

Vooreerst; in de woorden, die eenen Latynschen oorsprong hebben, verliest het de *s*; als in

<i>To dilate</i> ,	verwyden.
<i>To dilacerate</i> ,	van een scheuren.
<i>To diminish</i> ,	verminderen.
<i>To divulge</i> ,	uitbreiden.

Ten tweeden; in andere woorden word de *s* in *f* veranderd; als in

<i>Difference</i> ,	onderscheid.
<i>Difficult</i> ,	zwaar.
<i>Diffidence</i> ,	mistrouwen.
<i>To diffuse</i> ,	uitgieten.

E.

Dit is slechts in eenige, uit het Latyn afgeleide, woorden in gebruike; als in

<i>Emotion</i> ,	beroerte.
<i>To enervate</i> ,	ontzenuwen.
<i>To enucleate</i> ,	ontwinden.

En.

Dit vervangt de plaats van *in*; als in

<i>To enquire</i> ,	naavorschen.
<i>To encrease</i> ,	aanwassen.

wordende ook beter geschreeven *inquire*, *increase*.

Aanmerking.

Voor *b* en *p* word de *n* in *m* veranderd; als in

E.

To

To emboss, verheven lofwerk maaken.
Employ, bediening.

Enter.

Dit komt voor in *enterprife*, onderneeming; *to entertain*, onderhouden; enz.

Ex.

Dit is een Latynsch onscheidbaar voorzetsel. - Het word gebruikt in

To exalt, verhoogen.
To exclude, uitsluiten, enz.

Extra.

Dit is een Latynsch onscheidbaar voorzetsel. Men vind het B. V. in

Extraordinary, buitengemeen.
Extravagant, uitspoorig, enz.

Fore.

Dit is het verkorte *afore* of *before*; als in

To foretell, voorzeggen.
To foresee, voorzien.

Aanmerking.

Eene andere betekenis heeft het in *to forego*, afstaan.

In.

Door dit word uitgedrukt, 't geen men in het Nederduitsch door de voorzetsels *in* of *on* te kennen geeft. B. V.

Inhabitant, inwooner.
Invisible, onzichtbaar.
Inhuman, onmensche'lyk.

Aanmerking.

Dit voorzetsel verandert de laatste letter, en richt zich naar die, waarmede het eenvoudig woord begint. Dus zegt men voor eene *l* in plaats van *in*, *il*; voor *t*, *m*, *p*, *im*; en voor *r*, *ir*. B. V.

Ulicit,

<i>Illicit,</i>	ongeoorloofd,	}voor}	{	<i>inlicit.</i>
<i>To imbibe,</i>	inzuigen,			<i>to imbibe.</i>
<i>Immortal,</i>	onsterfelyk,			<i>immortal.</i>
<i>To importune,</i>	lastig vallen,			<i>to importune.</i>
<i>Irregular,</i>	onordentlyk,			<i>irregular.</i>

Inter.

Een Latynsch onscheidbaar voorzetsel dat gebruikt word in

<i>Intercession,</i>	voorbidding,
<i>To intercept,</i>	onderscheppen.

Intro.

Dit Latynsch onscheidbaar voorzetsel komt alleenlyk voor in het werkwoord, *to introduce*, invoeren; en deszelfs afstammelingen, als *introduction*, enz.

Mis.

Komt zeer wel overeen met ons Nederduitsche voorzetsel *mis*. Het beduid, altyd eene dwaaling of een gebrek. B. V.

<i>To miscarry,</i>	mislukken,
<i>Mistake,</i>	een mislag,

Ob.

Dit is een Latynsch onscheidbaar voorzetsel; van gebruik in

<i>Object,</i>	voorwerp,
<i>To obtain,</i>	verkrygen.

Aanmerking.

Hier volgt men ook het Latyn, gelyk by de te vooren gemelde voorzetsels reeds aangemerkt is, en zegt *oc* in plaats van *ob* voor eene *c*; *of* voor *f*, en *op* voor *p*. B. V.

<i>To occur,</i>	ontmoeten,
<i>To offer,</i>	aanbieden,
<i>To oppress,</i>	onderdrukken.

Off, Over en Out.

Dit zyn drie Engelsche voorzetsels, welken men ook yder op zich zelve gebruikt.

Van het eerste komt *offspring*, afkomst.

Over, in samenstelling met een ander woord, toont de verhevenheid of uitspoorigheid eener zaak aan.

B. V.

To oversee,
To overrule,
To overpower,
Overhasty,

't opzigt hebben.
 overheerschen.
 overweldigen.
 overhaastig.

Out heeft ook eene tweevoudige betekenis. B. V.

Outlandish,
Outwork,
To outrun,
To outdo,

uitlandsch.
 buitenwerk.
 voorbyloopen.
 overtreffen.

Per.

Dit is een Latynsch onscheidbaar voorzetsel. B. V.

To permit,
To peruse,

toestaan.
 doorlezen.

Peri.

Dit heeft eenen Grieksch en oorsprong. Het word gebruikt in *periphrase*, omschryving; en eenige andere, den Grieken ontleende, woorden.

Post, *pre*, *preter*, *pro*, *re*, *sub*, *super*,
sur en *trans*.

Deeze zyn Latynsche voorzetsels, die in het Engelsch onscheidbaar zyn.

Post, als in

Postscripts,

naaschrift,

Pre, als in

To presume,
To presuppose,
To preengage,

vermoeden;
 veronderstellen.
 vooraf verbinden.

Preter, word alleenlyk gebruikt in

To pretermis,

nalaaten.

Pro, vind men veel, als in

To promise,
To prolong,

belooven.
 verlengen, enz.

Re,

Re, beduid gemeenelyk de herhaaling eener zaake; als in

To renew, vernieuwen.

Sub, word in de samenstelling op de volgende wyze gebruikt. B. V.

Subaltern, onderhoorig.
To subtract, aftrekken.
To submit, onderwerpen.

Aanmerking.

In plaats van *sub* zegt men *suc* voor eene *c*; *su* voor *f*; *sug* voor *g*; en *sup* voor *p*. B. V.

Succour, bystand.
Suffering, lyden.
To suggest, ingeeven.
To suppress, onderdrukken.

Super, word dus gebruikt. B. V.

Superfluous, overtollig.
Superlative, overtreffende.
Supernatural, bovennatuurlyk.

Sur en *trans* komen op deeze wyze voor. B. V.

Surname, toenaam.
To surpass, te boven gaan.
Transcendent, meer als gemeen.
To transfer, overdragen.

Un.

Dit is een onscheidbaar voorzetsel, en heeft de betekenis van het Nederduitsche *on* of *ont*. B. V.

Untrue, onwaar.
Unchaste, onkuisch.
Unpeopled, ontvolkt.
To untie, ontbinden.

Under.

Dit word op de volgende wyze gebruikt:

To undergo, ondergaan.
To underbid, te weinig bieden.
To understand, verstaan.
To undertake, onderneemen.

Up.

Dit betekent eene verheffing. B. V.

To uphold,
*Upstart,*in de hoogte houden.
een schielijke opgekomenen.Doch het wykt van deeze betekenis af in *to upbraid*,
verwyten.

With.

Dit komt in de samenstelling dus voor. B. V.

To withstand,
*To withdraw,*tegenstaan.
onttrekken.En op deeze wyze worden de meeste woorden in
de Engelsche taal gevormd.*Eerste Aanmerking.*By veele samengestelde woorden, die van het La-
tyn afstammen, is aan te merken, dat het woord
geene betekenis meer heeft, en als een ligchaam zon-
der ziele is, wanneer men het voorzetsel wegneemt.
B. V.*To permit,**to suggest,**to differ,**To promise,**to suppress,**to obtain,**To introduce,**to transfer,**to entertain, &c.**Tweede Aanmerking.*Eenige samengestelde woorden wyken meer, ande-
re minder af van de betekenis, welke de eenvoudige
woorden hebben.*Derde Aanmerking.*Behalve deeze wyze van woorden te vormen, door
naamelyk een voorzetsel voor een eenvoudig woord
te stellen; bedient zich de Engelsche taal, gelyk on-
ze Nederduitsehe, nog van verscheidene andere mid-
delen, om door samenvoeging nieuwe woorden te
maaken.*Vooreerst*, worden twee byvoeglyke naamwoorden
(*adjectiva*) samengevoegd. B. V.

Alt.

<i>All-seeing, all-viewing,</i>	al-ziende.
<i>Plump-faced,</i>	dik-hoofdig.
<i>Brazen-faced,</i>	onbefchaamd.
<i>Fair-conditioned,</i>	goedaartig.

Ten tweeden, voegt men ook wel twee zelfstandige naamwoorden (*substantiva*) samen. B. V.

<i>Herse-man,</i>	ruiter.
<i>Foot-man,</i>	voetknecht.
<i>Country-house,</i>	landhuis.
<i>Coach-man,</i>	koetzier.
<i>Belt-maker,</i>	bandeliermaker.
<i>Butter-pot,</i>	boterpot.
<i>Shoe-maker,</i>	schoenmaker.
<i>Town-house,</i>	stadhuis.
<i>Wind-mill,</i>	windmoolen, enz.

Ten derden, eindelyk kan men ook een zelfstandig naamwoord met een werkwoord (*verbum*) samen voegen. B. V.

<i>Draw-bridge,</i>	eene valbrug.
<i>Tooth-ache,</i>	tandpyn.

en ontelbaare anderen meer.

T W E E D E H O O F D S T U K .

Van de verscheidene soorten der Engelsche Spraakdeelen.

Men is gewoon de woorden, gelyk in andere talen, zoo ook in de Engelsche, in negen soorten te verdeelen, naamelyk:

1. Geslachtwoorden, <i>Articuli.</i>	6. Bywoorden, <i>Adverbia.</i>
2. Naamwoorden, <i>Nomina.</i>	7. Voorzetsels, <i>Prepositiones.</i>
3. Voornaamwoorden, <i>Pronomina.</i>	8. Koppelwoorden, <i>Conjunctiones.</i>
4. Werkwoorden, <i>Verba.</i>	9. Tusschenwerpsels, <i>Interjectiones.</i>
5. Deelwoorden, <i>Participia.</i>	

Van de Geslachtwoorden, (Articulis.)

De Geslachtwoorden zyn zekere woordekens, waarvan

van men zich by de naamwoorden bedient (a). De Engelschen hebben daarvan twee:

Vooreerst, het bepaalde Geslachtwoord (*articulus definitus*) is *the*, welk de zaak, waarvan men spreekt, aanduidt; het betekent de of het. B. V. *The man i love, is my brother*, de man dien ik beminne, is myn broeder. Het verandert zynen uitgang nooit.

Ten tweeden, het onbepaalde Geslachtwoord (*articulus indefinitus*) is *a*; en het word gebruikt, wanneer men van geene zekere of bepaalde zaak, maar slechts in 't gemeen van iets spreekt; het betekent een, eene, een. B. V. *A foolish man is to be pitied*, een dwaas mensch is te beklagen. Het verandert ook zynen uitgang niet, uitgenomen wanneer het daarop volgende woord met eene klinkletter, of stomme *h* begint: want dan voegt men 'er eene *n* by, en schryft *an*. B. V. *An empire*, een ryk; *an hour*, een uur. In het meervoudig getal word het niet gebruikt.

DERDE HOOFDSTUK.

Van de Naamwoorden, (Nominibus.)

De Naamwoorden worden verdeeld in *zelfstandige*, (*Substantiva*) en *byvoeglyke*, (*adjectiva*.)

Door de *zelfstandige Naamwoorden* drukt men zulke zaaken uit, welke men ziet, gevoelt, en waarvan men spreken kan. B. V.

The sun, de zon.
a house, een huis.
heat, hitte.

cold, koude.
beauty, schoonheid.
happiness, gelukzaligheid.

In

(a) Of schoon de woordekens (*Articuli*) *the*, *a* en *an*, in het Engelsch niet gebruikt worden, om het Geslacht der naamwoorden te onderscheiden, gelyk in het Nederduitsch geschied; zoo hebben wy nogthans, om duidelyker te zyn, de benaaming, welke de Heer MONSEN en anderen daaraan geeven, hier liever willen behouden.

In de zelfstandige Naamwoorden zyn vierderleie zaaken aan te merken:

1. Het geslacht, *Genus*.
2. Het getal, *Numerus*.
3. Het geval, *Casus*.
4. De buiging, *Declinatio*.

E E R S T E A F D E E L I N G.

Van het Geslacht, (*Genere*.)

De zelfstandige Naamwoorden der Engelschen zyn:
Of van het manlyke geslachte (*generis masculini*) als *a man*, een man.

Of van het vrouwlyke (*feminini*) als *a woman*, eene vrouw.

Of van het onzydige (*neutrius*) als *cloth*, laken, 't welk noch tot het manlyke, noch tot het vrouwlyke behoort.

Of van het gemeene (*communis*) als *a Cousen*, een neef of nicht, 't welk dan voor het manlyke, dan voor het vrouwlyke geslachte gebruikt word, als *a he Cousen*, een neef, *a she Cousen*, eene nicht.

Aanmerkingen.

Vooreerst; deeze onderscheiding der geslachten heeft de nuttigheid, dat men daardoor ontdekt, welke voornaamwoorden (*pronomina*) men daarby gebruiken moet, naamelyk: by het manlyke geslacht bedient men zich van *he*, *him*, *his*; by het vrouwlyke van *she*, *her*, *hers*; by het onzydige van *it*, *its*, *itself*; en by het gemeene, dan van de manlyke, dan van de vrouwlyke voornaamwoorden.

Ten tweeden, het manlyke en vrouwlyke geslachten worden, in het Engelsch, doorgaans van leevende; en het onzydige van leevenlooze dingen gebruikt.

Uitzondering.

Nogthans is *Sun*, de Zon, van het manlyke, en *Church*, eene Kerk, van het vrouwlyke geslachte. De Zeeluiden bedienen zich ook van het woord *ship*, een schip, in het vrouwlyke geslachte.

Ten derden; de Engelschen onderscheiden de geslachten

106 DERDE DEEL, III. HOOFDSTUK. 1. *Afd.*
 Naechten niet door den uitgang der naamwoorden, (behalve eenige weinigen, die door den uitgang *es* het vrouwlyke geslacht aanduiden. B. V. *Goddeſs*, *Godin*, *Empreſs*, Keizerin, *Dutcheſs*, Hertogin enz.) ook niet door de Geslachtwoorden, gelyk de Latynen, Franschen en Hoog- en Nederduitschen doen; maar door de byvoeging van de volgende woorden: *man* en *woman*, man en vrouw; *he* en *she*, hy en zy; *cock* en *hen*, haan en hen; *buck* en *doe*, bok en hinde; *male* en *female*, manlyk en vrouwlyk. B. V.

Voorbeelden.

<i>A man ſervant,</i>	een dienſtknecht.
<i>A woman ſervant,</i>	eene dienſtmaagd.
<i>A be Couſen;</i>	den neef.
<i>A ſbe Couſen,</i>	eene nicht.
<i>A be cat of male cat,</i>	een kater.
<i>A ſbe cat of female cat,</i>	eene kat.
<i>A cock pigeon,</i>	een doffer.
<i>A hen pigeon,</i>	eene duif.
<i>A buck rabbit,</i>	een raminelaar, 't mannetje van een konyn.
<i>A doe rabbit,</i>	eene voedſter, 't wyfje van een konyn.

Byzondere Aanmerkingen.

Vooreerſt, *man* en *woman* gebruikt men alleen, wanneer men van menſchen ſpreekt.

Ten tweeden, *he* en *ſhe* van alle ſoorten van dieren.

Ten derden, *cock* en *hen* eigentlyk van vogelen.

Ten vierden, *buck* en *doe* alleenlyk van zekere dieren, als van Herten, Geiten, Konynen enz.

Ten vyfden, *male* en *female* voornaamlyk van levenlooze dingen, en van planten, die in tweeërlei geſlachten verdeeld worden.

Ten zesden, zegt men ook *a jack afs*, een Ezel; *a ſhe afs*; eene Ezelin.

TWEE.

T W E E D E A F D E E L I N G .

Van het Getal, (Numero.)

De getallen zyn tweeërleie;

Vooreerst, het *eenvoudige* (*singularis*,) wanneer men van één ding spreekt. En

Ten tweeden, het *meervoudige* (*pluralis*) wanneer men van meer dan een ding spreekt.

Algemeene Regel tot vorming van het meervoudig getal.

Het meervoudig getal word door de byvoeging van de letter *s* gemaakt.

Voorbeelden.

Eenvoud.

Meervoud.

<i>Hand</i> ,	<i>hand</i> ,	<i>bands</i> ,	<i>handen</i> ,
<i>leg</i> ,	<i>been</i> ,	<i>legs</i> ,	<i>beenen</i> ,
<i>face</i> ,	<i>aangezicht</i> ,	<i>faces</i> ,	<i>aangezichten</i> ,
<i>boot</i> ,	<i>laars</i> ,	<i>boots</i> ,	<i>laarzen</i> ,
<i>spur</i> ,	<i>spoor</i> ,	<i>spurs</i> ,	<i>spooren</i> ,
<i>sbirt</i> ,	<i>hembd</i> ,	<i>sbirts</i> ,	<i>hembden</i> ,

Byzondere Regels.

Vooreerst; de woorden, die in *ch*, *st*, *ss* en *x* eindigen, neemen in het meervoudig getal *es* aan.

Voorbeelden.

Eenvoud.

Meervoud.

<i>Church</i> ,	<i>kerk</i> ,	<i>churches</i> ,	<i>kerken</i> ,
<i>fish</i> ,	<i>vifch</i> ,	<i>fishes</i> ,	<i>viffchen</i> ,
<i>witness</i> ,	<i>getuige</i> ,	<i>witnesses</i> ,	<i>getuigen</i> ,
<i>box</i> ,	<i>doos</i> ,	<i>boxes</i> ,	<i>doozen</i> ,

Ten tweeden, de woorden, die in *y* eindigen, veranderen in het meervoudig getal *y* in *ies*.

Voorbeelden.

Eenvoud.

Meervoud.

<i>Cherry</i> ,	<i>kers</i> ,	<i>cherries</i> ,	<i>kerffen</i> ,
<i>inquiry</i> ,	<i>onderzoeking</i> ,	<i>inquiries</i> ,	<i>onderzoekingen</i> ,

Ten derden, de woorden, die in *f* en *fe* eindigen, veran-

108 DERDE DEEL, III. HOOFDSTUK. 2. A/d.
 veranderen in het meervoudig getal dien uitgang in
 ves.

Voorbeelden.

<i>Eenvoud.</i>		<i>Meervoud.</i>	
<i>Tbief,</i>	dief,	<i>thieves,</i>	dieven.
<i>a loaf,</i>	een brood,	<i>loaves,</i>	brooden.
<i>knife,</i>	mes,	<i>knives,</i>	messen.
<i>wife,</i>	wyf,	<i>wives,</i>	wyven.

Aanmerking.

Maar die in oof uitgaan, volgen den regel. B. V.

<i>Eenvoud.</i>		<i>Meervoud.</i>	
<i>Proof,</i>	bewys,	<i>proofs,</i>	bewyzen.

Uitzondering.

Men moet hiervan uitzonderen zulke woorden, die
 in het meervoudig getal van den gemeenen regel af-
 wyken. B. V.

<i>Eenvoud.</i>		<i>Meervoud.</i>	
<i>Man,</i>	man,	<i>men,</i>	mannen.
<i>Woman,</i>	vrouw,	<i>women,</i>	vrouwen.
<i>Brother,</i>	broeder.	<i>brethren,</i>	broeders.
<i>Child,</i>	kind,	<i>children,</i>	kinders.
<i>Chick,</i>	kuiken,	<i>chickens,</i>	kuikens.
<i>Ox,</i>	os,	<i>oxen,</i>	ossen.
<i>Mouse,</i>	muiz,	<i>mice,</i>	muizen.
<i>Louse,</i>	luis,	<i>lice,</i>	luizen.
<i>Foot,</i>	voet,	<i>feet,</i>	voeten.
<i>Tooth,</i>	tand,	<i>teeth,</i>	tanden.
<i>Goose,</i>	gans,	<i>geese,</i>	ganzen.
<i>Sow,</i>	zoog,	<i>swine,</i>	zwynen.
<i>Penny,</i>	penning,	<i>pence,</i>	penningen.
<i>Die,</i>	dobbelsteen.	<i>dice,</i>	dobbelsteenen.

Aanmerkingen.

Vooreerst, *swina,* zwyn; *deer,* hert; *hose,* kous; *en jheep,* schaap; zyn in het een- en meer-voudig ge-
 taal gelyk.

Ten tweeden, naamen van metaalen en bergstoffen,
 van deugden en ondeugden, van kunsten en weten-
 schappen, worden in het meervoudig getal niet ge-
 bruikt, en hebben ook geen geslachtwoord voor zich.

DER-

DERDE AFDEELING.

Van het Geval, (*Casu.*)

Een naamwoord behoud in 't Engelsch altyd den zelfden uitgang, en de geheele verandering daarvan word alleen door het woordeken, dat 'er voorgezet word, uitgedrukt: dus zegt men B. V.

<i>The King is good,</i>	de Koning is goed
<i>The will of the King is,</i>	de wil des Konings is
<i>He dedicated it to the King,</i>	hy droeg het aan den Koning op.
<i>I honour the King,</i>	ik eere den Koning.
<i>Know, o King!</i>	weet, o Koning!
<i>I received it from the King,</i>	ik ontving het van den Koning.

Offchoon dus het woord *King* altyd den zelfden uitgang behoude, staat 'er echter telkens een ander woordeken voor, naar dat de verandering der rede zulks eischt, en gevolglyk bevind zich het woord in een ander geval.

Van die gevallen zyn 'er zes, naamelyk:

1. Het eerste geval, <i>Nominativus.</i>	4. Het vierde, <i>Accusativus.</i>
2. Het tweede, <i>Genitivus.</i>	5. Het vyfde, <i>Vocativus.</i>
3. Het derde, <i>Dativus.</i>	6. Het zesde, <i>Ablativus.</i>

Het eerste geval heeft deeze eigenschap, dat het werkwoord zich daarnaar schikken moet. B. V.

<i>The King is good,</i>	de Koning is goed;
<i>The Kings are lords,</i>	de Koningen zyn heeren.

De tekens hiervan zyn *the*, de, het, meervoudig de; en *a*, *an*, een, eene, een.

Het tweede geval schikt zich altyd naar het woord, waarop het zyne betrekking heeft. B. V.

<i>The will of the King,</i>	de wil des Konings;
<i>The name of the man,</i>	de naam van den man.

Het word beteekend door *of the*, des of van den, der

110 DERDE DEEL, III. HOOFDSTUK. 3. Afd.
 der of van de, meervoudig, der of van de, en of a,
 eens of van eenen, eener of van eene. Somtyds
 voegt men slechts in plaatse van deeze woordekens
 eene s by het naamwoord. B. V. *The King's palace*,
 des Konings paleis, in plaatse van *the palace of the*
King.

Het derde geval toont aan den persoon, of de zaak,
 waaraan men iets verschuldigd is, of waaraan iets ge-
 geeven word. B. V.

I gave the money to the child, ik gaf het geld aan het kind;
Present my duty to our friend, doe myne groetenis aan on-
 zen vriend.

Het word uitgedrukt door *to the*, den, of aan den,
 der of aan de, aan het, meervoudig, den of aan de,
 en *to a*, aan een. Somtyds geschied het door het
 woordje *for*, voor, zoo als in het Nederduitsch. B. V.
It is good for me, het is goed voor my, in plaatse van
 het is my goed.

Het vierde geval gebruikt men om het voorwerp ee-
 ner werkzaamheid aantetoonen. Het word altyd door
 een daadelyk werkwoord (*verbum activum*) geregeerd,
 en heeft met het eerste geval de zelfde tekens. B. V.

Take the book, neem het boek;
I saw there a King, ik zag daar eenen Koning.

Het vyfde geval word gebruikt, wanneer men ie-
 mand by zynen naam roept, of wanneer men zich over
 iets verwondert, enz. Het word uitgedrukt door *o*.
 B. V. *O my God! o myn Godt!*

Het zesde geval heeft gemeentlyk voor zich, *from*,
 van; *in*, in; *with*, met; of *without*, zonder. B. V.

He came from London, hy kwam van Londen;
He is in prison, hy is in de gevangenis;
He speaks with her, hy spreekt met haar;
He is without money, hy is zonder geld.

VIER-

VIERDE AFDEELING.

Van de Buiginge, (Declinatione.)

Deeze leert, hoe yder naamwoord, naar dat het in eene rede voorkomt, moet gesteld worden, dat is: in de Engelsche taale, welk woordeke men voor hetzelfde plaatsen moet; en waarvan in de even voorgaande Afdeeling uitvoerig genoeg gesproken is.

VYFDE AFDEELING.

Van de Byvoeglyke Naamwoorden, (Nominibus Adjectivis.)

Door een byvoeglyk naamwoord verstaat men zulk een woord, welk by een zelfstandig (*substantivo*) gevoegd word, om 'er eene byzondere eigenschap van hetzelfde door uitdrukken. B. V. *brave*, dapper; *wife*, wys; *beautiful*, schoon, enz. Door zulke woorden by zelfstandige naamwoorden te voegen, krygen ze eerst eenen duidelyken en bepaalden zin, dienze uit zich zelve niet hebben.

Wanneer ik B. V. zegge, *brave*, dapper; *wife*, wys; *beautiful*, schoon; verstaat nog niemand, wat ik daarmee zeggen wil; maar vereenige ik zulk een woord met een zelfstandig naamwoord, welk die eigenschap bezit, dan begrypt my een ydet. B. V.

<i>A brave man,</i>	een dapper man;
<i>A wise man,</i>	een wys man;
<i>A beautiful woman,</i>	eene schoone vrouw.

Aanmerking.

De byvoeglyke naamwoorden veranderen hunnen uitgang nooit, schoon zy by woorden van het manlyke of vrouwlyke geslachte van het een- of meer-voudig getal gesteld worden.

Z E S D E A F D E E L I N G.

Van de Trappen van Vergelykinge (Gradibus Comparationis) der byvoeglyke naamwoorden.

De byvoeglyke naamwoorden (*adjectiva*) hebben drie trappen van vergelykingen.

Vooreerst, de *stellige* trap (*positivus*) is, wanneer men eene zaak slechts op haar zelve beschouwt zonder die met eene andere te vergelyken. B. V.

Great, groot; wanneer ik zegge: *a great house*, een groot huis.

Ten tweeden, de *vergelijkende* trap (*comparativus*) is, wanneer ik zegge, dat eene zaak boven eene andere den voorrang heeft. B. V.

Greater, grooter; als, *this house is greater than the other*, dit huis is grooter dan het andere.

Ten derden, de *overtreffende* trap (*superlativus*) is, wanneer ik zegge, dat eene zaak boven alle anderen den voorrang heeft. B. V.

The greatest, de grootste; als, *this house is the greatest of all the rest*, dit huis is het grootste van alle de anderen.

Algemeene Regel tot vorming van de Trappen van Vergelykinge.

Voegt men by den eersten trap *er*, dan komt daaruit de tweede; maar voegt men by den eersten *est*, dan komt 'er de derde trap uit voort. B. V.

<i>Rich</i> , ryk,	<i>ricber</i> , ryker,	<i>richest</i> , rykste.
<i>Hard</i> , hard,	<i>harder</i> , harder,	<i>hardest</i> , hardste.
<i>Great</i> , groot.	<i>greater</i> , grooter,	<i>greatest</i> , grootste.

Byzondere Regels.

Vooreerst, de byvoeglyke naamwoorden, welke met eene *e* eindigen, neemen in den tweeden trap alleenlyk nog eene *r*, en in den derden eene *st* aan. B. V.

Wise, wys, *wiser*, wyzer, *wisest*, de wyste.

Ten

Ten tweeden, die in *d*, *g* en *t* uitgaan, verdubbelen den laatsten medeklinker in den tweeden en derden trap. B. V.

Red, rood, *reder*, rooder, *redest*, roodste.
Big, dik, *bigger*, dikker, *biggest*, dikste.
Fit, geschikt. *fitter*, geschikter, *ittest*, geschikste.

Ten derden, die in *y* uitgaan, veranderen in den tweeden en derden trap *y* in *ie*. B. V.

Holy, heilig, *holier*, heiliger, *holiest*, heiligste,
Worthy, waardig, *worthier*, waardiger, *worthiest*, waardigste.

Eerste Uitzondering.

Hiervan moet men uitzonderen deeze onregelmatighe. B. V.

Good, goed, *better*, beter, *best*, beste.
Bad, kwaad, *worse*, erger, *slimmer*, *worst*, ergste, *slimste*.
Many, } veel, *more*, meerder, *most*, meeste.
Much, }
Little, klein, *less*, kleiner, *minder*, *least*, kleinste, *minste*.

Tweede Uitzondering.

Men vind ook veele byvoeglyke naamwoorden, die deeze trappen van vergelykinge zoo niet onderworpen zyn: hiertoe behooren voornaamelyk zulke, die in *al*, *ate*, *est*, *ish*, *ous*, *some*, *able*, *ant*, *ent*, *ed* en *id* eindigen. By deeze voegt men in den tweeden trap het woordje *more*, en in den derden het woordje *most*. B. V.

Eerste Trap.

General, algemeen.
Sedate, bedaard.
Honest, eerlyk.
Peevish, kribbig.
Vicious, ondeugend.
Troublesome, lastig.
Liable, onderheevig.
Valiant, dapper.
Fervent, vurig.
Loved, geliefd.
Putrid, stinkend.

Tweede Trap

more general, algemeener.
more sedate, bedaarder.
more honest, eerlyker.
more peevish, kribbiger.
more vicious, ondeugender.
more troublesome, lastiger.
more liable, onderheeviger.
more valiant, dapperder.
more fervent, vuriger.
more loved, geliefder.
more putrid, stinkender.

Derde

Derde Trap.

most general, algemeenste.
most sedate, bedaardste.
most honest, eerlykste.
most peevish, kribbigste.
most vicious, ondeugendste.
most troublesome, lastigste.
most liable, onderhevigste.
most valiant, dapperste.
most fervent, vuurigste.
most loved, geliefdste.
most putrid, stinkendste.

Aanmerkingen.

Vooreerst, men gebruikt het bepaalde geslachtwoord voor den derden trap, wanneer men eene zaak bepaalen wil. B. V.

Peter is the most sedate of all men, Pieter is de bedaardste van alle menschen,

Ten tweedent, het is ook eene soort van den derden trap, wanneer men voor het byvoeglyke naamwoord het bywoord (*adverbium*) *very*, zeer, stelt. B. V.

He is a very honest man, Hy is een zeer eerlyk man.

Ten derden, op den tweeden trap volgt *than*, dan; en op den derden *of*, van. B. V.

He is greater than his brother, Hy is grooter dan zyn broeder.

He is the greatest of all his brethren, Hy is de grootste van alle zyne broederen.

Z E V E N D E A F D E E L I N G .

Voorbeelden, waarnaar alle soorten van zelfstandige naamwoorden, met hunne geslachtwoorden, en byvoeglyke naamwoorden moeten geboogen worden.

Vooreerst, met het bepaalde Geslachtwoord.

Manlyke geslacht.

Eenvoudig.

<i>Nom.</i>	<i>The King,</i>	de Koning.
<i>Gen.</i>	<i>Of the King,</i>	des Konings.

Dat.

<i>Dat.</i>	<i>To the King,</i>	den, of, aan den Koning.
<i>Accus.</i>	<i>The King,</i>	de Koning.
<i>Voc.</i>	<i>O King,</i>	o Koning.
<i>Abl.</i>	<i>From the King,</i>	van den Koning.

Meervoudig.

<i>Nom.</i>	<i>The Kings,</i>	de Koningen.
<i>Gen.</i>	<i>Of the Kings,</i>	der Koningen.
<i>Dat.</i>	<i>To the Kings,</i>	den, of, aan de Koningen.
<i>Accus.</i>	<i>The Kings,</i>	de Koningen.
<i>Vocat.</i>	<i>O Kings,</i>	o Koningen.
<i>Abl.</i>	<i>From the Kings,</i>	van de Koningen.

Vrouwlyke geslacht.

Eenvoudig.

<i>Nom.</i>	<i>The Woman,</i>	de vrouw.
<i>Gen.</i>	<i>Of the woman,</i>	der vrouwe.
<i>Dat.</i>	<i>To the woman,</i>	der, of, aan de vrouwe.
<i>Acc.</i>	<i>The woman,</i>	de vrouwe.
<i>Voc.</i>	<i>O woman,</i>	o vrouw.
<i>Abl.</i>	<i>From the woman,</i>	van de vrouwe.

Meervoud.

<i>Nom.</i>	<i>The women,</i>	de vrouwen.
<i>Gen.</i>	<i>Of the women,</i>	der vrouwen.
<i>Dat.</i>	<i>To the women,</i>	der, of, aan de vrouwen.
<i>Acc.</i>	<i>The women,</i>	de vrouwen.
<i>Voc.</i>	<i>O women,</i>	o vrouwen.
<i>Abl.</i>	<i>From the women,</i>	van de vrouwen.

Onzydige Geslacht.

Eenvoudig.

<i>Nom.</i>	<i>The empire,</i>	het ryk.
<i>Gen.</i>	<i>Of the empire,</i>	des ryks, of van het ryk.
<i>Dat.</i>	<i>To the empire,</i>	den ryke, of aan 't ryk.
<i>Acc.</i>	<i>The empire,</i>	het ryk.
<i>Voc.</i>	<i>O empire,</i>	o ryk.
<i>Abl.</i>	<i>From the empire,</i>	van het ryk.

Meervoudig.

<i>Nom.</i>	<i>The empires,</i>	de ryken.
<i>Gen.</i>	<i>Of the empires,</i>	der, of van de ryken.
<i>Dat.</i>	<i>To the empires,</i>	den, of aan de ryken.

Acc.

<i>Acc.</i>	<i>The empires,</i>	de ryken.
<i>Voc.</i>	<i>O empires.</i>	o ryken.
<i>Abl.</i>	<i>From the empires,</i>	van de ryken.

Ten tweeden, met een byvoeglyk naamwoord.

Manlyke Geslacht.

Eenvoudig

<i>Nom.</i>	<i>The great King,</i>	de groote Koning.
<i>Gen.</i>	<i>Of the great King,</i>	des grooten Konings.
<i>Dat.</i>	<i>To the great King,</i>	den grooten Koning.
<i>Acc.</i>	<i>The great King,</i>	de grooten Koning.
<i>Voc.</i>	<i>O great King,</i>	o groote Koning.
<i>Abl.</i>	<i>From the great King;</i>	van den grooten Koning.

Meervoudig.

<i>Nom.</i>	<i>The great Kings,</i>	de groote Koningen.
<i>Gen.</i>	<i>Of the great Kings,</i>	der groote Koningen.
<i>Dat.</i>	<i>To the great Kings,</i>	den grooten Koningen.
<i>Acc.</i>	<i>The great Kings,</i>	de groote Koningen.
<i>Voc.</i>	<i>O great Kings,</i>	o groote Koningen.
<i>Abl.</i>	<i>From the great Kings,</i>	van de groote Koningen.

Aanmerking.

Op dezelfde wyze worden de byvoeglyke Naamwoorden ook by Naamwoorden van het vrouwlyke en onzydige Geslachte gevoegd; want zy blyven steeds onveranderd.

Ten derden, met het onbepaalde Geslachtwoord,

Manlyke Geslacht.

Eenvoudig.

<i>Nom.</i>	<i>A Man,</i>	een man.
<i>Gen.</i>	<i>Of a man,</i>	eens mans.
<i>Dat.</i>	<i>To a man,</i>	aan een man.
<i>Acc.</i>	<i>A man,</i>	een man.
<i>Voc.</i>	<i>O man,</i>	o man.
<i>Abl.</i>	<i>From a man,</i>	van eenen man.

Meervoudig.

<i>Nom.</i>	<i>Men,</i>	mannen.
<i>Gen.</i>	<i>Of men,</i>	van mannen.
<i>Dat.</i>	<i>To men,</i>	aan mannen.

Acc.

Acc.	Men,	mannen.
Voc.	O men,	o mannen.
Abl.	From men,	van mannen.

Vrouwlyke Geslacht.

Eenvoudig.

Nom.	A Daughter,	eene dochter.
Gen.	Of a daughter,	eener dochter.
Dat.	To a daughter,	aan eene dochter.
Acc.	A daughter,	eene dochter.
Voc.	O daughter,	o dochter.
Abl.	From a daughter,	van eene dochter.

Meervoudig.

Nom.	Daughters,	dochters.
Gen.	Of daughters,	van dochteren.
Dat.	To daughters,	aan dochteren.
Acc.	Daughters,	dochters.
Voc.	O daughters,	o dochters.
Abl.	From daughters,	van dochteren.

Onzydige Geslacht.

Eenvoudig.

Nom.	An Infant,	een kind.
Gen.	Of an infant,	eens kinds.
Dat.	To an infant,	aan een kind.
Acc.	An infant,	een kind.
Voc.	O infant,	o kind.
Abl.	From an infant,	van een kind.

Meervoudig.

Nom.	Infants,	kinders.
Gen.	Of infants,	van kinderen.
Dat.	To infants,	aan kinderen.
Acc.	Infants,	kinders.
Voc.	O infants,	o kinders.
Abl.	From infants,	van kinderen.

Voorbeeld, hoe een eigen naam (nomen proprium) gebeogen word.

Nom.	London.	Acc.	London.
Gen.	Of London.	Voc.	O London.
Dat.	To London.	Abl.	From London.

Nom.

Nom. Peter.	Acc. Peter.
Gen. Of Peter.	Voc. O Peter.
Dat. To Peter.	Abl. From Peter.

Dus bestaat de geheele buiging van een eigen naam in de voorzettinge van *of*, *to*, en *from*. In het meervoudig getal komen zy niet voor.

VIERDE HOOFDSTUK.

Van de Voornaamwoorden, (Pronominibus.)

Vyfdertleie foorten van Voornaamwoorden zyn 'er te weeten

1. Perfoonlyke, *Personalta*.
2. Toe-eigenende, *Possessiva*.
3. Aanwyzende, *Demonstrativa*.
4. Betrekkelyke, *Relativa*.
5. Onbepaalde, *Indefinita*.

EERSTE AFDEELING.

Van de Perfoonlyke Voornaamwoorden.

Zy worden zoo genoemd, om datze in de plaatse van perfoonen gebruikt worden. Men heeft de volgende zes:

1. <i>I</i> , ik.	2. <i>thou</i> , gy.	3. <i>he</i> , hy.
4. <i>she</i> , zy.	5. <i>it</i> , het.	6. <i>one</i> , men.

Dit laafte behoort in zekeren zin tot den derden perfoon, maar heeft eene zeer onbepaalde beteekenis.

B. V.

One fays,

One eats,

men zegt,

men eet.

is even zoo veel, als of men in 's gemeen zeide;

Men fay,

Men eat,

de menfchen zeggen;

de menfchen eeten.

Bui-

Buiging der persoonlyke Voornaamwoorden.

Eerste persoon in alle drie geslachten :

Eenvoudig.

Meervoudig.

<i>Nom.</i> I, ik.	<i>We</i> , wy,
<i>Gen.</i> <i>Of me</i> , myns, myner.	<i>Of us</i> , onzer.
<i>Dat.</i> <i>To me</i> , me, aan my, my.	<i>To us</i> , aan ons, ons.
<i>Acc.</i> <i>Me</i> , my.	<i>Us</i> , ons.
<i>Abl.</i> <i>From me</i> , van my.	<i>From us</i> , van ons.

Tweede persoon in alle drie geslachten :

Eenvoudig.

Meervoudig.

<i>Nom.</i> <i>Tbou</i> , gy.	<i>You</i> , ye, gy lieden.
<i>Gen.</i> <i>Of tbee</i> , uws, uwer.	<i>Of you</i> , u lieder.
<i>Dat.</i> <i>Tor tbee</i> , tbee, aan u, u.	<i>To you</i> , aan u lieden.
<i>Acc.</i> <i>Tbee</i> , u.	<i>You</i> , u lieden.
<i>Abl.</i> <i>From tbee</i> , van u.	<i>From you</i> , van u lieden.

Derde persoon naar de drie geslachten :

Eenvoudig.

Manlyk.

Vrouwlyk.

Onzydig.

<i>Nom.</i> <i>He</i> , hy.	<i>She</i> , zy.	<i>It</i> , het, 't zelve.
<i>Gen.</i> <i>Of bim</i> , zyns, zyner.	<i>Of ber</i> , haarer, haars.	<i>Of it</i> , deffels, zyns.
<i>Dat.</i> <i>Tobim</i> , hem, aan hem.	<i>To ber</i> , haar, zich aan haar.	<i>To it</i> , aan 't zelve.
<i>Acc.</i> <i>Him</i> , hem, zich.	<i>Her</i> , haar, zich.	<i>It</i> , het, hetzelfde.
<i>Abl.</i> <i>From bim</i> , van hem, van zich.	<i>From ber</i> , van haar, van zich.	<i>From it</i> , van 't zelve.

Meervoudig.

Dit is in alle drie geslachten gelyk.

<i>Nom.</i> <i>They</i> ,	zy, dezelve.
<i>Gen.</i> <i>Of them</i> ,	hunner, haarer, derzelyen.
<i>Dat.</i> <i>To them</i> ,	hun, aan hen, haar, aan haar, aan dezelve.
<i>Acc.</i> <i>Them</i> ,	hen, haar, dezelve.
<i>Abl.</i> <i>From them</i> ,	van hen, van haar, van dezelve.

Der.

Eenvoudig.

<i>Nom.</i> One,	iemand.
<i>Gen.</i> Of one,	van iemand, iemands.
<i>Dat.</i> To one,	aan iemand.
<i>Acc.</i> One,	iemand.
<i>Abl.</i> From one,	van iemand.

Merk. In het meervoudige komt *one* niet voor.

Aanmerking.

Behalve deeze zyn 'er nog zes andere persoonlyke voornaamwoorden, te weeten:

Voorreest, *My self*, my zelve, in den eersten persoon; meervoudig, *ourselves*, ons zelve.

Ten tweeden, *Thy self*, u zelve, in den tweeden persoon; meervoudig, *yourselves*, u lieden zelve.

Ten derden, *Him self*, zich zelve, hem zelve, in den derden persoon van het manlyke geslachte, meervoudig, *them selves*, zich zelve, hen zelve.

Ten vierden, *Her self*, zich zelve, haar zelve, in den derden persoon van het vrouwlyke geslachte; meervoudig, ook *them selves*, zich zelve, haar zelve.

Ten vyfden, *It self*, zich zelve, in den derden persoon van het onzydige geslacht; meervoudig ook *them selves*, zich zelve.

Ten zesden, *Ones self*, zich zelve, wanneer men opbepaalder wyze spreekt; in het meervoudige komt het niet voor.

Merk. Wanneer een van deeze Voornaamwoorden by een werkwoord gevoegd word, toont het aan, dat die geen, op welken het werkwoord zyne betrekking heeft, op zich zelve werkt; en daar van worden zy ook *te rug keerende voornaamwoorden* (*pronomina reciproca*, of *reduplicativa*) genoemd.

T W E E D E A F D E E L I N G.

Van de Toe-eigenende Voornaamwoorden.

Zy worden zoo genoemd, omdat zy toonen, wien eene

eene zaak toebehoort. Men onderscheid ze, 1. in verbondene, (*conjunctiva*) en 2. in alleen staande, (*absoluta*.)

De eersten zyn altyd met een zelfstandig naamwoord verbonden; en zyn de volgende:

<i>My</i> , myn, myne, myn;	} meer- voudig.	<i>myne</i> .
<i>Tby</i> , uw, uwe, uw;		<i>uwe</i> .
<i>His</i> , zyn, zync, zyn;		<i>zyne</i> .
<i>Her</i> , haar, haare, haar;		<i>haare</i> .
<i>Its</i> , zyn, zyne, zyn;		<i>zyne</i> .
<i>Our</i> , ons, onze;		<i>onze</i> .
<i>Your</i> , ulieder, uwe;		<i>ulieder, uwe</i> .
<i>Their</i> , hun, hunne, haar, haare;		<i>hunne, haare</i> .

De volgende voorbeelden kunnen tot opheldering hiervan dienen:

<i>My bat</i> , myn hoed.	<i>Its sides</i> , zyne zyden.
<i>Tby brother</i> , uw broeder.	<i>Our fathers</i> , onze vaders.
<i>His sister</i> , zyne zuster.	<i>Your sisters</i> , ulieder zusters.
<i>Her son</i> , haar zoon.	<i>Their friends</i> , hunne vrienden.

Aanmerkingen.

Voor eerst, de buiging der voornaamwoorden geschied alleenlyk door de voorzetting van *of*, *to*, en *from*; zy worden, zonder eenige veranderinge ten aanzien van den uitgang te ondergaan, voor de naamwoorden zoo wel in het een- als in het meervoudig getal gesteld.

Ten tweeden; dikwyls voegt men by deeze voornaamwoorden het woordje *own*, eigen; welk slechts dient om een grooteren naadruk te geeven. B. V.

<i>'T is my own book</i> ,	't is myn eigen boek.
<i>With his own hand</i> ,	met zyne eigene hand.
<i>As my own brother</i> ,	als myn eigen breeder.

De alleen staande voornaamwoorden worden zoo genoemd, omdat men ze alleen kan gebruiken, door dien hunne naamwoorden daar onder verstaan worden. Zy zyn de volgende:

<i>Mine, myn, myne, myn,</i>	} meervoudig.	myne.
<i>Tbine, uw, uwe, uw,</i>		uwe.
<i>His, zyne, zyne, zyn.</i>		zyne.
<i>Hers, haar, haare, haar,</i>		haare.
<i>Ours, ons, onze,</i>		onze.
<i>Yours, ulieder, uwe.</i>		ulieder, uwe.
<i>Theirs, hunne, haare,</i>		hunne, haare.

Voorbeelden.

<i>This hat is mine,</i>	deezē hoed is de myne.
<i>This ring is thine,</i>	deezē ring is de uwe.
<i>These pearls are hers,</i>	deezē paarden zyn de haare.
<i>These books are ours,</i>	deezē boeken zyn de onze.
<i>These shoes are his,</i>	deezē schoenen zyn de zyne.

Of ook dus.

<i>My master and thine,</i>	myn meester en de uwe.
<i>Thy mistress and mine,</i>	uwe meesteres en de myne.
<i>My books, and his,</i>	myne boeken en de zyne.
<i>His brother and hers,</i>	zyn broeder en de haare.
<i>Her son and his,</i>	haar zoon en de zyne.
<i>Our gardens and yours,</i>	onze tuinen en de uwe.
<i>Your friends and theirs,</i>	uwe vrienden en de hunne.
<i>Their bed and ours,</i>	hun bed en het onze.

Ook deezē blyven onveranderd, en neemen alleenlyk of, to en from voor zich.

DERDE AFDEELING.

Van de Aanwyzende Voornaamwoorden.

Zy worden zoo genoemd, omdat men door middel van dezelve op de perloonen of zaaken, waarvan men spreekt, gelyk als met den vinger wyft, en zyn vier in getal, naamelyk:

Vooreerst, *This*, deezē, dit. In het meervoudig getal heeft het *these*, deezē. *This* en *these* word door voorzetting van of, to en from geboogen, en aan zelfstandige naamwoorden van elk geslachte toegeëigend. B. V.

This

<i>This man is rich,</i>	deeze man is ryk.
<i>This woman is beautiful,</i>	deeze vrouw is schoon.
<i>This infant is obedient,</i>	dit kind is gehoorzaam.
<i>These hats are fine,</i>	deeze hoeden zyn fyn.

Ten tweeden, *That*, die, dat, in het meervoudig getal *those*, die, die geene, word ook alleen door *of*, *to* en *from* geboogen. Men gebruikt eigentlyk *this*, wanneer men van eene tegenwoordige; maar *that*, wanneer men van eene afwezende of voorledene zaake spreekt. Somtyds voegt men ook by de voornaamwoorden *this* en *that*, de woordjes *here*, hier, en *there*, daar. B. V.

<i>This here is good,</i>	dit is goed.
<i>That there is bad,</i>	dat is kwaad.

Ten derden, *It*, het. Men bedient zich van dit voornaamwoord, wanneer men van leevenlooze dingen, of ook van zulke dieren spreekt, welker geslachtsonderscheid niet genoeg bekend is. *It* behoort tot den derden persoon, en het onzydig geslacht. Zyne buiging geschied ook door *of*, *to* en *from*. In het meervoudig getal zegt men *they*, zy. Dit voornaamwoord heeft gemeenlyk zyne betrekking op eene reeds te vooren genoemde of geschiede zaak. Door aanneeming van de lettergreep *self* word het een terugkeerend voornaamwoord: *it self*, zich zelfs. B. V.

<i>I love it,</i>	ik beminne het.
<i>Where are they?</i>	waar zyn ze?
<i>It contracted it self,</i>	het trok zich zelf samen.

Ten vierden, *same* heeft altyd het geslachtwoorden *the* voor zich, en word alleen door *of*, *to*, en *from* geboogen. Wanneer men eenen byzonderen nadruk aan eene zaak wil geeven, dan stelt men de woordjes *very* of *self*, of wel beide te gelyk, daarvoor. B. V.

<i>He is the very same,</i>	} hy is dezelfde.
<i>He is the self same,</i>	
<i>He is the very self same,</i>	

VIERDE AFDEELING.

Van de Betrekkelyke Voornaamwoorden.

Zy draagen deezen naam, om dat zy betrekking hebben op 't geen, waarvan reeds gesproken was; gelyk *who* en *which* in de volgende voorbeelden.

There is my master who told me that, daar is myn meester, *die* my dat zeide.
There is the bat which my father bought, daar is de hoed, *welken* (of *dien*) myn vader kocht.

Vierderleie foorten van deeze voornaamwoorden zyn 'er:

Vooreerst; who, wie, welk, welke, 't welk. Men bedient zich daarvan alleenlyk, wanneer men van perfoonen en geesten spreekt. De buiging geschied op deeze wyze:

<i>Nom. Who,</i>	wie, welk, welke, 't welk; <i>meerv.</i> wie, welke.
<i>Gen. Whose, of whom,</i>	wiens, wier, welks welker, van welke; <i>meerv.</i> wiet, welker.
<i>Dat. To whom,</i>	wien, aan wien, welken, aan welke, aan 't welk; <i>meerv.</i> aan wie, aan welken.
<i>Acc. Whom,</i>	wien, wie, welken, welke, 't welk; <i>meerv.</i> wie, welke.
<i>Abl. From whom,</i>	van wien, -wie, van welken, -welke, -welk; <i>meerv.</i> van wie, van welke.

Ten tweeden; *which*, welk, welke, 't welk, gebruikt men zoo wel ten aanzien van perfoonen, als van andere dingen, en word ook alleen door *of*, *to* en *from* geboogen, en heeft anders geene verandering. Het gebruik ziet men uit deeze voorbeelden:

The man which I saw, de man, welken ik zag.
The apples which I eat, de appels, welken ik eet.

Ten derden; *what*, wat, wat voor een, word door *of*, *to*, en *from* geboogen, en men bedient zich daarvan,

van, wanneer - men van perſoonen of andere dingen ſpreekt. B. V.

<i>What man is this?</i>	wat voor een man is deeze?
<i>I don't know what you ſay,</i>	ik weet niet wat gy zegt.
<i>What reaſon have you for it?</i>	wat reden hebt gy daarvoor?
<i>What bat is this?</i>	wat voor een hoed is dit?

Eerſte Aanmerking.

Who, which en *what* worden ook vragende Voornaamwoorden (*pronomina interrogativa*) genoemd, om dat men zich van demelven ook tot dat einde bedient. B. V.

<i>Who is there?</i>	wie is daar?
<i>From whom have you this?</i>	van wien hebt gy dit?
<i>Which will you have?</i>	welk wilt gy hebben?
<i>Which is the way?</i>	welke is de weg?

Aangaande *what*, zie de aangehaalde voorbeelden.

Tweede Aanmerking.

Uit deeze drie Voornaamwoorden ontſtaan vyf anderen, naamelyk:

Vooreerſt; whoever en *whoſoever*, wie ook. De buiging geſchied gelyk met *which*, en men bedient zich daarvan alleenlyk, wanneer men van perſoonen ſpreekt.

Ten tweeden; whichſoever, welk van beiden ook. De buiging geſchied gelyk met *which*, en men bedient zich daarvan zood ten opzichte van perſoonen, als van andere dingen.

Ten derden, whatever en *whatſoever*, wat ook. De buiging geſchied gelyk met *what*, en men bedient er zich alleenlyk van, wanneer men van andere dingen ſpreekt. B. V.

<i>Whoever thou art,</i>	wie gy ook zyt.
<i>Whichſoever the beſt is,</i>	welk van beiden ook 't beſte zy.
<i>Whatever it be,</i>	wat het ook zyn mag.
<i>Whatſoever lies in my power,</i>	alles wat in myne magt is.

Derde Aanmerking.

Men scheid ook somtyds deeze woorden van el-
kander, en stelt het naamwoord daar tusschen. B. V.
In what condition soever I be, in welken toestand ik my ook
bevinde.

Ten vierden; *that*, die, welk, enz. ook dit aan-
wyzende Voornaamwoord word dikwyls als een betrek-
kelyk gebruikt, zoo wel ten aanzien van persoonen,
als van andere dingen, en zulks zonder onderscheid
van geslachten of getallen. B. V.

<i>The man that I saw,</i>	de man, dien ik zag.
<i>The woman that I love,</i>	de vrouw, welke ik beminne.
<i>An infant that plays,</i>	een kind welk speelt.
<i>Birds that seldom fly,</i>	vogels die zelden vliegen.

Aanmerking.

Vooreerst; de betrekkelijke Voornaamwoorden heb-
ben de woordekens *of*, *to*, *from* en de overige voor-
zetsels, aan het einde der rede, wanneer zy vraags-
wyze gebruikt worden. B. V.

<i>Whom do you talk of?</i>	van wien spreekt gy?
<i>Tell me what it consists in?</i>	zeg my, waarin het bestaat?

Ten tweeden; somtyds word het betrekkelijke Voor-
naamwoord uitgelaaten. B. V.

It is the same you talk of, het is dezelve, van welken gy spreekt.

VYFDE AFDEELING.

Van de Onbepaalde Voornaamwoorden.

Zy worden zoo genoemd, om datze de plaats van
persoonen en naamwoorden in eenen onbepaalden
zin vervangen. Zy zyn *achtien* in getal, naamelyk:

Het *eerste*; *all*, alle, alles, word zoo wel in het
een- als meervoudig getal gebruikt; de geheele bui-
ging daarvan geschied door *of*, *to*, en *from*; 't welk
men ook omtrent alle de volgende voornaamwoor-
den aan te merken heeft. B. V.

All

<i>All the houses,</i>	alle de huizen.
<i>All the world,</i>	de geheele waereld.
<i>All the day long,</i>	den gantschen dag door.

Aanmerking.

Somtyds heeft het de betekenis van een bywoord, (adverbii.) B. V.

<i>Nor at all,</i>	gantsch niet.
<i>None at all,</i>	niemand.
<i>Nothing at all,</i>	gantschelyk niets.

Het tweede; *whole*, geheel, is meerendeels van dezelfde betekenis als het eerste. B. V.

<i>All the world knows it,</i>	de geheele waereld weet het.
<i>The whole world will perish,</i>	de geheele waereld zal vergaan.

Het derde; *any*, iemand.

Het vierde; *some*, sommigen, eenigen. B. V.

<i>Is there any of you?</i>	is 'er iemand van u lieden?
<i>Is there any hopes?</i>	is 'er eenige hoop?
<i>Some years ago,</i>	eenige jaaren geleden.
<i>Stay some time,</i>	wacht een weinig.

Het vyfde; *both*, beide, word alleenlyk by een naamwoord van het meervoudig getal gebruikt. B. V.

<i>On both sides,</i>	van beide zyden.
<i>Both the Indies,</i>	beide de Indiën.

Aanmerking.

Somtyds word het voor een koppelwoord (*conjunctio copulativa*) gebruikt. B. V.

<i>I wish well both to my friends and foes,</i>	Ik wensche mynen vrienden en vyanden goed.
---	--

Het zesde; *certain*, een zeker, zekere, zeker; neemt in het eenvoudig getal het onbepaalde geslachtwoord aan. B. V.

<i>A certain King,</i>	een zeker Koning.
------------------------	-------------------

Het zevende; *each*, elk, yder, word alleenlyk by een naamwoord van het eenvoudig getal gebruikt. B. V.

On each side, aan yder zyde.
At each word, by elk woord.

Het achtste; *either*, een van beiden. B. V.

Either of us, een van ons beiden.
On either side, aan beide zyden.

Aanmerking.

Somtyds is het een koppelwoord, en dan beteekent het of. B. V.

Either my brother, or sister, of myn broeder, of myne zuster.

Het negende; *neither*, geen van beiden. B. V.

Neither of them was there, geen van hun beiden was daar.

Aanmerking.

Dikwyls word het als een uitsluitend koppelwoord (*conjunctio disjunctiva*) gebruikt. B. V.

Neither one nor the other, noch de een noch de ander.

Het tiende; *every*, elk, yder, word alleen by een naamwoord van het eenvoudig getal gebruikt. B. V.

On every side, van alle kanten.
Every man knows it, een yder weet het.

Hier van komen de samengestelde voornaamwoorden, *every one* en *every body*, een iegelyk, yder een, alle menschen.

Het elfde; *ever a*, een, eene, een, in plaats van *any*. B. V.

Have you ever a pin? hebt gy eene speld?

Het twaalfde; *never a*, niet een, is de tegenstelling van *ever a*. B. V.

I have never a one, ik heb niet eene.

Het dertiende; *few*, weinig, in plaats van *some*; word alleen by het naamwoord van het meervoudig getal gebruikt. B. V.

Few books, weinig boeken.
Within few days, binnen weinig dagen.

Het veertiende; *much*, veel. In het meervoudig getal *many*, veele. B. V.

Much

Much wine,

veel wyn.

Many men,

veele menschen.

Aanmerking.

Much word ook als een bywoord (*adverbium*) gebruikt. B. V.

I much pity your fate, ik beklaag uw noodlot zeer.

Het *vyftiende*; *no*, geen, word alleenlyk by een naamwoord van het eenvoudig getal gebruikt. B. V.

He has no money, by heeft geen geld.

Aanmerking.

Zeer dikwyls is het een bywoord. B. V.

No, I will not, neen, ik wil niet.

Het *zestiende*; *none*, niemand, geen, heeft dezelfde betekenis als *no*. B. V.

None of 'em will do it, niemand van hun wil het doen.
I have none, ik heb 'er geen.

Het *zeventiende*; *other*, ander. In het meervoudige *others*, hoewel ook *other* daartoe gebruikt word. B. V.

The other house, het andere huis.

The other men, de andere menschen.

Hier van komt *another*, een ander. B. V.

Give me another pen, geef my eene andere pen,

Het *achttiende*; *such*, zulk, zoodaanig. In het eenvoudig getal neemt 't het onbepaalde geslachtwoord aan. B. V.

Such a thing,

zulk een ding.

Such things,

zulke dingen.

VYFDE HOOFDSTUK.

Van de Werkwoorden, (Verbis,) in 't gemeen.

Het werkwoord is een deel der rede, welk ons doen of lyden uitdrukt.

Drieërleie werkwoorden zyn 'er:

Vooreerst; Daadelyke, (activa.) Zy beteekenen eene werkzaamheid omtrent zeker voorwerp; wanneer ik B. V. zegge; *To fear God*, Godt vreezen, is het *vreezen* eene werkzaamheid, welke *Godt* tot haar voorwerp heeft.

Ten tweeden; Lydelyke, (passiva.) Zy geeven te kennen, dat de persoon of zaak, waarvan gesproken word, het voorwerp van de werkzaamheid van een' anderen persoon of zaake is. B. V.

I was beaten by my father, ik werd van mynen vader geslagen.

Hierby moet men aanmerken, dat men zich by deezen van het hulpwoord *to be*, zyn, bedient.

Ten derden; Onzydige, (neutra.) Zy toonen aan, dat de werkzaamheid des geenens, dieze doet, alleen op hem zelve, en op geene anderē voorwerpen, haare betrekking heeft. B. V.

I run,
I sleep,

ik loop.
ik slaap.

Aanmerking.

Om de *daadelyke* werkwoorden van de *onzydige* te onderscheiden, moet men slechts onderzoeken, of het eenen goeden zin geeve, wanneer men het werkwoord met een zelfitandig naamwoord verbindt, of niet; geeft het eenen zin, dan is het werkwoord *daadelyk*; maar zoo niet, dan is het *onzydig*. B. V.

Men zegt wel, *To eat something*, iets eeten.
Maar niet, *To run something*, iets loopen.

By gevolg is *eat* een *daadelyk*, en *run* een *onzydig* werkwoord.

De

De werkwoorden worden ook verdeeld in *regelmaati-
ghe*, (*regularia*.) en *onregelmaati-
ghe*, (*irregularia*.)

*Regelmaati-
ghe* werkwoorden zyn zulken, welker voor-
ledene tyden, (*tempora praeterita*.) en *lydelyke deelwoor-
den*, (*participia passiva*) eenen gelyken uitgang hebben,
naamelyk *ed*, wanneer het werkwoord in eenen mede-
klinker eindigt, of eene efskele *d*, wanneer het in ee-
ne klinkletter eindigt. B. V.

Inourished, ik voedde, *nourished*, gevoed, van *to nourish*, voeden.
I loved, ik beminde, *loved*, bemind, van *to love*, beminnen.

*Onregelmaati-
ghe* zyn, welker voorledene tyden, en
lydelyke deelwoorden of van elkander verschillen, of
eenen anderen uitgang dan *ed* hebben. B. V.

I bore, ik droeg, *bore*, gedraagen, van *to bear*, draagen.
I felt, ik gevoelde, *felt*, gevoeld, van *to feel*, voelen.

De werkwoorden zyn nog of *persoonlyke*, (*persona-
lia*) of *onpersoonlyke*, (*impersonalia*.)

Persoonlyke werkwoorden zyn, welke alle persoon-
lyke voornaamwoorden in hunne veranderinge aanne-
men. B. V.

I love,
Thou lovest,
He, she, it loves.
We love,
You love,
They love,

ik bemin.
gy bemint.
hy, zy, het bemint.
wy beminnen.
gylieden bemint.
zy beminnen.

Onpersoonlyke zyn, welke alleen in den derden per-
soon gebruikt worden, met het voornaamwoord *it*,
het. B. V.

It rains,
It snows,

het regent.
het sneeuwt.

Nog zyn 'er ook twee soorten van *te rugkeerende*
werkwoorden, (*reciproca*.)

Vooreerst, zulke, die eene werkzaamheid omtrent
zich zelve hebben. B. V.

He loves him self, hy bemint zich zelve.

Ten tweeden, zulke, die eene werkzaamheid van
twee

132 DERDE DEEL, V. HOOFDSTUK. I. *Afd.*
twee of meer personen of dingen jegens elkander te
kennen geeven. B. V.

They love one another, zy beminnen elkander.

Aanmerking.

Deeze werkwoorden zyn *daadelyke*, en worden ook
als zoodaanige veranderd, uitgenomen dat men 'er de
te rugkeerende voornaamwoorden *my self, thy self, him-*
self enz. altyd byvoegen moet.

De verandering (a) (*conjugatio*) der werkwoorden
geschied door hunne verscheidene wyzen (*modos*), ty-
den (*tempora*), getallen (*numeros*), en personen (*per-*
sonas.)

E E R S T E A F D E E L I N G.

Van de Wyzen (modis) der Werkwoorden.

Zy worden zoo genoemd, dewyl ze dienen, om
de verscheidene wyzen van de uitdrukkinge onzer
werkzaamheden te kennen te geeven. De Engelsche
taal heeft 'er zes:

1. De aantonnende wyze, (*Indicativus*.)
2. De gebiedende wyze, (*Imperativus*.)
3. De vermoogende wyze, (*Potentialis*.)
4. en 5. Twee verbindende wyzen, (*Conjunctivi*.)
6. De onbepaalde wyze, (*Infinitivus*.)

De *aantonnende* wyze beduid in 't gemeen het doen
of lyden. B. V. wanneer ik zegge,

(a) Het Latynsche woord *Conjugatio* word verscheidentlyk
van de Schryveren, die hunne gedachten over de Neder-
duitsche taale hebben uitgegeeven, vertolkt. Somnigen ver-
taalen het door *Buiging*, anderen door *Vervoeging* of *Tyd-*
voeging, anderen door *Verandering*, en anderen wederom an-
ders. Van alle deeze benaamingen is ons de laatste als de
gevoeglykste voorgekomen, om datze de zaak eigentlyk uit-
drukt, en daarom zullen wy van dezelve ook doorgaans
gebruik maken.

<i>I love,</i>	ik beminn.
<i>I did love, or, I loved,</i>	ik beminde.
<i>I have loved,</i>	ik hebbe bemind.
<i>I had loved,</i>	ik had bemind.
<i>I shall, or, will love,</i>	ik zal beminnen.

toon ik alleenlyk aan, wat ik doe, gedaan heb, of doen zal.

De gebiedende wyze vraagt om verlos, of beveelt iets te doen. B. V.

Let me go, laat my gaan, *go,* gaa.

De vermoogende wyze toont aan, dat men 't vermoogen hebbe, of schuldig zy, iets te doen. B. V.

I can write English, ik kan Engelsch schryven.
I may play, ik mag speelen.

De verbindende wyzen worden zoo genoemd, om dat men zich alleen met zekere koppelwoorden (*conjunctionibus*) van dezelve bedient; 't zy dezelve daadelyk uitgedrukt, of alleen daaronder verstaan worden. B. V.

Though I read, offchoon ik leeze.
Though I can love, offchoon ik beminnen kan.

De onbepaalde wyze toont het doen of lyden op eene onbepaalde wyze aan, dat is, zonder het getal of den perfoon te bepalen. B. V. Wanneer ik zegge *te-speak*, spreek, noeme ik noch getal, noch perfoon.

T W E E D E A F D E E L I N G.

Van de Tyden (*temporibus*) der Werkwoorden.

Eigentlyk zyn 'er maar drie tyden:

1. De tegenwoordige, (*tempus praesens.*)
2. De voorleden, (*praeteritum.*)
3. De toekomstige, (*futurum.*)

De tegenwoordige tyd geeft het doen of lyden te kennen, welk in den zelfden tyd, waarin men 'er van spreekt, geschied. B. V.

I push you, ik stoot u.

De voorleden tyd word in drie trappen afgedeeld.

Vooreerst, in den onvolkomen voorleden tyd, (*præteritum imperfectum.*)

Ten tweeden, in den volkomen voorleden tyd, (*præteritum perfectum.*) En

Ten derden, in den meer dan volkomen voorleden tyd, (*præteritum plusquamperfectum.*)

De onvolkomen voorleden tyd beteekent een afgebroken doen of lyden, dat is, zulk een, welk in dien tyd, toen iets anders, waarvan men spreekt, gebeurde, nog niet geheel en al geëindigd was. B. V.

I wrote, when he called me, ik schreef, toen hy my riep.

De volkomen voorleden tyd geeft een gantschelyk ten einde gebragt doen of lyden te kennen. B. V.

I have dined, ik heb middagmaal gehouden.

De meer dan volkomen voorleden tyd beteekent een doen of lyden, welk volkomen geëindigd was, eer eene andere zaak, waarvan men spreekt, gebeurd, of ten einde gebragt was. B. V.

I had finished before he came, ik had geëindigd, eer hy kwam.

De toekomstige tyd beduid een doen of lyden, welk nog niet geschied is. B. V.

I shall or will write, ik zal schryven.

De aantoonende wyze heeft deeze vyf tyden, van welken wy gesproken hebben.

De gebiedende wyze heeft alleenlyk den tegenwoordigen tyd.

De vermoogende wyze heeft vier tyden, naamelyk: den tegenwoordigen, onvolkomen voorleden, volkomen voorleden, en toekomstenden tyd.

De eerste verbindende wyze heeft vyf tyden, gelyk de aantoonende.

De tweede verbindende wyze heeft vier tyden, gelyk de vermoogende.

Aanmerking.

De vermoogende en de tweede verbindende wyzen hebben

ben ook wel eenen meer dan volkomen voorleden tyd, maar dewyl de Engelschen in plaatse van dien den volkomen voorleden tyd gebruiken, hebbe ik ze liever willen achterlaaten. B. V. In plaatse van te zeggen:

I could, or, I might have had bought it before he came,

zegt men,

I could have bought it before he came, ik had het kunnen koopen, eer hy kwam.

De onbepaalde wyze heeft twee tyden, den tegenwoordigen, en den voorleden tyd. B. V.

To love,

beminnen.

To have loved,

bemind te hebben.

Deeze onbepaalde wyze word altyd door het voorzetsel *to* beteekend.

DERDE AFDEELING.

Van de getallen, (numeris,) en personen (personis,) der Werkwoorden.

Ieder der tyden heeft twee getallen: het eerste is het eenvoudige, (*numerus singularis,*) het andere is het meervoudige, (*numerus pluralis,*) en ieder getal heeft drie personen; welken men zelfs ook in de gebiedende wyzen aantreft; want men zegt B. V. ook: *Let me speak,* laat my spreken.

VIERDE AFDEELING.

Van de Vorminge der Tyden, (formatione temporum.)

De tegenwoordige tyd der aantoonende wyze is, of eenvoudig, of samengesteld. Eenvoudige word die genoemd, welke op zich zelve; maar samengesteld, die, welke door middel van een hulpwoord veranderd word.

De eenvoudige tegenwoordige tyd komt met de onbepaalde wyze (*Infinitivo*) overeen, uitgenomen dat men het voorzetsel *to* weglaat, en het persoonlijk

136 DERDE DEEL, V. HOOFDSTUK. 4. *Afd.*
ke voornaamwoord *I*, ik; daarvoor in de plaatse stelt.
B. V.

To love, beminnen, *I love*, ik bemin.

De samengestelde tegenwoordige tyd word uit den tegenwoordigen tyd van het hulpwoord *do*, doen; en uit de onbepaalde wyze gemaakt. B. V. *I do love*, 't welk niet meer beteekent dan *I love*, ik bemin. 't Zal niet noodig zyn, deeze aanmerking meer te herhaalen.

De onvolkomen voorleden tyd is ook eenvoudig, of samengesteld.

De eerste word op deeze wyze gemaakt: men voegt, wanneer het een regelmatig werkwoord is, by de onbepaalde wyze den uitgang *ed*, wanneer het naame-lyk in eenen medeklinker eindigt. B. V.

I looked, ik keek, van *to look*, kyken.

Maar eindigt het in eene klinkletter, dan komt 'er alleenlyk eene *d* by. B. V.

I loved, ik beminde, van *to love*, beminnen.

De tweede, of samengestelde, word uit den onvolkomen voorleden tyd van het hulpwoord *do*, naame-lyk *did*, en de onbepaalde wyze gemaakt. B. V.

I did love, ik beminde.

De volkomen voorleden tyd word samengesteld uit den tegenwoordigen tyd van het hulpwoord *to have*, hebben; en het deelwoord van den voorleden tyd. B. V.

I have loved, ik heb bemind.

De meer dan volkomen voorleden tyd word samengesteld uit den onvolkomen voorleden tyd van het hulpwoord *to have*, hebben; en het deelwoord van den voorleden tyd. B. V.

I had loved, ik had bemind.

De toekomstige tyd word samengesteld uit den tegenwoordigen tyd van het hulpwoord *shall* or *will*, en de onbepaalde wyze. B. V.

I shall, or will love, ik zal beminnen.

Aan-

Aanmerkingen.

Vooreerst, de Engelsche werkwoorden behouden hunnen uitgang, behalve in den tweeden en derden perfoon des eenvoudigen getals, in de eenvoudige tyden, daar de eerste uitgang nog *est* aanneemt, wanneer het woord met eenen medeklinker eindigt; maar *st*, wanneer het op eene klinkletter uitgaat. B. V.

<i>I bring,</i>	ik breng.
<i>Tbou bringest,</i>	gy brengt.
<i>I love,</i>	ik beminne.
<i>Tbou lovest,</i>	gy bemint.

Maar in den derden perfoon van het eenvoudig getal voegt men 'er slechts eene *s* by. B. V.

<i>He brings,</i>	hy brengt.
<i>He loves,</i>	hy bemint.

Ten tweeden; voormaals ging de derde perfoon des tegenwoordigen tyds uit op *th*, en men zeide *he loveth*, in plaatse van *he loves*; maar hedendaags word het nooit zoo uitgesproken, en zelden geschreeven.

Ten derden, in den derden perfoon van het eenvoudig getal des voorleden tyds geschied geene verandering. B. V.

<i>He loved,</i>	hy beminde.
------------------	-------------

Ten vierden, de werkwoorden, die in *ch*, *sh*, *ss*, of *x* uitgaan, neemen in den derden perfoon des tegenwoordigen tyds *es* aan. B. V.

<i>He searches,</i>	hy onderzoekt.
<i>He crushes,</i>	hy plet.
<i>He kisses,</i>	hy kust.
<i>He relaxes,</i>	hy ontflaat.

De gebiedende wyze word gemaakt uit het hulpwoord *let*, laaten; en de onbepaalde wyze.

Aanmerking.

De Engelschen gebruiken het hulpwoord *let* by den eersten en derden perfoon zoo wel van het een- als meervoudig getal; maar in de beide overigen komt het niet voor. B. V.

Een-

*Eenvoudig.**Meervoudig.**Let me speak*, laat my spreken.*Let us speak*, laat ons spreken.*Speak thou*, spreek gy.*Speak you*, spreekt gylieden.*Let him, (her) speak*, dat hy (zy) spreekte.*Let them speak*, dat zy spreekten, of laat zy spreken.

May en *can* worden met de onbepaalde wyze gebruikt, om den tegenwoordigen en toekomstigen tyd van de *vermoogende* wyze uit te drukken; *Might*, *could*, *would*, *should* en *ought to* met de onbepaalde wyze, maaken den onvolkomen voorleden tyd; en voegt men by deeze woorden het hulpwoord *have*, dan komt 'er de volkomen voorleden tyd uit voort.

De *eerste verbindende wyze* is niet anders dan de aantoonende wyze, mids dat 'er een koppelwoord voorgesteld word. De *tweede* word gemaakt door by de vermoogende wyze een koppelwoord te voegen.

Wanneer men voor het werkwoord het voorzetsfel *to* voegt, dan heeft men den tegenwoordigen tyd van de *onbepaalde wyze*. B. V.

To love, beminnen.*To speak*, spreken.

Voegt men by het deelwoord van den voorleden tyd, de onbepaalde wyze van het hulpwoord *to have*, dan heeft men den voorleden tyd van de onbepaalde wyze. B. V.

To have loved,

bemind hebben.

ZESDE HOOFDSTUK.

Van de Deelwoorden (Participiis.)

De deelwoorden zyn eigentlyk byvoeglyke woorden, (*adjective*,) maar die van werkwoorden afstammen; zy hebben dezelfde kracht als het oorspronkelyk werkwoord, tot de verandering van een zelfstandig naamwoord.

Tweederleie deelwoorden zyn 'er, naamelyk:

Voor-

Vooreerst, het deelwoord van den tegenwoordigen tyd, welks uitgang altyd *ing* is; B. V.

Loving, beminnaende: en

Ten tweeden, het deelwoord van den voorleden tyd, welks uitgang meerendeels *ed* is; B. V.

Loved, bemind.

In regelmaatige werkwoorden, worden zy beiden uit den tegenwoordigen tyd der onbepaalde wyze gemaakt, met byvoeginge van den uitgang *ing*, wanneer het een deelwoord des tegenwoordigen tyds moet zyn, wordende de *e*, wanneer het werkwoord daar mede eindigt, weggeworpen; of met byvoeginge van *ed*, of van *d* alleenlyk, wanneer de laatste letter van het werkwoord eene *e* is, en het een deelwoord van den voorleden tyd moet zyn. B. V.

To follow, volgen, *To Love*, beminnen.

de deelwoorden des tegenwoordigen tyds zyn,

Following, volgende, *Loving*, beminnaende.

en van den voorleden tyd,

Followed, gevolgd, *Loved*, bemind.

Het deelwoord van den voorleden tyd is of *eenvoudig*, of *samengesteld*. Het *eenvoudige* word gevormd, gelyk wy gezegd hebben, en word altyd in eenen lydelyken zin gebruikt. Het *samengestelde* word gemaakt uit het deelwoord van den tegenwoordigen tyd des hulpwoords *to have*, naamelyk *having*, en het deelwoord van den voorleden tyd, en altyd in eenen daadelyken zin genomen. B. V. *Having loved*, hebbende bemind, of die bemind heeft.

Aanmerkingen.

Vooreerst, word yder deelwoord van den tegenwoordigen tyd in 't Engelsch, tot een *zelfstandig* naamwoord, wanneer men eea van de geslachtwoorden *a*, *an*, of *the* daar voor zet. B. V.

En

140 DERDE DEEL, VI. HOOFDSTUK. 1. *Afd.*
Enquiring, onderzoekende; *The enquiring*, de onderzoek-
 king.
Teaching, onderwyzende; *A teaching*, eene onderwy-
 zing.

Ten tweeden, word het genoemde deelwoord nog op eene, voor ons vreemde, wyze gebruikt: want daar wy ons van de onbepaalde wyze met een voorzetsel bedienen; daar bedienen zich de Engelschen van het deelwoord des tegenwoordigen tyds, stellende altyd een voorzetsel daar voor, naamelyk: *of, to, for, in, from, without* enz. B. V.

<i>He is never weary of playing,</i>	Hy is nooit moede van spee- len.
<i>They went to fighting,</i>	Zy gingen uit om te vechten.
<i>To take delight in hunting,</i>	Vermaak stellen in 't jaagen.
<i>He came from fishing,</i>	Hy kwam van het visschen.
<i>I go away without taking my leave of him.</i>	Ik gaa weg zonder afscheid van hem te neemen.

Z E V E N D E H O O F D S T U K .

Van de Veranderinge der Werkwoorden, (Conjugatione Verborum,) in 't byzonder.

Hebben wy, in het voorgaande vyfde Hoofdstuk, van de Werkwoorden in 't gemeen, en in het zesde, van de Deelwoorden, die zeer naauw met de Werkwoorden verbonden zyn, gesproken; wy moeten nu ook van de wyze, op welke de Engelschen hunne Werkwoorden door de verscheidene wyzen en tyden veranderen, een klaar en onderscheiden begrip mededeelen, en zulks door de noodige voorbeelden ophelderen.

Om hier in zoo duidelyk als grondig voorttegaan, zullen wy onderscheidentlyk handelen:

1. Van de Engelsche Hulpwoorden, en derzelver Veranderinge.
2. Van de Veranderinge van een regemaatig Werkwoord.

3. Van

3. Van de Veranderinge van een onregelmatig Werkwoord.

4. Eenige Aanmerkingen aangaande de Veranderinge der Werkwoorden, wanneer ze vraagswyze enz. voorgesteld worden, opgeeven.

5. Van de onpersoonlyke Werkwoorden en derzelver Veranderinge spreken.

6. Zekere algemeene Regels voorstellen, naar welken de voorledene Tyden en de Deelwoorden van onregelmatige Werkwoorden moeten gevormd worden. En 'er

7. Ten laatste, eene dubbele Lyst van zulke onregelmatige Werkwoorden byvoegen, welker voorledene Tyden en Deelwoorden onder geene zekere en bepaalde Regels kunnen gebragt worden.

E E R S T E A F D E E L I N G.

Van de Hulpwoorden, (Verbis Auxiliaribus) en derzelver Veranderinge.

Zulke werkwoorden, waarvan men zich in de Engelsche Taale bedienen moet, om alle andere werkwoorden door alle tyden en wyzen te veranderen, 't zy in eenen lydelyken zin, gelyk *to be*, zyn, of in eenen daadelyken, gelyk *to have*, hebben, worden *Hulpwoorden* genoemd.

Van het Hulpwoord Do.

Het werkwoord *do*, voor zoo verre het een hulpwoord is, heeft slechts twee tyden, naamelyk: den tegenwoordigen *do*, waardoor de samengestelde tegenwoordige tyd der aantoonende wyze gemaakt word; en den onvolkomen voorleden *did*, welke den samengestelden onvolkomen voorleden tyd aanduid. De verandering geschied op deeze wyze:

Tegen-

142 DERDE DEEL, VII. HOOFDSTUK. I. Afd.
Tegenwoordige Tyd.

Eenvoudig.

I do, ik doe.
Tbou doft, gy doet.
He, ſhe, it does, hy, zy, het
doet.

Meervoudig.

We do, wy doen.
You do, gylieden doet.
They do, zy doen.

Onvolkomen voorleden Tyd.

Eenvoudig.

I did, ik deed.
Tbou didft, gy deed.
He did, hy deed.

Meervoudig.

We did, wy deeden.
You did, gylieden deed.
They did, zy deeden.

Van het Hulpwoord Shall.

Dit hulpwoord is het teken des toekomenden tyds
in de aantoonende wyze.

Tegenwoordige Tyd.

Eenvoudig.

I ſhall, ik zal.
Tbou ſhalt, gy zult.
He ſhall, hy zal.

Meervoudig.

We ſhall, wy zullen.
You ſhall, gylieden zult.
They ſhall, zy zullen.

Aanmerking.

Shall beduid in den eerſten perſoon alleenlyk iets
dat geſchieden zal; maar in den tweeden en der-
den, eene belofte of bedreiging.

Onvolkomen voorleden Tyd.

Eenvoudig.

I ſhould, ik zou.
Tbou ſhouldeſt, gy zoud.
He ſhould, hy zou.

Meervoudig.

We ſhould, wy zouden.
You ſhould, gylieden zoud.
They ſhould, zy zouden.

Aanmerking.

Should is het teken van den onvolkomen voorleden
tyd in de vermoogende wyze, en beduid eene nood-
zaakelykheid of pligt.

Van

Van het Hulpwoord Will.

Dit is ook een teken van den toekomenden tyd.

Tegenwoordige Tyd.

Eenvoudig.

Meervoudig.

I will, ik wil, of zal.

We will, wy willen, of zullen.

Thou wilt, gy wilt, of zult.

You will, gylieden wilt of zult.

He will, hy wil, of zal.

They will, zy willen, of zullen.

Aanmerking.

Will beduid in den eersten persoon eene belofte of bedreiging; maar in den tweeden of derden persoon alleenlyk iets dat geschieden zal. Eigentlyk gebruikt men *will*, wanneer 't geen men te doen heeft, van onzen wil afhangt; maar *shall*, wanneer het dat niet doet.

Onvolkomen voorleden Tyd.

Eenvoudig.

Meervoudig.

I would, ik wilde, wou, of zou.

We would, wy wilden, wou- den, of zouden.

Thou wouldst, gy wildet, woud, of zoud.

You would, gylieden wildet, woud, of zoud.

He would, hy wilde, wou, of zou.

They would, zy wilden, wou- den, of zouden.

Aanmerking.

Would is ook het teken van den onvolkomen voorleden tyd in de vermoogende wyze, en beduid de genegenheid van den wil.

Van het Hulpwoord Let.

Dit hulpwoord *let* laat, is het teken van de gebiedende wyze, en blyft onveranderlyk. Het beduid eene toelaating.

Van het Hulpwoord May.

De verandering van dit hulpwoord geschied op de volgende wyze:

Tegen-

Tegenwoordige Tyd.

Eenvoudig.

I may, ik mag.
Thou mayst, gy moogt.
He may, hy mag.

Meervoudig.

We may, wy moogen.
You may, gylieden moogt.
They may, zy moogen.

Aanmerking.

May is het teken des tegenwoordigen, en toekomstenden tyds in de vermoogende wyze. Het be- duid eene bepaalde of toegelaatene magt.

Onvolkomen voorleden Tyd.

Eenvoudig.

I might, ik mogt.
Thou mightst, gy mögt.
He might, hy mögt.

Meervoudig.

We might, wy mögten.
You might, gylieden mögt.
They might, zy mögten.

Aanmerking.

Might is het teken van den onvolkomen voorle- den tyd in de vermogende wyze. Het toont eene gelyke magt aan, als *may*.

Van het Hulpwoord Can.

Tegenwoordige Tyd.

Eenvoudig.

I can, ik kan.
Thou canst, gy kunt.
He can, hy kan.

Meervoudig.

We can, wy kunnen.
You can, gylieden kunt.
They can, zy kunnen.

Aanmerking.

Can is ook het teken zoo wel des tegenwoordigen, als des toekomstenden tyds in de vermoogende wyze. Het geeft eene onbepaalde magt te kennen.

Onvolkomen voorleden Tyd.

Eenvoudig.

I could, ik kon, of konde.
Thou couldst, gy kond.
He could, hy kon.

Meervoudig.

We could, wy konden.
You could, gylieden kond.
They could, zy konden.

aan-

Aanmerking.

Could is het teken van den onvolkomen voorleden tyd in de vermoogende wyze. Het beduid ook éene onbepaalde magt.

Van het Hulpwoord Ought.

Ought is op eene onregelmaatige wyze de voorleden tyd van *owe* schuldig zyn.

Eenvoudig.

I ought, ik behoore, of behoorde.

Thou oughtst, gy behoort, of behoordet.

He ought, hy behoort, of behoorde.

Meervoudig.

We ought, wy behooren, of behoorden.

You ought, gylieden behoort, of behoordet.

They ought, zy behooren, of behoorden.

Aanmerking.

Ought is het teken des tegenwoordigen, en onvolkomen voorleden tyds in de vermoogende wyze, en daar op volgt altyd het voorzetsel *to*. Het heeft dezelfde betekenis als *should*, behalve dat het van meer kracht en nadruk is.

Van het Hulpwoord Must.

Men kan dit gebrekkige en onveranderlyke werkwoord aanmerken als een teken van de vermoogende wyze, wanneer, naamelyk, iets onder eene onvermydelyke noodzaakelykheid is. Het is in den tegenwoordigen, voorleden en toekomenden tyd gebruykelyk.

Eenvoudig.

I must, ik moet, of moest.

Thou must, gy moet, of moest.

He must, hy moet, of moest.

Meervoudig.

We must, wy moeten, of moesten.

You must, gylieden moet, of moest.

They must, zy moeten, of moesten.

*Verandering (conjugatio) van het Hulpwoord to
Have hebben.*

Aantoonende wyze.

Tegenwoordige Tyd.

Eenvoudig.

*I have, ik hebbe.
Tbou bast, gy hebt.
He has, hy heeft.*

Meervoudig.

*We have, wy hebben.
You have, gylieden hebt.
They have, zy hebben.*

Onvolkomen voorleden Tyd.

Eenvoudig.

*I had, ik had.
Tbou badst, gy hadt.
He had, hy had.*

Meervoudig.

*We had, wy hadden.
You had, gylieden hadt.
They had, zy hadden.*

Volkomen voorleden Tyd.

Eenvoudig.

*I have had, ik hebbe gehad. We have had, wy hebben ge-
had.
Tbou bast had, gy hebt gehad. You have had, gylieden hebt
gehad.
He has had, hy heeft gehad. They have had, zy hebben ge-
had.*

Meervoudig.

Meer dan volkomen voorleden Tyd.

Eenvoudig.

*I had had, ik had gehad. We had had, wy hadden ge-
had.
Tbou badst had, gy hadt ge-
had.
He had had, hy had gehad. They had had, zy hadden ge-
had.*

Meervoudig.

Toekomende Tyd.

Eenvoudig.

*I shall or will have, ik zal
hebben. We shall or will have, wy zul-
len hebben.
Tbou shalt, or wilt have, gy
zult hebben. You shall or will have, gylle-
den zult hebben.
He shall or will have, hy zal
hebben. They shall or will have, zy zul-
len hebben.*

Meervoudig.

Ge.

Gebiedende Wyze.

Eenvoudig.

Meervoudig.

Let me have, laat my hebben.
Have thou, heb gy.
Let him have, laat hem hebben.

Let us have, laat ons hebben.
Have you, hebt gylieden.
Let them have, laat hen hebben.

Vermoogende Wyze.

Tegenwoordige Tyd.

Eenvoudig.

Meervoudig.

I can have, ik kan hebben.
Thou canst have, gy kunt hebben.
He can have, hy kan hebben.

We can have, wy kunnen hebben.
You can have, gylieden kunt hebben.
They can have, zy kunnen hebben.

Onvolkomen voorleden Tyd.

Eenvoudig.

Meervoudig.

I could have, ik kon hebben.
Thou couldst have, gy kond hebben.
He could have, hy kon hebben.

We could have, wy konden hebben.
You could have, gylieden kond hebben.
They could have, zy konden hebben.

Voorleden Tyd.

Eenvoudig.

Meervoudig.

I could have had, ik kon gehad hebben.
Thou couldst have had, gy kond gehad hebben.
He could have had, hy kon gehad hebben.

We could have had, wy konden gehad hebben.
You could have had, gylieden kond gehad hebben.
They could have had, zy konden gehad hebben.

Toekomende Tyd.

Deeze is in het Engelsch dezelfde met den tegenwoordigen tyd, naamelyk *I can have*, in 't Nederduitsch, *ik zal kunnen hebben*, enz.

Eerste Verbindende Wyze.

Tegenwoordige Tyd.

Eenvoudig.

<i>That I have,</i>	dat ik hebbe.
<i>Thou hast,</i>	gy hebt.
<i>He has,</i>	hy hebbe.

Meervoudig.

<i>That we have,</i>	dat wy hebben.
<i>You have,</i>	gylieden hebt.
<i>They have,</i>	zy hebben.

Onvolkomen voorleden Tyd.

Eenvoudig.

<i>That I had,</i>	dat ik hadde.
<i>Thou hadst,</i>	gy hadt.
<i>He had,</i>	hy hadde.

Meervoudig.

<i>That we had,</i>	dat wy hadden.
<i>You had,</i>	gylieden hadt.
<i>They had,</i>	zy hadden.

Volkomen voorleden Tyd.

Eenvoudig.

<i>That I have had,</i>	dat ik gehad hebbe.
<i>Thou hast had,</i>	gy gehad hebt.
<i>He has had,</i>	hy gehad hebbe.

Meervoudig.

<i>That we have had,</i>	dat wy gehad hebben.
<i>You have had,</i>	gylieden gehad hebt.
<i>They have had,</i>	zy gehad hebben.

Meer dan volkomen voorleden Tyd.

Eenvoudig.

<i>That I had had,</i>	dat ik gehad hadde.
<i>Thou hadst had,</i>	gy gehad hadt.
<i>He had had,</i>	hy gehad hadde.

Meer-

Meeryoudig.

<i>That we had had,</i>	dat wy gehad hadden.
<i>You had had,</i>	gylieden gehad hadt,
<i>They had had,</i>	zy gehad hadden.

Toekomende Tyd.

Eenyoudig.

<i>That I shall have,</i>	dat ik hebben zal.
<i>Tbou shalt have,</i>	gy hebben zult.
<i>He shall have,</i>	hy hebben zal.

Meeryoudig.

<i>That we shall have,</i>	dat wy hebben zullen.
<i>You shall have,</i>	gylieden hebben zult.
<i>They shall have,</i>	zy hebben zullen.

Tweede Verbindende Wyze.

Tegenwoordige Tyd.

Eenvoudig.

<i>That I can have,</i>	dat ik hebben kunne.
<i>Tbou canst have,</i>	gy hebben kunt.
<i>He can have,</i>	hy hebben kunne.

Meeryoudig.

<i>That we can have,</i>	dat wy hebben kunnen.
<i>You can have,</i>	gylieden hebben kunt.
<i>They can have,</i>	zy hebben kunnen.

Onvolkomen voorleden Tyd.

Eenvoudig.

<i>That I could have,</i>	dat ik hebben konde.
<i>Tbou couldst have,</i>	gy hebben kond.
<i>He could have,</i>	hy hebben konde.

Meeryoudig.

<i>That we could have,</i>	dat wy hebben konden.
<i>You could have,</i>	gylieden hebben kond.
<i>They could have,</i>	zy hebben konden.

Volkomen voorleden Tyd.

Eenvoudig.

That I could have had, dat ik gehad konde hebben.
Thou couldst have had, gy gehad kond hebben.
He could have had, hy gehad konde hebben.

Meervoudig.

That we could have had, dat wy gehad konden hebben.
You could have had, gylied. gehad kond hebben.
They could have had, zy gehad konden hebben.

Toekomende Tyd.

Deeze komt in 't Engelsch met den tegenwoordigen tyd over een, naamelyk: *That I can have*, dat ik zal kunnen hebben, enz.

Onbepaalde Wyze.

Tegenwoordige Tyd. *To have*, hebben.
 Voorleden Tyd. *To have had*, gehad hebben.

Deelwoorden.

Tegenwoordige Tyd. *Having*, hebbende.
 Eenvoudige voorleden Tyd. *Had*, gehad.
 Samengestelde voorleden Tyd. *Having had*, hebbende gehad.

Verandering van het Hulpwoord To Be, zyn.

Aantoonende Wyze.

Tegenwoordige Tyd.

<i>Eenvoudig.</i>	<i>Meervoudig.</i>
<i>I am,</i> ik ben.	<i>We are,</i> wy zyn.
<i>Thou art,</i> gy zyt.	<i>You are,</i> gylieden zyt.
<i>He is,</i> hy is.	<i>They are,</i> zy zyn.

Onvolkomen voorleden Tyd.

Eenvoudig.

I was, ik was.
Thou wert, or wast, gy waart.
He was, hy was.

Meervoudig.

We were, wy waren.
You were, gylieden waart.
They were, zy waren.

Volkomen voorleden Tyd.

Eenvoudig.

<i>I have been,</i>	ik ben geweest.
<i>Thou hast been,</i>	gy zyt geweest.
<i>He has been,</i>	hy is geweest.

Meervoudig.

<i>We have been,</i>	wy zyn geweest.
<i>You have been,</i>	gylieden zyt geweest.
<i>They have been,</i>	zy zyn geweest.

Meer dan volkomen voorleden Tyd.

Eenvoudig.

<i>I had been,</i>	ik was geweest.
<i>Thou hadst been,</i>	gy waart geweest.
<i>He had been,</i>	hy was geweest.

Meervoudig.

<i>We had been,</i>	wy waren geweest.
<i>You had been,</i>	gylieden waart geweest.
<i>They had been,</i>	zy waren geweest.

Toekomende Tyd.

Eenvoudig.

<i>I shall be,</i>	ik zal zyn of weezen.
<i>Thou shalt be,</i>	gy zult zyn.
<i>He shall be,</i>	hy zal zyn.

Meervoudig.

<i>We shall be,</i>	wy zullen zyn, of weezen.
<i>You shall be,</i>	gylieden zult zyn.
<i>They shall be,</i>	zy zullen zyn.

Gebiedende Wyze.

Eenvoudig.

<i>Let me be,</i>	laat my zyn.
<i>Be, of be thou,</i>	wees gy.
<i>Let him be,</i>	dat hy zy.

Meervoudig.

<i>Let us be,</i>	laat ons zyn.
<i>Be you,</i>	weest of zyt gylieden.
<i>Let them be,</i>	dat zy zyn.

Vermoogende Wyze.

Tegenwoordige Tyd.

Eenvoudig.

I may be,
Tbou mayst be,
He may be,

ik kan (eigentlyk mag) zyn.
gy kunt zyn.
hy kan zyn.

Meervoudig.

We may be,
You may be,
They may be,

wy kunnen zyn.
gylieden kunt zyn.
zy kunnen zyn.

Onvolkomen voorleden Tyd.

Eenvoudig.

I might be,
Tbou mightst be,
He might be,

ik kon (eigentlyk mogt) zyn.
gy kond zyn.
hy kon zyn.

Meervoudig.

We might be,
You might be,
They might be,

wy konden zyn.
gylieden kond zyn.
zy konden zyn.

Volkomen voorleden Tyd.

Eenvoudig.

I might have been,
Tbou mightst have been,
He might have been,

ik kon (eigentlyk mogt) geweest zyn.
gy kond geweest zyn.
hy kon geweest zyn.

Meervoudig

We might have been,
You might have been,
They might have been,

wy konden geweest zyn.
gylieden kond geweest zyn.
zy konden geweest zyn.

Toekomende Tyd.

Deeze is in het Engelsch wederom dezelfde met den tegenwoordigen Tyd, naamelyk: *I may be*, ik zal kunnen zyn, enz.

Eerste verbindende Wyze.

Tegenwoordige Tyd.

Eenvoudig.

<i>That I be,</i>	dat ik zyt
<i>Tbou be,</i>	gy zyt.
<i>He be,</i>	hy zy.

Meervoudig.

<i>That we be,</i>	dat wy zyn.
<i>You be,</i>	gylieden zyt.
<i>They be,</i>	zy zyn.

Onvolkomen voorleden Tyd.

Eenvoudig.

<i>That I were,</i>	dat ik ware.
<i>Tbou wert,</i>	gy waart.
<i>He were,</i>	hy ware.

Meervoudig.

<i>That we were,</i>	dat wy waren.
<i>You were,</i>	gylieden waart.
<i>They were,</i>	zy waren.

Volkomen voorleden Tyd.

Eenvoudig.

<i>If I have been,</i>	zoo ik geweest ben.
<i>Tbou hast been,</i>	gy geweest zyt.
<i>He has been,</i>	hy geweest is.

Meervoudig.

<i>If we have been,</i>	zoo wy geweest zyn.
<i>You have been,</i>	gylieden geweest zyt.
<i>They have been,</i>	zy geweest zyn.

Meer dan volkomen voorleden Tyd.

Eenvoudig.

<i>If I had been,</i>	zoo ik geweest ware.
<i>Tbou hadst been,</i>	gy geweest waart.
<i>He had been,</i>	hy geweest ware.

Meervoudig.

<i>If we had been,</i>	zoo wy geweest waren.
<i>You had been,</i>	gylieden geweest waart.
<i>They had been,</i>	zy geweest waren.

Toekomende Tyd.

Eenvoudig.

<i>If I shall or will be,</i>	indien ik zyn zal.
<i>Thou shalt or wilt be,</i>	gy zyn zult.
<i>He shall or will be,</i>	hy zyn zal.

Meervoudig.

<i>If we shall or will be,</i>	indien wy zyn zullen.
<i>You shall or will be,</i>	gylieden zyn zult.
<i>They shall or will be,</i>	zy zyn zullen.

Tweede Verbindende Wyze.

Tegenwoordige Tyd.

Eenvoudig.

<i>If I may be,</i>	zoo ik zyn kan of mag.
<i>Thou mayst be,</i>	gy zyn kunt.
<i>He may be,</i>	hy zyn kan.

Meervoudig.

<i>If we may be,</i>	zoo wy zyn kunnen, of moogen.
<i>You may be,</i>	gylieden zyn kunt.
<i>They may be,</i>	zy zyn kunnen.

Onvolkomen voorleden Tyd.

Eenvoudig.

<i>If I might be,</i>	zoo ik zyn kon of mogt.
<i>Thou mightst.</i>	gy zyn kond.
<i>He might be,</i>	hy zyn kon.

Meervoudig.

<i>If we might be,</i>	zoo wy zyn konden, of moegen.
<i>You might be,</i>	gylieden zyn kond.
<i>They might be,</i>	zy zyn konden.

Vol.

Volkomen voorleden Tyd.

Eenvoudig.

If I might have been, zoo ik geweest kon, of mogt
zyn.

Thou mightst have been, gy geweest kond zyn.

He might have been, hy geweest kon zyn.

Meervoudig.

If we might have been, zoo wy geweest konden, of
mogten zyn.

You might have been, gylled. geweest kond zyn.

They might have been, zy geweest konden zyn.

Toekomende Tyd.

Deeze is in het Engelsch dezelfde met den tegenwoordigen Tyd, naamelyk: *If I may be*, indien ik zal kunnen zyn, enz.

Onbepaalde Wyze.

Tegenwoordige Tyd. *To be*, zyn, weezen.

Voorleden Tyd. *To have been*, geweest te zyn.

Deelwoorden.

Tegenwoordige Tyd, *Being*, zynde, of weezende.

Eenvoudige voorleden Tyd, *Been*, geweest.

Samengestelde voorleden Tyd, *Having been*, geweest zyn-
de.

T W E E D E A F D E E L I N G.

Verandering van een regelmatig Werkwoord, in eenen daadelyken zin, B. V. To love, beminnen.

Aantoonende Wyze.

Eenvoudige tegenwoordige Tyd.

Eenvoudig.

I love, ik bemin.

Thou lovest, gy bemint.

He, (he, it,) loves, hy, (zy, het,) bemint.

Meervoudig.

<i>We love,</i>	wy beminnen.
<i>You love,</i>	gy lieden bemint.
<i>They love,</i>	zy beminnen.

Samengestelde tegenwoordige Tyd.

Eenvoudig.

<i>I do love,</i>	ik bemin.
<i>Thou dost love,</i>	gy bemint.
<i>He does love,</i>	hy bemint.

Meervoudig.

<i>We do love,</i>	wy beminnen.
<i>You do love,</i>	gy lieden bemint.
<i>They do love,</i>	zy beminnen.

Eenvoudige onvolkomen voorleden Tyd.

Eenvoudig.

<i>I loved,</i>	ik beminde.
<i>Thou lovedst,</i>	gy beminde.
<i>He loved,</i>	hy beminde.

Meervoudig.

<i>We loved,</i>	wy beminden.
<i>You loved,</i>	gy lieden bemindet.
<i>They loved,</i>	zy beminden.

Samengestelde onvolkomen voorleden Tyd.

Eenvoudig.

<i>I did love,</i>	ik beminde.
<i>Thou didst love,</i>	gy beminde.
<i>He did love,</i>	hy beminde.

Meervoudig.

<i>We did love,</i>	wy beminden.
<i>You did love,</i>	gy lieden bemindet.
<i>They did love,</i>	zy beminden.

Volkomen voorleden Tyd.

Eenvoudig.

<i>I have loved,</i>	ik hebbe bemind.
<i>Thou hast loved,</i>	gy hebt bemind.
<i>He has loved,</i>	hy heeft bemind.

Meer-

Meervoudig.

<i>We have loved,</i>	wy hebben bemind.
<i>You have loved,</i>	gylieden hebt bemind.
<i>They have loved,</i>	zy hebben bemind.

Meer dan volkomen voorleden Tyd.

Eenvoudig.

<i>I had loved,</i>	ik had bemind.
<i>Thou hadst loved,</i>	gy hadt bemind.
<i>He had loved,</i>	hy had bemind.

Meervoudig.

<i>We had loved,</i>	wy hadden bemind.
<i>You had loved,</i>	gylieden hadt bemind.
<i>They had loved,</i>	zy hadden bemind.

Toekomende Tyd.

Eenvoudig.

<i>I shall or will love,</i>	ik zal beminnen.
<i>Thou shalt or wilt love,</i>	gy zult beminnen.
<i>He shall or will love,</i>	hy zal beminnen.

Meervoudig.

<i>We shall or will love,</i>	wy zullen beminnen.
<i>You shall or will love,</i>	gylieden zult beminnen.
<i>They shall or will love,</i>	zy zullen beminnen.

Gebiedende Wyze.

Eenvoudig.

<i>Let me love,</i>	Laat my beminnen.
<i>Love, of love thou,</i>	Bemin gy.
<i>Let him love,</i>	Dat hy beminne.

Meervoudig.

<i>Let us love,</i>	Laat ons beminnen.
<i>Love, of love you,</i>	Bemint gylieden.
<i>Let them love,</i>	Dat zy beminnen.

Merk. In 't vervolg zullen wy alleenlyk den eersten persoon van het eenvoudig getal noemen. De andere personen kunnen uit het voorgaande gemakkelyk worden naagezocht.

Vermoogende Wyze.

Tegenwoordige Tyd.

I can love, ik kan beminnen.

Onvolkomen voorleden Tyd.

I could love, ik kon beminnen.

Volkomen voorleden Tyd.

I could have loved, ik kon bemind hebben.

Toekomende Tyd.

I can love, ik zal kunnen beminnen.

Eerste verbindende Wyze.

Eenvoudige tegenwoordige Tyd.

Though I love, offchoon ik beminne.

Samengestelde tegenwoordige Tyd.

Though I do love, offchoon ik beminne.

Eenvoudige onvolkomen voorleden Tyd.

Though I loved, offchoon ik beminde.

Samengestelde onvolkomen voorleden Tyd.

Though I did love, offchoon ik beminde.

Volkomen voorleden Tyd.

Though I have loved, offchoon ik bemind hebbe.

Meer dan volkomen voorleden Tyd.

Though I had loved, offchoon ik bemind hadde.

Toekomende Tyd.

Though I shall love, offchoon ik beminnen zal.

Tweede Verbindende Wyze.

Tegenwoordige Tyd.

Though I can love, offchoon ik beminnen kan.

Merk. Alle de overige tyden worden veranderd op dezelfde wyze als in de vermoogende wyze, behalve dat men 'er een koppelwoord voorzet: B. V.

Though

Verandering van een regelmatig Werkwoord. 159

Though I could love, offchoon ik beminnen kon.
Though I could have loved, offchoon ik bemind kon hebben.
Though I can love, offchoon ik zal kunnen beminnen.

Onbepaalde Wyze.

Tegenwoordige Tyd. *To love,* beminnen.
Voorleden Tyd. *To have loved,* bemind te hebben.

Deelwoorden.

Tegenwoordige Tyd. *Loving,* beminnende.
Eenvoudige voorleden Tyd. *Loved,* bemind.
Samengetelde voorleden Tyd. *Having loved,* bemind hebbende.

Verandering van een regelmatig Werkwoord in eenen lydelyken zin. B. V. To be loved, bemind worden.

Uit de daadelyke worden lydelyke werkwoorden gemaakt, wannecr men het deelwoord des voorleden Tyds by het hulpwoord, *to be,* zyn, voegt. B. V.

Aantoonende wyze.

Tegenwoordige Tyd.

I am loved, ik worde, of ben bemind.

Onvolkomen voorleden Tyd.

I was loved, ik werde, of was bemind.

Volkomen voorleden Tyd.

I have been loved, ik ben bemind geweest.

Meer dan volkomen voorleden Tyd.

I had been loved, ik was bemind geweest.

Toekomende Tyd.

I shall or will be loved, ik zal bemind worden, of zyn.

Gebiedende Wyze.

Eenvoudig.

Let me be loved, laat my bemind worden.
Be thou loved, wees gy bemind.
Let him be loved, dat hy bemind worde.

Meer-

Meervoudig.

<i>Let us be loved,</i>	laat ons bemind worden.
<i>Be you loved,</i>	weeft gyliden bemind.
<i>Let them be loved,</i>	dat zy bemind worden.

Vermoogende Wyze.

<i>I may be loved,</i>	Ik kan of mag bemind worden of zyn.
<i>I might be loved,</i>	Ik kon of mogt bemind worden of zyn.
<i>I might have been loved,</i>	Ik kon of mogt bemind geweest zyn.
<i>I may be loved,</i>	Ik zal kunnen bemind worden of zyn.

Eerste Verbindende Wyze.

<i>That I be loved,</i>	dat ik bemind worde of zy.
<i>That I were loved,</i>	dat ik bemind wierde of ware.
<i>Though I have been loved,</i>	offchoon ik bemind geweest ben.
<i>Though I had been loved,</i>	offchoon ik bemind geweest ware.
<i>Though I shall or will be loved,</i>	offchoon ik bemind zal zyn of worden.

Tweede Verbindende Wyze.

<i>Though I may be loved,</i>	offchoon ik bemind kan of mag worden of zyn.
<i>Though I might be loved,</i>	offchoon ik bemind kon of mogt worden of zyn.
<i>Though I might have been loved,</i>	offchoon ik bemind kon of mogt geweest zyn.
<i>Though I may be loved,</i>	offchoon ik bemind zal kunnen of moogen worden, of zyn.

Onbepaalde Wyze.

<i>Tegenwoordige Tyd,</i>	<i>To be loved,</i> bemind worden of zyn.
<i>Voorleden Tyd.</i>	<i>To have been loved,</i> bemind geweest zyn.

Deelwoord.

<i>Loved,</i>	Bemind.
---------------	---------

DER.

DERDE AFDEELING.

Verandering van een onregelmatig Werkwoord.
B. V. To tear, scheuren.

Aantoonende Wyze.

Tegenwoordige Tyd.

Eenvoudig en Samengefeld.

Eenvoudig.

<i>I tear, or do tear,</i>	ik scheur.
<i>Thou tearest, or dost tear,</i>	gy scheurt.
<i>He (she, it) tears, or does tear,</i>	hy, zy, het scheurt;

Meervoudig.

<i>We tear or do tear,</i>	wy scheuren.
<i>You tear or do tear,</i>	gylieden scheurt.
<i>They tear or do tear,</i>	zy scheuren.

Onvolkomen voorleden Tyd.

Eenvoudig en Samengefeld.

Eenvoudig.

<i>I tore, or did tear,</i>	ik scheurde.
<i>Thou torest, or didst tear,</i>	gy scheurde.
<i>He (she, it) tore or did tear,</i>	hy, zy, het scheurde.

Meervoudig.

<i>We tore or did tear,</i>	wy scheurden.
<i>You tore or did tear,</i>	gylieden scheurdet.
<i>They tore or did tear,</i>	zy scheurden.

Volkomen voorleden Tyd.

Eenvoudig.

<i>I have torn,</i>	ik hebbe gescheurd.
<i>Thou hast torn,</i>	gy hebt gescheurd.
<i>He (she, it) has torn,</i>	hy, zy, het heeft gescheurd.

Meervoudig.

<i>We have torn,</i>	wy hebben gescheurd.
<i>You have torn,</i>	gylieden hebt gescheurd.
<i>They have torn,</i>	zy hebben gescheurd.

Meer

*Meer dan volkomen voorleden Tyd.**Eenvoudig.*

<i>I had torn,</i>	ik had gescheurd.
<i>Thou hadst torn,</i>	gy hadt gescheurd.
<i>He (she, it) had torn,</i>	hy had gescheurd.

Meervoudig.

<i>We had torn,</i>	wy hadden gescheurd.
<i>You had torn,</i>	gylieden hadt gescheurd.
<i>They had torn,</i>	zy hadden gescheurd.

*Toekomende Tyd.**Eenvoudig.*

<i>I shall or will tear,</i>	ik zal of wil scheuren.
<i>Thou shalt or wilt tear,</i>	gy zult of wilt scheuren.
<i>He (she, it) shall or will tear,</i>	hy, zy, het zal of wil scheuren.

Meervoudig.

<i>We shall or will tear,</i>	wy zullen of willen scheuren.
<i>You shall or will tear,</i>	gylieden zult of wilt scheuren.
<i>They shall or will tear,</i>	zy zullen of willen scheuren.

*Gebiedende Wyze.**Tegenwoordige Tyd.**Eenvoudig.*

<i>Let me tear,</i>	laat my scheuren.
<i>Tear thou, or tear,</i>	scheur gy, of scheur.
<i>Let him (her, it) tear,</i>	dat hy, zy, het scheure.

Meervoudig.

<i>Let us tear,</i>	laat ons scheuren.
<i>Tear you or tear,</i>	scheurt gylieden.
<i>Let them tear,</i>	dat zy scheuren.

*Vermoogende Wyze.**Tegenwoordige Tyd.*

<i>I may tear,</i>	ik kan of mag scheuren.
--------------------	-------------------------

Onvolkomen voorleden Tyd.

<i>I might tear,</i>	ik kon of mogt scheuren.
----------------------	--------------------------

Verandering van een onregelmatig Werkwoord. 163

Volkomen voorleden Tyd.

I might have torn, ik kon of mogt gescheurd hebben.

Toekomende Tyd.

I may tear, ik zal kunnen of moogen scheuren.

Eerste verbindende Wyze.

Deeze is met de aantoonende wyze in alles gelyk, uitgenomen dat men 'er een koppelwoord voorzet. B. V.

That I tear, dat ik scheure.

Tweede verbindende Wyze.

En deeze is met de vermoogende wyze in alles gelyk, uitgenomen dat men 'er een koppelwoord voorzet. B. V.

Though I may tear, offchoon ik scheuren kan of mag.

Onbepaalde Wyze.

Tegenwoordige Tyd, *To tear,* scheuren.

Voorleden Tyd, *To have torn,* gescheurd hebben.

Deelwoorden.

Tegenwoordige Tyd, *Tearing,* scheurende.

Eenvoudige voorleden Tyd, *Torn,* gescheurd.

Samengestelde voorleden Tyd, *Having torn,* gescheurd hebbende.

VIERDE AFDEELING.

Eenige Aanmerkingen aangaande de veranderinge der Werkwoorden.

Vooreerst, de werkwoorden worden ook door de overige hulpwoorden, of tekens der vermoogende wyze, veranderd als volgt:

Vermoogende Wyze.

Het werkwoord, *To love,* met de hulpwoorden *would* en *should,*

Onvolkomen voorleden Tyd.

I would or should love, ik wou of zou beminnen.

Meer

Meer dan volkomen voorleden Tyd.

I would or should have loved, ik wou of zou bemind hebben.

Merk. Wanneer men 'er een koppelwoord voorziet, is het de tweede verbindende wyze. B. V.

Though I would or should love, offchoon ik beminnen wou of zou, enz.

Ten tweeden, de Engelschen gebruiken het hulpwoord *do* en *did* in den tegenwoordigen en onvolkomen voorleden Tyd der aantoonende wyze:

1. Wanneer men iets vragswyze voorstelt;
2. Wanneer men iets ontkent; en
3. Wanneer men iets met eenen byzonderen nadruk zeggen wil.

Ten derden, wanneer de verandering van een werkwoord met een ontkennend bywoord (*adverbium*) geschied, word het laatste tusschen het hulpwoord en het werkwoord gesteld. B. V.

<i>I do not love,</i>	ik beminne niet.
<i>I did not love,</i>	ik beminde niet.
<i>I have not loved,</i>	ik heb niet bemind.
<i>I shall not love,</i>	ik zal niet beminnen.

Ten vierden, doet men eene vraag bevestigender wyze, dan word het hulpwoord vooraan gesteld. B. V.

<i>Do I love?</i>	beminne ik?
<i>Did I love?</i>	beminde ik?
<i>Have I loved?</i>	heb ik bemind?

Ten vyfden, doet men eene vraag ontkennender wyze, dan word het ontkennend bywoord tusschen het hulpwoord en het persoonlyke voornaamwoord gesteld. B. V.

<i>Do not I love?</i>	bemin ik niet?
<i>Did not I love?</i>	beminde ik niet?
<i>Have not I loved?</i>	hebbe ik niet bemind?
<i>Shall not I love?</i>	zal ik niet beminnen?

Ten zesden, men gebruikt den eenvoudigen voorleden Tyd, wanneer men van iets spreekt, 't welk te

VOO-

Aanmerkingen aangaande de verander. der Werkw. 165
vooren geschied is; maar den samengestelden voorle-
den Tyd, van dingen, die nu gebeuren.

Ten zevenden, te rugkeerende werkwoorden worden
op gelyke wyze veranderd, als de daadelyke werk-
woorden, uitgenomen dat men 'er altyd een persoon-
lyk te rugkeerend voornaamwoord byvoegt. B. V.

<i>I love myself,</i>	ik bemin my zelve.
<i>Thou lovest thyself,</i>	gy bemint u zelve.
<i>He loves himself,</i>	hy bemint zich zelve.
<i>She loves herself,</i>	zy bemint zich zelve.
<i>It loves itself,</i>	het bemint zich zelve.
<i>We love ourselves,</i>	wy beminnen ons zelve.
<i>You love yourselves,</i>	gylieden bemint u zelve.
<i>They love themselves,</i>	zy beminnen zich zelve.

Ten achtsten, op deeze wyze worden alle regelmaa-
tige werkwoorden veranderd; maar wil men van een-
nig doen of lyden nog eigentlyker spreken, dan be-
dient men zich van het hulpwoord, *To be*, zyn, wee-
zen, met het deelwoord des tegenwoordigen Tyds,
op de volgende wyze:

<i>I am eating,</i>	ik eet.
<i>I was eating,</i>	ik at.
<i>I have been eating,</i>	ik hebbe gegeten.
<i>I will be eating,</i>	ik zal eeten, enz.

V Y F D E A F D E E L I N G .

Van de Onpersoonlyke Werkwoorden.

De gebruikelykste onpersoonlyke werkwoorden zyn
de volgende:

<i>It thaws,</i> het dooit.	<i>It follows,</i> het volgt.
<i>It snows,</i> het sneeuwt.	<i>It concerns,</i> het betreft.
<i>It freezes,</i> het vriest.	<i>It behoves,</i> } het beraamt,
<i>It rains,</i> het regent.	<i>It becomes,</i> } 't voegt.
<i>It drizles,</i> het stofregent.	<i>It misbecomes,</i> het misstaat.
<i>It thunders,</i> het dondert.	<i>It seems,</i> het schynt.
<i>It lightens,</i> het bliksemt.	<i>It appears,</i> het blykt.
<i>It hails,</i> het hagelt.	<i>It begins,</i> het begint.
<i>It blows,</i> het waait.	<i>It grows,</i> het word.
<i>It happens,</i> het gebeurt.	<i>It is,</i> het is.

There

<i>There is, 'er is.</i>	<i>It grieves, het smert.</i>
<i>It uses, het pleegt.</i>	<i>It ought, het behoort.</i>
<i>It falls out, het valt uit.</i>	<i>It downs, het word dag.</i>
<i>It comes to pass, het komt te pas.</i>	

Verandering van het onpersoonlyk Werkwoord it rains.

Aantoonende wyze.

<i>It rains, or does rain,</i>	het regent.
<i>It rained, or did rain,</i>	het regende.
<i>It has rained,</i>	het heeft geregend.
<i>It had rained,</i>	het had geregend.
<i>It will rain,</i>	het zal regenen.

Gebiedende wyze.

Let it rain, laat het regenen, of dat het regene.

Vermogende wyze.

<i>It may rain,</i>	het mag of kan regenen.
<i>It might rain,</i>	het mogt of kon regenen.
<i>It might have rained</i>	het mogt of kon geregend hebben.
<i>It may rain,</i>	het zal moogen of kunnen regenen.

Eerste Verbindende wyze.

<i>If it rains, or does rain,</i>	zoo het regent.
<i>If it rained, or did rain.</i>	zoo het regende.
<i>If it has rained,</i>	zoo het geregend heeft.
<i>If it had rained,</i>	zoo het geregend had.
<i>If it will rain,</i>	zoo het regenen zal.

Tweede Verbindende wyze.

<i>Though it may rain,</i>	offchoon het regenen kan of mag.
<i>Though it might rain,</i>	offchoon het regenen kon of mogt.
<i>Though it might have rained,</i>	offchoon het geregend kon of mogt hebben.
<i>Though it may rain,</i>	offchoon het zal kunnen of moogen regenen.

Verandering van dit woord ontkennender wyze.

Aantoonende wyze.

It does not rain, het regent niet

It

Verandering van een onpersoonlyk Werkwoord. 167

<i>It did not rain,</i>	het regende niet.
<i>It has not rained,</i>	het heeft niet geregend.
<i>It had not rained,</i>	het had niet geregend.
<i>It will not rain,</i>	het zal niet regenen.

En zoo geschied het ook in de vermoogende, en de twee verbindende wyzen; men stelt altyd het bywoord *not* tusfchen het hulpwoord en het werkwoord.

Verandering van dit woord vraags- en bevestigender wyze.

Aantoonende wyze.

<i>Does it rain?</i>	regent het?
<i>Did it rain?</i>	regende het?
<i>Has it rained?</i>	heeft het geregend?
<i>Had it rained?</i>	had het geregend?
<i>Will it rain?</i>	zal het regenen?

En zoo worden ook de overige wyzen veranderd; men stelt altyd het voornaamwoord tusfchen het hulpwoord en het werkwoord.

Verandering van dit woord vraags- en ontkennender wyze.

Aantoonende wyze.

<i>Does not it rain?</i>	regent het niet?
<i>Did not it rain?</i>	regende het niet?
<i>Has not it rained?</i>	heeft het niet geregend?
<i>Had not it rained?</i>	had het niet geregend?
<i>Will not it rain?</i>	zal het niet regenen?

En zoo met de overige wyzen; men plaatst altyd het ontkennend bywoord tusfchen het hulpwoord en het voornaamwoord.

Verandering van het onpersoonelyk Werkwoord there is.

Aantoonende wyze.

<i>There is, (are,)</i>	'er is, (zyn.)
<i>There was, (were,)</i>	'er was, (waren.)
<i>There has, (have) been,</i>	'er is, (zyn) geweest.
<i>There had been,</i>	'er was, (waren) geweest.
<i>There shall or will be,</i>	'er zal, (zullen) zyn.

Gebiedende wyze.

<i>Let there be,</i>	'er zy, (zyn.)
----------------------	----------------

Ver-

Vermoogende wyze.

<i>There may be,</i>	'er kan (kunnen) of mag (moogen) zyn.
<i>There might be,</i>	'er kon (konden) of mogt (mogten) zyn.
<i>There might have been,</i>	'er kon (konden) of mogt (mogten) geweest zyn.
<i>There may be,</i>	'er zal (zullen) kunnen of moogen zyn.

Eerste verbindende wyze.

<i>That there be,</i>	dat 'er zy, (zyn.)
<i>That there were,</i>	dat 'er ware, (waren.)
<i>If there has (have) been,</i>	als 'er geweest is, (zyn.)
<i>If there had been,</i>	als 'er geweest ware, (waren.)
<i>If there shall or will be,</i>	als 'er zyn zal, (zullen.)

Tweede verbindende wyze.

<i>That there may be,</i>	dat 'er zyn kan, (kunnen,) of mag, (moogen.)
<i>That there might be,</i>	dat 'er zyn kon, (konden,) of mogt, (mogten.)
<i>That there might have been,</i>	dat 'er geweest kon, (konden,) of mogt, (mogten,) zyn.
<i>That there may be,</i>	dat 'er zal (zullen) kunnen, of moogen zyn.

*Verandering van dit woord ontkennender wyze.**Aantoonende wyze.*

<i>There is (are) not,</i>	'er is (zyn) niet.
<i>There was (were) not,</i>	'er was (waren) niet.
<i>There has (have) not been,</i>	'er is (zyn) niet geweest, enz.

*Verandering van dit Woord vraags- en bevestigender wyze.**Aantoonende Wyze.*

<i>Is there? are there?</i>	is 'er? zyn 'er?
<i>Was there? were there?</i>	was 'er? waren 'er?
<i>Has there been? have there been?</i>	is 'er geweest? zyn 'er geweest?
<i>Had there been,</i>	was 'er geweest? waren 'er geweest?
<i>Will of shall there be?</i>	zal 'er zyn? zullen 'er zyn?

Veran-

Verandering van dit woord Vraags- en ontkenmender
wys.

Is not there? are not there? is 'er niet? zyn 'er niet?
 Was not there? were not there? was 'er niet? waren 'er niet?
 Has not there been? have not there been? was 'er niet geweest? zyn 'er niet geweest? enz.

Z E S D E A F D E E L I N G.

Algemeene Regels, naar welken de voorledens Tyden en de Deelwoorden van onregelmaattige Werkwoorden moeten gevormd worden.

Alle de Werkwoorden, die den voorleden tyd niet volgens de boven medegedeelde Regels vormen, worden Onregelmatigen genoemd. Ondertusschen vind men onder dezelfen veelen, die echter tot zekere Regels kunnen gebragt worden, en deeze Regels zullen wy hier ter neêrstellen:

Eerste Regel. Werkwoorden, welker uitgang ead als eer uitgesproken word, hebben in den voorleden tyd ore, en in het Deelwoord des voorleden tyds orn. B. V.

To wear, draagen, I wore, ik droeg, worn, gedraagen.
 tear, scheuren, I tore, ik scheurde, torn, gescheurd.
 bear, draagen, I bore, ik droeg, born, gedraagen.
 swear, zweeren, I swore, ik zwoer, sworn, gezwooren.

Tweede Regel. Die in eed en ead uitgaan, hebben in den voorleden tyd, en in het Deelwoord ed. B. V.

To bleed, bloeden, I bled, ik bloedde, bled, gebloed.
 breed, opvoeden, I bred, ik voedde, bred, opgevoed.
 lead, leiden, I led, ik leidde, led, geleid.
 read, leezen, I read, ik las, read, geleezen, lees red.

Derde Regel. Die in eel, hebben in den voorleden tyd, en in het Deelwoord elt. B. V.

H

To

176 DERDE DEEL, VII. HOOFDSTUK. 6. *Afd.*

To feel, voelen. *I felt*, ik voelde. *felt*, gevoeld.
kneel, knielen, *I knelt*, ik knielde. *knelt*, geknield.

Vierde Regel. Die in *eep*, hebben in den voorleden tyd, en in het Deelwoord *ept*. B. V.

To keep, bewaaren; *I kept*, ik bewaarde, *kept*, bewaard.
creep, kruipen, *I crept*, ik kroop, *crept*, gekroopen.
sleep, slaapen, *I slept*, ik sliep, *slept*, geslaapen.

Vyfde Regel. Die in *end*, hebben in den voorleden tyd, en in het Deelwoord *ent*. B. V.

To bend, buigen, *I bent*, ik boog, *bent*, geboogen.
lend, leenen, *I lent*, ik leende, *lent*, geleend.

Zesde Regel. Die in *ide*, hebben in den voorleden tyd *id*, en in het Deelwoord *idden*. B. V.

To chide, bekyven, *I chid*, ik bekeef, *chidden*, bekeeven.
bide, verbergen, *I bid*, ik verborg, *bidden*, verborgen.

Aanmerking.

De Werkwoorden in *ide*, welke uit het Latyn of Fransch worden afgeleid, zyn regelmatig, en hebben in den voorleden tyd, en in het Deelwoord *ed*. B. V.

To confide, vertrouwen, *I confided*, ik vertrouwde, *confided*, vertrouwd.
divide, verdeelen, *I divided*, ik verdeelde, *divided*, verdeeld.
guide, leiden, *I guided*, ik leidde, *guided*, geleid.

Zevende Regel. Die in *ite*, hebben in den voorleden tyd *it* of *ote*, en in het Deelwoord *itten*. B. V.

To bite, byten, *I bit*, ik beet, *bitten*, gebeeten.
smite, slaan, *I smote*, ik sloeg, *smitten*, geslagen.
write, schryven, *I writ*, of *wrote*, ik schreef, *written*, geschreeven.

Aanmerking.

De uit het Latyn of Fransch oorsprongkelyke Werkwoorden in *ite* zyn regelmatig, en hebben in den voorleden tyd, en in het Deelwoord *ed*. B. V.

To

<i>To unite,</i>	vereenigen,	<i>united.</i>
<i>requite,</i>	vergelden,	<i>requited.</i>
<i>excite,</i>	verwekken,	<i>excited.</i>

Achtste Regel. Die in *ind*, hebben in den voorleden tyd, en in het Deelwoord *ound*. B. V.

<i>To find,</i>	vinden,	<i>found.</i>
<i>bind,</i>	binden,	<i>bound.</i>
<i>wind,</i>	winden,	<i>wound.</i>
<i>grind,</i>	maalen,	<i>ground.</i>

Aanmerking.

Werkwoorden in *ind*, die van Naamwoorden hunnen oorsprong hebben; zyn regelmatig, en hebben in den voorleden tyd, en in het Deelwoord den uitgang *ed*. B. V.

<i>To mind,</i>	waarneemen,	<i>minded.</i>
<i>blind,</i>	verblinden,	<i>blinded.</i>

Negende Regel. Die in *ing*, hebben in den voorleden tyd, en in het Deelwoord *ung*. B. V.

<i>To cling,</i>	hangen,	<i>clung.</i>
<i>fling,</i>	werpen,	<i>flung.</i>
<i>ring,</i>	luien,	<i>rung.</i>
<i>sing,</i>	zingen,	<i>sung.</i>
<i>sling,</i>	slingeren,	<i>slung.</i>
<i>spring,</i>	springen,	<i>sprung.</i>
<i>sting,</i>	steeken,	<i>stung.</i>
<i>string,</i>	snoeren,	<i>strung.</i>
<i>wring,</i>	draaijen.	<i>wrung.</i>

Aanmerking.

To Bring, brengen, heeft *I brought*, ik bragt; en *brought*, gebragt.

Tiende Regel. Die in *ive*, hebben in den voorleden tyd *ove*, en in het Deelwoord *iven*. B. V.

<i>To drive,</i> dryven,	<i>Idrove,</i> ik dreef,	<i>driven,</i> gedreeven.
<i>strive,</i> streeven,	<i>Istrove,</i> ik streefde,	<i>striven,</i> gestreefd.
<i>thrive,</i> toeneemen,	<i>Isbrove,</i> ik nam toe.	<i>thriven,</i> toegenomen.

Elfde Regel. Die in *ow*, hebben in den voorleden tyd *ew*, en in het Deelwoord *own*. B. V.

To grow, groeijen, *I grew*, ik groeide, *grown*, gegroeid.
know, weeten, *I knew*, ik wist, *known*, geweeten.
throw, werpen, *I threw*, ik wierp, *thrown*, geworpen.

Aanmerking.

To Blow, blaazen, heeft *I blew* en *blowed*, ik blies, *blown*, geblaazen. *To crow*, kraaijen, heeft *I crew* en *crowed*, ik kraaide, *crowed*, gekraaid. En *To bestow*, schenken, heeft *I bestowed*, ik schonk, en *bestowed* en *bestown*, geschonken. De overigen in *ow* eindigen in *ed*; als *To allow* toestaan, *To bow*, buigen; hebbende *allowed* en *bowed*.

Z E V E N D E A F D E E L I N G.

Lyst van zulke onregelmaatige Werkwoorden, welke voorledene Tyden en Deelwoorden onder geene zekere en bepaalde Regels kunnen gebragt worden.

Dewyl 'er, behalve de reeds gemelde onregelmaatige Werkwoorden, nog anderen zyn, die tot geene der voorgaande Regelen kunnen gebragt worden, en de kennis derzelve den Leerlingen der Engelfche Taale echter zeer nuttig en noodig is; zoo zullen wy de verhandeling van dit stuk besluiten met de twee volgende Lysten.

1. *Lyst van zulke onregelmaatige Werkwoorden, in welke de voorledene tyden en de Deelwoorden verschillen.*

	Voorleden tyd.	Deelwoord.
<i>to be</i> , zyn,	<i>I was</i> , ik was,	<i>been</i> , geweest.
<i>beat</i> , slaan,	<i>beat</i> ,	<i>beat</i> , <i>beaten</i> ,
<i>begin</i> , beginnen,	<i>began</i> ,	<i>begun</i> .
<i>bid</i> , beveelen,	<i>bid</i> , <i>bade</i> ,	<i>bid</i> , <i>bidden</i> .
<i>break</i> , breeken.	<i>broke</i> , <i>brake</i> ,	<i>broken</i> .
<i>choose</i> , kiezen,	<i>chose</i> ,	<i>chosen</i> .
<i>cleave</i> , klieven,	<i>cleft</i> , <i>clove</i> , <i>clave</i> ,	<i>cleft</i> , <i>cloven</i> .
		<i>To come</i> ,

	Voorleden Tyd.	Deelwoord.
<i>To come</i> , komen.	<i>I came</i> ,	<i>come</i> .
<i>dare</i> , durven,	<i>durst</i> ,	<i>dared</i> .
<i>die</i> , sterven,	<i>died</i> ,	<i>dead</i> .
<i>do</i> , doen,	<i>did</i> ,	<i>done</i> .
<i>draw</i> , trekken.	<i>drew</i> ,	<i>drawn</i> .
<i>drink</i> , drinken,	<i>drank, drunk</i> .	<i>drunk</i> .
<i>eat</i> , eeten,	<i>eat</i> ,	<i>eat, eaten</i> ,
<i>fall</i> , vallen,	<i>fell</i> ,	<i>fallen</i> .
<i>fly</i> , vliegen,	<i>flew, fled</i> ,	<i>flown</i> .
<i>forget</i> , vergeeten,	<i>forgot</i> ,	<i>forgot, forgotten</i> .
<i>forsake</i> , verlaaten,	<i>forsook</i> ,	<i>forsaken</i> .
<i>freeze</i> , vriezen,	<i>it froze</i> ,	<i>frozen</i> .
<i>get</i> , krygen,	<i>got</i> ,	<i>got, gotten</i> .
<i>give</i> , geeven,	<i>gave</i> ,	<i>given</i> .
<i>go</i> , gaan,	<i>went</i> ,	<i>gone</i> .
<i>bew</i> , houwen,	<i>bew'd</i> ,	<i>bew'n</i> .
<i>lay</i> , leggen,	<i>lay</i> ,	<i>lain</i> .
<i>load</i> , laaden,	<i>loaded</i> ,	<i>loaden</i> .
<i>mow</i> , maaijen,	<i>mow'd</i> ,	<i>mow'd, mown</i> .
<i>ride</i> , ryden,	<i>rid, rode</i> ,	<i>rid, ridden, rode</i> .
<i>rise</i> , opstaan,	<i>rose</i> ,	<i>risen</i> .
<i>run</i> , lopen,	<i>ran</i> ,	<i>run</i> .
<i>see</i> , zien,	<i>saw</i> ,	<i>seen</i> .
<i>shake</i> , schudden,	<i>shook</i> ,	<i>shaken, shook</i> .
<i>seeth</i> , zieden,	<i>seeth'd</i> ,	<i>sodden</i> .
<i>shear</i> , scheeren,	<i>shore</i> ,	<i>shorn</i> .
<i>show</i> , toonen,	<i>show'd, shown</i> ,	<i>shown</i> .
<i>shoot</i> , schieten,	<i>shot</i> ,	<i>shot</i> .
<i>sbrink</i> , krimpen,	<i>sbrunk, sbrunk</i> ,	<i>sbrunk</i> .
<i>slay</i> , verslaan,	<i>slew</i> ,	<i>slain</i> .
<i>sow</i> , zaaijen,	<i>sowed</i> ,	<i>sown</i> .
<i>speak</i> , spreken,	<i>spake, spake</i> ,	<i>spoken</i> .
<i>steal</i> , steelen,	<i>stole</i> ,	<i>stol'n</i> .
<i>swell</i> , zwellen,	<i>swelled</i> ,	<i>swoln</i> .
<i>swim</i> , zwemmen,	<i>swam, swam</i> ,	<i>swum</i> .
<i>take</i> , neemen,	<i>took</i> ,	<i>taken</i> .
<i>tread</i> , treden,	<i>trod</i> ,	<i>trodden</i> .
<i>weave</i> , weeven,	<i>wove</i> ,	<i>woven</i> .

2. Lyst van zulke onregelmaatige Werkwoorden, in welke de voortledene tyden en de Deelwoorden elkander gelijk zyn.

Voorleden tyd en Deelwoord.

<i>To abide,</i>	blyven,	<i>abode.</i>
<i>awake,</i>	opwekken,	<i>awoke.</i>
<i>bereave,</i>	berooven,	<i>berest.</i>
<i>beseech,</i>	verzoeken,	<i>besought.</i>
<i>build,</i>	bouwen,	<i>built.</i>
<i>burn,</i>	branden,	<i>burnt.</i>
<i>burst,</i>	bersten,	<i>burst.</i>
<i>buy,</i>	koopen,	<i>bought.</i>
<i>cast,</i>	werpen	<i>cast.</i>
<i>catch,</i>	vangen,	<i>caught.</i>
<i>cost,</i>	kosten,	<i>cost.</i>
<i>curse,</i>	vloeken,	<i>curst.</i>
<i>deal,</i>	handelen,	<i>dealt.</i>
<i>dig,</i>	graaven,	<i>dug.</i>
<i>dream,</i>	droomen,	<i>dreamt.</i>
<i>dwelt,</i>	woonen,	<i>dwelt.</i>
<i>fight,</i>	vechten,	<i>fought.</i>
<i>flee,</i>	vlieden,	<i>fled.</i>
<i>fraight,</i>	bevrachten,	<i>fraught.</i>
<i>geld,</i>	snyden,	<i>gelt.</i>
<i>gild,</i>	vergulden,	<i>gilt.</i>
<i>gird,</i>	omgorden,	<i>girt.</i>
<i>hang,</i>	hangen,	<i>hung.</i>
<i>have,</i>	hebben,	<i>had.</i>
<i>hit,</i>	slaan,	<i>hit.</i>
<i>hurt,</i>	beschaadigen,	<i>hurt.</i>
<i>lay,</i>	leggen,	<i>laid.</i>
<i>leave,</i>	laaten,	<i>left.</i>
<i>leap,</i>	springen,	<i>leapt.</i>
<i>let,</i>	laaten,	<i>let.</i>
<i>light,</i>	lichten,	<i>lit, lighted.</i>
<i>lose,</i>	verliezen,	<i>lost.</i>
<i>make,</i>	maaken,	<i>made.</i>
<i>mean,</i>	meenen,	<i>meant.</i>
<i>meet,</i>	aantreffen,	<i>met.</i>
<i>pay,</i>	betalen,	<i>paid.</i>
<i>put,</i>	zetten,	<i>put.</i>
<i>say,</i>	zeggen,	<i>said.</i>
<i>seek,</i>	zoeken,	<i>sought.</i>

To

Voorleden tyd en Deelwoord.

<i>To fell,</i>	verkoopen,	<i>fold.</i>
<i>set,</i>	zetten,	<i>set.</i>
<i>sbed,</i>	uitgieten,	<i>sbed.</i>
<i>sbine,</i>	schynen,	<i>sbone, sbined.</i>
<i>sbred,</i>	klein snyden,	<i>sbred.</i>
<i>sboe,</i>	een paard beslaan,	<i>sboe.</i>
<i>sbut,</i>	toesluiten,	<i>sbut.</i>
<i>fo,</i>	zitten,	<i>fat.</i>
<i>sink,</i>	wegsluipen,	<i>sunk.</i>
<i>slip,</i>	uitglippen,	<i>slip.</i>
<i>sit,</i>	opfechten,	<i>sit.</i>
<i>smell,</i>	ruiken,	<i>smell.</i>
<i>spell,</i>	spellen,	<i>spelt.</i>
<i>spin,</i>	spinnen,	<i>spun.</i>
<i>split,</i>	splyten,	<i>split.</i>
<i>spread,</i>	uitbreiden,	<i>spread.</i>
<i>stamp,</i>	stampen,	<i>stamp.</i>
<i>stand,</i>	staan,	<i>stood.</i>
<i>stiek,</i>	steeken,	<i>stuck.</i>
<i>stride,</i>	treeden,	<i>strode.</i>
<i>strip,</i>	ontkleeden,	<i>stript.</i>
<i>sweat,</i>	zweeten,	<i>sweat.</i>
<i>teach,</i>	leeren,	<i>taught.</i>
<i>tell,</i>	zeggen,	<i>told.</i>
<i>think,</i>	denken,	<i>thought.</i>
<i>thrust,</i>	stooten,	<i>thrust.</i>
<i>wbip,</i>	geeffelen,	<i>wbip.</i>
<i>witthold,</i>	onthouden,	<i>wittheld.</i>
<i>work,</i>	werken,	<i>wrought.</i>

ACHTSTE HOOFDSTUK.

Van de Bywoorden, (Adverbijs.)

De bywoorden zyn zekere onveranderlyke Spraakdeelen: zy bepaalen en verklaaren de betekenissen der Werkwoorden, toonen eenige omstandigheden van dezelve aan, en vermeederen of verminderen eene zaak. B. V. Wanneer ik zegge, *I love you tenderly*, ik bemine u tederlyk, dan drukt het bywoord *tenderly*,

176 DERDE DEEL, VIII. HOOFDSTUK.

derly, tedenlyk, eene omstandigheid van het werkwoord *to love*, beminnen, uit. Desgelyks wanneer ik zeg, *I love bread well*, ik bemin het brood zeer, dan zeg ik meer, dan of ik alleen gezegd had, *I love bread*, ik bemin het brood.

Aanmerking.

Enige voorzetsels (*prepositiones*) worden byvoorden, wanneer men ze op zich zelve, en in eenen volstrekten zin gebruikt. B. V. *He goes before, the other after*, hy gaat vooruit, de andere achter.

Agt soorten van Bywoorden zyn 'er, naamelyk: Voor eerst, Bywoorden des tyds, (*adverbia temporis*,) welke de Vraag *wanneer?* beantwoorden. B. V.

<i>Now</i> , nu,	<i>since</i> , sederd.
<i>just now</i> , zo even,	<i>heretofore</i> , voordeezen.
<i>then</i> , toen,	<i>formerly</i> , voormaals.
<i>to day</i> , heden,	<i>henceforward</i> , van nu voor-
<i>yesterday</i> , gisteren,	(taan.
<i>to morrow</i> , morgen,	<i>hereafter</i> , hierna.
<i>sometimes</i> , somtyds,	<i>hitherto</i> , tot nog toe, tot hier
<i>seldom</i> , rarely, zelden,	(toe.
<i>now and then</i> , nu en dan,	<i>yet, still</i> , nog.
<i>oft, often, oftentimes</i> , dik-	<i>at length, at last</i> , eindelyk
(wyls,	<i>soon</i> , haast, ras.
<i>ever, always</i> , altyd, ooit,	<i>by and by</i> , terstond.
<i>never</i> , nimmermeer, nooit,	<i>untill</i> , tot dat, enz.
<i>already</i> , reeds.	

Ten tweeden. Bywoorden van plaats, (*loci*,) welke de Vraag *waar?* beantwoorden. B. V.

<i>Here</i> , hiert,	<i>thence</i> , daar van daan.
<i>there</i> , daar,	<i>any where, every where</i> , er-
<i>thither</i> , herwaards,	(gens, over al.
<i>thither</i> , derwaards,	<i>no where</i> , nergens.
<i>hence</i> , hier van daan,	<i>else where</i> , elders, enz.

Ten darden. Bywoorden van getal, (*numeri*,) B. V. *Once*, eenmaal, *twice*, tweemaal, *thrice*, driemaal, enz.

Ten vierden. Bywoorden van orde, (*ordinis*,) B. V.

First,

First, vooreerst, *thirdly*, ten derden, enz.
secondly, ten tweeden,

Ten vyfden. Bywoorden van hoeveelheid, (*quantitatis*.) B. V.

Much, veel, *enough*, genoeg, enz.
little, weinig,

Ten zesden. Bywoorden van bevestiginge, ontkenninge en twyffeling, (*affirmandi, negandi, dubitandi*.) B. V.

Yes, ja, *by no means*, geenzins,
certainly, zekerlyk, *no*, nay, naan.
indeed, inderdaad, *not*, niet.
verily, truly, waarlyk, *perhaps*, mogelyk, mischien.
by all means, voor alle din- *may be*, mogelyk, 't kan zyn.
 (gen, *probably*, waarschynelyk, enz.

Ten zevenden. Bywoorden van vergelykinge (*comparationis*.) B. V.

As, even as, als, even als, *most*, meest.
so, zoo, *less*, minder,
likewise, in like manner, *least*, minst.
 (desgelyks, *rather*, liever, eerder.
more, meer, *than*, dan, enz.

Ten achtsten. Bywoorden van hoedaanigheid, (*qualitatis*.) Deeze zyn de talrykste, en beantwoorden de Vraag hoe?

Aanmerkingen.

Voor eerst. De Bywoorden van hoedaanigheid eindigen doorgaans in *ly*, en spruiten uit byvoeglyke naamwoorden. B. V.

Wisely, wyslyk, van *wise*, wys.
easily, gemakkelyk, van *easy*, gemakkelyk.
humly, ootmoediglyk, van *humble*, ootmoedig.

Ten tweeden. Daar zyn ook bevoeglyke naamwoorden, waar van men zich als bywoorden bedient, 't welk in het Nederduitsch ook zeer gemeen is. B. V.
Clear, helder; *loud*, luid; *high*, hoog; *short*, kort;
fast, snel; *proper*, eigentlyk, enz. B. V.

178: DERDE DEEL, VIII. HOOFDSTUK.

To sing clear,
Speak loud,
carry it high,
cut short,
run fast,
Speak proper,

helder-zingen.
 luid spreken.
 het hoog dryven.
 kort afnyden.
 snel loopen.
 eigentlijk spreken.

Ten derden. Sommige Bywoorden hebben de trap-
 pen van vergelykinge regelmatig. B. V.

Oftener, dikwyls, oftener, dikwyler, ofteneft, dikwylft.
foon, haast, sooner, haastiger, soonest, radft.
 Of radder.

Maar anderen onregelmatig. B. V.

Well, wel, better, beter, best, best.
Ill, kwaad, worse, erger, worst, ergst, slimft.

Ten vierden. Somtyds is het fierlyker, dat men het
 Bywoord voor het Werkwoord stelle. B. V.

I humbly beseech you? ik verzoeke u ootmoediglyk.
He cunningly went to work, hy ging listiglyk te werk.

Ten vyfden. Het Geslachtwoordeken *the* word som-
 tyds voor zekere bywoorden geplaatst. B. V.

The more I converse with her, Hoe meer ik met haar ver-
the more I love her, keere, hoe meer ik haar
 beminne.

The less I see him the better, Hoe weiniger ik hem zie, hoe
 beter het is.

NEGENDE HOOFDSTUK.

Van de Voorzetselen. (Præpositionibus.)

Voorzetsels zyn onveranderlyke Spraakdeelen, wel-
 ke altyd voor naamwoorden of voornaamwoorden ge-
 zet worden, om eenige omstandigheden daar door uit-
 te drukken. B. V.

In the house, in het huis, *after dinner,* na 't middagmaal.
With me, met my,

De

De gebruikelykste voorzetsfels zyn deeze volgende.

<i>Of</i> , van,	<i>over</i> , over.
<i>by</i> , door, by,	<i>about</i> , <i>round about</i> , omtrent;
<i>with</i> , met,	(rondom.
<i>without</i> , zonder, buiten,	<i>through</i> , <i>thro'</i> , door.
<i>within</i> , binnen, in,	<i>beside</i> , <i>besides</i> , behalve, be-
<i>for</i> , voor, om, uit,	(neven.
<i>against</i> , tegen,	<i>before</i> , voor, alſeer.
<i>at</i> , aan, tot, in,	<i>after</i> , naa, achter.
<i>to</i> , tot, te, aan, na,	<i>up</i> , <i>upon</i> , op.
<i>in</i> , in,	<i>under</i> , onder.
<i>into</i> , in, tot,	<i>beyond</i> , voorby, over.
<i>from</i> , van,	<i>between</i> , tusſchen.
<i>out of</i> , uit,	<i>over-against</i> , tegen over.
<i>near</i> , <i>nigh</i> , na, naby,	<i>during</i> , geduurende.
<i>far from</i> , ver van,	<i>behind</i> , achter.
<i>above</i> , boven,	<i>towards</i> , naar toe.
<i>below</i> , <i>beneath</i> , beneden,	

Aanmerkingen.

Voor eerst. *At* en *in* worden gebruikt, wanneer 'er geene verandering van plaats geschied. B. V.

He is at school, hy is in de school.
He is in his chamber, hy is in zyne kamer.

Ten tweeden. *To* en *into* worden gebruikt, wanneer 'er eene verandering van plaats geschied. B. V.

He goes to school, hy gaat naar de school.
He went into his chamber, hy ging in zyne kamer.

Ten derden: Offchoon de voorzetsfels zoo genoemd worden, om dat zy gemeenlyk voor de naamwoorden gaan, worden zy echter in 't Engelsch, om de rede vloeiender te maaken, somtyds aan het einde geplaatst; voornaamelyk achter de voornaamwoorden *who* en *what*. B. V.

Who did you dine with? met wien hebt gy te middag gegeeten?
What place do you come from? van welk eene plaats komt gy?
What do you trouble yourself for? waarom bekomert gy u?

Ten vierden. De voorzetsfels deelen dikwyls hunne betekenis aan veele woorden mede, zonder zich met

180 DERDE DEEL, IX. HOOFDSTUK.

deelven te vereenigen, 't welk men ook in het Nederduitsch waarneemt. B. V. *I look after*, ik zie naa; *I look upon*, ik zie aan; *I put out*, ik doe uit.

Ten vyfden. Naa de werkwoorden *to give*, geeven; *to pay*, betaalen; *to yield*, overgeeven; *to owe*, schuldig zyn; kan het voorzetsel gevoeglyk worden uitgeleaten. B. V. *Give me that book*, geef my dat boek; in plaatse van *give that book to me*.

Ten zesden. Ook zyn 'er zekere voorzetsels, welken men in 't Engelsch, gelyk in het Nederduitsch, als Bywoorden gebruikt; naamelyk:

<i>Before</i> , te vooren, aeer,	<i>over</i> , over, voorby.
<i>After</i> , naa dat, daar naa,	<i>under</i> , onder.
<i>Above</i> , boven,	<i>within</i> , binnen.
<i>Below</i> , beneden.	<i>without</i> , buiten, enz.

TIENDE HOOFDSTUK.

Van de Koppelwoorden, (Conjunctionibus.)

Koppelwoorden zyn ook onveranderlyke woordjes, welke dienen, om woorden en redenen samen te voegen. De meesten worden voor de Werkwoorden gesteld.

Negen foorten van Koppelwoorden zyn 'er.

Vooreerst. Veroorzaakende, (*causales.*) B. V.

<i>That</i> , dat,	<i>Since</i> , dewyl.
<i>To the end that</i> , opdat,	<i>Therefore</i> , derhalve.
<i>For</i> , want.	<i>For as much</i> , voor zoo veel.
<i>Least that</i> , opdat niet.	<i>Whereas</i> , nademaal.
<i>Because</i> , omdat,	<i>Seeing that</i> , aangezien.
<i>Why</i> , waarom,	<i>Hereupon</i> , hierop.
<i>Then</i> , dan,	<i>Thereupon</i> , daarop.

Ten tweeden. Verbindende, (*copulativa.*) B. V.

<i>And</i> , en,	<i>Besides</i> , daarenboven.
<i>Also</i> , soo, ook,	<i>Not only</i> , niet alleen.
<i>Likewise</i> , desgelyks,	

Ten

Ten *derden*. Uitsluitende, (*disjunctiva*.) B. V.

Or, of,	Or <i>else</i> , of anders.
Nor, noch,	Neither, noch, enz.
If not, zo niet,	

Ten *vierden*. Weerftreevige, (*adversativa*.) B. V.

But, maar,	Tho', though, hoewel.
Yet, nogthans,	Although, alhoewel.
However, echter,	

Ten *vyfden*. Voorwaardige, (*conditionales*.) B. V.

If, indien, *Provided that*, behoudens dat, weiverftaande dat.
 Unless, 't en zy, enz.

Ten *zesden*. Verklaarende, (*explanativa*.) B. V.

To wit, viz, (<i>videlicet</i>),	naamelyk.
That is,	dat is.
For example, for instance,	by voorbeeld.

Ten *zevenden*. Uitzonderende, (*exclusiva*.) B. V.

Except, uitgenomen. *Notwithstanding*, niettegenftaande.

Ten *achtften*. Voortzettende, (*continuativa*.) B. V.

The more,	dies te meer.
More over,	daarenboven, enz.

Ten *negenden*. Besluitende, (*conclusiva*.) B. V.

Therefore, derhalve.	Wherefore, weshalve, enz.
----------------------	---------------------------

Aanmerkingen.

Vooreerst. In de famenvoeginge word het voorzetsel niet herhaald; dus zegt men, *tho' he grows old and his strength begins to fail him*, en niet (*tho' his*) *strength*, &c.) offchoon hy oud word, en zyne krachten beginnen af te neemen.

Ten *tweeden*. Het Koppelwoord *and*, en, heeft een wydloopig gebruik in het Engelsch. B. V.

<i>A little more and he had been killed.</i>	het fcheelde weinag of hy zou gedood geweest zyn.
<i>To grow better and better,</i>	hoe langer hoe beter worden.
<i>To grow worse and worse,</i>	hoe langer hoe erger worden.
<i>To sink deeper and deeper,</i>	hoe langer hoe dieper zinken.

182 DERDE DEEL, XI. HOOFDSTUK.

Men gebruikt het fomtyds in plaats van *If*, als, indien. B. V.

Come and you please, kom, als 't u belieft.

Ook word het dikwyls by de Engelschen gebruikt, daar het by ons verzwegen word. B. V.

And if that be true, als dat waar is.
Let us go and walk, laat ons gaan wandelen.
And if you do that, als gy dat doet.
To go and see, gaan zien.

E L F D E H O O F D S T U K .

Van de Tnschenwerpselen, (Interjectionibus.)

Tuschenwerpsels zyn zekere onveranderlyke woordjes, waar door de verscheidene bewegingen des gemoeds worden voorgesteld. Wy zullen van ydere soorte eenige voorbeelden aanhaalen:

Voorste. Juichende; *Ha, ha! ha, ha! good, good!* goed, goed!

Ten tweeden. Klaagende; *O! o! ah! ach! alas! helaast wo's me! wee my!*

Ten derden. Verwonderende; *O! oh! ô, och! O strange! ô wonder!*

Ten vierden. Verachiende; *Fie! fy, foei! fie for sbame!* foei, schaam u!

Ten vyfden. Opwekkende; *So, so! zoo, zoo! well done!* wel gedaan!

Ten zesden. Toornende; *sbame take ye! schaam u! get you gone!* vertrek van hier!

Ten zevenden. Vreezende; *Help! help! ay me! ô my!*

Ten achtfden. Waarschouwende; *Have a care!* neem u in acht! *stand of!* blyf te rug!

Ten negenden. Roepende; *Hola! hola! bark ye!* hoor hier! *come hitber!* kom hier!

Ten tienden. Stillende, *Not a word!* niet een woord! *silence! be quiet!* stil.

Alle vloeken behooren ook tot de tuschenwerpsels.

Einde van het Derde Deel.

NIEU.

N I E U W E E N G E L S C H E S P R A A K K U N S T .

V I E R D E D E E L .

E E R S T E H O O F D S T U K .

Van de Woordschikkinge (Syntaxi,) in 't gemeen.

De woordschikking leert, hoe men de verscheide-
ne Spraakdeelen op eene byhoorlyke wyze moet
samenvoegen, op dat het oogmerk des spreekers daar-
door te beter verstaan worde.

In zulk eene samenvoeging van woorden vind men
altyd, dat 'er van eene zaake gesproken word. B. V.
Man is mortal, de mensch is sterfelyk; men spreekt
hier van den mensch, en zegt 'er van, dat hy sterf-
lyk is. Het komt hier voornaamlyk op het Werk-
woord en den *Nominativus* aan; en van een derzel-
ven hangen de overige woorden op eene middelyke of
onmiddelyke wyze af.

Orde der Engelsche Woordschikkinge.

Aanmerking.

Me, thee, him, her; us, you, them, volgen altyd
op het werkwoord. B. V.

Wanneer iets bevestigd word.

Vooreerst: Men begint met den *Nominativus* of het
eerste geval, 't zy hetzelfde een Naamwoord, of een
Voornaamwoord is, als *I, ik; thou, gy; we, wy* :
enz.

184 VIERDE DEEL, I. HOOFDSTUK.

enz. *my father*, myn vader; *the sun*, de zon; *God*, Godt; enz.

Ten tweeden. Op den *Nominativus* volgt het Werkwoord, of deszelfs Hulpwoord.

Ten derden. Dat geen, 't welk door het Werkwoord beheerscht word.

Ten vierden. Het Bywoord, als het in de rede voorkomt. B. V.

¹ *I* ² *love* ³ *my* ⁴ *brother* ⁵ *dearly*. Ik bemin myn broeder tederlyk.

Met een Hulpwoord.

1. De *Nominativus*. 2. Het Hulpwoord. 3. Het Werkwoord. 4. Dat geen, 't welk door het Werkwoord beheerscht word. 5. Het Bywoord. B. V.

¹ *My* ² *brother* ³ *does* ⁴ *esteem* ⁵ *you* ⁶ *very* ⁷ *much*.
Myn Broeder schat u zeer hoog.

Wanneer iets ontkend word.

1. De *Nominativus*. 2. Het Hulpwoord. 3. Het ontkenneñd Bywoord. 4. Het Werkwoord. 5. Dat geen, 't welk door het Werkwoord beheerscht word. B. V.

¹ *I* ² *do* ³ *not* ⁴ *know* ⁵ *your* ⁶ *brother*. Ik ken uw Broeder niet.

Vraagswyze, zonder ontkenninge.

1. Het Hulpwoord. 2. De *Nominativus*. 3. Het Werkwoord. 4. Dat geen, 't welk door het Werkwoord beheerscht word. B. V.

¹ *Do* ² *you* ³ *love* ⁴ *me*? Bemint gy my?

Vraagswyze, met eene ontkenninge.

1. Het Hulpwoord. 2. Het ontkenneñd Bywoord. 3. De *Nominativus*. 4. Het Werkwoord. 5. Dat geen, 't welk door het Werkwoord beheerscht word. B. V.

¹ *Do* ² *not* ³ *you* ⁴ *love* ⁵ *me*? Bemint gy my niet?

Als

Als 'er een betrekkelijk voornaamwoord plaats by heeft.

1. De *Nominativus* van het tweede Werkwoord; dewyl 'er hier twee zyn. 2. Het betrekkelijke voornaamwoord, zoo als het zelve door het Werkwoord beheerſcht word. 3. De *Nominativus* van het eerste Werkwoord. 4. Het eerste Werkwoord, of dezelfs Hulpwoord. 5. Het tweede Werkwoord. 6. Dat geen, 't welk 'er door beheerſcht word. B. V.

¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶
The man whom I love is wiſe.
 De man, dien ik bemin, is wys.

Als 'er een betrekkelijk voornaamwoord met eene ontkenkende Vraage by gevonden word.

1. Het Hulpwoord van het tweede Werkwoord. 2. Het ontkenkend Bywoord. 3. De *Nominativus* van het tweede Werkwoord. 4. Het betrekkelijke voornaamwoord. 5. De *Nominativus* van het eerste Werkwoord. 6. Het eerste Werkwoord. 7. Het tweede Werkwoord. 8. Dat geen, 't welk 'er door beheerſcht word. B. V.

¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸
Does not the man whom I love eſteem me?
 Acht my de man niet, dien ik bemin?

Als 'er een Koppelwoord by komt.

1. Het Koppelwoord. 2. De *Nominativus*. 3. Het Werkwoord. 4. Dat geen, 't welk 'er door beheerſcht word. B. V.

¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶
If you love me. Indien gy my bemint.

Als 'er een Koppelwoord met eene ontkenninge by gevonden word.

1. Het Koppelwoord. 2. De *Nominativus*. 3. Het Hulpwoord. 4. Het ontkenkend Bywoord. 5. Het Werkwoord. 6. Dat geen 't welk door het Werkwoord beheerſcht word. B. V.

¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶
If you do not love me. Indien gy my niet bemint.

T W E E.

T W E E D E H O O F D S T U K .

Van het gebruik der Geslachtwoorden.

Vooreerst. Wanneer men van zekere bepaalde zaak spreekt, gebruikt men, gelyk in het Nederduitsch, het bepaalde Geslachtwoord *the*. B. V.

The city of London.

De Stad Londen.

The light of the sun.

Het licht der Zonne.

Ten tweeden. Doch spreekt men van geene bepaalde zaak, maar slechts van dingen in 't gemeen, dan gebruikt men, gelyk ook in het Nederduitsch, het onbepaalde Geslachtwoord *a*. B. V.

A friend in need is a friend indeed.

Een vriend in den nood is inderdaad een vriend.

Ten derden. Het onbepaalde Geslachtwoord wordt achter de Bywoorden *so*, *as* en *too*, tusschen het byvoeglyk en zelfstandig naamwoord gesteld. B. V.

She is so fine a woman.

Zy is zulk eene schoone vrouw.

As handsome a woman, as &c.

Een zoo aartige vrouw, als enz.

My father is too good a man,

Myn vader is een al te goed man.

Aanmerkingen.

Eerste Aanmerking. Dit onbepaalde Geslachtwoord volgt dikwyls onmiddelbaar op *what*, *such*, *many*, *never*. B. V.

What a noise is here?

Welk een geraas is hier?

There is such a noise.

Daar is zulk een geraas.

Many a man lost his life at the battle of Fontenoy.

Meenig man heeft in den slag by Fontenoy zyn leven verloor.

Never or ne'er a one.

Niemand, niet een.

Tweede

Tweede Aanmerking. Wanneer men van de helfte eener zaake spreekt, stelt men altyd het onbepaalde Geslachtwoord tusfchen het woord *half*, half, en het Naamwoord. B. V.

<i>Half a bottle.</i>	Eene halve fles.
<i>Half an hour hence.</i>	Over een half uur.

Derde Aanmerking. Wanneer men een Koning door zeker getal van zyne voorouderen en naamgenooten onderscheiden wil, stelt men, gelyk in 't Nederduitsch, het bepaalde Geslachtwoord tusfchen den naam en het getal. B. V.

<i>George the second.</i>	George de tweede.
<i>Charles the twelfth.</i>	Karel de twaalfde.

Vierde Aanmerking. In de volgende en diergelyke spreekwyzen stelt men altyd het Geslachtwoordeken *is*, tusfchen het Voorzetsfel *of*, en het Naamwoord. B. V.

<i>He is a devil of a child.</i>	Hy is een duivelachtig kind ^o
<i>You are an ass of a fellow.</i>	Gy zyt een ezelachtige knaap ^o
<i>He is a saint of a man.</i>	Hy is een heilig mensch.

Vyfde Aanmerking. Het Geslachtwoord *the*, wanneer het herhaald word, beduid dikwyls zoo veel als *hoe*. B. V.

<i>The longer we live, the more we learn.</i>	Hoe langer wy leeven, hoe meer wy leeren.
<i>The more haste, the worse speed.</i>	Hoe meer haast, hoe minder spoed.

Zesde Aanmerking. Dit heeft ook plaats, wanneer het op veele woorden te gelyk zyne betrekking heeft. B. V.

The richer, greater and more independent we grow, the more we commonly neglect our friends.
Hoe ryker, grooter en onafhankelyker wy worden, hoe meer wy gemeenlyk onze vrienden verachteloozen.

Zevende Aanmerking. Het Geslachtwoordeken *the*, word ook dikwyls voor een byvoeglyk woord gesteld.

steld, maar 't welk genoegzaam een zelfstandig woord word, of waar onder een zelfstandig naamwoord verstaan word, als B. V. *men*, menschen; 't welk ook in het Nederduitsch geschied. B. V.

The penitent (men) are acceptable to God. De boetvaardigen (menschen) zyn Gode aangenaam.
The learned are of opinion. De geleerden zyn van gevoelen.

Achtste Aantmerking. Voor de eigen naamen van Personen, Waerelddeelen, Koningryken, Steden, enz. stelt men, gelyk in het Nederduitsch, geen Geslachtwoorden. B. V.

Peter is gone abroad. Pieter is uitgegaan.
Europe is the smallest part of the world. Europa is het kleinste deel der waereld.
England is a rich kingdom. Engeland is een ryk Koninkryk.
Edinburg is the capital city of Scotland. Edenburg is de hoofdstad van Schotland.

Negende Aantmerking. Ook word het Geslachtwoorden weggelaten, wanneer men van iets in 't gemeen spreekt. B. V.

Gold and silver do all things. Goud en zilver vermoogen alles.
Necessity is the mother of invention. Nooddrift is de moeder der uitvindinge.

Tiende Aantmerking. Men gebruikt ook geen Geslachtwoord voor de naamen van deugden, gebreken, hartstochten, kunsten, weetenschappen of spelen. B. V.

Virtue cannot agree with vice. De deugd kan niet bestaan met de ondeugd.
Chastity and modesty are lovely virtues. Kuischheid en zedigheid zyn beminnelijke deugden.
Drunkennes is abominable. De dronkenschap is verfoeilijk.
Love's power is great. De kracht der liefde is groot.
Philosophy is a noble science. De Filosofie is een edele wetenschap.
Let us play at cards. Laat ons met de kaart spelen.

Elfde

Eerste Aanmerking. Voor de naamen van Goden of Godinnen stelt men ook geen Geslachtwoord. B. V.

Jupiter darts his thunderbolts. Jupiter schiet zyne dondersfeenen.

DERDE HOOFDSTUK.

Van de schikkinge der Naamwoorden.

EERSTE AFDEELING.

Van de schikkinge der zelfstandige Naamwoorden.

De schikking der zelfstandige woorden geschied gemeenlyk in 't Engelsch, gelyk in het Nederduitsch, naamelyk met het Geslachtwoord, en het Voorzetsel. B. V.

The church of God.
A palace of marble.

De Kerk van Godt.
Een paleis van marmer.

Uitzondering.

Wanneer veele *Genitivi*, of tweede gevallen van naamwoorden, elkander volgen, word het voorzetsel of alleen voor het eerste woord gesteld. B. V.

He is Professor of Physic, anatomy, astronomy, geography, and chemistry. Hy is hoogleeraar in de artzeny, ontleedkunde, enz.

Aanmerkingen.

Eerste Aanmerking. In plaate van het voorzetsel of, geschied dikwyls in het Engelsch, gelyk ook in het Nederduitsch, eene verzetting, en samenvoeging van een woord uit twee naamwoorden. B. V.

A country-house.
A love letter.

Een landhuis.
Een minnebrief.

Tweede Aanmerking. Dit heeft ook plaats, wanneer twee woorden op dezelfde zaak zien. B. V.

The

The river Thames.

De rivier de Theems.

The penny-post.

De stuyvers post.

Derde Aanmerking. Ook geschied dit in 't Engelsch, wanneer twee woorden samengevoegd worden, die wel twee zaken aanduiden, maar waar van het eene de zelfstandigheid van de andere verklaart. B. V.

A gold-box. ~

Een gouden doos.

A brick-house.

Een huis van gebakken steenen.

Vierde Aanmerking. Men verzet ook dus de woorden, wanneer het eene den bezitter, en het andere het bezetene aantoot, 't welk ook somtyds in het Nederduitsch geschied; doch in het Engelsch word aan het woord, 't welk den bezitter aanwyst, en in dit geval voor het andere gaat, eene *s* met een *Apostrophus* of teeken van uitlaatinge gesteld. B. V.

In plaats van: *The palace of the king.* Het paleis des Konings,
(of van den Koning.)

Zegt men: *The king's palace.* Des Konings paleis.

In plaats van: *The apartmens of the queen.* De vertrekken der
(Koninginne.)

Zegt men: *The queen's apartmens.*

Vyfde Aanmerking. Geeft men eenen bezitter de tytels zyner bezittingen, zyner ampten, enz. en volgen verscheidene *Genitivi* elkander (*a*), dan word de 's alleen by het laatste woord gevoegd. B. V.

The king of great Britain France and Ireland's army.
Het Krygshair des Konings van Groot Brittanien, Frankryk en Ierland.

Zesde Aanmerking. Deeze 's word ook gevoegd by de naamen of tytels van perfoonen, tot welken men gaat, van welken men komt, of by welken men iets gedaan heeft, doet, of doen wil. B. V.

(*a*) Om onnoodige wydloopigheid te myden, hebben wy hier deeze Latynsche benaaming behouden. De Leezer, schoon geen Latyn verstaande, kan zich deeze benaamingen uit het voorgaande ligtelyk kundig maaken.

I have dined at my sister's. Ik heb te middag by myne zuster gegeten.

I am going to the count's. Ik gaa naar den Graaf, enz.

Merk. Het woord *house*, huis, is hier onder begrepen.

Zevende Aanmerking. Somtyds gebruikt men deeze 's, offchoon 'er van geene bezittinge gesproken word. B. V.

Britain's glory, Britanje's roem.

Merk. Men moet deeze 's, aktyd als een teeken van den Genitivus, of het tweede geval aanzien.

Achste Aanmerking. In vaerzen word deeze 's, nooit gevoegd by een woord, dat met eene s eindigt; in plaate daarvan word slechts de *Apostrophus* of het teeken van uitlaatinge gesteld. B. V.

When Phæbus' rays had pierc'd the trembling trees.
Toen de stralen der zonne de trillende bloomen hadden door-
drongen.

Negende Aanmerking. Deeze 's sluit niet altyd het voorzetsel of uit, inzonderheid niet, wanneer 'er een van de voornaamwoorden *some*, *many* of *any* voorafgaat; in zulke gevallen zyn eigentlyk twee Genitivi, doch van welke slechts een uitgedrukt word. B. V.

There is something in this discourse that differs with some passages of last Thursday's, (dat is, *of the discourse of the last Thursday.*) Daar is iets in deeze rede, 't welk met eenige plaatsen in de rede van voorgaanden donderdag srydig is.

Tiende Aanmerking. Men voegt gemeenlyk deeze 's by de laatste van de beide voornaamwoorden *one another*. B. V.

They tore one another's clothes. Zy scheurden elkanders klederen.

Elfde Aanmerking. Men stelt deeze 's achter een Naamwoord, wanneer het van het Werkwoord *to be*, zyn, beheerfcht word, en dan beteekent het de bezittinge eener zaake. B. V.

Whose

Whose hat is this?

Wiens hoed is deeze.

It is my father's,

't Is myn vaders.

Twaalfde Aanmerking. Ook achter zulke woorden, die een tydbestek te kennen geeven, wanneer het woord *time*, tyd, daarop volgt. B. V.

He will come back in a year's time. Hy wil in den tyd van een jaar te rug komen.

Dertiende Aanmerking. Insgelyks achter deeze en andere woorden, offchoon het woord *time* 'er niet op volgt, en dan beteekent het een tydperk, of zekeren afstand. B. V.

He gave you a week's warning. Hy waarschouwde u eene week te vooren.

We were only a day's march from the enemy. Wy waren slechts eene dagreize van den vyand.

Veertiende Aanmerking. De *Nominativus*, zoo wel van een Naamwoord, als van een Voornaamwoord, staat met het Werkwoord in het zelfde getal, en word voor hetzelfde gesteld. B. V.

Peter writes.

Pieter schryft.

My sister reads.

Myn zuster leest.

Vyftiende Aanmerking. In proze volgt de *Accusativus* gemeenlyk op het Werkwoord. B. V.

My brother speaks French. Myn broeder spreekt Fransch.

Maar in vaerzen gaat dezelve dikwyls voor. B. V.

What heaven decrees no prudence can prevent.

Wat de hemel besluit, kan geene voorzigtigheid voorkomen.

Zestiende Aanmerking. Wanneer twee Naamwoorden van het eenvoudig getal voor een Werkwoord gaan, dan staat het Werkwoord in het meervoudig getal. B. V.

The king and queen are gone abroad.

De Koning en de Koningin zyn uitgegaan.

Zevantiende Aanmerking. Wanneer de *Nominativus* zulk een Naamwoord is, dat te gelyk veele dingen in zich bevat, (*nomen collectivum*), dan staat het Werkwoord

Van de schikkinge der Zelfstandige Naamwoorden. 193
woord meesttyds in het eenvoudig, doch somwyl ook
in het meervoudig getal. B. V.

The court is gone to London. Het hof heeft zich naar Lon-
den begeeven.

The crowd was great. Het gedrang was groot.

*The publick was or were ad-
vertised.* Het gemeen was verwittigd.

Achttiende Aanmerking. Doet men eene vraag, dan
volgt de *Nominativus* op het Werkwoord, wanneer
het Werkwoord geen hulpwoord by zich heeft. B. V.

Where are they? Waar zyn ze?

What are you doing? Wat doet gy?

Negentiende Aanmerking. Maar heeft het Werk-
woord een Hulpwoord by zich, dan staat de *Nomina-
tivus* tusfchen beiden. B. V.

What does he say? Wat zegt hy?

What have you done? Wat hebt gy gedaan?

Twintigste Aanmerking. Doet men eene ontkennen-
de vraag, dan staat het ontkennend Bywoord voos
den *Nominativus*. B. V.

Did not my father pay you? Betaalde myn vader u niet?

Een en twintigste Aanmerking. Wanneer 'er iets by
wyze van tusschenrede (*per parenthefin*) gezegd word,
dan volgt de *Nominativus* op het Werkwoord. B. V.

Softly. (said he,) Zachtjes. (zeide hy.)

Get you gone. (said he,) Vertrek van hier. (zeide hy.)

Twee en twintigste Aanmerking. Somtyds verstrekt
eene famenvoeging van verscheidene woorden het
Werkwoord tot een *Nominativus*. B. V.

The weight of seventy winters has prest him down.

Het gewigt van zeventig winters heeft hem neêrgedrukt.

Drie en twintigste Aanmerking. Het Deelwoord des
tegenwoordigen tyds is dikwyls de *Nominativus* van
een Werkwoord. B. V.

My mother's falling sick has hindered me from coming.

Myn moeders ziekte heeft my belet te komen.

I

1. Merk.

1. *Merk.* De Engelschen maaken veel gebruik van hunne Naamwoorden in *ing* uitgaande, die van Werkwoorden afstammen: sommigen van dezelveu zyn byvoeglyke, als *an understanding man*, een verstandig man; maar de anderen zyn zelfstandige Naamwoorden, en derzelveu getal is zoo groot, dat 'er naauwlyks een Deelwoord des tegenwoordigen tyds gevonden word, welk men niet in plaats van een zelfstandig Naamwoord gebruikt. B. V.

His understanding is very much decayed. Zyn verstand is zeer veel verminderd.

I don't like such doings. Ik heb geen zin in zulke daaden.

2. *Merk.* Wanneer zulke woorden in *ing* onmiddelyk voor een ander Naamwoord staan, dan dienen zy dikwyls, om het gebruik der zaake, door het Naamwoord beteekend, uit te drukken. B. V.

A drinking-glass, in plaats van *A glass for drinking*. Een drinkglas.

A looking-glass, in plaats van *A glass for looking*. Een spiegel.

T W E E D E A F D E E L I N G .

Van de afleidinge der byvoeglyke Naamwoorden.

De byvoeglyke Naamwoorden ontspruiten dikwyls uit zelfstandigen, en dan neemenze de volgende uitgangen aan: *less*, *full*, *y*, *ly*, *ry*, *ish*, *ive*, *cal* of *ial*, *some of som*, *ous*, *en*, *table* en *ible*. B. V.

Money, geld.

moneyless, geldeloos.

Beard, baard.

beardless, baardeloos.

Mercy, barmhertigheid.

mercifull, barmhertig.

Bounty, mildheid.

bountifull, milddaadig.

Die in *y*, *ly*, *ry* uitgaan:

Snow, sneeuw.

snowy, sneeuwachtig.

Milk, melk.

milky, melkachtig.

Man, man.

manly, manlyk.

Body,

<i>Body</i> , lichaam.	<i>bodily</i> , lichaamlyk.
<i>Winter</i> , winter.	<i>winterly</i> , winterachtig.
<i>Hunger</i> , honger.	<i>hungry</i> , hongerig.

Die in *ish*, *ive*, *cal* of *ical* uitgaan :

<i>Devil</i> , duivel,	<i>devilish</i> , duivelfch.
<i>Book</i> , boek,	<i>bookish</i> , boekachtig.
<i>Destruction</i> , verwoefing,	<i>destructive</i> , verwoeftend.
<i>Instruction</i> , onderwys,	<i>instructive</i> , leerzaam.
<i>Angel</i> , engel,	<i>angelical</i> , engelachtig.
<i>Canon</i> , regel,	<i>canonical</i> , regelmatig.

Die in *some* of *som*, *ous*, en *en* uitgaan :

<i>Burden</i> , last,	<i>burdensome</i> , lastig.
<i>Trouble</i> , moeite,	<i>troublesom</i> , moeijelyk.
<i>Virtue</i> , deugd,	<i>virtuous</i> , deugdzaam.
<i>Danger</i> , gevaar,	<i>dangerous</i> , gevaarlyk.
<i>Lead</i> , lood,	<i>leaden</i> , looden.
<i>Wood</i> , hout,	<i>wooden</i> , houten.

Die in *able* en *ible* uitgaan :

<i>Desire</i> , begeerte,	<i>desirable</i> , begeerlyk.
<i>Question</i> , twyfel,	<i>questionable</i> , twyfelachtig.
<i>Terrour</i> , schrik,	<i>terrible</i> , schrikkelyk.
<i>Horrou</i> , gruwel,	<i>horrible</i> , gruwelyk.

Aanmerking.

Men kan uit diergelyke Naamwoorden, die uit zelfstandigen ontsproten zyn, door byvoeging van *ness*, weder zelfstandige Naamwoorden maaken. B. V. uit *proportion*, overeenkomst, ontstaat *proportionable*, overeenkomstig, en hier uit wederom *proportionableness*, overeenkomstigheid; dus komt van *care*, zorg, *careless*, zorgeloos, en hier van weder *carelessness*, zorgeloosheid.

DERDE AFDEELING.

Regels, volgens welke men onderscheiden kan, welk geval (casus) een byvoeglyk Naamwoord vereischt.

I.

Van de byvoeglyke Naamwoorden, welke het tweede geval (genitivus) met het voorzetsel of achter zich hebben.

Eerste Regel.

Diergelyken zyn alle byvoeglyke Naamwoorden, welke een begeerte te kennen geeven, als:

<i>Ambitious</i> , eerzuchtig.	<i>Saving</i> ,	} spaarzaam.
<i>Avaritious</i> , gierig.	<i>Sparing</i> ,	
<i>Covetous</i> , begeerlyk.	<i>Lavish</i> ,	} verkwistend.
<i>Desirous</i> , begeerig.	<i>Wastful</i> ,	
<i>Tenacious</i> , vasthoudend.	<i>Prodigal</i> ,	

Voorbeelden.

He is ambitious of glory. Hy is eerzuchtig, of begeerig naar (roem.

My father is too avaritious of his money. Myn Vader is alte geldgierig.)

We are desirous of travelling. Wy zyn begeerig te reizen.

My brother is too covetous of praise. Myn broeder is al te roemzuchtig.)

Tweede Regel.

Byvoeglyke Naamwoorden, die zorgvuldigheid, opmerkzaamheid, voorzigtigheid en vlytigheid, of het tegendeel beteekenen, hebben insgelyks het tweede geval (genitivus) met het voorzetsel of achter zich, als:

Care-

<i>Careful</i> , zorgvuldig.	<i>Studious</i> , vlytig.
<i>Mindfull</i> , indachtig.	<i>Careless</i> , zorgeloos.
<i>Heedfull</i> , opmerkend.	<i>Heedless</i> , onachtzaam.
<i>Aware</i> , voorzichtig.	<i>Negligent</i> , naalaatig.

Voorbeelden.

<i>Heaven was careful of my son.</i>	De hemel zorgde voor mynen zoon.
<i>Be mindfull of God's laws.</i>	Wees Godts geboden indachtig.
<i>He is heedfull of nothing.</i>	Hy merkt op niets. (tig.)
<i>He is always aware of the enemy.</i>	Hy is altyd op zyn hoede tegen den vyand.
<i>I am studious of my own welfare.</i>	Ik neeme myn eigen welzyn in acht.
<i>Man is often careless of his soul.</i>	De mensch is dikwyls zorgeloos omtrent zyne ziel.
<i>He is heedless of his wife.</i>	Hy veronachtzaamt zyne vrouw.
<i>She is negligent of her duty.</i>	Zy verzuimt haaren pligt.

Derde Regel.

Op byvoeglyke Naamwoorden, die eene waardigheid of onwaardigheid, schaamte, vrees, vreugde of verdriet te kennen geeven, volgt het tweede geval (*genitivus*) met het voorzetsel *of*, als:

<i>Worthy</i> , waardig.	<i>Fond</i> , ingenomen.
<i>Unworthy</i> , onwaardig.	<i>Glad</i> , blyd.
<i>Ashamed</i> , beschaamd.	<i>Proud</i> , moedig.
<i>Shy</i> , schauw.	<i>Sick</i> , ziek, krank.
<i>Afraid</i> , bevreesd.	<i>Tired</i> , moede.
<i>Fearfull</i> , vreesachtig.	<i>Weary</i> , moede, mat.

Voorbeelden.

<i>The poor are worthy of compassion.</i>	De armen zyn medelyden waardig.
<i>Imposters are unworthy of life.</i>	Bedriegers zyn het leeven onwaardig.
<i>I am ashamed of such an action.</i>	Ik ben beschaamd over zulk eene daad.
<i>He is very shy of me.</i>	Hy is zeer schauw voor my.
<i>She is afraid of nothing.</i>	Zy is voor niets bevreesd.
<i>This child is fearfull of his mother.</i>	Dit kind is vreesachtig voor zyne moeder.

<i>You are very fond of books.</i>	Gy zyt zeer ingenomen met boeken.
<i>I am glad of your health.</i>	Ik ben blyde om uwe gezondheid.
<i>They are proud of one another's company.</i>	Zy zyn gaarn in elkanders gezelschap.
<i>He is never sick of his discourse.</i>	Hy is nooit verdrietig over zyn gesprek.
<i>I was tired of her.</i>	Ik was haar moede.
<i>He was weary of writing.</i>	Hy was moede van schryven.

Merk. Proud, beteekent, wanneer of 'er op volgt, vrolyk; en sick beduid in dat geval niet altyd ziek of krank, maar ook verdrietig.

Vierde Regel.

Byvoeglyke Naamwoorden, van tederheid, bewustheid, onbewustheid, zekerheid, onzekerheid, vergeetenheid, gevoeligheid, ongevoeligheid, hebben het tweede geval (*genitivus*) met het voorzetsel of achter zich, als:

<i>Tender</i> , teder.	<i>Uncertain</i> , onzeker.
<i>Conscious</i> , bewust.	<i>Forgetfull</i> , vergeetelyk.
<i>Ignorant</i> , onkundig.	<i>Sensible</i> , gevoelig.
<i>Certain</i> , zeker.	<i>Insensible</i> , ongevoelig.

Voorbeelden.

<i>She is very tender of her reputation.</i>	Zy staat zeer op haar goeden naam.
<i>He is conscious of his error.</i>	Hy is bewust van zyne dwaalinge.
<i>They are ignorant of his death.</i>	Zy zyn onkundig van zynen dood.
<i>I am certain of it.</i>	Ik weet het zeker.
<i>He is uncertain of his coming.</i>	Hy is onzeker van zyne komst.
<i>Be not forgetfull of your duty.</i>	Vergeet uwen pligt niet.
<i>We are sensible of the danger.</i>	Wy zyn overtuigd van 't gevaar.
<i>He is insensible of it.</i>	Hy is 'er ongevoelig van

Vyfde Regel.

Byvoeglyke naamwoorden van schuld en onschuld, bekwaam-

bekwaamheid en onbekwaamheid, twyfel en yverzucht, hebben het tweede geval met het voorzetsel of achter zich, als:

Guilty, schuldig.
Innocent, onschuldig.
Capable, bekwaam.

Incapable, onbekwaam.
Dubious, twyfelachtig.
Jealous, yverzuchtig.

Voorbeelden.

<i>She was guilty of robbery.</i>	Zy was schuldig aan diefstal.
<i>He is quite innocent of that crime.</i>	Hy is geheel onschuldig aan die misdaad.
<i>Rogues are capable of any thing.</i>	Schelmen durven alles onderneemen.
<i>He is incapable of doing any thing.</i>	Hy is onbekwaam om iets te doen.
<i>I am dubious of my own recovery.</i>	Ik twyfel aan myne herstelling.
<i>He is jealous of his wife.</i>	Hy is jaloeus van zyne vrouw.

Zesde Regel.

Byvoeglyke naamwoorden, waardoor men te kennen geeft, dat men zich van eene zaake ontslaat, als ook zulke, die gebrek en overvloed aantoonen, hebben het tweede geval met het voorzetsel of achter zich, als: *rid*, ontslagen; *short*, het zelve; *short*, kort; *void*, leedig.

Voorbeelden.

<i>I got rid (or) I got short of him.</i>	Ik heb my van hem ontslagen.
<i>We come short of ammunition.</i>	Wy hebben gebrek aan krygsbehoefte.
<i>He is void of God's grace.</i>	Hy is ontbloot van Godts genade.
<i>A king furnished of people and money.</i>	Een koning van volk en geld voorzien.

Zevende Regel.

De volgende en diergelyke byvoeglyke naamwoorden hebben ook het tweede geval met het voorzetsel

200 VIERDE DEEL, III. HOOFDSTUK. 3. *Afd.*
 of achter zich, als: *susceptible*, vatbaar; *exclusive*,
 uitsluitend; *inclusive*, insluitend; *productive*, voort-
 brengend.

Voorbeelden.

<i>He is susceptible of instruction.</i>	Hy is vatbaar voor onderwijs.
<i>Virtue is exclusive of vice.</i>	De deugd sluit de ondeugd uit.
<i>Justice is inclusive of all other virtues.</i>	Gerechtigheid sluit alle andere deugden in.
<i>Vice can't be productive of any good action.</i>	Ondeugd kan geene goede daad voortbrengen.

Achtste Regel.

Ook is dit de eigenschap van zulke byvoeglyke naamwoorden, die afhankelijkheid en onafhankelijkheid te kennen geeven, als: *dependent*, afhankelijk; *independent*, onafhankelijk.

Voorbeelden.

<i>We are all of us immediately dependent of God.</i>	Wy allen hangen onmiddelyk van Godt af.
<i>A father is independens of his children.</i>	Een vader is van zyne kinderen niet afhankelijk.

Negende Regel.

By de voorgaande byvoeglyke kan men eenige zelfstandige naamwoorden voegen, die, wanneer 'er het voorzetsel in word voorgezet, *erinnering*, *vrees*, *twyfeling*, *gebrek*, enz. uitdrukken, en dan het tweede geval met het voorzetsel of achter zich hebben, als: *In mind*, in gedachten; *in dread*, in vreeze; *in doubt*, in twyfel; *in want*, in gebrek; *in need*, in nood, enz.

Voorbeelden.

<i>I will put him in mind of his death.</i>	Ik zal hem zynen dood indachtig maaken.
<i>Don't be in dread of him.</i>	Vrees hem niet.
<i>He seems to be in doubt of his own life.</i>	Hy schynt zelfs te twyfelen aan zyn eigen leeven.
<i>A covetous man is always in want of money.</i>	Een gierigaard heeft altyd gebrek aan geld.
<i>The poor man is in need of every thing.</i>	Den armen ontbreekt alle dingen.

II.

Van de byvoeglyke Naamwoorden, die het derde geval (dativus) met het voorzetsel to achter zich hebben.

Van deeze woorden zyn tweederleie foorten: sommigen worden altoos van het derde geval gevolgd, maar anderen niet dan fomtyds.

Eerste Regel.

De byvoeglyke Naamwoorden, van nabyheid, verbindtenis, tegenstelling, afkeerigheid en overeenstemming, eiffchen altyd het derde geval met het voorzetsel to achter zich, als:

Close, dicht by.

Next, naast.

Contiguous, verknocht.

Allied, verbonden.

Related, vermaagfchapt.

Opposite, tegenftrydig.

Contrary, ftrydig.

Averse, afkeerig.

Agreeable, aangenaam.

Suitable, overeenkomftig.

Voorbeelden.

My master lives close to the church.

She sat next to her husband.

Our houses are contiguous.

The English are allied to the King of Prussia.

Your cousin is related to me.

The town house is opposite to the church.

He is of a contrary opinion to his father.

My sister is still averse to marriage.

Myn heer woont dicht by de kerk.

Zy zat naast haaren man.

Onze huizen staan naast elkan-

der.
De Engelschen zyn bondge-

nooten des Konings van
Pruiffen.

Uw neef is aan my vermaag-

fchapt.
Het fadhuis is tegen over de

kerk.
Hy is van eene ander gevoelen
dan zyn vader.

Myn zuster is steeds afkeerig
van het huwlyk.

Marriage is not agreeable to her. Het huwlyk is haar niet aangenaam.

I am not suitable to his inclination. Ik stem niet met zyne neiginge niet over een.

Tweede Regel.

De byvoeglyke naamwoorden, van laager en hooger, van gelykheid en ongelykheid, evenredigheid, onderwerping en voorrang, hebben altyd het voorzetsel to achter zich, als:

Inferiour, laager.

Superiour, hooger.

Equal, gelyk.

Unequal, ongelyk.

Tributary, cysbaar.

Proportionable, evenredig.

Subjeet,

Liabte,

Exposed, blootgesteld.

Subservient, dienstbaar.

Preferable, verkiesbaar.

} onderworpen.

Voorbeelden.

One man may be inferiour to another in courage;

And superiour to him in science.

His wisdom is equal to his courage.

These things are proportionable to one another.

You must be subjeet to his will.

We are all liable to distempers.

They are tributary to our king.

Men are exposed to misfortunes.

She must be subservient to her husband.

This book is preferable to that.

Iemand kan minder moed;

Maar meerderkennis hebben, dan een ander.

Zyne wysheid komt met zynen moed over een.

Deeze dingen zyn evenredig aan elkander.

Gy moet u aan zynen wil onderwerpen.

Wy zyn alle aan krankheden onderworpen.

Zy zyn oazen koning cysbaar.

De menschen zyn aan ongelukken blootgesteld.

Zy moet haar man onderwerpen zyn.

Dit boek is beter dan dat.

Derde Regel.

De volgende byvoeglyke naamwoorden hebben maar in zekere omstandigheden het derde geval (*dative*):

us) met het voorzeffel to achter zich, te weten die van bewustheid, gehoorzaamheid en ongehoorzaamheid, getronwheid en trouwloosheid: deeze eischen to achter zich, wanneer zy van een naamwoord of voornaamwoord, waar door de persoon word uitgedrukt, op wien dat geen, 't welk het byvoeglyk naamwoord beteekent, zyne betrekking heeft, gevolgd worden, als:

<i>Evident</i> , blykbaar.	<i>Faithfull</i> ,	} getrouw.
<i>Obvious</i> , ligt te begrypen.	<i>Loyal</i> ,	
<i>Visible</i> , zichtbaar.	<i>True</i> ,	
<i>Obedient</i> , gehoorzaam.	<i>Unfaithfull</i> ,	} ongetrouw.
<i>Disobedient</i> , ongehoorzaam.	<i>Disloyal</i> ,	
	<i>Untrue</i> ,	

Voorbeelden.

<i>What you say is evident to all mankind.</i>	't Geen gy zegt is voor een yder openbaar.
<i>His opinion is obvious to all men.</i>	Een yder kan zyne meening begrypen.
<i>That is not visible to you.</i>	Dat kunt gy niet doorzien.
<i>We must be obedient to our superiours.</i>	Wy moeten onzen meerderen gehoorzaam zyn.
<i>One ought to esteem every man, who is faithfull, (loyal, true) to his king.</i>	Men moet elk, die zynen koning getrouw is, achting toedraagen.

Vierde Regel.

De byvoeglyke Naamwoorden van wreedheid, beleeftheid, aartigheid, vriendelykheid en bermhartigheid, volgen den even voorgaanden regel, als:

<i>Cruel</i> , wreed.	<i>Civil</i> , beleefd.
<i>Courteous</i> , beleeft.	<i>Kind</i> , vriendelyk.
<i>Polite</i> , beschaafd.	<i>Mercifull</i> , bermhartig.
<i>Affable</i> , gesprakzaam.	<i>Propitious</i> , genadig.

Voorbeelden.

<i>Men are very cruel to one another.</i>	De menschen zyn zeer wreed tegen elkandert.
<i>One ought to be courteous, polite and affable to all men.</i>	Men moet beleefd, aartig en gesprakzaam zyn jegens alle menschen.

He has been civil and kind to all of us. Hy was beleefd en vriendelyk jegens ons allen.
God be propitious and merciful to him. Godt zy hem genadig en barmhartig!

Aanmerking.

De voorgaande byvoeglyke naamwoorden hebben fomtyds ook het voorzetsel *towards* tegen, achter zich. B. V.

Men are very cruel towards one another. De menschen zyn zeer wreed tegen elkander.

Vyfde Regel.

Byvoeglyke Naamwoorden, van voordeel, gunst, nuttigheid, dienst aan anderen, of van het tegendeel, zyn regelmatig, en eischen het voorzetsel *to* in dezelfde omstandigheden met de voorgaanden, als:

Advantageous, voordeelig. *Usefull*, nuttig.
Favourable, gunstig. *Serviceable*, dienstig.

Voorbeelden.

There is nothing more advantageous to youth than good instruction. Voor de jeugd is 'er niets voordeliger, dan een goed onderwys.
Judges ought to be favourable to such as prove their innocence. Rechters behooren zodaanigen, die hunne onschuld bewyzen, gunstig te zyn.
A virtuous education cannot but be usefull and serviceable to children. Eene deugdzaame opvoeding kan niet anders dan den kinderen nuttig en dienstig zyn.

Zesde Regel.

Dus is het ook gelegen met de byvoeglyke naamwoorden van genoegen en misnoegen, als:

Acceptable, } aangenaam. *Vexatious*, moefjelyk.
Agreeable, } *Pernicious*, schadelyk.
Welcome, welkom. *Fatal*, verderfelyk.
Dear, lief, waard.

Voor-

Voorbeelden.

Your letter is likely to be acceptable (agreeable) to him.

His child is always dear and welcome to me.

Nothing can be more vexatious to me than what you tell me.

Nothing is so pernicious to the state as a civil war.

Its consequences are often fatal to a nation.

Uw brief zal hem vermoedelyk aangenaam zyn.

Zyn kind is my altyd lief en welkom.

Niets kan my moeilijker zyn, dan 't geen gy my zegt.

Niets is den Staat zoo nadelig als een burgerkryg.

Zyne gevolgen zyn dikwyls voor een volk verderfelyk.

I I I.

Van de byvoeglyke Naamwoorden, welke het zesde geval (ablativus) achter zich hebben.

Eerste Regel.

Van de byvoeglyke Naamwoorden, welke het zesde geval (ablativus) met het voorzetsel from, van, achter zich hebben.

De volgende byvoeglyke Naamwoorden, welke afwezigheid, afkeerigheid, scheiding, afgelegenheid, enz. uitdrukken, eiffchen het zesde geval (ablativus) met het voorzetsel from, als:

Absent, afwezend.

Averse, afkeerig.

Clear, rein.

Far, ver, wyd.

Free, vry.

Inseparable, onafscheidelyk.

Remote, afgelegen.

Secure, zeker.

Separable, scheidbaar.

Voorbeelden.

He is absent from us seven years.

Your child is very averse from study.

Are you clear from sin?

Does he live far from this place?

Hy is reeds zeven jaaren van ons afwezend.

Uw kind is zeer afkeerig van 't leeren.

Zyt gy rein van zonde?

Woont hy ver van hier?

<i>Is your brother free from the ague?</i>	Is uw broeder vry van de koorts?
<i>They are inseparable from one another.</i>	Zy kunnen van elkander niet gescheiden worden.
<i>China is a country very remote from ours.</i>	China is een land, dat ver van het onze afgelegen is.
<i>I hope she is secure from danger.</i>	Ik hoop dat zy buiten gevaar is.

Opmerkingen.

1. *Averse*, afkeerig, eischt somtyds ook het derde geval, (*dativus*) met het voorzetsel *to*. B. V.

He is very averse to marriage. Hy is zeer afkeerig van het huwlyk.

2. *Clear*, rein, eischt somtyds het tweede geval, (*genitivus*) met het voorzetsel *of*. B. V.

I am clear of this crime. Ik ben retn van doezemisdad.

3. *Free*, vry, eischt ook somtyds het tweede geval (*genitivus*) met *of*, somtyds het zesde geval, (*ablativus*) met het voorzetsel *with*. B. V.

He is free of his money.

Hy heeft zyn geld befreed.

He makes very free with him.

Hy gaat zeer vry of gemeenzaam met hem om.

Tweede Regel.

Van de byvoeglyke Naamwoorden, welke het zesde geval (ablativus) met het voorzetsel in achter zich hebben.

Hier toe behooren de volgende en diergelyke byvoeglyke naamwoorden, wanneer men veronderstelt, dat de eigenschap, door het naamwoord uitgedrukt, in den persoon plaats heeft, als:

Constant, standvastig.
Experienced, ervaren.
Curious, nieuwsgierig.
Dainty, lekker.
Decent, geschikt.
Deficient, gebrekkig.

Diligent, naarstig.
Earnest, ernstig.
Indifferent, onverschillig.
Interested, begreepen.
Ingrated, ingeent.
Inserted, ingevoegd.

End

<i>Inflexero</i> , onoprecht.	<i>Skilfull</i> , ervaren.
<i>Intangled</i> , ingewikkeld.	<i>Succesfull</i> , voorspoedig.
<i>Patient</i> , geduldig.	<i>Verfed</i> , geoeffend.
<i>Positv</i> , gewis.	<i>Zealous</i> , yverig.
<i>Precise</i> , nauwkeurig.	

Voorbeelden.

<i>He is constant in his love, diligent in his performances, patient in his affliction, zealous in his religion, &c.</i>	Hy is standvastig in zyne liefde, naarstig in zyne verrichtingen, geduldig in zyn lyden, yverig in zynen Godsdienst, enz.
--	---

Derde Regel.

Van de byvoeglyke Naamwoorden, welke het zesde geval (ablativus) met het voorzetsel with achter zich hebben.

1. Behooren hier toe zulke, welke toorn tegen, erkenenis van, of gemeenzaamheid met iemand, of het tegendeel daar van, te kennen geeven, als:

<i>Angry</i> , toornig.	<i>Dissatisfied</i> , onvergenoegd.
<i>Pleased</i> , beliefd.	<i>Acquainted</i> , bekend.
<i>Content</i> , te vreden.	<i>Unacquainted</i> , onbekend.
<i>Satisfied</i> , vergenoegd.	<i>Familiar</i> , gemeenzaam.

Voorbeelden.

<i>Don't be angry with us.</i>	Wees niet toornig op ons.
<i>He seemed to be pleased with your discourse.</i>	Uw gesprek schein hem te behaagen.
<i>Let us be satisfied with what God sends.</i>	Laat ons vergenoegd zyn met het geen Godt zend.
<i>I was never acquainted with his way of life.</i>	Zyne leevenswyze was my nooit bekend.
<i>You seem to be very familiar with her.</i>	Gy schynt zeer gemeenzaam met haar te zyn.

2. Ook behooren hier toe zulke byvoeglyke naamwoorden, die eene bestaanbaarheid of onbestaanbaarheid van twee zaaken omtrent elkanderen, enz. uitdrukken, als:

Cont-

Compatible, overeenkomend. *Inconsistent*, onbestaanbaar.
Incompatible, onovereenko- *Customary*, gewoonlyk.
 (mend. *Usual*, gebruikelyk.
Consistent, bestaanbaar. *Inusual*, ongebruikelyk.

Voorbeelden.

True virtue is seldom compatible with youth and beauty,

Waare deugd word zelden by jeugd en schoonheid gevonden.

Some people are very inconsistent with themselves.

Sommige menschen zyn zeer strydig met zich zelve.

This thing is not consistent with God's power,

Dit kan met Godts magt niet bestaan.

Such things are customary with women,

Zulke dingen vind men gewoonlyk by vrouwen.

It is usual with us,

Het is by ons gebruikelyk.

Aanmerking.

De byvoeglyke naamwoorden, die van Werkwoorden worden afgeleid, zyn Deelwoorden; zy hebben het zelfde geval (*casus*) en dezelve voorzetsels, als de werkwoorden, achter zich.

VIERDE HOOFDSTUK.

Van de schikkinge der Voornaamwoorden.

EERSTE AFDEELING.

Van de schikkinge der Persoonlyke Voornaamwoorden.

De persoonlyke voornaamwoorden dienen, gelyk wy reeds gezegd hebben, tot verandering der Werkwoorden.

Aanmerkingen.

Vooreerst. De voornaamwoorden worden voor werkwoorden, die onmiddelyk op elkander volgen, niet herhaald; dat is, wanneer het zelve voornaamwoord de

de *Nominativus*, of het beheerſchend geval, van alle volgende Werkwoorden is; gelyk zulks ook in het Nederduiſch geſchied. B. V.

We went and took phyſick. Wy gingen en namen medicy-
in plaatſe van: nen. *in plaatſe van:*
We went and we took phyſick. Wy gingen en wy namen me-
dicynen.

Ten tweeden. Wanneer men door middel van het Voornaamwoord *who*, wie, eene vraag doet, moet het antwoord met de *Nominativus* van een voornaamwoord geſchieden. B. V.

Who is there? Wie is daar? *Who did this?* Wie deed het?
It is I. Ik ben het. *It is he.* Hy deed het.

By gevolg is het kwalyk geſprooken, wanneer men zegt: *It is me.* *It is him.*

Ten derden. In het antwoord gaat *not*, niet, dikwyls voor het voornaamwoord. B. V.

Will you go along with us? Wilt gy met ons gaan?
Not I, not he, not they, &c. Ik niet, hy niet, zy niet, enz.

T W E E D E A F D E E L I N G.

Van de ſchikkinge der toe-eigenende Voornaamwoorden.

1. *Van de verbondene.*

De toe-eigenende voornaamwoorden worden, gelyk reeds te vooren gemeld is, in twee ſoorten onderſcheiden: want 'er zyn verbondene, en op zich zelve ſtaande, (*conjunctiva* & *absoluta*.)

Aanmerkingen.

Eerſte Aanmerking. *My* word niet altyd gebruikt waar in het Nederduiſch *myn* voorkomt. B. V. Men zegt niet:

Yes my father. Ja myn vader. maar alleen: *Yes father.* Ja vader.

Tweede

233 VIERDE DEEL, IV. HOOFDSTUK. 2. Afd.

Tweede Aanmerking. Men voegt het woordje *self* by alle deeze voornaamwoorden, om den persoon, daar men van spreekt, beter uit te drukken. B. V.

I have seen him my self. Ik heb hem zelf gezien.

Somtyds is het sterlyker, wanneer men het Voor-naamwoord met het woordje *self* onmiddelbaar op den *Nominativus* laat volgen. B. V.

The King him self was at the head of his army. De Koning zelf was aan 't hoofd van zyn leger.

Derde Aanmerking. *My* en *thy* worden somtyds voor een woord, dat met een klinkletter begint, in *mine* en *thine* veranderd. B. V.

Shut thine eyes. Sluit uwe oogen.

Vierde Aanmerking. Als het woordje *self* by *his* en *their* gevoegd word, dan verandert *his* in *him*, en *their* in *them*; en *self* heeft in het meervoudig getal *selves*. B. V.

Give the money to himself. Geef hem zelven het geld.
They must have it them selves. Zij zelven moeten het hebben.

Vyfde Aanmerking. Deeze voornaamwoorden worden dikwyls nadrukshalve herhaald. B. V.

My daughter, my only daughter is dead. Myne dochter, myne eenige dochter is dood.

Zesde Aanmerking. Men voegt 'er daarenboven het woord *own*, eigen, nog by, om de bezitting eener zaake nog krachtiger te bepalen. B. V.

It is his own hand-writing. Het is zyn eigen handschrift.
He made his own fortune. Hy maakte zyn eigen geluk.

Het woord *own* vind men ook met het woordje *self* vereenigd. B. V.

It is my own self. Ik zelf ben het.
You your own selves were with him. Gy waart zelf in eigen persoon by hem.

2. Van

2. *Van de op zich zelve staande Voornaamwoorden.*

Aanmerkingen.

Eerste Aanmerking. Somtyds gaat het voorzetsel of voor zulk een voornaamwoord op de volgende wyze:

He is a friend of mine. Hy is een van myne vrienden, of myner vrienden.

She is a cousin of ours. Zy is eene van onze nichten, of onzer nichten.

Tweede Aanmerking. Dit geschied ook dikwyls, om den persoon beter te kennen te geeven, wanneer de rede met *this* of *that*, *these* of *those* begint. B. V.

This hat of yours. Deze hoed van u.

These clothes of mine. Deze kleederen van my.

Derde Aanmerking. Het geschied mede aan het einde eener rede, wanneer men eene byzondere handelwyze uitdrukken wil. B. V.

This way of acting of hers. Deze haare handelwyze.

This way of talking of his. Deze zyne manier van spreken.

Vierde Aanmerking. Alle deze Voornaamwoorden, wanneer zy onmiddelyk voor de onbepaalde wyze van een Werkwoord komen, beduiden de plicht, de schuldigheid of het lot enz. der geenen, van welken gesproken word. B. V.

It is mine to mourn, but mine to be revenged. Ubetaamt het te weenen, maar my, my te wreken.

It is hers to be glad, but mine to die. Het is haar lot blyde te zyn, maar het myne te sterven.

Vyfte Aanmerking. Als deze Voornaamwoorden op een persoonlyk voornaamwoord volgen, waar mede zy door middel van de koppelwoordjes *and* of *or* verbonden zyn, dan beteekenen zy alles, wat iemand bezit, of hem toebehoort. B. V.

<i>I have power over him and his.</i>	Ik hebbe magt over hem en het zyne.
<i>You and yours, (or) you or yours shall always be well used in my house.</i>	Gy en de uwe, of, gy of de uwe zullen altyd ten mynen huize wel behandeld worden.

DERDE AFDEELING.

Van de aanwyzende Voornaamwoorden.

Aanmerkingen.

Eerste Aanmerking. Het voornaamste gebruik dezer Voornaamwoorden is, dat door dezelve de herhaaling der Naamwoorden, waar op zy zien, vermyd word. B. V.

<i>Which horse do you mean?</i>	Welk paard meent gy?
<i>Is it this?</i>	Is het dit?
<i>Is it that?</i>	Is het dat?
<i>In plaate van: Is it this horse? Is it that horse?</i>	

Tweede Aanmerking. *This* en *That* worden gemeenlyk als in het Nederduitsch gebruikt. B. V.

<i>This woman,</i> deere vrouw.	<i>That man,</i> die Man.
<i>Give him this</i> (of, <i>this thing</i> .)	Geef hem dit.
<i>Give him that,</i> (of, <i>that thing</i> .)	Geef hem dat.

Derde Aanmerking. Wanneer het voorzetsel *by* voor deese Voornaamwoorden staat, hebben zy dikwyls hunne betrekking op den tyd. B. V.

<i>By this (by this time) we began to grow merry,</i>	Omtrent dezen tyd begonden wy vrolyk te worden.
<i>By that (by that time) they all got fuddled.</i>	Omtrent dien tyd werden zy allen-dronken.

Vierde Aanmerking. *This* and *that* word menigmaal gebruikt in plaate van *one thing or other*. B. V.

<i>They were talking of this and that.</i>	Zy spraken van dit en dat, (van 't een en ander.)
--	---

Vyfde

Vyfde Aanmerking. In vragen, die wegens eenige bezittinge geschieden, stelt men een deezer Voornaamwoorden tuschen het Werkwoord *to be*, en den bezitter; gelyk het ook in het Nederduitsch gebruiklyk is. B. V.

Is this my brother's book? Is dit myn broeders boek?

Zesde Aanmerking. By deeze Voornaamwoorden voegt men somtyds *very* en *same*, om met meer naadruk te spreken. B. V.

It is this same (this very) book. Het is het zelfde boek.

It is that same (that very) man. Het is dezelfde man.

Zevende Aanmerking. Somtyds word ook nog voor *same* het woordje *self* of *very*, of wel beide te gelyk geplaatst. B. V.

It is the self same (or the very same, or the very self same) book I lost.

Het is het zelfde boek, dat ik verloren heb.

Achtste Aanmerking. Deeze Voornaamwoorden hebben ook somtyds de beteekenis van betrekkelijke Voornaamwoorden; dat is, zy hebben betrekking op het voorgaande. B. V.

At this, at that he fell into a passion. Hier op, daar op wierd hy toornig.

With this, with that I told him. Hier mede, daar mede gaf ik hem te kennen.

Negende Aanmerking. Somtyds hebben zy zelfs betrekking op eene geheele voorgaande rede, en spaaren de moeite van dezelve te herhaalen: in dat geval verstreken zy het Werkwoord tot een' *Nominativus*, en vangen doorgaans het gesprek aan. B. V. Wanneer men reeds veel van eene zaake gesproken heeft, kan men zeggen:

This pleased him exceedingly. Dit geviel hem boven maate wel.

Tiende Aanmerking. Somtyds begint een deezer Voornaamwoorden in dit zelfde opzigt eene rede, zonder

214 VIERDE DEEL, IV. HOOFDSTUK 3. *Afd.*
 zonder echter te staan in den *Nominativus*, het eerste
 geval, maar in een ander, zoo als de spreekwyze vor-
 dert. B. V.

<i>Of this he had no conception.</i>	Hy begreep dit niet.
<i>To that he replied.</i>	Daar op antwoordde hy.
<i>That he could not conceive,</i>	Dit kon hy niet bevesten.
<i>From that he could infer no- thing.</i>	Daar uit kon hy geen besluit trekken.

Elfde Aanmerking. Dit heeft ook plaats ten opzig-
 te van *it*, in het een- en meervoudig getal. B. V.

I believe it pleased her. Ik geloof, het behaagde haar.

Twaalfde Aanmerking. 't Geen wy van de Voor-
 naamwoorden *this* en *that* gezegd hebben, heeft ook
 zyne betrekking op dezelve in het meervoudig getal,
these en *those*.

Dertiende Aanmerking. *That*, als een betrekkelijk
 Voornaamwoord aangemerkt, wordt veel meer achter
 gelaaten, dan uitgedrukt. B. V.

<i>The man I saw (that I saw.)</i>	De man, dien ik zag.
<i>The woman you know (that you know.)</i>	De vrouw, die gy kent.

Merk. In 't gemeen word *that* alleenlyk in zulke
 plaatsen uitgedrukt; waar deszelfs uitlating eene dub-
 belzinnigheid veroorzaaken zou:

a) Achter de Voornaamwoorden *he*, *she*, *they*,
them, *those*, *these*. B. V.

<i>He that saluted me.</i>	Hy die my groette.
<i>She that wears the red pet- ticoat.</i>	Zy die den rooden rok draagt.

b) Wanneer *that* onmiddelbaar voor het Werkwoord
 staat. B. V.

<i>The bird that flew highest.</i>	De vogel die 't hoogste vloog.
<i>The daughter that danced well.</i>	De dochter die wel danste.

c) Wanneer *that*, in 't begin eener rede, welke op
 de voorgaande, waar in het Werkwoord *to be* staat,
 ziet, als een Koppelwoord voorkomt. B. V.

As

An observation I made is that nature is easily satisfied.

Eene aanmerking, die ik maakte, is, dat de natuur zich gemakkelyk vengenoegen laat.

Veertiende Aanmerking. Men gebruikt het Voornaamwoord *it*, en in het meervoudig getal *they, them*, wanneer men van leevenlooze dingen; of van zulke dieren, welker geslacht ons niet recht bekend is, spreekt. B. V.

Give it to him.

Geef het hem.

This book is good; where have you bought it?

Dit boek is goed; waar hebt gy het gekocht?

Vyftiende Aanmerking. Aan onpersoonlyke Werkwoorden dient het voornaamwoord *it*, tot een' *Nominativus*. B. V.

It is, het is.

It rains, het regent.

It snows, het sneeuwt.

Zestiende Aanmerking. Offchoon *it* alleen op zaaken ziet, heeft echter het onpersoonlyk Werkwoord *it* is op perfoonen en zaaken zyne betrekking.

Zeventiende Aanmerking. *It* volgt ook op zekere Werkwoorden, die van Naamwoorden afgeleid zyn, en wel op eene gantsch byzondere wyze. B. V.

She plays it.

Zy speelt de heilige.

He beats it.

Hy speelt den jonker.

Let 'em ride it.

Laat hen 't ryden.

He lords it.

Hy speelt den Heer.

We'll walk it.

Wy willen 't te voete gaan.

We were coaching it.

Wy reeden 't in de koets.

Achttiende Aanmerking. Het woord ook op de volgende wyze gebruikt:

Look to it.

Neem 'er acht op.

The mischief of it is.

Het kwaad 'er van is, enz.

Negentiende Aanmerking. Wanneer *it self* het voorzetsel of voor zich heeft, beduid het *van* of *uit* zich zelve. B. V.

The mill goes of it self. De molen gaat uit of van zich zelve.

Twin-

Twintigste Aanmerking. It word somtyds ook schertfende gebruikt, wanneer men van een kind, of ook wel van een volwassen persoon, zo wel van het eene als van het andere geslachte, spreekt. B. V.

It eats hearty.

Het eet hartig.

It is a pity, it left the cradle.

't Is jammer, dat het de wieg verlaaten heeft.

Een- en twintigste Aanmerking. *It self of them selves,* wanneer *by* voorafgaat, word in het Nederduitsch door *ter zyde* of *aan eene zyde* vertaald. B. V.

Lay it by itself.

Leg het ter zyde.

Put these things by themselves.

Leg deeze dingen aan eene zyde.

VIERDE AFDEELING.

Van de betrekkerlyke Voornaamwoorden.

Aanmerkingen.

Eerste Aanmerking. *Who* word alleen ten opzichte van Perfoonen gebruikt. B. V.

The man of whom you spoke so well.

De man, van wien gy zoo wel gesproken hebt.

He is a person to whom I am much obliged.

Hy is een persoon, aan wien ik veel verplicht ben.

From whom did you buy this sword?

Van wien hebt gy deezen degen gekocht?

Tweede Aanmerking. Door *Whose* word altyd eene bezitting aangetoond. B. V.

Whose book is this?

Wiens boek is dit?

Whose horses are these?

Wiens paarden zyn deeze?

Derde Aanmerking. *Which* is een onveranderlyk Voornaamwoord, dat niet in opzigt tot Perfoonen, maar alleen ten aanzien van zaaken en geesten gebruikt word. B. V.

Gold

Gold is a metal which helps us in all our wants. Goud is een metaal, dat ons in alle onze nooddriftigheden helpt.

Her soul which is now in the presence of God, Haare ziel, die nu in de tegenwoordigheid van Godt is.

Vierde Aanmerking. Dit Voornaamwoord, gelyk ook *this* en *that*, wanneer zy een Voorzetsel voor zich hebben, doelt op eene voorgaande daad of rede. B. V.

Of which he was persuaded. Waar van hy overtuigd was.
To which he answered. Waar op hy antwoordde.
At which he appeared uneasy. Waar over hy ongerust scheen.
A discourse with which he was nettled. Eene rede, waar door hy ontuft werd.

Vyfde Aanmerking. *That* heeft betrekking op personen en zaaken, en kan voor *who* en *which* gebruikt worden; doch niet in de tweede, derde of zesde gevallen (*genitivo, dativo of ablativo*;) want in die gevallen moet men zich van *who* of *which* bedienen; nochtans kan men van *that* ook gebruik maaken, maar dan moeten de Voorzetsels of teekens van die gevallen aan het einde van den zin gesteld worden: dus kan men niet zeggen:

The man of that you spoke so well, maar *the man of whom,* or, *the man that you spoke so well of.* De man, van welken gy zoo wel gesproken hebt. Men kan niet zeggen: *Gold is a metal of that we have need,* maar *gold is a metal that we have need of.* Goud is een metaal, 't welk wy noodig hebben.

Zesde Aanmerking. In zulke spreekwyzen kan *that* ook verzwegen worden; want het is ook goed gezegd; *The man you spoke so well of. Gold is a metal we have need of, &c.*

Zevende Aanmerking. *Who* en *which* hebben somtyds hun voorzetsel aan het einde van den zin. B. V.

Whom do you speak of? Van wien spreekt gy?
Which of them do you go with? Met wien van hun gaat gy?

K

Achtste

218 VIERDE DEEL, IV. HOOFDSTUK. 4. *Afd.*

Achtste Aanmerking. *Who* en *which* zyn ook vraagende Voornaamwoorden. B. V.

<i>Who knocks at the door?</i>	Wie klopt aan de deur?
<i>Which will you have?</i>	Welken wilt gy hebben?
<i>Which of these books do you like?</i>	Welk van deeze boeken gevalt u?

Negende Aanmerking. By *who* en *which* word dikwyls ever en soever gevoegd. B. V.

Whoever or *whosoever* you please. Wie u ook behaagt.

Whichever or *whichever* of these two senses. Welke van deeze beide uitleggingen ook.

Tiende Aanmerking. Het plaatselyk Bywoord (*ad-verbium loci*) *where*, in vereeniging met de voorzetsels *in*, *at*, *to*, *unto*, *of*, *with*, *by*, *for*, word in stede van *which*, als het dezelfde voorzetsels voor zich heeft, gebruikt. B. V.

Wherein (in *which*) he was mistaken. Waar in (in 't welk) hy dwaalde.

Whereat (at *which*) he was angry. Waar over (over 't welk) hy toornig was.

Elfde Aanmerking. *What* word ook vragswyze gebruikt. B. V.

What ails you? Wat scheelt u?

Twaalfde Aanmerking. *What* heeft ook zeer dikwyls zyn voorzetsel geheel aan het einde van den zin. B. V.

What are you talking of? Waar van spreekt gy?

What is she thinking of? Waar aan denkt zy?

Dertiende Aanmerking. Dit Voornaamwoord be- duid dikwyls even zoo veel als *that which*, 't geen dat. B. V.

What you say is true.

I don't know what she says.

't Geen gy zegt, is waar.

Ik weet niet wat zy zegt.

Zegt men alleen *what*? wat? naa dat iets verhaald is,

is, dan is het zoo veel, als eene herhaaling van het gezegde te begeeren.

Veertiende Aanmerking. Het is eene zeer korte en naadrukkelyke spreekwyze, als *if, though, of, then* of *more* op *what* volgen. B. V.

What if he should come? Wat, indien hy komen zou?

What should he should marry your daughter? Wat, als hy uwe dochter trouwen zou?

And what of that? En wat is dat te zeggen? wat wilt gy daar uit besluiten?

What then? Wat dan?

What more. Wat meer is.

Vyftiende Aanmerking. *Soever* word dikwyls met *what* vereenigd, maar dikwyls is het ook door andere woorden daar van afgezonderd; de zinn blyft echter altyd dezelfde. B. V.

Whatsoever way you take. Wat voor eenen weg gy ook neemt. *In whatsoever condition I be, or in what condition soever I be.* In welken toestand ik ook zyn zal.

Ever word ook met *what* wel verbonden, doch zoo dat het daar van niet kan gescheiden worden. B. V.

Whatever it be. Wat het ook zy.

Whatever she be. Wie zy ook zy.

VYFDE AFDEELING.

Van de onbepaalde Voornaamwoorden.

De onbepaalde voornaamwoorden *all, any, some, another*, hebben het voorzetsel of achter zich. B. V.

All of us. Wy allen.

Some of them. Eenigen van hun,

Any of you. Iemand van uhteden.

Another of your friends. Een ander van uwe vrienden.

Zie verder 't geen boven bladz. 126. in de Afdeeling van de onbepaalde Voornaamwoorden hier over gezegd is.

VYFDE HOOFDSTUK.

*Van de schikkinge der Werkwoorden.**Aanmerkingen.*

Vooreerst. Een Werkwoord, 't welk op een Naamwoord betrekking heeft, komt ten opzichte van het getal en den persoon met het zelve over een.

Ten tweeden. Alle Naamwoorden zyn van den derden persoon; uitgenomen deeze vier in de plaatse van Naamwoorden gebruikt wordende Voornaamwoorden, *I, Thou, We, You.*

Ten derden. Wanneer het Werkwoord aan twee Naamwoorden van het eenvoudig getal beantwoord, moet het in 't meervoudig getal gesteld worden.

Ten vierden. Op zulk een Naamwoord, 't welk te gelyk veele dingen in zich bevat, (*nomen collectivum*), stelt men dikwyls het Werkwoord in het meervoudig getal, offchoon het Naamwoord in het eenvoudig getal staat.

Ten vyfden. Wanneer men met iemand spreekt, gebruikt men den tweeden persoon van het meervoudig getal; 't zy dan dat men op eene byzondere wyze met hem bekend is, of hem verachtelyk bejgent, of zich van de spreekwyze eens kwaakers bedienen wil.

Ten zerden. Somtyds staat het Werkwoord voor het Naamwoord, waar van het afhangt. B. V.

Then followed the heraulds. Toen volgden de herauten.

E E R S T E A F D E E L I N G .

Van het gebruik der Tyden.

Aanmerkingen.

Vooreerst. Men gebruikt fomtyds de tegenwoordige, in plaatse van den onvolkomen voorleden tyd. B. V.

As he was going he meets her, stript her, and ties her to a tree.
Toen zy wegging, ontmoette hy haar, ontkleedde haar, en bond haar aan eenen boom.

Ten tweeden. Wanneer men van dagen of feestdagen spreekt, bedient men zich van den tegenwoordigen in plaatse van den toekomenden tyd. B. V.

I leave London the next week. Ik verlaat Londen aanstaande week.

T W E E D E A F D E E L I N G .

Van het gebruik der onbepaalde Wyze.

Algemeene Regel.

Wanneer twee Werkwoorden samengevoegd worden, dan word het laatste in de onbepaalde wyze gesteld, met het teeken *to*. B. V.

Will you learn to speak and write English? Wilt gy Engelsch leeren spreken en schryven?

Eerste Uitzondering.

Achter de volgende Werkwoorden, als *to bid, dare, can, do, hear, let, need, see, perceive, may, make, must, will*, word het teeken der onbepaalde wyze *to* uitgelaaten.

Tweede Uitzondering.

Op de spreekwyzen *not to chuse but, to have better, to have rather*, word het teken *to* insgelyks weggelaten. B. V.

<i>I could not chuse but come.</i>	Ik had geene andere keus dan te komen.
<i>You had better go.</i>	Gy had beter gedaan, indien gy weggegaan waart.
<i>He had rather die.</i>	Hy ware liever gestorven.

Aanmerkingen.

Vooreerst. De onbepaalde wyze word somtyds in de plaatse van een zelfstandig Naamwoord gebruikt. B. V.

<i>The horse had a good go.</i>	Het Paard gaat wel, dat is, het heeft eenen goeden gang.
---------------------------------	--

Ten tweeden. Op *will have* of *would have* volgt de onbepaalde wyze somtyds met, somtyds zonder het teken *to*. B. V.

<i>I will have him know (or to know) that I am his master.</i>	Ik wil dat hy weete, dat ik zyn Heer ben.
<i>She would have us do (or to do) this.</i>	Zy wilde hebben, dat wy dit doen zouden.

Ten derden. Somtyds bedient men zich van het Deelwoord in *ing*, in plaatse der onbepaalde wyze. B. V.

Go on writing. (dat is: *to write*) Vaar voort te schryven.

Ten vierden. Wanneer de onbepaalde wyze onmiddelaar op het Hulpwoord *I am*, ik ben, volgt, met het teken *to*, beduid het een pligt of schuldigheid. B. V.

<i>I am to go to London.</i>	Ik moet na Londen gaan.
------------------------------	-------------------------

DERDE AFDEELING.

Van de Merkteekenen der Tyden.

De Teekens dienen in plaatse van de veranderingen der uitgangen, die in andere taalen gevonden worden.

1. Van het gebruik des Hulpwoords *to do*, *doen*.

Aanmerkingen.

Vooreerst. Dit Werkwoord word altyd gebruikt in vraagen, het zy dan dat de vraag door middel van het Hulpwoord *to be*, *zyn*, of door een Deelwoord geschied.

Do you read?

Leest gy?

Dit kan ook in het Engelsch dus uitgedrukt worden:

Are you reading?

Zyt gy leezende?

Ten tweeden. Het word ook gebruikt om eene ontkenning uit te drukken. B. V.

I do not read.

Ik lees niet.

Ten derden. Het geeft ook een byzonderen nadruk aan de rede, voornaamelyk; wanneer de uitspraak der *o* wat sterk geschied. B. V.

I really do forget what I had
to tell you.

Ik vergeet iederdud; 't geen
ik u te zeggen had.

Ten vierden. Dit teeken dient ook, gelyk alle de overigen, om van de herhaalinge des Werkwoords in eenvoudige vraagen bevryd te zyn. B. V.

Vraag. *Do you love me?*

Bemint gy my?

Antwoord. *I Do.*

Ik doe het, of, ja.

2. Van de Tekenen *have en had*.

Men zie: geen wy boyen bladz. 138, 139.
daar van reeds gezegd hebben.

Aanmerking.

Wanneer het Hulpwoord *had* in het begin eener rede gevonden word, vervangt het meenigmaal de plaats van het Koppelwoord *if*, indien. B. V.

Had be been here. Ware hy hier geweest. of, Indien hy hier (geweest ware.

3. *Van de Teken en shall en will.*

Vooreerst. *Shall* beduid noodzaakelykheid en *will* vrywilligheid. In 't algemeen bedient men zich van *will*, wanneer de zaak van den wille des geenens afhangt, die ze verrichten moet; maar van *shall* by alle andere omstandigheden.

Ten tweeden. Wanneer men in den eersten persoon van het een- of meervoudig getal vraagt, en tot zynen meerderen spreekt, of hoffyk wil zyn, bedient men zich altyd van *shall*, om aan te duiden, dat men bereid is den wil of het bevel des gevraagden te gehoorzaamen; en te meer nog, wanneer men hem de gantsche zaak overlaat. B. V.

Shall I come to morrow? Zal ik morgen komen?

Ten derden. Wanneer men in den tweeden persoon vraagt, bedient men zich altyd van het Hulpwoord *will*. B. V.

Will you come to morrow? Wilt gy morgen komen?

Ten vierden. Wanneer men in den derden persoon vraagt, bedient men zich van het eene of andere dezer tekenen, naar dat de zaak, die geschieden zal, van den wil des gevraagden, of des perloons, wien de rede betreft, afhangt of niet. B. V.

Wanneer men my vraagt: *Will he come?* Wil hy komen?
Dan kan ik antwoorden: *He shall.* Hy moet.

In gevalle naamelyk de persoon, van wien gesproken word, in mynen dienst is, of zich naar mynen wil moet gedraagen: wanneer de persoon, die vraagt, van

van deze onderwerpelykheid bewustheid heeft, kan hy zich ook van *shall* bedienen. B. V.

Vraag. *Shall he come?* Zal hy komen?

Antwoord. *He shall.* Hy moet.

Doch heeft dit geen plaats, dan moet men zich zoo wel in de Vraag, als in het Antwoord, van het Hulpwoord *will* bedienen.

Ten vyfden. Wanneer dat geen, 't welk geschieden zal, ten eenenmaale van den wil des gevraagden afhangt; bedient men zich van het Hulpwoord *shall* in de vraag, offchoon men in den derden persoon vraagt, om dat zulks te kennen geeft, dat men verpligt is het geen bevolen zal worden, te gehoorzaamen. B. V.

Vraag. *Shall your steward come?* Zal uw Hofmeester komen?

Antwoord. *Let him come.* Laat hem komens

Men zie ook na 't geen wy boven bladz. 141, 142. wegens deeze tekenen gezegd hebben.

4. Van het Teeken der gebiedende wyze let.

Aanmerking.

Het is eene byzondere Engelsche spreekwyze, wanneer op *let* een Werkwoord, en op het zelve *never* of *ever* volgt. B. V.

Let him come never so late. Laat hem ook nog zoo laat komen.

Let him be ever so rich. Laat hem ook nog zoo ryk zyn.

Merk. Dikwyls word het door *as* gevolgd. B. V.

Let him come as late as he will. Laat hem komen, zoo laat als hy wil.

5. Van de Teekenen der vermoogende wyze, may en can.

Aanmerkingen.

Vooreerst. Beide deeze Hulpwoorden geeven een vermoogen te kennen; *may* zulk een, dat bepaald, bedon-

Can you do this?

Kunt gy dit doen?

't Is het zelfde, als of men vroeg, zyt gy in staat, of hebt gy de magt om dit te doen?

Merk. Maar vraagt men: *May I do this?* mag ik dit doen? dan is het even zoo veel, als of men zeide, kan ik dit doen, zonder u te beledigen?

Ten tweeden. Wanneer men op de eerste vraag, *can you do this?* kunt gy dit doen? antwoord, *I can*, ik kan; zoo is het, als of men zeide; ik ben in staat, of ik hebbe de bekwaamheid om het te doen: maar antwoord men, *I may do it*, ik mag het doen; dan is het, als of men zeide, ik kan het doen, indien ik niet door iets anders daar in verhinderd worde; B. V. door welvoeglykheid, of gebrek aan krachten, enz.

Ten derden. Zoo dikwyls men in de moogelykheid om iets te doen onzekerheid bespeurt, bedient men zich van het Hulpwoord *may*. B. V.

It may be possible.

Het mag (kan) mogelijk zyn.

Ten vierden. Men bedient zich van het Hulpwoord *may*, gelyk van *let*, wanneer men iemand iets goeds of kwaads toewenscht. B. V.

May God have mercy on us.

Godt ontferme zich onzer!

May pestilence and want attend him.

Dat de pest en het gebrek hem verzellen!

6. Van might en could.

Aanmerking.

't Geen wy van de Teekenen *may* en *can* gezegd hebben, heeft ook plaats ten opzichte van deezzen.

7. Van should en would.

Aanmerkingen.

Vooreerst. 't Geen wy ten aanzien van *shall* en *will* reeds aangemerkt hebben, moet ook hier plaats hebben.

ben. *Should* duid de noodzaaklykheid en de verpligting, maar *would* den wil aan.

Ten tweeden. *Would* word dikwyls zonder Werkwoord gebruikt, en beduid dan in het Nederduitsch, Gave Godt. B. V.

Would I were in Heaven. Gave Godt dat ik in den Hemel ware!

Merk. *Did, had, might, could, should, would* en *were* (van het Werkwoord *to be, zyn*) worden dikwyls in het begin eener rede geplaatst en op de volgende wyze gebruikt.

Did he but refuse it. Had hy het maar geweigerd.
Had he been with us. Ware hy by ons geweest.
Might the King but come. Mogt de Koning maar komen.
Could he but let us know. Konde hy het ons maar bekend maaken.

Should I stay I might be troublesome. Bleef ik, zoo konde ik verdrietig worden.

Would you but stay two days. Vertoefde gy maar twee dagen.
Were he once come. Ware hy eenmaal gekomen.

B. Van het Teeken *ought*.

Voorz. Ought is geene verandering onderworpen, en word alleenlyk gebruikt om aan te duiden, wat men doen moet, of wat men had behooren te doen: het heeft altyd het voorzetsel *to* achter zich. B. V.

He ought to be here himself. Hy had zelf hier moeten zyn.

Ten tweeden. *Should*, 't welk insgelyks eene verpligting te kennen geeft, word dikwyls in de plaats van *ought* gesteld; ondertusschen toont *should* geene zoo onvermydelyke verpligting aan als *ought*.

Ten derden. In de beantwoordinge eener vragge word door *ought*, en *should* mede de herhaaling der Werkwoorden gespaard.

VIERDE AFDEELING.

Van de Werkwoorden, die zeker geval achter zich vereiffchen.

I.

Van de Werkwoorden, die den Genitivus, of het tweede geval achter zich hebben.

Eerste Regel.

Hier toe behooren de Werkwoorden van beroeminge, hoedaanigen zyn, *to boast, to brag, to vaunt, to crack.*

Voorbeelden.

<i>He boasts much of his family.</i>	Hy roemt zeer op zyne familie.
<i>They brag of their forces.</i>	Zy pogchen op hunne sterkte.
<i>She vaunted of her beauty.</i>	Zy praalde met haare schoonheid.
<i>How he cracks of his exploits!</i>	Hoe snorkt hy op zyne daaden!

Aanmerkingen.

Voorerst. *To vaunt* word echter meestyds zonder het voorzetsel of geschreeven; dus is

She vaunted her beauty, betet gezorgd, dan *She vaunted of (her beauty)*.

Ten tweeden. *To boast* word ook dikwyls zonder het voorzetsel of gebruikt. B. V.

<i>He boasts his learning.</i>	Hy praat met zyne geleerdheid.
--------------------------------	--------------------------------

Tweede Regel.

Op de Werkwoorden van reuk of smaak, 't zy in eenen

Kan de Beheerschiſſe der Werkwoorden.

eenen letterlyken, 't zy in eenen verbloemden zin, volgt ook onmiddellyk het voorzetsel *of*; en in zulke gevallen zyn die Werkwoorden van het onzydig geslacht (*verba neutra*.) Diegelyken zyn, *to savour, to smell, to taste* enz.

Voorbeelden.

That opinion savours of heresy. Deeze meening ruikt naar kettery.

This liquor smells of brandy. Deeze drank ruikt naar brandewyn.

Our salad tastes too much of the vinegar. Onze salade smaakt te veel naar den azyn.

Aanmerking.

Wanneer *smell* en *taste* daadelyke Werkwoorden (*activa*) zyn, hebben zy onmiddellaar den *accusativus* of het vierde geval achter zich. B. V.

Let me smell it.

Laat my het ruiken.

Smell this rose.

Ruik deeze roos.

Let us taste this wine.

Laat ons deezen wyn proeven.

Derde Regel.

De Werkwoorden, waarvan men zich bedient, om te kennen te geeven, dat men iets hoort, van iets spreekt, bericht van iets heeft, eene zaak overdenkt, met dezelve steeds beezig is, enz., hebben insgelyks het voorzetsel *of* onmiddellyk achter zich: als *to hear, to dream, to think, to dote*, enz.

Voorbeelden.

I have not heard of him since his departure. Ik hebbe, zedert zyn vertrek, niets van hemgehoord.

What did you dream of last night? Wat hebt gy deezen nacht gedroomd?

Be sure to think of your duty. Vergeet toch niet uwen pligt te bedenken.

I believe you dote of my cousin. Ik geloof dat gy op mynen neef verliefd zyt.

Aanmerkingen.

Voorerst. Dikwyls volgt op het Werkwoord *to hear* de *Accusativus*, en daarop de *Genitivus* met het voorzetsel *of*. B. V.

I heard no news of her. Ik hoorde niet nieuws van haar.

Merk. 1. Ook heeft dit Werkwoord dikwyls den *Ablativus* achter zich, met het voorzetsel *from*. B. V.

When did you hear from your father? Wanneer hebt gy iets van uwen vader gehoord?

2. Maar wanneer het alleenlyk het hooren eêher zaake betreft, dan eischt het, altyd den *Accusativus* achter zich. B. V.

Do you hear what she says? Hoort gy wat zy zegt?

Ten tweedens. Op de Werkwoorden *think* en *doze* volgt dikwyls *on* en *upon*. B. V.

Think on (or) upon what I told you. Denk aan 't geen ik u zeide.

My mother dotes on (or) upon your sister. Myn moeder heeft recht zin in uwe zuster.

Ten derden. Op *dream* volgt somtyds het voorzetsel *on* in plaate van *of*. B. V.

I did not dream on't, (or,) Ik droomde 'er niet van.

Men zegt ook:

I dreamt a dream. Ik droomde een droom.

Uitzondering.

De Werkwoorden *to meditate*, *to muse*, *to ruminate*, *to reflect*, enz. kunnen zoo wel het voorzetsel *on* als *upon* achter zich hebben. B. V.

He is meditating on (or) upon his former follies. Hy overdenkt zyne voorrige dwaasheden.

You are always musing on (or) upon something. Gy hebt altyd iets waar op gy peinst.

Vierde

Vierde Regel.

De Werkwoorden *to consist*, *to depend*, *to dispose*, *to judge* en diergelyken, hebben ook het voorzetsel of achter zich.

Voorbeelden.

<i>The army consisted of ten thousand men.</i>	Het krygsheir bestond uit tienduizend man.
<i>My brother depends entirely of me.</i>	Myn broeder hangt geheel van my af.
<i>You may dispose of it as you think proper.</i>	Gy kunt naar uw goedvinden daar omzient beschikken.
<i>Don't judge of it so rashly.</i>	Oordeel daar van zoo voorbaarig niet.

Aanmerkingen.

Vooreerst. Op *to consist* kan ook *in* en *with* volgen. Volgt 'er of op, dan beteekent het een geheel, dat in zekere deelen verdeeld is; maar volgt 'er *in* op, dan ziet het Werkwoord niet meer op de deelen, in zoo verre zy een geheel uitmaaken, maar alleenlyk op dezelve, voor zoo verre zy, op deeze of geene wyze, eene onderlinge betrekking tot elkander hebben. B. V.

Our life consists in the union between the soul and body. Ons leeven bestaat in de vereeniginge der ziele met het ligchaam.

Wanneer op dit Werkwoord het voorzetsel *with* volgt, dan geeft het de bestaanbaarheid van twee dingen met elkander te kennen. B. V.

This does not consist with equity. Dit komt niet met de billykheid niet over een.

Ten tweeden. Het Werkwoord *to depend* heeft dikwyls *on* of *upon* achter zich, en dan beduid het niet meer van iemand afhangen, maar zich op hem verlaaten, of zyn vertrouwen op iemand stellen. B. V.

Depend on (or) upon what I tell you. Verlaat u (maak staat) op 't geene ik u zegge.

Tom

You may depend on (or) upon me. Gy moogt u op my verlaaten, (of) gy moogt staat op my maaken.

Vijfde Regel.

Achter de Werkwoorden, die de vergunning of aanneeming eener zaake te kennen geeven. B. V. *to admit, to accept*, enz. kan men, naar goetvinden, of den *Genitiuus* of den *Accusatiuus* plaatsen.

Voorbeelden.

What was said will not admit such an (or,) of such an interpretation. Het gezegde zal zulk eene uitlegging niet toelaaten.
Will you accept this? (or,) of this? Wilt gy dit aanneemen?

Zesde Regel.

De Werkwoorden, die beschuldiging of berooving te kennen geeven, vorderen den *Genitiuus* achter zich, met eenen daar tusschen gestelden *Accusatiuus*; maar wanneer zulke Werkwoorden in eenen lydelyken zin voorkomen, dat is, wanneer hunne Deelwoorden des voorleeden tyds het Hulpwoord *to be* voor zich hebben, dan volgt het voorzetsel of onmiddelbaar op het Deelwoord. (En dit heeft ook plaats ten aanzien van alle de Werkwoorden, die zeker geval met den daar tusschen gestelden *Accusatiuus* achter zich hebben.) Diergelyke Werkwoorden zyn:

<i>To accuse.</i>	} Beschuldigen.	<i>To deprive.</i>	} Berooven.
<i>charge.</i>		<i>bereave.</i>	
<i>impeach.</i>		<i>divest.</i>	

Voorbeelden.

They accused her of robbery. Zy beschuldigden haar van diefstal.
He was charged of a murder. Hy werd van eenen moord beschuldigd.
She impeached him of forgery. Zy betichtte hem met bedriegerij.

Tom

You deprive me of all I have. Gy berooft my van alles wat ik heb.

He was deprived of all his titles. Hy werd van alle zyne tytellen beroofd.

Aanmerkingen.

Vooreerst. Op *to accuse* volgt fomtyds *for*. B. V.

They accused him for having robbed on the high way. Zy verklaagden wegens openbaare roovery.

Ten zweeten. Op *to charge* en *to impeach* volgt ook wel *with*. B. V.

He is charged with several crimes. Hy word met verscheidene misdaaden beschuldigd.

She charged me with felony. Zy betichtte my met eene doodschuldige misdaad.

Men zegt ook:

They charge a crime upon him. Zy leggen hem eene misdaad op, of, ten laste.

Zevende Regel.

Of of *from* word onmiddellyk voor een Naamwoord of Voornaamwoord geplaatst, dat den persoon aanwyft, dien men om iets verzoekt, van wien men iets begeert, of leent, van wien men iets ontfangt of wint. Diergelyken zyn:

To beg, verzoeken, begeeren. *To receive, ontvangen.*
borrow, borgen, leenen. *win, winnen.*

Voorbeelden.

He begged nothing of (or) from her. Hy begeerde niets van haar.

I beg of you to do it. Ik verzoeke dat gy het doet.

You may borrow money of (or) from her. Gy moogt gelt van haar leenen.

I can't forget the civilities received of (or) from him. Ik kan de gediensfighedeh, die ik van hem ontvangen heb, niet vergeeten.

My sister won money of (or) from my brother. Myn zuster won geld van mynen broeder.

Uit.

Uitzonderingen.

Vooreerst. To ask, begeeren, vordert den *Genitivus* achter zich, met eenen daar tusschen, gestelden *Accusativus*. B. V.

Ask an alms of the King. Begeer eene aalmoes van den Koning.

Merk. 1. Wanneer het voorzetsel of uitgelaaten word, dan word de *Genitivus* tot eenen *Accusativus*, en volgt onmiddellyk op het Werkwoord. B. V.

Ask the King an alms.

2. Somtyds, wanneer het voorzetsel of uitgelaaten word, plaatst men *for* in plaats van de begeerde zaak. B. V.

He asked me for it. Hy verzoekt my daarom.

Ten tweeden. To pray, bidden, verzoeken, vordert ook den *Genitivus*, op dezelfde wyze, met den *Accusativus*. B. V.

Pray him (or) of him to do it. Verzoek hem dat hy het doe.

Merk. Somtyds volgt 'er de *Dativus* op. Het Werkwoord schynt in zulk een geval te kennen te geven, dat het op niets anders, dan op het gezegde voorwerp zyne betrekking heeft.

We must always pray to God. Wy moeten Godt altyd bidden.

Ten derden. Op de Werkwoorden, *to sollicit*, *to intreat*, *to petition* en anderen, die aanhouden of verzoeken te kennen geven, volgt de *Accusativus*. B. V.

I don't love to sollicit her too much. Het behaagt my niet, haar te veel te bidden.

My uncle and aunt intreated me to it. Myn Oom en Moei verzochten my, dat ik het deede.

I was tempted to petition the court. Ik kreeg lust het Hof te verzoeken.

Aanmerking.

Op *to beg*, heeft men zelden de keus, of *of from* naar

naar goedvinden te plaatsen. Dit Werkwoord vordert byna altyd of. B. V. Het is niet goed gezegd *I beg it from you as a favour*, maar men moet zeggen *I beg it of you as a favour*, ik verzoeke het als eene gunst van u.

Achtste Regel.

Op de Werkwoorden, die opmerking en goedkeuring aanduiden, volgt onmiddellijk *to*. Diergelyken *zyn to hearken, to listen, to assent, to consent, to agree, to acquiesce*, enz.

Voorbeelden.

<i>He would not hearken to reason.</i>	Hy wilde niet luisteren naar reden.
<i>I can't listen to such things.</i>	Ik kan zulke dingen niet aanhoren.
<i>You must agree to whatever he says.</i>	Gy moet alles goedkeuren 't geen hy zegt.
<i>He had no mind to assent to it.</i>	Hy was niet genegen zyne toestemming daar toe te geeven.
<i>His spouse consented to it immediately.</i>	Zyn vrouw was 'er terstond mede te vreden.

Aanmerkingen.

Vooreerst. Op *to hear*, hooren, volgt altyd de *Accusativus*. B. V.

Don't you hear what I say? Hoort gy niet wat ik zeg?

Ten tweeden. Op *to agree* volgt somtyds *about*; en dan geeft het eene overeenstemming, een verdrag te kennen. B. V.

They can't agree about their portion. Zy kunnen het over hun aandeel niet eens worden?

Did you agree about the bar? Hebt gy u wegens den hoed met elkander vergeleeken?

Ten derden. Doch somtyds volgt op dit woord ook *for*. B. V.

I must agree with him for a whole suit. Ik moet my wegens een geheel pak klederen met hem vergelyken.

Ne-

- Negende Regel.

De Werkwoorden van aanhouding en aankleeving, hebben altyd het voorzetsel achter zich. Diergelyken zyn *to adhere, to cleave, to cling.*

Voorbeelden.

<i>A husband should adhere to his wife.</i>	Een man zal zyne vrouw aanhangen.
<i>I could cleave to you for life.</i>	Ik konde myn leeven lang aankleeven.
<i>Are you resolved to cling to me?</i>	Hebt gy beslooten my aan te kleeven?

Tiende Regel.

Op de volgende en diergelyke Werkwoorden volgt somtyds het voorzetsel *to* met tusschen beide stelling van eenen *Accusativus*; maar *to* verzwegen worden, dan moet de *Dativus* terstond op het Werkwoord volgen.

<i>To give, geeven.</i>	<i>To resign, afstaan.</i>
<i>leave, laten.</i>	<i>send, zenden.</i>
<i>offer, aanbieden.</i>	<i>tell, zeggen.</i>
<i>owe, schuldig zyn.</i>	<i>bestow, schenken, enz.</i>
<i>pay, betaalen.</i>	

Voorbeelden.

<i>Give that book to your father, or, give your father that book.</i>	Geef dit boek uwen vader of aan uwen vader.
<i>Let him leave his watch to your sister, or, let him leave your sister his watch.</i>	Hy laate zyn horologie aan uwe zuster.
<i>Did you offer the money to her? or, did you offer her the money?</i>	Hebt gy haar het geld aangeboden?
<i>I owe a thousand pound to my brother, or, I owe my brother a thousand pound.</i>	Ik ben mynen broeder duizend ponden schuldig.
<i>I must pay that sum to him, or, I must pay him that sum.</i>	Ik moet hem deeze somme betaalen.

He

<i>He resigned his estate to me,</i>	Hy stond zyne goederen aan
<i>or, he resigned me his estate.</i>	my af.
<i>Send this to your brother, or,</i>	Zend dit aan uwen broeder.
<i>send your brother this.</i>	
<i>Tell what I say to your father,</i>	Verhaal uwen Vader wat ik
<i>or, tell your father what I</i>	zeg.
<i>say.</i>	
<i>Bestow this book to him, or,</i>	Schenk hem dit boek.
<i>bestow him this book.</i>	

Aanmerking.

In denzelfden zin volgt ook op het Werkwoord *to bestow* somtyds *on* en *upon*. B. V.

<i>My father bestowed a horse on</i>	Myn vader vereerde mynen
<i>or, upon my brother.</i>	broeder een paard.

II.

Van de Werkwoorden, die het teeken van den Dativus, at, vorderen.

Eerste Regel.

De Werkwoorden van bespottung, aanvallung, of bestraffung, hebben het voorzetsel *at* achterzich. Diergelyken zyn:

<i>To bark,</i> blaffen.	<i>To rail,</i> schelden.
<i>carp,</i> bedillen.	<i>run,</i> loopen.
<i>cavil,</i> schimpen.	<i>snap,</i> happen.
<i>frown,</i> 't voorhoofd fronsen.	<i>snarl,</i> knorren, grauwen.
<i>flout,</i> bespotten.	<i>snuff,</i> den neus optrekken.
<i>fly,</i> vilegen.	<i>spit,</i> spuuwen, enz.

Voorbeelden.

<i>He was barking at me all night.</i>	Hy kefte den geheelen nacht tegen my.
<i>Do not be carping at him so.</i>	Bedil hem zoo niet.
<i>How can you cavil at her so?</i>	Hoe kunt gy haar zoo beschimpen?

Ob!

<i>Oh! how you frown at me!</i>	Och! hoe zyt gy zo nors tegen my!
<i>Don't flout at me.</i>	Bespot my niet.
<i>He flew at me as I was passing by.</i>	Hy vloeg my aan, terwyl ik voorby ging.
<i>He kept railing at me all day.</i>	Hy schold den geheelen dag op my.
<i>She kept snapping and snarling at her all the while.</i>	Zy beschimpde en begraauwde haar al den tyd.
<i>Did she snuff at you?</i>	Schortte zy den neus over u op?

Tweede Regel.

De Werkwoorden, die genoeg, of ongenoeg, enz. te kennen geeven, hebben insgelyks *at* onmiddelaar achter zich. Diergelyken zyn:

<i>To rejoice</i> , zich verblyden.	<i>To repine</i> , moeijelyk zyn.
<i>snulle</i> , grimlagchen.	<i>grumble</i> , morren, schrollen, enz.
<i>laugh</i> , lagchen.	

Voorbeelden.

<i>Did you not rejoice at it?</i>	Verheugde gy u daar over niet?
<i>They smiled at what you said.</i>	Zy grimlachten over 't geen gy zeide.
<i>They even laughed heartily at it.</i>	Zy lachten 'er zelfs hartelyk om.
<i>He repined at your good fortune.</i>	Hy was misnoegd over uw goed geluk.
<i>Don't grumble at what is given you.</i>	Mor niet over 't geen u geeven is.

Aanmerkingen.

Vooreerst. Op *rejoice* volgt somtyds *in*. B. V.

You rejoice in my down fall. Gy verblyd u over mynen val.

Ten tweeden. Op *smile*, volgt ook *on* en *upon*. B. V.

He smiles on, or, upon the ladies. Hy lacht de juffers vriendelyk toe.

Derde

Derde Regel.

Op de Werkwoorden van verwondering, verbaazing, enz. volgt ook onmiddelbaar *at*. Diergelyken zyn: *to admire, to stare, to wonder, to gape, to gaze,* enz.

Voorbeelden.

- I admire at your boldness.* Ik verwonder my over uwe stoutheid.
- He was staring and gaping at her all the time of prayers.* Hy staarde en zag onder het gebed geduutig op haar.
- I wonder at it.* Ik verwonder my daar over.
- Pray don't be staring and gazing at the stars.* Kyk en gaap toch niet altyd na de sterren.

Aanmerkingen.

Vooreerst. *Admire* vordert ook den *Accusativus*. B. V.

I admire your courage. Ik verwonder my over uwen moed.

Ten tweeden. Dus is de beteekenis van *to admire* maar *to admire at*, beduid, zich over iets ontbaazen.

Ten derden. Op *stare* en *gaze* volgt dikwyls *on* en *upon*; en deeze Werkwoorden hebben dan genoegzaam dezelfde betekenis als wanneer zy door *at* gevolgd worden. B. V.

Why do you stare at me? Waarom kykt gy my zo sterk aan?

Why do you stare on, or, upon me? Waarom staroogt gy zoo op my?

Ten vierden. Op *gape* volgt somtyds *for* of *after*, en dan verandert het zyne beteekenis, door dien het, dus te samengevoegd, eene sterke begeerte om iets te verkrygen, uitdrukt. B. V.

He gapes for, or, after riches. Hy haakt krachtig naar rykdom.

Vierde Regel.

De Werkwoorden van bespottinge en van schaamte,

240: VIERDE DEEL, V. HOOFDSTUK. 4. *Afd.*
 ce, hebben insgelyks het voorzetsel *at* achter zich.
 Diergelyken zyn:

- <i>To laugh</i> ; lagchen.	<i>To boot</i> ; uitschreeuwen.
<i>scoff</i> ; spotten.	<i>blush</i> ; bloezen.
<i>bifs</i> ; jouwen.	<i>redde</i> n; rood worden.

Voorbeelden.

<i>He laughs at you.</i>	Hy lacht u uit.
<i>She sometimes scoffs at her father.</i>	Zy dryft fomtyds den spot met haaren vader.
<i>He biffed at his mother.</i>	Hy jouwde zyne moeder uit.
<i>They booted at me in the street.</i>	Zy schreeuwden my na op de straat.
<i>She could not but blush at what you said.</i>	Zy moest noodzaakelyk over uw zeggen schaamrood worden.
<i>Did not you see how she reddend at it?</i>	Hebt gy niet gezien, hoe zy 'er over bloosde.

Aanmerking.

Men zegt ook *to lough at*, wanneer men om iets lacht; doch over iets bloozende, bedient men zich van *to blush*; of, *to redde*n met het voorzetsel *for*.

Vyfde Regel.

De Werkwoorden, door welken uitgedrukt word, dat men iets tot zich trekt, of dat men speelt, hebben *at* achter zich. Diergelyken zyn *to chop*, *snap*, *grasp*; *snatch*, *play*, *game*, enz.

Voorbeelden.

<i>When you were giving him the bit, he chopt at your finger.</i>	Toen gy hem de beet toereikte, hapte hy na uwen vinger.
<i>You would fain snap and snatch at every thing you see.</i>	Gy zoud alles, wat gy ziet, wel willen grypen, en naar u haalen.
<i>We must not grasp at all things.</i>	Wy moeten niet na alles trachten.
<i>We played at cards all night.</i>	Wy speelden den gantschen nacht met de kaart.
<i>She is gaming at quadrille.</i>	Zy speelt quadrille.

Aan-

Aanmerkingen.

Vooreerst. To *snap* en to *snatch*, hebben somtyds het voorzetsel *from* achter zich; en dan geeven deeze Werkwoorden te kennen, dat eene zaak begeerig aangegrepen, en tevens aan een anderen ontrukkt word.

Ten tweeden. To *play* heeft ook wel *on* en *upon* achter zich; en dan beduid het een muziektuig, waar op men speelt; maar somtyds geeft het de daad van uitlagchinge te kennen. B. V.

She plays well on, or, upon the harpsicord. Zy speelt fraai op de klavecimbaal.

Don't play on, or, upon old folks. Lach oude lieden niet uit.

He loves to play his tricks on, or, upon us. Hy is begeerig om ons zyn trekken te speelen.

Zesde Regel.

De Werkwoorden van bedoeling enz. hebben het voorzetsel *at* nu eens onmiddellyk achter zich, dan weder met een *Accusativus* tusschen beiden. Diergelijken zyn *to aim, to shoot, to level, to fire, to point,* enz.

Voorbeelden.

I know what you aimed at. Ik weet waar op gy doelde.
He aims a pistol at me. Hy mikt met een pistool op my.

Shoot at him. Schiet op hem.
You shot an arrow at me? Gy schoot een pyl op my.

Did you level at me? Doelt gy op my?
He levelled at his vices. Hy doelde op zyn gebreken.

Fire at him. Geef vuur op hem.
Let him fire his pistol at them. Laat hy met zyne pistool op hen schieten.

Don't point at me so. Wys op my zoo niet.
Point your finger at her. Wys haar met den vinger.

Aanmerkingen.

Vooreerst. To *discharge, throw, sling,* enz. hebben ltyd, wanneer zy eenen aanval beduiden; het voorzetsel

L

zetsel

242 VIERDE DEEL, V. HOOFDSTUK. 4. Afd.
zetsel *at* achter zich, met eenen daar tusschen gestel-
den *Accusativus*. B. V.

The enemy discharged their artillery at me. De vyand loste zyn geschut op my.

Throw, or, sling a stone at him. Werp een steen op hem.

Ten tweeden. Op *to discharge* volgt ook wel *on* of *upon*. B. V.

They discharge their canon on, or, upon us. Zy lossen hun geschut op ons.

Zevende Regel.

De Werkwoorden, die te kennen geeven, dat men zyne oogen voor iets sluit, het zelve aanschouwt, of 'er zyne oogen op slaat, hebben het voorzetsel *at* onmiddelaar achter zich. Diergelyken zyn, *to connive*, *to wink*, *to look*, *to glance*, *to ogle*, enz.

Voorbeelden.

It was thought he would not connive at it. Men dacht, hy zou het niet door de vingeren zien.

You have a custom of winking at things. Gy hebt de gewoonte van veel door de vingeren te zien.

Let me look at it. Laat ik het bezien.

She was glancing and ogling at a young man. Zy staarde en gluurde op een jongman.

Aanmerking.

Op *to look* volgt ook wel *on* en *upon*, zonder dat het eene verandering in de betekenis maakt. B. V.

Look on or upon this picture. Beschouw deeze schildery.

Men zegt ook in eenen oneigenlyken of verbloemen zin:

Look on or upon the poor. Zie op den armen.

Maar *to glance* neemt eene andere beteekenis aan, wanneer het in plaats van *at*, de voorzetsels *on* of *upon* achter zich heeft. B. V.

He glanced on or upon what you said. Hy roerde het aan, 't geen gy zeide.

The

The bullet did but glance on De kogel raakte maar aan de
or upon the skin. huid.

Wanneer op *look* het voorzetsel *to* volgt, geeft het acht neemen op zich zelve te kennen. B. V.

Look to your self. Neem u in acht,

Achtste Regel.

Op de Werkwoorden, die verachting of beschimping uitdrukken, volgt onmiddelyk *on* of *upon*. Diergelyken zyn: *to joke, to leer, to piss, to play, to reflect, to spit, to trample, to tread, &c.*

Voorbeelden.

You take pleasure in joking on Gy schept 'er vermaak in my
or upon me. te bespotten.

You are always leering on or Gy beloert uwe zuster altyd.
upon your sister.

Why do you piss on or upon Waarom beschimpt gy ons
us so? zoo?

They play on or upon one ano- Zy spotten met elkander.
ther.

He reflects on or upon his wife. Hy doelt op zyne vrouw.

You must not spit on or upon Gy moet uwen nabuuren geen
your neighbours. verdriet aandoen.

She intends to trample on or Zy had in den zin ons met
upon us. voeten te treden.

He would fain tread on or Hy wilde ons allen gaarne den
upon us all. voet op den nek zetten.

Aanmerking.

To leer, to piss en *to spit,* hebben ook, zonder de beteekenis te veranderen, het voorzetsel *at* achter zich.

Met *to play* is het ook zoo; maar dan neemt het eene andere beteekenis aan.

To tread heeft den *Accusativus* achter zich, zonder een deezer voorzetselen. B. V.

The cock treads the hen. De haan treed de hen.

Negende Regel.

Op de Werkwoorden, die sterk aanzien te kennen geven, volgen mede de voorzetsels *on* en *upon* onmiddellyk; als *to look*, *to gaze*, *to stare*.

Voorbeelden.

<i>Look on or upon this map.</i>	Zie op deeze landkaart.
<i>You gaze on or upon men to much.</i>	Gy kykt al te veel naar de menfchen.
<i>'Sbe is ashamed when you stare on or upon her.</i>	Zy blooft, wanneer gy haar sterk aanziet.

Uitzondering.

In deezen zin heeft *to gaze* altyd *at* achter zich.

Aanmerking.

De bovengemelde drie Werkwoorden hebben, in den zelfden zin, *at* achter zich. Zie hier voor den deenden en zevenden Regel.

Tiende Regel.

De Werkwoorden, die fchenken, verëeren, opdraagen, enz. te kennen geven, hebben insgelyks *on* en *upon* achter zich; als *to bestow*, *to confer*, enz.

Voorbeelden.

<i>Bestow your charity upon the indigent.</i>	Geef den nooddriftigen uwe aalmoezen.
<i>He confere'd a living on my brother.</i>	Hy droeg mynen broeder een ampt op.

Aanmerking.

Op *to bestow* volgt ook wel de *Dativus*, of onmiddelyk, of met eenen daar tuffchen gestelden *Accusativus*. Zie de voorbeelden van den voorgaanden tienden Regel, bladz. 236.

Elfde Regel.

De Werkwoorden, die wegneemen, verlaaten, ver-
trek-

trekken, wegzeizen uitdrukken, hebben het voorzetsel *from* onmiddelyk achter zich.

Voorbeeld.

He took me from or off the ground. Hy tilde my op van den grond.

Twaalfde Regel.

De Werkwoorden, die eenig doen of laten te kennen geeven, dat binnen zekere plaats geschied, hebben het voorzetsel *in* onmiddelyk achter zich.

Uitzondering.

Ondertusschen volgt *in* ook wel op zulke Werkwoorden, die eene verandering van plaats uitdrukken, wanneer zy naamelyk geen zelfstandig Naamwoord achter zich hebben, dat de plaats aanwyft, werwaards men gaat. B. V.

Let her come in.

Laat zy binnen komen.

Bring him in.

Breng hem binnen.

Maar word de plaats genoemd, waar men komen zal, dan moet men zich van het voorzetsel *into* bedienen.

Aanmerking.

Men gebruikt het voorzetsel *in* altyd by zulke Werkwoorden, die eene beweging uitdrukken, wanneer de plaats genoemd word, werwaards die beweging geschied. B. V.

I saw my uncle walking in the garden.

Ik zag myn oom in den tuin wandelen.

Dertiende Regel.

De Werkwoorden, die onderzoek, naavorsching enz. te kennen geeven, hebben het voorzetsel *into* onmiddelyk achter zich. Diergelyken zyn: *to dive*, *to inquire*, *to examine*, *to inspect*, *to pry*, *to search*, *to see*, *to seek*, &c.

Voorbeelden.

<i>I can't dive into this business.</i>	Ik kan deeze zaak niet doorgronden.
<i>Have you examined into what I spoke to you of or about?</i>	Hebt gy het geene, waar over ik u gesproken heb onderzocht?
<i>I shall inquire into it.</i>	Ik zal het naavorschen.
<i>Pray inspect into my son's conduct.</i>	Ik bidde u vorfch het gedrag van mynen zoon naa.
<i>I don't love such as pry into other people's concerns.</i>	Ik houde niet van zulken, die zich in de belangen van anderen steeken.
<i>You ought to search into the truth of it.</i>	Gy behoorde de waarheid daarvan naa te spooren.
<i>Did you see into his meaning?</i>	Zaagt gy zyne meening wel in?

Aanmerkingen.

Voor eerst. Op *to dive*, *to inquire*, *to search*, *to seek*, volgt ook *wel far*.

Ten tweeden. *To examine* heeft ook wel den *Accusativus* achter zich. B. V.

Examine this.

Onderzoek dit.

Veertiende Regel.

Op de Werkwoorden, die de verandering eener zaake in eene andere te kennen geeven, of dat men het eene in het andere giét of werpt, wanneer men naamelyk dat geen noemt, waarin de zaak veranderd, gegooten of geworpen word, volgt het voorzetsel *into*, met eenen daar tusschen gestelden *Accusativus*. Diergelyken zyn: *to change*, *to metamorphose*, *to transform*, *to pour*, *to spill*, *to throw*, &c.

Voorbeelden.

<i>Your vanity has changed your former magnificence into poverty.</i>	Uwe ydelheid heeft uwen voorgaanden pracht in armoede veranderd.
<i>Arachne was metamorphosed into a spider.</i>	Arachne werd in eene spin veranderd.

Hi

He has the art of transform- ing all things into gold. Hy bezit de kunst om alles in goud te veranderen.
Let him pour his wine into my brother's. Laat hy zynen wyn in myn broeders wyn gieten.
Spill what you will into it. Giet 'er in wat gy wilt.
I had like to throw him into the river. Ik had hem byna in de rivier geworpen.

Aanmerking.

Op *to pour*, *to spill* en *to throw* volgt ook *out*; maar dan word dat geen, waaruit men iets giet of stort, niet genoemd. B. V.

Spill out. Giet uit. *Pour out.* Stort uit.

Maar word de zaak, waaruit iets gegooten of gestort word, genoemd, dan volgt 'er *out of*.

Vyftiende Regel.

Doet men iets in gezelschap van eenen tweeden of derden, of word de eene zaak met de andere vermengd, dan volgt het voorzetsel *with* onmiddelaar op het Werkwoord.

Voorbeelden.

He fought with his brother. Hy vocht met zynen broeder.
She was disputing with her mother. Zy twistte met haare moeder.
The black hats were mixed with the white hats. De zwarte hoeden waren met de witte hoeden vermengd.

Zestiende Regel.

In gevallen van borgwording, of verslagdoening, volgt het voorzetsel *for* onmiddelyk op het werkwoord. Diergelyken zyn, *to account*, *to answer*, *to be bail*, *to be bound*.

Voorbeelden.

You must account for these things. Gy moet rekenschap van deze zaken geeven.
Will you answer for his future conduct? Wilt gy voor zyn toekomstend gedrag verantwoord? *He*
 L 4

He said he would be bail for you. Hy zeide, dat hy borge voor u wilde zyn.

I shall be bound for her. Ik zal borge voor haar zyn.

Aanmerking.

Op to answer volgt somtyds de *Accusativus*. B. V.

Will you answer this debt? Wilt gy voor deeze schuld aanspraaklyk zyn?

Zeventiende Regel.

Op Werkwoorden van schuldboeting, verwachting, of uitstelling, volgt onmiddelyk het voorzetsel *for*. Diergelyken zyn *to atone*, *to expiate*, *to stay*, *to wait*, *to watch*, &c.

Voorbeelden.

By penance we may atone for our sins. Door berouw moeten wy voor onze zonden boeten.

You can never expiate for so great a crime. Voor eene zoo groote misdaad kunt gy nooit boete genoeg doen.

Who are you staying for. Op wien wacht gy.

You ought to watch for an opportunity. Gy moet op eene gelegenheid wachten.

Aanmerkingen.

Voor eerst. *To expiate* heeft echter meermaalen den *Accusativus* achter zich. B. V.

You can never expiate so great a crime. Voor eene zoo groote misdaad kunt gy nooit boete genoeg doen.

Ten tweeden. Op *to wait* volgt dikwyls *on* en *of*, zonder de beteekenis te veranderen; want, wat 'er ook op volge, het beteekent iemand opwachten, of iemand een bezoek geeven. B. V.

Wait on or of him to morrow. Bezoek hem morgen.

Will you wait on or of her? Wilt gy haar opwachten?

Ten derden. *To wait*, en *to watch* hebben ook den *Accusativus* achter zich. B. V.

Wait

Wait his coming. Verwacht zyne komst.
Watch an opportunity. Wacht op eene gelegenheid.

Ten vierden. *To stay* heeft ook den *Accusativus* achter zich, en dan beduid het ophouden. B. V.

Don't stay me. Houd my niet op.

Agttiende Regel.

De Werkwoorden, de liefde en groote genegenheid te kennen geevende, die men tot eene zaak heeft, als ook de poogingen, die men in 't werk stelt, om dezelve te verkrygen, hebben het voorzetsel *for* onmiddelyk achter zich. Diergelyken zyn: *to care, to long, to languish, to thirst, to gape, to strive, to sue, &c.*

Voorbeelden.

I don't care much for those ways. Deeze weg gevalt my niet wel.

My wife longs for burnt coffee. Myne vrouw heeft eene groote begeerte naar gebrande koffy.

I always languish for my native home. Ik verlange steeds naar myn vaderland.

Don't thirst too much for gold. Dorst niet te veel naar goud.
You are always gaping for money. Gy gaapt altyd naar geld.

You are always striving for mastery. Gy staat altyd naar het meesterschap.

If you lost any thing you must sue for it. Wanneer gy iets verlooren hebt, moet gy het volgens rechten zoeken.

Aanmerkingen.

Voor eerst. Op *to languish, thirst, gape*, volgt ook wel het voorzetsel *after*. B. V.

You languish, thirst and gape only after riches. Gy verlangt, dorst en gaapt alleenlyk naar rykdom.

Ten tweeden. Byvoeglyke Naamwoorden, die van de bovengemelde Werkwoorden afstammen, hebben dezelve voorzetsels achter zich, als het Werkwoord, waarvan zy afstammen.

VYFDE AFDEELING.

Van het Hulpwoord to be zyn.

Aanmerkingen.

Voor eerst. Dit Werkwoord toont altyd eenige bezittinge aan, wanneer een toeëigenend Voornaamwoord op hetzelfde volgt, of de naam of tytel van een persoon, met eene op deeze wyze bygevoegde 's.

Voorbeelden.

<i>This book is mine.</i>	Dit boek is 't myne.
<i>This is my colonel's sword.</i>	Dit is myn kolonels degen.
<i>Here is my mother's hoop.</i>	Hier is myn moeders hōpelrok.

Ten tweeden. Wanneer dit Werkwoord in den tegenwoordigen of onvolmaakt voorleden tyd der aanloopenende wyze staat, of deszelfs Deelwoord van den tegenwoordigen tyd ontmoet word, met de onbepaalde wyze van het eene of andere Werkwoord onmiddelyk daar op volgende, geeft het eene verpligting of schuldigheid te kennen.

Voorbeelden.

<i>I am to be at Paris to morrow.</i>	Ik moet morgen te Parys zyn.
<i>They were to be married.</i>	Zy zouden trouwen.
<i>His being to be at Versailles hinders him from coming.</i>	Omdat hy te Versailles zyn moet, kan hy niet komen.

Ten derden. Op dit Werkwoord volgt de *Genitivus*, met eenen daar tusschen gestelden tweeden *Nominativus*, wanneer men iemand in eene goede of kwaade hoedanigheid wil voorstellen.

Voorbeelden.

<i>He is a man of learning and good education.</i>	Hij is een geleerd en wel opgevoed man.
<i>She is a woman of extraordinary virtue.</i>	Zy is eene by uitstek dengdzaame vrouw.

Z.E.S.

ZESDE AFDEELING.

Van de onpersoonlyke Werkwoorden, there is en it is.

Aanmerking.

Beide deeze Werkwoorden geeven eene verpligting of schuldigheid te kennen, wanneer *to be* op dezelve volgt. B. V.

There is to be a ball to night. Deezen nacht moet 'er een bal zyn.

There was to be a sermon. Daar had eene leerrede moeten gehouden worden.

It was to be my turn. De beurt had aan my moeten zyn.

Is it to be admired? Moet men 'er zich over verwonderen?

Uitzonderingen.

Voor eerst. Nochtans zyn 'er gevallen, in welke het geene schuldigheid uitdrukt. B. V.

There being nothing curious to be seen, we came away. Dewyl 'er niets zeldzaams te zien was, gingen wy heen.

Ten tweeden. Ook vind men het voorzetsel of aan het einde van diergelyke spreekwyzen. B. V.

There is nothing in such an action to be boasted of. In zulk eene daad is niets, waarop men roemen kan.

ZESDE HOOFDSTUK.

Van de schikkinge der Bywoorden (Adverbia.)

Aanmerkingen.

Eerste Aanmerking. Bywoorden van hoedanigheid (adverbia qualitatis) worden gemeenlyk aan het einde

de geplaatst, wanneer het Werkwoord den *Accusativus* vordert.

Voorbeelden.

He beat him severely.

Hy sloeg hem strengelyk.

He cursed him vonfoundedly.

Hy vloekte hem afgruyfelyk.

Doch somtyds is het sierlyker, wanneer het Bywoord tusschen het Werkwoord en den *Nominativus* staat. B. V.

You basely wrong my honour. Gy verongelykt myne eere op laage wyze.

Tweede Aanmerking. Wanneer het Werkwoord eenen *Genitivus*, *Dativus* of *Ablativus* vordert, kan het Bywoord terstond op het Werkwoord volgen, of ook aan het einde geplaatst worden.

Voorbeelden.

He boasted surprisngly of his actions, or he boasted of his actions surprisngly.

Hy pogchte ongemeen op zyne daaden.

He prayed heartily to God, or he prayed to God heartily.

Hy bad hartelyk tot Godt.

He degenerated basely from his father, or he degenerated from his father basely.

Hy ontaarde op eene schandelyke wyze van zynen vader.

En deeze zelfde regel heeft ook by de overige teekens van den *Ablativus* plaats.

Derde Aanmerking. Bevestigende Bywoorden, die in *ly* uitgaan, worden doorgaans op dezelfde plaats gesteld als de Bywoorden van hoedanigheid, van welken wy in de eerste Aanmerking gesproken hebben, wanneer naamelyk in diergelyke spreekwyze geene andere Bywoorden voorkomen.

Voorbeeld.

He beat him certainly, or he certainly beat him.

Hy sloeg hem zekerlyk.

Doch als 'er nog een Bywoord van hoedanigheid by

bykomt, dan verandert men hetzelfde in een zelfstandig en byvoeglyk Naamwoord, en plaatst dezelve doorgaans aan het einde. B. V.

He certainly beat him severely. Is niet wel gesproken, maar men zegt: *He certainly beat him in a severe manner,* Hy sloeg hem zekerlyk op eene strenge wyze.

Vierde Aanmerking. *Yes,* staat gemeenlyk in het begin eener rede.

Voorbeeld.

Yes, he beat him severely. Ja, hy sloeg hem strengelyk:

Vyfde Aanmerking. *Indeed,* staat nu eens in het begin eener rede, dan wederom achter het Werkwoord, en ook dikwyls in het midden van een zin.

Voorbeelden.

Indeed he will not come. Inderdaad hy wil niet komen.

He said indeed he would come. Hy zeide inderdaad, dat hy komen wilde.

It was thought by us, indeed, he would come. Wy dachten waarlyk dat hy komen wilde.

Zesde Aanmerking. Omtrent de ontkennende Bywoorden moet men aanmerken, dat *not at all,* 't welk in 't geheel niet beduid, dikwyls gescheiden word, wanneer *at all* aan het einde staat.

Voorbeeld.

He will not come at all. Hy wil in 't geheel niet komen.

Maar niet van elkander gescheiden zynde, worden ze tusschen het Hulpwoord en het Werkwoord geplaatst. B. V.

He would not at all write it. Hy wilde het in 't geheel niet schryven.

Zevende Aanmerking. Dikwyls volgt ook op *not* het Voornaamwoord *that,* voor den *Nominativus* des Werkwoords, en dan is het eene ontkennende spreekwyze.

Voorbeeld.

Not that I say.

Niet dat ik zeg.

Maar wanneer *but* 'er tusschen gesteld word, dan is het eene bevestigende spreekwyze, omdat *not* en *but* ontkennende woordjes zyn; en twee ontkenninge zyn zoo veel als eene bevestiging. B. V.

Not but I say.

Neen, maar ik zeg.

Agtste Aanmerking. In twyfelachtige vraagen be- dient men zich van *no*, en niet van *not*.

Voorbeeld.

Will you do it or no?

Wilt gy het doen of niet?

Het antwoord is *no*, neen.

Negende Aanmerking. Het Bywoord van vergely- kinge *as*, word doorgaans tweemaal geplaatst.

Voorbeeld.

He is as strong as Hercules. Hy is zoo sterk als Hercules.Doch somtyds word het eerste *as* uitgelaaten.

Tiende Aanmerking. Wanneer *as* in het begin eener rede staat, dan geeft het den eigentlyken tyd te ken- nen, in welken iets geschied of geschied is.

Voorbeelden.

As I was going down stairs. Toen ik de trappen afgang.*I met him, as I was going thro' the church.* Ik ontmoette hem, toen ik door de kerk ging.

Elfde Aanmerking. *As* volgt ook dikwyls op *such*, in de plaatse der Voornaamwoorden *who* en *that*.

Voorbeelden.

Such as are here are honest men. Zulken, als hier zyn, zyn eer- lyke lieden.

Twaalfde Aanmerking. *As* word dikwyls in geval van Eedzweeringe gebruikt.

Voor-

Voorbeelden.

- As I am a sinner.* Zoo waar als ik een zondaar ben.
As I am a christian. Zoo zeker als ik een Christen ben.

Dertiende Aanmerking. In vergelykingen, en voornaamelyk poëtische, bedient men zich doorgaans van *as, such, so, like thus.*

Voorbeelden.

- True ease in writing comes from art, not chance, as those move easiest who have learned to dance.* De rechte vaardigheid in 't schryven komt door kunst, en niet by geval, gelyk zy ligtst gaan, die dansen geleerd hebben.
Such once were criticks, &c. Zulken waren eertyds kunstrechtters, enz.
And such as Chaucer is shall Dryden be. En 't geen Chaucer thans is, zal Dryden in 't vervolg zyn.
So when we see some well proportioned dome. Zoo, wanneer wy een wel geregeld gebouw zien.

Men bedient zich van deeze woorden ook buiten de poëzy, in vergelykingen. B. V.

It is not so good as you say. 't Is zoo goed niet, als gy zegt.

Veertiende Aanmerking. Wanneer het woordje *as* onmiddelyk door *to* of *for* gevolgd werd, gebruikt men het op deeze wyze.

Voorbeelden.

- As to the bed it is warm enough.* Wat het bed aangaat, het is warm genoeg.
As for your brother I'll take care of him. Wat uwen broeder betreft, ik wil zorg voor hem draagen.

Vyftiende Aanmerking. So beneemt ons dikwyls de moeite om het geen te herhaalen dat reeds gezegd is.

Voor-

Voorbeelden.

- You said I was a rogue; who told you so?* Gy zeide, dat ik een schelm was; wie heeft u dit gezegd?
- I am told the King is gone to Flanders.* Men heeft my verhaalt, dat de Koning naar Vlaanderen verrokken is.
- So they say.* Zy zeggen zoo.

Zestiende Aanmerking. So moet dikwyls door *zoo* zeer overgezet worden.

Voorbeeld.

He vexed me so. Hy kwelde my zo zeer.

Zeventiende Aanmerking. Op *so* volgt dikwyls *as* in plaatse van *that*.

Voorbeeld.

Do things so as nothing may be wanting. Maak het zoo, dat 'er niets aan ontbreekt.

Agttiende Aanmerking. Op *more* en *less* volgt doorgaans *than*.

Voorbeelden.

I gave more than you. Ik gaf meer dan gy.

Your book cost less than mine. Uw boek kost minder dan 't myne.

Negentiende Aanmerking. Op *more* en *less* volgt nooit de *Genitivus*, uitgenomen wanneer *this*, *that*, *it*, vooraf gaan: in zulke gevallen staan deeze Voor-naamwoorden in den *Genitivus*, met het teeken of.

Voorbeelden.

Take more of this, of that, &c. Neem meer van dit, van dat, enz.

Give her less of this, of that, &c. Geef haar minder van dit, van dat, enz.

Twintigste Aanmerking. *Least* heeft altyd den *Genitivus* achter zich.

Voor-

Voorbeeld.

I love him least of all. Ik bemin hem het minst van allen.

Een-en-twintigste Aanmerking. Op rather volgt altyd than.

Voorbeeld.

I'll rather die than tell you. Ik zal eer sterven, dan het u zeggen.

Twee-en-twintigste Aanmerking. Dikwyls beduid het zoo veel als liever.

Voorbeelden.

I had rather drown myself. Ik wilde my liever verdrinken.
I would or I'd rather be hanged. Ik wilde liever gehangen worden.

He chose rather to go to sea. Hy verkoos liever naar zee te gaan.

Drie-en-twintigste Aanmerking. Now staat dikwyls by Werkwoorden des voorleden tyds.

Voorbeeld.

We were now entering the gate of the city. Wy gingen toen door de stads poorte in.

Vier-en-twintigste Aanmerking. Now staat ook somtyds in het begin eener rede.

Voorbeeld.

Now we could not see for want of light, and still we went on. Nu konden wy by gebrek van licht niets zien, en gingen echter steeds voort.

Vyf-en-twintigste Aanmerking. Op now volgt ook dikwyls that.

Voorbeeld.

I wil do it, now that you are come. Ik wil het doen, nu (dewyl) gy gekomen zyt.

In

In diergelyke spreekwyzen word *that* dikwyls ver-
zweegen.

Zes en twintigste Aanmerking. *Oftener*, *seldom* en *sooner*, zyn Bywoorden, die, gelyk de byvoeglyke Naamwoorden, hunne trappen van vergelykinge hebben; want men zegt *oftener*, *ofteneft*; *seldomer*, *seldomeft*; *sooner*, *sooneft*. Dus volgt op *oftener*, enz. *than*; en op *ofteneft*, enz. *of*

Voorbeeld.

He has been here oftener (seldomer, sooner) than you. Hy is hier menigvuldiger, (mindermaalen, eerder) geweest, dan gy.

Zeven en twintigste Aanmerking. *Ever* beduid dikwyls altyd.

Voorbeeld.

He has ever been my friend. Hy is altyd myn vriend geweest.

Men verwiffelt dikwyls het verkorte *ever*, dat *e'er* geschreeven word, met het Bywoord *ere* of *e're*, *eer*; doch wanneer men in acht neemt, dat de uitgang van het eerste *er*, maar van het tweede *re* is, dan zal men hier in niet dwaalen. B. V.

His memory shall e'er be dear to me. Zyn gedachtenis zal my altyd dierbaar zyn.
I intend to do it e're he comes. Ik meene het te doen eer hy komt.

Agt-en-twintigste Aanmerking. *Ever* en *never* hebben somtyds *so* achter zich, en voor zich de gebiedende wyze des Hulpwoords *to be*: uit de volgende voorbeelden zal men de beteekenis daar van zien.

Let him be never so great. Laat hem ook nog zoo groot zyn.

Let it be attended with never so much danger, I'll attempt it. Laat het ook met nog zoo veel gevaar verzeld gaan, ik wil het echter beproeven.

Men bedient zich ook van *ever* in den zelfden zin. B. V.

Let him be ever so great. Laat hem ook nog zoo groot zyn.

Negan-

* *Negen-en-twintigste Aanmerking.* Ago staat altyd op het einde eener spreekwyze.

Voorbeeld.

I have seen the King five years ago. Vyf jaaren geleden heb ik den Koning gezien.

Dertigste Aanmerking. Since is fomtyds een Bywoord, en fomtyds een Koppelwoord. Wanneer het een Bywoord is, staat het of in het midden, of aan het einde eener spreekwyze.

Voorbeelden.

It is twenty years since I saw him. Het is twintig jaaren geleden, zederd ik hem gezien heb.
What became of him since? Wat is 'er zederd van hem geworden?

Een-en-dertigste Aanmerking. Long ago word ook, gelyk ago, aan het einde der spreekwyze geplaatst.

Voorbeeld.

He is married long ago. dat Hy is lang geleden (langen is: a long time ago. tyd) getrouwd.

Long since word doorgaans gebruikt, wanneer iets bevestigd word. B. V.

My sister is brought to bed long since. Myne Zufter is voor langen tyd al bevallen.

Word 'er iets ontkend, of gevraagd, dan worden deeze woorden in het midden gesteld; ten zy, dat de vraag op het voorgaande haare betrekking hebbe, want, in zulken gevalle, plaatst men *long since* aan het einde. B. V.

It is not long since she was brought to bed. 't Is niet lang geleden, dat zy bevallen is.

Is it long since she was brought to bed? Is 't lang geleden, dat zy bevallen is?

Pray is it long since? Ei lieve! is het reeds lang geleden?

Twee en dertigste Aanmerking. Yet en still hebben beiden hunne betrekking op den tegenwoordigen tyd; doch

doch *yet* heeft ook zyne betrekking op den voorle-
den tyd.

Voorbeelden.

Is my brother here yet or still? Is myn broeder hier nog?
Is my brother gone away yet? Is myn broeder reeds wegge-
gaan?

Merk. Men mag niet zeggen: *is my brother gone
away still?*

Drie-en-dertigste Aanmerking. Wanneer de Bywoor-
den van getal een zelfstandig Naamwoord, dat zeker
tydperk te kennen geeft, in het eenvoudig getal ach-
ter zich hebben, dan word het onbepaalde Geslacht-
woord *a* tusschen beiden gesteld; en het teeken van
den *Ablativus in* word 'er onder verstaan.

Voorbeelden.

Once a week, d. i. in a week. Eenmaal in de weeke.
Twice a year, d. i. in a year. Tweemaal in het jaar.
Trice a day, d. i. in a day. Driemaal 's daags.

Merk. Zo het Naamwoord van het meervoudig ge-
tal is, dan staat het in den *Ablativus* met *in*, somtyds
met, somtyds zonder een Geslachtwoord. B. V.

Once in three days. Eenmaal in drie dagen.
Trice in a hundred years. Tweemaal in honderd jaaren.

Vier-en-dertigste Aanmerking. *Where, here* en *there*
worden dikwyls by Voornaamwoorden gevoegd, en
denzelve ingelyfd; dan is *where* zoo veel als *which*;
here zoo veel als *this*; en *there* zoo veel als *that*.

Voorbeelden.

Whereof (dat is: *of which*) *I am persuaded.* Waar van ik
(overtuigd ben.

Whereat (dat is: *at which*) *he grew uneasy.* Waar over hy on-
(gemakkelyk werd.

Whereto of *wherunto*, dat is: *to* or *unto which*.

Wherein, dat is: *in which*.

Wherewith, dat is: *with which*.

Where-

Wherefore, dat is: *for which*.

Wherefrom, dat is: *from which*.

Whereby, dat is: *by which*.

Whereabouts, dat is: *about which place*.

Vyf-en-dertigste Aanmerking. Here en there volgen denzelfden regel

Voorbeelden.

Hereof, dat is: *of this*.

Hereat, dat is: *at this*.

Hereunto, dat is: *to or unto this*.

Herein, dat is: *in this*.

Hereby, dat is: *by this*.

Hereabouts, dat is: *about this (place)*.

Thereof, dat is: *of that*.

Thereat, dat is: *at that*.

Thereunto, dat is: *to that*.

Therein, dat is: *in that*.

Thereby, dat is: *by that*.

Thereabouts, dat is: *about that (time of place)*.

1. *Merk.* Waar men *where* ontmoet, staat *to* somtyds aan het einde. B. V.

Where do ye go to?

Werwaarts gaat gy?

2. *Ever*-en *soever* kunnen ook met *where* verbonden worden. B. V.

I shall find him wherever or wheresoever he be.

Ik zal hem wel vinden, waar hy ook zyn moge.

3. De Engelschen bedienen zich ook van het woord *wherewithal*. B. V.

I have not wherewithal to buy it.

Ik hebbe niets, waar mede ik het koopen kan.

ZEVENDE HOOFDSTUK.

Van de schikking der Voorzetselen. (Præpositiones.)

Men heeft tweederleie soorten van Voorzetselen: onscheidbaaren en scheidbaaren; (*Præpositiones inseparabiles & separabiles.*)

Onscheidbaaren zyn zulken, die den Naam. en Werkwoorden ingelyfd worden; maar scheidbaaren of alleenstaande bepalen de beteekenis derzelve. Men zie het geen wy in het Derde Deel; bladz. 178. daar van gezegd hebben.

Aanmerkingen.

Eerste Aanmerking. De onscheidbaare voorzetsels staan altyd aan het begin van een Woord, en worden gemeenlyk met het zelve verbonden. Maar de alleenstaande gaan meereendeels het woord voor, doch somtyds volgen zy 'er ook op; en dit geschied altyd, wanneer zy by Werkwoorden geyoegd worden: onder deezzen zyn ook eenigen, die mede tot de onscheidbaaren behooren.

Tweede Aanmerking. De alleenstaande voorzetsels maaken niet slechts op zich zelve een gedeelte van de beteekenisse der Werkwoorden uit, maar, om zoo te spreken, de Werkwoorden zelve; want door de byvoeging van een voorzetsel, word de beteekenis van het Werkwoord geheel veranderd. B. V.

To look, beduid aanschouwen.

To look for, — onderzoeken.

Naar dat men dus de voorzetsels verandert, word ook de beteekenis van het Werkwoord zelve veranderd.

Johnson heeft, in zyn Engelsch Woordenboek, het gebruik en de beteekenis deezzer voorzetselen op het allerduidelykste aangetoond.

AGT.

AGTSTE HOOFDSTUK.

Van de schikkinge der Koppelwoorden. (Conjunctiones.)

Aanmerkingen.

Eerste Aanmerking. By de veroorzaakende Koppelwoorden moet men aanmerken, dat men zich op eene vraag dikwyls van het Koppelwoord *why* bedient, eer men nog het antwoord zelf geeft: in zulken gevalle beteekent *why* eene foort van verwonderinge, of van verbaasdheid, over de vooritelde vraage.

Voorbeelden.

Where have you been? Waar zyt gy geweest?
Why! I have been at my sister's. Wel! ik ben by myne Zuster geweest.

Tweede Aanmerking. *Then* op *what* volgende, heeft; altyd zyne betrekking op eene voorafgaande zaak.

Voorbeeld.

Your brother is dead, and what then? Uw broeder is dood, en wat nu?

Derde Aanmerking. *Whereas*, nademaal, dewyl, enz. is by de Advokaaten een zeer gebruikelijk woord, waar mede zy hunne geschriften doorgaans beginnen.

Vierde Aanmerking. Onder de verbindende Koppelwoorden is *and*, en, het allergeuonlykste; doch hoe veele Naam- of Werkwoorden ook op elkander volgen, word het echter maar tusschen de twee laatste gesteld.

Voorbeelden.

There was no body at home but my father, mother, sister and cousin Betty. Daar was niemand te huis, dan myn vader, myne moeder, myne zuster, en myne nicht Betje.

He

264 VIERDE DEEL, VIII. HOOFDSTUK.

He came with a design to quarrel, fight and scold. Hy kwam met een voorneemen om te twisten, te vechten en te kyven.

Doch men plaatst *and* niet tusschen twee byvoeglyke Naamwoorden. B. V.

He was a brave, stout, clever, handsome man. Hy was een dapper, kloek, aartig, schoon man.

Vyfde Aanmerking. Maar men zet het dikwyls tusschen twee Werkwoorden.

Voorbeelden.

Go and fetch. Gaa en haal. (Gaa om te haalen.)
Let him come and drink. Dat hy kome en drinke. (Dat hy kome om te drinken.)
See and do it. Zie en doe het. (Tracht het te doen.)

Zesde Aanmerking. Men bedient zich van *both*, *beide*, ook in zulke plaatsen, waar men het in het Nederduitsch zeer gevoeglyk uitlaaten kan.

Voorbeelden.

Both my brother and sister dined here. Myn broeder en myne zuster aten hier te middag.
We had both wine and musick. Wy hadden wyn en muziek.

Merk 1. Vind men het woordje *both* in het begin eener spreekwyze, dan zal men, eer de zin geëindigd is, ook het Koppelwoord *and* vinden.

2. *Both* word dikwyls uitgelaaten. B. V.

He and she must go, (dat is: Hy en zy moeten gaan. *both he and she.*)

Zevende Aanmerking. Wanneer men zich van *both* bedient, moet, by elk Naamwoord, hoe-veelen ook achter elkander volgen, het woordje *and* herhaald worden.

Voorbeeld.

Both you, and he, and she and William &c. were here. Gy, en hy, en zy, en Willem enz. waren hier.

Agtste

Agte Aanmerking. *Either* en *or* worden bevestigender, en *neither* en *nor* ontkennender wyze gebruikt.

Voorbeelden.

It is either my brother or sister Dit heeft of myn broeder, of
has done that. myne zuster gedaan.
I am sure it is neither you Ik ben wel verzekerd, dat
nor I. noch gy, noch ik het zyn.

Vind men in den beginne *either*, men zal in 't gevolg zekerlyk ook *or* vinden: gelyk dit ook omtrent *neither* en *nor* plaats heeft.

Negende Aanmerking. Wanneer men zich van *either* of *neither* bedient, en 'er verscheide Naamwoorden, Voornaamwoorden of Werkwoorden op laat volgen, dan moet *or* of *nor* by yder derzelve herhaald worden.

Voorbeelden.

Neither you nor I, nor our Noch gy, noch ik, noch on-
fathers, nor gran-fathers ze vaders, noch onze
have seen that. grootvaders hebben dit ge-
zien.
You came here either to dance Gy zyt hier gekomen of om te
or play or sing or laugh. dansen, of om te spelen,
of om te zingen, of om
te lagchen.

Tiende Aanmerking. *Both*, *either* en *neither*, hebben ook dikwyls den *Genitivus* achter zich.

NEGENDE HOOFDSTUK.

Van de Tusschenwerpselen. (Interjectiones.)

Hier omtrent behoeven wy niet veel aan te teekenen; want het gebruik derzelve in het Engelsch,
M ge-

Derde Aanmerking. Het Semicolon geeft eenen nog minder volkomen zin te kennen, dan het Dabbelpunt.

Vierde Aanmerking. Het Comma wyft de allerkortfte tuffchenpoozing aan.

Vyfde Aanmerking. Wanneer tuffchen eene gefchakelde rede iets ingevoegd word, besluit men die in een *Parenthefis*, of een paar haakskens: doch in 't Engelsch is dit teeken byna buiten gebruik geweest.

Zesde Aanmerking. Achter een Vraag gebruikt men een Vraagteeken; achter eene Verwondering, ~~een~~ Uitroep, eene Bespotting, eene hevige Aanspraak, bedient men zich van het Teeken van Uitroepinge.

Nog andere teekens zyn 'er, doch die alleen maar op Letters of Lettergreepen betrekking hebben, B. V.

De Apostrophus, of het Teeken van Uitlaatinge ..	} dus geteekend wordende :	}
Het Teken van Verbindinge, of Koppeling .		

Merk 1. Den *Apostrophus* of het Teeken van Uitlaatinge plaatst men boven aan eenen medeklinker, om daar door aan te wyzen, dat ter dier plaatse een Klinkletter is uitgelaaten of verzwegen. Dus schryft men 't is in plaatse van *it is*; *lov'd* in plaatse van *loved*.

2. Door middel van het Teeken van *Verbindinge* worden twee lettergreepen of twee woorden aan elkander gehecht.

Ook bind dit Teeken twee lettergreepen, wanneer aan het einde van eenen regel geene ruimte genoeg voor een geheel woord is, en men een gedeelte van het zelve op den volgenden regel moet

moet brengen, wanneer dit teekēn aan het einde van den eersten regel gesteld word, daar het woord is afgebrooken.

Het hecht ook twee woorden aan elkander. B. V. *a looking-glass*; een spiegel; *a belt-maker*, een gordelmaker.

Einde van het Vierde Deel.

AAN-

A A N H A N G S E L S

T O T D E

N I E U W E

E N G E L S C H E

SPRAAKKUNST.

E E R S T E A A N H A N G S E L.

Alphabetifche Lyft eener groote menigte van zulke Engelsche woorden, die, deels wegens hunne verscheidenerleie Beteekenisse, deels, wegens hunne byna gelykluidende Uitspraake, doch vershillende Spellinge en Beduidenisse, wel van elkander moeten onderscheiden worden.

A.

lees

<i>Abâte</i>	<i>abat</i>	verminderen.
<i>abêt</i>	<i>abet</i>	aanmoedigen.
<i>abéd</i>	<i>ebed</i>	te bed.
<i>accidence</i>	<i>akfidens</i>	inleidng.
<i>accidents</i>	<i>akfidents</i>	toevallen.
<i>adapt</i>	<i>adapt</i>	bekwaam maaken.
<i>adôpt</i>	<i>adapt</i>	tot een kind aanneemen.
<i>advïce</i>	<i>advys</i>	raad, bericht.
<i>advise</i>	<i>advys</i>	raadgeeven.
<i>add</i>	<i>add</i>	byvoegen.
<i>add</i>	<i>add</i>	ongelyk, misselyk.
<i>ail</i>	<i>al</i>	onpasselyk zyn.
<i>ale</i>	<i>al</i>	bier zonder hop gebrouten.
<i>all</i>	<i>aal</i>	al, alles.

lees

<i>awl</i>	<i>aal</i>	een eis.
<i>allay</i>	<i>alle</i>	verzachten.
<i>allay of alloy</i>	<i>allei</i>	minstoffe, alloy.
<i>alley</i>	<i>elli.</i>	een laan, wandelperk.
<i>allie</i>	<i>allet</i>	bondgenoot.
<i>altar</i>	<i>alter</i>	een altaar.
<i>alter</i>	<i>altir</i>	veranderen.
<i>aloud</i>	<i>elaud</i>	overluid.
<i>altow'd</i>	<i>allow'd</i>	toegestaan.
<i>and</i>	<i>and</i>	en.
<i>ant</i>	<i>ant</i>	eene mier.
<i>aunt</i>	<i>aunt</i>	moeije.
<i>are</i>	<i>er</i>	zy zyn.
<i>air</i>	<i>er</i>	lucht, zwier.
<i>beir</i>	<i>er</i>	erfgenaam.
<i>arrant</i>	<i>arrent</i>	zeer boos.
<i>arrant</i>	<i>arrend</i>	broodfchap.
<i>array</i>	<i>erra</i>	bekleeden.
<i>aray</i>	<i>era</i>	slagorde, gewaad.
<i>art</i>	<i>art</i>	gy zyt.
<i>art</i>	<i>art</i>	eene kunst.
<i>assent</i>	<i>assent</i>	toestemmen.
<i>ascend</i>	<i>essent</i>	opklimmen.
<i>asp</i>	<i>asp</i>	een espenboom.
<i>basp</i>	<i>basp</i>	een kram, haak.
<i>augure of augre</i>	<i>aager</i>	een boor.
<i>augur</i>	<i>aager</i>	een waarzegger.
<i>ax</i>	<i>aks</i>	een byl.
<i>act</i>	<i>akts</i>	schriften.
<i>august</i>	<i>aagost</i>	heerlyk.
<i>august.</i>	<i>aagost.</i>	augustus, oogstmaand.

B.

lees

<i>Babble</i>	<i>bab'l</i>	gepraat, gezwets.
<i>Babble</i>	<i>baabel</i>	kinderfpeel.
<i>back</i>	<i>bak</i>	de rug.
<i>beck</i>	<i>bek</i>	een wenk.
<i>bag</i>	<i>bag</i>	een fak.
<i>bade</i>	<i>baed</i>	bevolen.
<i>bad</i>	<i>bad</i>	kwaad, fnood.

bat

lees

<i>bat</i>	<i>bat</i>	eene vleermuis.
<i>bail</i>	<i>bal</i>	een borg, borgtoeg.
<i>bale</i>	<i>bal</i>	een baal, pak.
<i>bacon</i>	<i>baken</i>	spek.
<i>béacon</i>	<i>bieken</i>	baaken, baak.
<i>balm</i>	<i>baam</i>	balsam.
<i>báker</i>	<i>báker</i>	een bakker.
<i>béaker</i>	<i>bieker</i>	een beker.
<i>ball</i>	<i>baal</i>	een bal, kloot.
<i>bawl</i>	<i>baal</i>	schreeuwen.
<i>band</i>	<i>band</i>	eene bef, band.
<i>bond</i>	<i>band</i>	een verbond, verbinding.
<i>bane</i>	<i>bæn</i>	verderf, vergift.
<i>bain</i>	<i>bæn</i>	een bad.
<i>barbary</i>	<i>barberi</i>	Barbarye.
<i>barberry</i>	<i>barberri</i>	berberiffen.
<i>bare</i>	<i>bar</i>	een dwarsboom, de baalie.
<i>bare</i>	<i>ber</i>	bloot, kaal.
<i>bars</i>	<i>ber</i>	ontblooten, ontdekken.
<i>bark</i>	<i>bark</i>	eene schors, een bark.
<i>bark</i>	<i>bark</i>	blaffen.
<i>birly</i>	<i>barli</i>	garst.
<i>bárely</i>	<i>barli</i>	blootelyk, alleenlyk.
<i>bárrow</i>	<i>barro</i>	een berri, een barg.
<i>bórrow</i>	<i>barro</i>	borgen.
<i>búrrow</i>	<i>borro</i>	eene burgt, een hol.
<i>báse</i>	<i>bas</i>	slecht, gemeen.
<i>báse</i>	<i>bas</i>	een bas, de grondslag.
<i>báse</i>	<i>bas</i>	het onderhangfel van een ledikant.
<i>baize</i>	<i>bæn</i>	baai.
<i>batcb</i>	<i>batfj</i>	een oven vol brood.
<i>badge</i>	<i>batfj</i>	een merk, teken.
<i>bath</i>	<i>bath</i>	een bad.
<i>batbe</i>	<i>batbe</i>	baden.
<i>básilick</i>	<i>bafitk</i>	eene hoofdkerk.
<i>bafilick</i>	<i>bafitk</i>	eene hoofdader.
<i>battel</i>	<i>battl</i>	gevecht.
<i>battle</i>	<i>battel</i>	groeizaam, vruchtbaar.
<i>be</i>	<i>bé</i>	zyn, weezen.
<i>bee</i>	<i>bie</i>	byen.
<i>been</i>	<i>bin</i>	gewees.

lees

<i>bean</i>	<i>bien</i>	eene boon.
<i>bed</i>	<i>bed</i>	het bed.
<i>bead</i>	<i>bied</i>	een koraal.
<i>bear</i>	<i>beer</i>	een beer.
<i>bear</i>	<i>beer</i>	draagen.
<i>beer</i>	<i>bier</i>	bier.
<i>beer</i>	<i>bier</i>	eene baar, doodbaar.
<i>belly</i>	<i>belli</i>	de buik.
<i>belly</i>	<i>bilei</i>	beliegen.
<i>berry</i>	<i>berri</i>	eene bezie.
<i>bury</i>	<i>betri</i>	begraaven.
<i>bile</i>	<i>byl</i>	een buil, gezwel, de gal.
<i>boil</i>	<i>bail</i>	kooken.
<i>blue</i>	<i>bluu</i>	blauw.
<i>blew</i>	<i>bluu</i>	hy blies.
<i>boar</i>	<i>boor</i>	een wild zwyn.
<i>bore</i>	<i>boor</i>	booren.
<i>boat</i>	<i>boot</i>	een boot.
<i>baat</i>	<i>boet</i>	een laars, ook toegift.
<i>bónny</i>	<i>banni</i>	aartig, hupfch.
<i>bóney</i>	<i>booni</i>	beenig, beenschtig.
<i>bónder</i>	<i>barder</i>	de rand, het uiterste.
<i>bórdure</i>	<i>barder</i>	borduuring.
<i>born</i>	<i>baarn</i>	gebooren.
<i>born</i>	<i>boorn</i>	gedraagen.
<i>bough</i>	<i>bau</i>	een tak, telg.
<i>bow</i>	<i>bau</i>	zich buigen.
<i>bow</i>	<i>boo</i>	een boog.
<i>bowl</i>	<i>bool</i>	een bokaal.
<i>bowl</i>	<i>baul</i>	een ronde holle bak.
<i>bread</i>	<i>bred</i>	brood.
<i>bred</i>	<i>bred</i>	opgevoed.
<i>breadtb</i>	<i>bredtb</i>	de breedte.
<i>breatb</i>	<i>brietb</i>	de adem.
<i>breatbe</i>	<i>brietb</i>	ademen.
<i>brick</i>	<i>brick</i>	tichgelsteen.
<i>broad</i>	<i>braad</i>	breed.
<i>brotb</i>	<i>bratb</i>	vleefchfop.
<i>bruit</i>	<i>bruut</i>	een gerucht.
<i>brute</i>	<i>bruut</i>	onvernuftig.
<i>búcket</i>	<i>bocket</i>	een emmer.
<i>bull</i>	<i>pull</i>	een os.
<i>pull</i>	<i>pull</i>	trekken.

C.

lees

Call
cawl
carnat
kernel
case
case
cause
cauf
caught
caufey
causes
carrier
carreer
cellar
seller
censor
censer
censure
chair
chare
cheer
cheer
chairs
chance
change
chécker
chécker
exchequer
cheft
ebin
choler
collar
colour
cstbern
citron
clause
claws
cléaver
cléaver
soal

kaal
kaal
karnal
kernell
kas
kas
kaas
kaf
kaat
kaufe
kaases
karrier
seller
seller
senfer
senfer
sensjer
tsjar
tsjar
tsjier
tsjier
tsjens
tsjans
tsjandsj
tsjecker
tsjecker
ekstsjeck'r
tsjest
tsjin
kaller
kaller
kollor
fittern
stern
klaas
klaas
kliever
klevver
koel

geroep, roepen.
het darmnet.
vleeschlyk.
kern.
toeval.
een doos, kooker.
oorzaak.
een vischkaar.
gevangen.
straatwegen.
oorzaaken.
een briefdraager.
een loopbaan.
een kelder.
een verkooper.
een berisper.
een reukvat.
bestraffing.
een stoel.
gering werk.
vrolyk.
gelzat, toestel.
ketens.
toeval.
verandering.
een berisper.
opgelegd werk.
koningklyke schatkamer.
eene kist.
de kin.
toorn.
een halsband.
verw.
eene cyter.
een citroen.
een besluit.
klaauwen.
een die klooft.
sartig.
eene kool.

	lees	
<i>cale</i>	<i>kool</i>	kool, moeskruide.
<i>come</i>	<i>kom</i>	komen.
<i>comb</i>	<i>koom</i>	een kam.
<i>cóming</i>	<i>koming</i>	komende.
<i>cúmin</i>	<i>kominu</i>	komyn.
<i>cómmun</i>	<i>kammon</i>	gemeen.
<i>commune</i>	<i>komjuun</i>	gemeenschap houden.
<i>confirm</i>	<i>kanserm</i>	bekrachten.
<i>conform</i>	<i>känform</i>	gelykformig.
<i>conjure</i>	<i>kandsjuur</i>	famenzweeren.
<i>conjure</i>	<i>kondsjer</i>	tooveren.
<i>cost</i>	<i>kost</i>	onkosten.
<i>coast</i>	<i>kooft</i>	de oever.
<i>cóunsel</i>	<i>kaunsel</i>	raad, advocaat.
<i>cóuncil</i>	<i>kaunsil</i>	kerkvergadering.
<i>cóurier</i>	<i>korrier</i>	een looper.
<i>cúrrier</i>	<i>kurrier</i>	een leerbereider.
<i>course</i>	<i>hoors</i>	een loop.
<i>cours</i> of <i>coarse</i>	<i>koors</i>	grof.
<i>crack</i>	<i>krak</i>	kraaken.
<i>crack</i>	<i>krak</i>	praaten.
<i>crow</i>	<i>kroo</i>	eene kraai, kraaijen.
<i>cy'mbal</i>	<i>simbal</i>	een cymbaal.
<i>sy'mbol</i>	<i>simbol</i>	een teken, spreuk.

D.

	lees	
<i>Dam</i>	<i>dam</i>	een dam.
<i>dame</i>	<i>dæn</i>	eene mevrouw.
<i>damm</i>	<i>dam</i>	verdoemen.
<i>Dane</i>	<i>Deen</i>	een Deen.
<i>deing</i> or <i>datgn</i>	<i>deen</i>	vervaardigen.
<i>dear</i>	<i>dier</i>	dier, waard.
<i>deer</i>	<i>dier</i>	een hert.
<i>denter</i>	<i>denyer</i>	een verloogchenaar.
<i>débeer</i>	<i>detter</i>	een schuldenaar.
<i>déstér</i>	<i>diser</i>	affchrikken.
<i>décent</i>	<i>difent</i>	gevoeglyk.
<i>déscén</i>	<i>difent</i>	afstammen.
<i>décree</i>	<i>dikri</i>	besluiten.

décry!

lees

<i>decry</i>	<i>dikry</i>	afzetten, nitjouwen.
<i>defend</i>	<i>difend</i>	beschutten.
<i>deafen'd</i>	<i>deffend</i>	doof gemaakt.
<i>désart</i>	<i>disart</i>	woestyne.
<i>désert</i>	<i>differ</i>	verdienste.
<i>désert</i>	<i>disert</i>	't naagerecht.
<i>disard</i>	<i>disard</i>	een onnozele hals.
<i>dévice</i>	<i>divys</i>	list, uitvindfel.
<i>devise</i>	<i>divys</i>	verrinnen, zinspreuk.
<i>dew</i>	<i>dju</i>	de dauw.
<i>due</i>	<i>dru</i>	schuldig.
<i>die</i>	<i>dy</i>	sterven.
<i>die</i>	<i>dy</i>	verwen.
<i>die</i>	<i>dy</i>	een dobbelsteen.
<i>disease</i>	<i>dissies</i>	ziekte.
<i>decease</i>	<i>dikes</i>	het overlyden.
<i>dyvers</i>	<i>dyvers</i>	duikers.
<i>dyverse</i>	<i>dyvers</i>	verscheiden.
<i>do</i>	<i>doe</i>	doen.
<i>to</i>	<i>toe</i>	tot, te.
<i>dóllar</i>	<i>daller</i>	daalder.
<i>dólour</i>	<i>dallor</i>	snert.
<i>done</i>	<i>doh</i>	gedaan.
<i>dun</i>	<i>doh</i>	donker bruin, ook maanen.
<i>duke</i>	<i>duuk</i>	een hertog.
<i>duck</i>	<i>doek</i>	een eend, endvogel.

E.

lees

<i>Ear</i>	<i>ier</i>	een oor.
<i>ear</i>	<i>ier</i>	een koorn air.
<i>ear</i>	<i>ier</i>	een handgreep.
<i>ear</i>	<i>ier</i>	ploegen.
<i>ere</i>	<i>eer</i>	eer, eorder.
<i>each</i>	<i>eensj</i>	elk, yder.
<i>edge</i>	<i>edsj</i>	de scherpte, snede van een mes.
<i>elder</i>	<i>elder</i>	ouder.
<i>elder-tree</i>	<i>elder-tree</i>	vlierboom.
<i>embark</i>	<i>imbark</i>	inscheepen.
<i>impark</i>	<i>impark</i>	omhainen.

lees

<i>emerauld</i>	<i>emeraald</i>	}	een smaragd.
<i>emerod</i>	<i>emrod</i>		
<i>emrods</i>	<i>emrads</i>	}	ambeijen.
<i>bemeroids</i>	<i>emraids</i>		
<i>employ</i>	<i>implat</i>		beezigen.
<i>imply</i>	<i>implei</i>		Influiten, behelzen.
<i>end</i>	<i>end</i>		einde.
<i>ended</i>	<i>ended</i>		geëindigd.
<i>indeed</i>	<i>indied</i>		inderdaad.
<i>endite</i>	<i>indyt</i>		aanklaagen.
<i>indite</i>	<i>indyt</i>		opstellen, voorzeggen.
<i>exercice.</i>	<i>exersys</i>		oeffening.
<i>exorcise.</i>	<i>exorsys</i>		bezweeren.
<i>eye</i>	<i>ey</i>		het oog.
<i>l</i>	<i>y</i>		ik.
<i>eyes</i>	<i>eyz</i>		oogen.
<i>ice</i>	<i>eyz</i>		ys.

F.

lees

<i>Fallow</i>	<i>faloo</i>	vaal, vaalagtig.
<i>fallow</i>	<i>faloo</i>	volgen.
<i>fain</i>	<i>fan</i>	gaarne.
<i>fane</i>	<i>fan</i>	een vlaggetje.
<i>fan</i>	<i>fan</i>	eene wan.
<i>feign</i>	<i>feen</i>	verdichten.
<i>fare</i>	<i>far</i>	kost, spys.
<i>fare well</i>	<i>farwell</i>	vaarwel.
<i>far</i>	<i>far</i>	ver, verre.
<i>fair</i>	<i>far</i>	fchoon.
<i>faire</i>	<i>far</i>	een jaarmarkt.
<i>fear</i>	<i>fier</i>	vrees.
<i>faitb</i>	<i>faib</i>	geloof, trouwe.
<i>face</i>	<i>fas</i>	het aangezicht.
<i>fawn</i>	<i>faan</i>	een jong hertje.
<i>fawn</i>	<i>faan</i>	vleijen, streelen.
<i>fin</i>	<i>fin</i>	een vin.
<i>fiend</i>	<i>find</i>	een vyand.
<i>fine</i>	<i>fyn</i>	fyn, fraai.
<i>fine</i>	<i>fyn</i>	geldboete.
<i>find</i>	<i>fynd</i>	vinden.

fynd

lees

<i>ftned</i>	<i>fyn'd</i>	gezuiverd, bekeurd.
<i>ftuned</i>	<i>finned</i>	gevind, met vinnen.
<i>fir</i>	<i>fer</i>	een denneboom.
<i>fire</i>	<i>fjer</i>	vuur; ook aansteeken.
<i>fur</i>	<i>fur</i>	bontwerk.
<i>for</i>	<i>for</i>	voor.
<i>for</i>	<i>far</i>	want.
<i>flay</i>	<i>flæ</i>	de huid afhaalen, villen.
<i>flæ</i>	<i>flie</i>	een vloot.
<i>flæ</i>	<i>flie</i>	vlieden.
<i>fly</i>	<i>fly</i>	vliegen.
<i>floor</i>	<i>floor</i>	de vloer.
<i>flour</i>	<i>flaur</i>	meel.
<i>flower</i>	<i>flauer</i>	eene bloem.
<i>food</i>	<i>foed</i>	voedsel, spys.
<i>foot</i>	<i>foet</i>	een voet.
<i>ford</i>	<i>foord</i>	eene ondiepte.
<i>forth</i>	<i>fortb</i>	uit, na buiten, voort.
<i>fourtb</i>	<i>foortb</i>	de vierde.
<i>foul</i>	<i>faul</i>	onrein.
<i>fowl</i>	<i>faut</i>	een vogel.
<i>frank</i>	<i>frank</i>	mesten, voeden.
<i>frank</i>	<i>frank</i>	vry, frank.
<i>freeze</i>	<i>fries</i>	vriezen, bevrozen.
<i>friez</i>	<i>fries</i>	vries, zekere genopre baai.
<i>freeze or frieze</i>	<i>fries</i>	een uitstek.

G.

lees

<i>Garden</i>	<i>gärd'n</i>	een tuin, hof.
<i>gärdian</i>	<i>gärdien</i>	een voogd, opziener.
<i>gentile</i>	<i>dsjentiel</i>	edel, aardig.
<i>gentil</i>	<i>dsjentil</i>	een houtworm.
<i>gentile</i>	<i>dsjentil</i>	een helden.
<i>gentle</i>	<i>dsjentil</i>	zacht, behendig.
<i>gesture</i>	<i>dsjester</i>	houding.
<i>jester</i>	<i>dsjester</i>	een potsmaaker.
<i>chëster</i>	<i>tsjester</i>	eene stad in Engeland.
<i>gues's'd</i>	<i>gest</i>	gegisd.
<i>guëst</i>	<i>gest</i>	een gäst.
<i>god</i>	<i>gäd</i>	God.

M 7

80

lees

<i>got</i>	<i>gat</i>	gekreegen.
<i>goad</i>	<i>good</i>	een prikkel.
<i>geat</i>	<i>goot</i>	een bok.
<i>guile</i>	<i>gils</i>	schuld.
<i>gils</i>	<i>gils</i>	verguid.
<i>grace</i>	<i>gras</i>	genade.
<i>grafs</i>	<i>gras</i>	gras.
<i>grafe</i>	<i>gries</i>	vet.
<i>gray</i>	<i>gre</i>	grauw.
<i>groan</i>	<i>groom</i>	steenen, zuchten.
<i>grown</i>	<i>groom</i>	gewassen, gegroeid.
<i>groot</i>	<i>graat</i>	eene zekere munte.
<i>grot</i>	<i>grat</i>	eene grot, een hol.
<i>gum</i>	<i>gom</i>	gom.
<i>gum</i>	<i>gom</i>	tandvleesch.

H.

lees

<i>Hail</i>	<i>hal</i>	hagel.
<i>bale</i>	<i>hal</i>	trekken, sleeten.
<i>hairy</i>	<i>hari</i>	haarig.
<i>diry</i>	<i>ari</i>	luchtig.
<i>hallow</i>	<i>halloo</i>	heiligen.
<i>halloo</i>	<i>halloo</i>	roepen.
<i>hollow</i>	<i>halloo</i>	hol.
<i>handls</i>	<i>handel</i>	een handvatfel, heft.
<i>händle</i>	<i>handel</i>	handel, handelen.
<i>hare</i>	<i>har</i>	een haas.
<i>hair</i>	<i>har</i>	haar.
<i>hast</i>	<i>hast</i>	gy hebt.
<i>haste</i>	<i>hast</i>	haast, spoed.
<i>head</i>	<i>bed</i>	het hoofd.
<i>beat</i>	<i>bied</i>	hitte.
<i>bat</i>	<i>bat</i>	een hoed.
<i>bad</i>	<i>bad</i>	ik had.
<i>bate</i>	<i>bat</i>	haat.
<i>beal</i>	<i>biel</i>	heelen, geneezen.
<i>beel</i>	<i>biel</i>	de hiel; hellen als een schip.
<i>hear</i>	<i>bier</i>	hooren.
<i>here</i>	<i>bier</i>	hier.
<i>heard</i>	<i>bart</i>	het hart.

heard

lees

<i>beard</i>	<i>bierd</i>	gehobrd.
<i>berd</i>	<i>berd</i>	eene kudde.
<i>bard</i>	<i>bard</i>	hard, zwaar, moeilijk.
<i>bart</i>	<i>bart</i>	een hert.
<i>baven</i>	<i>bafen</i>	eene haven.
<i>beaven</i>	<i>befen</i>	de hemel.
<i>beir</i>	<i>er</i>	erfgenaam.
<i>atr</i>	<i>er</i>	de lucht.
<i>are</i>	<i>er</i>	zy zyn.
<i>bigber</i>	<i>kyer</i>	hooger.
<i>bire</i>	<i>byr</i>	huurloon, huuren.
<i>bim</i>	<i>bim</i>	hem.
<i>bynn</i>	<i>bim</i>	lofgezag.
<i>boar</i>	<i>boor</i>	xyp, tuige vorst.
<i>where</i>	<i>boor</i>	eene boer.
<i>bole</i>	<i>bool</i>	een hol, gat.
<i>whole</i>	<i>bool</i>	gantsch, geheel.
<i>holy</i>	<i>hoeli</i>	heilig.
<i>wolly</i>	<i>booli</i>	gantschelyk.
<i>bolly</i>	<i>balli</i>	hulst.
<i>home</i>	<i>boom</i>	te huis.
<i>whom</i>	<i>boem</i>	wien, welken.
<i>boft</i>	<i>booff</i>	de waard.
<i>boft</i>	<i>booff</i>	een heir, een heirleger.
<i>bour</i>	<i>aur</i>	een uur.
<i>our</i>	<i>aur</i>	onze.
<i>bue</i>	<i>biu</i>	verw, koleur.
<i>hew</i>	<i>biu</i>	houwen.

I.

lees

<i>I</i>	<i>y</i>	ik,
<i>eye</i>	<i>y</i>	een oog.
<i>oy</i>	<i>ai</i>	wel!
<i>idl:</i>	<i>eidl</i>	lui, traag, ledig.
<i>idol</i>	<i>eidel</i>	een afgod.
<i>in</i>	<i>in</i>	in.
<i>inn</i>	<i>in</i>	eene herberg; gebergd zyn.
<i>incite</i>	<i>infyt</i>	inooften.
<i>infide:</i>	<i>infeid</i>	aanspooren.
		de inwendige zyde.

lees

<i>insight</i>	<i>insje</i>	inzigt, erkentenis.
<i>ingenious</i>	<i>indsjentos</i>	zinryk, vernuftig.
<i>ingenuous</i>	<i>indsjenatos</i>	oprecht, openhartig.
<i>jouft</i>	<i>dsjost</i>	tomooispel.
<i>just</i>	<i>dsjuff</i>	rechtvaardig.
<i>joy</i>	<i>dsjaay</i>	vraugde, blydschap.
<i>jay</i>	<i>dsja</i>	een specht.
<i>Job</i>	<i>Dsjooob</i>	Job.
<i>job</i>	<i>dsjab</i>	een karrewytje.
<i>intend</i>	<i>intend</i>	voorhebben.
<i>intens</i>	<i>intens</i>	gezet, aandachtig; oogmerk.
<i>isle</i>	<i>yl</i>	een eiland.
<i>I'll, Ile.</i>	<i>eil</i>	ik wil.
<i>oil</i>	<i>ail</i>	olie.

K.

lees

<i>Kan</i>	<i>kan</i>	eene kan, een pot.
<i>can</i>	<i>kan</i>	ik kan.
<i>kale</i>	<i>kel</i>	jonge kool.
<i>kell</i>	<i>kell</i>	nattigheid.
<i>kind</i>	<i>kynd</i>	aart, soort.
<i>kind</i>	<i>kynd</i>	vriendelyk, goedertieren.
<i>knave</i>	<i>nau</i>	een gait, boef.
<i>nave</i>	<i>nau</i>	de nave van een rad.
<i>knight</i>	<i>nyt</i>	een ridder.
<i>night</i>	<i>nyt</i>	de nacht.
<i>knos</i>	<i>nat</i>	een knoop; knopen; botten.
<i>nos</i>	<i>nat</i>	niet.

L.

lees

<i>Lad</i>	<i>lad</i>	een jongeling.
<i>lead</i>	<i>led</i>	lood.
<i>lead</i>	<i>lied</i>	leiden.
<i>led</i>	<i>led</i>	geleid.
<i>let</i>	<i>let</i>	laaten.
<i>let</i>	<i>let</i>	beletten, veranderen.

lessen

lees

<i>letter</i>	<i>letter</i>	een brief, een letter.
<i>litter</i>	<i>litter</i>	eene dragt, worp; dragstoel enz.
<i>latten</i>	<i>latten</i>	lattoen, koperblik.
<i>lativ</i>	<i>latin</i>	latyn.
<i>last</i>	<i>last</i>	duuren.
<i>last</i>	<i>last</i>	de laatste.
<i>last</i>	<i>last</i>	de leeft.
<i>last</i>	<i>last</i>	eene last enz. koorn.
<i>league</i>	<i>lieg</i>	een verbond, eene myl.
<i>leak</i>	<i>liek</i>	een lek.
<i>leaper</i>	<i>lieper</i>	een springer.
<i>leper</i>	<i>lepper</i>	eene smelafche.
<i>leopard</i>	<i>lepperd</i>	een luipaard.
<i>least</i>	<i>lieft</i>	de kleinste, minste.
<i>lest</i>	<i>lest</i>	op dat niet.
<i>lessen</i>	<i>less'n</i>	verkleinen, verminderen.
<i>leson</i>	<i>leson</i>	eene les.
<i>lettice</i>	<i>lettis</i>	latuw.
<i>lattice</i>	<i>lattis</i>	traaliewerk.
<i>lice</i>	<i>lys</i>	luizen.
<i>lies</i>	<i>lies</i>	leugens; hy liegt.
<i>lie</i>	<i>ly</i>	eene leugen; liegen.
<i>lie</i>	<i>ly</i>	loog.
<i>light</i>	<i>lyt</i>	licht; liechten.
<i>light</i>	<i>lys</i>	ligt; gemakkelyk.
<i>lives</i>	<i>lyos</i>	de leevens.
<i>lives</i>	<i>lios</i>	hy leeft.
<i>liver</i>	<i>livver</i>	een die leeft; de lever.
<i>lyver</i>	<i>lyver</i>	20 sols franfch geld.
<i>line</i>	<i>lyn</i>	eene linie, lyn.
<i>loin</i>	<i>lain</i>	de lenden.
<i>look</i>	<i>loek</i>	een blik; zien, kyken.
<i>lock</i>	<i>lack</i>	een slot.
<i>luck</i>	<i>lock</i>	geluk.
<i>lome</i>	<i>loom</i>	lymen.
<i>loem</i>	<i>loem</i>	eene weeverspoel.
<i>loose</i>	<i>loes</i>	verliezen.
<i>loose</i>	<i>loos</i>	lof, ongebonden.
<i>lotb</i>	<i>lotb</i>	onwillig.
<i>lotb</i>	<i>lootb</i>	walgen.
<i>loud</i>	<i>laud</i>	overluid.
<i>lout</i>	<i>laut</i>	een boersche ongeschiedt vent. M.

M.

lees

<i>Made</i>	<i>mad</i>	gemaakt.
<i>maid</i>	<i>mad</i>	eene maagd.
<i>mail</i>	<i>mal</i>	eene male, valies.
<i>male</i>	<i>mal</i>	mannelyk, het mannetje.
<i>meal</i>	<i>miel</i>	meel.
<i>meal</i>	<i>miel</i>	eene maaltyd.
<i>main</i>	<i>men</i>	't voornaamste.
<i>inane</i>	<i>men</i>	de maanen van een paard.
<i>mean</i>	<i>mien</i>	gering, slecht.
<i>mean</i>	<i>mien</i>	meenen.
<i>man</i>	<i>man</i>	een man.
<i>men</i>	<i>men</i>	de menschen.
<i>männer</i>	<i>manner</i>	manier.
<i>mánnour</i>	<i>manner</i>	leengoed.
<i>mánure</i>	<i>manner</i>	misting.
<i>máster</i>	<i>master</i>	heer, meester.
<i>múster</i>	<i>master</i>	monsterring.
<i>mustard</i>	<i>mofterd</i>	mostaard.
<i>meat</i>	<i>miet</i>	spys.
<i>mead</i>	<i>mied</i>	meede, een honigdrank.
<i>meet</i>	<i>miet</i>	ontmoeten.
<i>meat</i>	<i>miet</i>	dienstig, bekwaam.
<i>mete</i>	<i>miet</i>	meeten.
<i>méssage</i>	<i>messedsj</i>	eene boodschap.
<i>méssuage</i>	<i>messedsj</i>	eene boerenhof.
<i>mighbj</i>	<i>myti</i>	magtig.
<i>mity</i>	<i>myti</i>	mytig, vol myten.
<i>might</i>	<i>myt</i>	magt.
<i>mite</i>	<i>myt</i>	een myt.
<i>mynd</i>	<i>mynd</i>	het gemoed.
<i>wins</i>	<i>mint</i>	eene munt.
<i>million</i>	<i>millien</i>	millioen.
<i>mélon</i>	<i>mellon</i>	eene meloen.
<i>mine</i>	<i>myn</i>	myn.
<i>wine</i>	<i>myn</i>	eene myn, bergwerk.
<i>wínste</i>	<i>minjut</i>	klein.
<i>minute</i>	<i>minuit</i>	eene minuut.
<i>moat, mote</i>	<i>moot</i>	een sloop, gragt.
<i>mote, moat</i>	<i>moos</i>	een stofje.
<i>moot</i>	<i>moos</i>	een strydvrage in de rech-
		ten. <i>mood</i>

lees	
<i>mood</i>	<i>moed</i>
<i>monument</i>	<i>manniment</i>
<i>muniment</i>	<i>moniment</i>
<i>mouse</i>	<i>mous</i>
<i>moutb</i>	<i>mautb</i>
<i>moutb</i>	<i>mautb</i>
<i>motb</i>	<i>matb</i>
<i>moan</i>	<i>moon</i>
<i>mown</i>	<i>moon</i>
<i>more</i>	<i>moor</i>
<i>moore</i>	<i>moor</i>
<i>morning</i>	<i>marning</i>
<i>mourning</i>	<i>moorning</i>
<i>morrow</i>	<i>marro</i>
<i>marrow</i>	<i>marro</i>
<i>mould</i>	<i>mauld</i>
<i>mould</i>	<i>mauld</i>
<i>moult</i>	<i>mault</i>
<i>mound</i>	<i>maund</i>
<i>mouns</i>	<i>mauns</i>
<i>mow</i>	<i>moo</i>
<i>mow</i>	<i>moo</i>
<i>mow</i>	<i>moo</i>
<i>mues</i>	<i>miuus</i>
<i>meus</i>	<i>mius</i>
<i>muſe</i>	<i>mius</i>
<i>murray</i>	<i>morien</i>
<i>murrion</i>	<i>morrion</i>
<i>muscle</i>	<i>moskel</i>
<i>musk</i>	<i>mosk</i>
<i>muzzle</i>	<i>muffel</i>
	<i>een lutt, aart.</i>
	<i>een gedenkteken; graf-</i>
	<i>ſtede.</i>
	<i>eene veſting; handveſt.</i>
	<i>eene muſ.</i>
	<i>de mond.</i>
	<i>eene keel opzetten.</i>
	<i>eene mot.</i>
	<i>geklag; klaagen, jamme-</i>
	<i>ren.</i>
	<i>afgeſaaid.</i>
	<i>meer.</i>
	<i>een moor.</i>
	<i>de morgenſond.</i>
	<i>treuring, rouw.</i>
	<i>morgen.</i>
	<i>merg.</i>
	<i>ſarde; eene vorm.</i>
	<i>beſchimmelen.</i>
	<i>ruien.</i>
	<i>eene beting.</i>
	<i>opklimmen.</i>
	<i>een hoop hoo.</i>
	<i>maaijen.</i>
	<i>een' ſcheeven mond trek-</i>
	<i>ken.</i>
	<i>een kooi voor vogels.</i>
	<i>hy ruit; maauwt.</i>
	<i>bepenzen; eene zanggodin.</i>
	<i>ſterfte onder de beeſten.</i>
	<i>een onderweſche beest.</i>
	<i>een ſpier; moſſel.</i>
	<i>muskus.</i>
	<i>de muil; een muilband.</i>

N.

lees	
<i>Navel</i>	<i>navel</i>
<i>naval</i>	<i>navel</i>
<i>naught</i>	<i>naat</i>
<i>nought</i>	<i>naat</i>
	<i>de navel.</i>
	<i>dat tot een ſchip behoort.</i>
	<i>ondeugend.</i>
	<i>niets.</i>

lees

may	na
neigh	nee
neat	niet
neat	niet
net	net
need	nied
knead	need
nephew	nevjos
wavy	wevi
noon	noen
noun	naun
nun	non
not	nat
knot	nat

neen, jaa.
 briefschen.
 een rund.
 net; zindelyk.
 een net.
 nood.
 kneeden.
 neef.
 eene vloot.
 de middag.
 een naamwoord.
 eene non.
 niet.
 een knoop, knoopen.

O.

Ob! ob	o
ow	oo
oar	oer
ore	oor
or	ar
oat	oot
oights	aat
of	af
off	aff
one	wan
oon	oon
order	aardes
ordure	oorder
our	aur
hour	aur
an ode	an ood
a node	a nood

o!
 o! schuldig zyn.
 een riem.
 erts.
 of.
 haver.
 iets; 't behoort.
 van.
 af, van.
 een.
 eigen, toeëigenen.
 orde, fchikking.
 drek, vuiligheid.
 onze.
 een uur.
 een lied, lierzang.
 een hard gezwel.

P.

Peal	piet
pale	pel
pale	pel
pail	pel

een klokkenpel.
 een paal.
 bleek; doodsch.
 een emmer.

pálas

lees

<i>pálat</i>	<i>pallet</i>	het gehemelte.
<i>pállet</i>	<i>pallet</i>	een palet, schilders verf- bordje.
<i>pállid</i>	<i>pallid</i>	bleek, doodsch.
<i>párrable</i>	<i>parrabel</i>	eene gelykenis.
<i>párricide</i>	<i>parrisyd</i>	een vadermoord.
<i>párrafite</i>	<i>parrasys</i>	een panlikker.
<i>pare</i>	<i>per</i>	afnyden, schillen.
<i>pair</i>	<i>per</i>	een paar.
<i>pear</i>	<i>peer</i>	eene peer.
<i>past</i>	<i>past</i>	verleiden.
<i>paste</i>	<i>past</i>	deeg.
<i>paste</i>	<i>past</i>	opplakken.
<i>pástor</i>	<i>pastor</i>	een herder, pastoor.
<i>pásture</i>	<i>pastur</i>	een weide.
<i>peace</i>	<i>pies</i>	vrede.
<i>piece</i>	<i>pias</i>	een stuk.
<i>pease</i>	<i>piez</i>	erwten, peulen.
<i>peer</i>	<i>pier</i>	een pair, ryksraad.
<i>peer</i>	<i>pier</i>	een steenen beer.
<i>pence</i>	<i>pens</i>	stuivers.
<i>pen</i>	<i>pen</i>	een pen, schryfspen.
<i>percéivers</i>	<i>persevers</i>	die iets bemerkten.
<i>persevéres</i>	<i>perseveers</i>	by volhard.
<i>pérson</i>	<i>persen</i>	een perfoon.
<i>párson</i>	<i>parsen</i>	een predikant.
<i>píke</i>	<i>pyk</i>	een snoek.
<i>píke</i>	<i>pyk</i>	een piek, een spies.
<i>píllar</i>	<i>pillar</i>	een pylaar.
<i>pine</i>	<i>pyn</i>	eén pynboom.
<i>pine</i>	<i>pyn</i>	kwynen, hartzeer hebben.
<i>play</i>	<i>pla</i>	een spel.
<i>plea</i>	<i>plie</i>	een pleit, eene verweering.
<i>place</i>	<i>plas</i>	eene plaats.
<i>plaice</i>	<i>phes</i>	schol.
<i>please</i>	<i>phies</i>	behaagen.
<i>pléasure</i>	<i>plesjer</i>	vermaak, vergenoegen.
<i>pléaser</i>	<i>plieser</i>	iemand die behaagt.
<i>pluck</i>	<i>plock</i>	rukken, plukken.
<i>plug</i>	<i>plog</i>	een houten pen, of wig.
<i>pole</i>	<i>pool</i>	een lange, dikke stok.
<i>pol</i>	<i>pal</i>	een papegaai.
<i>paul</i>	<i>paul</i>	Paulus.

poor

lees

<i>poor</i>	<i>poer</i>	<i>arm.</i>
<i>pure</i>	<i>pjoer</i>	rein, zuiver.
<i>pore</i>	<i>poor</i>	een zweetgat.
<i>pour</i>	<i>poor, paur</i>	uitgieten, uitstorten.
<i>power</i>	<i>paur</i>	magt, vermoogen.
<i>prâbice</i>	<i>praktis</i>	oeffening.
<i>prâbise</i>	<i>praktis</i>	oeffenen.
<i>pray</i>	<i>pra</i>	bidden, verzoeken.
<i>prey</i>	<i>pra</i>	roof, buit.
<i>précédent</i>	<i>presedent</i>	voorgaande.
<i>précedent</i>	<i>presadent</i>	een voorbeeld.
<i>président</i>	<i>president</i>	een voorzitter.
<i>présence</i>	<i>pressens</i>	tegenwoordigheid.
<i>présents</i>	<i>pressens</i>	geschenken, gaaven.
<i>présents</i>	<i>presens</i>	hy bied aan.
<i>princes</i>	<i>princis</i>	prinsen.
<i>princesses</i>	<i>prinsessis</i>	prinsessen.
<i>principal</i>	<i>prinsipal</i>	de voornaamste.
<i>principel</i>	<i>prinsipal</i>	een grondregel, beginsel.
<i>profit</i>	<i>prassit</i>	voordeel, gewin, nut.
<i>prophet</i>	<i>prasset</i>	een profeet.
<i>prononciat</i>	<i>pronouns</i>	uitspreken.
<i>pronouns</i>	<i>pronouns</i>	voornaamwoorden.

Q.

lees

<i>Quail</i>	<i>qual</i>	een kwakkel.
<i>quail</i>	<i>qual</i>	wasmouwen, beteugelen.
<i>quârry</i>	<i>quarri</i>	eene steengroeve.
<i>quârry</i>	<i>quari</i>	de roef eens roofvogels;
		dat de honden naa de
		jagt krygen.
<i>quêry</i>	<i>queri</i>	eene vraag.
<i>quêrry</i>	<i>querri</i>	een stal knecht van een
		Voors; ook de stal
		het vierdedeel.
<i>quârtter</i>	<i>quarter</i>	een wyk, gewest.
<i>quârtter</i>	<i>quarter</i>	beeven, sidderen.
<i>quake</i>	<i>quak</i>	tot ontucht prikkelen.
<i>quag</i>	<i>quag</i>	eenen koningin.
<i>queen</i>	<i>quien</i>	eene hoer.
<i>quean</i>	<i>queen</i>	behandlg.
<i>quiver</i>	<i>quiver</i>	

quiver

lees

quiver
quiver
quiver

quiver
quiver
quiver

trillen, fidderen.
een pylkoker.
draaijen in 't zingen, met
eene sleepende stem
zingen.

R.

lees

Rack
wrack
rock
rag
rage
rail
rail
raise
rays
rase

rack
rack
rack
rag
radsj
rel
rel
ras
ras
ras

een ruif, een pynbank;
schipbreuk.
een steenklip, rots.
een vod, oude lap.
raazerny, woede.
eene leuning, traalie.
schelden.
opheffen, opwekken.
straalen.
vernieten, uitroeijen, slach-
ten.

race

raff

een geslacht, stam; loop-
baan.

rater
rater
reach
retch
wretch
read
read
reed
red
rear
rear
rebel
rebel
receipt

rater
rather
reersj
ressj
ressj
ried
red
ried
red
rier
rier
rebbel
ribell
rifist

een waardeerder, schatter,
liever, veel meer.
reiken.
rekken, uitstrekken.
een deugniet.
lezen.
gelezen.
een riet, rietstaf.
rood.
oprechtan, opsteeken.
de achterhoede.
een oproerige, muiten.
oproerig zyn, muiten.
eene quitancie, de ont-
vangst.

receipt
reign
rein

rijet
ran
ran

een geneesmiddel, recept;
regeeren, heerschen.
een nier; een leizeel van
een' toom.

repal
repell

ripiel
ripell

herroepen, afschaffen.
te rug dryven.

retort

	lees		
<i>retort</i>		<i>ritort</i>	een retort, een omgedraaide zyphelm.
<i>retórt</i>		<i>ritort</i>	omdraaijen, omkeeren, opstaan.
<i>rice</i>		<i>rys</i>	rys.
<i>rife</i>		<i>ryz</i>	oorsprong, opryzen.
<i>rigger</i>		<i>rigger</i>	schipreder.
<i>rigour</i>		<i>rigor</i>	strengheid.
<i>right</i>		<i>ryt</i>	recht.
<i>rite</i>		<i>ryt</i>	een gebruik, gewoonte.
<i>ring</i>		<i>ring</i>	een ring.
<i>ring</i>		<i>ring</i>	luiden.
<i>rod</i>		<i>rad</i>	eene roede, gard.
<i>rat</i>		<i>rat</i>	een rat.
<i>rate</i>		<i>rat</i>	prys, waardy.
<i>road</i>		<i>rood</i>	de weg.
<i>rode</i>		<i>rood</i>	ik reed.
<i>roe</i>		<i>roo</i>	een ree.
<i>row</i>		<i>roo</i>	eene ry, reeks.
<i>row</i>		<i>roo</i>	roeijen.
<i>raw</i>		<i>raa</i>	rauw, ongekookt.
<i>Rome</i>		<i>Roem</i>	de stad Rome.
<i>room</i>		<i>roem</i>	eene kamer, plaats, ruimte.
<i>room</i>		<i>room</i>	omzwerven.
<i>roof</i>		<i>roef</i>	het dak.
<i>rough</i>		<i>roff</i>	ruig, oneffen.
<i>rote</i>		<i>root</i>	langduurig gebruik.
<i>wrote</i>		<i>root</i>	ik schreef.
<i>wrought</i>		<i>raat</i>	gewrocht.
<i>rowl</i>		<i>rool</i>	rollen, wentelen.
<i>rowel</i>		<i>rauel</i>	een spoorradertje.
<i>roll</i>		<i>rool</i>	rollen, wentelen.
<i>rower</i>		<i>roër</i>	een roeijer.
<i>roar</i>		<i>roor</i>	brullen.
<i>rubbed</i>		<i>rubb'd</i>	gewreven, geboend.
<i>rubid</i>		<i>rubid</i>	roodachtig, rood.
<i>robbed</i>		<i>rabb'd</i>	geroofd.
<i>rabbet</i>		<i>rabbet</i>	een konyn.
<i>rung</i>		<i>rong</i>	geluid.
<i>wrung</i>		<i>rung</i>	getwongen.

S.

lees

<i>Sack</i>	<i>sack</i>	een zak.
<i>sack</i>	<i>sack</i>	plunderen.
<i>sect</i>	<i>sekt</i>	een schets, gezindheid.
<i>sail</i>	<i>sel</i>	een zeil.
<i>seal</i>	<i>fiel</i>	een zegel.
<i>sale</i>	<i>sel</i>	verkoopings.
<i>seel</i>	<i>fiel</i>	welven, eene zoldering maaken.
<i>seivour</i>	<i>seivior</i>	heiland.
<i>savour</i>	<i>sevor</i>	reuk, smaak.
<i>saw</i>	<i>saa</i>	eene zaag.
<i>saw</i>	<i>saa</i>	ik zag.
<i>sent</i>	<i>sent</i>	reuk, ruiken, reuk geven.
<i>sent</i>	<i>sent</i>	gezonden.
<i>science</i>	<i>seyens</i>	weetenschap.
<i>scions</i>	<i>seyons</i>	eene spruit, loot.
<i>seizin</i>	<i>seisin</i>	bezitting.
<i>season</i>	<i>seisen</i>	jaargeryde, seizoen.
<i>see't</i>	<i>sie't</i>	ik zie het.
<i>seeth</i>	<i>sieth</i>	hy ziet.
<i>seerb</i>	<i>sieth</i>	zieden, kooken.
<i>seethes</i>	<i>siethes</i>	het zied, kookt.
<i>seeds</i>	<i>sieds</i>	zaaden.
<i>settle</i>	<i>sett?</i>	eene zitbank; vastzetten.
<i>saddle</i>	<i>saddel</i>	een zadel.
<i>seller</i>	<i>seller</i>	een verkooper.
<i>cellar</i>	<i>seller</i>	een kelder.
<i>sever</i>	<i>seover</i>	afschieden, afzonderen.
<i>severe</i>	<i>sevier</i>	ernstig, ernsthaftig.
<i>searse</i>	<i>seers</i>	eene teems, haairen zeef.
<i>search</i>	<i>sartsj</i>	zoeken.
<i>share</i>	<i>sjar</i>	deelen.
<i>sheep</i>	<i>sjer</i>	scheeren.
<i>sheep</i>	<i>sjer</i>	geheel en al, zwieren.
<i>sheep</i>	<i>sjeep</i>	een schaaap.
<i>ship</i>	<i>sjiip</i>	een schip.
<i>shoot</i>	<i>sjoet</i>	schieten.
<i>shout</i>	<i>sjaot</i>	geroep; luid roepen, juig- chen.

N

see

lees

<i>fice</i>	<i>fys</i>	de zes op de dobbelsteenen.
<i>fize, fise</i>	<i>fys</i>	grootte; mauren-witfel.
<i>fight</i>	<i>fyt</i>	het gezigt.
<i>fide</i>	<i>fyd</i>	de zyde.
<i>cite</i>	<i>fyt</i>	voor het gerecht vorderen, dagvaarden.
<i>fitte</i>	<i>fyt</i>	de landstreek, ligging.
<i>singing</i>	<i>finging</i>	zingende.
<i>singing</i>	<i>fingsjing</i>	verzengende.
<i>singer</i>	<i>finger</i>	een zanger.
<i>singer</i>	<i>fingsjer</i>	een verzenger.
<i>fign</i>	<i>fyn</i>	een teken.
<i>scion</i>	<i>fjen</i>	eene spruit, lot.
<i>fung</i>	<i>fing</i>	zingen.
<i>fink</i>	<i>fink</i>	zinken.
<i>cinque</i>	<i>finck</i>	vyf in het speelen.
<i>fight</i>	<i>fyt</i>	lecht.
<i>fight</i>	<i>fyt</i>	verachten.
<i>slide</i>	<i>fyd</i>	uitglippen.
<i>fight</i>	<i>fyt</i>	loosheid, behendigheit.
<i>floe</i>	<i>flov</i>	een fleepruit.
<i>flov</i>	<i>floo</i>	flaaperig, langzaam, loom.
<i>floght</i>	<i>flov</i>	een poel, damp.
<i>fince</i>	<i>fins</i>	zedert, dewyl.
<i>fins</i>	<i>fins</i>	zonden.
<i>smock</i>	<i>smack</i>	een vrouwen hembd.
<i>smoak</i>	<i>smook</i>	rook.
<i>fo</i>	<i>fo</i>	zoo, alzo.
<i>few</i>	<i>fo</i>	naaijen.
<i>fow</i>	<i>fo</i>	zaaijen.
<i>fow</i>	<i>fau</i>	eene zoog.
<i>sewn</i>	<i>foom</i>	genaaid.
<i>sovn</i>	<i>foon</i>	gezaaid.
<i>soon</i>	<i>foen</i>	haast.
<i>fop</i>	<i>fap</i>	een fop, fopje, infoppen.
<i>fopa</i>	<i>foop</i>	zeep.
<i>foar</i>	<i>foor</i>	hoog vliegen.
<i>fore</i>	<i>foor</i>	zeer, byfter, een zweer; bezeeren.
<i>fwere</i>	<i>fwoor</i>	ik zwoer.

sewer

lees

<i>sewer</i>	<i>sjoor</i>	eene waterleiding.
<i>shore</i>	<i>sjoor</i>	de oever.
<i>sblar</i>	<i>solar</i>	tot de zon behorende.
<i>sole</i>	<i>soel</i>	eene zool, tong.
<i>sole</i>	<i>soel</i>	alleen, bezoolen.
<i>soul</i>	<i>soel</i>	de ziel.
<i>some</i>	<i>some</i>	fommigen.
<i>sum</i>	<i>som</i>	eene som.
<i>son</i>	<i>son</i>	een zoon.
<i>sun</i>	<i>sun</i>	de zon.
<i>swoon</i>	<i>sawn</i>	eene dwaawte, zwymeling.
<i>sound</i>	<i>saund</i>	een klank, geluid, klinken.
<i>sound</i>	<i>saund</i>	gezond, gaaf.
<i>spring</i>	<i>spring</i>	de lente, een bron.
<i>spring</i>	<i>spring</i>	ontspringen, spruiten.
<i>still</i>	<i>still</i>	nog, steeds.
<i>still</i>	<i>still</i>	stil.
<i>still</i>	<i>still</i>	stillen, distilleeren.
<i>stile</i>	<i>styl</i>	noemen, een hek, styl.
<i>style</i>	<i>styl</i>	een schryfstyl.
<i>star</i>	<i>ster</i>	eene ster.
<i>stare</i>	<i>ster</i>	staaren, staroogen.
<i>stair</i>	<i>star</i>	eene trap.
<i>steal</i>	<i>stiel</i>	steelen.
<i>steel</i>	<i>stiel</i>	staal.
<i>strait</i>	<i>strat</i>	eng, naauw.
<i>streight</i>	<i>strat</i>	recht.
<i>street</i>	<i>stret</i>	eene straat.
<i>succour</i>	<i>soccer</i>	bystand, hulp.
<i>sücker</i>	<i>socher</i>	een zuiger, eene spruit.
<i>sugar</i>	<i>suggar</i>	fulker.
<i>suite</i>	<i>soet</i>	een kleed.
<i>sute</i>	<i>suit</i>	een pak, verzoek, rechts- geding.
<i>swinger</i>	<i>swingger</i>	een svingeraar.
<i>swindger</i>	<i>swindsjer</i>	een lustige klouwert, een grootert.

T.

lees

<i>Tale</i>	<i>tal</i>	een vertelsel, sprookje.
<i>tail</i>	<i>tael</i>	een staart.
<i>talk</i>	<i>taak</i>	spreeken.
<i>take</i>	<i>sak</i>	neemen.
<i>taught</i>	<i>taat</i>	geleerd.
<i>thought</i>	<i>thaat</i>	gedacht.
<i>tar</i>	<i>tar</i>	teer.
<i>tear</i>	<i>tier</i>	eene traan, scheur.
<i>tear</i>	<i>teer</i>	scheuren, ryten.
<i>there</i>	<i>ther</i>	daar.
<i>their</i>	<i>thar</i>	hun, hunner, haar.
<i>tares</i>	<i>tars</i>	onkruid.
<i>teart</i>	<i>siers</i>	traanen, scheuren.
<i>tender</i>	<i>tender</i>	teeder.
<i>tinder</i>	<i>tinder</i>	tondel, tintel.
<i>tent</i>	<i>sent</i>	eene tent.
<i>tenth</i>	<i>tenib</i>	de tiende.
<i>team</i>	<i>ziem</i>	een juk offen.
<i>toem</i>	<i>siem</i>	zwanger zyn.
<i>then</i>	<i>then</i>	dan, toen.
<i>than</i>	<i>than</i>	dan.
<i>think</i>	<i>think</i>	denken.
<i>thing</i>	<i>thing</i>	een ding, zaak.
<i>thumb</i>	<i>thom</i>	doorbladeren.
<i>tomb</i>	<i>toem</i>	een graf.
<i>through</i>	<i>throe</i>	door.
<i>brow</i>	<i>throo</i>	werpen.
<i>threw</i>	<i>throe</i>	ik wierp.
<i>drew</i>	<i>droe</i>	ik trok.
<i>true</i>	<i>troe</i>	waar, waarachtig.
<i>tide</i>	<i>tyd</i>	de vloed, het gety.
<i>tie</i>	<i>ty</i>	binden.
<i>die</i>	<i>dy</i>	sterven.
<i>tiles</i>	<i>tyls</i>	tegel, tighels.
<i>toyls</i>	<i>tayls</i>	jagersnetten.
<i>time</i>	<i>sym</i>	de tyd.
<i>thyme</i>	<i>thym</i>	thym.
<i>title</i>	<i>tytel</i>	een tytel, opschrift.
<i>tittle</i>	<i>tittel</i>	een tuttel.

ta

lees

<i>to</i>	<i>toe</i>
<i>too</i>	<i>toe</i>
<i>toe</i>	<i>toe</i>
<i>two</i>	<i>toe</i>
<i>tow</i>	<i>toe</i>
<i>tow</i>	<i>toe</i>
<i>tongs</i>	<i>tangs</i>
<i>tongues</i>	<i>tongs</i>
<i>toft, toaft</i>	<i>tooft</i>
<i>toft</i>	<i>taft</i>
<i>toward</i>	<i>toard</i>
<i>toward</i>	<i>toward</i>
<i>tun</i>	<i>ton</i>
<i>dun</i>	<i>don</i>
<i>done</i>	<i>don</i>

te, tot.
 ook; te veel.
 een toon, teen.
 twee.
 werk van vlas, enz.
 voertrekken.
 eene tang.
 taalen, tongen.
 gerooft.
 geflingerd.
 leerzaam.
 na toe, tegens.
 eene ton.
 bruin.
 gedaan, verricht.

V.

lees

<i>Vano</i>	<i>van</i>
<i>vain</i>	<i>van</i>
<i>vein</i>	<i>veen</i>
<i>vale</i>	<i>val</i>
<i>vail</i>	<i>vel</i>
<i>veal</i>	<i>viel</i>
<i>vally</i>	<i>valli</i>
<i>vahue</i>	<i>valjoa</i>
<i>vally</i>	<i>valli</i>
<i>vetcb</i>	<i>vetsj</i>
<i>fetcb</i>	<i>fetsj</i>
<i>vial</i>	<i>veial</i>
<i>viol</i>	<i>veiel</i>
<i>vile</i>	<i>vyl</i>
<i>umbles</i>	<i>ombels</i>
<i>bumbles</i>	<i>ombels</i>
<i>undo</i>	<i>ondoe</i>
<i>undoe</i>	<i>ondoe</i>
<i>undone</i>	<i>ondom</i>
<i>undone</i>	<i>ondom</i>
<i>unit</i>	<i>junit</i>
<i>unite</i>	<i>junyt</i>
<i>ure</i>	<i>joer</i>

een vaantje.
 ydel.
 eene ader.
 een dal.
 een fluijer.
 kalfsvleesch.
 een dal, valel.
 waardy, prys.
 een vlugt.
 eene wikke.
 haalen.
 eene fiool, fles, fchaab.
 eene vedel, fiool.
 gering, flecht.
 't ingewand van een hert.
 hy verootmoedigt zich.
 ondoen, ontbinden.
 onbehoorlyk.
 ontdaan, losgemaakt.
 bedorven, verlooren.
 een eekeld getal.
 vereenigen.
 gewoonte.

lees

ewr
your
use
ewes

jaar
jaar
jaes
jous

een emmer, lampet.
uw, uwe.
gebruik, gebruiken.
ooijen.

W.

lees

Waggon
wag on
Wales
wales
wales
walk
wake
weak
ware
wear
were
where
wast
waste
watst, waste
wait
weight
wand
want
war
way
weigh
whey, way
wairy
wary

wagg'n
wag an
Wals
wals
wals
waak
wak
wiek
wer
weer
weer
weer
wast
wast
wast
wet
wet
wand
want
waar
wa
wa
wa
wieri
wari

een wagen.
verpak u.
Walles.
hy weent, hy huft.
walvissen.
wandelen.
ontwaaken, opwekken.
zwak.
waare, koopmanschap.
draagen.
wy waren.
waar.
gy waart.
woeft, verwoesten.
de middel van het lys.
wachten.
gewicht.
een roede, rysje.
gebak, behoefstigheid.
oorlog.
een weg.
weegen.
hui, weg.
moede, mat.
voorzigtig, behoedzaam,
zuinig.
het weder.
een hamel, weer.
of.
waar heen, werwaards.
eene week.
't pit van een kaars.
waanen, meenen.
speenen, ontwennen.

weal

wether
wether
wether
wether
week
week
ween
wean

wether
wether
wether
wether
wiek
wiek
wien
woon

lees

<i>weal</i>	<i>wiel</i>	goed, have,
<i>wheel</i>	<i>wiel</i>	een rad.
<i>wheel</i>	<i>wiel</i>	een puifje.
<i>well</i>	<i>well</i>	wel.
<i>well</i>	<i>well</i>	een put, bron.
<i>wing</i>	<i>wing</i>	een vleugel.
<i>wink</i>	<i>wink</i>	een wenk.
<i>witch</i>	<i>witsj</i>	een tooveres, heks.
<i>which</i>	<i>witsj</i>	welk, welke.
<i>wo</i>	<i>wo</i>	wee.
<i>woo</i>	<i>wee</i>	vryen.
<i>wood</i>	<i>woed</i>	een woud, hout,
<i>would</i>	<i>woed</i>	ik wilde.
<i>word</i>	<i>word</i>	een woord.
<i>worth</i>	<i>worsh</i>	waard, waardig.
<i>wrap</i>	<i>rap</i>	bewinden, oprollen.
<i>rap</i>	<i>rap</i>	aankloppen.
<i>wrack</i>	<i>rack</i>	fchipbreuk.
<i>rock</i>	<i>rak</i>	een klip, een rots, pya- bank.
<i>wrath</i>	<i>raath</i>	toorn, gramſchap.
<i>wrought</i>	<i>raat</i>	gewrocht, gewerkt.
<i>wrest</i>	<i>reft</i>	verdraaijen, wringen.
<i>reft</i>	<i>reft</i>	ruft, overſhot, reft.
<i>wright</i>	<i>ryt</i>	een timmerman.
<i>write</i>	<i>ryt</i>	fchryven.
<i>rite</i>	<i>ryt</i>	een gebruik, gewoonte.
<i>right</i>	<i>ryt</i>	recht.
<i>writ</i>	<i>rit</i>	gefchreeven.
<i>wreath</i>	<i>rietb</i>	draaijen, verdraaijen.
<i>writh, wreath</i>	<i>rietb</i>	een krans, wrong.
<i>wrong</i>	<i>rang</i>	onrecht.
<i>wrung</i>	<i>rang</i>	gewrongen, gekrompen.
<i>rung</i>	<i>rang</i>	geluid.
<i>wry</i>	<i>ry</i>	krom, ſcheef.
<i>rye</i>	<i>ry</i>	rogge.

Y.

lees

<i>Year</i>	<i>jier</i>	een jaar.
<i>ear</i>	<i>ier</i>	een oor.

N 4

you

lees

<i>you</i>	<i>joe</i>	<i>gy.</i>
<i>ew</i>	<i>joe</i>	<i>een ooi.</i>
<i>ycw</i>	<i>joe</i>	<i>een ipenboom, taxus.</i>
<i>yóunger</i>	<i>jonger</i>	<i>jonger.</i>
<i>yónker</i>	<i>jonker.</i>	<i>een jongeling.</i>
<i>yair</i>	<i>joer</i>	<i>uw, uwe.</i>
<i>ewre</i>	<i>joer</i>	<i>een emmer.</i>
<i>ye</i>	<i>jie</i>	<i>gy.</i>
<i>yea</i>	<i>ji</i>	<i>jaa.</i>

T W E E D E A A N H A N G S E L .

Verzameling van eenige Spreekwyzen en Woorden, die veelvuldig gebruikt worden.

Om dingen te eischen, die men noodig heeft. *For to ask our necess-rythings.* *Far toe ask our nesefferi tkings.*

<i>Ik bidde u</i>	<i>Pray</i>	<i>pra.</i>
<i>geef my</i>	<i>give me</i>	<i>giv mi.</i>
<i>breng my</i>	<i>bring me</i>	<i>bring mi.</i>
<i>hebt gy?</i>	<i>have you?</i>	<i>bav joe?</i>
<i>roggenbrood</i>	<i>rye bread</i>	<i>ry bred.</i>
<i>wittebrood</i>	<i>white bread</i>	<i>wyt bred.</i>
<i>een stuk broods</i>	<i>a bit of bread</i>	<i>a bit a bred.</i>
<i>boter</i>	<i>buster</i>	<i>botter.</i>
<i>het brood</i>	<i>the loaf</i>	<i>the loaf.</i>
<i>een klein brood</i>	<i>a small loaf</i>	<i>a smaal loaf.</i>
<i>een stuivers brood</i>	<i>a penny loaf</i>	<i>a penni loaf.</i>
<i>een half brood</i>	<i>half a loaf</i>	<i>baaf a loaf.</i>
<i>eene korst</i>	<i>a crust</i>	<i>a krost.</i>
<i>de kruim van het brood</i>	<i>some crumb</i>	<i>som krom.</i>
<i>warm brood</i>	<i>hot bread</i>	<i>hat bred.</i>
<i>oudbakken brood</i>	<i>stale bread</i>	<i>stal bred.</i>
<i>fransch brood</i>	<i>french bread</i>	<i>frensj bred.</i>
<i>geroost brood</i>	<i>a toast</i>	<i>a toost.</i>

ge.

gemeen brood , huis brood	<i>houfbould bread</i>	<i>haufboold bred.</i>
een koek , bol	<i>a cake</i>	<i>a kæk.</i>
de bovenfte korst	<i>the upper crust</i>	<i>the opper krost,</i>
de onderfte korst	<i>the under crust</i>	<i>the onder krost.</i>
de eerste sneede	<i>the first cut</i>	<i>the ferst kot.</i>
tarwenbrood	<i>wheaten bread</i>	<i>wieten bred.</i>
geef my wat vleefch	<i>give me some meat</i>	<i>giv mi fom mier.</i>
een stuk offen- vleefch	<i>a piece of beef</i>	<i>a pies a bief.</i>
een gerecht van vleefch	<i>a difh of meas</i>	<i>a difj a meat.</i>
gekookt	<i>boiled</i>	<i>bail'd.</i>
gezouten	<i>salted</i>	<i>faalted.</i>
in de panne ge- braaden	<i>fried</i>	<i>fryd.</i>
koud	<i>cold</i>	<i>koold.</i>
warm	<i>hot</i>	<i>hat.</i>
verfch	<i>fresh</i>	<i>frefj.</i>
vet offenvleefch	<i>fat beef</i>	<i>fat bief.</i>
mager	<i>lean</i>	<i>lien.</i>
een sneedje offen- vleefch	<i>a slice of beef</i>	<i>a flys a bief.</i>
<i>beuf à la mode</i>	<i>beef à la mode</i>	<i>bief a la moed.</i>
op den rooster ge- braaden	<i>broil'd</i>	<i>braail'd.</i>
fchaapenvleefch	<i>mutton</i>	<i>mott'n.</i>
kalfsvleefch	<i>veal</i>	<i>viel.</i>
lamsvleefch	<i>lamb</i>	<i>lam.</i>
verkensvleefch	<i>pork</i>	<i>poork.</i>
een ham	<i>ham</i>	<i>ham.</i>
gezouten verkens- vleefch	<i>salt pork</i>	<i>faalt poork.</i>
spek	<i>bacon</i>	<i>bak'n.</i>
verfch verkens- vleefch	<i>fresh pork</i>	<i>frefj poork.</i>
een fpeenvarken	<i>pig</i>	<i>pig.</i>
wildbraad	<i>venison</i>	<i>ven'n.</i>
een fchaapenbout	<i>a quarter of mutton</i>	<i>a kwaater a mott'n</i>
een fchaapen ag- terbout	<i>a leg of mutton</i>	<i>a leg a mott'n.</i>
een fchaapen voor- bout	<i>a foulder of mut- ton</i>	<i>effjoolder a mott'n,</i>

een kalfslenden
vleesch

*a loin of veal
flesh*

*a loin a veal.
flesh.*

Van beesten en
viervoetige die-
ren.

*Of beast's and four
footed animals.*

*Af beests and four
foeted animals.*

Een aap
een adder
een bever
een bok
een bokje
een beer
een das
een draak
een dromedaris
een egel
een eland
een eenhoorn
een ~~ek~~hoornje
een ezel
een ezeltin
een muilezel
een woutezet
een forer
eene geit
een haas
een haasje
een hagedis
een hamel
een hart
een hengst
een hond
een haazewind-
hond
een partryshond
een huishond

een waaterhond
een spaansche hond
een schoothontje
een brak
een reu

*An ape or Monkey
a viper
a beaver
a be goat
a kid
a beer
a badger
a dragon
a dromedary
an hedge hog
an elk
a unicorn
a squirrel
an ass
a she ass
a mule
a wild ass
a ferret
a she goat
a hare
a leuret
a lizard.
a wether sheep
a deer or stag
a stone horse
a dog
a grey bound

a spaniel
a house dog or Ma-
stive
a water spaniel
a spanish dog
a lap dog
a blood bound
a dog*

*An ap ar mankie.
a vyper.
a beiver.
a bi goot.
a kid.
a beer.
a badsjer.
a dragon.
a drammidari.
an bedsj bog.
an elk.
a joenikaarn.
a skwirrel.
an as.
a sji as.
a mjuul.
a wyld as
a ferret.
a sji goot.
a bar.
a lioret.
a lizzerd.
a waeter sjiem.
a dier ar stag.
a stoon bars.
a dog.
a gra baund.

a span'l.
a haus dag ar Ma-
stif.
a water span'l.
a spanisj dog.
a lap dog.
a blod baund.
a dog.*

eene teef	<i>a bitch</i>	<i>a bitch.</i>
een hokkeling	<i>a calf of one year</i>	<i>a kaaf afwan jier.</i>
een kater	<i>a be cat</i>	<i>a bi kat.</i>
eene kat	<i>a cat</i>	<i>a kat.</i>
een kameel	<i>a camel</i>	<i>a kameel.</i>
een koe	<i>a cow</i>	<i>a kau.</i>
een konyn	<i>a rabbit</i>	<i>a rābbit.</i>
een rammelaar	<i>a buck rabbit</i>	<i>a bok rabbit.</i>
een krokodil	<i>a crocodil</i>	<i>a krakadil.</i>
een lam	<i>a lamb</i>	<i>a lam.</i>
een leeuw	<i>a lyon</i>	<i>a lyān.</i>
eene leeuwin	<i>a lioness</i>	<i>a lyānes.</i>
een luypaart	<i>a leopard</i>	<i>a leppard.</i>
een mol	<i>a mole</i>	<i>a mool.</i>
een muys	<i>a mōuse</i>	<i>a mans.</i>
een vlier muis	<i>a bat</i>	<i>a bat.</i>
een olifant	<i>an eliphant</i>	<i>an elifant.</i>
een os	<i>an ox</i>	<i>an āks.</i>
een paard	<i>a horse</i>	<i>a hoars.</i>
eene merly	<i>a mare</i>	<i>a mār.</i>
een ruïn	<i>a gelding</i>	<i>a gelding.</i>
een ram	<i>a ram</i>	<i>a ram.</i>
een rot	<i>a rat</i>	<i>a rat.</i>
een schaap	<i>a sheep</i>	<i>a sjiēp.</i>
een stier	<i>a bull</i>	<i>a bull.</i>
een tyger	<i>a tiger</i>	<i>a tyger.</i>
eene tygerin	<i>a tigress</i>	<i>a tygres.</i>
een varken	<i>a hog</i>	<i>a hag.</i>
een wild varken	<i>a wild boar</i>	<i>a wyld boor.</i>
een veule van een ezel	<i>a foal</i>	<i>a fool.</i>
een veulen van een paard	<i>a colt</i>	<i>a koolt.</i>
een vaars	<i>a heifer</i>	<i>a heffer.</i>
een vos	<i>a fox</i>	<i>a fox.</i>
een weezel	<i>a weasel</i>	<i>a weezel.</i>
een wolf	<i>a wolf</i>	<i>a wolf.</i>
een volvin	<i>a she wolf</i>	<i>a sji wolf.</i>

Wilde en tamme *Wild and tame* *Wyld and tame*
vogelen. *birds.* *birds.*

Een arend *An eagle* *An iegel.*
een bontekraal *a crow* *a kroon.*

een buzard	<i>a buffard</i>	<i>a bosserd.</i>
een gier	<i>a vulture</i>	<i>e vultur.</i>
een griffioen	<i>a griffion</i>	<i>a griffin.</i>
een havik	<i>a hawk</i>	<i>e baak.</i>
een kaauwen	<i>a jack daw</i>	<i>e djak daa.</i>
een koddenaar	<i>a linnet</i>	<i>e linnit.</i>
een koekkoek	<i>cuckoo</i>	<i>e kukkoe.</i>
een kraay	<i>a crow</i>	<i>e kroo.</i>
een kraan	<i>a crane</i>	<i>e kran.</i>
een leeuwewerk	<i>a lark</i>	<i>e lerk.</i>
een meerkoot	<i>a cou</i>	<i>e koet.</i>
een mees	<i>a titmouse</i>	<i>e titmauw.</i>
een meeuw	<i>a gull</i>	<i>e gol.</i>
een masch	<i>a sparrow</i>	<i>e sparrow.</i>
een nagtegaal	<i>a nightingale</i>	<i>e nytingal.</i>
een oeyevaar	<i>a stork</i>	<i>e stark.</i>
een paauw	<i>a peacock</i>	<i>e piekak.</i>
een papegasy	<i>a parot</i>	<i>e parrot.</i>
een parquetjen	<i>a popinjay</i>	<i>e poppindsja.</i>
een puttertjen	<i>a gold finch</i>	<i>e goold fintsj.</i>
een quakkel	<i>a quail</i>	<i>e kwel.</i>
een quikstaart	<i>a wag tail</i>	<i>e wag tel.</i>
een raave	<i>a raven</i>	<i>e raven.</i>
een roodbaartjen	<i>a robin red breast</i>	<i>e robbin red breast.</i>
een spreeuw	<i>a starling</i>	<i>e starling.</i>
een uyl	<i>an owl</i>	<i>an owl.</i>
een valk	<i>a hawk</i>	<i>a baak.</i>
een vink	<i>a finch</i>	<i>e fintsj.</i>
een winterkoning	<i>a wren</i>	<i>e ren.</i>
een zwaan	<i>a swan</i>	<i>e swan.</i>
een kapoen	<i>a capon</i>	<i>e kap'n.</i>
jonge duiven	<i>young pigeons</i>	<i>jong pidsjins.</i>
een jonge kalkoen	<i>a young turkey</i>	<i>e jong torki.</i>
eene hen	<i>a hen</i>	<i>a ben.</i>
een haan	<i>a cock</i>	<i>e kak.</i>
eene gans	<i>a goose</i>	<i>e goes.</i>
eene duif	<i>a pigeon</i>	<i>e pidjin.</i>
een houtfneep	<i>a woodcock</i>	<i>e woedkak.</i>
eene snep	<i>a snipe</i>	<i>e snyp.</i>
een patrys	<i>a partridge</i>	<i>e patridj</i>
een endvogel	<i>a duck</i>	<i>e dok.</i>
een teeling	<i>a teal</i>	<i>e tiek</i>
een fazant	<i>a pheasant</i>	<i>e fesent.</i>

een

een kievit	<i>a lapwing</i>	<i>a lapwing.</i>
lyfters	<i>thrushes</i>	<i>throsjets.</i>
een meerle, merel	<i>a blackbird</i>	<i>a blakberd.</i>
men eet	<i>one eats</i>	<i>wan iets.</i>
een ei	<i>an egg</i>	<i>an egg.</i>
een paar eieren	<i>a couple of eggs</i>	<i>a kopp'l af eggs.</i>
een dozyn eieren	<i>a dozen of eggs</i>	<i>a doff'n af eggs.</i>
een eierkoek	<i>an omelet</i>	<i>an omlet.</i>
een pond boter	<i>a pound of butter</i>	<i>a paund a botter.</i>
een half pond	<i>half a pound</i>	<i>haaf a paund.</i>
een vierendeel- poude	<i>a quatern</i>	<i>a kwarter.</i>
kaas	<i>cheese</i>	<i>tsjtes.</i>
olie	<i>oil</i>	<i>oyl.</i>
peper	<i>pepper</i>	<i>pepper.</i>
azyn	<i>vinegar</i>	<i>vinniger.</i>
radys	<i>radishes</i>	<i>radisjts.</i>
geele wortels	<i>carrots</i>	<i>karrets.</i>
raapen	<i>turneps</i>	<i>turneps.</i>
gestoofd vleesch	<i>stewed meat</i>	<i>stued miet.</i>
moes, pottagie, soepe	<i>pottage, or soup</i>	<i>parredsj', ar soep.</i>
kappers	<i>capers</i>	<i>kapers.</i>
oesters	<i>oysters</i>	<i>aisters.</i>
melk	<i>milk</i>	<i>milk.</i>
eene braadworst	<i>a sausage</i>	<i>a saafdsj'.</i>
oost, fruit	<i>fruit</i>	<i>fruit.</i>
een appel	<i>an apple</i>	<i>an app'l.</i>
eene peer	<i>a pear</i>	<i>a peer.</i>
nooten	<i>walnuts</i>	<i>waalnotts.</i>
eene abrikoos	<i>an apricock</i>	<i>an aprikaak.</i>
suikergebak	<i>sweetmeats</i>	<i>swietmiett.</i>
eene pruim	<i>a plum</i>	<i>a plum.</i>
kerffen	<i>cherries</i>	<i>tsjerryts.</i>
aardbezien	<i>strawberries</i>	<i>straaberrts.</i>
braambezien	<i>rasberries</i>	<i>rasberrts.</i>
kruisbezien	<i>gooseberries</i>	<i>goesberrts.</i>
pippelingen	<i>peppins</i>	<i>pippints.</i>
salade	<i>a sallet</i>	<i>a sallet.</i>
komkommers	<i>cucumbers</i>	<i>kaukommerts.</i>

* * *
geef my wat visch
versche visch

* * *
give me some fish
fresh fish

* * *
giv mi som fish
fresh fish.

gezouten visch	<i>salt fish</i>	<i>saalt fish.</i>
zalm	<i>salmon</i>	<i>sammen.</i>
eene tong	<i>a sole</i>	<i>a sool.</i>
kabeljauw	<i>cod</i>	<i>kad.</i>
wyting	<i>whiting</i>	<i>wyting.</i>
een snoek	<i>a pike</i>	<i>a pyk.</i>
rog	<i>thornback</i>	<i>thaarnbak.</i>
aal	<i>eels</i>	<i>iels.</i>
haring	<i>herring</i>	<i>herring.</i>
makreel	<i>maqurel</i>	<i>makrel.</i>
een forelle	<i>a trout</i>	<i>a traut.</i>
een kreeft	<i>a lobster</i>	<i>a laabster.</i>
een karper	<i>a carp</i>	<i>a karp.</i>
zeelt	<i>tench</i>	<i>tentsj.</i>
baars	<i>perch</i>	<i>pertsj.</i>
voorn	<i>roach</i>	<i>rootsj.</i>
braesem	<i>bream</i>	<i>briem.</i>
bley	<i>bleak</i>	<i>bliak</i>
spiering	<i>smelt</i>	<i>smelt.</i>
schelvis	<i>baddock</i>	<i>baddock.</i>
bot	<i>flounder</i>	<i>flaunder.</i>
schol	<i>plaice</i>	<i>plas.</i>

* * *

geeft my wat wyn
 witte
 roode
 bleekert
 nieuwe wyn
 oude wyn
 een glas wyn
 spaansche wyn
 bier
 zoet bier
 sterk bier
 dun bier
 appelwyn
 een fles wyn

* * *

geef my te drinken
 water
 warm
 koud

* * *

give me some wine
white
red
pale wine
new wine
old wine
a glass of wine
spannish wine
beer
ale
strong beer
small beer
cyder
a bottle of wine

* * *

give me some drink
 water
 warm
 cold

* * *

give mi som wyn.
 wyt.
 red.
 pal wyn.
 njoe wyn.
 oold wyn.
 a glas a wyn.
 spannisj wyn.
 bier.
 al.
 strang bier.
 smaal bier.
 syder.
 a batt' a wyn.

* * *

give mi som drink.
 waater.
 waarm.
 kould.

eene tafel	<i>a table</i>	<i>a tab'l.</i>
een tafelkleed	<i>a carpet</i>	<i>a karpēt.</i>
een tafellaken	<i>a table-cloth</i>	<i>a tab'l-klaatsb.</i>
een servet	<i>a napkin</i>	<i>a napkin.</i>
een bord	<i>a plate</i>	<i>a plat.</i>
een brood	<i>a loaf</i>	<i>a loaf.</i>
een mes	<i>a knife</i>	<i>a nyf.</i>
een lepel	<i>a spoon</i>	<i>a spoen.</i>
een vork	<i>a fork</i>	<i>a faark.</i>
een zoutvat	<i>a saltfeller</i>	<i>a saaltfeller.</i>
een sauskommetje	<i>a saucepan</i>	<i>a saaspan.</i>
een azynflesje	<i>a vinegar-bottle</i>	<i>a vinneger batt'l.</i>
een kommetje	<i>a porringer</i>	<i>a paarrindsjer.</i>
een glas	<i>a glass</i>	<i>a glas.</i>
een zilveren pot, kan	<i>a silver pot</i>	<i>a silver pot.</i>
een zilveren beker	<i>a silver cup</i>	<i>a silver kop.</i>
een zetel	<i>a chair</i>	<i>a tsjer.</i>
een stoel	<i>a stool</i>	<i>a stoel.</i>

* * *

* * *

* * *

Deelen van een huis *Parts of a house* *Parts of a haus.*

Een paleis	<i>a palace</i>	<i>a palleis.</i>
een groot huis	<i>a great house</i>	<i>a græt haus.</i>
een slot	<i>a castle</i>	<i>a kast'l.</i>
een huis	<i>a house</i>	<i>a haus.</i>
eene wooning	<i>a lodging</i>	<i>a laad:jin.</i>
gestoffeerde kamers	<i>rooms ready furni- shed</i>	<i>roems reddi foer- nisjt.</i>
de kelder	<i>the cellar</i>	<i>the seller.</i>
de keuken	<i>the kitchen</i>	<i>thi kitsjin.</i>
de plaats	<i>the yard</i>	<i>thi jard.</i>
de put	<i>the well</i>	<i>thi wel.</i>
de pomp	<i>the pump</i>	<i>thi pomp.</i>
de oven	<i>the oven</i>	<i>thi ov'n.</i>
de tuin	<i>the garden</i>	<i>thi gard'n.</i>
de trap	<i>the stairs</i>	<i>thi sters.</i>
de zijkamer	<i>the parlour</i>	<i>thi paller.</i>
een vertrek	<i>an apartment</i>	<i>an appartments.</i>
de eetkamer	<i>the buttery</i>	<i>thi boit'ri.</i>
eene kamer	<i>a chamber</i>	<i>a tsjamber.</i>
eene voorkamer	<i>an anti-chamber</i>	<i>an anti-t:jamber.</i>

de

de eerste verdie- ping	<i>the first floor</i>	<i>tbi ferst floor.</i>
de tweede verdie- ping	<i>the second floor</i>	<i>tbi sekkond floor.</i>
een achterkamer	<i>the back-room.</i>	<i>dbe back roem.</i>
een kabinetje	<i>a closet</i>	<i>a klaaffet.</i>
het gemak, het huisje	<i>the office</i>	<i>tbi aaffis.</i>
eene deur	<i>a door</i>	<i>a door.</i>
de schoorsteen	<i>the chimney</i>	<i>tbi ssjimmf.</i>
het venster	<i>the window</i>	<i>tbi window.</i>
een slot	<i>a lock</i>	<i>a laack.</i>
de brouwery	<i>the brew-house</i>	<i>tbi bruu-haus.</i>
een bakkerij	<i>the bake-house</i>	<i>tbi bak-haus.</i>
een paardestaf	<i>a stable for horses</i>	<i>a stab'lfar baarsis.</i>
een stal	<i>a stable</i>	<i>a stab'l.</i>
een sleutel	<i>a key</i>	<i>a kie.</i>
een waschvat	<i>a fountain</i>	<i>a fauntcn.</i>
een bed	<i>a bed</i>	<i>a bed.</i>
eene deken, spreij	<i>a blanket</i>	<i>a blanket.</i>
een bedlaken	<i>a sheet</i>	<i>a sjiet.</i>
een veeren bed	<i>a feather bed</i>	<i>a fetber bed.</i>
een peuluw, hoofd- kussen	<i>a pillow</i>	<i>a pillo.</i>
eene matras	<i>a quilt</i>	<i>a kwilt.</i>
gordynen	<i>courtains</i>	<i>kortins.</i>
het verhemelte	<i>the top of the bed</i>	<i>tbi taap a tbi bed.</i>
een koffer	<i>a trunk</i>	<i>a tronk.</i>
eene doos	<i>a box</i>	<i>a baaks.</i>
eene bedpan	<i>a warming pan</i>	<i>a warmingpan.</i>
een spiegel	<i>a looking-glass</i>	<i>a loeking-glass.</i>
een schildery	<i>a picture</i>	<i>a pikter.</i>
de vloer	<i>the floor</i>	<i>tbi floor.</i>
het behangsel	<i>the tapestry</i>	<i>tbi tappesfri.</i>
een vuurschoffel	<i>a fire-shovel</i>	<i>a fyer-sjoo'l.</i>
de tang	<i>the tongs</i>	<i>tbi tangs.</i>
de blaaibalg	<i>the bellows</i>	<i>tbi beilloos.</i>
een raam	<i>a frame</i>	<i>a fram.</i>
* * *	* * *	* * *
Van de keuken	<i>Of the kitchen</i>	<i>Af dhe kitsjin.</i>
Eene schotel	<i>a dish</i>	<i>a disj.</i>
van zilver	<i>of silver</i>	<i>af silver.</i>
van tin	<i>of pewter</i>	<i>af pjoeter.</i>

van

van aarde	<i>of delft-waer</i>	<i>af delfwaer.</i>
een ketel	<i>a kettle</i>	<i>a kitt'l.</i>
een pannetje	<i>a skillet</i>	<i>a skillet.</i>
een pottagie-pot	<i>a pottage-pot</i>	<i>a paarredsj'-pot.</i>
een bekken	<i>a basin</i>	<i>a basin.</i>
een spit	<i>a spit</i>	<i>a spit.</i>
een braadwerk	<i>a jack</i>	<i>a dsjack.</i>
eene rechtbank	<i>a dresser</i>	<i>a dresser.</i>
eene tobbe	<i>a tub</i>	<i>a tob.</i>
eene pottebank	<i>a cupboard</i>	<i>a kopberd.</i>

* * *

* * *

* * *

Mans kleederen

Man's clothes

Mans klooth's,

Een pruik	<i>a perriwig</i>	<i>a perriwig,</i>
een hoed	<i>a hat</i>	<i>a hat.</i>
eene muts of kap	<i>a cap</i>	<i>a kap.</i>
een hembd	<i>a shirt</i>	<i>a sjert.</i>
een rok	<i>a coat</i>	<i>a koot.</i>
eene mantel	<i>a cloak</i>	<i>a klook.</i>
een broek	<i>a pair of breeches</i>	<i>a par a britsjs.</i>
zyden kouffen	<i>silk stockings</i>	<i>silk stakkings.</i>
linnen	<i>linnen</i>	<i>linnin.</i>
mullen	<i>slippers</i>	<i>slippers.</i>
schoenen	<i>shoes</i>	<i>sjoes.</i>
een kleed	<i>a suit of cloaths</i>	<i>a suut a klooth's.</i>
mouwen	<i>sleeves</i>	<i>siev's.</i>
een neusdoek	<i>a handkerchief</i>	<i>a hantketsjer.</i>
een nachtrok	<i>night gown</i>	<i>nytgawn.</i>
een kamizool	<i>a waistcoat</i>	<i>a wesket.</i>
een draagband	<i>a belt</i>	<i>a belt.</i>
een degen	<i>a sword</i>	<i>a soord.</i>
een das, kraag	<i>a cravat</i>	<i>a kravat.</i>
knoopen	<i>buttons</i>	<i>bot'n's.</i>
handfchoenen	<i>gloves</i>	<i>glov's.</i>
harfen	<i>boots</i>	<i>boet's.</i>
een onderbroek	<i>a pair of drawers</i>	<i>a par af draaert.</i>
een buffetje	<i>a buff-coat</i>	<i>a buff koot.</i>
een jas	<i>a great-coat</i>	<i>a græt koot.</i>
gespen	<i>buckles</i>	<i>bokkels.</i>
een hotologfe	<i>a watch</i>	<i>a watsj'.</i>
koufebanden	<i>garters</i>	<i>garters.</i>
een rotting	<i>a cane</i>	<i>a kan.</i>

eene

eene mof
spjoeren

a muff
spurs

a mof.
spors.

* * *
Vrouwenkleede-
ren

* * *
Women's clothes

* * *
Wimmins klooths.

Een hemb
een kap, koproen
een linnen kap
van taft
een keurslyf
een japon
een bovenrok
een onderrok
van zyde
van stof
een halsdoek

a smock, or sbyft
a hood
a linnen-hood
of taffety
a pair of stays
a gown
an upper. petticoat
an under-petticoat
of silk
of stuff
a neck-bandker-
chief

a smak ar sbyft.
a boed.
a linnen-boed.
af taffeti.
a per a stas.
a gaun.
an opper-pettikoof.
an onder-petticoos.
af silk.
af stof.
a nek-banketsjer.

een neusdoek

a pocket-bandker-
chief.

a paket-banketsjer.

een schorteldoek

an aporn.

a aporn.

een plansjet

a busk

a busk.

koufen

stockings

stakings.

kant

lace

las.

veeter

lace

las.

lubben

ruffels

roffels.

krullen

curls

koris.

een kulf

a coif

a kwaf.

een halscieraad

a neck-lace

a nek-las.

een diamante boot

a neck-juwel

a nek-dsjuel.

oorknoppen

ear-juwels

ier-dsjuels.

pandante

a ring

a ring.

een ring

bracelets

bruslets.

braseletten

a fan

a fan.

een waaijer

buckles

bokkels.

gespen

* * *
De deelen des
ligchaams

* * *
The parts of the
body

* * *
Thi parts of thi
baddi.

Het ligchaam

the body

thi baddi.

de ziel

the soul

thi sool.

de huid

the skin

thi skin.

het vleesch

the flesb

thi flesf.

een been	<i>a bone</i>	<i>a boon.</i>
het vet	<i>the fat</i>	<i>tbi fat.</i>
het mager	<i>the lean</i>	<i>tbi liep.</i>
het merg	<i>the marrow</i>	<i>tbi marroo.</i>
eene ader	<i>a vein</i>	<i>e van.</i>
eene slagader	<i>an artery</i>	<i>an art'ri.</i>
het hoofd	<i>the head</i>	<i>tbi bed.</i>
het hair	<i>the hair</i>	<i>tbi bar.</i>
de baard	<i>the beard</i>	<i>tbi hierd.</i>
de slaap van 't hoofd	<i>the temple</i>	<i>tbi tempel.</i>
een oor	<i>an ear</i>	<i>an ier.</i>
een winkbrauw	<i>an eye-brow</i>	<i>an ei-brow.</i>
een oog	<i>an eye</i>	<i>an ei.</i>
de oogen	<i>the eyes</i>	<i>tbi eis.</i>
de hoek van het oog.	<i>the corner of the eye</i>	<i>tbi kaarner a tbi ei.</i>
de oog-appel	<i>the eye-ball</i>	<i>tbi eibaal.</i>
de neus	<i>the nose</i>	<i>tbi noos.</i>
de neusgaten	<i>the nostrils</i>	<i>tbi naastrils.</i>
de wang	<i>the cheek</i>	<i>tbi tsjiek.</i>
het aangezicht	<i>the face</i>	<i>tbi fas.</i>
het voorhoofd	<i>the forehead</i>	<i>tbi faarbed.</i>
de lip	<i>the lip</i>	<i>tbi lip.</i>
de mond	<i>the mouth</i>	<i>tbi mautb.</i>
de adem	<i>the breath</i>	<i>tbi breth.</i>
het tandvleesch	<i>the gums</i>	<i>tbi goms.</i>
een tand	<i>a tooth</i>	<i>a toetb.</i>
de hals, de nek	<i>the neck</i>	<i>tbi neck.</i>
de kin	<i>the chin</i>	<i>tbi tsjin.</i>
de keel, de strot	<i>the throat</i>	<i>tbi throot.</i>
't brein, de hersie- nen	<i>the brain</i>	<i>tbi bræn.</i>
de rug	<i>the back</i>	<i>tbi back.</i>
de buik	<i>the belly</i>	<i>tbi belk.</i>
de zyde	<i>the side</i>	<i>tbi syd.</i>
het hart	<i>the heart</i>	<i>tbi hart.</i>
de lever	<i>the liver</i>	<i>tbi liiver.</i>
de long	<i>the lungs</i>	<i>tbi longs.</i>
de maag	<i>the stomach</i>	<i>tbi stommek.</i>
het ingewand	<i>the bowels</i>	<i>tbi bauels.</i>
de rechte schouder	<i>the right shoulder</i>	<i>tbi ryt sjoolder.</i>
de linke schouder	<i>the left shoulder</i>	<i>tbi left sjoolder.</i>
de arm	<i>the arm</i>	<i>tbi arm.</i>

de

de hand
de arm-kuil
de elboog
een vinger
een nagel
de vlakke hand

de nieren
de dy
de knie
het been
de hiel
een toon

* * *

De getallen.

Een
twee
drie
vier
vyf
zes
zeven
agt
negen
tien
elf
twaalf
dertien
veertien
vyftien
zestien
zeventien
agtien
negentien
twintig
een en twintig
twee en twintig
drie en twintig
vier en twintig
vyf en twintig
zes en twintig
zeven en twintig
agt en twintig

the hand
the arm-hole
the elbow
a finger
a nail
the palm of the
band
the reins
the thigh
the knee
the leg
the heel
a toe

* * *

The Numbers.

one
two
three
four
five
fix
seven
eight
nine
ten
eleven
twelve
thirteen
fourteen
fifteen
fixteen
seventeen
eighteen
nineteen
twenty
twenty one
twenty two
twenty three
twenty four
twenty five
twenty fix
twenty seven
twenty eight

thi band.
thi arm-hool.
thi elboe
a finger.
a nail.
thi pama thi band.
thi rens.
thi thy.
thi nie.
thi leg.
thi hiel.
a too.

* * *

Thi numbers.

won.
toe.
thrie.
foor.
fyo. 1
fiks.
sev'n.
at.
nein.
ten.
elev'n.
twelf.
thertien.
foortien.
fiftien.
fiksien.
sev'ntien.
atien.
neintien.
twentl.
twenti won.
twenti sae.
twenti thrie.
twenti foor.
twenti fyo.
twenti fiks.
twenti sev'n.
twenti at.

negen

vegen en twintig	<i>twenty nine</i>	<i>twenti nein.</i>
dertig	<i>thirty</i>	<i>therti.</i>
veertig	<i>forty</i>	<i>faarti.</i>
vyftig	<i>fifty</i>	<i>fifti.</i>
zeftig	<i>fixty</i>	<i>fiksti.</i>
zeventig	<i>seventy</i>	<i>sev'nti.</i>
agtig	<i>eighty</i>	<i>aity.</i>
negentig	<i>ninety</i>	<i>neinti.</i>
honderd	<i>a hundred</i>	<i>a bonderd.</i>
honderd en tien	<i>a hundred and ten</i>	<i>a bonderd en ten.</i>
honderd en twintig	<i>a hundred and twenty</i>	<i>a bonderd en twenty.</i>
wee honderd	<i>two hundred</i>	<i>toe bonderd.</i>
huzend	<i>a thousand</i>	<i>a thausend.</i>
en millioen	<i>a million</i>	<i>a millien.</i>
* * *	* * *	* * *
De eerste	<i>the first</i>	<i>thi ferst.</i>
de tweede	<i>the second</i>	<i>thi seckend.</i>
de derde	<i>the third</i>	<i>thi therd.</i>
de vierde	<i>the fourth</i>	<i>thi foortb.</i>
de vyfde	<i>the fifth</i>	<i>thi fiftb.</i>
de zesde	<i>the sixth</i>	<i>thi fikst.</i>
de zevende	<i>the seventh</i>	<i>thi sev'ntb.</i>
de agtste	<i>the eighth</i>	<i>thi aitb.</i>
de negende	<i>the ninth</i>	<i>thi neintb.</i>
de tiende	<i>the tenth</i>	<i>thi tentb.</i>
de elfde	<i>the eleventh</i>	<i>thi elev'ntb.</i>
de twaalfde	<i>the twelfth</i>	<i>thi twelftb.</i>
de dertiende	<i>the thirteenth</i>	<i>thi thertientb.</i>
de veertiende	<i>the fourteenth</i>	<i>thi foortientb.</i>
de vyftiende	<i>the fifteenth</i>	<i>thi fiftientb.</i>
de zestiende	<i>the sixteenth</i>	<i>thi sixfientb.</i>
de zeventiende	<i>the seventeenth</i>	<i>thi sev'ntientb.</i>
de agttiende	<i>the eighteenth</i>	<i>thi aitentb.</i>
de negentiende	<i>the nineteenth</i>	<i>thi neintientb.</i>
de twintigste	<i>the twentieth</i>	<i>thi twentitb.</i>
de een en twintigste	<i>the twenty first</i>	<i>thi twenti ferst.</i>
de dertigste	<i>the thirtieth</i>	<i>thi thertieth.</i>
de veertigste	<i>the fortieth</i>	<i>thi faartieth.</i>
* * *	* * *	* * *
Myn vader	<i>my father</i>	<i>my father.</i>
myne moeder	<i>my mother</i>	<i>my mother.</i>

mys

myn oom	<i>my uncle</i>	<i>my onk'l.</i>
mynne moei	<i>my aunt</i>	<i>my ant.</i>
fchoonvader	<i>father in law</i>	<i>father in laa.</i>
fchoonmoeder	<i>mother in law</i>	<i>mother in laa.</i>
fchoonbroeder	<i>brother in law</i>	<i>brother in laa.</i>
neef	<i>nephew</i>	<i>nefjoe.</i>
nicht	<i>niece</i>	<i>nies.</i>
nabeftsande	<i>cousin</i>	<i>koff'n.</i>
broeder	<i>brother</i>	<i>brotber.</i>
zußer	<i>fifter.</i>	<i>fifter.</i>
kindskind.	<i>grand-child</i>	<i>gran-tfjyld.</i>
grootvader	<i>grand father.</i>	<i>gran-father.</i>
groomoeder	<i>grand-mother.</i>	<i>gran-mother.</i>
een maag	<i>a relation</i>	<i>a rilæfjen.</i>
doopkind	<i>god-son</i>	<i>gad-son.</i>
doopdochter	<i>god-daughter</i>	<i>gad-daater.</i>
myn zoon	<i>my son</i>	<i>my fon.</i>
mynne dochter	<i>my daughter</i>	<i>my daater.</i>
fchoonzoon	<i>son-in-law</i>	<i>fon-in taa.</i>
knecht, meld	<i>servant</i>	<i>farvent.</i>
heer, meefter	<i>mafter</i>	<i>mafter.</i>
vrouw, meefteres	<i>miftrefs</i>	<i>miftreff.</i>
volle neef	<i>cousin german</i>	<i>koff'n dffatmen.</i>
voogd	<i>tutor</i>	<i>toeter.</i>
hofmeefter	<i>governor</i>	<i>governer.</i>
medegezel, mede-	<i>companion</i>	<i>kompannien.</i>
gezellin		
doopheffers, ge-	<i>gefiffs</i>	<i>gaaffifs.</i>
tuigen		
een vriend	<i>a friend</i>	<i>a frind.</i>
een medevryer, me-	<i>a rival</i>	<i>a ryvel.</i>
devryfter		
nabuur	<i>neighbour</i>	<i>næber.</i>
heer, myn heer	<i>mafter, fir</i>	<i>mifter, fer.</i>
juffrouw, mevrouw	<i>miftrefs, madame</i>	<i>miftreff, maam.</i>
waard	<i>landlord</i>	<i>lan-laard.</i>
waardin	<i>landlady</i>	<i>lan-ladi.</i>
myn lief, myn waar-	<i>my dear</i>	<i>my dier.</i>
myn kind (de	<i>my child</i>	<i>my tfjyld.</i>
leerjongen	<i>apprentice</i>	<i>prentis.</i>
knaap, guit	<i>boy</i>	<i>baai.</i>
voedfter, minne-	<i>nurse</i>	<i>nors.</i>
moer		

Godt de Vader	God the Father	god tbi father.
de Zoon	the Son	tbi son.
de Heilige Geest	the holy Ghost	tbi booli goost.
de Drie-eenheid	the Trinitity	tbi trinniti.
Jefus Christus	Jefus Chrift	djiefos kryft.
Heiland	Saviour	fevior.
Verlofter	Redemer	ridiemer.
de Maagd	the Virgin	tbi verdsjin.
een aarts-engel	an arch angel	an arisj andffel.
cherubim	cherubin	ifjerubin.
feraphim	feraphin	ferafin.
een engel	an angel	an andffel.
een heilige	a faint	a fant.
een apostel	an apostle	an apooffl.
een martelaar,	a martyr	a martir.
bloedgetuige	a blessed foul	a bleff't sool.
eene zalige ziel	an evangelist	an evandsjilift.
een evangelift	glory	gloori.
heertýkheid	heaven	bevon.
hemel	paradise	parredys.
paradys	eternity	eterniti.
eeuwigheid	the sun	tbi son.
de zon	the moon	tbi moen.
de maan	a star	a star.
eene ster	the firmament	tbi fermament.
het uitfpanfel	the sky	tbi sky.
de lucht	the air	tbi er.
de lucht	a comet	a kammet.
eene komeet	planet	plannet.
eene planeet		
* * *	* * *	* * *
Keizer	emperor	emp'rer.
keizerin	emprefs	empres.
koning	king	king.
koningin	queen	kwien.
aartshertog	archduke	arisj duuk.
hertogin	dutchefs	dotfses.
prins, vorft	prince	prins.
prinses, vorftin	princess	prinses.
onderkoning	vice-roy	vysrai.
ambaffadeur	ambaffador	ambaffador.
ambaffadeurs ge-	ambaffadrefs	ambaffadres.
malin		

graaf

graaf
graavin
markgraaf
markgraavin
generaal
baron
baronnes
burggraaf
burggraavin
ridder
edelman
een overste
een overste-luitenant
majoor
kapitein
luitenant
vaandrig
een leger
een regiment
eene compagnie

* * *

Heden
morgen
overmorgen
deezen ochtend
t'avond
naa den middag
voor den middag
terstond
deeze week
laatstleeden week
toekomende week

* * *

Geef acht
haaft u
houd den mond
kom boven
gaa na beneden
drink
eet
zie daar
laat het zyn

earl
countess
marquess
marchioness
general
baron
baroness
viscount
viscountess
knight
gentleman
a colonel
a lieutenant-colonel
major
captain
lieutenant
ensign
an army
a regiment
a company

* * *

to day
to morrow
after to morrow
this morning
to night
after dinner
before dinner
by and by
this week
last week
next week

* * *

take care
make haste
hold your tongue
come up
go down
drink
eat
look there
let that alone

erl.
kauntes.
markis.
martsjones
djjennerel.
barron.
barronets.
vykaunt.
vykauntes.
nyt.
djjent'iman.
æ kornel.
æ leftnennent-kornel.
mædjer.
kapten.
leftnennent.
insyn.
en armi.
æ redsjement.
a kampeni.

* * *

toe de.
toe marro.
after tos marro.
this marning.
toe nyt.
after dinner.
bijoor dinner.
by an by.
this wick.
last wick.
nekst wick.

* * *

tæk kar.
mæk bast.
boold joer tong.
kom op.
goo daun.
drink.
iet.
loek thær.
let that alloon.

hier

hier is	<i>here is</i>	<i>bier is.</i>
daar is	<i>there is</i>	<i>thar is.</i>
hier is hy	<i>here he is</i>	<i>bier he is.</i>
daar is zy	<i>there she is</i>	<i>thar sje is.</i>
een weinig	<i>a little</i>	<i>a litt'l.</i>
te weinig	<i>too little</i>	<i>toe litt'l.</i>
't is genoeg	<i>'t is enough</i>	<i>tis enof.</i>
beneden	<i>below.</i>	<i>biloo.</i>
boven	<i>above</i>	<i>abov.</i>
kom in	<i>come in</i>	<i>kom in.</i>
kom hier	<i>come here</i>	<i>kom hier.</i>
wie is daar	<i>who's there</i>	<i>hoes thar?</i>
een vriend	<i>a friend</i>	<i>a frind.</i>
ik ben het	<i>'tis I</i>	<i>tis ei.</i>
't is myn heer	<i>'tis master</i>	<i>tis mister.</i>
om u te dienen	<i>at your service</i>	<i>at joer servis.</i>
myn dienst aan u	<i>my service to you</i>	<i>my servis toe joe.</i>
ik danke u	<i>I thank you</i>	<i>ei thank joe.</i>
de nacht	<i>night</i>	<i>nyt.</i>
den gantschen dag	<i>all day</i>	<i>aal dae.</i>
terstond	<i>presently</i>	<i>presentli.</i>
laaten wy ons haas-	<i>let us make haste</i>	<i>let os mak h.e.st.</i>
ten		
waar is myn heer	<i>where is master</i>	<i>wer is mister?</i>
waar is zy	<i>where is she</i>	<i>wer is sje?</i>
waar zyn zy	<i>where are they</i>	<i>wer ar thae?</i>
somtyds	<i>sometimes</i>	<i>som'tyms.</i>
nooit	<i>never</i>	<i>never.</i>
miffchien	<i>perhaps</i>	<i>perhaps.</i>
waarom	<i>why</i>	<i>wy?</i>
eenmaal	<i>once</i>	<i>wans.</i>
morgen	<i>next day</i>	<i>nekst dae.</i>
naa den middag	<i>afternoon</i>	<i>after-noen.</i>
onlangs	<i>a little while ago</i>	<i>a litt'l wyl ago.</i>
achter	<i>behind</i>	<i>bihynd.</i>
zelden	<i>seldom</i>	<i>seldom.</i>
veel	<i>much</i>	<i>motssj.</i>
minder	<i>less</i>	<i>les.</i>
't is mooi weder	<i>'tis fair weather</i>	<i>tis far wether.</i>
't is morsfig	<i>'tis dirty</i>	<i>tis derti.</i>
ik ben hongerig	<i>I am hungry</i>	<i>ei am hongrt.</i>
ik ben dorstig	<i>I am dry</i>	<i>ei am dry.</i>
't is avond	<i>it is night</i>	<i>it is nyt.</i>
't is laat	<i>'tis late</i>	<i>tis lat.</i>

't is reeds nacht den gantschen a vond	'tis almost night all the evening	tis aalmost nyt. aal tbi iev'ning.
de zon-gaat onder de zon gaat op is de zon opgegaan is zy ondergegaan zeer vroeg by van met tegen naby dicht by naa omtrent, rondom na toe, tegens op onder dewyl voor tegen over zeer verre zeer naby alle dagen, dage- lyks	the sun sets the sun rises is the sun risen is it down very early at or to from with against near bard by after about towards upon under because for over against very far very near every day	tbi son sits. tbi son ryfts. is tbi son riss'n? is is daun? verri erli. at, toe. fram. with. eginst. nier. bard by. after. ebaut. tveewards. <i>toord.</i> oppan. onder. bikaas. far. oover aginst. verri far. verri nier. ev'ri da.
doe de deur open doe de deur toe doe my de deur open	open the door shut the door open me the door	oop'n tbi door. sjoet tbi door. oop'n mi tbi door.
ik heb honger ik heb geen honger hebt gy gedaan wacht wacht een weinig wat doet gy wat zegt gy laat my dat zien leen my wat geld geef my iets ik heb niet hebt gy iets heeft hy iets heeft zy iets	I have a stomach I have no stomach have you done stay stay a little what are yo doing what say you sbew me that lend-me some money give me some I have none have you any has he any has she any	ei hav a stommek. ei hav noo stommek. hav joe don? stx. stx a litt'l. wat er joe doeing? wat stx joe? sfoe mi that. lend mi som monni. giv mi som. ei hav non. hav joe ani? has bie ani? has sjie ani?

heeft

dat is goed	that is good	that is goed.
dat is fraai	that is fine	that is fein.
verschoon my	excuse me	ekskiuus mi.
't is waar	'tis true	tis truu.
't is niet waar	'tis nos true	tis nat troe.
't is onmogelyk	'tis impossible	tis impassibl.
ik wil niet	I will not. or won't	ei wil nat or woont.

* * *	* * *	* * *
Paasch	Easter	iefter.
Pinxter	whitsuntide	wissentyd.
Kerstyd	christmas	krismes.
kersdag	christmas-day	krismes-d.e.
de feestdagen	the holidays	tbi ballidas.
aller kinderen dag	innocents-day	innosents-da.
drie koningen dag	twelfsb tide	twelf tyd.
vrouwondag, licht- mis.	candlemas	kand'lmes.
hemelvaart	assensunday	assentienda.
vasten avond	sbrove-tuesday	sjraaf-toesd.e.
aschdag	asb-wednesday	asj-wensd.e.
vasten, vastentyd	lent	lent.
mid-vasten	mid-lent	mid-lent.
Maria boodschap	lady day	ladi-d.e.
palm zondag	palm sunday	paam-sond.e.
advent	advent	advent.
kers-avond	christmas-eve	krismess-iev.
* * *	* * *	* * *

De Maanden des Jaars en dagen der weeke.	The months of the year and days of the week.	thi months a thi jier en das a thi wiek.
--	--	--

Louwmaand	January	djanniueri.
Sprokkelmaand	February	februeri.
Lentemaand	March	martsj.
Grasmaand	April	april.
Bloeimaand	May	ma.
Zomermaand	June	djoen.
Hooimaand	July	djoely.
Oogstmaand	August	angost.
Herfstmaand	September	september.
Wynmaand	October	aaktobor.

Slagtmaand
Wintermaand
Sondag
Maandag
Dingsdag
Woensdag
Donderdag
Vrydag
Zaterdag

* * *

Eene eeuw
een jaar
een half jaar
een vierendeel
jaars
een half vierendeel
jaars
eene maand
veertien dagen
eene week
een dag
een uur
een half uur
een kwartier uur

eene minuut
een oogenblik

* * *

Europa
Afia
Afrika
Amerika
een Koningryk
Engeland
Ierland
Vrankryk
Navarre
Spanje
Portugal
het Ryk
Italie
Holland
Vlaanderen

November
December
Sunday
Monday
Tuesday
Wednesday
Thursday
Friday
Saturday

* * *

An age
a year
half a year
a quarter
half a quarter
a month
a fortnight
a week
a day
an hour
half an hour
a quarter of an
hour
a minute
a moment

* * *

Europe
Asia
Africa
America
a Kingdom
England
Ireland
France
Navarr
Spain
Portugal
the Empire
Italy
Holland
Flanders

noovember.
disember.
sondæ.
monda.
tuusde.
wensde.
thorsde.
fryde.
sattorde.

* * *

an eedff.
a jier.
half a jier.
a kwaarter.
half a kwaarter.
a month.
a farinit.
a wick.
a da.
an aur.
half an aur.
a kwaarter af an
aur.
a minnit.
a mooment.

* * *

joerop.
asjia.
afrika.
amerika.
a kingdom.
inglend.
eierlend.
frans.
nevar.
span.
paartugel.
the empyer.
jtalli.
ballend.
flanders.

Duitsch-

Duitschland	<i>Germany</i>	<i>dsjarmeni.</i>
Poolen	<i>Poland</i>	<i>poolend.</i>
Zweedeen	<i>Swedeland</i>	<i>swiedlend.</i>
Deenemark	<i>Denmark</i>	<i>denmark.</i>
Moscovie	<i>Muscovy</i>	<i>moskovi.</i>
Braband	<i>Brabant</i>	<i>brabent.</i>
Savoje	<i>Savoy</i>	<i>savoi.</i>
Zwitserland	<i>Switzerland</i>	<i>swisserlend.</i>
Hongarye	<i>Hungary</i>	<i>bongeri.</i>
Kandia	<i>Candia</i>	<i>kandia.</i>
Arragonie	<i>Aragon</i>	<i>arregan.</i>
Granada	<i>Grenada</i>	<i>grenede.</i>
Napels	<i>Naples</i>	<i>napels.</i>
Sicilie	<i>Sicily</i>	<i>ssili.</i>
de Republyk Venetie.	<i>the republick of Venice.</i>	<i>thi ripobblik a Venis.</i>
eene Hoofdstad	<i>a metropolitan city</i>	<i>a metrapalliten sit-</i>
eën Landschap	<i>a Province.</i>	<i>eprawins. (ti.</i>
een Hertogdom	<i>a Dukedom</i>	<i>a duukdom.</i>
een Graaffchap	<i>a County</i>	<i>a kaunti.</i>
een Aartsbisdom	<i>an Archbisshoprick</i>	<i>an artsjsbisjeprik.</i>
het Ottomannische Ryk	<i>the Ottoman empire</i>	<i>thi attomen empyer.</i>
Persie	<i>Persia</i>	<i>perssja.</i>
Griekenland	<i>Grece</i>	<i>gries.</i>
Macedonie	<i>Macedonia</i>	<i>mascidoonia.</i>
Siam	<i>Siam</i>	<i>syam.</i>

Woorden van veel gebruik onder Kooplieden; en Comptoir Behoeften.

Words of most use among Merchands; and Necessary's for the Counting-House.

Words of Moestjoes among Merchands; and Necessaryes far thii Kaunting-Haus.

Aanschryven
agio, avans op het bankgelt
de bank
de beurs
wissel-brieven
wissel
her-wissel

*to address
agio, advance on banck mony
the banck
the exchange
bills of exchange
exchange
rechange*

*toe adres.
agio, avans an bank monni.
thi bank.
thi extsjendsj.
bils af extsjendsj.
extsjendsj.
ritsjendsj.*

op zicht	<i>at sight</i>	<i>at syt.</i>
uso, een maand tyd	<i>usage, one month's</i>	<i>joesans, wan</i>
te betalen	<i>time to pay</i>	<i>moutstym toe pa.</i>
twee uso	<i>double or two u-</i>	<i>dobbel ar toe joe-</i>
	<i>sance</i>	<i>sans.</i>
sangenomen, geac-	<i>accepted</i>	<i>aksepted.</i>
cepteerd		
endorseeren	<i>to endors</i>	<i>toe endars.</i>
kasgelt	<i>cash money</i>	<i>casj monwi.</i>
protest	<i>protest</i>	<i>protest.</i>
cognossement.	<i>bill of lading</i>	<i>bil af looding.</i>
commissie	<i>commission</i>	<i>kommissjon.</i>
courtagie of make-	<i>brokeridje</i>	<i>brokerridsj'.</i>
laarsloon		
arbeidsloon	<i>laborage</i>	<i>leboradsj'.</i>
provisie	<i>provision</i>	<i>provisjon.</i>
factuur of rekening	<i>invoice</i>	<i>inways.</i>
convoygelt, in en	<i>custom house duty</i>	<i>kostom-baus duust.</i>
uitgaande regten		
convoyceel, of pas-		
-poot	<i>a cocket</i>	<i>a kokket.</i>
waaggeld	<i>weighmony</i>	<i>wæmonni.</i>
onkosten	<i>charges</i>	<i>tsjardsjes.</i>
byl-brief	<i>bill or bond of the</i>	<i>bil ar band af tbi</i>
	<i>ship wright</i>	<i>sjip-ryt.</i>
avary	<i>average</i>	<i>averadsj'.</i>
avary grosse	<i>gross average</i>	<i>gross averadsj'.</i>
de fondsen	<i>the stocks</i>	<i>tbi staks.</i>
zuidzee	<i>south sea</i>	<i>saatb sie.</i>
oostindische com-	<i>east-india company</i>	<i>ieft-india kampaant.</i>
pagnie		
westindische com-	<i>west-india company</i>	<i>west-india kampa-</i>
pagnie		<i>ui.</i>
obligatien	<i>bonds</i>	<i>bands.</i>
de fondsen daalen	<i>the stocks fall</i>	<i>tbi staks faal.</i>
de fondsen ryzen	<i>the stocks rise</i>	<i>tbi staks rys.</i>
de post	<i>the post, the mail</i>	<i>tbi poost, tbi mal.</i>
een reis ter zee	<i>a voyage</i>	<i>a vojedsj'.</i>
een reis te land	<i>a journey</i>	<i>a dsjorni.</i>
het koffyhuys	<i>the coffee house</i>	<i>tbi kaffi bans.</i>
de courant	<i>the newspaper or</i>	<i>tbi njoespeper, ar</i>
	<i>gazette</i>	<i>gaset.</i>
assurantie	<i>insurance</i>	<i>insurans.</i>
premie	<i>premium</i>	<i>premium.</i>

polus

polus	policy	polici.
een lessenaar	a desk	a desk.
rekening courant	account current	akkaunt korrent.
verkooprekening	account sales	akkaunt sels.
groot boek	leager	lædsjer.
het journaal	the journal	tbi dsjornel.
het memoriaal	the memorial	tbi memoriel.
een zakboekje	a pocketbook	a pakketboek.
een brievetas	a lettercase	a letterkas.
een brief	a letter	a letter.
briefport	postage of letters	poostkædj af letters
quitantie	a receipt	a risiet.
een riem papier	a ream of paper.	a riem af papier.
een boek papier	a quire of paper	a quyr af papier.
een vel papier	a sheet of paper	a sjeet af papier.
post papier	post paper	poost paper.
vloei papier	blotting paper	blatting paper.
een sigret	a seal	a sel.
zegel-lak	sealing-wax	sieing waks.
ouwelen	wafers	wæfers.
een pen	a pen	a pen.
inkt	ink	ink.
inkt-koker	an inkborn	an inkharn.
een schryfkoker	a standish	a standisj.
een zandkoker	a sandbox	a sandbaks.
zand	sand	sand.
zanddraks-doozje	pounce box	paunsbaks.
liniaal	a ruler	a ruler.
vouwbeen	a foldingstick, or paper cutter	a fooldingstik, or peper kutter.
een lei	a slate	a slet.
een leipen, of grifje	a slate pencil	a slet pensil.
een potlood	a pencil	a pensil.
pennemes	pen-knife	pen-nyf.
een olysteen	a bone	a boon.
een strykleer	a strap	a strap.
een schaar	a pair of cissars	a peer af sissars.
koorn-markt	corn-market	kaarn-markit.
koorn	corn	kaarn.
tarw	wheat	wiet.
rogge	rye	ry.
haver	oats	oors.
boonen	beans	biens.
erweten	pease	pies.

havergort	<i>oatmeal</i>	<i>aatmiel.</i>
gort	<i>groats</i>	<i>groats.</i>
geers of gierst	<i>millet</i>	<i>millet.</i>
ryst	<i>rice</i>	<i>rys.</i>
boekweit	<i>buckwheat</i>	<i>bokwiet.</i>
garst	<i>barley</i>	<i>barli.</i>
gepelde garst	<i>peeled barley</i>	<i>pieled barli.</i>

Woorden en benamingen, behoorende tot de Zeevaart.

To a ship belongs.

sails.
main topsail.
main sail.
main & foresail.
main lifts.
main topsail lifts.

main braces.
main sheets.

main bonlings.
main clew garnets.

main stay.
main sbrowds.

main chains.
mizan sail.
mizan topsail.
mizan topsail lift.
mizan sbrowds.

mizan chains.
mizan sheet.
mizan stay.
mizan topmast stay.
fore sail.
fore sbrowds.

fore chains.

Aan een fchip behoort :

zeilen.
 groot marszeil.
 groot zeil.
 fchoverzeil.
 toppenant van de grooteree.
 toppenant van de marszeils ree.
 de brasfen van de groote ree.
 de fchooten van het fchoverzeil.
 boelyns van het fchoverzeil.
 gytouwen van het fchoverzeil.
 de groote ftag.
 hoofdtouwen van de groote mast.
 de groote ruft.
 bramzeil.
 kruiszeil.
 toppenant van de kruisree.
 hoofdtouwen van de bezaanmast.
 bezaanruft.
 bezaanfchoot.
 bezaans knikftag.
 de kruis-ftengftag.
 fokkezeil.
 hoofdtouwen van de fokke-mast.
 fokkeruft.

fore

fore shees.

shees.

fore topsail.

top gallantsail.

topsail.

sprit sail.

yard sail.

head sails.

after sails.

a lift.

topsail lifts.

Masts.

main mast.

mizan mast.

fore mast.

top mast.

top gallant mast.

mizan topmast.

fore topmast.

main topmast.

spritsail topmast.

bowsprit.

topmast head.

Yards.

crossree yard.

sprit-sail top yard.

mizan yard.

fore yard.

main yard.

top gallant yard.

sprit sail yard.

main topsail yard.

mizan topsail yard.

fore topsail yard.

brace the yards.

square the yards.

top the yards.

Ropes.

braces.

the clew lines.

tackling.

fokkeschoot.

schoot.

voormarszeil.

bramzeil.

marszeil.

de blinde.

reezeil.

bovenzeilen.

achterzeilen.

toppenant.

de toppenant van het marszeil.

Masten.

grootte mast.

bezaanmast.

fokkemast.

steng.

bramsteng.

bezaansteng.

fokkesteng.

grootte steng.

kluiversteng.

boegspriet.

grootte mars.

Rees.

begyne ree.

blinde boven ree.

bezaanree.

fokkeree.

grootte ree.

grootte bramzeil ree.

grootte blinde ree.

grootte marszeil ree.

kruis ree.

voor marszeil ree.

de ree brasfen.

zet de ree vierkant.

top de ree gelyk.

Touwen

de brassen.

de gytonwen.

takeling, tuig.

bowling, bowline.
sbrowds.

cable.
bolt rope.
sbeet anchor cable.
clew garnet.

bawser.

oacum.
anchor.
sbeet anchor.
bower anchor.
kedg anchor.
grapnel anchor.
creepers.
anchorage.
sbe buoy of an anchor.
sbe flock.

Guns.

great guns.
a pederero.
swifvel guns.
small arms.
gun bole.
a gun sbot.
a gun slick.
gun powder.
to discharge a gun.
a musket.
a gunner.
a broadside.
a carriage.

Parts of a Ship.

a mast.
a rydder.
an anchor.

boelyn.
het staande want aan weérzyde
van de mast.
kabel of kabeltouw.
de lyken van een zeil.
plegtanker kabel.
een touw om het zeil te gor-
den.
een lyn of dün kabeltouw van
drie slagen, een tros.
werk.
anker.
het plegtanker.
boeganker.
werpanker.
een dreg, of bootanker.
een soort van krampoen.
ankergrond.
de boei van het anker.
de haak van het anker.

Geschut.

grof geschut.
steenstuk of bas.
draaibasfen.
klein geweer.
een schierpoort.
een snaphaanschoot.
een forkestok,
búskruid.
een stuk affschieten.
een roer.
een konstapel.
de volle laag.
een affuit of rolpaard voor 't
geschut.

Gedeelten van een Schip.

een mast.
een roer.
een anker.

sails

<i>sails.</i>	zeilen.
<i>bowsprit.</i>	boegspriet.
<i>a buoy.</i>	een boei.
<i>the hull.</i>	de romp van 't schip.
<i>the hold.</i>	het ruim van 't schip.
<i>the hatches.</i>	de luiken.
<i>the cabin.</i>	de kajuit.
<i>shipshead.</i>	het galjoen.
<i>the stern.</i>	de spiegel.
<i>the quarterdeck.</i>	het kampanje.
<i>the fore castle.</i>	de bak.
<i>the fore deck.</i>	de voorplegt.
<i>the bind or after deck.</i>	de plegt.
<i>the steerage.</i>	de stuurplaats.
<i>the helm.</i>	de roerpen.
<i>the poop.</i>	het achterste van 't schip.
<i>the prow.</i>	de voorsteven.
<i>the deck.</i>	het verdek.
<i>the half deck.</i>	het zonnedeck.
<i>riging.</i>	het want.
<i>the perch.</i>	de steng.
<i>the cook room.</i>	de kombuis.
<i>the fall-ropes.</i>	de valreep.
<i>a compass.</i>	een kompas.
<i>powder room.</i>	de kruikamer.
<i>the portholes.</i>	de schietgaaten.
<i>a skupperhole.</i>	een spiegat.
<i>the scuttle of the mast,</i>	de mars.
<i>the round top.</i>	
<i>crossrees.</i>	marszaaling.
<i>the hal yards or balliards.</i>	de touwen daar de ree mede opgehaald word.
<i>the blocks.</i>	de bloks.
<i>a tarpawling.</i>	een teerkleet.
<i>a boathook.</i>	een bootshaak.
<i>sail cloth.</i>	zelldock.
<i>the star board.</i>	het stuurboord.
<i>the lar board.</i>	het bakboord.
<i>boatsmans pole.</i>	scheepsboom.
<i>a scoop.</i>	hoosvat.
<i>oars.</i>	riemen.
<i>the pendant.</i>	de wimpel.
<i>a pavilion.</i>	het paviljoen.

*the ensign staf.**a jack.**the royal flag.**the gauntrees.**mawses in a ship.**gunwale.**capstan or wheel.**capstan barril.**jeer capstan.**pawl of a capstan.**welps of a capstan.**pawling the capstan.**come up capstan, launch
out the capstan.**to careen.**a tafrail.**to repair a ship.**ballast.***Mariners.***captain.**mate.**gunner.**boatswain.**carpenter.**butler.**cook.**cabin boy.**sailors.*

de vlaggestok.

het geusje.

de koninglyke vlag.

de stellingen.

kluisgaten aan den boeg van
een schip, waardoor de ka-
beltouwen gevierd en inge-
haald worden.het bovenste gedeelte der zy-
den van een schip.het braadspit waar mede 't an-
ker opgewonden word.de grootste balk van een kaap-
stant of braadspit.een kaapstant, tusschen de groo-
te en beaanmast.

spil van een kaapstant.

kleine stukjes hout of houten
pennen om de kaapstant vast
te zetten, en de kabel het
slingeren te beletten.

de kaapstant vast zetten.

vier of stryk de kabel.

kielhaalen.

het hakkebord.

een schip kalfsaaten.

ballast.

Zeelieden.

schipper.

stuurman.

konstapel.

bootzman.

timmerman.

bottelier.

kok.

kajuitjongen.

matrooßen.

Names of Ships and Vessels.

a man of war.
a merchant ship.
a galley.
a brigantine.
a boy.
a yacht.
a sloop.
a frigate.
a fisherboat.
a lighter.
a barge.
a cutter.
a pinnace.
a bulk.
a herring bush.
a row galley.
a fly boat.
a gallion.
a privateer.
a fire ship.
a bombketch.
a pleasure boat.
a ferry boat.
a tilt boat.
a passage boat.
a bark.

Sea Phrases.

to hoist sail.
to clap on all the sails.
to set sail.
to bear sail.
to be under sail.
to strike sail.
to furl the sails.
to muzzle the sail.
to rift the sail.
the sails being over turn'd
by an eddy wind.

Naamen van Scheepen en Vaartuigen.

een oorlogschip.
 een koopvaardyschip.
 een galei.
 een jacht, ligt sloopje.
 een hoeker.
 een jacht.
 een sloep.
 een fregat.
 een vischerspink.
 kaag(s)chip.
 een roeischiit of sloep.
 een kotte.
 een pinas-sloopje.
 een hulk.
 een haringbuis.
 een roei galei.
 een fluitschip.
 een galioen.
 een kaaper.
 een brander.
 een bambardeerschip.
 een zeiljacht.
 een stygerschiit.
 een tentschiit.
 een veerschiit.
 een bark.

Spreekwyzten van de Zeevaart.

't zeil ophaalen.
 zeilen byzetten.
 zeil gaan.
 zeil voeren.
 onderzeil zyn.
 't zeil stryken.
 't zeil gorden.
 het zeil opgyem.
 het zeil reeven.
 gypen.

<i>to sail away.</i>	wegzeilen.
<i>to take in the sail</i>	't zeil inhaalen.
<i>to make sail.</i>	zeil maaken.
<i>to trim sharp, to go close by the wind.</i>	scherp by den wind zeilen.
<i>navigable.</i>	zeilbaar.
<i>ready to sail.</i>	zeilvaardig.
<i>to play the pirate.</i>	alle zeilen blank speelen.
<i>to stand off from the shore.</i>	van land steeken.
<i>to sail near the wind:</i>	by den wind steeken.
<i>she is a good sailor.</i>	het is een wel bezeild schip.
<i>she is arrived in starbour.</i>	hy heeft de haven bezeild.
<i>to shift the fdes.</i>	het gety kavelen.
<i>to repair a ship.</i>	eên schip kalfaten.
<i>to tack about.</i>	laveeren.
<i>to get the weather gage.</i>	de loef afsteeken.
<i>to give a sign for another commander a board.</i>	pitsjaaren; sein geeven om aan boord te komen.
<i>to bind up a reef.</i>	een reef inbinden.
<i>a shot at sea, to give war- ning, or a signal gun.</i>	een seinschoot.
<i>the ship is upon the stocks.</i>	het schip staat op stapel.
<i>to tow a ship.</i>	ten schip boegseeren.
<i>the ship sails a great pace.</i>	het schip heeft een groote vaart.
<i>to sail against the wind.</i>	in den wind opzeilen.
<i>to put to sea.</i>	in zee gaan.
<i>to stand for the offing.</i>	het schip op een afstand zee- waart wenden.
<i>to board.</i>	een schip krengeu.
<i>to sail by traverse.</i>	op verscheide strecken zeilen.
<i>to launch a ship.</i>	een schip doen afloopen.
<i>to bale a ship, at sea.</i>	een schip preijen.
<i>bale up the bowling.</i>	hys de boeglyn op.
<i>sharp the main bowling.</i>	haal de boeglyn aan.
<i>to bind the cable.</i>	de boeglyn vieren laten schieten,
<i>to unbind the cable.</i>	de kabel aan den ring van 't an- ker vast maaken.
<i>to kicket, to serve the ca- ble, to plat.</i>	de kabel wegneemen.
<i>to quill the cable.</i>	een kabel met touwen of oud zeildoek bewinden.
<i>to splice the cable.</i>	de kabel opschieten.
<i>to pay cheap the cable.</i>	de kabel splitsen.
	de kabel vieren, langzaamer- hand uitzetten.

<i>to pay more cable.</i>	meer kabel uit het schip laten.
<i>veer more cable.</i>	meer kabel vieren.
<i>cable tire.</i>	verscheiden rollen van de kabel op malkander gelegd.
<i>a bold hawse.</i>	een hoog kluisgat, als het zelve hoog boven water is.
<i>a fresh hawse.</i>	vier de kabel.
<i>burning in the hawse.</i>	in de kluisgaten branden.
<i>clearing the hawse.</i>	de kabels ontwarren.
<i>fresh the hawse.</i>	de kabels in de kluisgaten versterken.
<i>riding upon the hawse.</i>	op de kluisgaten ryden.
<i>to ride hawsefull.</i>	als een schip, in een storm, met zyn boeg zo diep in zee valt, dat het water de kluisgaten inloopt.
<i>block and block.</i>	wanneer twee bloks op malkander komen.
<i>fish block.</i>	een blok om de ankerhaaken aan den boeg van een schip optehyfen.
<i>snatch block.</i>	een groot blok aan den grooten mast, digt by het opperdek vastgemaakt.
<i>to give way.</i>	den schoot vieren.
<i>to lay at anchor.</i>	ten anker liggen.
<i>to weigh anchor.</i>	het anker opwinden.
<i>to hoist the anchor.</i>	't anker in de boot brengen.
<i>the anchor is foul.</i>	wanneer 't anker vastgeraakt is.
<i>the anchor is a cockbill.</i>	wanneer het anker regt op en neer hangt.
<i>the anchor is a peck.</i>	wanneer 't anker vlak onder de kluisgaten hangt.
<i>to let fall an anchor, to drop anchor.</i>	het anker laten vallen.
<i>the anchor comes home.</i>	het anker dryft.
<i>to fetch home the anchor, to bring home the anchor.</i>	het anker opwinden.

DERDE AANHANGSEL,

Behelzende eenige gemeenzaame en ligte Samen-
spraken.

1. Samenspraak.

Dialogue.

Dyalag.

Wys my een ver-
trek. Wanneer ryd
de koets naar Lon-
den? hoe veel moet
ik geeven? laat my
met den eigenaar
der koets spree-
ken.

*Show me a room.
When does the
coach go for Lon-
don? How much
must I give? Let me
speak with the mas-
ter of the coach.*

*Sjoë mi e roem.
Wven dos tbi kootsj'
goo far lonnen? hau
motsj' most ei giw?
let mi spiek with tbi
master a tbi kootsj'.*

Wilt gy niet eerst
het middagmaal
houden?

*Won't you dine
first?*

*Woont joe dyn
ferst?*

Ik wil. Wat hebt
gy deezen middag
te eeten?

*I will. What have
you for dinner?*

*I will. Wat haw
joe far dinner?*

Een Kapoen.
Wilt gy met ge-
zelschap eeten?

*A capon. Will you
dine in company?*

*Æ kep'n. Wil
joe dyn in kampenit?*

Jaa, indien 'er
eenig is. Is het ee-
ten gereed?

*Yes, if there be
any. Is dinner rea-
dy?*

*Jis, if tber bi
eni. Is dinner
reddi?*

't Is op de tafel.

*It is upon the ta-
ble.*

*It is oppan tbi
tab'l.*

Hoe veel eischt
gy voor een per-
soon?

*How much do you
ask a bend?*

*Hau motsj' doe joe
ask a bed?*

Een halve kroon.
Wilt gy hier ver-
nachten?

*Half a crown.
Won't you lie here?*

*Haff e krawn.
Woont joe by hier?*

Ik geloof neen.

I think not.

I think nat.

Ik wil my van de
gelegenheid der
koets bedienen.
Wanneer zal ze
ryden?

*I'll take the oppor-
tunity of the coach.
When will it go?*

*I'l tek tbi ap-
parjoeniti a tbi
kootsj'. Wen wil
it goo?*

Ter-

Terstond. Hier is de eigenaar van de koets.

Kom binnen myn Heer. Zyt gy gereed om te vertrekken?

Wy zullen over een uur vertrekken.

Waar zullen wy vernachten?

Wy zullen te Canterbury vernachten.

Geef my een goede plaats.

Gy zult de beste hebben.

Ik bedank u. Hoe veel moet gy hebben?

Men geeft my een guini.

Wanneer zullen wy te Londen komen?

Maandag, Dinsdag, enz.

Myn Heer, wy moeten gaan. Zie daar 't geen ik u schuldig ben.

Myn Heer, ik ben uw onderdanigste dienaar. Ik hoop dat gy weder by my uw intrek zult neemen, als gy te rug komt.

Ik zal het doen. Zyt gy voldaan?

Jaa, myn Heer.

Presently. There is the master of the coach.

Come in, Sir. Are you going away?

We shall go away in an hour.

Where shall we lie?

We shall lie at Canterbury.

Give me a good place.

You shall have the best.

I thank you. How much must you have?

They give me a guinea.

When shall we arrive at London?

A Monday, a Tuesday, &c.

Sir, we must go. There is what I owe you.

Sir, I am your most humble servant. I hope you will come and see me when you return.

I will not fail. Are you contented?

Yes, sir.

Presently. There is the master of the coach.

Komin, ser. Aer joe goeing awa?

Wi sjal goo ewe in an aur.

Wer sjal wi ly?

Wi sjal ly at kanterberri.

Giv mi e goed plas.

Joe sjal bav tbi best.

I thank joe. Hau motss' most joe bav?

Tha gio mi e guini.

Wen sjal wi arrive at lonnen?

Ae monda, e tunsda, &c.

Ser, wi most goo. Ther is wat y oo joe.

Ser, y am joer most omb'l sarvent. Thoop joe wil kom an sie mi wen joe ritorn.

I wil nat fal. Aer joe kantented?

Jis, ser.

Wan.

Wanneer men in eene andere Heerberg aangekomen is.

Being arrived at another inn.

Being arryvd at another in.

2. Samenspraak.

2. Dialogue.

2. Dyelag.

Meid, maak myn bed, en geef my schoon linnen. Breng my andere lakens.

Maid, make my bed and give me clean sheets. Bring me other sheets.

Med, mak my bed and giv mi klien sjiets. Bring mi other sjiets.

Waarom, myn Heer?

Why, sir?

Wy, Jer?

Deeze zyn niet schoon.

These are not clean.

Thies ar nat klien.

Zy zyn gisteren gewasschen.

They were washed yesterday.

The wat wasjt jisterda.

Vergeef het my, zy zyn reeds gebruikt. Ik zal u een footje geeven, als gy my schoone bezorgt.

Excuse me, they have been already lain in. I will give you something, if you give me clean ones.

Ekskius mi, the bav bin alreddi lan in. I wil giv joe som tbing, if joe giv mi klien wons.

Hier zyn anderen.

There are some others.

Ther ar som others.

Myn Heer, gy moet opstaan.

Sir, you must rise.

Ser, joe moest rys. Ærtbæreddi toe goe?

Zyn ze gereed om te vertrekken?

Are they ready to go?

Everri baddi is op.

Elk is reeds op.

Everybody is up.

T wil dres miself

Ik zal my dan kleeden. Vaarwel hospes. Wanneer zullen wy te Londen komen?

I will dres myself then. Farewell landlord. When shall we arrive at London?

tben. Farwel landlard. Wen sjal wt arryv at lonnen?

Overmorgen.

After to morrow.

After toe marro.

Wiens huis is dat?

Whose house is that?

Hoeshaus is that?

't Is het huis van den heer Peyton.

'Tis Mr. Peyton's.

Tis mister pyt's.

Waar

Waar zullen wy
te middag eeten?

*Where ſhall we
dine?*

Waar ſjal wi dyn?

Wy zullen eeten
te . . .

*We ſhall dine
at . . .*

Wi ſjal dyn at . . .

Is het een Stad?
't Is een klein
marktplek.

*Is it a town?
'Tis a little mar-
kettown.*

Is it a taun?
Tis a lit'l market-
taun.

Nu zyn wy 'er.
Laat ons aan tafel
gaan. Neemt plaats
zonder ceremony.

*We are there. Let
us ſit at tabl. Take
your place without
ceremony.*

Wi art thar. Let
os ſit at tabl. Tak
joer plas without
ſerimondi.

Laaten wy ſchie-
lyk eeten. Neemt
plaats, Heeren. Is
hier goede wyn?
Deez wyn is niet
goed. Geef ons an-
deren.

*Let us make baſte
to dinner. Gentle-
men, take your pla-
ces. Is here any good
wine? This wine is
not good. Give us
ſome other.*

Let os 'mak haſt
toe dinner. Dſjen's'l-
men iak joer plaſis.
Is hier ani goed
wyn? ths wyn is
nat goed. Giv os ſom
other.

Wy hebben geen
anderen.

We have no other.

Wi hav no other.

Wat is dit voor
vleefch? dit vleefch
is niet goed.

*What meat is
that? this meat is
not good.*

Wat miet is that?
this miet is nat
goed.

Elk is 'er mee te
vreden.

*Every body is con-
tented with it.*

Everri baddi is
kautented wit it.

Uw gezondheid,
myn heeren.

*To your heath,
gentlemen.*

Toe joer heath,
dſjen'imen.

Wy danken u.

We thank you.

Wi thank joe.

Hier is goed
brood.

Here's good bread.

Pliers goed bread.

Het is toch goed.
Geef 'er my wat
van. Laat ons
gaan. Alles is be-
taald.

*'Tis good enough.
Give me ſame. Let
us be gone. All is
paid.*

'Tis goed enof. Giv
mi ſom. Let os bi
gau. Aal is paid.

Zullen wy haast
te Londen zyn?

*Shall we be ſoon
at London?*

Sjal wi bi ſoen at
kannen?

Wy zullen 'er
morgen om twaalf
uuren zyn.

*We ſhall be there
to morrow at twel-
ve a clock.*

Wi ſjal bi thar
toe marro at twelf
a klak.

Ik zal 'er ver-
heugd om zyn.

*I ſhall be glad of
it.*

'T ſjal bi glad af
it.

Daar is Lon-
den.

There is London.

Thar is lonnen.

Wy zyn 'er zeer naby.	<i>We are very near it.</i>	<i>Wi ar verri nier it.</i>
Laat ons uit de koets gaan.	<i>Let us come out of the coach.</i>	<i>Let os kom aut a thi kootsjj.</i>
Zyn wy aangekomen?	<i>Are we arrived?</i>	<i>Ær wi arryv'd?</i>
Jaa, wy zyn 'er. Myn Heer, betaal my.	<i>Yes we are. Sir, pay me.</i>	<i>Jis wi ar. Sir, pæ mi.</i>
Daar is uw geld.	<i>There's your money.</i>	<i>Thærs joer monni.</i>
Waar verkiest gy te gaan?	<i>Where are you going?</i>	<i>War ar joe gooing?</i>
Breng my naar den Heer . . .	<i>Carry me to Mr...</i>	<i>Karri mi toe mi-ster . . .</i>
Waar woont hy?	<i>Where does he live?</i>	<i>War dos he liv?</i>
In het strand. Wat hangt 'er uit?	<i>In the Strand. At what sign?</i>	<i>In thi strand. At wat syn?</i>
Het lam staat op 't uithangbord.	<i>At the sign of the lamb.</i>	<i>At thi syn a thi lam.</i>

3. Samenspraak.

Om een kamer te huuren.

Hebt gy gestofeerde kamers te verhuuren?

Jaa, myn Heer.

Hoe veel hebt gy 'er?

Twee.

Zyn ze op de eerste verdieping?

Jaa, myn Heer.

Laat my ze zien.

Kom binnen, als 't u belieft. Volg my.

3. Dialogue.

To hire an apartment.

Have you any rooms ready furnished to be let?

Yes, sir.

How many have you?

Two.

Are they one pair of stairs high?

Yes, sir.

Let me see them. Come in, if you please. Follow me.

3. Dyelag.

Toe hyer an apartment.

Haw joe ani rôems reddi fornijst toe bi let?

Jis, ser.

Hau manni haw joe?

Toe.

Ær tha won par a stærs by?

Jis, ser.

Let mi sie them. Kom in; if joe plies. Fallo mi.

Hoe

Hoe veel eifcht gy in de week?	<i>How much do you ask a week?</i>	Hau mossj' doe joe ask a week?
Twintig schellingen voor beiden.	<i>Twenty shillings for the two.</i>	Twenti sjillings far thi toe.
't Is zeer duur.	<i>'Tis very dear. I can find some cheaper.</i>	'Tis verri dier. T kan fynd som tjsjeper. T'll giv joe sixsien.
Ik kan goedkoper vinden. Ik zal u zestien geeven.	<i>I can't take it.</i>	T kan't tak it.
Ik kan het niet doen.	<i>Shall we agree?</i>	Sjal wi agrie?
Zullen wy het eens worden?	<i>Yes, if you please.</i>	Jis, if joe plies.
Jaa, als het u gelieft.	<i>Will you take no les?</i>	Wil joe tak nou les?
Wilt gy ze niet minder stellen?	<i>No, fir, were you my brother.</i>	No, ser, war joe my brother.
Neen, myn Heer, al waart gy myn broeder.	<i>Well, I'll give you what you ask me.</i>	Wel, T'll giv joe wat joe ask mi.
Goed, ik zal u geeven 't geen gy eifcht.	<i>Where are your things?</i>	War ar joer things?
Waar zyn uwe goederen?	<i>They are coming.</i>	Tba ar komming.
Zy komen.	<i>Are your beds good?</i>	Ar joer beds goed?
Zyn uwe bedden goed?	<i>See them.</i>	Sie them.
Bezieet ze.	<i>Must I pay you beforehand?</i>	Moet T pæ joe bi-foorbånd.
Moet ik u vooruit betaalen?	<i>As you please.</i>	Aes joe plies.
Zoo als het u behaagt.	<i>I'll pay you when you will.</i>	Ei'll pæ joe when joe wil.
Ik zal u betaalen, wanneer gy wilt.	<i>Sir, somebody asks for you.</i>	Ser, sommebaad-di asks far joe.
Myn Heer, iemand vraagt na u.	<i>Who is it?</i>	Hoe is it?
Wie is het?	<i>It is an Englishman.</i>	It is an inglissman.
't Is een Engelschman.	<i>Ask his name.</i>	Ask bis nam.
Vraag zyn naam.	<i>'Tis Mr. Peyton.</i>	'Tis mister Pyt'n.
't Is de Heer Peyton.	<i>Desire him to come</i>	Difyr him toe kom
Verzoek hem bin-		nou

nen te komen. Verzoek hem boven te komen.

in. Desire him to come up.

in. Disyr him toe koin op.

4. Samenspraak.

4. Dialogue.

4. Dyalog.

Tuffchen eenen Heer en zynen knecht.

Between a master and his man.

Bitwien a master and his man.

Waarom staat gy niet op?

Why don't you rise?

Wy doon't joe rys?

Myn Heer, ik staa op.

Sir, I am rising.

Ser, I am rysing.

Gy moet vroeger opstaan; gy zyt te traag. Waarom antwoord gy my niet, wanneer ik roepe?

You must rise earlier; you are too lazy. Why don't you answer me when I call?

Joe moft rys earlier; joe ar toe laff. Wy doon't joe anser mi wen I kaal?

Ik hoorde u niet.

I didn't hear you.

I did'nt hier joe.

Dan slaapt gy zeer vast. Leg vuur aan. Maak myn hembd warm. Geef my schoon linnen.

Then you sleep very soundly. Make a fire. Warm my shirt. Give me clean linnen.

Then joe siep verri saundli. Mak a fyer. Warm my sjert. Giv mi klien linnin.

Loop na de waschster.

Run to the laundress.

Ron toe tbi landress.

Gy moet zorgvuldiger zyn. Gy geeft geen acht op my.

You must be more careful. You take no care of me.

Joe moft bi moor kerful. Joe tak noo ker a mi.

Zyt gy by de waschster geweest? Is myn linnengoed gewaschen?

Have you been at the laundresses? Is my linnen clean?

Hav joe bin at tbi landressis? Is mi linnin klien?

Waar zyn myne milen? Hebt gy myne schoenen schoon gemaakt? Veeg myn kleed af.

Where are my shippers? Have you cleaned my shoes? Clean my cloaths.

War ar mi shippers? Hav joe kliend mi sjoes? klien mi klootbs.

Laat de kleermaaker by my komen.

Call the taylor to me.

Kaal thi taler toe mi.

Breng

Breng my water.
Hou u niet op.
Waarom hebt gy u
zoo lang opgehouden?

Bring me some
water. Don't stay.
Why have you
stayed so long?

Bring mi som wa-
ter. Don't ſta. Why
have you ſtad ſo
lang?

Laat de kok bo-
ven komen. Laat
de koetſier de paar-
den inſpannen. Gy
moet vlytiger zyn.

Bid the cook come
up. Bid the coach-
man put the horſes
to the coach. You
muſt be more dili-
gent.

Bid thi koek kom
op. Bid thi koetſj-
man pos thi barſis
toe thi koetſj. Jaa
moſt bi moor dil-
lijſſent.

Wacht u te veel
te drinken.

Take care of drin-
king too much.

Tak ker a drin-
king toe wotſſ.

Kam myn hair.
Haal my den bar-
bier.

Comb my hair. Go
and fetch me the
barber.

Koom my har. Go
and fetſj mi thi
barber.

Heeft iemand na
my gevraagd? Wan-
neer iemand na my
vraagt, ik zal by
den Heer Peyton
zyn.

Has anybody ask'd
for me? If anybody
asks for me, I ſhall
be at Mr. Peyton's.

Has ani baddi
aſkt far mi. If ani
baddi aſks far mi,
I ſjal bi at miſter
Pyt'ns.

Draag zorg voor
myn linnengoed.

Take care of my
linnen.

Tak ker a mi lin-
nin.

Breng deezen
Brief na de Poſt. Is
de Poſt aangeko-
men? Is de Poſt
vertrokken? Gaa
na de Poſt.

Carry this letter
to the poſt. Is the
poſt come? Is the
poſt gone? Go to
the poſt.

Karri this letter.
toe thi poſt. Is thi
poſt kom? Is thi
poſt gan? Goo toe
thi poſt.

Komt gy van daar?
Zyn de Brieven
voor my? Hoe veel
hebt gy 'er voor
betaald?

Do you come from
thence? Are the let-
ters for me? How
much did you pay
for them?

Doe joe kom fram
thens? Aer thi let-
ters far mi? Hau
wotſſ did joe pafar
them.

Breng dit na bo-
ven. Roep my ten
twee uren. Wek
my morgen ten zes
uren op. Ga te
bed. Staa morgen
vroeg op. Vergeet
het niet.

Carry that up. Call
me at two of the
clock. Awake me to-
morrow at six o'-
clock. Go to bed.
Rise to-morrow
morning betimes.
Don't forget.

Karri that op.
Kaal mi at toe a
klak. Awak mi toe
marro at ſiks a
klak. Goo toe bed,
Rys toe morro mar-
ning bityms. Don't
farget.

Trek my de kous-

Pull off my ſtock-

Pul af mi ſtaak-
ſen

sen uit. Ontkleed my. Maak myn Pa-ruik op. Zachtjes. 't Is genoeg. Maak de kam schoon.

Geef my wyn.

ings. Undress me. Comb my periwig. Softly. 'Tis enough. Clean the comb.

Give me some wine.

ins. Undress mi. Koem mi perriwig. Saastli. 'Tis enof. Klien thi koom.

Giv mi som wyn.

5. Samenspraak.

Toom myn Paard. Zadel het. Hebt gy het water gegeven? Hebt gy het zyn haver gegeven?

Lei het na den smit. Zeg hem, dat hy het beslaa. Vryf het. Geef het wat haver. Lei het wat rond. Geef het wat stroo.

Hebt gy goed hooi? Hoe veel neemt gy voor den nacht? Heeft het gedronken? Heeft het zyn haver gegeten? Is het zeer moede?

Breng het my. Lei het in den stal. Doe het den toom af. Ontzadel het. Laat het niet draaven. Verhit het niet. Geef het wat zemel.

5. Dialogue.

Bridle my horse. Saddle him. Have you water'd him? Have you give him his oats?

Lead him to the smith's. Bid him shoe him. Curry him. Give him some oats. Walk him. Give him some straw.

Have you good hay? How much have you a night? Has he drunk? Has he eat his oats? Is he very weary?

Bring him to me. Lead him to the stable. Unbridle him. Unsaddle him. Don't make him run. Don't overbeat him. Give him some bran.

5. Dyalag.

Bryd'l my bars. Sadd'l him. Hæv joe water'd him? Hæv joe giv'n him his oots.

Lied him toe thi smiths. Bid him shoe him. Korri him. Giv him som oots. Waak him. Giv him som straa.

Hæv joe goed hæ. Hau motssj hæv joe æ nyt? hæ bie dronk? hæ bie iet bis oots? Is bie verri wieri?

Bring him toe mi. Lied him toe thi stab'l. Unbryd'l him. Unsadd'l him. Doon't mak him ron. Don't overbict him. Giv him som bran.

6. Samenspraak.

Gaa naar Juffr uw Peyton, en maak haar myn compliment.

Myn Heer, ik gaa heen.

Zyt gy 'er geweest?

Jaa, myn Heer.

Is zy opgestaan?

Nog niet.

Met wien hebt gy gesproken?

Met haare meid.

Hoe vaart zy?

Zy zeide my, dat zy welvaarende was.

Wat zeide zy?

Zy bedankt u.

Weet gy iets nieuws.

De Heer Braun is zoo even overleeden.

Gy doet my ontstellen. Hoe lang was hy ziek?

Hy was maar drie dagen ziek.

Aan welke ziekte overleed hy?

Aan een koorts.

Wanneer?

'sAvonds omtrent zeven uren.

Wie heeft het u gezegd?

't Is een algemeen gerucht.

6. Dialogue.

Go to Mrs. Peyton, and present my service to her.

Sir, I am going.

Have you been there?

Yes, Sir.

Is she up?

Not yet.

To whom did you speak?

To her maid.

How does she do?

She told me, she was well.

What did she say?

She thank's you.

Do you know any news?

Mr. Brown died just now.

You surprize me. How long was he sick?

He has been sick but three days.

Of what distemper did he die?

Of a fever.

What time?

At seven o'clock in the evening.

Who told it you?

It is the common report.

6. Dyalag.

Go to missres Pyt'n, and present mi servis to her.

Ser, y am going.

Have joe bin there?

Jis, ser.

Is sjie op?

Nat jer.

Toe boem did joe spiek?

Toe ber med.

Hau des sjie doe?

Sjie toold mi, sjie was well.

Wat did sjie se?

Sjie thanks joe.

Doe joe noo eni njoes.

Mister, Braun deid d'sjost nau.

Joe serprys mi. Hau langs was bie sick?

Hie bes bin sick bot thrit das.

As wat distemper did hi dy?

As a fever.

Wat tym?

At sev'n a klak in thi w'ning.

Hoe toold it joe.

It is thi kammes report.

Was

P

Was hy getrouwd?
 Jaa, myn Heer.
 Had hy kinders?
 Hy heeft 'er gehad, maar zy zyn dood.

Leeft zyn vrouw nog?

Zy is ook ziek.
 Is zy in gevaar?
 Ik geloof jaa.
 Kent gy haar?
 Hebt gy haaren man gekend?
 Ik kende hem van aanzien.

Was hy vermoogend.

Hy leefde deftig.
 Is zyn vrouw zeer bedroefd?

Zy is onvertrooftlyk. Zy is byna dood. Zy zal nooit weer beteren. 't Is gedaan met haar.

Waar woonde zy?

Hier naby.

*Was he married?
 Yes, Sir.
 Had he children?
 He had some, but they are dead.*

Is his wife living still?

*She is likewise sick.
 Is she in danger?
 I believe so.*

*Do you know her?
 Did you know her husband?*

I knew him by sight.

Had he an estate?

*He lived well.
 Is his wife much afflicted?*

*She is inconsolable.
 She is dying. She will never recover.
 She is gone.*

Where did she live?

Hard by.

*Was bi married?
 Jis, ser.
 Had bi tsjildern?
 Hi had som, but the ar ded.*

Is his wyf living still?

*Sjie is lykwys sick.
 Is sjie in daendjer?
 't biliev soo.*

*Doe joe noo her?
 Did joe noo her hofband?*

't noe him by syt.

Had bi en estat?

*Hi liv'd wel.
 Is his wyf moetsj' afflikted.*

*Sjie is inkansoelèd'. Sjie is dying.
 Sjie wil never rikoover. Sjie is gan.*

Wer did sjie live?

Hard by.

7. Samenspraak.

Tusschen een Franschen en een Engelschen Koetsier.

Koetsier.
 Myn Heer.
 Zyt gy verhuurd?
 Wat zegt gy?

7. Dialogue.

Between a Frenchman and an English coachman.

Coachman.
 Sir.
 Are you hired?
 What do you say?

7. Dyalag.

Bitwien a frentsjs'man and an inglissj' kootsj'man.

Kootsj'man.
 Ser.
 Aer joe byerd?
 Wat doe joe selt
 Ver-

Verſtaat gy my niet?

Ik weet niet wat gy zegt. Ik verſtaa u niet. Ik verſtaa geen Franſch. Spreek Engeliſch.

Ik vraag u, of gy verhuurd zyt?

Nu verſtaa ik u. Waar wilt gy heen?

Na Londen.

Na welke Plaats?

Na de koninglyke Beurs. Hoe veel wilt gy hebben?

Two ſchellingen.

Dat's te veel. Ik zal u een ſchelling geeven.

Dat is te weinig.

Wilt gy achttien ſtuivers hebben?

Inderdaad ik kan niet. 't Is niet genoeg.

Treë in de koets.

Koetsier, hou ſtil.

Doe de deur open.

Hebth y hier iets te doen?

Heb een weinig geduld.

Maar, myn Heer, de tyd verloopt.

Maak 'er u niet om verleegeu; ik zul u te vreden ſtellen.

Don't you underſtand me?

I don't know what you ſay. I don't underſtand you. I don't underſtand French. Speak Engliſh.

I ask you if you are hired?

Now I underſtand you. Where will you go?

To London.

To what place?

To the royal exchange. How much muſt you have?

Two ſhillings.

'Tis too much. I'll give you one.

'Tis too little.

Will you take eighteen pence.

Indeed I can't. 'Tis not enough.

Step in to the coach.

Coachman, ſtop here. Open the door.

Have you ſome buſineſs here?

Have a little patience.

But, Sir, time goes away.

Don't trouble yourſelf; I will content you.

Don't joe onderſtand mi?

I don't noo was joe ſa. I don't onderſtand joe. I don't onderſtand frentſj. Spiek ingliſj.

I ask joe if joe er byerd?

Nau y onderſtand joe. Wer wil joe goo?

Toe lannen.

Toe wat ples?

Toe thi raiel ekſtjandſj. Hau moſtj moſt joe hæv?

Toe ſjillins.

'Tis toe moſtj. 'T' giv joe won.

'Tis toe litt'.

Wil joe tak etien pens?

Indied y kant. 'Tis nat enof.

Step intoe thi koetſj.

Koetſj'man, ſtap hier. Oop'n thi doot.

Hæv joe ſom bi-nes hier?

Hæv æ litt' pa-ſjiens.

Bot, ſer, tym goos awai.

Don't trobb'ljoer-ſelf, y wil kantent joe.

Zult gy lang ver-
toeven?

Will you stay long?

Wil joe sta lang?

Neen, ik zal ter-
stond weêrom ko-
men.

*No, I will return
presently.*

*Noo, y wil ritorn
presentli.*

Gy zyt lang uit-
gebleeven.

*You have been
very long.*

*Joe hau bin ver-
ri lang.*

Ik kan het niet
helpen. Hier is uw
geld.

*I can't help it. Here
there is your money.*

*I kan't help it.
Hier thar is juer
monni.*

Ik moet meer
hebben.

I must have more.

I most hau moer.

Gy zult niet meer
hebben.

*You shall have no
more.*

*Joe sjal hau noo
moor.*

Dan moet ik te
vreden zyn.

*Then I must be con-
tented.*

*Then y most bi
kantented.*

3. Samenpraak.

3. Dialogus.

3. Dyalag.

Wanneer men
een Bezoek
gaat afleggen.

*When one goes
to pay a visit.*

*Wen won goos toe
pæ a visit.*

Is uw Heer te
huis?

*Is your master at
home?*

*Is joer master
at oom?*

Jaa, myn Heer.

Yes, Sir.

Jis, ser.

Is hy al op?

Is he up.

Is bi op?

Al voor een uur.

An hour ago.

An aur agao.

Heeft hy beezig-
heden?

Is he busy?

Is bi bissi?

Ik geloof jaa.

I believe so.

I biliev soo.

Wie is by hem?

Who's with him?

Hoes with him?

Hy heeft gezel-
schap.

There's company.

Thar's kompeni.

Kan ik hem spree-
ken?

*Can I speak with
him?*

*Kan y spiek with
him?*

Terstond.

Presently.

Presentli.

Waar is hy?

Where is he?

War is bi?

In zyn kamer.

In his chamber.

In his tsjamber.

Wys my zyn ka-

Show me his cham-

mer.

mer. Gy zult my verpligten.

Verſchoon my toch, myn Heer, zoo het u belieft. Wat begeert gy van my? Behaagt het u te gaan zitten?

De Heer Peyton laat u zynen dienſt aanbieden.

Hoe vaart hy? Zeer wel.

Woont gy by hem?

Ja, myn Heer. Zyt gy een Franſchman? Welk een Landsman zyt gy?

Ik ben van Parys.

Hoe gevalt u Engeland?

Het is het ſchoonſte land in de Waereld.

Gy ſpreekt als een Engeliſchman.

Ik ſpreek een weinig om my te doen verſtaan.

Zeg aan den Heer Peyton, dat ik morgen komen zal, om hem te bezoeken.

Ik zal niet ingebreke blyven.

Vaarwel, myn Heer.

ber. You will oblige me.

Pray, Sir, excuse me, if you please. What do you deſire of me? Will you please to ſit down?

Mr. Peyton preſents his ſervice to you.

How does he do? Very well.

Do you live with him?

Yes, Sir.

Are you a Frenchman? What countryman are you?

I am of Paris.

How do you like England?

It is the fineſt country in the world.

You ſpeak like an Engliſhman.

I ſpeak a little to make myſelf underſtood.

Tell Mr. Peyton, I'll come tomorrow to ſee him.

I will not fail.

Farewell, Sir.

ber. Joe wil abliedſj mi.

Præ, ſer, eks kjuus mi, if joe plies. Wat doe joe diſjr a mi? wil joe plies toe ſit daun.

Miſter Pyt'n priſents bis ſarvis toe joe.

Hau dos bi doe? Verri wel.

Doe joe ltv with him?

Jis, ſer.

Ær joe æ frentſj-man? Wat kontri-man ær joe?

T am af parris.

Hau doe joe lyk inglend?

It is tbi fynest kontri in tbi world.

Joe ſpiek lyk an ingliſjman.

T ſpiek æ litt'l toe mak miſelf underſtoed.

Tel miſter pyt'n, j'l kom to marro toe ſie bim.

T wil nat ſæl.

Fær-wel, ſer.

9. Samenspraak.

Goeden morgen,
myn Heer.

Uw onderdaanig-
ste Dienaar. Hebt
gy ontbeeten?

Nog niet.

Wilt gy drinken.

Wat u behaagt.

Gy zyt welkom.
Eilieve, gaa zitten.
Wilt gy witten of
rooden wyn drin-
ken?

Laaten wy wite-
ten wyn drinken.

't Is goed. Geef
een pint witten
wyn.

Uw gezondheid,
myn Heer.

Ik dank u. Ik
drink uw Vaders
gezondheid.

Ik zal u bescheid
doen.

Zult gy iets ee-
sen?

Wat hebt gy?

Ik heb een ra-
gou.

Breng het.

Hier is het. Is
het niet goed?

Het is voortref-
lyk.

Eet 'er dan van.
Hoe gebeurt u dee-
ze wyn?

9. Dialogue.

Good morrow, Sir.

*Your most humble
servant. Have you
breakfasted?*

Not yet.

Will you drink?

What you please.

*You are welcome.
Be pleased to sit
down. Will you
drink white or red
wine?*

*Let us drink white
wine.*

*I will; draw a
pint of white wine.*

Your health, Sir.

*I thank you. I
drink your father's
health.*

I will pledge you.

*Will you eat some-
thing?*

What have you?

I have a ragout.

Bring it.

*There it is. Is't
it good?*

'Tis excellent.

*Eat some then.
How do you find
that wine?*

9. Dyalag.

Good marroe, ser.

*Joer moest omb't
sarvent. Hev joe
brekfested?*

Nat jet.

Wil joe drink?

Wat joe plies.

*Joe ar welkom.
Bi pliehd toe sit
daun. Wil joe drink
wyt ar red wyn?*

*Let os drink wyt
wyn.*

*T wil; draa a
pyns a wyt wyn.*

Joer belth, ser.

*T thank joe. T
drink joer fathers
belth.*

T wil pleds' joe.

*Wil joe iet som-
thing.*

Wat hev joe?

T hev a raggoe.

Bring it.

*Ther it is. Is't
it goed?*

Tis eksfellent.

*Let som then.
Hau doe joe fynd
that wyn?*

Hy

Hy is zeer goed.	<i>It is very good wine.</i>	<i>It is verri goed wyn.</i>
Als ik 's morgens eet, dan heb ik den gantschen dag geen trek meer tot eeten.	<i>When I eat in the morning, I have no stomach all day.</i>	<i>Wen y et in'thi marning, y hæv noo stommek aal' dæ.</i>
Wilt gy te mid-dag by my eeten?	<i>Will you dine with me?</i>	<i>Wil joe dyn with mi?</i>
Ik kan niet, want ik hebbe beezigheden.	<i>I can't, for I have business.</i>	<i>I kan't, for y hæv business.</i>
Dat wil niet zeggen, gy kunt ze op een' anderen tyd verrichten.	<i>'Tis no matter, you may do it another time.</i>	<i>'Tis noo matter, joe mæ doe it another tym.</i>
Verschoon my, bidde ik u.	<i>Pray excuse me.</i>	<i>Præckskjuus mi.</i>
Gy zult welkom zyn.	<i>You shall be welcome.</i>	<i>Joe sjal bi welkom.</i>
Ik weet het wel.	<i>I know it well.</i>	<i>I noo it wel.</i>
Gaat gy weg?	<i>Are you going away?</i>	<i>Ær joe gooing æ wa?</i>
Vertoef nog een weinig.	<i>Stay a little longer.</i>	<i>Stæ æ litt' langer.</i>
Ik kan niet.	<i>I can't.</i>	<i>I kan't.</i>
Vaar wel dan.	<i>Farewell then.</i>	<i>Færwel then.</i>
Ik zal u morgen weder komen, zien.	<i>I will come again to see you to morrow.</i>	<i>I wil kom ægen toe sie joe toe mar-roo.</i>
Gy zult my verplichten.	<i>You will oblige me.</i>	<i>Joe wil ablicdij mi.</i>

10. Samenſpraak.

10. Dialogue.

10. Dyalag.

Waar waart gy gisteren?
Ik was in de Opera.
Was de Koning daar?
Jaa.

Where was you yesterday?
I was at the opera.
Was the King there?
Yes.

Wær was joe jisterdæ?
I was at thi appere.
Was thi king thær.
Jis.

Was zy fraai?	<i>Was it fine?</i>	<i>Was it fyn?</i>
Zeer fraai.	<i>Very fine.</i>	<i>Verri fyn.</i>
Wanneer zult gy 'er weder gaan?	<i>When will you go there again?</i>	<i>Wen wil joe goo thar egen?</i>
Overmorgen.	<i>After to morrow.</i>	<i>After toe marroo.</i>
Ik ben voornemens met u te gaan.	<i>I have a mind to go with you.</i>	<i>I bev e mynd to goo with joe.</i>
Uw gezelschap zal my zeer aangenaam zyn.	<i>I shall be very glad of your company.</i>	<i>I sjal bi verri glad affjoer kompeni.</i>
Zult gy uw woord houden?	<i>Will you be as good as your word?</i>	<i>Wil joe bi as goed as joer word.</i>
Ik beloof het u.	<i>I promise it you.</i>	<i>I prammis it joe.</i>
Waar zyt gy deezzen morgen geweest?	<i>Where have you been this morning?</i>	<i>Wær bev joe bin this marning?</i>
Ik ben op de koninglyke Beurs geweest?	<i>I have been at the Royal Exchange.</i>	<i>I bev bin at tht raiel ektjsjandff.</i>
Hoe gevalt u de koninglyke Beurs?	<i>How do you like the Royal Exchange?</i>	<i>Hau doe joe lyk tht raiel ektjsjandff?</i>
Is een prachtig gebouw.	<i>'Tis a magnificent building.</i>	<i>'Tis a magnif-sent bilding.</i>
Waar zult gy morgen gaan?	<i>Where will you go to morrow.</i>	<i>Wær wil joe goo toe marroo.</i>
Ik gaa uit de Stad.	<i>I will go out of town.</i>	<i>I wil goe aut a taun.</i>
Wanneer zult gy weder komen?	<i>When will you return?</i>	<i>Wæn wil joe ri-torn?</i>
Morgen avond.	<i>To morrow night.</i>	<i>Toe marroo nyt.</i>
Zyt gy in Frankryk geweest?	<i>Have you been in France?</i>	<i>Hæv joe bin in frans?</i>
Neen, ik ben 'er nooit geweest.	<i>No, I was never there.</i>	<i>Noo, y was nef-ver thar.</i>
Waar gaat gy nu heen?	<i>Where are you going now?</i>	<i>Wær ær joe goeing nau?</i>
Ik gaa naar huis.	<i>I am going to my lodging.</i>	<i>I am goeing to my laadsjin.</i>
Wanneer kan men u te huis vinden?	<i>What time may one find you at home?</i>	<i>Wat tym mæ won fynd joe at som?</i>
Van zeven tot tien uren.	<i>From seven o'clock till ten.</i>	<i>Fram sev'n a klack til ten.</i>

Vaar-

Vaarwel, tot dat ik de eer hebbe u weder te zien.	Farewell till I have the honour to see you again.	Ferwel tily bæv thi anner toe sie joe egen.
---	---	---

11. Samenspraak.

11. Dialogue.

11. Dyalag.

Kom binnen myn Heer, gy zyt welkom.

Come in, Sir, you are welcome.

Kom in, ser, joe ær welkoom.

Zyt gy gereed? Nog niet; wacht een weinig.

Are you ready? Not yet, stay a little.

Ær joe reddi? Nat jet, stæ æ litt'.

Wat weër is het?

What weather is it?

Wat wether is it?

't Is mooi weër. Hoe hebt gy sekerd gisteren gevaaren?

'Tis fine weather. How have you done since yesterday?

Tis fyn wether. Hau bæv joe don sins jisterda?

Zeer wel, om u te dienen.

Very wel at your service.

Verri wel at joe serois.

Vaar wel.

Farewel.

Færwel.

Wanneer zult gy weder komen?

When will you come again?

Wen wil joe kom ægen?

Overmorgen.

After to morrow.

After toe marroo.

12. Samenspraak.

12. Dialogue.

12. Dyalag.

Om een Juffrouw te bezoeken.

To visit a Lady.

Toe vissit æ ladi.

Mevrouw, ik neem de vryheid, om u van mynë achtting te komen verzekeren.

Madam, I take the liberty to come to present you my respects.

Madm, y tak thi liberti toe kom toe present joe my ri-speks.

Myn Heer, gy verpligt my grootelyks. Wat is de reden, dat wy u niet meer zien?

Sir, you oblige me sensibly. What's the reason we see you no, more?

Ser, joe abliedff mi sensibli. Wat's thi rief'n wie se joe noe meer?

Ik heb deeze maand zeer veele beezigheden gehad.

't Is om dat gy uwe vrienden vergeeft. Wat hebt gy voor beezigheden, die u beletten hen somtyds te komen zien?

Ik heb een Rechtzaak van het uerfte belang, die al myn tyd wegne mt.

Zyt gy goed vriend met uwen Broeder?

In 't geheel niet. Wy hebben groote oneenigheid met elkander.

Nochtans toont hy alle achting voor u te hebben.

Hebt gy hem gezien, Mevrouw?

Ik zag hem voor veertien dagen.

Hy handelt niet wel met my.

Hy schynt u hoog te schatten: hy spreekt wel van u.

Desniettegenstaande verwekt hy my veel moeijelykheid.

Waarin, myn Heer?

't Is met hem dat ik ga procederen.

I have been very busy this month.

'Tis because you neglect your friends. What business have you which hinders you from seeing them sometimes?

I have a suit in law of the utmost consequence, that takes up all my time.

Are you good friends with your brother?

Not at all. We are greatly fallen out.

Nevertheles, he shows nothing but respect for you.

Did you see him, madam?

I saw him a fortnight ago.

He does not deal well with me.

He seems to respect you; he speaks well of you.

Notwithstanding he gives me much trouble.

In what, Sir?

'Tis with him I go to law.

'Y bav bin verrt biffi this month.

'Tis bikaas joe neglekt joer frinds. Wat bisnes bav joe witsj' hinders joe fram seing them somtyms.

'Y bav a suut in laa af thi otmoft kansfekwens, that taks op aal mi tym.

Aer joe goed frinds with joer brother?

Nat at aal. We ar gratli faaln aut.

Neverthiles bi sjoes nothng bot respects far joe.

Did joe sie him, maam?

'Y saa him a faartnit ago.

Hi dos nat diel wel with mi.

Hi seems toe respects joe; hi spieks wel af joe.

Natwistanding bi giv's mi motj' trobb'l.

In wat, ser.

'Tis with him y goo toe laa.

Ver-

Verdraagt u met elkanderen; gy zyt Broeders; laat toch de een den anderen niet bederven.

Agree together; you are brothers; do not ruin one another.

Ægrie toegethër; joe ar brothers; doe nat ruin won another.

Ik wilde het wel doen, maar hy is niet redelyk. Hy eifcht van my dingen die ik hem niet ſchuldig ben.

I would do it, but he is not reasonable. He asks me things I owe him not.

Twoed doe it, bot bies nat rief'neb't: Hi asks mi things y oo him nat.

Uw verſchil doet my leed.

I am sorry for your difference.

T am ſarri ſar joer diffrens.

Ik zal aſſcheid van u neemen.

I will take my leave of you.

T wil tak mi Ho af joe.

Wacht een oogenblik. Het zou myn broeder lief zyn, u te zien.

Stay a little moment. My brother would be very glad too see you.

Sta a litt'l mooment. My brother woed bi verri glad, toe ſie joe.

Ik heb haast. Ik gaa naa myn Advokaat.

I am in haſte. I am going to my attorney.

T am in haſt. T am gooiing to my attorni.

Wanneer zullen wy u weër zien.

When ſhall we ſee you again?

Wen ſjal wi ſie joe agan.

Toekomende week.

Next week.

Nekſt wiek.

Ik zal uw zaak den Rechteren aanbeveelen.

I will recommend your buſineſs to the judges.

T wil rekomend joer biſneſs toe the iſjodſjis.

Mevrouw, ik dank u, dat gy voor myn belang zorg draagt.

Madam, I thank you for having a care of my intereſt.

Maam, y thank joe ſar having a kær af my int'reſt.

13. Samenſpraak.

13. Dialogue.

13. Dyalag.

Tuſſchen twee vrienden.

Between two friends.

Bitvien toe frinds.

Goeden morgen, myn Heer.

Good morrow, Sir.

Good marrow, ſer.

Uw dienaar.	<i>Your servant.</i>	Joer servent.
Hoe vaart gy?	<i>How do you do?</i>	Hau doe joe doe?
Tot uwen dienst.	<i>At your service.</i>	Æt joer servis.
Ik ben zeer bly-	<i>I am very glad to</i>	<i>I am verri glad</i>
de, dat ik u zie.	<i>see you.</i>	<i>toe sie joe.</i>
Ik danke u on-	<i>I most humbly</i>	<i>I moest ombli</i>
derdaanig.	<i>thank you.</i>	<i>thank joe.</i>
Hoe vaart uw	<i>How does your</i>	<i>Hau dos joer</i>
Neef?	<i>cousin?</i>	<i>koß'n?</i>
Hy vaart wel,	<i>He is well, thank</i>	<i>Hi is wel, thank</i>
Gode zy dank. Ik	<i>God. I believe he</i>	<i>Gad. Y biliev hi</i>
geloof, hy vaart	<i>is well. He was well</i>	<i>is wel. Hi was</i>
wel. Hy voer gis-	<i>yesterday. He was</i>	<i>wel jisterdæ. Hi</i>
teren wel. Hy was	<i>well the last time I</i>	<i>was wel tbi last</i>
wel toen ik hem	<i>saw him.</i>	<i>tyu y saa bim.</i>
laatst gezien heb.		
Waar is hy?	<i>Where is he?</i>	<i>Wær is hi?</i>
Op het Land. In	<i>In the country. In</i>	<i>In tbi kontri. In</i>
de Stad. Te huis.	<i>town. At home. He</i>	<i>taun. At oom. Hi</i>
Hy is uitgegaan.	<i>is gone out.</i>	<i>is gan aut.</i>
Hoe vaart Jus-	<i>How does Mrs...?</i>	<i>Hau dos mistres</i>
frouw...?		<i>...?</i>
Zy is wel. Ik	<i>She is well. The</i>	<i>Sjie is wel. Y</i>
geloof, zy is wel.	<i>lieve sbe is well Sbe</i>	<i>biliev sjie is wel.</i>
Gisteren morgen	<i>was well yesterday</i>	<i>Sjie was wel jister-</i>
was zy wel. Hebt	<i>morning. Have you</i>	<i>dæ maarning Hau</i>
gy den Heer ...	<i>seen Mr....?</i>	<i>joe sien Mister...?</i>
gezien?		
Ik zag hem gis-	<i>I saw him yester-</i>	<i>Y saa bim jister-</i>
teren. Ik zag hem	<i>day. I saw him the</i>	<i>dæ Y saa bim tbi</i>
voorleeden. Ik zag	<i>other day. I saw</i>	<i>other dæ. Y saa bim</i>
hem de vorige	<i>bim last week. I saw</i>	<i>last wiek. Y saa bim</i>
week. Ik zag hem	<i>bim just now. I saw</i>	<i>dßjost nau. Y saa</i>
zoo even. Ik zag	<i>bim to day.</i>	<i>bim toe dæ.</i>
hem van daag.		
Hoe vaart hy?	<i>How does he do?</i>	<i>Hau dos bi doe?</i>
Zeer wel.	<i>Very well.</i>	<i>Verri wel.</i>
Zyt gy ten Ho-	<i>Have you been at</i>	<i>Hæv joe bin at</i>
ve geweest?	<i>court?</i>	<i>koort?</i>
Ik was 'er giste-	<i>I was there ye-</i>	<i>Y was tber ji-</i>
ren. Ik kom 'er van	<i>sterday. I come from</i>	<i>sterdæ. Y kom fram</i>
daan.	<i>thence.</i>	<i>thens.</i>
Kent gy den	<i>Do you know</i>	<i>Doe joe noo mi-</i>
Heer...?	<i>Mr....?</i>	<i>ster...?</i>

Ik

Ik ken hem wel.
Ik ken hem niet.
Ik ken hem van
aanzien. Ik ken
hem van hooren
zeggen. Ik heb de
eer hem te ken-
nen. Ik heb de
eer niet hem te
kennen.

Kent gy Juf-
frouw...?

Ik ken haar wel.
Ik ken haar niet.
Ik ken haar van
aanzien. Ik heb
de eer haar te ken-
nen. Ik heb de
eer niet haar te
kennen.

Wanneer hebt
gy Juffrouw .. ge-
zlen? Wanneer hebt
gy ze gezien?

Ik zag ze gisteren.
Reeds langen tyd
geleeden.

Waar komt gy
van daan?

Ik kom van Lon-
den; van het Hof;
van den Heer...

Wat nieuws is 'er?

Ik weet niets. Ik
heb de kourant
niet geleezen.

Waar gaat gy
heen?

Ik gaa na Weſt-
minſter; na het Hof;
na Whitehal; na
den Schouwburg;
na Frankryk; na

I know him well.
I do not know him.
I know him by ſight.
*I know him by repu-
tation. I have the
honour to know
him. I have not the
honour to know
him.*

*Do you know
Mrs ...?*

I know her well.
I do not know her.
I know her by ſight.
*I have the honour
to know her. I have
not the honour to
know her.*

*When did you ſee
Miſs...? When did
you ſee her?*

*I ſaw her yeſter-
day. A great while
ago.*

*Where do you come
from?*

*I come from Lon-
don; from the court;
from Mr....*

What news?

*I know none. I
have not read the
Gazette.*

*Where are you
going?*

*I am going to
Weſtminſter; to
court; to White-
hall; to the play;
to France; to*

I noo him wel.
I doe nat noo him.
I noo him by ſyt.
*I noo him by re-
ppuſſien. I hav
tbi anner toe noo
him. I hav nat
tbi anner toe noo
him.*

*Doe joe noo miſ-
tres...?*

I noo her wet.
I don't noo her.
I noo her by ſyt.
*I hav tbi anner
toe noo her. I hav
nat tbi anner toe
noo her.*

*Wen did joe ſie
miſſ...? Wen did
joe ſie her?*

I ſaa her jiſterda.
A græt wyl ago.

*War doe joe kom
fram?*

*I kom fram lon-
den; fram tbi koort;
fram niſter...*

Wat njoes?

*I noo non. I
hav nat red tbi
gaſſet.*

*War ar joe goo-
ing?*

*I am goong toe
Weſminſter; toe
koort; toe Wyt-
baal; toe tbi pla;
toe frans; toe
Juf-*

Juffrouw ..; na
de Kerk; na Huis;
hier naby; eenen
vriend bezoeken.

Doe myne gebie-
denis aan Juffrouw

Ik zal het waar
neemen. Vaar wel,
myn Heer.

*Mistress . . . ; to
church ; to our
house ; hard by ; to
see a friend.*

*Remember me to
mistress . . .*

*I will not fail.
Farewell, Sir.*

*mistress . . . ; toe
t'sjort'sj ; toe aur
haus ; hard by ; toe
sie a frind.*

*Remember mi toe
mistress . . .*

*I wil nat fact.
Farewel, ser.*

14. Samenspraak.

14. Dialogue.

15. Dyalag.

Tusschen twee
jonge Juffrou-
wen.

*Between two young
gentlewomen.*

*Bitwien toe jong
d'sjent'winmin.*

Juffrouw, uwe
onderdanigste die-
naares.

Ik ben de uwe.
Bevind gy u
wel?

Jaa, Gode zy
dank: maar ik ben
zeer bedroefd.

Waarom?

Juffrouw . . . is
niet wel.

Wat scheelt haar?

Zy heeft hoofd-
pyn.

Kan ik haar niet
zien?

Ik weet het niet.
Is zy te bed?

Daapt zy?

*Miss, your most
bumble servant.*

*I am yours.
Are you well?*

*Yes, thank God;
but I am very much
afflicted.*

Why?

*Mistress . . . is not
well.*

*What's the mat-
ter with her?*

*She has a pain in
her head.*

Can't I see her?

*I don't know.
Is she a bed? does
she sleep?*

*Mis, joer moest
omb'l servant.*

*I am joers.
Aer joe wel?*

*Jis, thank God;
bot ei am verrt
moestj' afflikted.*

Wy?

*Mistres . . . is nat
wel.*

*Wat's tbi mat-
ter with her?*

*Sjie has a pain
in her head.*

Kan't y sie her?

*I don't noo.
Is sjie a bed? does
sjie sleep?*

Ik zal het gaan zien. Zy verzoekt u haar te verſchoonen. Zy kan niemant ſpreken. Zy zoekt wate ruſten.

Waar is uw Vader?

In zyn Kamer. Hy heeft gezelfſchap by zich. Hy is beezig. Hy bevind zich ook niet wel.

Wat ſcheelt hem?

Hy is verkoud.

Waar is uw Zuster?

Zy is na de Beurs gegaan.

Wanneer zal zy te rug komen?

Zy zal terſtond weërom komen. Zy zal niet lang uitblyven. Zy zal haast te rug komen.

Wat zult gy naa den middag doen?

Wat gy wilt, indien myn Moeder zich beter bevind. Wilt gy by my komen?

Waar wilt gy heen gaan?

In den Tuin wandelen.

Kom, ik zal. Of wilt gy een Kaartje ſpeelen?

I am going to ſee. She prays you to excuſe her. She can't ſpeak to anybody. She endeavours to reſt.

Where is your father?

In his chamber. He has company with him. He is buſy. He's not well neither.

What's the matter with him?

He has catched cold.

Where is your ſiſter?

She is gone to the Exchange.

When will ſhe come again?

She will return preſently. She will not ſtay. She will return by and by.

What will you do after dinner?

What you will, if my mother be better. Will you come with me?

Where will you go?

To walk in the garden.

Come, I will. Or elſe will you play a game at cards?

T am gooiing toe ſie. Sjie præsjoe toe ek/kjuus ber. Sjie ken't ſpiek toe ant baddi. Sjie indeavers toe reſt.

Wær is joer father?

In bis tſjamber. Hi bas kampeni with him. Hi is biſſi. H'es nat wøl netber.

Wat's thi matter with him?

Hi bas katſſ'd koold.

Wær is joer ſiſter?

Sjje is gan toe thi ekſſjændiſj.

Wen wiſſjje kom ægen.

Sjje wil ritorn preſentii. Sjje wil nat ſtæ. Sjje wil ritorn by and by.

Wat wil joe doe after dinner?

Wat joe wil, if my mother bi better. Wil joe kom with mi?

Wær wil joe goo?

Toe waak in thi gard'n.

Kom, y wil. Ar elſe wil joe ple æ gam at karads?

Ik kan niet speelen. Ik ben de ongelukkigste van de waereld in het speelen.

Waarom?

Ik verlies altyd. Ik verloor gisteren vyf Guinies.

Ik win nooit. Ik wil niet meer speelen.

Ik zal dan gaan.

Zyt gy zoo haastig? Wilt gy te middag met ons eeten?

Verschoon my. Wy hebben gezelschap te huis. Men wacht my te huis.

Vaak dan wel, tot dat ik de eer heb u weder te zien.

I can't play. I am the most unfortunate in the world at gaming.

Why?

I lose always. I lost yesterday five guineas.

I never win. I'll never play.

I'll be gone then.

Are you so much in haste? Will you dine with us?

Pray excuse me. We have company at home. They stay for me at home.

Farewell then, till I have the honour to see you again.

T kan't ple. Im thi moost onfortinnet in thi world at gaming.

Wy?

T loes aakwe. T last jisterda fyv ginnis.

T nefver win. T ll nefver ple.

T'll bi gan then.

Ær joe soo moetsj in haest? wil joe dyn with os?

Præekskjuus mi. Wi bæv kampeni at-oom. Thæ stæ far mi at oom.

Færwel then, til y bæv thi anner te se joe agæn.

15. Samenspraak.

Wees, welkom Juffrouw.

Ik ben gekomen om u te bezoeken?

Hoe hebt gy u sedert gisteren bevonden.

Ik ben niet zeer wel.

Waar gevoelt gy pyn?

In myn hoofd.

15. Dialogue.

You are welcome, Miss.

I am come to see you.

How have you done since yesterday?

I am not very well.

Where do you feel the pain?

'Tis in my head.

15. Dyalag.

Joe ær welkom, mis.

T æm kom toe se joe.

Hæv bæv joe don sins jisterda?

T æm nat verri wel.

Wær doe joe fiet thi pan?

'Tis in mi bed.

Waar-

Waarom gaat gy uit?	<i>Why do you go out?</i>	<i>Wy doe joe goe aut?</i>
Ik had luſt om u te bezoeken.	<i>I had a mind to ſee you.</i>	<i>I bad e mynd toe ſie joe.</i>
Ik was gereed om na uw huis te gaan.	<i>I was going to your houſe.</i>	<i>I was gooing toe jour haus.</i>
Ik ben u voorgekomen.	<i>I have prevented you.</i>	<i>I hev priveded joe.</i>
Wat nieuws is 'er in de ſtad?	<i>What news abroad?</i>	<i>Wat njoes abraad.</i>
De Heer ... is getrouwd.	<i>Maſter ... is married.</i>	<i>Miſter ... is married.</i>
Is het moogelyk? wanneer is hy getrouwd?	<i>Is it poſſible? When was he married?</i>	<i>Is it paſſib'l? Wen was hi married?</i>
Deezen morgen? Is hy ryk?	<i>This morning. Is he rich?</i>	<i>This maarning. Is hi rittſ?</i>
Hy heeft vier duizend pond jaarlykſche inkomſten.	<i>He has four thouſand pounds a year.</i>	<i>Hi has four thauſend paunds a jier.</i>
Waar is hy getrouwd?	<i>Where was he married?</i>	<i>War was hi married?</i>
In de Kerke by Covent-garden.	<i>At Covent-garden church.</i>	<i>At kammengarden tſortſj.</i>
Hoe oud is hy? Twintig jaar.	<i>How old is he? He is twenty.</i>	<i>Hau oold is hi? Hi is twenti.</i>
Niet meer?	<i>No more?</i>	<i>Noo moor?</i>
Neen.	<i>No.</i>	<i>Noo.</i>
Hoe oud is zyn Vrouw?	<i>How old is his wife?</i>	<i>Hau oold is bis wyf?</i>
Zy is maar vyftien jaar.	<i>She is but fiſteen.</i>	<i>Sjie is bot fiſtien.</i>
Van welke familie is zy?	<i>What family is ſhe of?</i>	<i>Wat fammili is ſjie af?</i>
Zy is Mylord Goodmans dochter.	<i>She is Mylord Goodman's daughter.</i>	<i>Sjie is milaard goedmans daater.</i>
Woont zy in de ſtad?	<i>Is ſhe in town?</i>	<i>Is ſjie in taun?</i>
Jaa.	<i>Yes.</i>	<i>Jis.</i>
Is zy ſchoon?	<i>Is ſhe handſome?</i>	<i>Is ſjie handſom?</i>
Zeer ſchoon.	<i>Very handſome.</i>	<i>Verri handſom.</i>

Is zy ryk? Wat
brengt zy ten huw-
lyk?

Tien duizend
ponden.

't Is een schoo-
ne bruidſchat. Heb-
ben zy eene fraaije
Koets?

Eene zeer fraaije.

Kent gy haar?

Ik ken haar van
aanzien. Ik zal u
wat anders nieuws
zeggen.

Wat?

Ik gaa na Frank-
ryk.

Wanneer gaat gy
derwaarts?

Toekomende
week.

Gy jukt.

Ik jok niet.

Wie gaat met u?

Myn Vader en
Moeder.

Gy maakt my ver-
baaft. Gaat gy na
Parys?

Jaa, Mevrouw.

Ik zoude zeer
blyde zyn, indien
ik met u ging.

Wel gaa dan me-
de.

Gy bedroeft my.
Hoe lang zult gy
daar blyven?

Twee of drie
jaaren.

Die tyd zal my
zeer lang vallen.

Is ſhe rich? What
portion has ſhe?

Ten thousand
pounds.

'Tis a fine portion.
Have they a fine
coach?

Very fine.

Do you know them?

I know them by
ſight. - I'll tell you
some other news.

What?

I am going to
France.

When do you go
there?

Next week.

You joke.

I don't joke.

Who goes with you?

My father and
mother.

You ſurpriſe me.

Do you go to Paris?

Yes, Madam.

I ſhould be very
glad to go along
with you.

Come along then.

You afflikt me.

How long will you
ſtay there?

Two or three years.

That time will ſeem
to me very long.

Is ſjieritſſ? Wat
poorſjien has ſjie?

Ten thousand
pounds.

'Tis a fyn poor-
ſjien. Hæv tha a
fyn koetſj?

Verri fyn.

Doe joe noothem?

Tnoothem by ſyt.
I'll tell joe ſome
other njoes.

Wat?

I am gooiing toe
frans.

Wen doe joe go
tbar.

Nekſt wick.

Joe dſjook.

I don't dſjook.

Hoe goos with joe?

My father and
mother.

Joe ſorprys mi.

Doe joe goe toe par-
riſ?

Jis, Maam.

I ſjoed bi verri
glad to goo a lang
with joe.

Kom a lang then.

Joe afflikt mi.

Hau lang wil joe
ſta tbar?

Toe ar tbriejiers.

That thym wil ſiem
toe mi verri lang.

Gy

Gy zult my ras ver- geeten.	<i>You will forget me presently.</i>	Joe wil farget mi presentli.
Ik zal u nooit vergeeten.	<i>I will never for- get you.</i>	I wil never farget joe.
Ik zweer u eene eeuwige vriend- ſchap.	<i>I ſwear to you an eternal friend- ſhip.</i>	I ſwcer toe joe an eternalfrinſſip.
En ik u. Wat zult gy my uit Frankryk zenden?	<i>And I to you. What will you ſend me from France?</i>	And y toe joe. Wat wil joe ſend mi fram frans?
Ik zal u iets zen- den.	<i>I'll ſend you some- thing.</i>	I'll ſend joe som- thing.
Zult gy uw woord houden?	<i>Will you be as good as your word?</i>	Wil joe bi as goed as joer word.
Jaa, zo het Go- de behaagt.	<i>Yes, please God.</i>	Jis, plies Gad.
Ik zal het zien. Gaat uwe kleine zuster ook der- waards?	<i>I ſhall ſee. Does your little ſiſter go there likewiſe?</i>	I ſjal ſie. Does joer litt'r iſiſter goo thar lykwyſ?
Wylaaten ze hier. Ik zal gaan.	<i>We leave her here. I will be gone.</i>	Wi liev her hier. I wil bi gan.
Ik ben bezorgd dat gy uitgegaan zyt.	<i>I am ſorry you came out.</i>	I am ſarri joe kain aut.
Vaarwel, myn waarde.	<i>Farewell; my dear.</i>	Farwel my dier.
Ik neem geen affcheid van u.	<i>I don't bid you farewell.</i>	I don't bid joe. ſarwel.
Zult gy ons nog eens komen bezoe- ken, eer gy ver- trekt?	<i>Will you come to ſee us before you go?</i>	Wil joe kom toe ſie as biſoor joe goo?
Ik zal het niet verzuimen.	<i>I will not fail.</i>	I wil nat ſal.
Ik zal zeer blyde zyn, u by ons te zien.	<i>I ſhall be very glad to ſee you at our houſe.</i>	I ſjal bi verri glad toe ſie joe at aur haus.

16. Samenspraak.

16. Dialogue.

16. Dyalag.

Om met een'
Kleermaaker te
spreeken.

To speak with a
Taylor.

Toe spiek with
a tæler.

Ik moet tegen
Zondag een Kleed
hebben.

I must have a suit
of clothes against
sunday.

I most hæv a suut
af kleoths aganst
sonda.

't Is wel myn Heer,
gy zult het hebben.

Yes, Sir, you
shall have it.

'Tis, ser, joe sjal
hæv it.

Beloof het my
niet, indien gy het
niet maaken kunt.

Don't promise it
me, if you can't
make it.

Don't prammis
it mi, if joe kan't
mak it.

Ik zal het maa-
ken. Van wat stof
wilt gy het heb-
ben?

I will make it.
What stuff will you
have it of?

I wil mak it.
Wat stof wil joe
hæv it af?

Van zwart Faran-
dyn.

Of black faran-
dine.

Af blak farren-
dyn.

Dit is thans de
mode. Zal ik het
gaan koopen?

'Tis now the mode.
Shall I go to buy it?

'Tis nau tbi mood.
Sjal y goo toe by it?

Ei doe dat. Ik
zal met u gaan.

Pray do, and I
will go along with
y u.

Præ doe, and y
will goo along with
joe.

Het zal my lief-
zyn.

I shall be glad of
it.

'T sjal bi glad af
it.

Hoe veel Ellen
moet ik hebben?

How many yards
must I have?

Hau manni yards
most y hæv?

Gymoet... heb-
ben.

You must have...

Joe most hæv...

Moet ik zoo veel
hebben?

Must I have so
many?

Most y hæv so
manni?

't Is het minste.

'Tis the least.

'Tis tbi lieft.

Doe het overige
'er by. By wat
Koopman zullen
wy gaan?

Furnish the rest.
To what merchant
shall we go?

Forniss' tbi rest.
Toe wat marisjent
sjal wi goo?

Laa-

Laaten wy in den Engel gaan.	<i>Let us go to the angel.</i>	<i>Let us go to the andsjek.</i>
In wat straat?	<i>In what street?</i>	<i>In wat striet?</i>
In de ... straat.	<i>In the street of ...</i>	<i>In thi striet af ...</i>
Is het een goede winkel?	<i>Is it a good shop?</i>	<i>Is it a goed sjap?</i>
Het is de beste in de gantsche stad.	<i>'Tis the best in all the town.</i>	<i>'Tis thi best in aal thi taun.</i>
Laat ons dan derwaards gaan.	<i>Let us go there then. Stay for me.</i>	<i>Let us go thar then. Staefar mi.</i>
Wacht my.		
Haast u dan wat, myn Heer.	<i>Pray, Sir, make haste.</i>	<i>Præ, ser, mak best.</i>

17. Samenspraak.

17. Dialogue.

17. Dyalag.

In den Winkel.

In the shop.

In thi sjap.

Myn Heer, laat ons van uw beste zwarte Farandyn zien.

Sir, shew us some of your best black farandine.

Ser, sjoë os som af joer best black farrendyn.

Myn Heeren, hier is van het fynste in Londen.

Gentlemen, there is some of the finest in London.

Dsjent'mien, thar is som af thi fynest in londen.

Dit gevalt my niet.

That does not please me.

That does nat plies mi.

't Is het zelfde, dat men aan het Hof draagt.

'Tis the same that they wear at court.

'Tis thi sam that thæ weer at koort.

Het is niet sterk genoeg.

'Tis not strong enough.

'Tis nat strang enof.

Laat ons ander zien.

Shew us some other.

Sjoë os som other.

Daar is een ander stuk.

There is another piece.

Thar is another pies.

Het is nog het beste niet. Laat my van het beste zien.

'Tis not yet the best. Let me see some of the best.

'Tis nat jet thi best. Let mi see som af thi best.

Daar is een stuk van het beste.

There is a piece of the best.

Thar is a pies af thi best.

Dit

Dit is beter dan
het andere.

Hebt gy geen
beter?

Neen, waarlyk.

Hoe veel ver-
koopt gy dat de
Elle?

Ik verkoop het..

't Is te duur, Wilt
hy .. hebben?

Inderdaad ik kan
niet; het kost my
meer.

Zeg my den naas-
ten prys.

Gy moet my ..
geeven.

Snyd my 'er vyf-
tien Ellen van af.

*This is better than
the other.*

*Have you no bet-
ter?*

No, truly.

*How do you sell
it a yard?*

I sell it ..

*'Tis too dear. Will
you take ..*

*Indeed I can't; it
cost me more.*

*Tell me your lowest
price.*

*You must give
me ..*

*Cut me fifteen
yards of it.*

*This is better
than thi other.*

*Hev joe noo bet-
ter?*

Noo, troeli.

*Hau doe joe set
it a jard?*

'Y sel it ..

*'Tis toe dier. Wil
joe take ..*

*Indied y kan't;
it kast mi-moor.*

*Tel mi joer looest
prys.*

Joe most giv mi ..

*Kot mi fiftien
jards af it.*

18. Samenspraak.

18. Dialogue.

18. Dyalag.

Laaten wy na
huis gaan. Neem
my de maat.

Wat boordfel
wilt gy hebben?

Dat meest in de
mode is.

Wilt gy uw Kleed
naar de Engelsche,
of naar de Fran-
sche mode heb-
ben?

't is my even
veel. Wanneer zal
ik myn Kleed heb-
ben?

*Let us return ho-
me. Take my mea-
sure.*

*What ribbon will
you have?*

The most modish.

*Will you have your
clothes in the en-
glish fashion, or in
the french?*

*'Tis all one. When
shall I have my
clothes?*

*Let us ritorn boom.
Tak mi mesjer.*

*Wat ribbin wil
joe hæv?*

Thi moost moodish.

*Wil joe hæv joer
klootbs in thi en-
glisj fæssen or in
thi frensisj?*

*'Tis aal won. Wen
sjal y hæv my
klootbs?*

Gy

Gy zult uw Kleed overmorgen hebben, zonder fout.

You shall have your clothes after to morrow without fail.

Toe sjaal bev joer kloothe after toe marroo without fael.

Maak het netjes. Maak het naar de mode.

Make it handsomely. Make it in the fashion.

Mak it bansomli. Mak it in thi fassen.

Ik werk voor het Hof Myn Heer, daar is uw Kleed.

I work for the court. Sir, there is your suit.

T work far tht koort. Ser, tharis joer suut.

Gy zyt een man van uw woord. Hoe veel moet gy hebben? Pas het my aan. 't Is wel gemaakt. Dit boordfel staat my wel aan.

You are a man of your word. How much - must you have? Try it upon me. It is well made. This riband pleases me well.

Joe aer a man af joer word. Hau worff' most joe bev? Try it op-pan mi. It is wel med. This ribbin pliesis mi wel.

Ik voldoe yder een.

I please every body.

T plies everri baddi.

Waar is uw rekening?

Where is your bill?

Wier is joer bill?

Hier is zy.

Here it is.

Hier it is.

Gy zyt duur.

You are dear.

Joe aer dier.

Ik neem niet meer van u, dan van een ander.

I take no more of you than of another.

T tek noo moer af joe than af another.

Daar is uw geld.

There's your money.

Thar's joer monny.

19. Samenspraak.

19. Dialogue.

19. Dyalag.

Om met een' Schoenmaaker te spreken.

To speak with a Shoemaker.

Toe spiek with a sjoemaker.

Maak my een paar Schoenen.

Make me some shoes.

Mak mi som sjoes.

Wanneer wilt gy ze hebben?

When will you have them?

Wen wil joe bev them?

Mor-

Morgen.
Gy zult ze hebben.

Neem my de maat. Maak ze naar de mode.

Myn Heer, daar zyn uw schoenen.

Waar zyn ze?

Hier zyn ze.

Zy zyn te lang.

Het is de mode.

Zy gevallen my niet. Zy zyn te wyd. Maak my anderen. Ik ken de mode beter dan gy.

't Is bezwaarlyk, u te voldoen.

Wilt gy my anderen maaken?

Hier zyn anderen, die u behaagen zullen.

Pas ze my aan. Deeze zyn beter dan de anderen. Wat is de prys daar van?

De prys is een kroon

Het is te veel.

Het is de gewoone prys. Elk een betaalt 'er zoo veel voor. 't Is een gezette prys.

To morrow.
You shall have them.

Take my measure.
Make them after the fashion.

Sir, there are your shoes.

Where are they?

Here they are.

They are too long.

'Tis the mode.

They don't please me. They are too wide. Make me some others. I know the mode better than you.

You are hard to be pleased.

Will you make me some others?

Here are some which will fit you.

Try'em. These are better than the others. What's the price of them?

They are worth a crown.

'Tis too much.

'Tis the common price. Every body pays as much. The price of them is set.

Toe marroo.
Joo sjal bav them.

Tak my masjer.
Mak them after thi fassen.

Ser, thar ar joer sjoes.

War ar thar?

Hier thar ar.

Thar ar toe lang.

'Tis thi mood.

Thar don't plies mi. Thar ar toe wyd. Mak mi som others. T noo thi mood better then joe.

Joo ar hard toe bi plies'd.

Wil joe mak mi som others?

Hier ar som witsj' wil fit joe.

Try'm. Thies ar better than thi others. Wats thi prys af them?

Thar ar worth a kraun.

'Tis toe motj'.

'Tis thi kammenn prys. Everri baddé pas as motj'. Thi prys af 'em is set.

20. Samenſpraak.

Ik wensch u goeden dag, myn Heer.

Ik ben uw dienaar.

Hoer vaart gy al?

Ik vaar zeer wel. God dank.

't Is my zeer lief.

Waar gaat gy na toe?

Ik gaa na myn heer P.

Waar woont hy?

In de nieuwe straat.

Wat doet hy?

Hy is een Koopman.

Ik heb de eer van hem te kennen.

't Is een zeer eerlyk man.

Doet hem myn gebiedenis als 't u geliefd.

Ik zal 't niet vergeeten.

Gy zult my veel verpligten.

Wat nieuws?

Ik heb niets gehoord.

Heb gy de courant gelezen?

Ja, daar is niet veel in.

20. Dialogue.

I wish you good morrow Sir.

I am your servant.

How do you do?

Very well thank God.

I am glad of it.

Where do you go?

I am going to Mr. P.

Where does he live?

In the new street.

What is his business?

He is a Merchant.

I have the honour to know him.

He is a very honest man.

Present my respects to him if you please.

I shall not forget it.

You will oblige me.

What news?

I have heard nothing.

Have you read the news paper?

Yes, there is nothing in it.

20. Dyalag.

T wiff joe goed marroo Ser.

T am joer servant.

Hau doe jae doe?

Verri wel thank Gad.

T am glad af it.

War doe jae goo?

T am gooing toe Mr. P.

War dus bi liv?

Bi thi njoer striet.

Wat is bis business?

Hi is a Merchant.

T hev thi anner toe noo bim.

Hi is a verr honest man.

Prisent my respects toe him if joe plies.

T sjal nat forget it.

Joe wil obliedj mi.

Wat njoes?

T hev hierd nathing.

Hav joe red thi njoes paper.

Jis ther is nathing in it.

Wat

Q

Wat zult gy na den middag doen?

Ik zal gaan wandelen.

Waar heen?

Ik zal na onzen tuin gaan.

't Is heel wel gedaan.

Wilt gy met my gaan?

Ik zal geen tyd hebben.

Ik bemijn uw gezelschap zeer.

Gy doet my te veel eer aan.

Vergeef het my.

Wat weer is het?

't Is redelyk goed weer.

Hoe is de wind?

Ik weet het niet.

't Begint te regenen.

Het hagelt geloof ik.

't Is een bui.

Het gaat over.

Het is koud.

Ik ben heel koud.

Wy zyn nog in den winter.

't Vriest alle nachten.

Gaat gy reeds weg?

Ik heb u gezegd waar ik gaan moet.

Ik wil u niet ophouden.

What will you do this afternoon?

I will go a walking.

Whither?

I will go to our garden.

You will do well?

Will you go with me?

I shall have no time.

I love your company dearly.

You do me too much honour.

Excuse me.

What weather is it?

It is indifferent.

How is the weather?

I do not know.

It begins to rain.

It hails i believe.

It is a shower.

It goes over.

It is cold.

I am very cold.

We are yet in the winter.

It freezes every night.

Do you go already?

I have told you where i must go.

I will not detain you.

Wat wil joe doe this afternoon?

I wil go a walking.

Whither.

T wil goo toe our garden.

You wil doe wel.

Will joe goo with mi?

T sja! heb no tyd.

T lof joer kampenni dierli.

Joe doe mi toe moetsj anner.

Exkaus mi.

Wat wether is it?

It is indifferent.

Hau is thi wind?

T doe nat nbo.

It bigins toe ræn.

It bails y biliev.

It is a sjourwer.

It goes oover.

It is koold.

T am verri koold.

Wi ar jet in thi winter.

It frieses everri nyt.

Doe joe goo alredy?

T heb toold joe wer y most goo.

T wil nat ditseer joe.

Ik

Ik gaá heen , I go , farewell. Y goo , farwel.
 vaarwel.
 Tot wederziens. Till i see you again. Till y sie joe egen.

21. Samenspraak.

21. Dialogue.

21. Dyalag.

Wys my het huis van Mynheer P., als het u belieft.

Show me the house of Mr. P., if you please.

Sjoo mi thi haus af Mr. P., if joe plies.

Ziet gy die stoep wel?

Do you see that step?

Doe joe see that step?

Zeer wel.

Very well.

Verriwel.

't Is het huis daar naast.

It is the next house.

It is thi next haus.

Ik bedank u.

I thank you.

I thank joe.

't Is geen dankens waard.

It is not worth thanks.

It is nat worth thanks.

Is Mynheer P. t'huis.

Is Mr. P. at home?

Is Mr. P. at hoorn?

Hy is zo even uitgegaan.

He is gone out just now.

Hi is gan out djsjost nau.

Waar is hy ge- gaan?

Where is he gone?

War is hi gan?

Hier by.

Hard by.

Hard by.

Zal hy haast weer komen?

Will he soon re- turn?

Wil hi soen re- torn?

Ik geloof ja.

I believe so.

I biliev soo.

Ik zal hem dan wachten.

Then i will wait for him.

Then y wil wait far him.

Geïefd gy niet te zitten?

Will you please to set down?

Wil joe plias to set daun?

Ik ben hier zeer wel.

I am very well here.

I am verri wel hier.

Treed in de zy- amer.

Step in to the antichamber.

Step in toe thi antiesjamber.

Is dat Mynheer P. niet?

Is not that Mr. P.?

Is nat that Mr. P.?

Hy is het zelf.

It is he himself.

It is bi himself.

Mynheer, ik wensch u goeden dag.

Sir i wish you a good day.

Ser y wish joe a goed da.

Hoe vaart gy al?	<i>How do you do?</i>	Hau doe joe doe?
Zeer wel, God lof.	<i>Very well God be thank'd.</i>	Verri wel Gad bi thank'd.
Ik heb een ge- biedenis aan u.	<i>I have some com- pliments to pay you.</i>	I hev som kam- pliments toe pæ joe.
Van wegen wief?	<i>From whom.</i>	Fram boem?
Van een uwer Vrinden te Lon- don.	<i>From one of your Friends at London.</i>	Fram wan af joer Frinds at Lonnen.
Hoe heet hy?	<i>What is his name?</i>	Wat is his næm?
Hy heet Myn- heer S.	<i>He is called Mr. S.</i>	Hi is koald Mr. S.
Vaart hy nog wel?	<i>Is he in good health?</i>	Is hi in goed belth?
Deze brief zal't u zeggen.	<i>This letter will acquaint you.</i>	This letter wil akquent joe.
Wanneer zyt gy hier aangeland?	<i>When did you arrive?</i>	Wen did joe arryv?
Gisteren avond.	<i>Yesterday evening.</i>	Jisterde ievening.
Wanneer zyt gy uit Londen ver- trokken?	<i>When did you leave London?</i>	Wen did joe liev Lonnen?
Voorleeden Vry- dag.	<i>Last Friday.</i>	Last Fryde.
Gy zyt spoedig overgekomen.	<i>You have had a quick passage.</i>	Joe hev had a kwik passedsj.
In twee etmaa- len.	<i>In forty eight hours.</i>	In farti et aurs.
Hebt gy geen onraad vernoo- men?	<i>Have you met with no accident?</i>	Hav joe met with noo akcident?
Neen, God zy geloofd.	<i>No, God be pra- sed.</i>	Noo Gad bi pra- sed.
Wat komt gy hier doen?	<i>What is your bu- siness here?</i>	Wat's joer bis- nes hier?
Ik kom het Land bezien?	<i>I am come to see the Country.</i>	I am kom toe se the Kauntri.
Wat zegt gy van Holland?	<i>What do you say of Holland?</i>	Wat doe joe se af Halland?
't Behaagt my zeer wel.	<i>It pleases me very well.</i>	It plieses mi verri wel.
Wat zegt gy van onze Hollandsche Juffrouwen?	<i>What do you say of our Dutch La- dy's?</i>	Wat doe joe se af aur Dotsj La- dis?

Ik heb 'er nog
geene andere dan
ſchoone gezien.

Daar zyn 'er die
veel verſtand heb-
ben.

Ik twyffel daar
niet aan.

Zalt gy hier ee-
nigen tyd blyven?

Ik zal 'erde week
doorbrengen.

Waar zult gy daar
na gaan?

Na de Haag,
en van daar na Am-
ſterdam.

Ik zal u tot aan
de Haag uitgelei
doen.

't Zal my veel eer
zyn.

De eer zal aan
my blyven.

't Is vermakelyk
met gezelschap te
reizen.

Waar hebt gy
verleden nacht ge-
ſlaapen?

In een Herberg.

Wat hangt 'er
uit?

De Koning Wil-
liam.

Men is 'er vry
wel.

De Hospes is heel
gedienſtig.

Hebt gy geld van
nooden?

Gy weet wat uw
Vriend u ſchryft.

*I have as yet ſeen
none but beauti-
full.*

*There are ſome,
who have much
wit.*

*I do not doubt
of it.*

*Will you ſtay
here ſome time.*

*I ſhall paſs the
week here.*

*Where will you
go after wards?*

*To the Hague,
and from there to
Amſterdam.*

*I will conduct you
to the Hague.*

*It will be an ho-
nour for me.*

*The honour will
be to me.*

*It is pleaſant to
travel in company.*

*Where did you
ſleep laſt night?*

In an Inn.

At what ſign?

King William.

*One is very well
there.*

*The Landlord is
very officious.*

*Do you want mo-
ny?*

*You know what
your Friend writes
you.*

*I have as yet ſien
non but bjoetifol.*

*Ther ar ſom bee
beu motſj wit.*

*I doe nat dauſ
af it.*

*Wil joe ſta bier
ſom tym.*

*I ſjal paſſ the
wiek bier.*

*Wer wil joe goo
aater wards?*

*Toe thi Hage
and fram thar toe
Amſterdam.*

*I wil kandokt joe
toe thi Hage.*

*It wil bi an an-
nor far mi.*

*Thi anvor wil
bi toe mi.*

*It is pleaſant toe
traſvel in kampan-
ni.*

*Wer did you
ſleep laſt nyt?*

In an Inn.

At wat ſyn?

King William.

*Wan is verri wel
thar.*

*Thi Lanlard is
verri affſcijus.*

*Doe joe want
monni?*

*Joe noo wat joer
Frind ryts joe.*

Ik heb order u van
geld te voorzien.

Ik zal twee hon-
derd dukaten noo-
dig hebben.

Gy zult die aan-
konds hebben.

Het is goed.

Hebt gy ontbee-
ten.

Ik ontbyt nooit.

Will gy my de eer
aandoen van te
middag myn gast te
zyn?

Ik durf die vry-
heid niet neemen.

Weiger my die
gunst niet.

Gy maakt my be-
schaamd.

Ik zal u opwach-
ten, als 't u gelieft.

Ik mag dan geen
neen zeggen.

Tot flus dan.

*I have order to
provide you.*

*I shall want two
hundred ducates.*

*You shall have
them presently.*

It is well.

*Have you break-
fasted.*

*I never break-
fast.*

*Will you do me
the honour to dine
with me?*

*I dare not take
that liberty.*

*Do not refuse me
that favour.*

Don confuse me.

*I shall expect you
if you please.*

*Then i may not
refuse.*

Till anon.

*T hav order toe
proovd joe.*

*T sjaal want toe
bonderd dukkets.*

*Joesjaalhav them
presentli.*

It is wel.

*Hav joe brek-
fasted.*

*T nesvoer brek-
fast.*

*Wil joe doe mi
the annor toe dyn
with mi.*

*T der not tak
that liberti.*

*Doe nat rifiuus
mi that fever.*

Joe kanfjuus mi.

*T sjaal expect joe
if joe plies.*

*Then y ma nat
rifjuus.*

Till anan.

22. Samenspraak.

22. Dialogue.

22. Dyalag.

Wanneer zullen
wy eeten?

Over een oogeu-
blik.

't Is na by twee
puren.

Dat wist ik niet.

Laat ons aan ta-
fel gaan.

*When shall we
dine?*

In a moment.

It is near two.

*That i did not
know.*

*Let us go to ta-
ble.*

Wen sjaal wi dyn?

In a mooment.

It is nier toe.

*That y did not
noo.*

*Let os goo toe ta-
bel.*

Geef

Geef de Heeren
water om te was-
schen.

Waar is de hand-
doek?

Daar is ze.

Neem uw plaats.

Zit by my.

Zet u hier.

Ik ben hier web

Wat hebben wy
te eeten.

Gy zult gezoode-
den en gebrade
vleesch hebben.

Gy zyt een braaf
man.

Roer de Sas om.

Daar is te veel
oly op.

Doe'er azyn op.

Houd gy niet van
ossvleesch.

Vergeef het my.
Ik eet van alles.

Hoor hier Maria.

Wat gelieven de
Heeren?

Bring ons wyn.

Ik zal die gaan
tappen.

Maar hy moet
goed weezen.

Gy zult van de
beste hebben.

Dit schaapen-
vleesch is zeer
mals.

Dit hoen is heel
smaakelyk.

Give the Gentle-
men water to wash.

Where is the to-
wel.

Here it is.

Take your place.

Sit by me.

Set here.

I am well so.

What have we
for dinner.

You shall have
boild and roasted
meat.

You are a brave
man.

Stir the salad.

There is too much
oile on it.

Put some vina-
gic on it.

Do you not love
beef?

Excuse me.

I eat of every
thing.

Hear ken Mary.

What do you
please Gentlemen.

Bring us some
wine.

I will go and
draw it.

But it must be
good.

You shall have
of the best.

This mutton is ve-
ry tender.

This poulet is ve-
ry palatable.

Give thi' dsjentel-
men water to
wash.

War is thi' to-
wel.

Hier it is.

Takt joer plies.

Sit by mi.

Sit hier.

I am wel so.

Wat heb u wisar
dinner.

Joe sjal heb
haith and roasted
miet.

Joe er a brave
man.

Ster thi' salad.

Ther is toe tho'sj
ail an it.

Put some vinager
an it.

Doe joe nat loo
bief?

Excus mi.

I tet af everri
thing.

Harken Maert.

Wat doe joe plies
dsjentelmen?

Bring os som
wyn.

I will goe and
drae it.

But it mast bi
goed.

Joe sjal heb af
thi' best.

This mutton is
verri tender.

This poulet is
verri palatable.

Proef

Proef hier eens van.

Wat zegt gy 'er van?

't smaakt my zeer lekker.

Daar is een eende bootje.

Ik hou van geen wild.

Houd myn vrypostigheid ten besten.

Gekt gy 'er meê?

Maar wy drinken niet.

Wy doen een muizen maaltyd.

Uw gezondheid Mynheer.

De eer van de uwe.

Ik breng het u Mynheer.

Ik zal u bescheid doen.

't Is om u te bedanken.

Hebt gy wat om te eeten.

Myn tafelbord is vol.

Gy eet niet.

Schuif het zoutvat wat nader.

Waar hebt gy 't brood geleid.

Ik weet niet waar 't gebleeven is.

Myn vork is gevallen.

Ik zal ze oprappen.

Taste of this.

What do you say of it?

I find it excellent.

There is a leg of a duck.

I do not love wild fowl.

Pardon my freedom.

You jest.

But we do not drink.

We make a mouse meal.

To your health Gentlemen.

The honour of yours.

I bring it to you.

I will pledge you.

It is to thank you.

Have you any thing to eat.

My plate is full.

You do not eat.

Push the saltcellar a little nearer.

Where have you laid the bread.

I do not know what is become of it.

My fork is fallen.

I will take it up.

Test of this.

Wat doe joe se af it?

T synd it excellent.

There is a leg of a duk.

T doe nat loofwylt fowl.

Pardon my freedom.

Joe dsjest.

But wi doe nat drink.

Wi mak a muusjes miel.

Toe joer belsh dsjentelmen.

The annar af joers.

I bring it toe joe.

T wil pladsj joe.

It is toe thank joe.

Hev joe any thing toe iet.

My plat is full.

Joe doe nat iet.

Push thi saltcellar a littel nierer.

War heb joe lad thi bred.

T doe nat noo wat is hikom af it.

My fark is fallen.

T wil tak it op.

Ik kan 'erniet by reiken.

Waarom spreekt gy niet?

Gyneemt te veel moeite.

Gy zult storten.

Gy schenkt te vol.

Jonge spoel die kelken.

Ik kom Heeren.

Breng het nage-recht.

Geef ons schoone borden.

Kom Heeren onze Dames gezontheid.

Fiat! Wat zegt gy van dezen wyn?

Hy is wat terins, dunkt my.

Hy heeft een lekkeren smaak.

Ik ben de wynproever niet.

't Is u wel aan te zien.

Ik lust geen rinsche wyn.

Hoe, gaat gy alreë van tafel?

Wy hebben 'er over 't uur aan geweest.

Wat doet 'er dat toe?

Ik heb in de stad wat te doen.

Ik zeg niet met al meer.

I can not reach it.

Why do you not speak?

You take too much pains.

You will spill.

You fill too full.

Boy rinse the glasses.

I come Gentlemen.

Bring the dessert.

Give clean plates.

Come gentlemen to our Lady's good health.

Done! What do you say of this wine?

He thinks it is a little too tartish.

It has a delicious taste.

I am no wine taster.

It is well to be seen.

I am no lover of rhenish wine.

What do you go already from table.

We have been there above an hour.

What signify's that.

I have some business in town.

I say no more.

I kan nat rietss it.

Wy doe joe nat spiek?

Joe tak toe moets pains.

Joe wil spil.

Joe fil toe ful.

Baay rins thi glasses.

I kom Dsjentelmen.

Bring thi dessert.

Giv klien plats.

Kom dsjentelmen toe our Lady's good helth.

Don! Wat doe joe see af this wyn?

Mitbinks it is a littel toe tartiss.

It has a dilisius tast.

I am no wyn taster.

It is wel toe bi sien.

I am no lofoer af rheniss wyn.

Wat doe joe goo alreddy fram tabel.

Wi hoo bion thar abou an our.

Wat signify's that?

I hoo som business in town.

I see no moer.

Laat ons God danken als 't u geliefd.

Nog een glaasje, en dan gaa ik heen.

Wacht, ik gaa met u.

Ik wensch u goeden avond Heeren.

Let us thank God if you please.

Yet a glass, and then i march.

Stay, i will go with you.

Gentlemen I wish you a good evening.

Let os thank Gad if joe plies.

Yet a glas, and then y marstj.

Sta y wil goo with joe.

Dsjentelmen y wijs joe a goed evening.

23. Samenspraak.

Is het geoorloft zo diep eene mymering te stooren?

Vergeef het my, ik dacht niet dat gy zo na by my stond.

Hoe gedraagt gy u in uw beterschap.

Ik zal haast hersteld zyn, als 't God belieft.

De eetlust is dan weer gekomen?

Ik eet vry wel, maar ik blyf nog zwak.

Gy zult wel doen, dat gy u in 't toekomstende wat nauwer wacht.

Ik kan den tyd niet leegzitten niet doorbrengen.

Ik zou u raaden geen verstand meer,

23. Dialogue.

Is it permitted to disturb soo deep a musing.

Pardon me, i did not know that you was soo near me.

How goes it with your recovery.

I shall be soon reestablishd, if it please God.

The appetite is then return'd?

I eat very well, but am yet weak.

You will do well to be more carefull for the future.

I can not pass the time in idleness.

I should not counsel you to gain wit,

23. Dyalag.

Is it permitted toe disturb soo diep a muusing.

Pardon mi, y did nat uot that joe was soo nier mi.

Hau goes it wish joer rikoooverri.

T sjal bi soen riestablijsd, if it plies Gad.

Tbi appetyt is then ritorn'd?

T iet verri wel, bot am jet wick.

Joe wil doe wel toe bi moor kerfol for tbi futuur.

T kann nat pas thi tym in ydelnesf.

T sjoed nat kounsil joe toe gen wit-ten

ten koste van uw gezondheid te verkrijgen.

'T Past u niet wel met een armen zieken den gek te scheeren.

Uw beleefdheid word wel ligt tegen my gaande gemaakt.

Ik verwachtte van u zulke verwytingen niet.

Hoe dat?

Ik acht u een al te goed vriend van my, om my te vleijen.

't Is zeker dat de studie uw gezondheid krenkt.

Gy zyt de eerste die zulke in zyn gedachten gekteegen heeft.

Ieder een neemt zo veel deel niet, in 't geene u betreft als ik.

Ik ben u ongedigt verpligt voor den raad dien gy my geeft.

Ik hoop dat gy uw voordeel daar mee zult doen.

Ik zou al myn boeken in 's vuur werpen, als 'geen gy zegt waar was.

Gy zult altoos een spottvogel zyn.

at the expence of your health.

It does not become you to jest with a poor sick person.

Your civility is easily provoked.

I did not expect such reproaches from you.

How so?

I esteem'd you too much my friend, for to flatter me.

It is certain that the study hurts your health.

You are the first who ever thought it.

Every one does not participate so much, in what concerns you.

I am highly obliged to you for your counsel.

I hope you will profit by it.

If what you tell me were true, I would throw all my books in the fire.

You will be always a jester.

at thi expence of joer belth.

It does not become you to jest with a poor sick person.

Joer civilliti is easily provoked.

I did not expect such reproaches from you.

Hau soo?

T esteem'd you too much my friend for to flatter me.

It is serten that thi studdy hurts joer belth.

Joer er thi first who ever thaat it.

Esverri was dus not participat so much, in what concerns you.

I am byly obliged to you for joer counceil.

T hoop joe wil profit by it.

If wat joe tell me wer brae, I woud throo aal my books in thi fyer.

Joer wil bi aal ways a djester.

Hebt gy my iets anders te zeggen?

Zoud gy lust hebben om een kuffertje te doen?

Heel gaarn.

't Is regt wandel weêr.

Waar wilt gy my heen brengen?

Zoud gy wel tot in de maliebaan kunnen wandelen?

Mijn beenen zullen veel werk hebben, om my zo ver te draagen.

Gy zult in 't gaarn moed scheppen.

Ik zal rusten als ik moê ben.

't Is wel gezèid, laat ons dit heenen gaan.

Hoe, maakt gy complimenten om den voorrang?

Ik weet wat myn pligt is.

De menschen weten den eerbied welke ik u schuldig ben.

Ik bid u op een andermaal die pligtpleegingen achter te laten.

Ik kan u daar in niet gehoorzaamen.

Wat is het voor een Heer, dien gy daar groet?

Have you any thing else to tell me.

Have you a mind to take a walk?

Willingly.

It is right walking weather.

Where will you bring me.

Could you walk to the mall?

My legs will have much work to carry me there.

You will gain strength in walking.

I will rest when I am tired.

It is well said, let us go this way.

What do you make compliments for the rank?

I know my duty.

People know the respects I owe you.

I pray you at another time, to leave those ceremonies.

I can not obey you in that.

What Gentleman's, that you salute?

Heb joo amti bting elt toe tel mi?

Heb joo is mynd toe tak a waak?

Willingly.

It is ryt waakin waether.

Wer wil joo bring mi.

Kold joo waake toe thi mall?

My legs wil have mot'sj work te karré mi'ther.

Joo wil gen strength in waakin.

T wil rest wen y am tyred.

It is wel'sed, let us goo this wa.

Wat doe joo maké kâmpliments for thi rank.

T noe my duty.

Peepel noe thi respekt y oo joo.

T prie joo at another rynt toe liev' thoos ceremonies.

T kân nast obedé joo in thas.

Wat Dissentel-mans, obad joo salu luit?

Het

Het is de Heer R.
Is hy 't niet die 't
hoogste lot uit de
lotery getrokken
heeft?

Hy is het zelfa.
Ik dacht het half.
Zyn geluk heeft
hem niet verhoov-
vaardigd.

Hy is het des te
waardiger.

Heeft hy kinde-
ren?

Hy heeft drie
zoons en drie
dochters.

Dat is heel wel
verdeeld.

Hoe oud is Me-
juffrouw, zyn oudste
dochter?

Zy is maar vyf-
tien jaar.

Is zy schoon?

Zy is heel aan-
vallig.

Zy heeft dan veel
oppassers.

Ik laat het eens
oordeelen.

Behaagt u de
wandeling wel?

Ik ben beter als
ik flus was.

Ik ben 'er bly
om.

Wylly allen even-
wel niet tot aan de
maliebaan wande-
len.

Willen wy we-
derkeeren?

*It is Mr. R.
Is it not he who
drew the big best
lot out of the lo-
tery?*

*It is he himself.
I half thought it.
His fortune has
not made him
proud.*

*He is the more
worthy of it.*

Has he children?

*He has three sons
and three daugh-
ters.*

*That is wel de-
vided.*

*How old is Miss,
his eldest daugh-
ter?*

She is but fifteen.

Is she handsome?

*She is very a-
greeable.*

*She has then ma-
ny suitors.*

*You may judge of
it.*

*Does she walk
please you?*

*I am better than
i was just now.*

I am glad of it.

*However we will
not walk to the
mal.*

Shall we return?

*It is Mr. R.
Is it not he who
drew the big best
lot out of the lo-
tery?*

*It is he himself.
I half thought it.
His fortune has
not made him
proud.*

*He is the more
worthy of it.*

Has he children?

*He has three sons
and three daugh-
ters.*

*That is wel di-
vided.*

*How old is Mis-
s, his eldest daugh-
ter?*

She is but fifteen.

Is she handsome?

*She is very a-
greeable.*

*She has then ma-
ny suitors.*

*You may judge of
it.*

*Does she walk
please you?*

*I am better than
I was just now.*

I am glad of it.

*However we will
not walk to the
mal.*

Shall we return?

Ja, ik begin myn beenen te voelen.

Hoe laat zou het wel zyn?

Het is niet ver van zeven.

Het is niet mogelijk.

Wy zullen het op den eersten wyzer zien.

Waarom blyft gy staan?

Ik zag naar die melkboerin.

Zy heeft een net, te slag van roeijen.

't Is ook een wakkere bazuin.

Wy zyn eindelijk in de stad.

Het is half agt op dien wyzer.

Dat uurwerk is ontfeld.

Wie behoort dat schoone huis?

Ik geloof dat het Burgemeester H. toekomt.

Wy zyn hier op de Heeregraft.

Verwondert gy u niet over de schoonheid vandeze graft?

Zyns gelyken is 'er niet in de wereld.

Men vind nergenszo veel prachtige gebouwen by mekander.

Yes i begin to feel my legs.

What delock may it be?

It is not far from seven.

It is impossible.

We shall see it on the first dial.

Why do you stop?

I look'd at that milkwoman.

She has a neat way of rowing.

She is also a stout jade.

We are at last in the city.

It is half an hour past seven on that dial.

That clock is out of order.

To whom belongs that fine house?

To Burgemaster H. i believe.

We are on the Heeregraft.

Are you not surprised at the beauty of this graft?

Its equal is not in the world.

One finds nowhere so many fine buildings together.

Jis y begin to feel mi legs.

Was a klak ma it bi?

It is nat far from seven.

It is impassibel.

Wi sjal se it on tbi ferst dyal.

Wy doe joe stap?

T loek dat that milkwomans.

Sji has a niet wa af roeing.

Sji is aalso a stant dsjied.

Wi are at last in tbi sitty.

In is haaf an our past seven an that dyal.

That klak is out of order.

Toe hoem bilangs that fyn haws.

Toe Bergemaaster H. y bilieve.

Wi ar on tbi Hieregraft.

Er joe nat surprised at tbi bjoett of tbin graft?

Its equal is nat in tbi world.

Wan fynds nowhere soo many fyn bildings together.

Gy hebt te Londen en te Parys geweest, ziet men daar ook die aangenaame zindelykheid?

Men vind ze op eenige plaatſen.

Die weeldrigheid word doorgaans in de ſtad gezien.

Wat zegt gy van dat oneindig getal ſchepen, welke men op 't Y ziet?

Het geeft een bekoorlyk voorwerp aan 't gezigt.

Weet gy waarin Amſterdam het van alle haare medevryſters wint?

Daar in dat zy in een eeuw zo glansryk opgekomen is.

Zy was over vyf honderd jaaren maar een viſchers dorp.

Al-praatende zyn wy vaſt aan uw huis.

Geliefd het u in te gaan?

't Zal op een andermaal zyn.

Tot de eer van u weér te zien.

You have been at London and Paris, do you find there that amiable neatness?

Wi find it in some places.

That luxuriousness is seen through all the city.

What do you say of the infinite number of ſhips, which appear on the Y.

It gives a fine prospect.

Do you know where in Amſterdam wins it from all her rivals?

Because ſhe owes her luſter to one century.

Five hundred years ago ſhe was only a fiſhers vilage.

In talking we are arrived at your houſe.

Will you pleaſe to walk in?

It ſhall be ſor another time.

Till the honour of ſeing you again.

Joe hæv bien at London and Paris, doe joe ſynd thar that amiabel neatness?

Wi ſynd it in ſom places.

That luxurioſnes is ſien throe all thi ſitti.

Wat doe joe ſie af thi infnyt number af ſhips wiſſy appier an the Y.

It givs æ ſyn proſpekt.

Doe joe noo wer in Amſterdam wins it fram aal berryvals?

Bikaas ſji oos her loſter toe wan een tri.

Fyf bondert jiers agoo ſji was onli æ ſijſers vlladſj.

In taakin wi ær arryved at joer haus

Wil joe plies toe waak in?

It ſjal bi ſar anaiber tym.

Till thi anner af ſeing joe ægen.

24. Samenspraak.

24. Dialogue.

24. Dyalag.

Gaat gy van daag
niet naar de beurs?
Ik hoop jaa.
Is het niet al tyd?

Is nog geen
twaalf uren.

Wat hoort gy van
dien eerlyken man,
die met de noorder
zon verreisd is?

Meent gy Don
Pedro?

Ja; weet gy waar
hy na toe is?

Hy is in den
Haag.

Laaten hem zyn
schuldeifchers daar
ongemoeid?

Wy zyn met ons
agten by hem ge-
weest.

Wel nu.

Hy heeft ons
een eerlyk verdrag
voorgeflaghen.

Is het waar?

Hy zal ons veer-
tig ten honderd
geeven.

Wel nu, dat is
nog vry redelyk.

Hy kan het daar
niet voor doen,
niet waar?

De meeste ban-
kerottiers doen na
cessie.

*Do you go to the
exchange to day?*

I hope yes.

*Is it not time al-
ready?*

*It is not yet twel-
ve o'clock.*

*What do you hear
of that honest man,
who is gone ban-
krupt?*

*Do you mean Don
Pedro?*

*Yes; do you know
where he is gone?*

*He is in the Ha-
gue.*

*Do his creditors
leave him in quiet?*

*Eight of us have
been by him.*

Well now.

*He has proposed
honourable terms.*

Is it true?

*He will give forty
pr. cent.*

*That is pretty
reasonable.*

*He can not do it
for that, is it not
true?*

*Most bankrupts
make cession.*

*Doe joe goo toe thi
extfjandsj toe da?*

I hoop jis.

*Is it nat tym aal-
reddi?*

*It is nat jet twel-
o klak.*

*Wat doe joe bier
af that annest man,
hoe is gan ban-
kropt?*

*Doe joe mien Don
Pedro?*

*Jis; doe joe noo
war bi is gan?*

Hi is in thi Hæge.

*Doe his creditors
liev him in kwyet?*

*Æt afos hæv bin
by him.*

Wel nau.

*Hi has propoosed
annerabel terms.*

Is it troe?

*Hi wil gio forty
pr. cent.*

*That is pritty
riesonabel.*

*Hi kannat doe it
far that, is it nat
true?*

*Moost bankropts
mak sessien.*

Ik heb het zo goed niet verwacht, om u de waarheid te zeggen.

Dacht gy dat het zo slecht met hem stond?

Ja ik, en niet zonder redenen.

Eilieve, zeg my die toch eens?

Hy was los in zyn dingen, en hy hield zyn boeken kwalyk.

Ik wist niet dat hy zo los was.

Dat heb ik gemerkt, en 't zyn slechte tekenen.

De boeken van de bankrotiers staan meest verward.

Hoe kan men gerust koophandel dryven, zonder alle jaaren een nette balans te trekken?

Dat is byveelen te veel werk.

't loechter zeer noodzaakelyk.

Zonder twyffel, want een eerlyk man schikt altyd zyn staat na zyn hoofdsom.

Een man die zyn goed door ongelukken verliest is zeer te beklagen.

To say the truth, i did not expect it so good.

Did you think it was so bad with him?

Yes, and not without reason.

Tell me why, i pray you?

He was negligent in his affairs, and kept his books ill.

That i did not know.

I observ'd it, and they are bad signs.

The bankrupts books are mostly confused.

How can one trade in safety without balancing every year?

By many it is too much work.

It is however necessary.

Without doubt, for an honest man regulates himself, according to his capital.

A man who loses his goods by misfortune is to be pittied.

Toe sa thi troesth y did nat. ekspektz so good.

Did joe think it was soo bad with him?

Yes, and nat without riefen.

Telk mi wy, y pra joe?

Hi was wegladjent in his affers; and kept his boek's ill.

That y did nat noo.

Observ'd it, and thae'r had syne.

Thi bankropts Boeks er moestli kansuufd.

Hau kan man trad in sefeti without ballansing zverri jier?

By manni it is toe moetsj work.

It is hau ever nessassari.

Witbaut daut, far an annest man, regulats him self, akkarding toe his kappital.

E man boe loefes his goeds by misfortin is to bi pittied.

Dat

Dat is waar, maar onze vriend dreef zyn handel te styfhoofdig.

Dat heeft 'er vercheiden den nek gebroken.

Ik meen dat het best is te verkopen, als men kan winnen.

Ik ben van u gevoelen.

Maar hoe hield hy zich toen gy by hem kwamt?

Hy was ontfeld, en bleef een poos verstomd.

Hoe verontschuldigde hy zich, over zyn bankrot?

Hy zegt, dat hy zyn vyanden dat ongeluk te wyten heeft.

Maar gy weet wel wat daar van is?

Zeer wel, ik heb dien kwant al lang gekend.

Hy leefde al te rykelyk.

En hoe gingen zyn vrouw en kinderen gekleed?

't Geleeken wel kleine Prinsessen.

Men moet een eerlyke middelmaat in alles volgen.

't Behoorde wel zo.

That is true, but our friend traded too obstinate.

That has broke many ones neck.

I think it is best to sell when one can gain.

I am of your opinion.

But how did he behave him self when you came to him?

He was surprised, and remained a while still.

How did he excuse his bankruptcy?

He attributed that misfortune to his enemies.

But you know the truth of it?

Very well, I have known the fellow a long time.

He lived too splendid.

How went his wife and children dressed?

They look'd like Princesses.

We must follow an honest medium in every thing.

It ought to be so.

That is true but our friend traded too obstinate.

That has broke many wags neck.

I think it is best to sell when you can gain.

I am of joer opinion.

But how did he behave him self when you came to him?

Hi was surprysd, and timand a wyl still.

Hau did he excuse his bankrotst?

He attributed that misfortune to his ennemis.

But you know the truth of it?

Verru wel, y haw noon vbi fellow a lang tym.

Hi liv'd too splendid.

Hau went his wyf and ofildern dressed?

The look'd lyk Princesses.

Wi most fallow an annoft midiom in everet thing.

It aat toe bi so.

On-

Ondertusfchen
word het onze tyd.

Wy hebben tyd
over, 't klokjeluid
nog.

Daar is iemand,
die naar u vraagt.
Tot flusjes.

*In the mean whi-
le it is our time.*

*We have time
enough, the bell
does not ring yet.*

*There is some bo-
dy who asks for you.
Till anon.*

*In thi mten wyl
it is aur tym.*

*Wi haev tym enof,
thi bell dus nat
ring jet.*

*Thar is fomhad
di boe afsks for joo.
Till annan.*

25. Samenspraak.

Mynheer een
woordje als 't u
gelieft.

Wat is 'er van
Mynheer zyn
dienst?

Hebt gy ook wis-
selbrieven, op Pa-
rys?

Ik heb 'er een
van vyf- en een van
tweeduizend kroo-
nen.

Op wat tyd zyn
ze?

Zy zyn beide a
nfo.

Treffelyk, voor
hoe veel zult gy ze
my overlaaten?

Volgens de loop
van den wifsel.

Hoe veel is die
nu?

Zy is op ze-
ven en tachtig
groot.

25. Dialogue.

*Sir a word if you
please.*

*Sir in what can
i serve you?*

*Have you bills
on Paris?*

*I have one of five,
and one of two thou-
sand crowns.*

*On what time
are they?*

*They are both at
ufance.*

*That is well, for
how much will you
give them?*

*According to the
course of the ex-
change.*

*How much is it
now?*

*At eighty seven
groot.*

25. Dyalag.

*Ser a word if joo
plies.*

*Ser in wat kan y
serv joo?*

*Hev joo bills on
Parris?*

*I hev wan of
fyv, and wan of toe
thausend krauns.*

*An wat tym ar
iba?*

*Tha ar both at
joefans.*

*That is wel far
bau motfj wil joo
giv them?*

*Akkordin toe thi
koors of thi ex-
tffjandfj.*

*How motfj is it
nau?*

*At atfj sefven
graot.*

Ik

Ik zal 'er u morgen de waarde voor in de Bank afschryven.

Gy zult van middag myn brieven, aan uw ondergeen- dosfeerd krygen.

Dat zal wel zyn.

Ik ben nu die- naar.

En ik de uwe. Mynheer hebt gy al bescheid van uw vriend?

Ik heb zo even een brief van hem ontfangen.

Wel nu, zal onze koop doorgaan?

Hy schryft my 't geen ik u gezegd heb.

Vind hy myn goed te duur?

Ja, ik voorzag het wel.

Waarom?

De zyde zal waarschynlyk slappen.

Ik sta u borg van neen.

Daar is veel te Livorno en te Mar- seille aangekomen.

Wat doet 'er dat toe?

Dat zal de zyde stoffen doen daalen.

To morrow i will write you off the value in Bank.

This afternoon you shall have my bills indorsed to your order.

It is well.

I am your ser- vant.

And i your's.

Sir have you an answer from your friend?

I received just now a letter from him.

We'll shall our bargain take place?

He writes me what i told you.

Does he find my goods so dear.

Yes, i foresaw it.

Why?

In all probability the silk will fall.

I will be bound not.

There is a great quantity arrived at Lighborn and Marseille.

What signifies that?

That will make the silk fall.

Toe marrooy wil ryt joe aff thi val- luu in Bank.

This aaternoon joe sjal hæv my bills indarsed toe joet arder.

It is wel.

T am joer ser- vent.

And y joer's.

Ser hæv joe an anser fram joer frind?

T ricieved dssost nau a letter fram him.

Wel sjal aur bargen tak plas?

Hi ryts mi wat y toold joe.

Does bi fynd my goeds toe dier.

Jis, y foorsaa it.

Why?

In aal probabili- liti thi silk wil saak

T wil bi baund nat.

Ther is a græt quantiti arry'd at Legborn and Mar- seill.

Wat signysys that?

That wil mak thi silk faal.

Dan

Dan moest de vrede voortgaan. Zy zal ook haast volgen, als 't God belieft.

Then the peace must succeed. It will so, if it please God.

Then 'tbi pies most sukced. It wil soo, if it plies Gad.

Geloof my vry, wy zien die binnen 't jaar nog niet.

Believe me, it will not be with in a year.

Billen mi it wil nat bi within a jier.

Dat gelooft gy, niet waar?

You believe it, is it not true?

Joe billen it, is it nat trœ?

Wist gy wat ik weet?

If you knew what i know.

If joe nuu wat y noo.

Zyt gy achter de geheimen van 't Congres gekomen? Myn tydingen die misfen zelden.

Do you know the secrets of the Congres? My news seldom fails.

Doe joe noo 'tbi fikret af 'tbi Kangres? My njoes seldam fails.

Dat kan wel zyn, maar wat wil my die Makelaar zeggen?

That maybe, but what will that broker tell me?

That ma: bi, bœ wat wil that brooker tel mi?

Hebt gy uw peper nog Mynheer?

Have you your pepper yet Sir?

Haø joe joer pepper jet Ser?

Ik heb noch eenige baalen.

I have yet some bales.

T hav jet some bals.

Voor hoe veel laat gy ze?

For how much will you give them?

Far hau mo: sj wil joe giv them?

Voor twee en twintig groot.

For twenty two groot.

Far twenti toe groot.

Ik heb last voor dertig baalen, twintig groot te besteeden.

I have order to bestow twenty groot, for thirty bales.

T hav arder toe bistoo twenty groot, far 'tberri bals.

Koopt 'er zo veel als 't u gelleft.

Buy as many as you please.

By as manni as joe plies.

Maar ik mag niet meer bieden.

But i may not bid more.

Bot y ma: nat bid moor.

Dan kan ik u niet helpen.

Then i can not help you.

Then y kan nat help joe.

Wilt gy 'er een en twintig voor hebben?

Will you take twenty one?

Wil joe tek twenti wan?

Ik kan niet.

I can not.

T kan nat.

Ik

Ik ga verder dan
myn last is.

Wie is uw mees-
ter?

Mynheer du P.

Gelak met uw
dertig baalen pe-
per.

Tot wederziens
Mynheer.

Hebt gy uw zes
oxhoofden wyn de
grave verkocht?

Ik heb ze nog.

Wilt gy ze my
over doen?

Ja, als gy de
waarde daar voor
bieden wilt.

Wilt gy'er twin-
tig ponden Vlaams
voor hebben?

Ik laat ze u voor
vyfentwintig.

Men kan by u
niet te recht raa-
ken.

Gy bied my te
weinig.

Ik moet myn last
volgen.

Gy hebt gelyk ;
goeden dag.

Hebt gy schoone
Conchenillie?

Ik heb nog twee
baaltjes die zeer
mooi vallen.

Wat moeten zy
gelden?

Ik moet'er vyftig
schellingen voor
hebben.

*I exceed my or-
ders.*

*Who is your
master?*

Mr. du P.

*Success with your
shirty bales of pep-
per.*

*Till i see you a-
gain Sir.*

*Have you sold
your six bagshead
of grave wine?*

I have them yet.

*Will you dispose
of them to me?*

*Yes if you offer
me the value.*

*Will you have
twenty pound Flem-
ish for them?*

*I leave them you
for twenty five.*

*One can never
come to rights with
you.*

*You offer me too
little.*

*I must follow my
orders.*

*You are in the
right ; good day.*

*Have you fine Co-
cbeneal?*

*I have yet two
bales which are
very fine.*

*What will you
sell them for?*

*I must have fifty
shillings for them.*

*Ti ekstied my ar-
ders.*

*Hoe is joer mas-
ter?*

Mister du P.

*Sokses with joer
sherti bails af pep-
per.*

*Tilly see joe agan
Ser.*

*Hev joe soold
joer six bagshead af
graw wyn?*

I bav them yet.

*Wil joe dispos af
them toe mi?*

*Yis, if joe offer
mi tbi valjoe.*

*Wil joe bav
twenti paund Flem-
ish for them?*

*I liev them joe
far twenti fyv.*

*Wan kan nesver
kom toe ryts with
joe.*

*Joe offer mi toe
littel.*

*I most falloo my
arders.*

*Joe ar in tbi ryts
goed da.*

*Hev joe fyn Con-
cheniel?*

*T bav jet toe bals
witj' ar verri fyn.*

*Wat wil joe sal
them far.*

*T most bav fifty
shillings far them.*

Hoe

Hoe veel we-
gen de twee baal-
tjes?

*What weight are
the two bales?*

*Wat wat er thi
twee baal?*

Omtrent drie hon-
derd pond.

*About three hun-
dred pound.*

*Ehant drie hon-
derd paund.*

Ik zal ze tegen
ſcht en veertig nee-
men.

*I will take them
at forty eight.*

*I wil inh them
at farti et.*

Ik overeisch u
niet.

I do not over rate.

*I doe nat over
rat.*

Staat gy dan ſtyf
op vyftig ſchellin-
gen?

*Are you then re-
solved on fifty ſhil-
ling?*

*Er joe then ri-
ſolod an fifty ſjik-
ling?*

Gy zult ze voor
negen en veertig
hebben.

*You ſhall have
them for forty
nine.*

*Joe ſjnt bav
them far farti nyn.*

Wanneer wilt gy
my die twee baal-
tjes leveren?

*When will you
deliver me the two
bales?*

*Wen wil joe dili-
ver mi thi twee baal?*

Van den middag
als 't u geſteft.

*This noon if you
please.*

*This noen if joe
plies.*

Ik zal te vier nu-
ren aan de waag
zyn.

*I will be at thi
weigh houſe at
four o'clock.*

*I wil be at thi
we haus at four
a'klak.*

Zeer wel.

Very well.

Verri weh.

Zyn de Engel-
ſche brieven geko-
men?

*Are the Engliſh
letters come?*

*Er thi Ingliſſ
letters kom?*

Ik geloof dat zy
nu uitgegeven wor-
den,

*I believe they
give them out at
preſent.*

*I biliev the gie
them out at pre-
ſent.*

Mynheer B. heeft
de zyne al.

*Mr. B. has biſ'n
already.*

*Miſſer B. has biſ'n
aalreddi.*

Wat ſchryft men
uit Engeland.

*What do they
write from Eng-
land.*

*Wat doe the ryt
from England?*

Dat men veel
pryzen te Ports-
mouth opgebragt
heeft.

*That they have
brought up many
prizes too Ports-
mouth.*

*That the bav
braat op mani pry-
zes toe Portsmouth.*

De koophandel
heeft nooit zo veel
geleedeu.

*Trade never ſuf-
ferd ſoo much.*

*Trail neſver ſof-
ferd ſoo metſj.*

Dat

Dat is een flechte troost dunk my,

Misbink it is a bad comfort.

Misbinks it is a bad comfort.

26. Samenpraak.

Waar zyt gy sedert acht dagengeweest?

Ik heb een klein reisje gedaan.

In wat Land?

Ik ben op 't Loo geweest.

Wat weg hebt gy genomen?

Over Harderwyk, den gewoonen weg.

Wat zegt gy van dat Koninklyk huis?

't Is een zeer schoon gebouw.

Het is zo ongemeen prachtig niet.

Neen, maar het is uitneemend net.

't Loo leid in een streek, daar goede jacht is.

Hebt gy al de vertrekken van 't huis gezien?

Wy zyn overal geweest.

Zy zyn alle zeer wel gestoffeerd.

Ik heb er zeer schoone tapyten gezien.

26. Dialogue.

Where have you been since eight days?

I have made a little journey.

In what Country?

I have been at Loo.

What way did you take?

Through Harderwyk the ordinary way.

What do you say of that Royal house?

It is a fine building.

It is not so extremely magnificent.

No, but it is very neat.

Loo lays in a hunting country.

Have you seen all the apartments of the house.

We went through them all.

They are all very well furnished.

I have seen some very fine hangings.

26. Dyalag.

Waar heb je bin sin wat dag?

I heb mad a lit- tel d'jorn.

In wat Cauntri?

I heb bin at Loo.

Wat wa did je tak?

Throe Harderwyk thi ard'nerri wa.

Wat doe je sa asthat Raialbaus?

It is a fyn bil- ding.

It is nat soo extremely magnifi- cent.

Noo, bot it is verri niet.

Loo las in a hon- ting kauntri.

Hav je sien aat thi apartments af thi haus.

Wi went throe them aal.

Tha ar aal verri wel furnished?

I heb sien som verri fyn hangins.

De stallen zyn ook zeer net.

De Koning heeft 'er veel schoone paarden.

De watervallen bezyden het bloemperk zyn zeer fraai.

Het bloemperk is ook wel gesnikt.

Aan 't end staat een ry olmen, die het gezicht bederven.

Zy stonden 'er af voor dat het huis gebouwd was.

Men behoorde 'er anderen te planten.

't Loo is eigenlyk maar een jagthuis.

Als men 't zorkent, dan is 'er geen zo prachtig in de waereld.

Hebt gy de watersprong van de vyver gezien?

Ja, zy is zeer schoon, en de vyver ook.

En wat zegt gy van de tuin, der overleedene Koninginne?

Is ze niet bezyden het huis?

Ja, men komt 'er van het Terras in.

The stables are also very neat.

The King has many fine horses there.

The cascades on the side the of flower plot are very fine.

The flower plot is well orderd.

At the end stands a row of elm trees which spoil the prospect.

They stood there before the house was built.

They should plant others.

The Loo is only a hunting house.

On that foot it is the most magnificent in the world.

Have you seen the fountain in the fish pond?

Yes, it is very fine, and the vivary also.

And what do you say of the garden of the deceased Queen?

Is it not on the side of the house?

Yes, you come into it from the Terras.

Tbi stabels ar aalso verri niet.

Tbi King has many fyn harses thar.

Tbi cascade on tbi syd af tbi flouer plat ar verri fyn.

Tbi flouer plat is wel arderd.

At tbi end stands a row af elm tries witsj spail tbi prasppekt.

The stoed thar bifoer tbi haus was bilt.

The sjoed plant others.

Tbi Loo is oonst a bonting haus.

An that feet it is tbi moost magnificent in tbi world.

Hev joe sien tbi faunten, in tbi fish pand?

Jis, it is verri fyn, and tbi vyvari aalso.

And wat doe joe sa af tbi gardin af tbi diciesed Kwien?

Is it nat an tbi syd af tbi haus?

Jis, joe kom intoe is sjam tht Terras.

R

... - Ity

Hy is zeer net.
Gy hebt een juiste verbeelding van 't geen gy op 't Loo gezien hebt.

Ik ben 'er meer dan eens geweest.
Dat huis heeft veel van bouwen gekost.

Het kost den Koning veele millioenen.

Hy heeft weinig vermaak voor zyn geld.

Hy is 'er zelden.

Hy zal 'er nog minder zyn als 't vrede is.

Langs wat weg zyt gy van 't Loo gekomen?

Wy zyn van daar na Arnhem gegaan.

Waart gy met gezelschap van hier gegaan?

Ja, Mynheer.

Gy zyt dan braaf vrolyk geweest?

Meer dan men gelooven kan.

Hebt gy aardige ontmoetingen gehad?

De aangenaamste der waereld.

Gy waart alle lustige gasten, geloof ik.

*It is very neat.
You have an exact idea of what you saw at Loo.*

*I have been there more than once.
That house cost much in building.*

It cost the King many millions.

He has little pleasure for his money.

He is there but seldom.

He will be less when the peace is made.

Which way did you return from Loo?

We went from there to Arnhem.

Did you go from here in company?

*Yes, Sir.
Then you were very merry?*

More than is imaginable.

Have you met with agreeable occurrences?

The most pleasant in the world.

You were all merry fellows.

*It is verri net.
Joe hev an exact ydia af wat joe saa at Loo.*

*I hev bin thar moor than wans.
That haus kost motssj in bilding.*

It kost tbi King manni milliens.

Hi has littel plesjoer far bis monni.

Hi is thar bot seldom.

Hi wil bi les w'en tbi pie is mad.

Witssj wa did joe visorn fram Loo?

Wi went fram thar toe Arnhem.

Did joe goo fram hier in kompanii?

*Jis, Ser.
Then joe war verri merri?*

Moor than is imadssjinabel.

Hev joe met with agriebelokkorrensis?

Tbi moost plesent in tbi world.

Joe war aal merri felloos.

Nooit

Nooit wierdeen
gezelschap beter
uitgezocht.

Gy hebt den
Rhyn te Arnhem
gezien.

Ja, die beroemde
rivier bespoelt ha-
re muureq.

Wat zegt gy van
Arnhem?

Wy kunnen 'er
niet veel goeds van
zeggen.

Wat heeft u die
arme stad gedaan?

Wy hadden 'er
geen eeten kunnen
krygen; zonder een
vriend, die wy daar
ontmoeten.

Gy spot 'er mee.

Men moet 'er dit
ook by zeggen, 't
was kerkyd, toen
wy 'er kwamen.

Men had u beter
onthaald, als men
uw komst had kon-
nen voorzien.

Daar is geen
twyfel aan.

Gy bleeft dan
niet lang in de
hoofdstadt van Gel-
derland?

Wy rusten daar
een uur of twee.

Waar gingt gy ver-
volgens?

Wy sloegen den
weg op na Utrecht.

Never was a
company better cho-
sen.

You saw the Rhi-
ne at Arnhem.

Yes, that famous
Rivier waters ber
walls.

What 'do you say
of Arnhem?

We can not say
much in ber praise.

What has that
poor city done to
you?

Had we not met
with a good friend,
we should have got
no vituals.

You jest.

But wi must add,
that it was church
time, when we ca-
me there.

If they could have
foreseen of your co-
ming, they would
have entertained
you better.

We must not
doubt of it.

Then you made
no long stay in the
capital of Gelder-
land?

We rested there
an hour or two.

Where did you
go afterwards?

We struck in to
the way to Utrecht.

Nesver was a
kampanni better
tsjosen.

Joe saa thi Rbyn
at Arnhem.

Jis, that famos
River. waters ber
waals.

Wat doe joe se af
Arnhem?

Wi kan nat se
moetsj in ber pras.

Wat has that
poer citti don toe
joe?

Had wi nat met
with a goed frind,
wi sjoed hoo gat
noo vittels.

Joe djest.

Bot wi moest add,
that it was tsjortstj
tym, wen wi kam
thoe.

If the kold hoo
foorfen af joer ko-
ming the wold hoo
entertand jos bet-
ter.

Wi moest nat dant
af it.

Then joe mad noo
lang sta in thi ka-
pital af Gelder-
land?

Wi rested thar
an aur ar toe.

Woe did joe goo
afterwards.

Wi strok in toe thi
we toe Utrecht.

Gy hebt Rozen-
daal dan niet ge-
zien?

Neen, dat is my
zeer leed.

Die bekoorlyke
plaats ligt maar an-
derhalf myl van
Arnhem.

Dat is 't geen my
allermeest spyt.

Gy moest tot
Kleef toe geweest
hebben.

Wy hadden daar
geen tyd genoeg
toe.

Zo gingt gy dan
te Wageningen w
avondmaal hou-
den?

Ja, en daar ver-
gaaten wy 't kwaad
onthaal van Arn-
hem.

't Is evenwel
maar een slecht
steedje.

't Is waar.

Waar waart gy
daar t'huis.

In den Prins van
Oranje.

't Is d'eenigste
herberg die 'er is,
geloof ik.

Dat weet ik niet,
maar de waardin
en haar dochters
zyn zeer geïenstig.

Is het volk wel
om mee om te
gaan, in die land-
streek?

*Then you have
not seen Rozen-
daal.*

*No, i am sorry
for it.*

*That charming
place lays only an
hour, and a half
from Arnhem.*

*That is what
vexes me most.*

*You should have
gone to Kleef.*

*We had not time
enough.*

*Then you went to
sup at Wagenin-
gen?*

*Yes, and there
we forgot our bad
entertainment, at
Arnhem.*

*It is however but
a poor little city.*

That is true.

*Where did you
lodge?*

*In the Prince of
Orange.*

*I believe it is the
only inn there.*

*That i do not
know, but the hos-
tesf and her daugh-
ters are very offi-
cious.*

*Are the people in
that country con-
versable?*

*Then joe heevnat
sien Rozendaal.*

*Noo, i am sarri
far it.*

*That issjarming
plas laes oonli an
aur and a hauf
fram Arnhem.*

*That is wat vex-
ses mi moost.*

*Joe sjoed biev
gan toe Klief.*

*Wi had nat tym
enof.*

*Then joe. went
toe sop at Wage-
ningen?*

*Jis, and ther wi
fargat aur bad en-
tertainment at
Arnhem.*

*It is hauefver
bot a poer littel
sitti.*

That is troe.

*Wbar did joe
lodsj?*

*In thi Prins af
Arrandsj.*

*T biliev it is thi
oonli inn ther.*

*That y doe nat
noo, bot thi has-
tesf, and her daa-
ters, ar verri affi-
cios.*

*Er thi piepel in
that kontri conver-
sabel?*

Bee-

Beter dan wy 't
ons verbeeld had-
den.

Dat land heeft
in den oorlog van
twee en zeventig
veel gebleeden.

Daar zyn nog
blyken van.

De Franschen
hebben 'er zeer
flecht huisgekou-
den.

Onze waardin
sprak er egter met
lof van.

Zy had waar-
schynlyk met eer-
lyke lieden te doen
gehad.

Zy had Fransche
Officers in de ka-
mer daar wy aten
geherbergd.

Was zy in haar
tyd mooi geweest?

Dat is haar nog
wel aan te zien.

Dat is het zaakje,
haar dochters ge-
lyken haar zonder
twyfel.

't Zyn zeer aan-
minnige meisjes.

Ik wenschie wel
met u geweest te
zyn.

Gy zoud 't groot-
ste vermaak van de
waereld gehad heb-
ben.

Waar at gy 's an-
derendaags 's mid-
dags?

*Better than we
imagined.*

*The country suf-
fer'd greatly in the
war of seventy-
two.*

*There are still
evidences of it.*

*The French made
terrible work there.*

*Our hostess spoke
however in their
praise.*

*Probably she had
to do with honest
people.*

*She had lodged
French Officers in
the chamber where
we dined.*

*Has she been
handsome in her
time?*

It is still visible.

*See there the
affair, without
doubt her daugh-
ters resemble her.*

*They are amia-
ble girls.*

*I could have liked
to have been of the
party.*

*You would have
had the greatest
pleasure in the
world.*

*Where did you
dine next day?*

*Better than we
immagined.*

*This country suffer'd
greatly in this war
of seventy two.*

*There are still evi-
dences of it.*

*The French made
terrible work there.*

*Our hostess spoke
however in their
praise.*

*Probably she had
to do with honest
people.*

*She had lodged
French Officers in
the chamber where
we dined.*

*Has she bin han-
some in her tym?*

It is still visible.

*See there this affair,
without doubt her
daughters resemble
her.*

*They are amiable
girls.*

*I could have liked
to have bin of this
party.*

*You would have had
the greatest pleasure
in this world.*

*Where did you
next day?*

Te Wyk te Duur-
stede, by den Bur-
germeester van 't
Steedje.

Waart gy daar
wel?

Wy dronken 'er
lekkere Moesel-
wyn.

Hoe zyt gy van
daar te Utrecht ge-
komen?

Langs den Rhyn.
Maar dat was uw
naaste weg niet.

Onze leidsman
deed ons dien om-
weg neemen.

Waarom?

Hy kon die schoo-
ne rivier niet ver-
laaten.

't Is waar, dat die
weg zeer verma-
kelyk is.

Wy ontdekten
onder weg al de
de steden van de
Betuwe.

Hebt gy 't Vlaan-
sche bosch gezien?

Neen, deeze laatste
reis niet.

't Is 'er mooi des
zomers om koelte
te scheppen.

Ja, maar 't is 'er
wat duur koop tee-
ren.

Men moet 't ver-
maak wel betaa-
len.

Dat is waar.

*At Wykte Duur-
stede, by the Bur-
germaster of the
Town.*

*Had you it well
there?*

*We drank there
delicious Moesel-
wine.*

*How did you co-
me from there to
Utrecht?*

*Along the Rhine.
But that was not
your shortest way.*

*Our guide made
us take that cir-
cuit.*

Why?

*He could not leave
that delightful ri-
ver.*

*It is true that
way is very plea-
sant.*

*On our road we
discoverd all the
cities of the Betu-
we.*

*Have you seen
the wood of Vlaan-
ne?*

No, this journey.

*It is good to take
the fresh air in the
summer.*

*Yes, but they crib
a little.*

*Pleasure must be
paid for.*

That is true.

*At Wyk te Duur-
stede, by tbi Burger-
master af tbi Taun-
town.*

*Had joe is weel
thar?*

*Wi dronk thar
delicious Moeselwyn.*

*Han did joe kom
fram thar toe Ut-
recht?*

*Elang tbi Rbyn.
But that was not
joeer sjarrest we.*

*Aur gyd med os
tak thar sirkis.*

Wy?

*Hi koed nat lieve
thar delijstet river.*

*It is true that way
is verri plefant.*

*An our rood wi
diskoverd aal tbi
stits af tbi Betu-
we.*

*Hev joe sien tbi
woed af Vlaane?*

Nat, this dsjornis.

*It is goed toe tak
tbi fresj ar in tbi
summer.*

*Jis, bot thar krib
a lisset.*

*Plesjoer must bi
pad far.*

That is troe.

Waar

Waar zyt gy te Utrecht t'huis geweest?

Where did you lodge at Utrecht?

War did joe lodſj at Utrecht?

Wy gingen in 't eerst by M.

We went first by M.

Wi went ferst by M.

Gy wierd 'er als Kanonniken onthaald.

You were treated like Prebendarys.

Joe wer trieted lyk Prebendarys.

Niets minder dan dat.

Nothing less than that.

Nathing les than that.

Gy verwondert my, ik ben 'er altyd zo wel onthaald geworden.

You surprise me, i was always very well entertained there.

Joe ſorprys mi, y was a alwas verrd wel entertand thar.

Wy wierden 'er zeer ſlecht opgediſcht.

We were very badly served.

Wi war verrd badli ſerv'd.

De waardin was dan niet wel getroost.

Then the hostess was not in a good humour.

Then thi bastes was nat in a goed joemer.

Vergeef het my, zy bragt de meeste nacht met dansen door.

Excuse me, she spent the night in dancing.

Exkuus mi, ſji ſpent thi nyt in dancing.

Ik kan dat niet begrypen.

I cannot conceive it.

I kan nat kanſev it.

Wy aten 's anderendaags 's middags op een ander.

We dined next day by another.

Wi dynd next da by another.

Wierd gy daar beter onthaalt?

Was you better entertained.

Was joe better entertand?

Wy deeden daar een zeer lekkere maaltyd.

We made a delicious meal.

Wi mad a delicious miel.

Zyt gy met de ſchuit van Utrecht gekomen?

Are you come in the boat from Utrecht?

Er joe kom in thi boot fram Utrecht?

Ja, daar is geen gemaklyk reistuig.

Yes, there is no easier carriage.

Jis, thar is no tefter karredſj.

Met een wagen reist men spoediger.

With a wagon one goes quicker.

With a waggon wan goes kwiker.

Ja, maar men
word 'er geweldig
op gehost.

Gy hebt in 't
herwaards komen
Maarsen gezien.

't Is een der
mooiste landstree-
ken die men be-
schouwen kan.

Daar zyn een
meenigte schoone
Hoffleden.

Zy behooren by
na alle aan Amster-
dammers.

Hebt gy die van
de Heer V. H. ge-
zien?

Ja, zy is zonder
tegenspraak een
der schoonste van
dien oord.

Zy word met
grootte vlyt onder-
houden.

De Mennisten
doen niets ten hal-
ven.

Daar zyn 'er hier
veel die zeer ryk
zyn.

Zy weeten hun
goed wel te ge-
bruiken.

Die lof moet men
hen nageeven.

Ik ken 'er die
zeer edelmoedig
zyn.

Daar zyn braave
lieden onder alle
gezindheden.

*Yes, but one is
terribly jolted.*

*In your return
you have seen
Maarsen?*

*It is one of the
finest quarters you
can see.*

*There are a great
many fine country
Seats.*

*They belong mostly
to the Amsterda-
mers.*

*Have you seen
that of Mr. V. H.?*

*Yes, without con-
tradiction it is the
finest in that place.*

*It is maintain'd
with much care.*

*The Annabaptist
do nothing by hal-
ves.*

*There are some
here who are very
rich.*

*They make a good
use of their goods.*

*That praise must
be given them.*

*I know some who
are very generous.*

*There are honest
people in all per-
suasions.*

*Jis, bot wan is
terribli dsjolted.*

*In joer ritorn
joe hæv sien Maar-
sen?*

*It is wan af thi
fynest kwarters joe
kan sie.*

*Thær ar a græt
manni fyn kontri
Siets.*

*Thæ bilang moostli
toe thi Amsterdam-
mers.*

*Hæv joe sien that
af Mister V. H.?*

*Jis, without
contradiktien it is
thi fynest in that
plas.*

*It is manten'd
with motffj kär.*

*Thi Annabaptist
doe nathing by
haav's.*

*Thær ær som hier
boe ær verri ritffj.*

*Thæ mak a goed
joes af thær goeds.*

*That præ must
bi given them.*

*T noo sam boe ær
verri dsjenneros.*

*Thær ær annest
piepel in aal per-
suæsiens.*

Ik

. Ik geloof het ook; maar ik heb u al lang genoege aan de praat gehouden.

Gy wilt my dan verlaaten?

Het is meer dan tyd.

I believe it also; but i have detain'd you long enough in discourse.

You will leave me then?

It is more than time.

I believ it also; hot y hee detain'd joe lang enaf in diskoors.

Joe wil liev mi, then?

It is moor than tym.

27. Samenspraak.

Tusfchen een Koopman en zyne Bedienden.

. Susanna, waar zyn de jongelingen?

. Mynheer, zy zyn nog niet op.

. Wat schande is dat? gaa, maakt haar wacker.

Ziet daar komt Abraham van boven.

Het valt u wel moeiljelyk uit het bed te komen.

. Mynheer, vergeef het my.

Gaa, doe den winkel open.

Ik gaa.

Hoe komt het dat u makkers niet opstaan.

Zy zullen terftond komen.

27. Dialogue.

Between a Merchant and his Servants.

Susanna, where are the boys?

Sir, they are not up yet.

What a shame is that? go waker them.

See there comes Abraham from above.

It is troublesome for you to get out of bed.

Master, forgive it me.

Go open the shop.

I am a going.

How comes it that your comrades do not get up?

They will come directly.

27. Dyalag.

Betwien e Merchant and his Servents.

Susanna, waar er thi baays?

Ser, tha er nat op jet.

Wat a sjam is that? goo waker them.

Sie ther komes Abraham fram above.

It is trabelsome far joe to get aut af bed.

Master, fargio it mi.

Goo, oopen thi sjap.

I am a goeing.

Hau koms it that joer kamræds doe nat get op?

The wil kom dyrekthi.

Zo ras als gy den winkel hebt open gedaan, schryft de rekening uit, voor den Heer.

Ik zal het doen Mynheer.

Ik gaa na biunen.

Ha Jan, zyt gy daar.

Wat zeide Mynheer tegea u?

Hy was moeiljelyk dat wy zo lang siefpen.

Het is nog vroeg genoeg om een kwaade dag te hebben.

Dat is waar.

Cornelis slaapt nog.

Indien Mynheer hem niet in den winkel vind, zal hy zeer kwaad zyn.

Ik zal hem gaan roepen.

Dat is goed.

Cornelis, wift gy den geheelen dag slaapen.

Ik niet, gaa beneden, ik zal u terstond volgen.

Haast u dan.

Hoort gy, jongeling, ik wil dat gy alle morgen te zes uren op staat: gaa zien of de Post aangekomen is.

As soon as you have opened the shop, write out the account for Mr.

I shall do it Sir.

I am going in.

Ha John, are you there.

What said the Master to you?

He was troubled, that we slept so long.

It is yet time enough to have, a bad day.

That is true.

Cornelius is yet a sleep.

If the Master does not find him in the shop, he will be very angry.

I shall go and call him.

That is good.

Cornelius, will you sleep all day.

Not I, go down, I shall immediately follow you.

Make haste then.

Do you hear, youth, I will that you get up every morning at six a clock: go see whether the Post is come.

As soon as you have opened the shop, write out the account for Mr.

I shall do it Ser.

I am going in.

Ha Djsjan, ar joe ther.

Wat seid the Master toe joe?

Hi was troebel, that wi slept soo lang.

It is yet tyme enof toe hav a bad dae.

That is troe.

Cornelius is yet a sleep.

If the Master does nat fynd him in the shop, hi wil bi overri angri.

I shall goo and kaal him.

That is goed.

Cornelius, wil joe siefp aal dae.

Nat y, gao down, y shall immediately falloo joe.

Mak haest then.

Doe joe hier, joeib, y wil that joe get op everri marning at six a klak: goo se whether the Poost is kom.

Zeer

Zeer wel, Mynheer, ik gaa.

En gy Jan, ſchik my die koopmaſchappen te ſamen.

Moet ik die baalen daar laaten ſtaan?

Neen, trekze in dien hoek.

En alle die pakken?

Gy moet die in 't pakhuis brengen.

Mynheer, daar is de rekening die gy eischt.

Gy moet die gaan brengen.

Op wat uur?

Tuſſchen negen en tien: en vraag hem of hy wil dat men hem eenig goed van de Frankfortſche Miſſe zal brengen.

Ik zal het doen.

Jan, gaa niet uit den winkelik moet uitgaan.

Juffrouw N. is myn Heer te huis?

Neen Juffrouw, hy is uitgegaan: gelieft u iets te hebben?

Ik zoudewol een mooi ſtuk gekreept Taff willen hebben.

Mejuffrouw, hebt gy hier zin in?

Very well Sir, I am a going.

And you John, lay me theſe merchandizes together.

Must I let theſe bales ſtand there?

No, draw them into that corner.

And all theſe packs.

You muſt bring them in to the warehouse.

Maſter, there is the account which you demand.

You muſt go and carry it.

At what hour?

Between nine and ten: and ask whether he would have us to bring him any goods from the Franckfort's Fair.

I ſhall do it.

John go not out of the ſhop: I muſt go out.

Miſtreſs N. is the Maſter within?

No Madam, he is gone out: do you please to have any thing.

I would have a fine piece of ſtriped Taffery?

Madam, have you a mind to this?

Verricul Ser, y am a going.

And joe Dſſanke mi theos merchandizes toe gether.

Moſt y tet thiez bales ſtand there?

Noo draa them in to that karnier.

And aal theos paks.

Joe moſt bring them in toe the warhaus.

Maſter, thar is the akkaunt wiff joo demand.

Joe moſt goo and karri it.

At wat uur?

Between myn and ten, and ask whether hi woed hav os toe bring him eni goeds from the Frankforts Fair.

I ſjal doe it.

Dſſan, gaa niet aut af the ſjap: y moſt goo aut.

Miſtres N. is the Maſter within?

Noo Maam, hi is gan aut: doe jod plies toe hav any thing?

I woed have a fyn pies af ſtryp'd Taffiti.

Maam, hav joo a mynd toe this?

Heb

Hebt gy geen van een andere koleur?

Have you none of another colour?

Hev joe non af another kollor?

Van wat koleur gy gelieft; wat zegt gy van dit?

Of what colour you please, what do you say of this?

Af wat kollor jou plies, wat doe joe sa af this?

Dit is beter; maar hoe zullen wy het stellen wegens de prys?

This is better: but how shall we do concerning the price?

This is better, but hau sjal wi doe kanserning thi prys?

Mejuffrouw, het is vyf guldens de el.

Madam, it is five guilders the ell.

Maam, it is fyv guilders thi el.

Ik kan het op een ander beter koop krygen.

I can get it cheaper at another place.

I kan get it tsjieper at another plae.

Dat is de prys, met een woord; gy kunt het nergens beter koop krygen.

That is the price at a word; you can not get it cheaper any where.

That is thi prys at a word; joe kan nat get it tsjieper ani war.

Hoe veel ellen is 'er aan dit stuk?

How many ells are there in that piece?

Hau mani ells er thar in that pies?

Net vyf en twintig.

Just twenty five.

Dsjost twenti fyv.

Hoe veel beloopt het alles?

To how much does that amount in all?

Toe hau motj des that amaunt in aal?

Hondert vyf en twintig guldens.

To an hundred and five and twenty guilders.

Toe an honderd and fyv and twenti guilders.

Daar is u geld, zend het met de kruier t'huis.

There is your money, send it home by the porter.

Thar is joer monni, send it boom by thi poorter.

Zeer wel, Juffrouw, ik bedank u voor u geld, als gy iets van doen hebt, wy zullen 't u goed koop geeven.

Very well, Madam, i thank you for your money; when you have need of any thing, we shall give you them cheap.

Verri wel, Maam, j thank joe far joer monni, wen joe haw nied af any thing, wi sjal giw joe them tsjiejep.

Vaar wel, goeden dag.

Farewell, a good day to you.

Farwel, a goed da toe joe.

Mejuffrouw, ik
ben uw dienaar.

Is myn Heer uit-
gegaan?

Al over lang.

De Post is niet
gekomen.

Wilt gy wat in den
winkel blijven? ik
gaa myn outby
neemen.

Ik zal zo lang
wel op den winkel
passen.

Gaat gy nu; ik
zal den winkel wel
waarneemen.

Hebt gy zo ras
ontbeeten?

Ik maak zo veel
omslag niet.

Zyn 'er brieven
uit te schryven?

Dat moet gy zien
eer myn Heer t'huis
komt.

Hoi hier is veel
werk voor my.

Wat voor brieven
zyn 'er?

Spaanfche brie-
ven.

Gy moet arbei-
den.

Wy hebben nooit
een pur leedige tyd.

Wy moeten ge-
duld hebben, zoo
lang wy knegt
zyn.

Het is onze eeni-
ge hoop, dat wy
ook eens Meeſter
zullen worden.

*Madam, i am
your ſervant.*

*Is the Maſter gone
out?*

Long ſince.

*The Poſt is not
come.*

*Will you ſtay a
little in the ſhop? i
will go and get
my breakfast.*

*I ſhall take care
of the ſhop ſo long.*

*Go you now, i
ſhall attend the
ſhop.*

*Have you got your
breakfaſt ſo ſoon?*

*I do not make ſo
great ado.*

*Are there any let-
ters to be wrote out?*

*That you muſt
ſee before Maſter
comes home.*

*Ha! here is much
work for me.*

*What letters are
there?*

Spaniſh letters.

You muſt work.

*We have never
an hour to ſpare.*

*We muſt have
patience as long as
we are apprentices.*

*That is our only
hope, that we ſhall
once become Maſ-
ter alſo.*

*Maam, y am joer
ſervent?*

*Is tbi Maſter gan
aut?*

Lang ſyns.

*Tbi Pooſt is nat
kom.*

*Wil joe ſtae a littel
in tbi ſjap? y wil
goo and get mi
brekfeſt.*

*Y ſjal takcer af
tbi ſjap ſoo lang.*

*Goo joe nau, y
ſjal attend tbi ſjap.*

*Hev joe gat joer
brekfeſt ſoo ſoen?*

*I doe nat mak
ſop graet edoe.*

*Er tbaer eni let-
ters toe bi rote aut?*

*That joe moſt ſie
befoor Maſter koms
boom.*

*Ha! hier is moſſj
work far mi.*

*Wat letters ar
tbaer?*

Spanniſſj letters.

Joe moſt work.

*Wi bae nefver
an our toe ſpar.*

*Wi moſt bae pe-
tiens, as lang as wt
er prentiſſes.*

*That is our onli
hoop, that wi ſjal
wans bikom Maſter
alſoo.*

Zie, daar komt
Mynheer.

Is Abr. nog niet
s'huis 'gekomen?

Neen.

Weet gy waar
Mynheer A. woont?

Ja.

Breng hem dit
zakje geld, en doet
het voor u overtel-
len.

Ik zal het doen.

Hoe laat is het
Jan?

Mynheer, ik ge-
loof dat het omrent
middag is.

Ik moet na de
beurs gaan; is hier
iemand geweest?

Een Juffrouw,
heeft hier een stuk
gestreept Taff ge-
kocht.

Wat was zy voor
een Juffrouw?

Zy woont naast
den Heer B.

Ik weet wel wie
zy is; ik ga na
de beurs, zend my
Abr. indien hy haast
komt.

Ik zal het doen.

Abr. gy zyt zoo
dra niet ingeko-
men, of gy moet
weder uitgaan.

Waarom?

Om Mynheer op
de beurs te gaan
vinden.

*Look, there comes
our Master.*

*Is Abr. not come
home yet?*

No.

*Do you know
where Mr. A. lives?*

Yes.

*Carry him this
bag of money, and
cause it to be told
over before you.*

I shall do it.

*What a clock is
it John?*

*I believe that it
is about noon Sir.*

*I must go to the
exchange; has any
body been here?*

*A Gentlewoman,
has been here, and
bought a piece of
striped Taffity.*

*What Gentlewo-
man was she?*

*She dwells next
to Mr. B.*

*I know very well
who it is; i go to the
exchange, send
Abr. to me if he co-
mes presently.*

I shall do it.

*Abr. you are no
sooner come in, but
must go out again.*

For what?

*To go and find the
Master on the ex-
change.*

*Loek, ther komt
aur Master.*

*Is Abr. nat kom
boom jet?*

Noo.

*Doe joe noo war
Mr. A. liws?*

Jis.

*Kaeri him this
bag of monni, kaas
it toe bi'sould oover
bi'oor joe.*

T'sjal doe it.

*Wat a klak is it
D'sjan?*

*T'biliev that it is
about noon Ser.*

*T' most goo toe thi
ext'sjandsj; has ant
kaddi bien hier?*

*Æ D'sjentelwoe-
man has bien hier,
and baat a pies af
striped Taffiti.*

*Wat D'sjentel-
woeman was sji?*

*Sji dwells next
toe Mr. B.*

*T' noo verri wel
hoe it is; y goo toe
thi ext'sjandsj; send
Abr. toe mi if hi
koms presentli.*

T' s'jal doe it.

*Abr. joe er noo
soener kom in, boe
most goo ant egen.*

Far wat?

*Toe goo and fynd
thi Master an thi
ext'sjandsj.*

Dan

Dan zal ik niet een oogenblik tyd hebben om een mond vol te eeten.

Het is te laat om te ontbyten, gy zult te beter middagmaal houden: haast u.

Ik gaa.

Komt gy ras weder van de beurs?

Zeker ja.

Hebt gy Mynheer gezien?

Ja, de beurs is schier af.

Mynheer zal dan wel haast wederkomen.

Ik geloof ja.

Dies te minder zullen wy wagten met te eeten.

Ja, indien het eeten gereed is.

is de Juffrouw niet opgestaan?

Weet gy niet dat zy wat ziekelyk is?

Dat gebeurt wel meer.

Waat hebt gy deezen geheel morgen geweest?

De Heer N. heeft my twee uren doen wachten.

Dat is zeer verdrietig.

Then I shall not have a moments time to eat a mouth full.

It is too late to take a breakfast, you shall have the better dinner: make haste.

I go.

Do you come so soon again from the exchange?

Yes truly.

Have you seen our Master?

Yes, the exchange is almost done.

Master will soon come back then.

I believe so.

So much the best, we shall wait for dinner.

Yes, if dinner be ready.

Is Mistris not got up?

Do you not know that she is something sickly?

That happens often.

Where have you been this whole morning?

That Mr. N. made me stay two hours.

That is very tedious.

Then y' shall not hav a moments tym to eat a mauthfol.

It is too late to tak a brekfest, joe sjal hav tbi bitter dinner: mak hast.

I goo.

Doe joe kom soe soen wgen fram tbi extsjandsj?

Jis troell.

Har joe sien our Master?

Jis, tbi extsjandsj, is almoest don.

Master wil soem kom bak then.

I biliev soo.

Soo moesj tbi les wi sjal wot far dinner.

Jis, if dinner be reddi.

Is Mistris nat gat op?

Doe joe nat noo that sji is somtbing sikli?

That happens often.

War hoo joe blem tbi hool marning?

That Mr. N. mad mi sie toe aurs.

That is verred tedious.

Ik zal in lang
daar niet weder
komen.

Hoe weet gy
dat?

Het is om dat
myn zaken met hem
afgedaan zyn.

Heeft hy u geld
gegeven?

Hebt gy niet ge-
zien dat ik het me-
de bragt?

Dat gaat wel.

Het staat daar een
uur.

Ik zoude wel wil-
len dat wy al aten.

Mynheer komt
zo ras niet als ik
gedagt hadde.

Ziet, daar komt
hy.

Jongens, is het
eeten gereet?

Mynheer, ik gaa
het de meid vraa-
gen.

Ja Mynheer, het
is gereed.

Is myn vrouw
gekleed?

Ja, Mynheer.

Laat ons gaan
eeten; is Corn.
nog niet gekomen?

Neen, maar ik
geloof dat hy haast
hier zal zyn.

Hebt gy alle die
rekeningen in or-
der gelegd?

Ja.

Het is wel,

*I shall not come
there again in a
long time.*

*How do you know
that?*

*It is because my
things are made off
with him.*

*Has he given you
mony?*

*Did you not see
that i brought it
in with me?*

That goes well.

*It strikes there
ove. o clock.*

*I should be wil-
ling to be eating.*

*The Master does
not come, so soon
as i thought for.*

*Look, there he
comes.*

*Boys, is the din-
ner ready?*

*Master, i go to
ask the maid.*

*Yes, Sir, it is
ready.*

Is my wife drest?

Yes, Sir.

*Let us go to din-
ner; is Corn. not
come yet?*

*No, but i believe
that he will be
soon here.*

*Have you laid
all those reckonings
in order?*

Yes.

That is well.

*T' sja! nat kom
tbar. ægen in o
lang tyn.*

*Hau doe, joe. moe.
that?*

*It is bikaas my
things ar mad aff
with him.*

*Has bi giu'n joe
monni?*

*Did joe war' sie
that y braat it iu
wibh mi?*

That gos wel.

*It stryks tbar
wan o klak.*

*I sjoed bi willing
toe bi jeting.*

*Tbi Master dos
nat kom, soo soen
as y thaat far.*

*Loek tbar bi
koms.*

*Bways, is tbi
dinner-reddi?*

*Master, y goetoe
ask tbi mad.*

*Jis, Sir, it is
reddi.*

Is mi wyf drest.

Jis, Ser.

*Let us goo toe
dinner; is Corn.
not kom yet?*

*Noo, bot y bi,
liof, that bi wibh bi
soen hier.*

*Hau joe led aal
tboos rekkonings in
aarder?*

Jis.

That is wel.

28. Samenspraak.

Laat my goed laken zien.

Wat voor laken wilt gy hebben?

Laat my engelsch laken zien.

Dit is zeer schoon.

Hebt gy geen beter?

Dit is het schoonste dat wy hebben.

De koleur staat my niet aan.

Zy is nogthans naar de nieuwste zwier.

Dat zeld niet, ik wil het lichter hebben.

Zou u dit laken aanstaan?

Het is niet zeer wollig.

Alle de engelsche lakens zyn zo.

De draad is vry grof.

Vergeef het my Mynheer.

Maar ik moet myne oogen gelooven.

Daar word geen fyner gemaakt.

28. Dialogue.

Show me a good cloth.

What cloth would you have?

Show me an english cloth.

That is a very fine one.

Have you no better?

That is the finest we have.

I do not like the colour.

It is the fashion however.

No matter i will have a lighter.

Does this cloth please you?

It is not very woolly.

All english cloth is so.

The thread is pretty coarse.

Excuse, me Sir.

But i ought to believe my eyes.

There is no finer made.

28. Dyalag.

Sjoe mi a goed klaatb.

Wat klaatb wold joe hæv?

Sjoe mi an inglisf klaatb.

That is a verri fyn wan.

Hæv-joe noo better?

That is thi fynest wi hæv.

T doe nat lyk thi kollor.

It is thi fassian banefuer.

Noo matter y wil hæv a lyter.

Dos this klaatb plies joe?

It is nat verri wooll.

Aal inglisf klaatb is soo.

Thi thred is pritti koors.

Exkuus, mi Ser.

Bot y aat toe biliev mi eyes.

Ther is no fyner mad.

Wat

Wat moet ik u voor de el geven?

Gy zult agt guldens geven.

Dat is de naaste prys.

Ik zal 'er zo veel niet voorgeven.

Ik kan het niet helpen, Mynheer.

Gy zyt zeker te duur.

Wilt gy 'er zeven guldens voor hebben?

Het kost my meer, op myn woord.

Nu, kom aan, wat is het naaste?

Ik heb u niet overeischt.

Gy zult evenwel vyven vollen éisch niet hebben.

Hoe kunt gy zo dingen?

Het is om dat ik gereede penningen geef.

Zo als 't u belteft, Mynheer.

Gy zoekt niet te verkoopen.

Goeden dag.

Wel nu, gy zult het voor zeven en een halve gulden hebben.

Ik hou veel van redelyke menschen.

Ik hoop ook een kalant aan u te hebben.

What must i give you an ell?

You must give eight gilders.

That is the lowest price.

I shall not give so much.

I can not help it, Sir.

You are to dear indeed.

Will you take seven gilders?

It costs me more, upon my word.

Come what is the lowest price?

I do not ask to much.

You shall not have what you ask however.

How can you haggle so?

Because i pay ready money.

Just as you please, Sir.

You have no mind to sell.

Farewell.

Well you shall have it for seven gilders ten.

I love reasonable people.

I hope to have your custom.

Wat most y gie joe an el?

Joe most gie at gilders.

That is thi looest prys.

T sjal nat gie soo moetsj.

T kan not help it, Ser.

Joe ar toe dier indied.

Wil joe tak seven gilders?

It kosts mi moer, opan mi word.

Kom wat is the looest prys?

T doe nat ask toe moetsj.

Joe sjal nat have wat joe ask hauefoer.

Hau kan joe baggel soo?

Bikoas y pæ reddt monni.

Dsjost as joe plies, Ser.

Joe bæv no mynd toe sel.

Færwel.

Wel joe sjal bæv it far seven gilders ten.

T lov riësonebel piepel.

T hoop toe bæv joer kostom.

Daar

Daar kunt gy staat op maaken.

You may depend upon it.

Joe ma dipend upon it.

Hoe veel ellen zal ik 'er affnyden?

How many ells shall i cut?

Hau manni ells fjal y kor?

Wacht, myn Kleeremaker zal dat beter weeten dan ik.

Stay my Taylor will know that better than i.

Stæ my Tælor wil noo that better than y.

Wie is u Kleeremaker?

Who is your Taylor?

Hoe is joer Tælor?

Hy heet Meester Cabbage.

It is Mr. Cabbage.

It is Mr. Kabbag.

Ik zal hem laten halen.

I will send for him.

T wil send for him.

Jantje, haal ras Meester Cabbage.

Jacky, go quickly and call Mr. Cabbage.

Jacki, goo quicæ kii kaal Mr. Kabbag.

Wilt gy rok en broek hebben?

Will you have a coat and breeches?

Wil joe hæv æ koot and briettsjes?

Zonder twyfel Meester Cabbage, hoe veel lakent moet Mynheer hebben?

Without doubt Mr. Cabbage, how much cloth must the Gentleman have?

Witaut daut Mr. Kabbag, hau motff klæth most the Dffentelman hæv?

Voor den rok en broek alleen?

For the coat and breeches only?

Får thi koot and briettsjes onli?

Ja.

Yes.

Jis.

Hy kan niet minder dan nemen.

He can not have less than.

Ht kan nat hæv les than.

Dat loopt te hoog! gy zoud gaarn wat overhouden.

That is too much, you have a mind to have some over.

That is toe motff, joe hæv æ mynd toe hæv som oover.

Mynheer, wees niet bang dat ik te veel eischen zal.

Sir, do not fear my asking too much.

Ser, doe nat fier mi asking toe motff.

Moet hy zo veel hebben?

Must he have so much?

Most hi hæv so motff?

Hy zal niet veel overhouden.

He will have but little over.

Hi wil hæv bot luttel over.

Lat

Laat ik u de maat
nemen; met uw
verlof.

Hebt gy gedaan?

Ja Mynheer,
maar ik heb nog
geen voering.

Ik zal ze u stuuren

Maar, waar is het
stof tot myn kamizool
gebleeven?

Daar is het Mynheer.

Tellen wy eens
op, hoe veel dat
alles belooft.

Het maakt ... te
samen.

Is daar niet het
geen gy hebben
moet?

Het is net gepast,
ik bedank u Mynheer.

Ik beveel my in
uwe gunst, Mynheer.

Let me take your
measure, if you
please.

Have you done?

Yes Sir, but I
have no lining yet.

I will send it
you.

But what is be-
come of the stuff
for my waistcoat?

There it is, Sir.

Let us reckon,
what all this comes to.

It amounts ...
to gether.

Is not there what
you must have?

It is very right,
I thank you Sir.

I recommend me in
your favour, Sir.

Let mi tak joer
masser, if joe plies.

Hebt joe don?

Jis Ser, bot y
hef noo lyning jet.

I wil send it joe.

Bot wat is bikom
af thi stoff far mi
wastkoot?

Ther it is, Ser.

Let os rekken,
wat aal thijs koms
toe.

It amaunts ...
toe, gether.

Is nat ther wat
joe most hef?

It is verry right,
I thank joe Ser.

I rikommend mi
in joer favon, Ser.

29. Samenspraak.

Hier is uw kleet,
Mynheer.

O! zyt gy het
Meeester Cabbage?

Ben ik niet een
man van myn
woord?

Gy zoud voor
geen millioen, u
woord willen bree-
ken.

29. Dialogue.

Sir, here is your
clothes.

Obl is it you Mr.
Cabbage?

Am not I a man
of my word?

You would not
break it for a
million.

29. Dyalag.

Ser, hier is joer
kloets.

Abl is it joe Mr.
Kabbeg?

Amnatty, a man
af mi woord?

Joe, wold nat
breek it far a
miljon.

Men

Men zou al veel doen, voor een milioen, Myn heer. *One would do many things, for a million, Sir.* Wan woed doe manni things, for a miljon, Ser.

Gaa eens, een tree of twee voort, als het u gelieft. *Go a step or two, forward, if you please.* Goo a step ar tae, farward, if joe plies.

Bekyk u eens in den ſpiegel. *Look in the glaſs a little.* Loek in tbi glas a littel.

Staat myn kleed wel? *Does my ſuit fit well?* Dos mi fuut fit wel?

Het ſtaat u zeer wel. *They fit you mighty well.* Tba fit joe myti wel.

Uw kleed ſtaat ſchilderachtig. *Your clothes are very well made.* Joer klooſts ar verri wel mad.

Is dat waar? *Is that true?* Is tbat troe?

Waar is u rekening? *Where is your bill?* War is joer bil?

Daaris zy, Myn heer. *Here it is, Sir.* Hier it is, Ser.

Gy zet te veel voor het maakloon. *You reckon too much for the ſaſhion.* Joe rekkon toe moſſj far tbi faſſion.

Ik kryg nooit minder van iemand. *I never have leſs of any body.* T neſoer bav les af ani baddi.

Ik reken u niet te hoog. *I do not reſkon any thing too much.* T doe nae rekkon ani thing toe moſſj.

Daar is het geen u toekomt. *There is what you muſt have.* Tbar is war joe moſt bav.

Gy behoorde niets af te trekken, Myn heer. *Sir, you ought to take noſhing off.* Ser, joe oat tba tak noſhing aff.

Gy hebt geen reden om te klaagen. *You have no reaſon to complain.* Joe bav noo riſen toe kamplan.

Myn heer, ik ben altyd tot uwen dienst. *Sir, i am always at your ſervice.* Ser, y am always at joer ſervis.

Vaarwel, Meester Cabbage. *Farewell Mr. Cabbage.* Farwel Mr. Kab-bag.

Myn heer, hier is de ſchoenmaker. *Sir, here is the ſhoemaker.* Ser, hier is tbi ſjoemaker.

Gy

Gy doet wel dat gy komt, ik begon al verdrietig te worden.

You do well to come, i began to be impatient.

Joe doe wel toe kom, y bigan toe bi impatient.

Ik heb hier niet eerder kunnen zyn, Mynheer.

I could not be here sooner, Sir.

T koed nat bi hier soener, Ser.

Laat my begaan als het u gheeft.

Let me alone if you please.

Let mi atoon if joe plies.

Laat ons zien of my die schoenen zullen passen.

Let us see if these shoes will fit me.

Let os sie if thies sjoes wil fit mt.

Ik zal daar nooit in kunnen.

I can never get them on.

T kan nesvoer get them an.

Gy zult wel, Mynheer.

Oh! yes you will Sir.

Ah! jts joe wil Ser.

Het is niet mogelijk.

It is impossible.

It is impassibel.

Stoot u voet eens uit.

Stamp your foot a little.

Stamp joer foet a littel.

Zy zullen eerder barsten, zy zyn te naauw, zeg ik u.

They will tear first, they are too little, i tell you.

Tha wil teer ferst, tha er toe littel, y tel joe.

U kousen zyn ook vry dik.

Your stockings are pretty thick.

Joer stakkings ar pritti thik.

Ik heb twee paar aan.

I have two pair on.

T hav toe peer an.

Het geeft my geen wonder, dat gy uw schoenen niet aan kunt krygen.

I do not wonder, you could not get your shoes on.

T doe nat wonder, joe koed nat get joer sjoes an.

Ik zal 'er een uittrekken.

I will pull off one pair.

T wil pul aff wan peer.

Dan zult gy 'er gemaklyk in kunnen.

Then you will get them easily on.

Then joe wil get them jesli an.

Zy knellen my evenwel nog wat.

They pinch me a little still.

Tha pints mi a littel stil.

Gy zult geen twintig treden gedaan hebben of het zal over zyn.

That will be over in walking twenty steps.

That wil bi over in waaking twenti steps.

De hielen zyn niet hoog genoeg.

The heels are not high enough.

Tbi hiels ar nat by enof.

Gy hebt my niet gezegd die hooger te maaken.

You did not tell me to make them higher.

Joe did nat tel mi toe mak them byer.

Ik dacht dat het niet noodig was.

I did not think that was neceſſary.

T did nat think that was neſſer ferri.

Ik doe maar het geen men my be-
last.

I only do as i am ordered.

T onli doe as y am aarderd.

Ik moet ook mui-
len hebben.

*I muſt have ſlip-
pers too.*

*T muſt hav ſlip-
pers toe.*

Waar mee wilt
gy ze overtrek-
ken?

*What will you
cover them with?*

*Wat wil joe ko-
ver them with?*

Met groen tryp.
Gy zult ze over
drie dagen heb-
ben.

*With green pluſh.
You ſhall have
them in three days.*

*With grien pluſſ.
Joe ſjal hav
them in thrie das.*

Zeer wel.
Ik ben u oot-
moedigſte dienaar,
Mynheer.

*Very welk.
Sir, i am your
moſt humble ſer-
vant.*

*Verri wel.
Ser, y am joer
moſt ombelſervent.*

Vaarwel, myn
Vriend.

Farewell Friend.

Farwel Frind.

30. Samenſpraak.

30. Dialogue.

30. Dyalag.

Ik ben zeer bly-
de u te ontmoeten.
Heeft men u ge-
zegd, dat ik tot
uwent geweest ben?

*I am very glad
to meet you.
Have they told
you, that i was at
your houſe?*

*T am verriglad
toe miēt joe.
Hav tha toold
joe, that y was at
joer hauſ?*

Men heeft my
gezegd, dat gy my
die eer gedaan
hebt.

*They told me that
you have done me
that honour.*

*Tha toold mi that
joe hav don mi
that anner.*

Weet gy de reden
van myn bezoek?

*Do you know the
reaſon of my viſit?*

*Doe joe noo thi
rieſen af mi viſit?*

Neen,

Neen, wat was u
believen?

Ik kwam om een
van uwe boeken te
leenen.

Zy zyn allen tot
uwen dienst.

Gy zyt al te ver-
plichtend

Wat boek wensch-
te gy te hebben?

Dereis na Italië,
door Misson.

Het is my leet,
dat ik het niet meer
heb.

Ik heb het u voor
deezen zien heb-
ben.

Ik heb het ie-
nemand geleend,
die het verloren
heeft.

Dat is verdrietig,
ik zou'er hem geen
meer leenen.

Dat meen ik ook
niet te doen.

Wat nieuws is
'er?

Men zegt dat
de Oostindische
scheepen, behou-
den aangekomen
zyn.

Dat is een traf-
felyke zaak.

De actien zyn op
die tyding gereezen.

Maar, spropos van
actien, ik wenschte
daar wel iets van te
weeten.

No, what was
it?

I came to borrow
one of your books.

They are all at
your service.

You are too obli-
ging.

What book would
you have?

Misson's journey
to Italy.

I am sorry, i have
it not.

You had it for-
merly.

I lent it to one
who lost it.

That is vexatious,
i would lend him no
more.

I do not design it.

What news is
there?

They say the East-
Indiamen are safe-
ly arrived.

That is a good
article.

This news has
made the stocks rise.

Now i think on
it, i would fain
know some thing
of the stocks.

No, wat was it?

Ikam toe barros
wan af joer books.

The ar aal at
joer servis.

Joë ar toe obly-
ging.

Wat boek woed
joe hæv?

Misson's dssjorni
toe Itali.

I am Sarri, y
hæv it nat.

Joë had it far-
merli.

I lent it toe wan
boë last it.

That is vexatios,
i would lend him
no moor.

I doe nat dissyn
it.

Wat njoes is tber?

The se tbi Jess-
Indiamen ar sæstli
arryoed.

That is a goëd
artikel.

This njoes has mæd
tbi staks rys.

Nau y think an
it, y woed fennoo
som thing af tbi
staks.

Woot

Wet gy niet wat men actien heet?

Do not you know what one calls stocks?

Doe nat joe noo wat wan kaals staks?

Ik weet het niet al te wel.

I do not know it very well.

¶ doe nat noo it verri wel.

Een actie is een deel der inlaage van de Oostindische Maatschappy.

It is a part in the fund of the East-India Company.

It is a part in thi fond af thi Jest-India kampa-ni.

Hoe veel be draagt dat gedeelte? Vyf honderd ponden vlaams, of drie duizend guldens.

How much is each share?

Hau motssj is ietssj sjaer?

Five hundred pounds flemish, or three thousand gilders.

Fyv hondred paunds flemish, or thrie thousand gilders.

Is die hoofdsom niet veel gereezen, sederd de oprerching van de Maatschappy?

Is not this capital much risen since the forming of the company?

Is nat thi kapitel motssj risen, sins thi forming af thi kompani?

Het heeft meer dan vier kapitaal en gewonnen.

It is above four times augmented.

It is abov four tyms augmented.

Een actie belooft vyftien duizend guldens, bankgeld.

One share amounts to fifteen thousand gilders, bank money.

Wan sjaer amounts toe fiftien thousand gilders, bank monni.

Wat noemt gy een regiment actien?

What do you call a regiment shares?

Wat doe joe kaat a redsjiment af sjaers?

Vyftig duizend guldens kapitaal in de Maatschappy.

Fifty thousand gilders capital in the company.

Fifti thousand gilders kappital in thi kompani.

Het is vermakenlyk Colonel van zo een schoon regiment te zyn.

It is a pleasure to be a Colonel of such a fine regiment.

It is a plezier toe bi a kornel affotssj a syn redsjiment.

Gy hebt gelyk.

You are in the right on it.

Joe er in thi ryt an it.

Hoe veel is de eerste hoofdsom van de Maatschappy geweest?

How much was the company's first capital?

Hau motssj was thi kompanies first kappital?

Tienmaal hon-
derd duizend pon-
den vlaams.

Dat zyn dan nu
drie honderd ton-
nen gouds.

Ja.

Wat noemt men
repartitie?

De uitdeelingen
die de Maatschap-
py om de belang-
hebbers doet.

Zyn die uitdee-
lingen altyd even
groot?

Men schiktze naar
het geen de ver-
koopingen op-
brengt.

Hoe veel bekoo-
pen die wel door
malkander?

Twintig of vyf
en twintig ten hon-
derd.

Dit word van de
eerste hoofdsom
verstaan.

Dat spreekt van
zef.

Men kan zyn geld
niet beter aanleg-
gen.

Voor al in vree-
denstyd.

Ja, maar de Ac-
tten zyn de hon-
derdste penning
onderheevig.

Hoe komt het dat
de actien zoo schie-
lyk ryzen en daalen?

One million pounds
flamish.

Then is it now
thirty millions of
gilders.

Yes.

What do they call
sub-division?

The dividends
which the Company
makes yearly to its
proprietors.

Are these divi-
dends always alike?

They are regula-
ted according to the
sales of goods.

How much may
it come to, one with
another?

To twenty or five
and twenty per-
cent.

That is to say for
the first capital.

That speaks for
it self.

One can hardly
place their money
better.

Especially in time
of peace.

Yes, but the stocks
are subject to the
hundredth penny.

How comes it that
the stocks rise and
fall so suddenly?

Wan million
pounds flewisj.

Then is it now
therti miljons of
gilders.

Jis.

Wat doe the kaal
sob divisjon?

The dividends
wisjji tbi kompani
maks jierli toe iers
proprietors.

Ar thies divi-
dends alwas elyk?

The ar regulated
akkording toe tbi
sals af goods.

Haw wotsjma it
kou toe, wan with
another?

Toe twenti of fyo
and twenti per-
sent.

That is toe se far
tbi ferst kappital.

That spieks far
it self.

Wan kan bardli
plas their monni
better.

Especially in tym
af pies.

Jis, bat tbi flaks
ar subject toe tbi
hondertb penni.

Haw koms it tbat
tbi flaks rys and
faal so suddentli?

Om

Om dat zy zig ſchikken naar de tydingen daar het Land en Maatſchappy belang in hebben.

De Actioniſten doen ook veel tot haare geduurige be- weeing.

Hoe toch? met valſche tydingen uit te ſtrooijen?

Maar worden die tydingen zonder miſtrouwen aange- nomen?

Zy verzinnen 'er dikwyfs, die de be- langhebbers groote vrees aanjaagen.

Wat baat hen dat?

De geene die ee- nig onheil vreezen verkoopen hunne actien.

Ik merk de loos- heid van die ty- dinguitſtrooijers.

Zy koopen actien zo dra als zy daer- len.

Dat is een aardige trek.

Dit gebeurt meest alle dagen.

Men dient dan altyd op wat nieuws bedacht te zyn, om dien handel te dry- ven.

Because they rule themselves by the news, which concerns the republic and the company.

The stockjobbers also contribute much to their continual motion.

How so? by spreading false news?

But does not one mistrust such news?

They often invent such, as makes those concerned, afraid.

What good does that do them?

Those who apprehend danger sell their shares.

I perceive the trick of these news- makers.

They buy them as soon as they fall.

That is a comical game.

That happens almost every day.

One must be always upon the catch for news then, to follow this business.

Bikaas the ruul themselves by the njoes, witsj kansen the Republik and the kampaui.

The stakdsjabbers also kantribuuat mossj toetbaar kankinuel moation.

Hau so? by sprieding fals njoes?

But dos nat wam miſtroſt sofsj njoes?

The asten invent sofsj, as maeks those kansen'd afraid.

Wat good, doe that doe them?

Those hoe appri- hend dandſſer ſel their shares.

I perceive the trick of these news- makers.

They buy them as soon as they fall.

That is a kommt- kal gam.

That happens almost everri day.

Wan moet bi al- wies open the kotsj for njoes then, to falloo this business.

Dat is de hoofd-
bezigheid van die
zich daar mede be-
moeijen.

Men waagt 'er
meer aan dan ik
dagt.

De geene die
hunne actien be-
waaren kunnen,
moeten winnen.

Hoe zo?

Om dat zy zo
lang de staat in
weezen is, zullen
ryzen.

Maar zou den
handel op Oost-
Indien niet kunnen
vervallen?

Men kan de wa-
ren die men van
daar haalt, niet ont-
beeren.

Dat is waar, maar
de Engelschen en
Franschen vaaren
'er ook na toe.

Zy zullen 'er
nooit zo groot
worden als de Hol-
landers.

Het is waar dat
zy daar zeer vast
geankerd zyn.

Zy bezitten daar
veel meer Land,
dan hier.

Op wat tyd is die
vermaarde Oostin-
dische Maatschap-
py opgerecht?

That is the chief
employment of those
who meddle with
it.

One runs more
danger in it than
I thought.

Those who can
keep their stocks,
can not but gain.

How so?

Because they will
rise, as long as the
state continues.

But can not the
India Trade fall?

One can not do
without what they
bring from thence.

That is true, but
the English and
French go there
likewise.

They will never
be so well establi-
shed there as the
Dutch.

It is true they
have got good foot-
ing there.

They possess more
Land there, than
here.

When was that
famous East-India
Company created?

That is the chief
emplacment of
those who meddle
with it.

Wan rons moor
dandjer in it than
I thought.

Those who can
keep their stocks can
not but gain.

Hau soe?

Bikaas tha wil
rys, as lang as thi
stat kantinoes.

Bot kan nat thi
India Trad jaal?

Wan kan not doe
without wat the
bring fram thens.

That is true, but
thi English and
Frentsj goe thar
lykwy.

Tha wil never
bi soe well establi-
shed thar as thi
Dotsj.

It is true the
hav gat goed foet-
ing thar.

Tha posses moor
Land thar, than
hier.

Wen was that
famous Jest-India
Kampani created?

Deszelfs octrooibrieven zyn van het jaar zestienhonderd en twee.

Wanneer heeft zy zig in Indie neêrgezet?

Omtrent het jaar zestienhonderd en twaalf, aan de Moluksche eilanden.

Hoe heeft zy op het eiland Java voet gekreegen?

De Heer Jan Pieterse Koen, liet omtrent 1617. aan de punt van dat eiland, dicht aan Jacatra, een schans opwerpen.

Hadt hy daar de noodige gereetschappen toe?

Hy bediende zich van dikke Bengaalsche wolbaalen.

Waar kreeg hy het geschut van daan?

Hy nam een Portugeesch schip, dat met geschut geladen was.

Zo een vreemd gestel was, dunkt my, gemaklyk te vernielen.

Men kon'er maar langs een dyk, op welken men een houten tooren gebouwd had, komen.

It's letters patent are dated in the year, sixteen hundred and two.

When was it established in India?

About the year sixteen hundred and twelve, in the Molucas.

How did it get footing in the Isle of Java?

Mr. John Peterse Koen erected a fort at the point of this Island, near Jacatra, in the year 1617.

Had he proper necessary's for it?

He made use of great bales of Bengal wool.

Where did he get cannon?

He took a Portuguese ship, laden with cannon.

He thinks, it would not have been difficult to demolish such an odd engine.

It was unapproachable but by a dike, where a wooden Tower was built.

It's letters patent are dated in this year, sixteen hundred and two.

When was it established in India?

About this year sixteen hundred and twelve, in the Molucas.

How did it get footing in the Isle of Java?

Mr. Dsjan Pieterse Koen erected a fort at this point of this Island, near Jacatra, in this year 1617.

Had he proper necessary's for it?

He made use of great bales of Bengal wool.

Where did he get cannon?

He took a Portuguese ship, laden with cannon.

He thinks, it would not have been difficult to demolish such an odd engine.

It was unapproachable but by a dike, where a wooden Tower was built.

De Javanen moesten dien tooren onder den voet gehaald hebben.

Zy ondernamen het te vergeefs, met kabels en kettingen.

Ondertuschen kwam de Generaal Koen in het jaar 1619. met eenige schepen, de stad Jaccatra verbranden.

Toen stond het den Hollanderen schoon.

Zy kraegen dus tyd om hünne schans te voltooyen, en een stad op de puin van Jaccatra te bouwen.

Wat naam gaven zy aan die stad?

Batavia.

De arme Javanen keeken wel op haar neus toen zy zich zo gebreideld zagen.

In 't jaar 1628 belegerde zy de nieuwe stad.

Waren zy gelukkiger dan voor de schans?

Zy zouden de stad misthien ingenomen hebben, had het niet geweest door een van hunne eigen bevelhebbers.

The Javans should have demolisbed that Tower.

They attempted it in vain, with cables and chains.

In the mean while general Koen, came with some ships, in the year 1619, to burn the City of Jaccatra.

The Dutch had a fine game then.

So they got time to finish there Fort, and to build a City upon the ruins of Jaccatra.

What name did they give this City? Batavia.

The poor Javans were much surprized when they saw them selves thus kept in awe.

They besieged the new City, in the year 1628.

Were they more successful, than before the Fort?

They would have taken the Town perhaps, had it not been for one of their own Officers.

Thi Javans sjoed hœo dimallisjed that Tow'r.

The attempted it in vœn, with kabels and tssjens.

In thi mien wyl dssjennezel Koen, kem with som sships in thi jier 1619, to burn thi sitti of Jakkatra.

Thi Dorssj had œ sijn gam then.

So the gat tym toe finish thœr Fort, and toe bild œ stœt opœn thi ruins of Jakkatra.

Wat naem did thœ gie this Sitti? Batavia.

Thi poer Javans wœr morsj sorpryzed when thœ saœ them selfs thus kept in œœ.

The biesedssj d thi njœe Sitti in thi jier 1628.

Wœr thœ moor fukssœl, thœn bi forœ thi Fort?

The woed hœv tak'n thi Taun perhaps, had it nat bien far wœn œf thœr œœn Affisœrs.

Was

Wat deed deze dan?

In de ongunst zyns Koning vervallen zynde, vlugte hy na de Stad.

Wel nu?

Hy gaf een goeden raad aan den Heer van den Broek, die'er het gebied voerde.

Wat was die raad?

De vuiligheid van de gantſche bezetting met water om te roeren.

Om wat daar mee te doen?

Om daar mee de stormlopende Javanen te onthaalen.

Wierd dit gedaan?

Ja, en daar op tuimelde de Javanen over malkander en vlugte in aller yl weg.

Zy moeten een groote afkeer voor de vuiligheid hebben.

Zy ontzien die meer dan de dood.

Dat is een nieuw middel om'teen Stad te verweeren.

Dat ik u daar zeg, is waarlyk gebeurd.

Ik geloof u; maar het is tyd dat wy ſcheiden.

What did he do then?

Disgraced by his king, he fled into the Town.

Well?

He gave good advice to Mr. van den Broek, who commanded it.

What was that advice?

To mix water with the excrements of the whole garrison.

What to do?

To treat the storming Javans.

Was that done?

Yes, and the Javans tumbled over one another, and fled with all speed.

They must have a great aversion for excrements.

They dread it worse than death.

That is a new method of defending a City.

What I tell you, is literally true.

I believe you; but it is time to part.

Wat did hi doe then?

Disgras'd by his King, hi fled into thi Town.

Wel?

Hi gevo goed advys toe Mr. vanden Broek, boe kommanded it.

Wat was that advys?

Toe mix water with thi excrements of thi hool garrison.

Wat toe doe?

Toe triet thi storming Javans.

Was that don?

Yes, and thi Javans tombeld oover wan another, and fled with aal spied.

The most have a great aversion for excrements.

The dread it worse than death.

That is a njeo method af difending a Sitti.

Wat y tel joe, is litteralli troe.

I biliev joe; bot it is tym toe part.

Hebt gy zulk een haast, het is nog vroeg.

Ik heb een boodschap te doen.

Ik wil u van uw dingen niet afhouden.

Gy hebt my ten hoogste verplicht.

Ik hoop u haast weer te zien.

Are you so much in haste? it is early yet.

I have a message to do.

I will not divert you from your business.

You have obliged me very sensibly.

I hope to see you again shortly.

Er joe so moetsj in haest? it is jertli jet.

T haev a messadjsj toe doe.

T wil nat divert joe fram joer bisness.

Joe haev obliedjed mi verri sensibli.

T hoop toe sie joe agan sjartli.

VIERDE A A N H A N G S E L.

Verfameling van eenigen der bekendste en gebruikelijkste Spreekwoorden.

Alles op zynen ryd.

Oude vrienden en oude wyn zyn best.

Oude lieden zyn tweemaal kinderen.

Al te scherp maakt schaaren.

Verouderde kwaalen zyn bezwaarlyk te geneezen.

Armoede is een scherp zwaard.

Armoede is geen zonde.

Naa regen volgt zonnenschyn.

All in good time.

Old friends, and old wine are best.

Old men are twice children.

All work and no play makes jack a dull boy.

That which is bred in the bone, will never out of the flesh.

Poverty is a sharp weapon.

Poverty is no sin.

After a storm comes a calm.

Aal in goed tyn.

Oold frinds, an oold wyn ar best.

Oold men ar twys tsjildern.

Aal work en no ple maeks dsjiek e dul-kai.

That twitsj is bred in dbi boon, wil never aut af dbi flesj.

Poverti is a sjerp wiepen.

Poverti is no sin.

After a storm koms e kam.

Na

Na lyden komt
verblyden.

Op een kwaad
leeven volgt zel-
den een goed ein-
de.

Uit den regen
in den floot.

Uit het oog uit
het hart.

Van twee kwaad-
den het minste kie-
zen.

Van den nood
een deugd ma-
ken.

Van een ander
mans leër is goed
riemen snyden.

Blaffende hon-
den byten niet.

's Nachts zyn alle
katten graauw.

Blinden moeten
niet van de kleuren
oordeelen.

Kwaad gezelschap
doet meenig
een doolen.

Borgen baart
zorgen.

De kruik gaat
zoo lang te water,
tot dat ze breekt.

De mensch be-
denkt, maar Godt
bestiert.

Die luistert,
hoort zyn eigen
schande.

*After annoy, there
comes joy.*

*He that liveth
wickedly, can hard-
ly die honestly.*

*Out of the fryng-
pan into the fire.*

*Out of sight, out
of mind.*

*Of two evils choo-
se the least.*

*Make a virtue of
necessity.*

*All men are free
of other men's
goods.*

*Barking dogs ne-
ver bite.*

*Jone is as good
as Mylady in the
dark.*

*Blind men must
not judge of colours.*

*Ill company brings
many a man to the
gallows.*

*He that goes bor-
rowing goes sorro-
wing.*

*Oft goes the pit-
cher to the well,
but at last comes
broken home.*

*Man proposes,
God disposes.*

*He who peeps
thro' a hole may see
what will vex him.*

*After annai thær
koms djsai.*

*Hie that livs wie-
kedli kæn bardli dy
bannestli.*

*Aut af dbi fryng
pan intoe dbe fyer.*

*Aut af syt, aut
af mynd.*

*Aftoe ievils tjsjoes
dbi lieft.*

*Mak a vertjuw
af neseffiti.*

*Aal men ær frie
af other mensgoeds.*

*Barking dags
eover byt.*

*Djsjoon is æs goed
æs Mylædi in dbi
dærk.*

*Blynd men most
naat djsodjsj af
kallers.*

*Il kampeni brings
meni æ men toe dbe
galles.*

*Hie that goos bar-
roing goos farroing.*

*Aft goos the pit-
sier toe dbi wel, bot
at læst koms bree-
ken boom.*

*Man proposis,
gaad disposis.*

*Hie hoe pieps throe
æ bool mæ sic waat
wil vex him.*

De

De appel valt niet ver van den stam.

Een zittende kraai vangt niets.

Het wyf heeft de broek aan.

Men kent den vogel aan zyne veeren.

De kat de kaas beveelen.

Dat kan men met een half oog zien.

't Is een arme huis, die maar een hol heeft.

Het ei wil verstandiger zyn dan het hoen.

Het hembd is nader dan de rok.

Eerlykheid daurt langst.

Eer wy weeten wat leeven is, is het reeds half voorby.

Beter is een half ei dan een ledige dop.

't Is al geen goud dat blinkt.

De eene wolf eet den anderen niet.

Dit past als de vuist op het oog.

Het komt maar op het geluk aan.

Like fir, like son.

Lyk ser, lyk son.

A close mouth catches no flies.

The grey mare is the better horse.

A tree is known by the fruit.

To give a wolf the weather to keep.

A man may see it with half an eye.

A mouse that has but one hole is soon catch'd.

Jack Sprat would teach his grandam to grope hens.

Close fits my shirt, but closer is my skin.

Knavery may serve for a turn, but honesty is best at long run.

Life is half spent before we know what it is.

Half a loaf is better than no bread.

All is not gold that glisters.

Ask my fellow whether I be a thief.

Such a reason piss'd my goose.

Kissing goes by favour.

Ae kloes maub katsjis no flys.

Dbi grae mar is dbi better bars.

Ae trie is noon by dbi fruit.

Toe giv a woelf dbi wedber toe kiep.

Ae man maesse it wit haf an ei.

Ae maus that has bot wan boel is soen katsj'd.

Dsjack Sprat woed tsetsj' bis grannem toe groep hens.

Kloes fits my sjert, bot kloeser is my skin.

Nawoeri ma serve for a turn, bot annessi is best at lang run.

Lyf is haf spent bifoer wi noe waat it is.

Haf a loaf is better than no bread.

Aal is naat gold that glisters.

Ask my felle whether ei bi a thief.

Sotjs' a riesen piss'd my goet.

Kissing goos by favour.

Nie-

Niemand word meester geboren.

Hy wil my wys maaken dat het water den berg oploopt.

Hy heeft een roede voor zyn eigen rug gemaakt.

Hy is al op de hoogste marke geweest. Hy is wel te pas gekomen achtet over.

Hy draagt op beide schouderen.

Men heeft noch visch noch vleesch van hem.

Hy is een goede hals.

Hy heeft eene harde noot te kraken.

Hy maakt van een mug een olifant.

Eens is niet altyd.

De een plant den boom, de ander eet de vrucht.

Wy moeten één Godt, maar veele vrienden hebben.

Deus op het ketene, en ruim op het groote.

Een houten bok is eene vergulde geit waardig.

None is born a master.

Tell me the moon is made of green cheese.

He had made an halter to hang him self.

He has brought his hogs to a fair market.

He holds with the bounds, and runs with the hare.

He is neither fish, nor flesh.

He is Tom tell truth.

He has an ill crow to pluck.

He makes a mountain of a molehill.

Once is no custom.

One beats the bush, and another catches the bird.

One God, no more, but friends good store.

Penny wise, pound foolish.

A man of straw is worth a woman of gold.

Non is born a master.

Tel mi di moon is med af grien d'sies.

Hie had med an halter, toe hang himself.

Hie has bracht his hogs toe a fair market.

Hie holds with di baunds and runs with di har.

Hie is neither filj, nar flesj.

Hie is Tom tel troeth.

Hie has an il krow toe pluck.

Hie maks a mauntien af a moolbil.

Wans is noo kustum.

Wan biets di buff, an an other kat'sjis di berd.

Wan gaad, noo moor, bot frinds goed stoor.

Penne wys, paund foel'sj.

Ae man af straa is worth a woeman af gold.

De eene hand
wascht de andere.
De eene vriend-
schap is de andere
waard.

Een zwalg
maakt geen zomer.

Een goed gewee-
zen is een zacht
hoofdkussen.

Een aap blijft
een aap, of hy
in goud of zilver
gekleed zy.

Een zwaare
steen laat zich niet
ver werpen.

Een rolfende
steen begroeit
niet.

Een ongeluk
komt zelden al-
leen.

Een bloede hond
word zelden vet.

Een goed woord
vind een goede
plaats.

Wien erg denkt,
vaart erg in 't hart.

Een vogel in de
kouw, is beter dan
tien daar buiten.

Een gek maakt
er honderd.

Elk ding heeft
zyn handvatfel.

Oost, west, 't huis
best.

*One good turn
requireth another.* *Wan goed torn
riqyers an other.*

*One swallow ma-
kes no summer, nor
one wood-cock a
winter.*

*A contented mind
is a continual feast.*

*An ape's an ape,
a varlet's a varlet,
tho' they be clad in
silk or scarlet.*

*He must stoop that
hath a low door.*

*A rolling stone
gathers no moss.*

*An evil chance
seldom comes alone.*

*Bashfulness is an
enemy to poverty.*

*Good words cool
more than cold
water.*

*Evil be to him,
that evil thinks.*

*One bird in the
band (cage) is
worth two in the
bush.*

*One fool makes a
hundred.*

*There is a craft
in dawing.*

*East, west, at
home is best.*

*Wan swalle
maks noo sommer,
nar wan woedkak
a winter.*

*E contented
mynd is a kanti-
muel siest.*

*An ap is an ap,
a warlet is a war-
let, too tha bi kled
in silk ar skanlet.*

*He most stoep,
that has a loo door.*

*E rolling stoon
gathers noo mos.*

*An evill tsa'ns
selden koms aloon.*

*Bess fulnes is an
enemi toe powerty.*

*Goed words koel
moor than koold
waater.*

*Ievil bi toe him
that ievil thinks.*

*Wan berd in
abi hand (kedsj)
is worth toe in abi
bush.*

*Wan foel maks
a bonderd.*

*Ther is a kraft
in daaing.*

*Jest, west, at om
is best.*

Zo de hemel valt, blyft geen tuinstaaik geheel. *If the sky falls, we shal catch larks.* *If dbi skyfaals, wie sjal ketsj larks.*

Armoede is de belooning der luiheid. *Poverty is the reward of idleness.* *Povverti is dbi riward af ydlenes.*

Spikspelder nieuw. *Spick and span new.* *Spick en span niuu.*

Een kind, dat zich gebrand heeft, vreest voor het vuur. *A burnt child dreads the fire.* *Æ burnt tsjyld dreads dbi fyer.*

Geduld overwint alles. *Patience overcomes all things.* *Passiens overkoms aal things.*

Vrees in vooispoed voor kwaad, hoop in tegenspoed op goed. *In prosperity fear the worst, in adversity hope the best.* *In prasperiti fier dbi worst, in adwersiti hoop dbi best.*

Gierigheid is de wortel van alle kwaad. *Covetousness is the root of all evil.* *Kewetiusnes is dbi roet af aal ievil.*

Gedachten zyn tolvry. *Thoughts are free.* *Tbaats er frie.*

Geld is de leus de waereld. *I wot well how the world wags, be it most lov'd that hath most bags.* *Ei wot wel hau dbi world wags, bie is moost lovd that bast moost bags.*

Het geld vermag alles. *Mony commands all.* *Monni kommands aal.*

De een bezit het geld, maar de ander word van het geld bezeeten. *Mony is a servant to some, but a master to others.* *Monni is a sarwent to som, bot a master toe others.*

Geld is welkom al is 't in een bevuilden doek. *Mony is welcome, tho' it comes in a sbitten clout.* *Monni is welkom, dbo it koms in a sjitten klaur.*

Geld brengt het meisje aan den man. *Mony makes the mare to go.* *Monni maks dbi mar toe goo.*

Gelegenheid maakt een dief. *Opportunity makes a thief.* *Oppartiuniti maks a thief.*

Een woord is den geleerden genoeg.

Hy die den mond fchept, geeft ook voedsel.

Gelyk by gelyk; Vogels van eenerlei veeren fchoonen te famen.

Gelyk zoekt gelyk.

Gelykheid van bloed, goed en jaaren, maakt de beste huwelyken.

Gryze hairen zyn te bloesfems des doods.

Groote praalers, flegte betaalers.

Een goede weg is niet om.

Goede waarpryst zich zelve.

Hoogmoed gaat voor den val.

Een hongerige luis byt fcherp.

Honger is de beste faus.

Ik zal hem op een andere kam fcheeren.

In den kryg gelden geen wetten.

't Is fchielyk getrouwd, dat lang berouwt.

Elk meent, dat zyne uil een valk is.

A word is enough to the wife.

He that feeds mouths, feeds meat.

Birds of a feather flock together.

Like will to like.

Like blood, like good, and like age, make the happiest marriage.

Gray hairs are death's blossoms.

Great boasts, small rest.

The furthest way home is the nearest way home.

Good ware makes quick market.

Pride goes before the fall.

Hungry flies bite sore.

A good stomach is the best sauce.

I shall make him turn over a new leaf.

Laws in war have no authority.

Marry in haste, repent at leisure.

Every man likes his own things best.

A word is enof toe dit wys.

Hie that feeds mouths, feeds niet.

Berds af a fetber flock together.

Lijk wil toe lyks

Lijk blod, lyk goed, en lyk eedfj, mak dbi happift maeredfj.

Græ bars ær detbs bloeffems.

Græt boeft, fmaal roeft.

Dbi fortbest we wæhæw, is dbi nierift we boom.

Goed wæer mæks quick market.

Pryd goos bifoor dbi faal.

Hongri flys byt soor.

Æ goed stomak is dbi best faas.

Ei fjal mak him torn over a niuu lef.

Laas in wæer bay no atbaarith.

Mærrit in best, repent æt laffer.

Everit man lyks bis oom things best.

Hoe schooner
waardin, hoe slech-
ter rekening.

Hoe beter het fe-
matd heeft, hoe
beter hy het heb-
ben wil.

Hoe meer iemand
heeft, hoe meer
hy hebben wil.

Hoe erger stuk,
hoe beter getuk.

Koper-geld, ko-
per-zielmis.

Was 'er geen hee-
ler, daar was geen
steeter.

Geen rook zon-
der vuur.

Helpt men een
bedelaar te paard,
hy zal het schielyk
afryden.

Elk mensch heeft
zyne gebreken.

Kinders en gek-
ken spreken de
waarheid.

Het kleed maakt
den man.

Koningen heb-
ben lange armen.

Ieder land heeft
zyn zeden.

Lust en liefde
tot een ding, maakt
het zwaarste werk
gering.

Lang borgen is
geen kwytschal-
den.

*The sater the
bosses, the fouler
the reckoning.*

*I was wel, I
would be better,
sook physie, and
died.*

*Much would ha-
ve more.*

*Thieves and ro-
gues have the best
luck, if they but
escape hanging.*

*No penny, no
pater noster.*

*No receiver, no
thief.*

*No smoke without
some fire.*

*Set a beggar on
horseback, and he'll
ride a gallop.*

*Every man has
his feeble.*

*Children and fools
tell (speak) truth.*

*Fine feathers ma-
ke fine birds.*

*Kings have long
hands.*

*Every country has
its customs.*

*Nothing is im-
possible to a willing
mind.*

*All is not lost,
that is delayed.*

*Dbi fæter dbi
bostes, dbi fæuler
dbi reckning.*

*Ei was wel, ik
woed bi better, soek
fisk, en dyd.*

*Motff woed hæv
moor.*

*Thievs and roogs
hæv dbi best luk,
if the bot eskap
hanging.*

*Noo penny, no
pater noster.*

*Noo receiver, no
thief.*

*Noo smook with-
out som fyer.*

*Set a begger on
barsbak, and he'll
ryd a gallop.*

*Everi man has
bis febel.*

*Tfildern an
foels tel (spiek)
troeth.*

*Fyn fethers mak
fyn berds.*

*Kings hæv lang
bands.*

*Every kauntry
has its kustems.*

*Nothing is im-
possibel toe a wel-
lung mynd.*

*Aal is naut lost,
that is diled.*

Bedien u van de gelegenheid.

Doe wel en leef wel.

Menig een heeft meer geluk dan bekwaamheid.

Men moet het yzer smeeden terwyl het heet is.

Men moet zyn teering naar zyn neering zetten.

Men heeft niets onder moeite.

Men kan het allen niet van pas maaken.

Elk beoordeelt een ander naar zichzelf.

Men noemt geen koe bont of zy heeft een vlek.

Men moet niet vliegen, voor men vleugels heeft.

Bemoei u niet met eens anders werk. Gekken willen overal in de weer zyn.

Door schade word men wys. Of: Harde smakken leeren best.

De morgenstond heeft goud in den mond.

Make hay while the sun shines.

Do well, and have well.

Some have the hap, some sicken in the gap.

Strike while the iron is hot.

Cut your cloak according to your cloth.

No pains, no gains.

One cannot please every one.

Every one measure other people's corn by his own bushel.

He that is often suspected, hath some guilt.

He that buys lawn before he can fold it, shall repent, before he have sold it.

Don't scald your lips in an other man's pottage. Fools will be meddling.

Bought wit is best.

Early to go to bed, and early to rise, makes a man healthy, wealthy, and wise.

Mak bae wyt' dbi sun sjyns.

Doe wel, an bae wel.

Som bae dbi hap, som sicken in dbi gap.

Stryp wyl dbi eiren is bot.

Kot jeer klook ak. karding jeer kloth.

Noo pens, noo gens.

Wan kann't plies overi wan.

Everi wan messers other piepels korn by bis oon busjel.

Hie that is often sospektid, has some gilt.

Hie that beis laan bifoer hie kan foold it, sjal ripent bifoer hie have sold it.

Donn't skald joer lips in an other mans porredsj. Foels wil bi meddling.

Baat wit is best.

Erli toe goo toe bed, and erli toe rys, meks a man belthi, welthi, and wys.

Le-

Ledigheid is een
Dulvets oorkussen.

Elk word geacht
naar dat hy ver-
dient.

Nieuwe bezems
veegen schoon.

Elk weet best
waar hem de schoen
knelt.

Der gekken han-
den, bemaalen ta-
fels en wanden.

Nood breekt wet-
ten. Nood leert
bidden.

Keulen en Aken
zyn op een dag
niet gebouwd.

Zyne oogen zyn
grooter dan zyn
buike.

Stille waters heb-
ben diepe gron-
den.

Zwem niet tegen
den stroom op.

De zuinigheid
wint.

Vertrouw, maar
zie toe, wien gy
vertrouwt. Die ligt
geloof, word ligt
bedroogen.

Door langdu-
righeid van ver-
teering raakt men
alles kwyr.

Dat men dronken
doet, moet men
nuchteren betaa-
len.

*An idle brain is
the devil's shop.*

*Every man is re-
marked according
as he deserves.*

*A new broom
sweeps clean.*

*A man knows
himself best, where
lies his sore.*

*He is a fool and
ever shall, that
writes his name
upon a wall.*

*Necessity has no
law. Need makes
the old wise trot.*

*Rome was nat
built in one day.*

*His eyes are big-
ger than his belly.*

*Still waters have
deep bottoms.*

*Piss not against
the wind.*

*No alchemy to
saving.*

*If you trust be-
fore you try, you
may repent before
you die.*

*Drop by drop the
sea is drain'd.*

*He that kills a
man, when he is
drunk, must be kill'd
when he is sober.*

*Aen ydel braen is
dhi diwvets sjop.*

*Everi man is
remarkd akkar-
ding as bie differes.*

*Ae niuu broem
sweeps klieen.*

*Ae man noos bim-
self best, wær lys
bis soor.*

*Hie is a foel an
ever sjal, that rjys
bis naem upan a
wal.*

*Necessity hæz nao
laas. Nied mæks dhi
oold wyf trot.*

*Roem was naat
bilt in wan da.*

*His eies ær big-
ger than bis belli.*

*Stil waaters hæv
diep bottem.*

*Pis naat ægenst
dhi wynd.*

*Noo alkimmi toe
sæving.*

*If joe trost bifoer
joe try, joe mæ ri-
pent bifoer joe dy.*

*Drop by drop dhi
sie is drænd.*

*Hie that kills a
man, wen bie is
drunk, mæst bi kill'd
wen bie is sober.*

Een

Een dronken mond, spreekt 's barten grond.

Eensgezindheid maakt de beste vriendschap.

Maak uw rekening niet buiten den waard.

On dankbaarheid is het grootste kwaad.

Onkruid groeit best.

Spyt maakt diepe wonden.

Belooven is goed, maar doen, nog beter.

Veel geschreeuw, maar weinig wol.

Veel klemtjes maaken een groot.

Veele handen maaken ligt werk.

Veele hoofden, veele zinnen.

Kleine slagen vellen groote eiken.

Van het paard op den ezel.

Van kussen komt het tot het kussen.

Niemand sterft van dreigen.

Alles of niet met al.

Dat iemand beschooren is, zal hem ook overkomen.

Een goede netel brand vroeg.

Drunkards speak the truth.

Diversity of humours breeds tumours.

Never reckon your ebickens before they are hatched.

An ingrateful man, is the worst of men.

Ill weeds grow apace.

Spite gapes wide.

Brag's a good dog, but bold fast is better.

A great cry, and a little wool.

Many a little makes a mickle.

Many hands make quick work.

Many men, many minds.

Little strokes fell great oaks.

Out of gods blessing into the warm sun.

Of bussing comes using.

Treated folks live long.

A man or a mouse.

Hanging and marriage go by destiny.

It early pricks that will be a thorn.

Drunkerd spiek abi troeb.

Dioersiti af bliumers brieds tumers.

Never reckon joer tsjickens, bisoor the ar batsj'd.

En ingratful man is abi worst af men.

Il wields groo apes.

Spyt gaps wyd.

Brag's a gaed dag, bot bold fast is better.

De gret kry, en a littel woel.

Meni a littel make a mickel.

Meni hands maek kwick wark.

Meni men, meni mynds.

Littel stroks fel graet ooks.

Aut af gaads blessing intoe abi warm sun.

Af busing koms jusing.

Tbrietend fooks tyo lang.

En man aar a maus.

Heniging en marredsj. goo by desleni.

It erlt prick, that will bi a thorn.

Be.

Bemoei u met uw eigen. Bemoei u niet met het geen u niet aangaat.

De zachtste weg is altyd de beste.

't Geen u niet brand, behoeft gy niet te blusfchen.

Eene hongerige buik luistert naar geen woorden.

Doe anderen zo als gy wenscht dat u geschiede.

Ver van het hof, ver van zorg.

Wanneer men van den duivel spreekt, is hy naby.

Als het geluk regent, ben ik te huis.

Ik spreek van de moeder, en gy van de dochter.

Als het met wenschen te doen ware, zouden de bedelaars te paard ryden.

Indien de jeugd wist, wat de ouderdom behoeft, zou zy leeren spaaren.

Meddle not with that you have nothing to do.

Never seek that by foul means, which thou canst do by fair.

Scald not your lips with other folks broth.

Pearls are ill valued by hungry swine.

Do as you would be done by.

Far from court, far from care.

Talk of the devil, and his imps appear.

I never meet with fortune.

I talk of chalk, and you talk of cheese.

If wishes were butter-cakes, beggars might bite. If wishes were thrushes, beggars would eat birds. If wishes would bide, beggars would ride.

If youth knew what age would crave, it would both get and save.

Meddel naat with that you have nothing to doe.

Never seek that by foul miens, wiss' thau kanst doe by fer.

Skald naat joer lips with other folks brath.

Perls aer il valjoed by hongri swyn.

Doe as joe woed bi don by.

Far fram koort, far fram ker.

Taak af dhi diavil, an dhi imps eppier.

Ei never mied with fartjuun.

Et taak af tsjaak, and joe taak af tsjies.

If wissis war butter-kaks, beggers myt byt. If wissis war trussis, beggers woed iet berds. If wissis woed byd, beggers woed ryd.

If joeth niup waat atss' woed kraev, it woed both get an sav.

Die den duivel
bedriegen wil,
moet vroeg op-
staan.

Die doet wat hy
wil, doet dikwyls
iets dat hy niet
moest doen.

Alle waarheid te
zeggen is menig-
maal kwaad.

Die met twintig
jaaren niet schoon,
met dertig jaaren
niet sterk, met
veertig jaaren niet
ryk, en met vyf-
tig jaaren niet wys
is, die zal nooit
schoon, sterk, ryk
of wys worden.

Hy die alleen uit
liefde trouwt, heeft
goede nachten,
maar slechte dagen.

Die zyn rake-
ning buiten den
waard maakt, moet
nog eens reke-
nen.

Die op de schoe-
nen wacht van een
ander tot dat hy
dood is, mag wel
barvoets gaan.

Die met pik om-
gaat, word 'er mede
besmet.

*He must have a
long spoon, who eats
with the devil.*

*He that doth what
he will, oft doth
not what he ought.*

*He that follows
truth to near the
heels, shall have
dirt thrown in his
face.*

*He that is not
handsom at twenty,
nor strong at thirty,
nor rich at forty,
nor wise at fifty,
will never be hand-
som, strong, rich,
or wise.*

*He that marries
for love, has good
nights, but sorry
days.*

*He that reckons
without his host,
must reckon again.*

*He that waits for
dead men's shoes,
may go bare-foot.*

*He that wrestles
with a turdis sure
to be beshit, who-
ther he fall over or
under.*

*Hie most have a
lang spoon, hoe
iets with diu dev-
vil.*

*Hie that doth
waat hie wil, oft
doth nar waat
hie aat.*

*Hie that follos
throeth toe nier abi
heels, sjal have dert
throon in bis fies.*

*Hie that is nar
bandsem at twenti,
nar strang at ther-
ti, nar ritssj at
saarti, nar wys at
fifti, wil never bi
bandsem, strang,
ritssj, at wys.*

*Hie that merris
far lau, has goed
nyts, bot sorri daes.*

*Hie that reckens
withaut bis host,
most reckon again.*

*Hie that wats for
ded menssjoes, ma
goo barfoets.*

*Hie that restels
with a tordis sjoer
toe bi bessit, wa-
ther hie faal over
ar onder.*

Die

Die de kern wil eeten, moet de noot kraken.

Die een ladder wil opklimmen, moet met de eerste sport beginnen.

Die de dochter wil overhaalen, moet de moeder te vriend houden.

Wys my een leugenaar, ik zal u een dief wyzen.

Het komt maar op het geluk aan.

Die eerst komt, die eerst maalt.

Die zyn zaaken wel wil gedaan hebben, moet ze zelf doen.

Die het kleine niet acht is het gróote niet waard.

Veelen bekommeren zich niet eens anders leed, als het hun maar wel gaat.

Die waagt, die wint.

Zoo als de ouden zongen, piepen de jongen.

Zoo Heer, zoo knecht; zoo vrouw, zoo meid.

Zoo gewonnen, zoo geronnen.

He that will eat the kernel, must crack the nut.

He that will tread a ladder true, must begin at the first step.

He that would the daughter win, must with the mother first begin.

Show me a liar, and, I'll show you a thief.

Fortune is all in all in the business.

First come, first served.

If a man will have his business well done, he must do it himself.

If you make not much of three-pence, you'll ne'er be worth a groat.

Some men care not who sink, so they do but swim.

Faint heart never won fair lady.

The young cock crows, as he had beard the old one.

(Trim tram) Like master, like man; like mistress, like maid.

Lightly got, lightly go.

He that will eat the kernel, must crack the nut.

He that will tread a ladder true, must begin at the first step.

He that would the daughter win, must with the mother first begin.

Show me a liar, and I'll show you a thief.

Fortune is all in all in the business.

First come, first served.

If a man will have his business well done, he must do it himself.

If you make not much of three-pence, you'll ne'er be worth a groat.

Some men care not who sink, so they do but swim.

Faint heart never won fair lady.

The young cock crows, as he has beard the old man.

(Trim tram) Like master, like man; like mistress, like maid.

Lightly got, lightly go.

Daar

Daar niets is,
verliest de Keizer
zyn recht.

Hard tegen hard.

't Is niet met pog-
chen te doén.

Bergen en dalen
ontmoeten elkan-
der niet, maar men-
schen wel.

Dien de schoen
past, trekze aan.

Twee wyven en
een gaus, maaken
een jaarmarkt.

De tyd brengt
roozen.

't Einde goed,
alles goed.

*Sue a beggar and
catch a louse.*

*A Rowland for
an Oliver.*

*A long tongue is
a sign of a short
hand.*

*Friends may meet,
but mountains ne-
ver greet.*

*If any fool finds,
the cap fit him, let
him put it on.*

*Many women,
many words, many
geese, many turds.*

*Time and straw
make medlars ripe.*

*All is well that
ends well.*

*Sjoe a begger an
katsj a laus.*

*Æ Roolend for
an Oliver.*

*Æ lang tong it
a syn af a sjart
hand.*

*Friendsma miet,
bot mauntens ne-
ver griet.*

*If æni foel fynds
dhi kapfit him, let
him put it an.*

*Mani wimmin,
mani words, mani
gies, mani tords.*

*Tym an straa mak
medlers ryp.*

*Aal is wel that
ends wel.*

VYFDE en laatste AANHANGSEL.

Van de byzondere Eigenschappen der Engelsche
Taal. (*de Idiotsmis, of, Anglicismis.*)

Bestaande in eene

Lyst van Kernspreken en onzigtelyke
Spreekwyzen.

Taalkenners weeten wat men door *Idiotismi*, of byzondere Taal-eigenschappen, te verstaan hebbe. Ydere Taal, die onder de menschen gesproken word, heeft 'er eenigen, die haar byzonder eigen zyn. Desgelyks ook de Engelsche; en deezen noemt men *Anglicismi*, wordende daar onder begrepen zulke Spreekwyzen, die alleen tot dezelve behooren, en van andere Taalen zoo veel verschillen, dat men ze onder regels brengen, noch naar den letter in eene andere Spraake kan overzetten.

Het is ligtelyk te bezeffen, dat een recht begrip van deeze byzondere Spreekwyzen volstrekt noodig is om tot de waare kennisse der Engelsche Taale door te dringen. Het ontbeeren deezer kundigheid heeft veelen tot grove dwaalingen in het vertaalen van Engelsche Schryvers doen vervallen; en anderen zich geheel onverstaanbaar doen uitdrukken, door zich naauwkeurig by den letter te houden, terwyl zy zich aan eene onverschoonelyke stordigheid ten aanzien onzer Moedertaale schuldig maakten. Men vind wel veelen deezer *Anglicismi* in het Woordenboek van W. SEWEL, het eenige bruikbaare dat in onze Taale voorhanden is; doch op verre na niet allen; en dewyl veelen derzelve zeer dikwyls voorkomen, hebben wy de voornaamsten, volgens eene

Alpha.

Alphabetifche order, ten nutte en tot gemak van de Liefhebberen der Engelsche Taale, hier ter neder gesteld.

A.

I would A fled.

The wryt Abate.

He cannot Abide to take pains.

None is Able to come upto him for skill.

I am Above board.

If he be Above ground.

To go About the busb.

I am About to do it.

To make a great Account of a thing.

A man of no Account.

I will not wag an Ace fartber.

I brought him Acquainted with the best families.

Without any more Adoe.

I can't Afford to spend so high.

To be Afore-hand with one.

'Tis a desperate After-game.

An After-wit is every body's wit.

As much Again.

Some years Ago.

Fools cannot Agree together.

What Ails the fellow?

She is ever Ailing.

Ik ware gevlugt.

Het pleidooi is verlooren.

Hy wil 'er geen moeite om doen.

Hy overtreft alle anderen in kundigheid.

Ik ben boven water.

Indien hy nog leevend is, hy mag dan schullen waar hy wil.

Omwegen gebruiken.

Ik ben gereed om het te doen.

Iets hoog schatten.

Een nietswaardig mensch.

Ik wil geen duimbreed wyken.

Ik heb hem met de voornaamste huizen bekend gemaakt.

Zonder verder eenige moeite te doen.

Ik kan tegen zulke groote kosten niet.

Iemand voorkomen.

't Is een slecht middel om zyn verhaal te vinden.

Elk kan zyne fouten van achteren zien; of, door schade word men wys.

Nog eens zoo veel.

Enige jaaren geleeden.

Gekken kunnen elkander kwalyk verdraagen.

Wat wil de vent hebben? wat schort den vent?

Altyd scheelt haar iets; altyd is zy onpasselyk.

<i>I am quite out of my Aim.</i>	Ik ben geheel van myn stuk.
<i>Our design has taken Air.</i>	Onze toeleg is aan den dag gekomen.
<i>To have an Aking tooth at one.</i>	Iemand kwaad gunnen; ongeneegen zyn.
<i>To walk an Alderman's pace.</i>	Langzaam wandelen; een deftigen tred houden.
<i>To be All for on's self.</i>	Alleen voor zich zelven bekommerd zyn.
<i>'Tis not All a case.</i>	't Is niet eenderlei.
<i>For good and All.</i>	Voor eeuwig en altyd.
<i>You and All.</i>	Gy zelf ook.
<i>'Tis All one to me.</i>	't Scheelt my nier.
<i>Not at All.</i>	Geenzins; gantschelyk niet.
<i>There must be some grains of Allowance.</i>	Men moet een weinig door de vingers zien.
<i>To make Almanacks for the last year.</i>	Achter naa wys zyn.
<i>Let me Alone.</i>	Laat my begaan; laat my met vrede; laat my daar voor zorgen.
<i>Come Along with me.</i>	Kom met my.
<i>He is in his Attitudes.</i>	Hy is in een goede luim.
<i>Nothing comes Amis to a hungry stomach.</i>	Den hongerigen smaakt alles wel; den hongerigen komt niets te onpas.
<i>A little more And he had been killed.</i>	Het scheelde weinig of hy had 'er den hals by ingeschooten.
<i>To Answer a debt.</i>	Eene schuld betaalen.
<i>Do it Any how.</i>	Doe, zoo als gy wilt.
<i>To talk like an Apothecary.</i>	Spreeken 't geen kant noch wal raakt.
<i>He plays the Ass with himself.</i>	Hy speelt den gek; hy houdt zich mal.
<i>He Assumes in all companies.</i>	Hy maakt zich overal groot.
<i>I don't value him At a rush.</i>	Ik acht hem niet een zier.
<i>She longs to be At it.</i>	Zy is 'er belust op.
<i>Virtue Atones for bodily defects.</i>	Deugd vergoed de gebreken des lighaams.
<i>To dance Attendance.</i>	Lang wachten.
<i>Avoid my presence.</i>	Kom my niet onder de oogen.
<i>I cannot Away with it.</i>	Ik kan dit niet verdraagen.

B.

He has a strong Back.

Hy heeft een' sterken rug;
hy staat vast in zyn schoe-
nen.

To clap a writ at one's Back.

Iemand een pleit op den hals
werpen.

To save one's Bacon.

Zorg voor zyn huid dra-
gen; heels huids 'er af
komen.

To keep Bad hours.

Laat te huis komen.

To come off with a Baffle.

Met een beschaamd weezen
van iets afkomen.

To give one the Bag to hold.

Iemand achter het licht zet-
ten; iemand een rad voor
de oogen draaijen.

He has had a sad Balk.

Hy is deerlyk bedroogen.

I'll not Balk him a whit.

Ik wil voor hem niet zwy-
gen; ik wil hem niet schul-
dig blyven.

*We conclude them Bankrupt
to all manner of underflan-
ding.*

Wy besluiten, dat zy van alle
vernunft beroofd zyn.

To sell one a Bargain.

Iemand eenes pots speelen;
iemand uitstryken.

You'll repent your Bargain.

Het zal u berouwen.

The Barn is full.

Zy is zwanger.

He won't Bate an inch on't.

Hy wil geen duimbreed wy-
ken.

To keep one at Bay.

Iemand met schoone woorden
ophouden.

To Bear a good honest mind.

Een recht eerlyk gemoed
hebben.

*To Beat a thing into a man's
head.*

Iemand iets inblaazen.

To be brought to Bed.

In de kraam komen.

As blind as a Beetle.

Steekeblind.

*He has the world Before him;
or He Begins the world.*

Hy begint zich in de wae-
reld te vertoonen; of,
Hy begint iets in de wae-
reld te doen, een neering,
enz.

*To be Before-hand in the
world.*

Voorspoedig in de waereld
zyn.

To

<i>To Be friend one's self.</i>	Zyn eigen belang in acht nemen.
<i>Bound to his good Behaviour.</i>	Wegens een ziekte te huis te moeten blijven.
<i>It Behooves us to look before we leap.</i>	Wy moeten, 't geen wy doen willen, voor af overleggen.
<i>I Be laboured his bones.</i>	Ik touwde hem wakker af.
<i>Their actions Bely their words.</i>	Hunne woorden en daaden komen niet over een.
<i>He is well Beneficed.</i>	Hy is wel geplaatst.
<i>To be Beside one's self.</i>	Buiten verstand zyn.
<i>What's the Best news?</i>	Wat goed nieuws is 'er?
<i>To the Best of my remembrance.</i>	Zoo veel ik my herinneren kan.
<i>To Betake one's self to one's heels.</i>	Het haazepad kiezen; 't op een loopen zetten.
<i>I desire no Better play.</i>	Ik verlang het niet beter.
<i>Who has got the Better on't.</i>	Wie heeft het gewonnen?
<i>Our Betters.</i>	Onze meerderen; onze overheden.
<i>What shall I be the Better for it?</i>	Wat zal het my baaten?
<i>Between wind and water.</i>	Tusschen wind en water.
<i>He is Bewitched with her.</i>	Hy is door haar betoverd.
<i>To talk Big.</i>	Hoog op geeven.
<i>She begins already to look Big.</i>	Zy begint zich al dik te vertoonen.
<i>To bit the Bird in the eye.</i>	Den spyker op 't hoofd slaan.
<i>Never a Bit.</i>	Niet een beet; niet een zier.
<i>To Bite on the bit.</i>	Zyn leet verkroppen.
<i>To Bite on (or) the bridle.</i>	In grooten nood zyn.
<i>A Blank come of.</i>	Een armpardige uitvlugt.
<i>They cannot for their Bloods keep themselves honest.</i>	Zy kunnen het steelen niet laten.
<i>'Tis but a word and a Blow with him.</i>	Hy trekt terstond van leér.
<i>To puff and Blow.</i>	Zich buiten adem getoopen hebben.
<i>He has a Blundering way with him.</i>	Hy is al te haastig; al te driftig.
<i>How does your Body do?</i>	Hoe vaart gy?
<i>He is no Body at it.</i>	Hy deugt 'er niet toe; hy is 'er niet bekwaam toe.

*He has shot his Bolt.
'Tis to no Boot.*

A Jack of Both-sides.

She begins to Break.

*It lies in his Breast.
You spend your Breath in vain.
To Bring word to one.*

To Bring a thing about.

'Tis as Broad as long.

A Brother of the quill.

*A Brother of the brush.
To be in a Brown Study.
To tell one a story of a cock
and a Bull.*

*The Business will not quit cost.
He looks demurely, as if Butter
would not melt in his mouth.*

He went By that name.

no. 11. 1001

C.

To Call one names.

*I Called upon him to be as good
as his words.*

They Can ill away with it.

*To Cast his case at one.
He Carries himself like a fool.
A Cat in pan.*

*To put the Change upon one.
To be out of Charity with one.*

*To Charm his ears to another
man's tongue.*

Hy heeft het zyne gedaan.
Het doet geen nut; 't is te
vergeefs.

Een die op beide schouders
draagt; die de huik naar
den wind hangt.

Zy begint oud te worden; zy
verliest haare schoonheid.
Het leid aan hem.

Uw spreken helpt niet.
Iemand iets te kennen gee-
ven.

Een zaak wel te pas bybren-
gen.

't is zoo breed als het lang
is; 't komt op het zelfde uit.

Een penlikker; een schry-
ver.

Een schilder.

In diepe gedachten zyn.
Iemand een oudwysch fabel-
tje vertellen.

't is de moeite niet waardig.
Hy ziet zoo zuinig, dat hy
geen pruin zou willen
zeggen, om eene geheele
mand vol.

Hy ging onder dien naam; hy
was by dien naam bekend.

Iemand schimpwoorden gee-
ven.

Ik heb hem vermaand zyn
woord te houden.

Zy kunnen het niet verduu-
wen.

Zich gewonnen geeven.

Hy gedraagt zich als een gek.
Een overlooper.

Iemand bedriegen.

Iemand ongenegen zyn; ie-
mand kwaad gunnen.

Zich door iemands woorden
laaten inneemen.

He

- He makes himself to Cheap.* Hy maakt zich al te gemeenzaam.
- He cannot Chuse but be miserable.* Het moet hem noodzaakelyk kwaalyk gaan.
- To stand for a Cipher.* Niets waardig zyn; als een nul in 't cyffer staan.
- To lay Claim to a thing.* Aanspraak op iets maaken.
- To wrap up a nasty story in Clean linnen.* Eene vuile historie in bedekte woorden vertellen.
- To be Clear in the world.* Zonder schulden zyn; geen schulden te hebben.
- To make a Clear riddance.* Zich loslyk uit een zaak redden.
- Frenchmen do Clip English.* Wanneer de Franschen Engelsch spreken, byten zy de woorden half af.
- All things are carried by Club-law.* Alles word met geweld doorgedreeven.
- I was fain to Club as well as others.* Ik heb, zoo wel als de anderen, in de bus moeten blaazen; ik heb, zoo wel als anderen, myn deel in het gelach moeten betaalen.
- There is no Coberance at all in his scull.* Daar is geen samenhang in zyn gesprek; zyne rede hangt niet aan elkander.
- To slip one's neck out of the Collar.* Zich uit een enge draaijen.
- To Come out with a dry jest.* Eene drooge boertery voordien dag brengen.
- I will make his stomach Come down.* Ik zal zynen hoogmoed vernederen.
- I shall Come upon you for it.* Ik zal my deswege aan u houden.
- To Come sbort of a thing.* Met een zaak niet te recht kunnen komen.
- This day Come fortnight.* Heden over veertien dagen.
- He is Come of good friends.* Hy is van goeden huize.
- To Compare notes together.* Zich wegens een zaak met iemand vergelyken.
- In a Compass of a year.* Binnen een jaar.

I am out of Conceit with it.

Ik laat 'er my niet meer
aan gelegen zyn; myn zin
is 'er af.

You were a little Concern'd.

Men kan het u aanzien, dat
gy een weinig beschonken
waart.

To receive Cone and key.

De zorge der huishouding op
zich neemen.

To a Cow's tumb.

Zeer nauwkeurig.

*He Crams his belly as much as
ever he can.*

Hy voorniet zynen buik tref-
lyk.

*That is the Cream of the busi-
nes.*

Dat is het weeten der zaake;
dat is de ziel der zaake.

*I have a Crow to pluck with
Joh.*

Ik moet u de metten eens
lezen; ik heb een appel
met u te schillen.

To pick up one's Crumbs.

Na een ziekte weder op-
zyn verhaal komen.

I am not very Current.

Ik ben niet zeer wel in myn
schik.

It is gone Current.

Men heeft 'er niet eens aan-
getwyfeld.

To be beside the Custom.

Van zyn voorneemen af-
staan.

This is the shorter Cut.

Dit is de naaste weg; de kort-
ste weg.

D.

It proved such a Damp to him.

Dat heeft hem zoo verne-
derd.

I Dare not for my ears.

Ik durf geenszins.

To keep one in the Dark.

Iemand blind houden; iemand
onkundig laaten.

To Dash one's confidence.

Iemand in den grond helpen.

To grow out of Date.

Niet meer in zwang zyn.

To work for a Dead horse.

Te arbeiden om een oude
schuld af te doen.

To keep a Deal of stir.

Veel werks van iets maaken.

I am the elder hand.

Ik zit voor de hand; ik ben
de eerste in het spel.

*It is a sad man to Dash
withball.*

Hy is een zeer ongemakke-
lyk man, om doen meê te
hebben.

A plain-Dealer.

Een oprecht, eerlyk man.

- A false-Dealer, double Dealer.* Een trouwloos, bedriegtyk man.
- It is Death.* 't Is by lyf en leeven verboden.
- A dog of a Deep mouth.* Een hond, die wakker blaffen kan.
- In Default whereof.* In gebreke van welke.
- To bid Defiance.* Iemand uitdaagen, uittarten, voor 't hoofd floeten.
- He has little to Depend upon.* Hy heeft niet veel ten beste.
- To Devour books.* Dag en nacht in de boeken wroeten.
- I am afraid he will now make a Die of it.* Ik vrees, hy zal 'er ditmaal aan heen gaan.
- If I were to Die for it.* Al zou ik 'er ook het leeven by inschieten.
- To Discharge the bouse.* Het gelach betaalen.
- You have done it in a Disb.* Gy hebt uw zaak wel gedaan.
- To lay a thing in one's Disb.* Iemand iets voor de scheenen werpen.
- To Disb sweet meat with sower sauce.* Zyne weldaaden met onaangenaamheden vermengen.
- To Dispose of a daughter in marriage.* Zyn dochter uithuwlyken.
- How will you Dispose of yourself.* Wat wilt gy beginnen?
- The kingdom of France never falls to the Distaff.* Het Fransche Ryk vervalst nooit aan 't spinrokken: gaat nooit op de vrouwen over.
- To keep one's Distance.* Zich binnen de paalen van eerbied houden; zich niet te gemeenzaam maaken.
- To be at a Distance.* Oneenig zyn.
- To Divorce one's self from one's beloved sin.* Van zyne begunstigde zonde afstand doen.
- To Do well by one.* Iemand goed doen; iemand gunst bewyzen.
- How does he Do.* Hoe vaart hy? hoe staat het al mét hem?
- It would not Do.* Het heeft niet willen gelukken.
- Will You Do as we do?* Wilt gy met ons eeten?

<i>To keep a heavy Do.</i>	Een groot getier maaken ; een groot geweld aanrechten.
<i>A meer Dog in a doublet.</i>	Een lasge ziel.
<i>You make fine Doing.</i>	Gy doet groote daaden.
<i>Church is Done.</i>	De Kerk is uit.
<i>A thing out of Doors.</i>	Iets dat niet meer gebruikelyk is.
<i>To be Double.</i>	Getrouwd zyn.
<i>A Double dealer.</i>	Een bedrieglyk mensch ; die op twee zyden hinkt.
<i>To pay the money Down.</i>	Met gereed geld betaalen ; 't geld neêr tellen.
<i>Down upon the nail.</i>	Gereed geld ; geld by de waar.
<i>A Duck and a drake.</i>	Keiling, gekeil, werping met een' platten steen langs het water.
<i>To make Ducks and drakes with one's money.</i>	Zyn geld weggellen ; zyn geld door de billen lappen.
<i>Mend your Draught.</i>	Drink nog eens.
<i>To Drill one on.</i>	Iemand met woorden ophouden.
<i>Give me some Drink.</i>	<i>Geef my iets te drinken.</i>
<i>I Drink to you.</i>	Op uwe gezondheid.
<i>She Dropt him a courtesie.</i>	Zy neeg voor hem.
<i>It grows a meer Drug.</i>	Het kost niet veel meer.
<i>There is now but a Dull trading.</i>	De handel is thans zeer slegt.
<i>Down in the mire.</i>	Een zaak, waar mede het zeer slecht staat.
<i>A man raised from a Dung-bill.</i>	Een mensch van geringe afkomst.
<i>To present one's Duty to one.</i>	Zyn dienst iemand aanbieden.
<i>To be in a Dying condition.</i>	Met den dood worstelen.
E.	
<i>Your Ears are not your own.</i>	Gy hebt niet recht gehoord.
<i>To lend an Ear.</i>	Aandachtig toeluiseren.
<i>My bowels Earn.</i>	Ik hebbe een hartelyk medelyden.
<i>He was very Earnest with me.</i>	Hy heeft zeer ernstig by my aangehouden.
<i>At heart's Ease.</i>	Naar wensch.

*As Easy as kiss my hand.
I'll make him Eat his words.*

Zonder eenige moeite.
Ik zal hem den mond snoeren; ik zal hem zyn woord doen herroepen.

*To Eat up a country.
To be in a low Ebb.*

Een laud verwoesten.
In eenen laagen staat zyn; aan laager wal zyn.

*To take off the Edge of wit.
To be always at one's Elbow.
He is a little Elevated.*

Dom maaken.
Iemand altoos op zy hangen;
Hy is door den drank een weinig opgezet.

To be at one's wits End.

Geheel ontfeld, verbaasd, raadeloos zyn.

*He is there most an End.
It made my hair stand an End.*

Hy is den meesten tyd daar.
Het deed my de hairen te berge ryzen.

He knows no End of his means.

Hy weet geen eind aan zyn goed.

To Enter one in learning.

Iemand in eene weetenschap de eerste beginsels leeren.

To go on a seeveless Errand.

Onverrichter zaake te rug keeren.

To be Even with one.

Iemand met dezelfde munt betaalen.

Who made you an Examiner?

Wat gaat het u aan; wat raakt het u.

*To take Exception at a thing.
To make one Exemplary.*

Zich over iets belgen.

Iemand ten voorbeelde van anderen straffen.

To bring one to an Exigent.

Iemand veel te doen maaken; iemand in de engte brengen.

I have an Eye to what he does.

Ik laat myn oog over zyn daaden gaan; ik hou een oog op zyn gedrag.

You may put it all in your Eye.

Gy moet niet de minste hoop daar op hebben.

F.

To set a good Face on't.

Iets bewimpelen of ontveinzen; een goed gelaat toonen; goeden moed houden.

To Face one out.

Iemand iets onder 't oog brengen.

I shall Fall you.

He is Failed in his expectation.

To put Fair to be a great man.

To Fall a doing something.
The motto Fell.

To Fall in with one.

If any living Falls in his gift.

To Fall together by the ears.

This will go Far with him.

Fare you well, or Farewell.

Is Fared with him as with me.

To play Fast and loose.

To Fasten a crime upon one.

*She Fathers her child upon an
other man.*

I will tell him of his Faults.

*Pray, Sir, give me the Favour
of your name.*

To laugh at a Feather.

He Feathers his nest with it.

How do you Feel yourself?

To play the good-Fellow.

To add Fewel to the fire.

A Fig for him.

Fill me some drink.

I shall make you Find your legs.

*To have a thing at his Fingers
ends.*

This does not Fit my turn.

Pray Fit me with that.

Gy zult my niet bedriegen.

Hy heeft zich in zyne ver-
wachting bedroogen ge-
vonden.

Hy is op een goeden weg
om een groot-man te wor-
den.

Iets beginnen te doen.

Van deezen voorflag is niets
geworden.

Met iemand overeenstem-
men.

Indien hy een prove (lyftogt)
te begeeven heeft.

Elkander in de hairen zit-
ten.

Dit zal zeer veel by hem uit-
rechten.

Vaar wel.

Het ging hem, gelyk het my
gaat.

Niet oprecht handelen.

Iemand met eene misdaad be-
tichten; iemand eene mis-
daad te laste leggen.

Zy zegt, dat een ander man
vader van het kind is.

Ik zal hem de waarheid zeg-
gen.

Ei Heye! myn Heer, zeg my
uw naam.

Om een beuzeling lagchen.

Hy vaart 'er zeer wel by.

Hoe bevind gy u?

Gulzig inzwelgen.

Olte in 't vuur gieten.

Ik acht hem niet een zier.

Geef my iets te drinken.

Ik zal u beenen maken.

Iets op zyn duim hebben; iets
zeer wel weeten.

Dat past voor my niet.

Ik bid u, help my daar toe.

To

<i>To give one a Flap with a fox's tail.</i>	Iemand een pots speelen.
<i>To give one a Flat denial.</i>	Iemand iets rond uif weigeren.
<i>He is a high-Flier at all games</i>	Hy doet alles mede.
<i>He could get oil out of a Flint.</i>	Hy kan olie uit een kei trekken; hy vond middel om een vrek eenig geld af te troggelen.
<i>To Elysin ones face.</i>	Iemand in 't sangezigt vliegen.
<i>'Tis but a Fool to it.</i>	Dit is niets tegen dat.
<i>To play the Fool with ones self.</i>	Zich mal aanstellen; zich gek houden.
<i>To Fool one out of his money.</i>	Iemand het geld uit den zak praaten.
<i>I have the length of his Foot to a hair.</i>	Ik weet al, hoe men methem moet omgaan.
<i>What are you For?</i>	Hoe zyt gy gezind? hoe had gy 't gaarn?
<i>He will do it For all you.</i>	Hy zal het u allen laten aanzien.
<i>To forsake ones colours.</i>	Wegloopen.
<i>God send you good Fortune.</i>	Ik wensch u geluk op uw reis.
<i>A Forward man in the world.</i>	Een gelukkig en voorspoedig man in de waereld.
<i>To make foul work.</i>	Alles in verwarring brengen, 't onderste boven keeren.
<i>To have a Free way of delivery.</i>	Zyne gedachten zeer wel te kunnen voorstellen.
<i>He is very Free.</i>	Hy is zeer grootmoedig, milddaadig.
<i>He is a little to Free of his tongue.</i>	Hy is wat te vry in 't spreekken.
<i>To take one's Freedom of a company.</i>	Meester in het een of ander handwerk worden.
<i>To be in a Free.</i>	Verdriegtig zyn.
<i>The world Frowns upon him.</i>	Het geluk loopt hem tegen.
<i>There they Fuddle their noses.</i>	Zy dronken daar wakker.
<i>You will soon have your belly Full of her.</i>	Zy zal u ras verveelen, gy zult wel haat uw bekomst van haar hebben.

*He is satisfied to the Full.
I am never the Further off for
that.*

Hy is ten vollen betaald.
Dat zal my niet beletten.

G.

They Gained upon us apace.

Zy zyn ons nader by geko-
men.

*The Gallows groans for him.
You have a great Game to
play.*

Hy heeft de galg verdfend.
Gy hebt een groote zaak
voor.

*He plaid his Game well.
He is good at all kind of Ga-
mes.*

Hy heeft zich wel gehouden.
Hy is op alles gevat.

*To Ombur flesb.
He is scarce well fixt in his
Gears.*

Zich weder herhaalen.
Hy is nog naauwlyks ten vol-
len gereed.

The Generality of men.

De grootfte hoop der men-
schen; het gros der men-
schen.

*To Get the better of it.
Shall I Get you to do this for
me?*

De overhand behouden.
Wilt gy dit wel voor my doen?

I will Get one made for you.

Ik wil 'er een voor u laten
maaken.

*Get you gone; Get you hence.
To Get clear off.*

Maak u weg; pak u van hier.
Los raaken, zich van een zaak
ontslaan.

*This child is not of your Get-
ting.*

Dit kind is het uwe niet.

By Girds and snatches.

Met rukken en trekken; steels-
wyze.

*He never did Give your book
the reading.*

Hy heeft zich nooit de moei-
te gegeven om uw boek te
lezen.

*He Gave not a word.
My mind Gives me.
To set a fine Gloss upon a thing.*

Hy zeide niet een woord.
Myn gemoed voorspelt my.
Een zaak op de beste wyze
uitleggen.

*This Gnaws my mind.
How Goes the world with you?
To Go for a wit.*

Dit gaat my zeer na.
Hoe gaat het u?
Voor een schrander vernuft
gehouden worden.

*You Go the wrong way to
work.*

Gy vat de zaak verkeerd aan.

You

You went a mile about.

To Go according to the times.

To Go smoothly along.

They shall not Go away with it so.

Any thing will Go down with him.

To Go down the wind.

He went very near the matter.

To Go as near as one can.

He goes upon that.

He is Gone.

I give it all for Gone.

He is very Good at it.

He has as Good as married her.

And reason Good.

He is come to town for Good and all.

A man of Good parts.

By his Good will I should have nothing left.

To be as Good as his word.

Whatever is amiss, I'll make it Good.

I can do no Good in it.

To say Grace before (after) meal.

To be Gracious with a Lady.

Gy zyt een myl omgegaan.

Zich in den tyd schikken.

Zyne zaaken in stilte verrichten.

Ik zal ze wel vinden; zy zullen 'er zo niet afkomen.

Hy zal zich alles laten wel gevallen.

Ten achteren raaken; met zyn zaaken in verval komen.

Hy had het haast getroffen, gersaden.

Met gering voordeel verkopen.

Dat is het juist, waarop hy bouwt, waarop hy zich grond.

Hy is heen gegaan; 't is met hem gedaan; hy is voort; hy is dood.

Ik acht het alles verlooren.

Hy verstaat het zich zeer wel; hy is 'er wel op gevat.

't Is zoo goed als of hy haast reeds getrouwd had.

Het is ook billyk.

Hy is in de stad gekomen, om 'er in te blyven.

Een man van goede hoedaanigheden.

Indien het aan hem stond, zou ik niets behouden.

Zyn woord houden, naakomen; zo goed als zyn woord zyn.

Zoo gy iets te berispen vindt, zal ik het verantwoorden.

Ik kan niets in de zaak doen.

Voor (naa) den eeten bidden.

By een Dame in gunst staan.

<i>That is against the Grain of our nature.</i>	Dat stryd tegen onze natuur.
<i>To be Great with one.</i>	Gemeenzaam met iemand zyn.
<i>'Tis no Great matter.</i>	Het heeft nietveel te zeggen, te beduiden.
<i>To take a work a Great.</i>	Een werk by beding aanneemen.
<i>A merry Grig.</i>	Een vrolyke kwant.
<i>A Gripe-money.</i>	Een vrek, een gierigaart.
<i>It will binder no Grift to your will.</i>	Gy zult 'er niets by verliezen.
<i>He is not worth a Groat.</i>	Hy is geen penning waard.
<i>He can live upon any Ground in the world.</i>	Hy kan zyn brood overal verdienen; hy kan overal aan de kost komen.
<i>It Grows towards morning.</i>	De dag breekt aan.
<i>To Grow up into one's acquaintance.</i>	Met iemand in kennisse geraaken; met iemand bekend worden.
<i>'Tis Crown a common talk.</i>	Men spreekt 'er overal van; 't is een algemeen praatje.
<i>I don't Grudge my pains.</i>	Ik beklaag my deswegen niet; myn moeite berouwt my niet.
<i>It was more by Gueff than cunning.</i>	't Is maar blindelings getroffen; by de gis.
<i>To mind nothing but his Guss.</i>	Zich alleen om eeten en drinken bekommeren.
H.	
<i>He Had like to have been lost.</i>	Hy was byna omgekomen.
<i>I Had rather.</i>	Ik wilde liever.
<i>I shall not value him a Hair the worse.</i>	Ik zal hem daarom niet te minder achten.
<i>To do things by Halves.</i>	Iets ten halven, of oppervlak- kig verrichten.
<i>To Hammer out his own fortune.</i>	Zich zelve in de waereld voorthelpen.
<i>A man of his Hands.</i>	Een zeer vaardige bôl.
<i>The favours I have received at your Hand.</i>	De menigvuldige gunst, die gy my beweezen hebt.
<i>To pay money in Hand.</i>	Geld voor uit betalen.

<i>To bear one in Hand.</i>	Iemand iets op de mouw spel- den; iemand iets wys ma- ken.
<i>My Hand is in.</i> <i>They are Hand and glove one</i> <i>with another.</i>	Ik heb eens begonnen. Zy verstaan elkander zeer wel; zy zyn twee handen op een bufk.
<i>Had I Hap to meet him.</i>	Konde ik hem maar aantref- fen.
<i>He has had Hard measure.</i>	Men heeft af te hard met hem gehandeld.
<i>What do you Harp at?</i> <i>For all your Haste.</i> <i>I would Have you write.</i> <i>A fine Head of hair.</i> <i>To lay their Heads together.</i>	Wat wilt gy dan hebben? Met uw verlof. Ik raade u, dat gy fchryft. Mooi hoofdhair. Mondeling met elkander spreeken.
<i>A thing brought in by Head</i> <i>and ears (drawn in by Head</i> <i>and Shoulders.)</i>	Iets, dat men 'er by de hairen by gebragt heeft.
<i>To have one's Head under his</i> <i>girdle.</i>	Iemand beteugeten.
<i>To Hear ill.</i> <i>Pray let me Hear from you</i> <i>now and then.</i> <i>To keep a field in good Heart.</i>	Een flechten naam hebben. Schryf my fomtyds, hoe het u gaa. Eenen akker wel bebouwen; in een goeden stand hou- den.
<i>His Heart is ready to leap into</i> <i>his mouth.</i>	Hy is opgetoogen van vreug- de; zyn hart fprong op van vreugde.
<i>His Heart went down to his</i> <i>heels.</i>	Hy koos het haazepad; zyn hart zonk hem in de schoe- nen.
<i>I could find in my Heart to play</i> <i>him a trick.</i>	Ik was geneegen hem een pot- te spelen.
<i>To know a thing by Heart.</i> <i>To be on the wrong side of the</i> <i>Hedge.</i>	Iets van buiten kennen. Zich vergiffen; zich bedrie- gen.
<i>God Help me, I meant no harm</i> <i>by it.</i> <i>She loves like Herself.</i> <i>Here's to ye.</i>	Ik heb het waarlyk niet kwaad gemeend. Zy leeft naar haaren ftaat. Het gelt u; ik breng het u toe. 'Tis

'Tis like himself.

*To Hit one in the teeth with a
thing.*

To Hit home.

Out of all Ho.

*To give reasons for what a
man Holds.*

*I will go out, if it does but
Hold up.*

To go to his long Home.

What can be said more Home?

*Your crimes are come Home
to you.*

*They cannot set their Horses
together.*

To keep open House.

What is the Humour of this?

He has Humour'd it very well.

J.

He loves Jaw-work.

A Fejune employments.

To set it along.

Without ifs or ands.

*Without Imparting me with
it.*

While your hand is In.

*A book that meets with Incou-
ragement.*

One soul Informs them.

*They Ingross all the trade of
themselves.*

*He has no Injoyment of him-
self.*

Hy plagt het zoo te doen;
't is zoo zyne gewoonte.

Iemand iets voorhouden, te-
genwerpen, verwyten.

Een steek geeven.

Onmaatig.

Zyn gevoelen, of zyne mee-
ning met bewysgronden
staaven.

Ik zal uitgaan, zoo ras het op-
houd met regenen.

Na zyn eeuwig huis gaan;
sterven.

Wat kan nadrukkelyker, ge-
paster, beter ter zaake ge-
zegd worden?

Uw schelmstukken zyn op uw
eigen kop gedaald.

Zy kunnen zich niet met el-
kander verdraagen.

Open tafel houden.

Wat zal dat beduiden?

Hy heeft 'er zyn rol wel mée
gespeeld.

Hy speelt gaarne met zyne
kaaken; hy houd veel van
eeten.

Eene schraale beezigheid.

Prat daar heen treden.

Zonder lang bedenken; zon-
der zoo veel omslags.

Buiten myn kennis; buiten
myn weeten.

Dewyl gy eens begonnen
hebt.

Een boek dat wel afgaat.

Zy hebben maar een ziel.

Zy trekken den gantschen han-
del tot zich.

Hy is zich zelven niet mag-
tig.

<i>I was no ways Instrumental in it.</i>	Ik heb 'er op geenerlei wyze de hand in gehad.
<i>To the Intent he should not speak.</i>	Opdat hy niet spreken zoude.
<i>To reason one Into the belief of a thing.</i>	Iemand van eene zaak overtuigen; iemand iets doen gelooven.
<i>I Intreat you of all loves.</i>	Ik bid u uit grond van myn harte.
<i>A little Insreating serves her turn.</i>	Men behoeft haar niet zeer; niet lang te bidden.
<i>He has done many a good Job for me.</i>	Ik heb veel by hem laten werken.
<i>The matter in Issue is this. It Is nothing to me.</i>	De zaak in geschil is deeze. Het gaat my niet aan.
K.	
<i>Keep that way.</i>	Hou dien weg.
<i>To Keep fair together.</i>	Elkander wel verstaan; onderling goed verstand zamen houden.
<i>To Keep counsel.</i>	Stilzwygende zyn.
<i>Keep your countenance.</i>	Laat den moed niet zakken.
<i>This is quite out of the Ken of my faculties.</i>	Dit is boven myn vermoogen.
<i>He is in his Kingdom.</i>	Dat is zyne grootste vreugde.
<i>He is neither Kist nor Kin to me.</i>	Hy bestaat my in 't geheel niet.
<i>I shall make him Know what am.</i>	Ik zal hem toonen wie ik ben.
<i>I Knew better things.</i>	Ik zal zao dom niet zyn.
L.	
<i>To give one good Language.</i>	Iemand bescheiden, vriendelyk, beleefd, aanspreken.
<i>To be under the Lash of an evil tongue.</i>	Van iemand gelasterd worden; onder den geesfel eener kwaade tonge zyn.
<i>They were brought upon their Last legs.</i>	Zy wisten niet meer wat te doen.
<i>You begin of the Latest.</i>	Gy bedenkt u te laat.
<i>To Laugh from the teeth outward.</i>	Op eene gemaakte wyze lachen.
<i>He Laughs in his sleeve.</i>	Hy lacht in zyn vuist.

*'Tis an even Lay whether it be
so or no.*

He Laid that against me.

I Laid down my club.

He is a Lazy-bones.

*He is ready to Leap out of his
skin.*

*The truth of it we are as yet
to Learn.*

To go by the Lea.

*As many now come within a
pole's Length of him.*

*I cannot go that Length with
you.*

Let me alone.

I had as Lief go as stay.

To keep a heavy Life at one.

To keep Life and soul together.

If you don't think Light of it.

'Tis Like enough.

This is something Like.

He was Like to die.

As you Like yourself.

To Live up to one's Estate.

I have him at a Lock.

It is Long of me, not of you.

To save one's Longing.

These things don't Look well.

You'll come by the Loss.

't Is nog twyfelachtig, of de
zaak zoo is.

Hy wierp my' dit tegen.

ik heb myn gelach betaald.

Hy is een rechte luisaart.

Hy springt van vreugd byna
uit zyn vel.

Wy weeten nog niet of het
waar is.

Zyn rekening by een zaak niet
vinden.

Hy is niet meer zoo trots, zoo
hoogmoedig.

Ik kan 't u niet roestemmen;
ik kan uw gevoelen niet
omhelzen.

Laat my met vrede; laat my
daar voor zorgen; laat my
daarmede begaan.

't Is my om het even, of ik
wegga, dan of ik blyve.

Iemand sterk persen, iemand
moedwillig.

Zyn leeven kommerlyk door-
brengen.

Indien gy het raadzaam oor-
deelt.

Het kan wel zyn.

Dit kan nog zoo heen gaans

Hy was byna gestorven.

Naar uw believen.

Zyn jaarlykche Inkomsten
verteeren.

Ik tast hem aan, daar hy 't
zwakste is.

't Is niet myne, maar uwe
schuld.

Iemands begeerte doen.

Deze dingen beduiden niets
goeds.

Gy zult schade daarby ly-
den.

The-

There's no love Lost betwixt us.

His talent does not Lie that way.

It Lies in a great deak That Lies in my way.

M.

He is stark staring Mad.

The butter is Mad.

He runs Madding after that woman.

He is honest in the Main.

I'll Make it good t'ye.

To Make up his mouth with a thing.

That was the Making of him.

If a Man may ask you.

To leave no Manners in the dish.

He's too Many for me.

You cannot Match him.

He alone is able to Match them all.

What Matters it?

You May for all me.

Since man could Mean.

He has had hard Measure.

To make both ends Meet.

Where will you Mend yourself?

Ik bemin u zoo weinig, als gy my.

Hy heeft 'er geene bekwaamheid toe.

Het kost my veel geld.

Dit is my een groote hinderis.

Hy is raazend dol.

De boter is sterk.

Hy loopt dit vrouwspersoon als gek naa.

Hy heeft echter een verlyk gemoed.

Ik wil u de schade vergoeden.

Voordeel met iets doen.

Daar door is hy ryk geworden.

Met uw verlof.

Niets in de schotel laten; de schotel te pronk zetten; alles ongeschikteleyk opeeten.

Ik kan niet tegen hem aan; hy is my te magtig.

Gy kunt zyn weerga niet vinden.

Hy alleen kan tegen hen allen op.

Wat legt 'er aan gelegen?

Mynenthalve moogt gy het wel doen.

By menschen geheugen.

Men heeft slecht met hem gehandeld.

Juist zoo veel verdienen, als men tot zyn nooddruft behoefte.

Waar zult gy het beter treffen?

This

This is not calculated to our Meridian.

*Time out of Mind.
He has his Mind.*

Mind your own business.

To go away in a Mist.

*To handle one without Mit-
tens.*

And a world More.

*A little More, and he had been
killed.*

*To be brought to a Morsel of
bread.*

*He is a Mortar-Piece of wit.
He did it of his own Motion.*

To make a Matter.

*To be down in the Moub.
Much good may it do ye!
To make Much of himself.*

*You cannot so Much as name
one.*

He is Much a scholar.

To beat one to a Mummy.

N.

*To labour tooth and Nail.
He would not be said Nay.*

What Need you care?

Dit komt in't geheel niet met
onze zeden, met onze ge-
woonten over een.

Voor onheuchelyke jaaren.
Hy heeft zyn zin; hy heeft
het geen hy verlangt.

Bekommer u om uwe eigen
zaaken; bemoei u met uw
eigen dingen.

Zich heimelyk weg maaken;
zich weg steelen.

Hard met iemand handelen.

En zeer veel meer.

Het scheelde weinig, of hy
was om 't leeven geraakt.
Tot een zeer soberen staat
gebragt zyn; tot den bedel-
staf vervallen zyn.

Hy is een rechte Dem-oor.
Hy heeft het vrywillig, uit
eigen beweging gedaan.

Iemand een voorslag doen;
iemand iets voorstellen.

Den mond houden.

Wel moet het u bekomen!

Zich wat te goede doen; veel
werks van zich zelve ma-
ken.

Gy kunt zelfs niet een eenigen
noemen.

Hy is een zeer geleerd
man.

Iemand als stokvisch beuken;
iemand blond en blaauw
staan.

Te arbeiden met al zyn magt.

Hy wilde zich niet laten ge-
zeggen.

Wat gaat het u aan? wat
behoeft gy 'er u meê te be-
moeijen?

Why

*Why did you Neglect to see
him?*

Let him be Never so rich.

If you do amifs Never fo little.

He is Never the better.

He lives Next to me.

The sacred Nine.

No fuch matter.

It is None of my fault.

*He fings the fame Note with
her.*

That's Nothing to me.

This is Nothing near fo good.

He makes Nothing on't.

Take no Notice of any thing.

To take Notice of one.

*You fhall not make a fool of me
for Nought.*

Now-a days.

O.

He Obscured himfelf.

*A jelt may be Obtruded upon
any thing.*

I have Occafion for it.

If my Occafions give me leave.

'Tis Odd, if he don't do it.

Of a little one.

I had an ill journey Of it.

To be Off from a thing.

To be Off and on.

To make an Offer at a thing.

Waarom hebt gy verzuimt
hem te bezoeken?

Al is hy ook nog zoo ryk;

Indien gy ook nog zoo weinig
misdoet; indien gy u ook
maar in 't geringfte vergrypt.

Hy is 'er niets door verbeterd.

Hy is myn naafte buurman;
hy woont allernaafst my.

De negen zanggodinnen.

In geenerlei wyze.

't Is myn fchuld niet.

Hy fpreekt met haar uit een
nen mond.

Het gaat my niet aan; het
raakt my niet.

Dit is op verre na zoo goed
niet.

Hy geeft 'er niet om.

Laat niet blyken dat gy iets
bemerkt.

Iemand groeten.

Gy zult my niet vergeefs voor
den gek houden.

Hedendaags.

Hy leide een ftill, ingetoogen
leeven.

Men kan alles wel tot boer-
tery maaken.

Ik heb het van nooden.

Indien myne bezigheden het
zullen toelaaten.

Het zou vreemd zyn, indien
hy het niet deed.

Van kindsbeen af.

't Is eene verdrietige reis voor
my geweest.

Verdrietig over, afkeerig van
een zaak zyn.

Onverfchillig zyn.

Een zaak in 't werk beginnen
te ftellen.

To

To Offer an abuse to one.

*A man of an Open temper.
To be out of Order.*

If ball take Order about it.

Did you think any Other?

'Tis well Over.

*This small Overcomes me.
She Over-rules my policy.
If I had Ought to do with him.*

It may be so, for Ought I know.

*To be Out of hope.
My dream is Out.*

That's Out of my way.

My hand is Out.

To physik one Out of life.

*This is the Out side of his
demand.*

*The Outward laws.
To make an Owl of one.*

To be his Own man.

I told him his Own.

*Who Owns this house?
She has her tongue well Oiled.*

*He has made his translation
keep Pace with the original.*

Iemand beledigen; iemand
verongelyken.

Een openhartig man.

Onpasselyk zyn; niet wel
zyn.

Ik zal 'er my aan gelegen
laaten zyn.

Hebt gy het u anders ver-
beeld? hebt gy daar aan
getwyfeld?

't Is een groot geluk, wanneer
het gevaar voorby is.

Deeze reuk verveekt my.

Zy is my te listig.

Indien ik iets met hem te doen
had.

Het kan wel zyn, voor zoo
veel my bekend is.

Buiten hoope zyn.

Myn droom is vervuld; myn
droom is waar geworden.

Dat is buiten myn boekje; ik
heb 'er geen kennis van.

Het komt my nu niet gelee-
gen; het komt my nu niet
van pas.

Iemand door medicineeren
om hals helpen.

Dit alles is wat hy begeert.

De menschelyke wetten.

Iemand voor den gek hou-
den.

Zyn eigen heer en meester
zyn.

Ik heb hem de waarheid ge-
zegd.

Wiens huis is dit?

De tong is haar wel gehangen.

Hy heeft het oorsprongkelyke
getrouwlyk overgezet.

He

He is an afs for his Pains.

Hy heeft het gemaakt als een gek.

To stand upon bis Pantoufles.

Zich trots vertoonen; zich eigenzinnig aanstellen.

To bring one into a foot's Paradise.

Iemand gouden bergen beloven; met fluwetten woorden paaijen.

He is come to that pass, that none dares speak to him.

Het is zoo verre met hem gekomen, dat niemand hem durft aanspreken.

*To pass bis word for one.
To be well to Pass.*

Voor iemand borg worden. Vermoogende zyn; wel in staat zyn.

*Let the world Pass.
I Pass not for it.*

Het mag gaan zoo het wil. Ik geef 'er niet om; ik vraag 'er niet na.

I am Past my latin.

Ik weet niet, hoe ik het verder maaken zal.

I shall Pay him.

Ik zal 'them wel weer betaald zetten.

*To come a Peg or two lower.
To take Peper in the nose.*

Een reefje of twee inbinden. Vuurvatten, gram worden, toornig worden.

We ought not to be Peremptory in the use of it.

Wy moeten het met maatigheid gebruiken.

He is fit for nothing, but to Pick up straws.

Hy is een onnozele hals.

To Pick up bis grumbs.

Zich weder verhaaken.

He is a Picture of ill luck.

Hy maakt een ongelukkige figuur.

To be in a merry Pin.

Vrolyk zyn; een vrolykeluim hebben.

To Pin bis reason to a woman's petticoat.

Zich in alles naar den zin zyner vrouw schikken.

If ever it comes to the Pinch.

Zoo 't maar eens op 't nypen komt.

To have a fine Pipe.

Een goede stem hebben.

They Piff through one quill.

Zy houden het met elkander.

To be at the Pitts brink.

Met den eenen voet ia 't graf gaan; in het uiterste gevaas zyn.

To be Plain with one.

Iemand zyn meening rechts uit zeggen.

To

<i>To Play foul play.</i>	Oneerlyk handelen.
<i>To beat one with his own Play.</i>	Iemand met zyn eigen redenen dooden.
<i>You may say your Pleasure.</i>	Gy moogt zeggen wat gy wilt.
<i>A dog that Plays his feet.</i>	Een hond, die zeer snel loopt.
<i>To have a Politick fit of sickness.</i>	Zich ziek houden.
<i>A Str-Politick would be.</i>	Iemand die beuzelachtige zaken voor groote geheimen verkoopt.
<i>To Pop out a word.</i>	Zich een woord laten ontvallen.
<i>A knight of the Post.</i>	Een valsche getuige; een ridder van de geffelpaal.
<i>To go to the Pot.</i>	Gestraft worden.
<i>To Practise upon one.</i>	Iemand op zyn zyde zoeken te brengen.
<i>To Press upon a man's table.</i>	Zich by iemand indringen; voor tafelbezem spelen.
<i>He has Prevailed himself of all advantages.</i>	Hy heeft alle moogelyke zorgvuldigheid aangewend.
<i>To set his clothes in Print.</i>	Al te zwerig in zyne kleding zyn.
<i>His head is full of Proclamations.</i>	Zyn hoofd is vol zwaarigheden.
<i>To have a fine Prospect.</i>	Een fraai uitzigt hebben.
<i>A Proud piece of flesh.</i>	Een hovaardige vrouw.
<i>I will speak a Proud word for myself.</i>	Ik wil iets tot myn lof zeggen.
<i>She has Provided elsewhere for herself.</i>	Zy heeft haaren troost by een ander gezocht.
<i>He was Provided for it.</i>	Hy had zich 'er op gelegd; hy had 'er zich op gewaepend.
<i>It is not within my Province.</i>	't Is niet in myn vermoogen; 't komt my niet toe.
<i>Till further Provision be made.</i>	Tót dat 'er verder in zal voorzien zyn.
<i>To come in Pudding-time.</i>	Recht van pas komen.
<i>Give your patience an other Pull.</i>	Heb nog een weinigje geduld.

- To Pull up a good heart.*
To feel one's Pulse.
- He is a very Punch.*
To buy an estate at twenty years Purchase.
It will be to as much Purpose.
He spoke much to the same Purpose.
We had best make a Push of it.
- Upon a forced Put.*
He Put fair to be a great man.
- To Put in for a place.*
To Put into same heart.
- He Put it off with a jest.*
He put on a smiling countenance.
To Put one out of conceit with a thing.
To be Put to his last shifts.
To Put up a motion.
- Will you Put it upon that issue?*
- To be in a Quandary.*
- To have a Quarrel with a thing.*
I make no Question of it.
He has got his Quietus off.
I shall be Quiet with you.
- Een goeden moed grypen.
Iemands pols voelen; iemand den pols tasten; onderzoeken hoe iemand gezind is.
Hy is zoo dik als hy lang is.
Een goed koopen, dat vyftien honderd geeft.
Hét zal eenerlei zyn.
Zyn zeggen kwam omtrent hierop uit.
't Is raadzaam, dat wy het uiterste beproeven.
In gevalle van nood.
Hy is op een goeden weg, om een groot man in de wereld te worden.
Om eene bediening aanhouden.
Iemand een hart in 't lyf spreken; iemand een hart onder den riem steeken.
Hy heeft het met een grap afgekeerd.
Hy begon te grimlagchen.
Iemand de lust tot iets begermen.
Ten einde raad zyn.
Iets op de baan, op het tapyt brengen; eenen voorflag, een voorstel doen.
Wilt gy het 'er op aan laten komen?
- In twyfel staan; tusschen beiden staan; niet weeten wat men doen zal.
Zich over iets bezwaaren.
Ik twyfel 'er niet aan.
Hy is van zyn ampt ontzet.
Ik zal u gelyk met gelyk veegelden.

'Twill never Quit cost.

*Quite and clean.
To cry Quittance.*

R.

*To keep a Racket.
'Tis a going to Rain.
To Raise a report.*

To smell a Rat.

*I cannot Reach the price of it.
To have Reason on his side.
That's ail the Reason in the
world.*

*To have the Refusal of a thing.
It Remains upon those that I
have it from.*

*It Remains that I s'ist for my-
self.*

Well Remembred.

*'Tis but a Remove from no-
thing.*

By Report.

To Repose his trust in one.

Resolve me quickly.

Nature's dark Retiring room.

*He Returned at length to a
sense of his duty.*

*You can scarce Revive me into
a smile.*

He married a Rich fortune.

I made a good Riddance of it.

To Ride a free horse to death.

You are Right.

*There is neither Rime no rea-
son.*

Het zal de moeite niet waard
zyn.

Geheel en al.

Gelyk met gelyk vergelden.

Een getier maaken.

't Wil regenen.

Een gerucht onder de men-
schen brengen; iets uit-
strooijen.

Lont ruiken; iets kwaads ver-
moeden.

't Is my te duur.

Recht hebben.

't Is niet meer dan billyk.

De keus hebben.

Ik beroep my op de geenen,
die het my verhaald hebben.

Voor 't overige moet ik voor
my zelven zorgen.

't Is goed, dat gy 't my erin-
nerd hebt.

't Is byna niets.

By gerucht.

Zich op iemand verlaaten; op
iemand vertrouwen.

Geef my schielyk bescheid.

Het Graf.

Hy heeft ten laatsten zynen
pligt erkend.

Gy kunt my naauwlyks weder
tot lagchen brengen.

Hy heeft een ryk huwlyk ge-
daan.

Ik heb 'er my gelukkiglyk uit
gered.

Iemands goedheid en geduld
misbruiken.

Gy hebt het geraaden.

Daar is noch pit noch merg in.

*I have something to Ring in
his ears.*

*There is no Room for trifling in
religious matters.*

*To give one Rope enough.
To be upon the high Rope.*

Be it spoken under the Rose.

*A man Rotten at the core.
To have a Round delivery.
They do not Row together.*

Things Rub on bravely.

*I make a slist to Rub on.
Be Ruled by me.
At a long Run.
To Run a hazard.
Your tongue Runs before your
wit.*

*It Runs in their blood.
To suffer a child to Run a-head.
To Run away with a thing.
A Runner at all.
His shoes are made of Running
leather.*

S.

*In sober Sadness.
He is my name-Sake.
He came off with a Salvo.
Rest yourself Satisfy'd as to
that.*

*I will serve him the same
Sauce.*

*It will cost him Sauce.
To Save time.*

He lies under a Scandal.

Ik heb hem iets onder 't oogte
brengeu.

Met zaaken van den Godts-
dienst is den spot niet te
dryven.

Iemands zin doen.

Zich hoogmoedig gedraagen;
met geen kleintje te vre-
den zyn.

Laat het onder de roos ge-
zegd zyn; hout het by u;
verpraat het niet.

Een valsch mensch.

Wel kunnen praaten,

Zy komen niet overeen met
elkander.

De zaaken gaan gelukkig
voort.

Ik behelp my redelyk nauw.

Geloof my; volg mynen raad.

Met der tyd.

Iets waagen.

Gy spreekt eer gy denkt.

't Is hun aangebooren.

Een kind alles toelaten.

Iets zonder grond gelooven.

Een die alles onderneemt.

Hy kan geen oogenblik stil
staan.

In rechten ernst.

Hy is myn naamgenoot.

Hy kwam 'er schadeloos af.

Stel u in deeze zaak maar
te vrede.

Ik zal hem met dezelfde munt
betealen.

Het zal hem veel kosten.

Om geen tyd te verliezen.

Hy gaat onder een kwaaden
naam; hy ligt onder een
blaam.

<i>I was something Scanted in time.</i>	Ik had 'er naauwlyks tyd toe.
<i>The Scene of affairs is changed.</i>	Het tooneel der zaaken is veranderd.
<i>To be bred a Scholar.</i>	Zich in de wetenschappen oeffenen; studeeren.
<i>Upon the Square of friendship.</i>	Uit aanmerkinge van vriendschap; vriendschapshalve.
<i>He is the Scorn of all the town.</i>	Elk wyft hem met den vinger naa.
<i>I scap'd a good Scowring.</i>	Ik ben een groot ongeluk ontkomen.
<i>To Scrape acquaintance with one.</i>	Zich met iemand bekend maaken.
<i>Never Scratch your head for that matter.</i>	Breek 'er uw hoofd maar niet om; bekommer 'er u in geenen deele over.
<i>To Screw himself into other peoples matters.</i>	Zich in eens anders zaaken indringen.
<i>A great Sea.</i>	Een storm op zee.
<i>To get Sea Room.</i>	De ruime zee in zeilen.
<i>In the mean Season.</i>	Ondertusschen, middelerwyl.
<i>To be Seasoned for a country.</i>	Aan een land gewend zyn.
<i>To let one into a Secret.</i>	Iemand een geheim deelachtig maaken.
<i>He Sees no body.</i>	Hy ontfangt in 't geheel geen bezook.
<i>See you to it.</i>	Zorg gy daar voor.
<i>I'll See you home.</i>	Ik wil u naar huis geleiden.
<i>To Seek to one for something.</i>	Iemand ergens om aanzoeken.
<i>Well Seen in a business.</i>	Eener zaake kundig zyn.
<i>God Send be he well.</i>	Godt geeve hem maar gezondheid.
<i>A book, which is scarce Sense.</i>	Een boek, waar zin noch verstand in is.
<i>I Sent him out.</i>	Ik merk wel, waar hy is.
<i>You Served him right.</i>	Gy hebt hem zyn verdienden loon gegeeven.
<i>When occasion shall Serve.</i>	Wanneer de gelegenheid gunstig zal zyn.
<i>That won't Serve my turn.</i>	Dat is my niet genoeg.
<i>Nothing would Serve him but he must do it.</i>	Hy wilde het met geweld doen; men kon 'er hem niet afhouden.

Re-

- Remember my Service to him.* Doe hem myne gebiedenis.
She is a Set off to you. Haar lelykheid vermoedert uwe schoonheid.
- To Set a story abroad.* Een gerucht verspreiden, uitstrooijen.
- To be much Set on a thing.* Zeer op eene zaak gesteld zyn.
To Set one out in his proper colours. Iemand naar 't leeven afmaalen; iemand met leevendige verwen affchilderen; iemands karakter naauwkeurig beschryven.
- Set him to it.* Laat hy het doen.
To be at Shall I, shall I. Wankelen om iets te doen, of te laten.
- To put a Sham upon one.* Iemand iets wys maaken.
To cast a Sheeps eye at one. Eenvoudig zyn oog op iemand slaan.
- I made Shift to go thither.* Ik ben ter nauwernood daar heen gekomen.
I shall make hard Shift but I shall compass it. Ik zal 'er my zoo lang om bevlytigen, tot dat ik het verkreegen heb.
- He came off very Shittently.* Hy kwam 'er zeer slecht af.
To be in the Shoemaker's stocks. Al te naauwe schoenen aan hebben; in 'tschoenmakers bedwang zyn.
- To be Short with one.* Iemand een kort antwoord geeven.
You are a cup too Short. Gy zyt een glas ten achter; gy moet nog een glas drinken.
- To take one Short in the prosecution of his design.* Iemands toeleg verydelen.
He comes Short of no man in that. Hy geeft niemand hier in iets toe; hy behoeft in deezen voor niemand te wyken.
- To speak Short of what the thing is.* Een zaak niet uitvoerig genoeg beschryven.
To keep one Short of vituals. Iemand sober spyzigen; kort houden.
- I will know the Short and the long of that business.* Ik wil de zaak haarklein weten.
To make a Short of a business. Eene zaak ten einde brengen.

*He looks like a Shotten ber-
ring.*

I Should be very sorry for it.

*Whom Should I meet but such
a one?*

He had a Sh'ew'd bout of it.

To be Sick of the simples.

To speak on one's Side.

I give it on your Side.

I have lost the Sight of it.

He looks Simply upon't.

*This will never Sink in my
mind.*

*To Sit airing himself in an ar-
bour.*

To Sit down before a place.

I would not be in his Skin.

*That's not worth three Skips
of a louse.*

*The good old woman seeks over
her Skin.*

To Sleep a dog's sleep.

To Sleep himself sober.

To laugh in his Sleeve.

To get the Slip.

*He has a Smack of his country-
speech.*

You shall Smart for it.

*He will Smoke ye, or make you
smoke.*

To Smuggle the coal.

Hy ziet 'er uit als een haring
zonder kuit.

Het zou my zeer spyten; ik
zou 'er zeer moeiljelyk om
zyn.

Ik vond hem recht naar
wensch.

Het heeft hem veele moeite
gekost.

Zeer onnozel, eenvoudig zyn.

Een goed woord voor iemand
spreken.

Ik geef het u gewonnen.

Het is my uit het gezigt ge-
raakt; ik heb het uit het
oog verlooren.

Hy schaamt het zich nu.

Dit wil my niet in 't hoofd.

Zich in een priëel zitten ver-
luchten.

Een plaats belegeren.

Ik wilde niet gaarne in zyn
plaatse zyn; in zyn vel
steeken.

Dit is geen myt waardig.

De goede oude vrouw schikt
zich nog op.

Zich veinzen te slaapen.

Zich weder nuchteren slaa-
pen; zyn roes uitslaapen.

In zyn vuist lagchen.

Door de mand vallen.

Hy spreekt nog zyn moeder-
taal.

Het zal u berouwen; het zal
u zuur opbreken.

Hy zal 't u moede maaken.

Zich houden als of men geen
geld had, wanneer het
gelach betaald word.

To

<i>To go a Snail's gallop.</i>	Hy gaat al een vlak die kruipt.
<i>He has a Soft place in his head.</i>	Zyn hoofd is niet recht gestooten; hy is niet recht wys.
<i>He will be Some body.</i>	Hy zal zich wel voorthelpen.
<i>Every mother's Son.</i>	Yder een.
<i>To sing the same Song over and over.</i>	Altyd het oude deuntje zingen.
<i>To give a thing for a Song.</i>	Iets om een stuk broods geeven.
<i>The more my Sorrow.</i>	Dit verdriet my te meer.
<i>To be out of all Sorts.</i>	Verdrietig zyn.
<i>To be tied to the Sower apple tree.</i>	Een kwaaden naam hebben.
<i>The Spangled skies.</i>	De sterrenhemel.
<i>To Spare for nothing.</i>	't Aan niets laten ontbreken.
<i>Enough and to Spare.</i>	Meer dan genoeg.
<i>To Speak without book.</i>	Iets zeggen, en het niet kunnen bewyzen.
<i>To Speak the word.</i>	Vry uit spreken.
<i>To make more haste than good Speed.</i>	Zich overylen.
<i>They Spent themselves upon it.</i>	Zy hebben het zich zeer zwaar laten worden.
<i>That has a Spice of prophane-ness.</i>	Dat smaakt na heiligchennis, ligtvaardigheid.
<i>To be past the Spoon.</i>	De kinderschoenen versleeten hebben.
<i>To Spur one a question.</i>	Iemand in grooten haast een vraag opgeeven.
<i>To play upon the Square.</i>	Zonder bedrog speelen; voor de vuist speelen.
<i>How go Squares?</i>	Hoe gaan uwe zaaken?
<i>That will break no Squares.</i>	Dat zal de vriendschap niet breeken.
<i>To Squat down his breech before his betters.</i>	Zyne zaaken verkeerd doen.
<i>To Squirt his wit.</i>	In schrikkelyke benaauwdheid zyn.
<i>To let the Staff go out of his hand.</i>	Van zyn recht afstaan.

*To have a clear Stage.
One pair of Stairs,
Our honour lies at Stake.
To make one a Stale to his de-
signs.*

*To Stand all hands.
As the case Stands.
To Stand upon his bottom.
When it shall Stand with
your conveniency.
To keep a Standing army.*

*His hair Stares up.
To lay in State.*

*To keep at a Stay.
To Steal a marriage.
Which way do you Steer your
course?
If it Sticks there.*

*He Sticks at no principles of
honour.
His losses Stick by himself.*

*A thing that Sticks in one's Ro-
mach.*

I shall Still your din.

*There's no news Stirring.
That goes against my Stomach.*

It Stomachs her very much.

To leave no Stone unturned.

*He is too much upon the high
Strain.*

Geene hindernis vinden.
De eerste verdieping.
't Is om onze eerte doep:
Zich op eene listige wyze van
iemand bedienen, om zyn-
ne aanslagen in 't werk te
stellen.

Alles aan het spel waagen.
Terwyl de zaken zoo staan.
Zynreigen brood eeten.
Wanneer het u zal gezeegen
komen.

Een krygshair gestadig op de
been houden.
Zyne hairen staan te berge.
Op een bed van staatlie, op
een parade bed liggen.
In toom, in bedwang houden.
Heimgelyk trouwen.

Waar gaat gy heen? wer-
waards gaat gy?
Indien het daar stopt, indien
het daar hapert.

Hy doet niets uit eerezucht; hy
zoekt geen eer.

Hy kan zyn geleeden verlies
niet wel vergeeten.

Iets dat men niet wel vergee-
ten, niet wel verduwen
kan; dat iemand lang in
den krop steekt.

Ik zal u den mond leeren
bouden; ik zal u den mond
snoeren.

Men hoort niet nieuws.
Ik heb 'er een walg, een af-
keer van.

De krop is 'er haas vol van;
het steekt haar geweldig.

Niets onbezocht lasten; geen
moeite spaaren.

Hy is al te opgebtaazen; al te
hoogmoedig.

To

<i>To look Strange upon one.</i>	Iemand zeer kool, onverschillig aanzien.
<i>To make himself a Stranger.</i>	Zich met veele pligtpleegingen ophouden.
<i>Such words as these are Strangers to my ears.</i>	Zulke woorden komen my vreemd voor.
<i>To keep a Strict hand over one.</i>	Iemand in tucht, onder bedwang houden.
<i>He has the world in a String.</i>	't Gaat hem alles naar wensch.
<i>He has a good Stroke in the mouth.</i>	Hy kan wel eeten; hy kan schoon met zyne kaaken speelen.
<i>How Strong are you?</i>	Hoe veel geld hebt gy?
<i>To Study his brains about a thing.</i>	Zyn hoofd over iets breeken; iets sterk overpeiszen.
<i>'Tis all Stuff.</i>	Dat is alles geloogen.
<i>To travel betwixt Sun and fun.</i>	Omrent den middag reizen.
<i>To adore the rising Sun.</i>	De bovendryvende party aan- kleoven.
<i>To make Sure of one.</i>	Iemand op zyne zyde brengen; iemand tot zyne party overhaalen; zich van iemand verzekeren.
<i>She is Sure.</i>	Zy is verloofd; zy is ongetrouwd.
<i>To have a Sweet tooth.</i>	Gaarne wat zoets eeten; een zoetekaauw zyn.
<i>Let him take his Swing.</i>	Laat hem zyn zin volgen; laat hem zyn hart ophaalen.
<i>He may have a Swing for it.</i>	Men kon hem deswege wel ophangen.
T.	
<i>This business will hold you Tack.</i>	Deeze zaak zal u ophouden; gy zult lang met deeze zaak te doen hebben.
<i>To look well to his Tackling.</i>	Zichzelve, of zyne zaaken, wel in acht neemen.
<i>To stand to his Tackling.</i>	Stand houden; styf op zyn zaak staan.
<i>'Tis wou't Take with me.</i>	Dit heeft geen ingang by my; dit kan my niet behaagen.
<i>What course shall I Take now?</i>	Wat weg zal ik nu inslaan? hoe zal ik het nu maaken?
	V 5 Take

Take this along with you.

I am much Taken with her.

*The story will Talk its self a
sleep.*

I found him Tardy.

To take one to Task for a thing.

He is never The better.

He is never The worse for that.

There I hold with you.

Are you Thereabouts?

Did you Think any other?

*He Thinks much of any expen-
ce, that is not for himself.*

To watch a Time.

*Is it that Time of the day?
To wait for Gods Time.*

All in good Time.

To Tip one's band.

*Sin appears often in a reli-
gious Tine.*

Not a Tittle of it.

*He will not part with a Tittle
of his right.*

There's no fool To the sinner.

*Speak To the best of your know-
ledge.*

Merk dit ook teffens aan.

Ik s'chep veel genoeg in
haar; zy gevalt my zeer wel.

Het gerucht zal, ten laatste,
van zelf ophouden.

Hy kon zich voor my niet
verantwoorden.

Iemand wegens een zaak be-
straffen; iemand rekenschap
van een zaak afvorderen.

Hy is 'er niets door verbe-
terd.

Hy is 'er niet te erger om;
het deert hem niet.

In dit stuk ben ik het met u
eens.

Is dit uw meening? Is dit uw
verlangen?

Hebt gy 'er aan getwyfeld?

De geringste kosten zyn hem
te groot, uitgenomen die
voor hem zelve geschie-
den.

~~De~~ gelegenheid in acht nee-
men; op eenen bekwaamen
tyd wachten.

Is het reeds zoo laat?

Zich aan den wil van Godt on-
derwerpen.

Alles heeft zynen tyd.

Iemand eenen steekpenning
geeven; iemand omkoopen.

De godloosheid bedekt zich
dikwyls met den mantel der
deugd.

Spreek 'er niet het allerminste
van.

Hy wil geen duimbreed van
zyn recht afstaan.

De zondaar is de grootste
dwaas op den aardbodem.

Spreek naar uwe beste kennis
'er van.

To

- To swell like a Toad.* Zwellen als een pad; ſchrikelyk toornig zyn.
- Keep good Tongues in your heads.* Spreek gelyk het betaamt.
- Her heart is at her Tongue's end.* Zy rammelt alles uit, wat haar in den zin komt; zy heeft haar hart op haar tong.
- His Tongue runs upon wheels.* Zyn mond ſtaat niet ſtil.
- He is all Tongue.* Hy doet niet dan praaten; hy heeft al de praat alleen.
- To be under an ill Tongue.* Door iemands taal betoverd zyn.
- He is a fit Tool for the times.* Hy ſchikt zich zeer wel naar den tyd, waar in wy leven.
- To make one's Teeth water; to ſet his teeth a watering.* Iemand de tanden-doen wateren; iemand zeer begeerig na iets maaken.
- He is as drunk as a Toſt.* Hy is ſmoor dronken.
- Let us have a Touch at it.* Laat ons 'er over ſpreken.
- Have a mind to have another Touch.* Ik heb luſt om 'er op nieuw weder aan te beginnen.
- He had a Tough bout of it.* Het heeft hem veel moeite gekoſt.
- What Trade is here?* Wat is hier te doen?
- Here's a fine Trade indeed.* Waarlyk, het gaat hier recht aarthg toe.
- You do not unterſtand Trap.* Gy weet niet wat liſtigheid is.
- I fear I Trefpaſs upon you.* Ik vrees, dat ik uw geduld misbruik.
- To play the Truant.* Stuttelopen; lanterfantent; in plaatſe van na School gaan, ſpeelen loopen.
- To be put to his Trumps.* In den uiterſten nood zyn; toe zyn laaſte uitvlugt gebragt zyn; op 't gypen ſtaan.
- He is ſain to be his own Trumper.* Hy moet zich zelve pryzen; hy moet zyn eigen lof uitba- zuinen.
- 'Tis all I have to Truſt to.* Dit is het al, dat ik op de waereld hebbe.
- I will Try it.* Ik wil het aan de uitſpraak, aan het vonnis van den rechter overlaaten.

I had a hard Trug of it.

Ik heb 'er grooten arbeid om
gedaan; het heeft my veel
moete verwekt.

To be out of Tune.

Van de wys zyn; in geene
goede lalm zyn.

To sing to another Tune.

Zyn woorden herroepen.

'Twas with the Turn of a die.

Het scheelde naauwlyks een
hairbreed.

To rejoice at an ill Turn.

Zich over een andermans leed,
ongeluk, verheugen.

In the Turn of a hand.

In een oogenblik.

To Turn head.

Iemand onder de oogen zien.

To Turn tail.

Uitvlugten zoeken.

*I Turn and wind him as I
please.*

Ik kan hem wel om mynen
vinger winden.

To Turn over a new leaf.

Zyn zaken anders inrichten.

To Turn the tables upon one.

Iemand gelyk met gelyk ver-
gelden; iemand met dezelf-
de munt betalen.

To be in a sad Tweak.

In duizend angsten zyn; byster
in 't naauw zyn.

V.

To Vail one's bonnet.

Voor iemand den hoed afnee-
men.

With a Vengeance.

Loop na de galg.

To Understand himself.

Zich wel weeten te gedraagen;
een goede houding hebben.

To leave no stone Unturned.

Niets onbeproofd, onbezocht
laaten.

W.

*He was not Wanting to him-
self.*

Hy heeft zich zelven niet ver-
geeten.

To be Warm.

'Er wel in zitten; wel gesteld
zyn.

I have no Waste.

Ik heb geen geld.

He is not taller than my Waste.

Hy is maar half zoo groot als
ik.

To hold Water.

Steek houden; de toets, de
proef doorstaan.

Use your own Way.

Doe naar uwen zin.

*That will go a great Way with
him.*

Dat zal veel by hem vermoe-
gen; dat zal veel by hem
nitwerken.

To

To ask out of the Way.

Overeiffchen, te veel voor iets
vraagen.

*I Weigh it not a pin.
To do a thing with a Wet
finger.*

Ik vraage'er geen zier na.
Iets al spelende verrichten.

*I must have a Wet fist.
To sleep in a Whole skin.*

Ik moet eerst eens drinken.
Gemakkelyk en zonder gevaar
flaapen.

*He has not yet sowed his Wild
oats.*

Hy heeft zyne oude nukken
nog niet verlaerd.

To have a thing in the Wind.

De lucht van iets krygen; iets
ontdekken.

To go a Wit-gathering.

Reizen om wyzer en verstandi-
ger te worden.

*To have his Wits about him.
To be at his Wits end.*

By goed verftand zyn.
In angst zyn; zich niet lan-
ger weeten te behelpen;
niet langer weeten, wat
men bedenken zal.

*To keep the Wolf out of doors.
Your mind is (your wits are) a
Wool-gathering.*

Den honger verdryven.
Uwe zinnen zyn op den loop;
't hoofd is u op hol; gy zyt
aan 't mymeren geraakt.

*Instead of doing Work, he ma-
kes work.*

In plaats van te arbeiden, wat
te doen maaken.

He will make Work.

Hy zal verdriet, onrust aan-
rechten.

All things Work that way.

Alles fchikt zich daartoe; het
werkt alles mede.

So goes the World.

Zoo gaat het in de waereld
toe; dit is het beloop van
de waereld.

*The World is well amended
with him.*

't Is nu veel beter met hem
gefteld, dan voorheen.

To leave one to the wide World.

Iemand geheel aan zichzelf
overlaaten; de handen ge-
heel van iemand aftrekken.

*You are Worse than your
word.*

Gy houdt uw woord niet; gy zyt
geen man van uw woord.

He is Worse than nothing.

Hy is meer fchuldig, dan hy in
de waereld bezit.

*To take one for better and
Worse.*

Met iemand trouwen; met
iemand in den echt treden,
om lief en leed met haar te
deelen.

Les

Let the Worst come to the worst.

What Would you have with me?

To Wrap up a bawdy story in clean linnen.

To be Wrapt up in his mother's smock.

His shoe always Wrings him in some place or other.

Every one knows best where his shoe does Wring him.

Write me Word.

I took the Wrong glove.

Laat het tot het uiterste komen.

Wat hebt gy my te zeggen?

Eene vuile zaak onder eerbaare woorden voorstellen.

Van de vrouwelyke sexe be mind worden, het haantje in den korf zyn.

Altyd ontbreekt hem iets; altyd scheelt hem wat.

Elk weet zelf best, waar hem de schoen knelt.

Schryf my eens.

Ik heb my vergist; ik heb gedwaald.

Y.

He look'd a little Yellow upon it.

To wear Yellow stockings.

To draw the Yoke together.

Hy zette 'er scheele oogen over; hy wierd 'er gramstaorig om.

Yverzuchtig, jaloers zyn.

Eensgezind zyn; wel met elkander over weg kunnen

Z.

To go to his Zest.

Een middaglaapje neemen.

E I N D E.

B L A D

B L A D W Y Z E R
 D E R
H O O F D Z A A K E N ,
 I N D E E Z E
 N . I E U W E
ENGELSCH E S P R A A K K U N S T
 V E R H A N D E L D .

E E R S T E D E E L .

Van de Spellinge, *Orthographia*. Bladz. 1

E E R S T E H O O F D S T U K .

Van de Uitspraake in 't gemeen. 1

Vier algemeene Regels aangaande de *Engelsche Uitspraake*. 2

T W E E D E H O O F D S T U K .

Van de Uitspraake der Klinkletteren. 3

_____ der A. ald. 6

_____ der E. 15

_____ der I. 18

_____ der O. 24

_____ der U. 30

_____ der Y. 30

D E R D E H O O F D S T U K .

Van de Uitspraake der Medeklinkeren. 34

_____ der B en C. ald. 37

_____ der D. 38

_____ der F en G. 43

_____ der H. 44

_____ der J, K en L. 45

_____ der M en N. 46

_____ der P. 47

_____ der Q. Van

B L A D W Y Z E R.

	Bladz.
Van de Uitspraake der R.	48
_____ der S.	49
_____ der T.	52
_____ der Th.	53
_____ der V.	54
_____ der W.	55
_____ der X, Y en Z.	56

VIERDE HOOFDSTUK.

Van de Tweeklanken.	57
Van de Uitspraake der Tweeklanken.	ald.
_____ der Æ en AI.	ald.
_____ der AU en AW.	58
_____ der AY en EA.	59
_____ der EAU, EE, en EI.	61
_____ der EO en EU.	63
_____ der EW.	64
_____ der EY.	65
_____ der IE.	66
_____ der OA.	67
_____ der OE.	68
_____ der OI en OY.	69
_____ der OO.	70
_____ der OU.	71
_____ der OW.	74
_____ der UA en UE.	75
_____ der UI.	76
_____ der UO en UY.	77

VYFDE HOOFDSTUK.

Lyft der gewoonlykste Engelsche Verkortingen.	78
---	----

T W E E D E D E E L.

Van den Maatklink, <i>Profodia</i> .	81
--------------------------------------	----

D E R D E D E E L.

Van de Woordgrondinge, <i>Etymologia</i> .	93
--	----

EERSTE HOOFDSTUK.

Van de Vorminge der Woorden, in 't gemeen.	ald.
--	------

T W E E D E HOOFDSTUK.

Van de Engelsche Spraakdeelen, in 't gemeen.	103
Van	Van

B L A D W Y Z E R.

Van de Geslachtwoorden.	Bladz. 103
-------------------------	---------------

DERDE HOOFDSTUK.

Van de Zelfstandige Naamwoorden.	104
I. AFDEELING. Van het Geslacht.	105
II. ————— Van het Getal.	107
III. ————— Van het Geval.	109
IV. ————— Van de Buiginge.	111
V. ————— Van de Byvoeglyke Naamwoorden.	ald.
VI. ————— Van de Trappen van Vergelykinge.	112
VII. ————— Voorbeelden van de Buiginge der Naamwoorden.	114

VIERDE HOOFDSTUK.

Van de Voornaamwoorden.	118
I. AFDEELING. Van de Persoonlyke Voornaamwoorden.	ald.
II. ————— Van de Toe-eigenende Voornaamwoorden.	120
III. ————— Van de Aanwyzende Voornaamwoorden.	122
IV. ————— Van de Betrekkelyke Voornaamwoorden.	124
V. ————— Van de Onbepaalde Voornaamwoorden.	126

VYFDE HOOFDSTUK.

Van de Werkwoorden.	130
I. AFDEELING. Van de Wyzen der Werkwoorden.	132
II. ————— Van de Tyden.	133
III. ————— Van de Getallen en Persoonen.	135
IV. ————— Van de Vorminge der Tyden.	ald.

ZESDE HOOFDSTUK.

Van de Deelwoorden.	138
---------------------	-----

ZEVENDE HOOFDSTUK.

Van de Veranderinge der Werkwoorden.	140
I. AFDEELING. Van de Hulpwoorden.	141
————— Van het Hulpwoord <i>Da</i> .	ald.
————— Van het Hulpwoord <i>Shall</i> .	142
————— Van het Hulpwoord <i>Will</i> .	143
————— Van het Hulpwoord <i>Let</i> .	ald.

I. AF.

	Bladz.
I. AFDEELING. Van het Hulpwoord <i>May.</i>	143
————— Van het Hulpwoord <i>Can.</i>	144
————— Van het Hulpwoord <i>Ought.</i>	145
————— Van het Hulpwoord <i>Muff.</i>	ald.
————— Verandering van het Hulpwoord <i>To Have.</i>	146
————— Verandering van het Hulpwoord <i>To Be.</i>	150
II. AFDEELING. Veandering van een regelmatig daadelyk Werkwoord.	155
————— Verandering van een regelmatig lydelyk Werkwoord.	159
III. AFDEELING. Verandering van een onregelmaa- tig Werkwoord.	161
IV. ————— Aanmerkingen over de Verandering der Werkwoorden.	163
V. ————— Van de Onperfoonlyke Werk- woorden.	165
————— Verandering van een Onperfoonlyk Werkwoord bevestigender-, ont- kennender- en vraagenderwyze.	166
VI. AFDEELING. Algemeene Regels van de Veran- deringen der Onregelmaatige Werkwoorden.	169
VII. ————— Lyst van Onregelmaatige Werk- woorden, welker Verandering onder geene zekere Regels kan gebracht worden.	172
AGTSTE HOOFDSTUK.	
Van de Bywoorden.	175
NEGENDE HOOFDSTUK.	
Van de Voorzefelen.	178
TIENDE HOOFDSTUK.	
Van de Koppelwoorden.	180
ELFDE HOOFDSTUK.	
Van de Tuffchenwerpfelen.	182
VIERDE DEEL.	
Van de Woordfchikkinge, <i>de Syntaxi.</i>	183
EERSTE HOOFDSTUK.	
Van de Woordfchikkinge, in 't gemeen.	ald.
	Aan-

	Bladz.
Aanmerkingen wegens de Orde der Engelsche Woordschikkinge.	183
TWEEDE HOOFDSTUK.	
Van het gebruik der Geslachtwoorden.	186
DERDE HOOFDSTUK.	
Van de Schikkinge der Naamwoorden.	189
I. AFDEELING. Van de schikkinge der Zelfstandige Naamwoorden.	ald.
II. ————— Van de Afscheidinge der Byvoeglyke Naamwoorden.	194
III. ————— Regels, om te weetē welk geval zeker Byvoeglyk Naamwoord vereischt.	196
————— Ten aanzien van het tweede Geval, <i>Genitivus</i> .	ald.
————— Ten aanzien van het derde Geval, <i>Dativus</i> .	201
————— Ten aanzien van het zesde Geval, <i>Ablativus</i> .	205
VIERDE HOOFDSTUK.	
Van de Schikkinge der Voornaamwoorden.	208
I. AFDEELING. Van die der Persoonlyke Voornaamwoorden.	ald.
II. ————— Van die der Toe-eigenende Voornaamwoorden.	209
III. ————— Van die der Aanwyzende Voornaamwoorden.	212
IV. ————— Van die der Betrekkelyke Voornaamwoorden.	216
V. ————— Van die der Onbepaalde Voornaamwoorden.	219
VYFDE HOOFDSTUK.	
Van de schikkinge der Werkwoorden.	220
I. AFDEELING. Van het gebruik der Tyden.	221
II. ————— Van het gebruik der Onbepaalde Wyze.	ald.
III. ————— Van de Tekenē der Tyden.	223
IV. ————— Van de Beheerschinge der Werkwoorden.	228
————— Werkwoorden, die het tweede Geval beheerschen.	ald.
IV. AF-	

IV.	AFDEELING. Werkwoorden, die het derde Geval beheerschen.	245
V.	———— Van de schikkinge des Hulpwoords <i>To Be.</i>	250
VI.	———— Van de schikkinge der Onperfoonlyke Werkwoorden <i>There Is, en Is Is.</i>	251
	ZESDE HOOFDSTUK.	
	Van de schikkinge der Bywoorden.	ald.
	ZEVENDE HOOFDSTUK.	
	Van de schikkinge der Voorzetselen.	262
	AGTSTE HOOFDSTUK.	
	Van de schikkinge der Koppelwoorden.	263
	NEGENDE HOOFDSTUK.	
	Van de schikkinge der Tusschenwerpselen.	265
	TIENDE HOOFDSTUK.	
	Van de Teekenen der Onderscheidinge.	266
	AANHANGSELS tot de ENGELSCHESPRAAKKUNST.	269
I.	AANHANGSEL. Alphabetische Lyst eener groote menigte van zulke Engelsehe Woorden, die, deels wegens huane menigvuldige Bekendnisse, doch, wegens hunne byna gelykluidende Uitspraake, doch verschillende Spellinge en Beduidentisse, wel van elkander moeten onderscheiden worden.	ald.
II.	———— Versameling van sommige Spreekwyzen en Woorden, die veel in gebruik zyn.	296
III.	———— Benige gemeenzaame en ligte Samenpraaken.	328
IV.	———— Versameling van eenigen der bekendste en gebruykelykste Engelsehe Spreekwoorden.	416
V.	———— Engelsehe Taal-eigenschappen, <i>Idiotismi</i> , of, Lyst van eenige Kernspreuken en oneigenlyke Spreekwyzen der Engelsehe Taale, volgens orde van het Alphabet.	431

42
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

